

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

DIPLOMATIEKE ERKENNING
VAN DE U. S. S. R.

De Regeering van den Zuid-Amerikaanschen staat Uruguay heeft korte metten gemaakt met den gezant van Sowjet-Rusland en hem op staanden voet de deur gewezen.

Het Russische gezantschap was gebleken een broeinest van bolsjewistische actie te zijn.

Bijzonder Zuid-Amerika en Noord-Amerika genieten in den laatsten tijd de hooge belangstelling van Moskou en talrijk zijn de revolutionaire uitbarstingen, waaronder de staten in dit werelddeel hebben te lijden.

Het is nog slechts kort geleden, dat de Vereenigde Staten zich genoodzaakt zagen om dezelfde reden een scherp dreigement aan het adres van Stalin te zenden.

De staten, die de Sowjetregeering diplomatiek erkend hebben, gezantschappen wisselen en verdragen hebben gesloten, beleven niet veel genoegen van de bolsjewistische vriendschap.

De handelsvoordeelen, welke men hoopte te verkrijgen, blijven uit en daartegenover ziet men een verdubbeling der revolutionaire actie in eigen land.

De Nederlandsche Regeering, die zich zoo sterk mogelijk heeft verzet tegen de toelating van Sowjet-Rusland in den Volkenbond en die tot op den huidigen dag heeft geweigerd het goddelooze terreurbewind der bolsjewisten diplomatiek te erkennen, heeft een goed voorbeeld gegeven aan de christenvolkeren der wereld.

Het is jammer, dat slechts Zwitserland de eenige staat is in Europa, welke in dit opzicht aan de zijde van onze Regeering staat.



Res.-Luit.-Kolonel F. J. J. Baron van Heemstra, afgetreden Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps Veluwzoom.

Wederom vooruitgang

Toeneming met 1100 vrijwilligers!



1918

Het aantal vrijwilligers nam in 1935 toe met 1120, waardoor de Bijzondere Vrijwillige Landstorm (de Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Spoorwegdienst inbegrepen) thans telt 84.296 vrijwilligers.

Het aantal aangesloten Reserve-Officieren breidde zich uit met 121; in totaal hebben zich 2473 Reserve-Officieren bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm verbonden.

Er konden 21 nieuwe Plaatselijke afdelingen worden opgericht.

OVERZICHT DER STERKTE.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm was op 31 December 1935 als volgt samengesteld:

Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm;

19 Landstormkorpsen, omvattende:	
1310 Plaatselijke Afdelingen van Bijzondere Vrijwilligers met	
1en Ban	61.215 vr.
2en Ban	13.219 "
Het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”	} 9.862 "
Het Vrijwillige Landstormkorps „Vaartuigendienst”	
Het Vrijwillige Landstormkorps „Spoorwegdienst”	

Totale sterkte der vrijwilligers 84.296 man

waartoe behooren 2473 Reserve Officieren en 1217 Plaatselijke Leiders.

STERKTE DER LANDSTORMKORPSEN.

het Vrijw. Landstormkorps „Friesch Verband”	5452 vr.
„ „ „ „Groningsch Verband”	3760 "
„ „ „ „Drentsch Verband”	2860 "
„ „ „ „Twentsch Verband”	4141 "
„ „ „ „de IJssel en Vollenhove”	4141 "
„ „ „ „Veluwsch Verband”	1229 "
„ „ „ „Veluwzoom”	3647 "
„ „ „ „Limburgsche Jagers”	5928 "
„ „ „ „de Meijerij”	12214 "
„ „ „ „West-Brabantsch Verband”	2159 "
„ „ „ „Zeeuwsch Verband”	2801 "
„ „ „ „Verband Monden der Maas”	838 "
„ „ „ „Rotterdam”	3169 "
„ „ „ „Verband Dordrecht”	1978 "
„ „ „ „Zuid-Holland: West”	6931 "
„ „ „ „Nieuwe Holl. Waterlinie”	2636 "
„ „ „ „Stelling van Amsterdam”	5114 "
„ „ „ „Kennemerland”	1541 "
„ „ „ „Verband Alkmaar”	3895 "
„ „ „ „Motordienst	7815 "
„ „ „ „Spoorwegdienst	1414 "
„ „ „ „Vaartuigendienst	633 "
Totaal	84296 vr.

Ten behoeve van de aanwerving en de consolidatie van het Instituut zijn werkzaam:

Nationale Landstorm Commissie	7 leden
21 Gewestelijke Landstorm Commissiën	363 "
1115 Plaatselijke Landstorm Commissiën	5097 "
1 Landstorm Commissie uit „Pro Rege”	3 "
1 Landstorm Commissie uit den Bond van R.K. Militairen-Vereenigingen	6 "
Totaal aantal Commissieleden	5476 leden



1935



ALS GOED RECRUIT
HEEFT HIJ GELEERD,
DAT VOOR EEN STER:
„MEN SALUEERT

RES.-KOLONEL J. G. LUTZ †

In den ouderdom van 63 jaar is te Nijmegen overleden de heer J. G. Lutz, reserve-kolonel der infanterie, commandant van het Vrijwillige Landstormkorps de Meijerij. Kolonel Lutz was een in Nijmegen zeer geziene persoonlijkheid. Hij stamde uit een oud-officiersgeslacht en kon op een eervolle militaire loopbaan terugzien. Jarenlang is de overledene te Nijmegen in garnizoen geweest, o.m. als kapitein en hoofdinstruc-tuur bij het elfde regiment infanterie. Ook

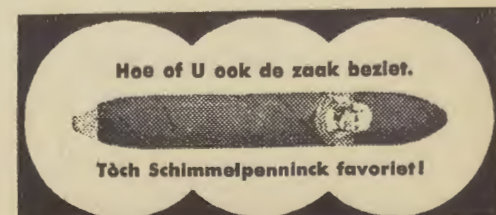


Elegantmodel
rijk aan aroma
in luxe doos-
jes en toch
maar 40 ct.
per 10 stuks
deze Panter
de Luxe.

voor den bijzonderen vrijwilligen landstorm heeft kolonel Lutz groote verdiensten gehad. Ook op maatschappelijk gebied heeft de overledene zich veel bewogen. Zoo was hij bestuurslid van de Kon. Vereeniging „Oost en West”. Zijn verdiensten werden door de Regeering erkend door de benoeming tot officier in de Orde van Oranje-Nassau.

De begrafenis heeft plaats gehad op 27 December j.l. op de R.K. begraafplaats te Nijmegen. Vooraf was een plechtige uitvaartdienst gehouden.

Onder de velen, die de laatste eer be- wezen waren: Majoor P. Dingemanse, voor den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, Majoor K. A. van Schelven



Hee of U ook de zaak beziet.

Toch Schimmelpenninck favoriet!

De Landstormer
eet Stampot met

echte Geldersche
Rookworst

van

BAKHUIS

't 100-jarig product

Vraagt Uw Winkelier
en let op het loodje
,,Olba'', Olst

N.V. BAKHUIS' OLBAFABRIEKEN
1832 OLST 1934

voor de Nationale Landstorm Commissie, Res.-Luitenant-Kolonel J. W. Buurman, Overste W. M. C. J. Hafkemeyer, de nieuw-benoemde Commandant van het Landstormkorps „de Meijerij”, Kolonel J. E. L. Haenecour, Voorzitter Gewestelijke Landstorm Commissie „Limburg”, Jhr. J. A. I. H. Graafland, Secretaris Commissie „Limburg”, Luitenant Sliepenbeek, Plaatselijk Leider afd. Nijmegen, F. W. van Beek, L. B. M. van Agt en Ds. J. A. van Selms, resp. Voorzitter, Secretaris en lid der Gewestelijke Commissie „de Meijerij” en de Commandant van de Nijmeegsche Burgerwacht.

**VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS
„MOTORDIENST”.**

Sectie Leiden.

11 Dec. hield het V.L.S.K. Motordienst een speciale oefening voor zijn ordonnansen. Te 9 uur stonden de ordonnansen model aangetreden op de binnenplaats van de Morschpoortkazerne. Hier werden de stafkaarten met de opdrachten uitgereikt. Iedere ordonnans kreeg het punt, waarheen hij zich begeven moest, aangegeven in vierkant en coördinaat, waarna hij zijn weg kon zoeken om het bericht over te brengen. De aangewezen punten, waar verondersteld werd een commandopost aanwezig te zijn, waren op daarvoor geëigende punten in het terrein uitgezocht. Zoo bevond zich o.a. een post op een kruispunt in den Vinkenweg, welke de verbinding vormt tusschen den Rijksweg naar Haarlem en den weg Rijnsburg-Noordwijk Binnen, en een post te Puik en Duin tegen den rand van het Staatsboschbeheer.

Vooraf om dezen laatsten post te kunnen bereiken, moest men zich wel terdege snel en goed op de stafkaart kunnen oriënteren. Terwijl ook wat de te berijden wegen betreft (voor zoover zij dezen naam verdienen) veel van het personeel en materiaal werd gevegd. De motorrijders wisten zich echter danig te weren, wat alleen door de vinnige koude al een prestatie was. Het geheel had een vlot verloop. De ordonnansen brachten hun opdrachten stipt en keurig over en hadden ondanks de daarvoor uitgezochte moeilijkheden spoedig de juiste plaatsen gevonden. Wij kregen dan ook den indruk, dat dit Vrijwilligerskorps over terdege geoefende menschen kan beschikken. De oefening stond onder leiding van den reserve 2e luit. van Speciale Diensten E. Raams, hierbij trouw terzijde gestaan door diverse kaderleden.

MOTORDIENST.

Bij K.B. is op hun verzoek eervol ontslag uit den militairen dienst verleend aan de Res. Luit. Kolonels v. sp. d. Dr. J. C. Eringaard en W. Zweerts de Jong.

**JAN PEZIE - ALMELO
VLAGGEN ALLER NATIËN**

GARAGE „CITAX”, GOUDA
IS en BLIJFT het adres voor
TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000



Uit de Afdeelingen

Aalten. In 't gebouw „Irene” werd Dinsdag-avond 3 Dec. de jaarvergadering van den B.V.L., afd. Aalten, gehouden. De heer Jos. Driessen opende de vergadering met een toepasselijk welkomstwoord. Spr. heette in het bijzonder welkom commandant Van Heemstra en Kolonel van Ingen Schouten en verder de heeren militaire autoriteiten, hier aanwezig. Spr. brengt voorts in herinnering de hulding van Generaal Duymaer van Twist ter gelegenheid van diens 70sten verjaardag op 9 Nov. l.

Tenslotte spreekt de heer Driessen den wensch uit, dat vele jongelui uit Aalten zich mogen voegen bij den B.V.L. Hierna deed spr. nog voorlezing van den brief dien het bestuur ontving van generaal Duymaer van Twist, op de felicitatie die de afd. hem zond.

Aan Kolonel van Ingen Schouten werd nu gelegenheid gegeven de prijzen uit te reiken.

Aalsum, 12 Dec. Jaarvergadering, onder leiding van den heer G. Veninga, waarbij ook burgemeester Sijsma gesproken heeft. De afd. telt thans 26 vrijwilligers. Eerste prijzen werden uitgereikt aan: scherpschutterskl.: Y. Ykema; 1e kl.: W. v. d. Meulen 2e kl.: J. v. d. Berg. J. Visser behaalde dit jaar het hoogst gemiddelde.

ter Aar, 17 Dec. Burgemeester B. J. Hogen-



boom heeft het eerevoorzitterschap der pl. commissie willen aanvaarden. De ter Aarsche avonden zullen gehouden worden op 7 en 14 Januari.

Abcoude, 17 Dec. Prijsuitreiking, waarbij o.m. door mr. A. L. des Tombe een goed woord gesproken werd.

Adorp, 9 Dec. Landstormfilmavond in de Geref. kerk te Sauwerd.

Almelo, 28 Nov. Jaarvergadering, waarbij een opwekkende rede werd uitgesproken door luit.-generaal b.d. W. J. C. Schuurman, uit Den Haag, die in een kernachtig woord de groote betekenis van den B.V.L. schetste.

Ammerzoden, 9 Dec. Jaarvergadering. De secretaris der Pl. Commissie — aldus „Het Huisgezin” — bracht een financieel verslag uit, waaruit bleek dat de kas flink door de crisis is aangetast, en noodig eenige versterking behoeft. Ondanks deze financieele narigheden, heerschte in de vergadering een zeer prettige stemming.

Appingedam, 12 Dec. Geslaagde propagandasamenkomst, onder leiding van luitenant Atema.

Arnhem. In het Landstorm Verband De IJssel zullen de navolgende heeren als Plaatselijk Leider optreden: res. 1e luitenant A. W. Bijl, Westerstraat no. 24, van de Afdeeling Zwolle; E. Postel W.J.zn., Kastanjelaan, Lochem, van de Afdeeling Barchem.

Asperen. Dinsdag 10 December hield onze afdeeling hare gewone jaarvergadering in het gebouw „Salem”. De leiding was in handen van den voorzitter der Pl. Comm., den Edelachtb. heer burgemeester Vonk. De werkzaamheden van het afgelopen jaar werden besproken en verder geregeld de schietavonden voor het aanstaande jaar. De voorzitter dankt alle leden voor de medewerking die de Pl. Comm. had ondervonden. Na het gebruik van een kopje koffie of thee werden de prijzen van den gehouden plaatselijken schietwedstrijd uitgereikt. De voorzitter dankt allen voor de trouwe opkomst. De heer Plomp dankt namens

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming

Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

Hotel Pension „De Roode Leeuw”, Terborg

Eerste rang Familiehotel

Telefoon 15

Aanb., JOH. GLEIS



de leden de Pl. Comm. voor de zorgen die zij aan de afdeeling besteedt, waarna de voorzitter verzocht dezen avond te besluiten met het zingen van 2 coupletten van ons Oude Wilhelmus.

Beckum, 10 Dec. A. M. G. Kamphuis verkreeg het brevet voor koningsschutter, terwijl voorts 8 brevetten voor scherpschutter uitgereikt werden.

Bennekom. Onder de energieke leiding van den plaatselijken leider den heer H. Storm en uitgaande van de plaatselijke afdeeling van den B.V.L. in samenwerking met onze schietver. „Willem Tell” werd een schietwedstrijd gehouden. Aan deelnemers en animo heeft het niet ontbroken. Zaterdagavond 7 uur had het wapengeknetter een einde en werden de bereikte resultaten in dezen geanimeerden wedstrijd bekend gemaakt. Voor de prijsuitdeeling plaats vond, werd door den voorzitter der plaatselijke afd., den kolonel Heetjans, een woord gesproken en memoreerde deze dat de wedstrijd een groot succes is geworden en zich kenmerkte door een aangename geest. Spr. noemt ook met waardeering de vele prijzen die door de burgerij beschikbaar zijn gesteld en voor welke beschikbaarstelling de heer A. van Silfhout zich zeer verdienstelijk had gemaakt. Jammer dat de heer H. moest mededeelen om redenen van persoonlijke aard te moeten bedanken als voorzitter van de plaatselijke afdeeling. Daarna kreeg de kolonel Van Ingen Schouten, secr. der Gew. Landst. Comm., het woord, bedankt den heer Heetjans voor de toewijding aan de Afd. betoond en gaat hierna over tot de uitreiking der prijzen.

Vermelden we nog dat de eigenaar van Hotel „Neder-Veluwe” welwillend geheel belangeloos zijn zalen voor dezen wedstrijd beschikbaar stelde.

Beverwijk, 2 Dec. Prijsuitreiking door overste Hartogh Heys van Zouteveen. De eerste vier winnaars waren: P. Oosthuizen, G. Loos, C. Aardenburg en W. Steeman, die ieder 95 p. geschoten hebben.

Ten Boer, 25 Nov. Onder voorzitterschap van den heer G. Huisman, oud-burgemeester, trad voor een talrijk publiek in de geref. kerk alhier op Pater Borromaeus de Greeve van Woerden op uitnodiging van den B.V.L. en de Burgerwacht.

De zoo gevierde spreker bepleitte de noodzakelijkheid van beide instituten als een stuwdam tegen den invloed van het communisme, het socialisme en het nationaal-socialisme in het belang van gezag, gezin, geloof en vostenhuis.

Bozum, 16 Dec. Propagandasamenkomst, met als sprekers de heeren Mr. Tijms uit Leeuwarden en Santema uit Oosterend, onder leiding van dhr. S. Miedema. Ook de film „Sluit de gelederen” werd vertoond.

Broek op Langendijk, 27 Nov. Prijsuitreiking. Eerste prijzen: Klasse A: G. Glas; Klasse B: K. Wagenaar Kz. Klasse C: G. Romeijn.

Bussum, 18 Dec. Propagandasamenkomst. De



Ga niet overbelast op
Uw levensweg Laat de
HAVBANK te Schiedam
(Levensverzekering) een
deel der zorgen dragen.

plaatselijke leider, res. eerste luitenant H. Louman, opende met een welkomstwoord, in het bijzonder tot wethouder Paul Brand, vertegenwoordiger van het gemeentebestuur, generaal O. Bueno de Mesquita uit Utrecht, den vice-voorzitter van de gewestelijke Landstormcommissie Nieuwe Hollandsche Waterlinie, majoor Y. Baan, korpscommandant, en res. kapitein mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, secretaris der gewestelijke commissie.

Generaal Bueno de Mesquita installeerde hierna de nieuwbenoemde leden der plaatselijke commissie, t.w. de heeren mr. C. J. G. M. Schölvink, die als voorzitter zal optreden, W. G. Klomp en mr. J. W. L. M. Bredius.

De spr. wees er op, dat de plaatselijke commissie de ruggesteun is der afdeeling, en de bloei en instandhouding van het anti-revolutie instituut zal er voor een groot deel van afhangen of er voldoende levend verband zal zijn tusschen de afdeeling en de commissie.

Majoor Baan reikte vervolgens de prijzen uit, waarna mr. Schölvink een slotwoord sprak.

Culemborg. Donderdag 2 Januari j.l. werd de jaarlijksche propaganda-avond van den B.V.L. gehouden, die weer alleszins geslaagd mag heeten, dank zij vooral de rede van den Zeereerw. heer Borromaeus de Greeve.

Zoals te verwachten viel, was de zaal van het Parochiehuis geheel gevuld. Onder de aanwezigen merkten wij o.a. op den nieuwen commandant van het Landstormkorps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”, res.-majoor Baan, den secretaris van de Gewestelijke Commissie, den heer mr. v. Geldorp Meddens; den nieuwen predikant, dr. van Selms, die als res.-officier naar de Culemborgsche afd. werd overgeschreven; den eere-voorzitter, burgemeester Keesstra, en verder vele vooraanstaande personen in kerk en maatschappij.

In een gloedvolle rede, vol sterke, kleurrijke beelden, boeide Pater Borromaeus de Greeve zijn gehoor met de beantwoording van de vragen: „Wie zijt gij B.V.L.” en: „Wie zijt gij niet?”

Met voldoening kunnen wij terugzien op dezen avond. En als de wensch van den voorzitter, gep. res.-luit.-kolonel Donkersloot, in vervulling mag gaan, dat de woorden van den redenaar nog lang mogen naklinken in de herten der aanwezigen, dan zal dit tot zegen kunnen worden voor hun persoonlijk leven, tot heil van den B.V.L. en tot voldoening van Pater Borromaeus de Greeve.

Delft, 11 Dec. Jaarvergadering, waarbij o.m. aanwezig burgemeester en mevrouw mr. G. van Baren, majoor Boots, commandant Z.H.W., en tal van res.-officieren.

De vergadering werd geopend door den voorz. ds. T. J. Hagen, die allen een hartelijk welkom toeriep. Het is een dringende noodzakelijkheid, aldus spr., om in dezen tijd den B.V.L. te steunen. Spr. deelde mee, dat de afd. Delft thans 460 leden telt.

Vervolgens werd — nadat het jaarverslag door den heer J. C. Groot uitgebracht was — een woord gesproken door den oud-leider der afd. Delft, kap. Eckebus. Deze gaf uitdrukking aan de spijt van de pl. commissie, dat de leider der afd., Lt. Hage, zijn functie moet neerleggen in verband met drukke werkzaamheden en zijn benoeming tot Dir. van één der grootste fabrieken van Delft. Hij was er echter van overtuigd, dat zijn opvolger, Lt. Salet, waardig is, om de nieuwe functie van leider te gaan innemen.

Den scheidenden functionaris bood de heer

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

—
**VAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN**

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus

Nederlands Beste Adres



Hoogendoorn, namens de B.V.L.-ers, een fraai schilderij aan. De burgemeester, Mr. G. van Baren, hield ten slotte een toespraak en wees erop, dat, vandaag aan den dag de B.V.L. een bijzondere taak heeft door de overheid te steunen in haar werk en dit niet te ondermijnen door ongemotiveerde critiek.

De heer J. de Waal ontving den wisselbeker van de schietwedstrijden.

Na de pauze werd een landdagfilm gedraaid. Het tamboer- en pijpercorps van de gymnastiekvereniging Excelsior zorgde voor muziek.

Doetinchem, 16 Dec. De heer Jalink uit Apeldoorn heeft een lezing gegeven, waarbij hij o.a. een serie lichtbeelden vertoonde, waarin werd weergegeven de bewapening in den loop der tijden, zoowel voor aanval als verdediging.

Drachtster-Compagnie, 16 Dec. Prijsuitreiking. Eerste drie winnaars waren: S. Veenstra Gzn., J. Hoekstra en P. de Haan.

Eindhoven. In de gemeente Eindhoven bestaan momenteel 7 afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, t.w. in de voormalige gemeenten: Gestel, Strijp, Woensel, Acht, Tongelre, Stratum en Eindhoven-stad.

De toename van het ledental is in 1935 ongetwijfeld zeer groot geweest en heeft de 600 leden reeds ver overschreden.

Voor wat de afdeling Gestel en Strijp betreft, het volgende:

Per 1 Januari j.l. bedroeg het ledental van deze afdelingen resp. 95 en 70, terwijl reeds nu vaststaat, dat bij de in de maand Februari a.s. te houden propaganda-avond, met prijsuitreiking, het ledental alsdan zeer zeker 100 en 75 zal zijn.

Gedurende het afgelopen jaar werd door onderlinge samenwerking met andere afdelingen geschoten op 100 M. met Engelsche en met scherpe patronen, terwijl gedurende de wintermaanden met K.S.O. in de beide zalen werd geoefend. De resultaten werden hoe langer hoe beter.

Met vele leden namen de beide afdelingen deel aan den landdag op 31 Aug. te Bostel gehouden. In samenwerking met de afd. Woensel was daarvoor een afzonderlijken autobusdienst „B.V.L.-Tax” ingelegd, die den dienst Bostel-Eindhoven onderhield, tot groot gemak van alle leden.

De opkomst der leden op de vergaderingen en schietoefeningen is zeer goed te noemen en bedraagt ruim 50 procent.

Er zullen ernstige pogingen worden aangewend om ook van de zijde der Reserve-Officieren belangstelling te krijgen.

Met den op Vrijdag 7 Februari a.s. te houden propaganda-avond zal tevens de prijsuitreiking plaats hebben voor de afd. Gestel. Als sprekers zullen optreden Prof. F. Otten O.P. uit Huissen en den Heer F. W. van Beek uit Bostel, voorz. der Gew. Commissie „de Meierij”.

Op Dinsdag 11 Februari 1936 zal de propaganda-avond met prijsuitreiking plaats vinden te Strijp, waar als sprekers zullen optreden: den H.Eerw. heer P. Manders, Deken te Valkenswaard en den WelEerw. heer J. A. van Selms, predikant N.-H. Kerk te Nijmegen.

Het beloven dus wel 2 schitterende avonden te worden voor onze B.V.L.-ers.

Ten slotte wordt nog opgemerkt dat: Bij de afdeling Gestel ook mede oefenen de leden van de Afd. Eindhoven-Stad, alsmede de leden van den Motordienst en den Spoorwegdienst die woonachtig zijn in Gestel of in Eindhoven-Centrum.

Te Strijp oefenen de leden van deze beide korpsen ook mede, voorzover zij dan woonachtig zijn in de voormalige gemeente Strijp.

Ezinge, 29 Nov. Filmavond, waarbij gesproken werd door den burgemeester en door luitenant Atema.

Fijnaart, 4 Dec. In de afdeling zal een wisselbeker verschoten worden.

Gestel, Dec. Alhier en in de afd. Strijp had een vergadering plaats voor de leden van den z.g. tweeden ban van den B.V.L., waartoe de res.-kapitein A. Rabou uit Den Bosch een en

F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS

WYLAX GEROOKTE ZALM IN BLIK

FABRIKANTEN:

WIJNBELT & Co. - WOUDRICHEM

EXPLOITATIE VAN ZALMVISSCHERIJEN

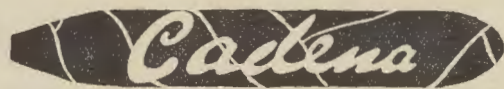


Uitreiking schietprijzen te Bennekom.

ander nader uiteen kwam zetten. Het doel en de werking van den tweeden ban werden nader uiteengezet, waarna bijna allen toetraden en verbandaktes teekenden.

Gouda, 20 December j.l. kwamen de Bijzondere vrijwilligers en de Plaatselijke Commissie, onder voorzitterschap van den heer G. J. J. Pot, bijeen. Meerdere leden der plaatselijke commissie gaven door hunne aanwezigheid van hunne belangstelling blijk, ook de voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda”, de heer J. Dercksen H.Mzn. en de secretaris dier commissie, de heer Mr. J. L. J. A. van Mechelen, reserve-kapitein der Jagers, waren als gewoonlijk aanwezig.

Zeer verheugend was het voor landstormers en commissie, dat de burgemeester van Gouda, de heer E. G. Gaarlandt, niet alleen voldaan had aan de uitnodiging deze bijeenkomst bij te wonen, maar tevens zich bereid had verklaard een rede te houden. De bijeenkomst was uitstekend bezocht. De voorzitter memoereerde in zijn openingswoord de bijzondere gebeurtenissen in het jaar, dat ten einde spoed. Hij wees op het groote nut van den B.V.L. in deze moeilijke tijden, die meer dan ooit eendracht en eenheid eischen en op den plicht van de landstormers Koningin en Vaderland vooral in deze moeilijke jaren te steunen en schouder aan schouder te staan voor de verdediging en het behoud onzer vrijheden.



De heer Dercksen, voorzitter van het gewest, sprak een opwekkend woord tot de landstormers; de burgemeester sprak over zijn ervaringen in Atjeh; wees op de dapperheid, de opofferingen en den moed van den Nederlandschen soldaat in onze koloniën onder zijn leiders uit dien tijd, wijlen generaal Van Heutz en zijn adjutant, onzen tegenwoordigen Minister-President Z.E. Dr. Colijn. Hij trok een parallel tusschen Jan Fuselier en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstormer, in hunne bereidheid onder alle omstandigheden voor Vorstin en Vaderland zoo noodig hun leven te geven.

De heer Mr. van Mechelen reikte prijzen voor den gehouden plaatselijken wedstrijd en brevetten uit en besprak meerdere bijzonderheden den B.V.L. rakende, o.m. de verbintenissen voor den z.g. Tweeden Ban.

Hierna werd met een woord van den voorzitter, waarbij dank werd gebracht aan sprekers en aanwezigen, de vergadering gesloten.

Een goede avond, die door het gesproken woord en den goeden geest die de Goudsche Landstormers bezielt, niet zal nalaten de saamhorigheid en de paraatheid te versterken.

Goudswaard. 18 December werd een gezellige bijeenkomst gehouden in de Chr. School,

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de LANDSTORMDAGEN in 1935 zijn tegen billijken prijs te bekomen bij: Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH” Pletterijstraat 63 - Den Haag - Telef. 773720 Overal te ontbieden.

waar de prijzen werden uitgereikt van den gehouden schietwedstrijd. De voorzitter der pl. commissie, de heer F. J. Villerius, sprak een openingswoord.

Groningen, 5 Dec. De maandelijksche schietoefening had een bijzonder karakter, daar er een partij wild als schietprijzen ter beschikking was gesteld.

Door den pl. leider res.-kapt. H. Turkstra, werden nog enkele mededeelingen gedaan.

Door den groei van de afdeling was het noodig gebleken dat de afdeling gesplitst moest worden in twee afdelingen, n.l. afd. Groningen-Noord met als pl. leider res. 1e luit. K. Strijker en afd. Groningen-Zuid met als pl. leider res. 2e luit. P. B. Ornée.

Deze splitsing gaat in op 1 Januari, waarbij de heer Turkstra de afd. als pl. leider gaat verlaten.

Op andere wijze blijft de heer Turkstra echter voor de afd. behouden, daar hij benoemd is als lid van de Pl. Commissie.

In verband met zijn aftreden als pl. leider werd hij op zeer waardeerende wijze door den heer Meines toegesproken. Ook werd dank gebracht aan den heer W. Louwes, die vele jaren zijn krachten aan de financieele commissie gegeven heeft.

den Ham, 28 Nov. Op de propagandasamenkomst waren aanwezig de heer Banning, burgemeester van Weerselo, secretaris van het „Twentsch verband”, de heer Katerberg, de heer J. J. Beukenkamp, oud-burgemeester, de beide plaatselijke predikanten, ds. de Looze en ds. Meuleman, verder afgevaardigden van de afd. Vroomshoop, de plaatselijke landstormcommissie, enz.

Vele goede woorden zijn er gesproken en enkele mooie films vertoond.

Hasselt, 13 Dec. Jaarvergadering van de afd. Hasselt en Mastenbroek, onder leiding van drs. Th. C. M. Rappard. Enkele films werden gedraaid. Het woord voerden o.m. de heeren H. de Boer, uit Den Haag, en de korpscommandant, kolonel Rozendaal.

De kolonel sprak daarna een kort woord tot de afdelingen, waarbij hij een beroep deed op den steun van alle leden van den B.V.L., om het instituut groot te houden en uit te breiden tot steun aan het wettig gezag. In het bijzonder deed hij een beroep op de plaatselijke leiders, de heeren G. J. Schorkamp en J. Haasjes, terwijl hij den vorigen leider, den heer R. van Assen, bedankte voor zijn bemoeiingen.

Heerde, 19 Dec. Na het openingswoord van den heer J. L. Kleintjes, plaatselijk voorzitter, sprak mr. H. Bijleveld, oud-minister van Marine, een meeslepene propagandarede uit. Een slotwoord volgde van ds. C. W. J. Teeuwen, geref. predikant alhier.

Heerenveen, 28 Nov. Propagandasamenkomst in „Het Posthuis”, onder leiding van ds. Bakker, geref. pred. te Oudehorne. De heeren Santema van Oosterend, pater De Hart van Drachten en Veenstra te Oudeschoot, plaatselijk leider van den B.V.L., spraken kernach-

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria”

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16 Groote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.



tige propagandawoorden voor deze organisatie. Bovendien werden vertoond de klankfilm „Sluit de gelederen” en een film van den landdag, dit jaar te Rijs gehouden.

Heidenschap, 11 Dec. Propagandasamenkomst, geleid door den heer Brandsma, die allen welkom toeriep. Hierna sprak de heer Santema en daarna pater De Hart. Thans werden de prijzen uitgedeeld van het afgelopen schietseizoen. Enkele vragen werden gedaan, welke door den heer Heukels werden beantwoord.

Hengelo, 2 Dec. Bij den schietwedstrijd waren o.m. aanwezig de eere-voorzitter, burgemeester mr. G. Jansen, de secretaris van het Twentsch Verband, burgemeester Banning en de leden van de plaatselijke commissie.

Enkele uitslagen: Olde Heuvel 97, Olthuis 97, De Hoop 96, In 't Veld 95, Kerkhoff 95, Visscher 95.

Hoek van Holland, 4 Dec. Onderlinge samenkomst, waarbij de heeren Van den Berkhof en de secretaris der gew. commissie vragen hebben beantwoord.

Hollandscheveld, 20 Dec. Filmavond onder leiding van den heer H. Kuiper. Mr. de Bruin heeft allen en in 't bijzonder de B.V.L.-ers toegesproken en opgewekt zich te allen tijde te scharen achter het Oranjehuis.

Hooghalen, 21 Dec. Tijdens de zoo geslaagde propagandasamenkomst hield res.-luitenant-kolonel C. v. d. Nieuwenhuizen, commandant van het Drentsch Verband, een toespraak en werd door hem met een toepasselijk woord een prachtig vaandel aan den leider der afdeling, den heer Bouwman, aangeboden. Nog werd een toespraak gehouden door den secretaris van het gewestelijk verband, mr. De Bruin.

Katwijk, 17 Dec. De klankfilms „Sluit de gelederen” en de „Landdag van Z.H.W. op Raaphorst” hebben hier een groot succes gehad. De zaal van Prot. Chr. Belangen was tjokvol. Na een inleiding van den heer Dikken hebben nog het woord gevoerd de burgemeester mr. W. J. Woldring van der Hoop en de voorzitter van het Gewest, de heer Royaards. De mondorgelclub „Concordia” verleende geëerde medewerking.

Kockengen, 28 Nov. Eerste prijs: W. Soede.

Leek, 20 Nov. Geslaagde filmavond, waarbij o.m. kapitein Oosters en luit. Atema aanwezig waren.

Leeuwarden, 19 Dec. Samenkomst in Irene, onder leiding van den heer Joh. Pars. Het woord voerden o.m. de heeren C. H. R. Vinke en M. Salverda.

De kampioensprijs werd dit jaar behaald door den heer H. Bremer met 97 punten (wisselbeker en medaille).

Enkele uitslagen van den gehouden wedstrijd:

Klasse A: F. F. v. d. Weij (50), S. Sipkema (50), K. Drexhage (49).

Klasse B: H. Hetteema (48), A. Schilstra (48), M. v. d. Meulen (48), H. Tolsma (48).

Leiden, 29 Nov. Bij gelegenheid van zijn benoeming tot reserve tweede luitenant, is de heer E. Raams, plaatselijk leider van den B.V.L. alhier op hartelijke wijze door de landstormers gehuldigd, die hem — bij monde van den heer N. de Jong — een fraaijen wandelstok met inscriptie aanboden. De heer Raams, die door deze hulde getroffen was, zeide o.m. dat ook de afd. Leiden, als 't noodig is, paraat zou zijn. Onder de aanwezigen waren de kapiteins Karres en Bordewijk, die in den loop van den avond een goed landstormwoord hebben doen hooren.

Lekkerkerk. Prijsuitreiking schietwedstrijd op 17 December 1935 te Lekkerkerk. In een algemeene vergadering van de afd. Lekkerkerk van den B.V.L. werden, in tegenwoordigheid van voorzitter en secretaris van de Gewestelijke commissie Gouda, de prijzen uitgereikt van den gehouden schietwedstrijd der plaatselijke afdeling.

Lemelerveld, 3 Dec. Filmavond, waarbij o.m. de burgemeesters van Dalfsen en van Weerselo gesproken hebben. De heer Timmer werd als plaatselijk leider geïnstalleerd.

Liessens, 13 Dec. Geslaagde propagandasamenkomst onder leiding van den heer

MEPPEL Café-Restaurant SLOT ZUIDEINDE GARAGE - Tel. 2571

Vraagt onze Prijscourant voor Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden Fa. GEBR. OUDIJK Zaadhandel. Tel. 42. Waddinxveen

De Friesche Zaadhandel - G. J. WOUDE
ORANJEWOUD
Zaden en Orig. Friesch pootgoed
vraagt nog

LANDSTORMERS

om in plaatsen waar we nog niet vertegenwoordigd zijn, nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorwaarden.



MEDEDEELING.

Bij de aanbieding der kwitanties voor het abonnement op ons Landstormblad blijken sommigen afwezig te zijn geweest, waardoor de kwitanties onbetaald terugkwamen. Dit kan alsnog worden hersteld door storting van het bedrag ad 75 cent op

„Het Landstormblad”, Biltstraat 35a, Utrecht, Postrekening No. 192757.

DE ADMINISTRATIE.

J. Hania. Onder de aanwezigen waren de heeren H. Sturing en ds. Feenstra, die in het bijzonder werden welkom geheeten.

Maarsse, 10 Dec. Na een welkom van den heer W. Lit, o.m. tot majoor Baan, commandant van het korps Nieuwe Holl. Waterlinie, Jhr. Huidecoper van Maarsse, burg. van Westbroek, den gemeente-secretaris van Westbroek, wethouder Wolff, den secretaris der gew. commissie, mr. J. G. A. van Geldorp Meedens, ving een zeer geslaagde landstorm-filmvertooning aan. Ook werden prijzen uitgereikt. Enkele uitslagen: afd. A, 1e pr.: W. Lit; kl. B, 1e pr.: P. van Putten.

Maassluis, 28 Nov. Hedenavond heeft de afd. Maassluis een propaganda-avond gehouden in de Noorderkerk, waar mr. H. Bijleveld, oud-minister van marine, en ds. P. Bootsma, legerpredikant uit Wassenaar, propaganda-redevoeringen hebben gehouden.

Ds. F. W. H. Bramer sprak een openingswoord en ds. J. J. Kloots een slotwoord.

Marum, 1 Dec. Geslaagde filmavond onder leiding van den burgemeester, die een kort openingswoord sprak, waarin hij wees op het doel van deze samenkomst, n.l. versterking van den band met het Oranjehuis. Er waren 150 personen aanwezig.

Meeden, 18 Dec. Filmavond, geleid door luit. Atema uit Groningen, die een en ander ook uitlegde. Vooraf werd een inleidend woord gesproken door den burgemeester, den heer Hofstee Aukema, als voorzitter van de plaatselijke landstorm-commissie.

Murmerwoude, 20 Dec. Onder voorzitterschap van den heer H. Frankena werd alhier de jaarvergadering gehouden.

Nadat de bijeenkomst op gebruikelijke wijze was geopend, hield de heer T. Feddema, plaatselijk leider van den B.V.L. Dantumadeel, een rede over het bestaansrecht van dit instituut vooral nu in dezen tijd van ontbinding.

De prijzen werden met een toepasselijk woord uitgereikt.

Ter vervanging van den heer W. Meindersma, die wegens hoogen ouderdom had bedankt, werd de heer H. Sijbesma geïnstalleerd als plaatselijk commissielid.

Middelstum, 29 Nov. Filmavond, waarbij ook door burgemeester van Auken gesproken werd.

Monnikendam. Met leedwezen geeft de afdeeling kennis van het overlijden van haar lid B. Miedema.

Nijmegen, 14 Dec. Samenkomst in De Pool, die een bijzonder karakter droeg door het afscheid van kolonel Lutz, die op 1 Januari a.s. aftreedt als commandant van den B.V.L. Meyerij en dan opgevolgd wordt door den nieuwen commandant, overste Hafkemeyer, die zich te 's-Hertogenbosch zal vestigen.

Nadat het Wilhelmus weerklonken had, verwelkomde de plaatselijke leider, de heer G. J. M. Sliedenbeek de aanwezigen, in het bijzonder den commandant van het Landstormkorps De Meyerij, kolonel Lutz, zoomede overste Hafkemeyer.

Vandammen's
Zaden

Dordrecht

Gaarne zenden wij U op aanvraag onze nieuwe prijscourant, voorzien van teeltbeschrijvingen, kalender voor maandelijksche werkzaamheden, bloemenkalender, enz.; of voor Beroepstuinders onze speciale Tuindersprijzen of voor Landbouwers de prijzen voor Landbouwzaden.

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen

* Prima werk en voordelige prijzen *

Renkum-Heelsom. Het aantal leden werd gedurende den zomer uitgebreid van 30 tot 57.

Het aantal schietoefeningen bedroeg 10. Deelgenomen werd aan: 1. Landdag te Barneveld, 16 man; 2. Wandelmarsch te Arnhem, 9 man; 3. Aan 4 schietwedstrijden, gem. 12 man. Gewonnen werden 3 korpsmedailles, 9 draagmedailles en een viertal personeel prijzen.

Tot scherpschutter werden 10 vrijwilligers bevorderd.

Op den 26 November j.l. werden aan genoemde personen, gedurende een bijzonder goed bezochten schietavond, de brevetten door den heer Donker, voorzitter pl. com. uitgereikt. Voor de afd. Renkum-Heelsom een ongekend succesvol tijdperk.

Reitzum, 8 Jan. De afd. Reitzum hield haar jaarvergadering in de Ned. Herv. Kerk. De voorzitter van de Pl. Commissie van de afd. Reitzum opende deze vergadering.

Rinumageest, 13 Dec. Jaarvergadering. Verschillende sprekers voerden het woord over den B.V.L. en wat daarmee betrekking heeft. Ds. Eringa deelde de prijzen uit die dezer zomer waren behaald.

Ritthem, 29 Nov. Overste Bierman, commandant bij het Zeeuwisch Verband, sprak over: Oranje en Zeeland.

Na met een kort woord ingeleid te zijn door den burgemeester, liet de spreker zien hoe er tusschen het vorstelijk huis en ons gewest vanaf Prins Willem I tot op heden een band is gelegd. Bij de verschillende bezoeken der Oranjes aan Zeeland is dat op meer dan onduidelijke wijze gebleken.

Roermond, 21 Sept. Begunstigd door een schitterend herfstweer, had op de Melickheide de jaarlijkse korps-schietwedstrijd der Limburgsche Jagers plaats, welke door een groot aantal schutters, uit alle afdelingen, met veel animo en onder groote kameradschappelijkheid werd bijgewoond.

In dezen wedstrijd werd geschoten in 13 klassen met de volgende resultaten.

Afd. A. Scherpschutters. 1. Op de Kamp van Lutterade. Schutters 1e kl. 1. Wismans van Arcen; 2. Ernst van Tegelen; 3. Verlinden van Helden 4. Raven van Lutterade; 5. van Rijswick van Swolgen 6. Hamers van Lutterade. Schutters 2e kl. 1. Peeters van Helden; 2. Wilms van Tegelen.

Afd. B. Koningschutters. 1. Kessels van Tunnelroy; 2. Peeters van Baarle; 3. Lambers van Ell.

Scherpschutters. 1. Klappers van Well; 2. Scheepers van Roggel; 3. Arts van Leunen; 4. Biermans van Haelen; 5. Grijpsen van Grathem; 6. Hamakers van Heel; 7. Albers van Well; 8. Dirx van Roggel; 9. Weyers van Bergen L.; 10. Lenaerts van Stramproy; 11. Janssen van Castenray; 12. Koppes van Well; 13. Scheenaerts van Tunnelroy.

Schutters 1e kl. 1. Bovendeert van Hunsel; 2. Vissers van Haelen; 3. Corstjens van Hunsel; 4. Tholen van Grathem; 5. Pijpers van Baarle; 6. Gerris van Tunnelroy; 7. Driessen van Elslloo; 8. Bertjens van Haelen; 9. Emonts van Castenray; 10. Breuns van Heythuizen; 11. Jorissen van Haelen.

Schutters 2e kl. 1. Noyen van Castenray; 2. v. d. Sterren van Maasbree; 3. Sentjens van Beegden; 4. Derks van Neer.

Er werden 11 schietmedailles toegekend, terwijl de prijswinnaars een keuze konden doen uit eene groote collectie gebruiks- en kunstvoorwerpen.

Bij de prijsuitdeeling, welke dit jaar voor 't eerst door den nieuwen korpscommandant, res. kolonel J. R. L. Jans gehouden werd, hield deze een kernachtige toespraak tot de aanwezige Limburgsche Jagers.

Roodeschool, 20 Dec. Geslaagde B.V.L.-filmavond.

Rossum, 22 Oct. Filmavond, waarbij burgemeester Banning en kapelaan Dorresteijn het woord voerden.

Rijsenburg, 12 Dec. Een groote landstorm-samenkomst in de bloemenvelding Flora, waarbij de klankfilms „de Landdag op Raaphorst” en „Sluit de gelederen” vertoond zijn.

Goede woorden zijn gesproken door den heer A. Bouwan, die den avond leidde, zoomede door de heeren Royaards, burgemeester Bosschiet, majoor Boots en ds. v. d. Loo, maar het mooiste en indrukwekkendste was de uitreiking van een fraai vaandel, bij monde van mevrouw Bouman, waarbij spreekster er op wees, dat de burgerij van Rijsenburg zoo groote sympathie heeft voor den B.V.L.

HOTEL POMONA

BRANDVRIJ GEBOUWD

MOLENSTRAAT 53 - TELEFOON 116067*

DEN HAAG

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK

EERSTE KWALITEIT

Groente-, Bloem- en Landbouwzaden

Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog ACTIEVE VERKOOPERS gevraagd.

Namens het damescomité bood zij het vaandel aan, dat door den plaatselijk leider, den heer S. Star, werd aanvaard.

Een attractie voor dezen avond was tevens de eerste voorstelling van de mooie klankfilm, die van Raaphorst gemaakt is. Een aardige recentie voor deze film troffen we in de Ned. aan: „Deze film, knap van opname, gaf een aardige tevens treffende herinnering van de grootsche wapenschouw van den B.V.L. dezen zomer op Raaphorst gehouden. Zeer vele landstormbekenden passeerden de revue.”

Rijpwetering, 28 Nov. Filmavond waarbij burgemeester Mr. Peek gesproken heeft over gezagsondermijning en steun aan het gezag. Op deze samenkomst waren mede aanwezig de 5 plaatselijke leiders uit de gemeente Alkemade, de heeren Kool, thans naar Ellecum vertrokken als hoofd eener school, v. d. Ploeg, Kinkel, Spienburg en Bisschop, de pl.-leider van Rijpwetering.

Sappemeer, 25 Nov. In 't hotel Struve „Beereboom” werd een propaganda-vergadering gehouden onder leiding van burgemeester Jonkeren uit Sappemeer, met als spreker pater Borromaeus de Greeve. Met een tintelende rede werd verdedigd het recht van den B.V.L. onder het motto „Wie zijt gij B.V.L.?” Spr. wees er op dat de B.V.L. ten 1e beschermmer van het gezag, 2e beschermmer van het gezin en 3e beschermmer van Vorstenhuis en troon is.

Aanwezig waren o.m. burgemeester v. d. Hoop v. Slochteren, kapt. Oosters en luit. Atema.

Sassenheim, 7 Dec. Sint Nicolaas-schietwedstrijd. Na afloop van deze gezellige samenkomst bracht Dr. P. le Grand terecht dank aan mevr. de Bruyn, die zoo zeer haar medewerking verleend had, en aan de pianiste, mej. Jo Zandbergen. De troostprijs van den afdeelingsecretaris werd onder hen verloot, die geen prijs konden bemachtigen.

Scheemda, 6 Dec. Propaganda-samenkomst onder leiding van den heer P. ten Have. Enkele fraaie films werden vertoond. Burgemeester Venema gaf een uiteenzetting van den B.V.L. Onder de aanwezigen was kapitein de Jonge, uit Groningen.

Schiedam, 12 Dec. Prijsuitreiking, waarbij door de plaatselijk leider, den heer J. van Katwijk Jzn., en door luitenant De Blank gesproken is.

Schipluiden, 10 Dec. De burgerij van deze plaats heeft weer gaarne haar medewerking gegeven voor den Sint Nicolaasschietwedstrijd van B.V.L. en Burgerwacht, gezamenlijk gehouden. De prijsuitreiking stond in het teeken: voor elk wat wils. Zie hier: 11 blijkes leverpastei, 1 blijke groenten, 1 blijke erwtensoep met klui, 1 blijke zalm, 1 blijke haring in tomaten, 5 pond vet, 2 gekookte worsten, 1 leverworst, 20 zakjes eierkolen, ieder van 5 K.G., 2 mud anthraciet, 1 zilveren dasspeld, 2 taartscheppen, 2 bloempotten, 2 borden, 1 wandbord, 3 scheergarnituren, 1 portefeuille, 1 thermometer, 1 paar handkappen, 1 vogelkooi, 9 doosjes sigaren, 4 kistjes sigaren, 1 vaasje, 4 dassen, 1 paar sokken, 4 rode zakdoeken(!!!), 2 pak briketten, 3 Edammer kaasjes, 1 K.G. kaas, 1 paar bretels, 1 eierwaker, 1 zandlooper, 3 bonbonschaaltjes, 3 boterletters, 1 doos bonbons, 5 pond rijst, 3 flesschen limonade, 2 doozen borstplaat, 2 zakkammen in etui, 1 tabakspot, 4 houten pijpen, 2 ons tabek, 1 pond tabak, 1 boekenomslag, 1 voetbankje, 1 spiegeltje, 1 theelichtje, 1 bloemenvaas, 1 kussen, 6 speculaaspoppen, een kleine taart, en een groote taart.

We vermelden dit lijstje eens, om te doen zien, wat er door hartelijke samenwerking te bereiken is. Goed voorbeeld doet goed volgen.

Schraard, 26 Nov. Onder leiding van den heer H. M. Janssen werd een geslaagde propaganda-vergadering gehouden in de Ned. Herv. kerk.

Smilde, 28 Nov. Propagandasamenkomst, onder leiding van burgemeester Gerrits.

Nadat het Wilhelmus gezongen was werd een film gedraaid, de landdag van den B. V. L. te Barneveld en eenige officiele bezoeken van H. M. de Koningin. Na de pauze hield de heer De Boer uit Den Haag een boeiende rede, die met groote aandacht werd gevolgd. Hierna werd een Indië-film gegeven, waarna Mr. De Bruin, secretaris van de gewestelijke commissie, nog een kort woord sprak.

St. Annaparochie, 13 Dec. De heer Heukels

Vraagt mijn Prijscourant voor

groente-, bloem- en landbouwzaden

S. de Waard - Zwijndrecht

O. A. G. KAUFFMANN

BLOEMIST

AMSTERDAM — Ceintuurbaan 388-390

Als men de verschijnselen beschouwt, dan is het hart menigmaal beklemd en natuurlijk is de mentaliteit der bevolking ongelijk. De B.V.L.-ers echter, die een roeping hebben, staan er anders tegenover dan de man aan den weg. Meerderen onder hen zijn getroffen door de nooden des tijds, maar niemand van hen verzet zich tegen het wettig gezag. Wij, aldus spr., mogen overleggen, adresseeren, maar wij weten hoe moeilijk de taak is der regeering, die onder leiding van den voortreffelijken Dr. Colijn alles doet, wat zij kan. Wij erkennen haar moeilijkheden en zullen haar steunen, omdat spontaan in ons hart de liefde leeft voor Koningin en Vaderland. De Amerikanen hebben een kernachtig spreekwoord, dat luidt: „Een leeg zak kan men niet overeind zetten”, maar onze B.V.L. is geen leeg zak. Bovendien hebben wij allen vrouwen in een hoogere leiding, die ten slotte het regiment in handen houdt, en spr. verzocht met het oog daarop te willen zingen „Mijn schildt ende betrouwen”.

Het slotwoord werd gesproken door Kapitein Oosters, die herinnerde aan het woord van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken in de Tweede Kamer als antwoord op insinuaties van Kamerleden: „De betrouwbaarheid van den B.V.L. is boven allen twijfel verheven”. Spr. betoogde, dat er veel over den B.V.L. wordt gesproken door voor- en tegenstanders. Ook ten aanzien van deze laatsten vond spr. dat niet erg, omdat er uit blijkt, dat ook daar den B.V.L. een belangrijke plaats wordt toegekend. Van den B.V.L. gaat een preventieve werking uit. Hij is een anti-revolutie-instituut, wil bekend zijn bij vrienden, om de waardeering en steun, maar ook bij de tegenstanders, want hoe meer dezen den B.V.L. kennen, des te grooter is zijn preventieve werking. Daar moet men weten, dat door één druk op den knop, 80.000 vredelievende Nederlanders in enkele uren gewapende Nederlanders zullen zijn. Door dezen avond nu zal de B.V.L. meerdere bekendheid verkrijgen.

Met een „Leve de Koningin” besloot spr., waarmede de aanwezigen luide instemden.

Het feestprogramma

was ook verder zeer gevarieerd. Begonnen werd met een vaandelgroet door officieren. Nadat een hoornblazer het tamboer-Wilhelmus had geblazen, begeleid door een tamboer en het signaal „geeft acht” had laten volgen, marcheerden de officieren naar het vaandel, waarna een B.V.L.-strijkje het Wilhelmus speelde. De aanwezigen zongen vervolgens uit volle borst het tweede couplet, waarop het signaal „afgelopen” weerklonk en de groet was gebracht.

Enige onderofficieren van den B.V.L. gaven een scherm demonstratie, terwijl verder films werden gedraaid. Imponerend was weer die, waarin de bekende geluidsreportage wordt gegeven van het 35-jarig regeeringsjubileum van H.M. de Koningin (defilé in het Amsterdamsche Stadion), Prinsjesdag in Den Haag, met tot slot de beeltenis van H.M. de Koningin, waarbij het Wilhelmus opnieuw weerklonk en een luid „Leve de Koningin” werd aangeheven.

Een reportage van het vangen van wilde dieren in de oerwouden van Sumatra en Malakka was uitermate boeiend en kwam des te beter uit, nu in de Harmonie gelegenheid bestaat geluidfilms te vertoonen.

PILLEN 19

IDEAAL pijnloos laxemiddel, hetwelk tevens verstopping GENEEST! Recept van Prof. Dr. med. MUCH.

J. CRUSIO, PASTOORSTRAAT, ARNHEM

Het adres voor bekers, kransen, takken en médailles

Leverancier van verschillende afdelingen

Na een zeer geslaagd tableau „Als 't moet” werd de avond besloten met een dankwoord van Drs. Turkstra.

STELLING VAN AMSTERDAM.**Benoemingen.**

Tot leden van de Gewestelijke Landstorm Commissie, de heeren burgemeesters Mr. C. L. des Tombe, van Abkoude, C. Koot van Uithoorn en Tj. Heikens van Marken. De installatie heeft 6 Januari plaats gehad.

Tot plaatselijk leider te Ankeveen de heer J. Hagen.

Tot plaatselijk leider te Huygslot-Wetering de heer J. van Maasdam.

Eervol ontslag verleend aan den heer L. Kool als plaatselijk leider te Nieuwe Wetering, wegens vertrek naar elders.

LEIMUIDEN.

Onder de voortreffelijke leiding van den heer L'Ami vond hier een zeer geanimeerde Sint Nicolaaswedstrijd plaats. Ook hier werden door leider en plaatselijke commissie talrijke prijzen verzameld en uitgereikt.

PROPAGANDAVERGADERINGEN.

De plaatselijke Landstorm Commissies te Amsterdam bezuiden het IJ hebben eene regelingscommissie benoemd ter voorbereiding van twee groote propagandavergaderingen op 20 en 21 Januari a.s. Het korps Mariniers heeft wederom zijn medewerking toegezegd.

EINDHOVEN.**Huldiging Res. 1en Luitenant Verbaken.**

Dezer dagen vond in de zaal van „Ramona”, Schootschestraat, de huldiging plaats van den plaatselijk leider der afdelingen Gestel en Strijp, den heer Verbaken, bij gelegenheid van zijn benoeming tot reserve 1en luitenant. De versierde zaal was met talrijke landstormers gevuld, waaronder vele officieren in uniform. De heer Eliëns opende de vergadering, nadat door allen het Wilhelmus was gezongen en riep allen het welkom toe. Dit welkom gold in het bijzonder Mr. van Dijk, Pastoor Werners, geestelijk adviseur der A.R.K.O. en de leiders van de afdelingen Woensel en Tongelre. Het eerst werd het woord gevoerd door de heeren Slegers en Verhoeven, resp. namens de afd. Gestel en Strijp.

Hierna volgde de aanbieding van het huldeblijk door den heer Eliëns. Deze huldiging, aldus spr., is georganiseerd op verzoek van de leden der beide afdelingen, die hun waardeering voor den plaatselijk leider door een prachtige schemerlamp lieten blijken. De dank voor het vele door den leider verrichte werk gaat niet alleen uit naar hem, maar ook naar zijn verloofde en zijn huisgenooten, die allen in het vele werk deelen. Met den wensch, dat de heer Verbaken nog lange jaren zijn beste krachten zal mogen geven om met allen samen te werken voor Koningin en Vaderland, besloot spr. zijn toespraak.

Pastoor Werners sprak enthousiaste woorden tot den heer Verbaken, wiens werk door den bloei van de afdelingen het beste tot uiting komt. Door zijn werkzaamheden onder de militairen heeft Z. E. de soldaten leeren waardeeren en dit laatste doet hij nog steeds als geestelijk adviseur van de afd. Eindhoven der Alg. R.K. Officierenvereniging. Zijn waardeering gaat vanzelfsprekend ook uit

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN

's-GRAVENHAGE

G. PH. SCHELTENS

OUDESTRAAT 74 - KAMPEN

★
★ ★
IS VOOR UNIFORMEN
EEN ZEER GOED ADRES!

naar vereenigingen als de B.V.L., waartoe niet genoeg bewoners van Strijp, die daarvoor in aanmerking komen, kunnen toetreden. Als 't moet zal de B.V.L. behulpzaam zijn tot steun van het vaderland. Met de beste wenschen voor de toekomst en de hoop, dat de heer Verbaken evenals Z. E. eens de majooruniform zal mogen dragen, besloot Pastoor Werners zijn toespraak.

Een Eindhovenssch bataljon.

Mr. W. J. van Dijk, de algemeen leider voor Eindhoven, ging allereerst terug tot 1934, toen de crisis in den Eindhovenschen landstorm heerschte, uitgezonderd in de afd. Tongelre. De actie werd toen begonnen en nu nog steeds met succes voortgezet. De hulde voor dit prachtige verloop komt toe aan de plaatselijke leiders. Zij toch hebben bewerkt, dat thans de B.V.L. in Eindhoven geen 120 man, maar een volledig Eindhovenssch bataljon telt, dat in tijd van nood zal weten op te treden. Mr. van Dijk feliciteerde den heer Verbaken met zijn promotie en dankte hem voor het vele wat hij reeds voor den B.V.L. gedaan heeft.

Vervolgens voerden nog het woord de heer van Veghel namens de afd. Tongelre en de heer van Bavel namens de afd. Woensel en Acht.

De heer Verbaken dankte getroffen door deze hulde, allen voor de tot hem gerichte woorden en deed de leden van de plaatselijke commissie in deze hulde deelen. Met den wensch, dat iedere B.V.L.'er een lid zal aanbrengen, werd het officieele gedeelte gesloten.

LANDSTORMKORPS
KENNEMERLAND.

Zaterdag 7 December vergaderde de Gewestelijke Commissie Kennemerland onder voorzitterschap van den hr. D. O. Norel in Hotel „den Hout” te Haarlem. Deze vergadering werd gevolgd door

**DE TAFELBEL.**

Toen Bismarck, d'ijzeren Kanselier,
Nog als gezant fungeerde,

Betrok hij een voornaam hotel,
Waar hij een poos logeerde.

J. v. d. BOOGERT - SOMMELSDIJK

Luxe autoverhuur - Met en zonder chauffeur

Ring 99 - Telef. 190

een schietwedstrijd en bijeenkomst voor de Officieren van het Korps, welke ook werden bijgewoond door den voorzitter en leden van de Gewestelijke Commissie en door den Kapitein M. Verhoeven als vertegenwoordiger van den Garnizoenscommandant van Haarlem en den Majoor A. M. M. van Loon, Commandant van het Korps Motor-dienst te Haarlem.

De Korpscommandant Reserve Luit.-Kolonel P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen verwelkomde de nieuw ingedeelde Officieren bij het Korps, den Reserve Majoor K. A. Rövekamp, den Reserve Kapitein H. Groeneveld en de Reserve Luits. A. G. van der Horst en S. Bource, waarna de Luitenant-Kolonel b.d. M. H. A. Jura in de gelegenheid werd gesteld afscheid te nemen.

De Korpscommandant bedankte Overste Jura zeer voor zijne groote medewerking tijdens zijn verblijf bij het Korps betoond en namens alle Officieren voor den mooien wisselbeker, dien hij bij zijn vertrek aan het Korps heeft geschenken.

De wisselbeker werd voor de eerste maal gewonnen door den Res. 1e Luit. S. Bource, terwijl de drie eerste prijzen van den wedstrijd respectievelijk werden gewonnen door Res. 1en Luit. S. Bource met 96 punten, Res. 1en Luit. W. M. Ragut met 94 punten en Res. 2en Luit. A. F. Frumau met 94 punten.

Vervolgens hield de Korpscommandant een bespreking over Korpszaken en bleven de Officieren daarna nog eenigen tijd gezellig bijeen.

N.V. ZAADHANDEL

v/h Gebr. VAN NAMEN

te Dordrecht zond ons de prijscourant seizoen 1935-'36.

Der gewoonte getrouw is in dit geïllustreerd boekwerkje opgenomen een „kalender der maandelijksche werkzaamheden in den groententuin”.

LJK
ffeur
omst
elke
oor-
lijke
M.
van
aar-
oon,
otor-
uit-
ute-
dele-
erve
erve
urce,
A. H.
steld
over-
ede-
het
fici-
dien
heeft
erste
Luit.
rijzen
wer-
it. S.
Luit.
2en
man-
aken
nog
urant
t ge-
een
werk-

De kamers waren ruim en frisch,
De disch zeer naar behooren;
Doch ééne zaak kon den gezant
Slechts matigjes bekoren.

Als hij zijn dienaar noodig had,
Dan moest hij naar beneden;
Wat tijdverlies! Wat zware toer:
Die trap van twintig treden!

Reeds vaak had hij den hotelier
Om 'n tafelbel gebeden;
Dees knikte met z'n pruikebol,
En zakte naar beneden.

Maar wie of wat naar boven kwam,
De 'bel liet steeds zich wachten;
„Dat instrument", zei Bismarck zacht,
„Is vast uit zijn gedachten!"

„Heer waard! hoe zit dat met de bel?"
Kwam hij hem minzaam tegen;
„Genadig Heer! zij is op komst"
Klonk 't stereotiep verlegen.

Een dag verliep, een week vervloog;
Doch Bismarck wachtte, wachtte;
De bel bleef strijk en zet op komst,
Terwijl de gastheer lachte.

Op zekeren morgen, toen 't hotel
In rust nog lag verzonken,
Werd ieder plots'ling opgeschrikt
Door schoten, die weerklonken.

De waard vliegt in zijn nachtcostuum
Blootvoets, doodsbleek naar boven:
Zijn eerzaam huis een moordenaarshol?
't Dreigt hem zijn brein t' ontrooven.

Zoowaar! daar staat zijn hooge gast
Als 'n heilig man omtogen
Door 'n wolkend waas vol prikkelgeur,
Dat zweeft voor 's gastheers oogen.

't Pistool door forsche vuist omprangd,
Staat Bismarck daar te leunen,
En schouwt bedaard naar d' armen
waard,

Die bevend staat te kreunen.
„Genadig Heer! als 'k vragen mag:
„Wat moet dat toch beduiden?
„Mijn schoon hotel stond steeds bekend
„Als 'n plaats voor nette luiden!"

En Bismarck ziet hem ernstig aan:
„Gij moet niet zoo ontstellen!
„Daar ik mijn dienaar noodig had,
„Ging 'k hem zoo even bellen!"

De waard trok 'n ellenlang gezicht,
Met zijn figuur verlegen;
En Bismarck had, eer d' avond viel,
Een tafelbel gekregen.

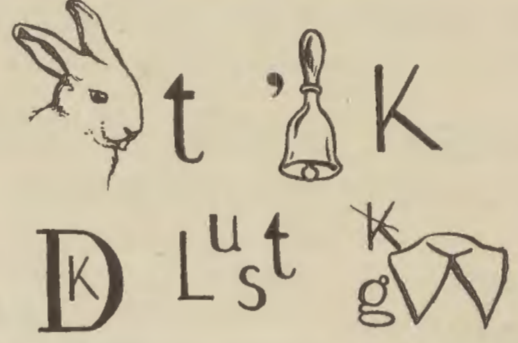
JONGENS EN MEISJES,

In het vorige nummer heb ik jullie
allemaal gelukgewenscht. Die felicitatie
is tevens voor je verjaardag. Het zou
wel aardig zijn, elk nog eens afzonder-
lijk geluk te wenschen. Maar als iedere
week b.v. 25 van jullie jarig zijn, kost
dit al gauw 1 gulden; dat is in een jaar
f 50.— En dan zou ik in plaats van 12
boeken per maand, er slechts 8 als prijs
kunnen geven. Dat zou voor jullie erg
jammer zijn. Daarom moet ik er tot mijn
grootte spijt van afzien, elken jongen af-
zonderlijk een gelukwensch te zenden.
Hier is dus geen sprake van vergeet-
achtigheid of onverschilligheid van mijn
kant, geloof dit maar gerust! De Land-
storm moet het even goed zuinig over-
leggen, als bij jullie thuis.

Hier volgen de oplossingen van de
vorige raadsels: leeuw, bij, nachtegaal,
kwartel, stier, hond, vink, ekster.
En van groep B: Op de tentoonstel-
ling was een wonderkind, dat met het
puntje van zijn neus schrijven kon.
En nu volgen de nieuwe opgaven:

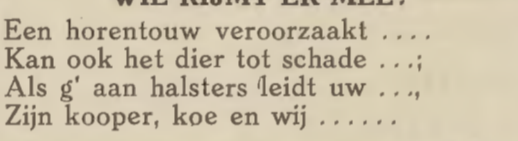
GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)



GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)



Een pondje
Al voor een (12,5 cent.)
Gezelligheid
Kent geen ...
Voorheen wisten we van W.....
W.....

P... H... en D. R.....;
Maar nu van S..... W...
A..... H... en D. Gr.....
Spreek wat w... is.
Eet wat g... is.
Drink wat k... is.
Voedt
u
.....
Met een advertentie in onze
Wint ge zeker menigen
Verf
Weert
Laat nooit tot dank
Voor 't aangenaam
Den eigenaar van 't
De en de

WIE KAN DIT LEZEN?

(Gebruik VER met verstand!)

Een ... standig ft met
... sche ... f ... scheiden malen ...
schillende ... flagen o... elkaar; hij
... kiest ... weg een ... rassend, ...
dienstelijk stuk werk, lie..., dan dat
hij zich ... gist en ... rekent, en alles
... prutst; dan zou het ... zuim den
..... slechts ... lies ... oorzaken,
waarom hij ... geeft tranen zou ...
gieten.

OOM BERTUS.

WAPENVERZAMELING
TE KOOP
verzameling oude wapens,
57 st., voor aannemelijk bod.
Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

HERENPAK REINIGEN f 250
STOOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

Gebres. v. LEUSDEN
EDE - OOSTERBEEK
Jacht- en Toeristenartikelen.
Amuntle, Tenten, Veld- en
Thermosflesschen, Rug-
zakken, enz.

„HET SIGARENHUIS”
P. RUSTICUS
Oosterstraat hoek Oosterkade
Leeuwarden - Tel. 3030 en 3177
levert gaarne aan alle Land-
stormers alleen 1e klas kwa-
liteiten in iedere prijsklasse

LANDSTORMERS, LET OP UW ZAAK!
Sigaren-, Tabak- en
Sigarettenmagazijn van
C. G. LUIK, AALSMEER
DORPSTRAAT No. 20

W. DE ZEEUW'S
Zaadteelt en Zaadhandel
BARENDRECHT
levert met steeds toenemend
succes zaden voor land- en
tuinbouw van eigen teelt

KONINKLIJKE = BEGEER
VOORSCHOTEN
MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

FAMILIEWAPENS
in goud en kleuren, volgens
de eischen der heraldiek;
Kwartierstaten, Stamboomen,
Geslachts-registers.
GEBR. GREVENSTUK
Hof-Calligrafen en Teekenaars
Rokin 98, b. h. Spui, A'dam

Voor AUTOBussen
naar vergaderingen enz. enz.
vervoege men zich bij
J. van Bergen Henegouw
Zoetermeer - Telefoon 38
Prima materiaal. Bill. prijzen

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

Bloemenmagazijn
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - Tel. 111561

G. M. A. STEIJLEN
DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
Tel. 141 - Giro 119428
UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN
MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden

**VLAGGEN
AANDELS**
BEKERS - MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG
WESTEINDE 36
Vervaardiger van Regiments-
vlaggen en Hofborduursels.

N.V. INGENIEURSBUREAU
„EKSTEEN”
Sweelincklaan te Bilthoven
SPECIAAL-BUREAU VOOR
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK

H.H. ROOKERS!
Het voordeeligst adres
voor UW TABAK is:
HEUPINK & REINDERS
Electrische Tabaksfabr.
OOTMARSUM
H. & R. H. & R.

ACCOUNTANTSKANTOOR
H. M. VAN TRIET
Van Itersonlaan 1
GOUDA
Telefoon no. 2204

AGENTEN en DEPOTHOUDERS
gevraagd voor den verkoop op prijscourant van 1e kwaliteit Tuin-, Bloem- en
Landbouwzaden, Friesche kleipootaardappelen, op provisieregeling. Voor Depot-
houders bij voorkeur winkeliers. **VOLBEDA'S ZAADHANDEL, DRACHTEN, Tel. 45.**

H. W. BLOMJOUS
DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten
KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

UNIFORMEN
G. J. RHEBERGEN
(voorh. JULIUS HUF)
AMSTERDAM
Keizersgracht 433 - Tel. 30433

Reist per AAA Busdienst
naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen.
Gehrs. **ROBART - Apeldoorn**
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

GARAGE „LUXE”
TURFMARKT 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

FIJNE
**Dé - Dé
WAFELS**
uit **DIJKSTRA'S BAKKERIJ**
DOKKUM - TELEF. 180

AMBACHTSLIEDEN!
Nu niet langer meer sukkelen
met uw boekhouding. Vraagt
eens inlichtingen over het
vereenvoudigd systeem,
speciaal voor ambachtslieden
B. van Dijk Bzn., Spijkenisse,
Accountantskantoor, Telef. 55.

WESTLANDSCHE
Zaadteelt en Zaadhandel
GEBR. VAN DEN BERG n.v.
NAALDWIJK
50 JAREN
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
VRAAGT GRATIS toezending
JUBILEUM-PRIJSCOURANT

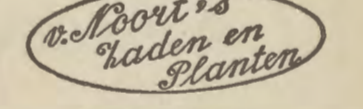
F. G. TIEMAN
HELLEVOETSLUIS
NIEUW HELVOET
OOSTVOORNE
ZENTRA - HORLOGES
Verzending door geheel Ned.

Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

ANDIJKER TAFELKOEKEN
Het neusje van de zalm!
Prijs 25 ct. per bus
Firma FAUST & DE VRIES
A n d i j k - O o s t

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM
Eendrachtstraat 38 a en c
**HET adres voor alle handels-
en verenigingsdrukwerk!**

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
**TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN**
Lvering uitsluit. a. d. handel



ZWIJNDRECHT
STEEDS MEER GEVRAAGD
J. A. MARCHAL Jr.
KAZERNESTRAAT 2
AMSTERDAM C.
Telefoon No. 51252

UNIFORM-KLEERMAKERIJ

**PURGEER- EN
BLOEDZUIVERENDE
PILLEN**
van **H. VAN AKEN**
Apotheker-Specialist
te Selzaete
Het beste en doelmatigste
purgeermiddel; veroor-
zaken geen buikpijn of
krampen, zuiveren het
bloed en geven 't nieuwe
kracht.
Prijs: f 0.60 per doos
Verkrijgbaar bij Apothe-
kers en Drogisten.
Importeur:
SCHULTE & THIEME
Postbox 55 - Middelburg



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

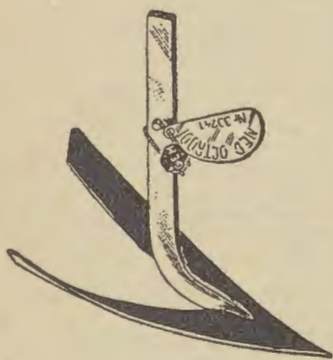
H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

**NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

ALLE BANKZAKEN
SAFE DEPOSIT - KOFFERKLUIS

AARDAPPELVOORSCHOFFEL



NEDERL. PATENT 17097

K. A. HAVELAAR
MOERCAPELLE

SPECIALITEIT
in Wiedmessen,
Schoffelmachines
en
Stalen Zwingers
Alles Nederl. Fabrikaat

D. VERSTOEP Laan van Meerdervoort 809
Den Haag
Aannemer van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken —
Verhuur van aannemersmateriaal
Telefoon Gouda 2352 - Telefoon Den Haag 338501
Voorloopig kantooradres: Graaf Florisweg 30, Gouda

**Uitvoerende Comité's van
LANDDAGEN v. d. B. V. L.**

Het bekende adres voor het leveren van alle benodigdheden, zoals tenten, w.o. eere-comité-, schietcommissie-, bestuurs-, contrôle-, consumptietenten enz., alsmede stoelen enz., is:

K. WESTERHUIS - ALMELO
BORNSCHESTRAAT 57 - TEL. 2693

Vakkundige en correcte exploitatie der buffetten. Meerdere landdagen v. d. B.V.L. tot volle tevredenheid geëxploiteerd, o.a. Barneveld, Meppel, Steenwijk, Brummen etc. Tevens exploitant en organisator van muziekconceren, tentoonstellingen, fokveedagen enz. Pachter van buffetten en restauraties v. a. gelegen. Boekjes met tevredenheidsbetuigingen worden op verzoek gaarne toegezonden.

Op wederzijdsch vertrouwen kan men bouwen.

**N.V. AANNEMING MIJ.
J. P. v. EESTEREN**

**BOUW- EN GEWAPEND
BETONWERKEN**

ZUIDBLAAK No. 22

ROTTERDAM. Tel. 11645

**ORANJESTRIKJES
ORANJESPELDJES**

Bloempjes v. collectiedagen
Insignes in elke uitvoering
levert het goedkoopst
in prima kwaliteiten:

J. C. W. THOOLEN Jnr.
Keizersgracht 649/51
AMSTERDAM
Tel. no. 37006 - Postbus no. 408

UNIFORMEN
van krantz. kamg. whipcord
f 59.50.

Pasvorm gegarandeerd
MAISON GERMAN
St. Janssingel 13 - 's-Bosch

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

**Carrosseriebouw
N.V. M.E.G.G.A.**

CAPELLE a.d. IJSSEL
Telefoon (Rotterdam)
No. 53009

Vraagt prijs
en beschrijving van onze modellen

HET ADRES

voor het opluisteren van vergaderingen,
landdagen enz. in het Noorden des lands
met een prima

MICROFOON-INSTALLATIE

is:

S. J. WIERSMA

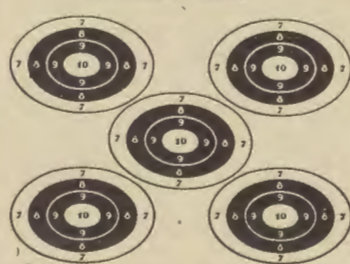
TWEEBAKSMARKT 59 - LEEUWARDEN
Wij verzorgden o.a. den landdag in RIJS

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen:
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

SUCCESS 1935



form. 17 1/2 x 25

Auteursrechten voorbehouden

GEbruik VOORTAAN
de serieuze schijven
SUCCESS 1935

5- en 3-schoots, gedrukt op
speciaal vervaardigd schiet-
schijvencarton. — Alléén
verkrijgbaar:

N.V. v.h. Fa. Groenendijk
Slaghekstr. 90-94 - R'dam Z.
Tel. 11386

Levering van schijven voor
Landstorm en Burgerwacht
franco huis door heel 't land

N.V. INDUSTRIA

ROTTERDAM - HILLEGERSBERG
Postbox 569. Tel. 45860 (2 lijnen)

Electrische Materialen voor

STRAATVERLICHTING

Fabrieks- en Scheepsverlichting

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMER-BEHOEFTEN

MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT NAAR ALLE PLAATSEN

Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING

„CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

DOOFHEID

en oorsuizen, ook ouder-
domsdoofheid, oorverkal-
king, loop. ooren, brom-
men, suizen, fluiten, ge-
raas in het hoofd, enz.
Vraagt kosteloos broch.
no. 22 omtrent genezing.
S. WIJNBERG,
Oosterpark 45 - A'dam

Zeijl's

Verzekering Maatschappij
Sneek

Directie: S. ZEIJL Wzn.
Comm.:
Prof. Mr. P. S. Gerbrandy.
Mr. J. Oranje.
H. M. Martens,
Burgemeester Sneek.

Auto-, W.A., Ongevallen-,
Ziekten-, Glas-, Brand- en
Transportverzekeringen.

Op plaatsen, waar nog niet
vertegenwoordigd, agenten
gevraagd.

Hotel „ATLANTA”

Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTTAFEL
Modernste ter plaatste —
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

LEEWARDEN

Hotel „De Kroon”

Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

ZADEN

N.V. A. HOBBEL

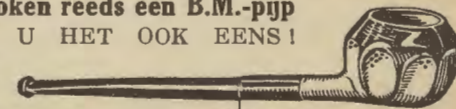
OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste

Overal

vertegenwoordigd.

Duizenden rooken reeds een B.M.-pijp
PROBEERT U HET OOK EENS!



**GOEDEWAAGEN'S
KON. FABRIEKEN**
GOUDA



met para mondstuk
45 ct.
met im. barnsteen
monstuk 55 ct.

**BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.**
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK

Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 49, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiechestr. 78, tel. 68114

**PRIJZEN
VOOR WEDSTRIJDEN**

koopt men bij

A. MEIJRING
's-BOSCH

**SIGARENMAGAZIJN
A. Drúghorn**

Javastr. 57. Haag. Tel. 113290



ER IS MAAR EEN
KAREL I

H. DE VINK - DEVENTER
WALSTRAAT 67

Specialiteit: UNIFORMEN

OVERAL TE ONTBIEDEN

Fa. A. VAN ROSSUM

OOLTGENSPLAAT

ZAADTEELT EN
ZAADHANDEL

LEVERT ALLE SOORTEN
LAND- EN TUINBOUWZADEN
IN DE BESTE KWALITEIT

VRAAGT ONZE PRIJSCOURANT

**KAASVORMEN
KUIPEN EN BAKKEN**

EMMERS enz.
van teakhout en pitch-pine
alle afmetingen

N.V. Fabriek van Werktuigen
— voor de zuivel-industrie —
v.h. D. Woudstra & Zn, IJlst

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER

van
„DE BEL” - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huishouding.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

VAN BERLIJN NAAR PARIJS.

Het is nog slechts enkele jaren geleden, dat de bolsjewistische invloed in Duitsland gestegen was tot een gevaarlijke macht.

In hetzelfde jaar, waarin Hitler in Duitsland aan de Regeering kwam, brachten de communisten in Germanje vlak tegen de zes miljoen stemmen uit.

Met volle kracht bevorderde het Russische bewind de bolsjewiseering van het Duitse Rijk, dat met geheime communistische organisaties werd overdekt.

Het centrum dezer actie was het Russische gezantschap te Berlijn. Ook de Sovjet-handelsvertegenwoordiging was een broeinest van communistischen spionnendienst.

In zijn angst voor een communistisch schrikbewind en tevens om eindelijk van de vernedering van het Verdrag van Versailles te worden vrijgemaakt, gaf de helft van het Duitse volk zijn stem aan Hitler.

Deze helft was voldoende om hem in den zadel te helpen en hem de gelegenheid te bieden de dictatuur in te stellen.

Deze dictator heeft het bolsjewisme tegen den grond geslagen en het geheele net van communistische organisaties vernield.

De geheime agenten en spionnen van Moskou zijn met groote aantallen over de grenzen gevluht. Zij werden vriendelijk ontvangen te... Parijs.

De heer Laval bezocht Rusland, werd charmant door de Sovjet-heeren ontvangen en kwam met opgetogen verhalen weer te Parijs terug.

Stalin heeft er gebruik van gemaakt om de communistische actie in Frankrijk meer dan te verdubbelen, met het onmiddellijk gevolg, dat ook de fascistische beweging hand over hand ging toenemen.

Zachtzinnige behandeling der communisten en socialisten is de groei van het fascisme.

Het zal de moeite waard zijn, de ontwikkeling der Fransche binnenlandsche toestanden met aandacht gade te slaan.

Achter het rookgordijn van het op bevel van Moskou in het leven geroepen „volksfront" van communisten, socialisten, radicaal-socialisten, enz. marcheerden de bolsjewisten in Frankrijk recht naar hun doel: de verovering van de regeermacht.

En alle kracht van Moskou is voor dit oogmerk op Parijs geconcentreerd.

VAN REVOLUTIONAIR NAAR NATIONAAL.

In de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer over de algemeene beschouwingen der Rijksbegroting zegt de Regeering het volgende over:

Gezagshandhaving.

„De houding, die de Regeering moet aannemen tegenover de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij, is geheel afhankelijk van het optreden der partij zelf.

De regeering heeft noch den lust, noch de behoefte om eenigerlei partij in een uitzonderingspositie te plaatsen. Wanneer zij niettemin, met name voor zoover bekleeding van

functies in overheidsdienst betreft, voor de leden van sommige partijen bijzondere voorschriften heeft moeten treffen, dan is dit uitsluitend het gevolg van de houding, door die partijen tegenover het overheidsgezag aangenomen.

Ook de regeering heeft den indruk, dat zich, wat de sociaal-democratische partij betreft, bezig is een kentering te voltrekken. Haar zou niets liever zijn, dan dat spoedig en ondubbelzinnig zou blijken, dat die kentering zoo volledig is, dat alle bestaande uitzonderingsvoorschriften zullen kunnen worden opgeheven."

It's a long way; de bekeering van revolutionair tot nationaal, vooral als men op het standpunt wil blijven staan, dat de „opwellingen" van 1903 en 1918, de historie van de „Zeven Provinciën", de klassenstrijd, het verzet tegen Oranje en de vernieling van het historische besef der natie — om maar niet meer te noemen — zich met het nationaal karakter eener partij best verdragen.

FEESTMAKENDE NAAR DE ONTBINDING.

Van meet af is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een ernstige organisatie geweest en, mogen wij er bij voegen, hij is dat nog.

De geest, die in den B.V.L. heerscht, is in overeenstemming met de hooge idealen en groote belangen, waarvoor dit instituut is opgericht.

Het is van belang, dat dit zoo blijve en het is inzonderheid de taak der Gewestelijke Landstorm Commissiën om hierop toe te zien.

Toch zijn er altijd nog enkelen, die niet kunnen begrijpen, dat de consolidatie van den B.V.L. op zóódanige wijze dient te geschieden, dat rekening wordt gehouden met hetgeen er in de diverse groepen, waaruit het instituut is samengesteld, op godsdienstig en staatkundig gebied leeft en dat men onzen vrijwilligers niet de banale gemakkelikheden moet opdisschen, welke zij, indien zij ze mochten begeeren, overal elders voor luttele centen, kunnen gaan bijwonen.

Die enkelen begrijpen niet, dat de snelste manier om den B.V.L. van zijn waardige kracht te berooven, juist ligt in het organiseren van zulke „feestavonden".

De tijd is te ernstig en de B.V.L. staat te hoog, om te meenen, dat men, zooals wij zelfs onlangs lazen, met „verbazingwekkende dingen op illusieonistisch en telepathisch gebied", een landstormafdeeling in het leven moet houden.

Als zonder deze fraaiigheid een afdeeling niet zou kunnen voortbestaan — onze ervaring leert juist het tegendeel — dan moge zij gerust verdwijnen.

Misschien zal de vraag gesteld worden, of het dan verkeerd is, aan een landstormbijeenkoms eenige opluistering te geven.

Het antwoord kan kort zijn: Het moet bij het karakter van den B.V.L. passen en niet strijdig zijn met de gevoelens der vrijwilligers.

Bevordering van de saamhoorigheid moet het richtsnoer zijn, bij al wat in den B.V.L. geschiedt.



VALLEN HET LEGER EN DE VLOOT OOK ONDER HET WETSONTWERP INZAKE DE WEERKORPSEN?

Inderdaad een vreemde vraag.

Op het eerste gezicht een dwaze vraag.

Niettemin meenen wij deze vraag te moeten stellen in verband met de schriftelijke gedachtenwisseling tusschen Tweede Kamer en Regeering over het hierbedoeld wetsontwerp.

Wij willen de zaak, waarom het bij dit wetsontwerp gaat, niet moeilijker maken, dan zij, blijkens den inhoud van het Verloopig Verslag, al is.

Toch kunnen wij niet nalaten hier bijzonder de positie van den B.V.L. in het geding te brengen.

Immers in het Voorloopig Verslag is door een aantal leden gezegd — en dit zonder tegenspraak van anderen — dat ook de B.V.L. valt onder de werking van dit wetsontwerp, als het eenmaal tot wet zal zijn verheven.

De vraag kan gesteld worden: Is dit wel zeker?

De vragen, waarom het hier gaat.

Men dient de vragen te beantwoorden: Is de B.V.L. al dan niet een stuk van onze weermacht? en: Is in de positie van den B.V.L. reeds op wettelijke wijze voorzien?

Om niet in langdradige uiteenzettingen te vervallen, zij verwezen naar ons nummer van December 1935, waarin de officieele stukken, welke bij de beantwoording van deze vragen den doorslag geven, zijn opgenomen. Daaruit blijkt, dat de B.V.L. is begrepen in art. 35 van de Dienstplichtwet 1922.

Uit het Landstormbesluit kan nog duidelijker blijken, dat de B.V.L. is een deel van den Vrijwilligen Landstorm en mitsdien deel van de weermacht.

Het belangrijke artikel te dezer zake door den griffier der Tweede Kamer, Mr. Kesper, geplaatst in het „Landstormblad" van Mei 1931, waaraan diepgaande studie ten grondslag ligt, verdient aandachtige overweging, alvorens de B.V.L. zonder meer wordt genoemd onder de organisaties, die onder de nieuwe wet komen te vallen.

De moeite waard.

De beantwoording van de gestelde vragen is de moeite waard.

Toen de tegenwoordige Minister-President, Dr. H. Colijn, op 25 November 1928 een memorandum richtte aan de Regeering, om den B.V.L. te formeeren tot een blijvend instituut, heeft dit toenmalige Kamerlid dezen stap niet gedaan, zonder zich eerst met den grijzen staatsman, wijlen Mr. A. F. de Savornin Lohman te verstaan over de staatsrechtelijke positie van het op te richten militaire instituut. Eerst nádat Dr. Colijn van Mr. de Savornin Lohman het juiste inzicht te dezer zake had verkregen, is het memorandum in zee gegaan.

Beiden, en De Savornin Lohman en Dr. Colijn achtten de juridische, de wettelijke positie van den B.V.L. van het grootste gewicht.



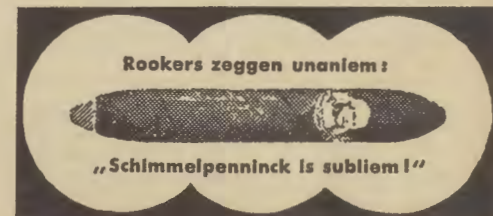
Elegant model
rijk aan aroma
in luxe doosjes
en toch
maar 40 ct.
per 10 stuks
deze Panter
de Luxe.

Ook wijlen Mr. Th. Heemskerk. *)

Deze heeft met groote activiteit de positie van den B.V.L. verdedigd in den tijd toen de sociaal-democraten nog meenden door een langdurig volgehouden persactie den B.V.L. het stempel te kunnen opdrukken van **particulier, politiek weerkorps**.

In navolging van de genoemde staats-

*) Men zie o.a. het Landstormblad van December 1927.



De Landstormer
eet Stampot met

echte Geldersche
Rookworst

van
BAKHUIS

't 100-jarig product

Vraagt Uw Winkeller
en let op het loodje
„Olba“, Olst

N.V. BAKHUIS' OLBAFABRIEKEN
1832 OLST 1934

lieden achten wij het wel de moeite waard, om niet gedachtenloos over de hier aan de orde zijnde vragen heen te loopen.

Aan de staatsrechtelijke positie van den B.V.L. als **militair** korps, als Overheidsorgaan, is van meet af en ook later zooveel zorg besteed, dat het verkeerd zou zijn, thans den B.V.L. gelijk te stellen met den een of anderen nationalen **bond** of weerbaarheidsvereniging.

De positie van het algemeen propagandacomité voor den B.V.L., n.l. de Nationale Landstorm Commissie en hare vertakkingen, vraagt in verband met het aanhangig zijnde wetsontwerp een speciale beschouwing, die de verantwoordelijke autoriteiten zeker niet zullen nalaten.

Geen dwarsdrijverij.

Het belang, dat er binnenkort een wet tot stand komt, waarbij politieke strijdbonden zullen worden verboden, is te groot, dan dat wij ook maar in het geringst de Regeering bij haar pogen een afdoende regeling te treffen, zouden mogen moeilijk vallen.

De juristen van den tienden rang, waarmede illegale partijen zich steeds omringen, om straffeloos de wetten te kunnen overtreden en ontduiken, bereiken — hoe gering hun overige bekwaamheid dikwijls is — op dit gebied veelal zooveel resultaten, dat de wetgever, wil hij niet ook de geheele loyale bevolking in enge banden slaan, steeds de grootste moeite heeft, om een juist wettekst te vinden. Zien wij het goed, dan heeft de Regeering ditmaal, voor wat de weerkorpsen aangaat, voor gelijke moeilijkheden gestaan.

Daarom zullen wij er niemand hard over vallen, indien blijken mocht, dat het niet mogelijk is een goede wet tot stand te brengen, als niet ook de B.V.L. bij de z.g. „toegelaten verenigingen“ wordt gevoegd.

Voorshands gelooven wij niet, dat dit noodig zal zijn, maar wel meenen wij dat deze aangelegenheid een nauwkeurig onderzoek ten volle waard is.

De gedachte, dat ook de Regeering zich hiervan rekenschap heeft gegeven, mogen wij wellicht opmaken uit het feit, dat angstvallig in de Memorie van Toelichting het noemen van den B.V.L. is vermeden, terwijl ook de in de Memorie van Antwoord, blz. 7 der begroting

JAN PEZIE - ALMELO
VLAGGEN ALLER NATIËN

GARAGE „CITAX“, GOUDA

IS en BLIJFT het adres voor
TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

van Binnenlandsche Zaken voorkomende uitspraak:

Het is de bedoeling, dat het ontwerp van wet, waarvan de Troonrede gewaagt, ook het hier behandelde terrein bestrijkt, voor zooveel te dien aanzien niet reeds wettelijke regelen gelden.

in dezelfde richting wijst.

LANDSTORMKORPS „DE MEIJERIJ“.

De bureelen van het Vrijwillige Landstormkorps „De Meijerij“, tot heden gevestigd in de infanteriekazerne te Nijmegen, zijn met ingang van 1 Febr. ondergebracht naar de Vliertstraat te 's-Hertogenbosch, waar voor de opheffing van het vóórroefeningsinstituut per 1 Jan. j.l., de bureelen waren gevestigd van den Commandant van het Landstormverband 's-Hertogenbosch.

Zooals wij bereids meldden, werd per 1 Jan. j.l. tot aangewezen Commandant van het Landstormkorps „De Meijerij“ benoemd de Reserve Luitenant Kolonel W. Hafkemeijer, als opvolger van wijlen Reserve-Kolonel J. G. Lutz.

Tot administrateurs bij het korps zijn per 1 Febr. a.s. benoemd de heeren C. Carels, gepensionneerd Adjutant-Officier uit Nijmegen en G. Filippus, gep. Sergeant-Majoor Administrateur uit Den Bosch, laatstelijk werkzaam op het bureau van den Commandant Landstormverband 's-Hertogenbosch.



Dobbmann
lekker...man!

ROOKT IBIS EN GEËN ANDERE SHAG

STELLING VAN AMSTERDAM.

Afdeeling Amsterdam.

De afdeelingen Amsterdam bezuiden het Y hielden op 20 en 21 Januari propagandabijeenkomsten, welke bijeenkomsten in tegenstelling met anderen een feestelijk karakter droegen.

De bijeenkomsten werden gehouden in de zaal „Krasnapolsky“ te Amsterdam. Het woord werd gevoerd door Dr. I. H. J. Vos, Ds. Kalkman en Kapelaan Coppens, terwijl de heer Roosjen, lid van de plaatselijke commissie, de bijeenkomsten met een kernachtige rede openden.

Verschillende nummers werden ten beste gegeven, o.m. een colonne geweer, uitgevoerd door onze kranige mariniers. Het symphonie orkest „Arti et Religioni“ verleende hierbij belangloze medewerking.

Het bezoek op beide avonden was zeer groot. Geen enkele plaats in de groote zaal was meer onbezet. Het was een succesvolle avond.

De organisatie van deze bijeenkomst was in handen van de plaatselijke leiders.

Teraardebesteding Overste K. L. Schell.

Op 31 Januari j.l. vond op de begraafplaats „Zorgvlied“ de teraardebesteding plaats van het stoffelijk overschot van den reserve luitenant-kolonel van den

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming

Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

Hotel Pension „De Roode Leeuw“, Terborg

Eerste rang Familiehôtel

Telefoon 15

Aanb., JOH. GLEIS

Staf der Artillerie K. L. Schell, in leven secretaris der gewestelijke landstormcommissie „Stelling van Amsterdam“.



Res. Luitenant-Kolonel K. L. Schell †,
Secretaris der Gewestelijke Landstorm-
commissie „Stelling van Amsterdam“

Er was veel belangstelling. Onder de aanwezige autoriteiten merkten wij op den garnizoenscommandant van Amsterdam, Majoor Boswijk, Overste Scholte van de Koninklijke Marine als vertegenwoordiger van den Onder-Commandant der Marine te Amsterdam, Reserve Kolonel Donck, Commandant van het landstormkorps „Stelling van Amsterdam“, Dr. Vos, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, den heer G. van Sitteren namens den Generaal L. F. Duymaer van Twist, Majoor-Intendant Potgieser, Kapitein van Moorsel van de Militaire Politietroepen. Verder waren aanwezig voorzitters, secretarissen en leden van verschillende gewestelijke en plaatselijke commissiën, benevens plaatselijke leiders en officieren van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Ook gaven blijk van belangstelling bestuursleden van de Vereniging van Reserve-Officieren, van den Nationalen Bond „Het Mobilisatiekruis“ en van de schietvereniging „Als 't moet“.

Tusschen een haag van landstormers van allen rang en stand en geëscorteerd door een twaalfstal plaatselijke leiders reed de auto met het stoffelijk overschot door de oprijlaan naar de aula. Bij de teraardebesteding werd gesproken door de heeren Dr. Vos, Kolonel Donck, Ds. Bouma (voorzitter van Amsterdam-Zuid namens de plaatselijke commissiën), Res. Kapitein Smit (namens de plaatselijke leiders) en Overste Hartogh Heys van Zouteveen (namens de secretarissen).

Door het plotseling overlijden van den secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam“ is het niet uitgesloten dat reeds vastgestelde bijeenkomsten niet ter kennis zijn gekomen van den w.n. secretaris.

Plaatselijke leiders doen goed nog even bericht te zenden aan den Commandant van het Korps over voorgenomen bijeenkomsten met vermelding van dag, plaats en uur van aanvang, alsmede van benodigd schietmateriaal.

Mededeelingen.

Het secretariaat van de Gewestelijke Landstorm Commissie Stelling van Am-

J. J. SCHRAAG - DEN HAAG

SPIJ 110 - TELEFOON 114587

Omljstingen voor Etsen, Foto's, enz.



sterdam, wordt tijdelijk waargenomen door den Commandant van het Korps, Res. Kolonel C. M. Donck. Adres: Oranje Nassau Kazerne, Amsterdam-C.

Bijeenkomsten.

Van de afdeeling Zaandam kwamen berichten binnen van goed geslaagde bijeenkomsten beled in de afdeeling Diemen en Ouderkerk a/d Amstel, alsmede een schietbijeenkomst in de afdeeling Amsterdam Noord III.

LANDDAG VAN DEN BIJZ. VRIJW. LANDSTORM TE WINSCHOTEN.

Ter gelegenheid van de Winthil.

Zooals gemeld, zullen tijdens de tentoonstelling „Winthil“ groote ruitfeesten worden gehouden en de Noordelijke turnkringen van het K.N.G.V. hun groote jaarlijksche turndemonstraties en wedstrijden geven.

Thans heeft de Gewestelijke Landstorm Commissie Groningen besloten den grooten landdag van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm ook te Winschoten in de tentoonstellingsweek te organiseren.

Dit is voor Winschoten wel een verrassende gebeurtenis, als men bedenkt, dat aan een dergelijken landdag medewerking verlenen verschillende groepen van leger en vloot.

Dan zal het duidelijk zijn, dat duizenden en duizenden menschen zullen optrekken om dit groote schouwspel te zien.

Als wij ons goed herinneren is 10 jaar geleden een gelijksoortige landdag te Veendam gehouden, welke door meer dan 12.000 bezoekers is bijgewoond.

Wij geven dit als een voorloopig bericht, aangezien een volledige opsomming van al het gebeuren nog door den B.V.L. gepubliceerd zal worden.

MIDDELBURG.

Een druk bezochte propaganda-avond van den B.V.L.

De afdeeling Middelburg van den B.V.L. hield 22 Januari een zeer druk bezochten propaganda-avond in het Schuttershof. Hoofddoel van de bijeenkomst was de propaganda voor den B.V.L. Daarom waren behalve de Officieren en Onder-Officieren, alle dienstplichtige militairen van de S.D.O.A. uitgenoodigd, welke laatsten binnen een paar dagen naar hun Regimenten zouden vertrekken.

Bovendien waren uitgenoodigd alle plaatselijke afdeelingen uit geheel Walcheren, welke op een enkele na, ook op de vergadering tegenwoordig zijn geweest.

Jammer genoeg kan de Schuttershofzaal maar ruim 600 personen bevatten,

Café-Rest. „Zomerzorg“

144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG

tegenover het Landstormhuis

biedt U service en comfort tegen matige prijs



waardoor aan de plaatselijke afdelingen slechts ongeveer de helft van het aantal gevraagde plaatsen kon worden toegewezen.

De voorzitter der afdeling, de heer H. E. Enkelaar, sprak een welkomstwoord.

Spr. deelde mede, dat de Commissaris der Koningin en de beide Wethouders bericht van verhindering zonden, om daarna in het bijzonder welkom te heeten den Burgemeester en den Secretaris van Middelburg; den 1en Luitenant De Feijter, vertegenwoordiger van Majoor Berghuijs; den Districtscommandant, Majoor Van Woerden; den Burgemeester van Nieuwland; Overste Bierman, Commandant van het Landstormverband Zeeland; den Commissaris van Politie, de begunstigers en de aanwezigen uit andere Walchersche afdelingen, en niet in het minst den spreker van dezen avond, den heer J. W. Vienings, Burgemeester van Clinge.

Hierop ging het gordijn open. Op het toneel stond opgesteld een tableau: „Als 't moet". Het borstbeeld van de Koningin in een passende omgeving van planten, daarbij het vaandel van den B.V.L. en als zinnebeeld een lid in Walchersch costuum, rustend op een spade, maar het geweer over den rug, kijken de naar de Vorstin.

Het eerste couplet van het „Wilhelmus" werd staande medegezongen, het tweede onder eerbiedige stilte aangehoord. Het was een pakkend begin.

De film „Indië", vertoond door de Nat. Landstorm Commissie, voerde de toeschouwers langs en door mooie plekken van Java, Sumatra, Borneo en Nieuw-Guinea.

Hoog het Gezag.

Het woord was hierop aan den heer J. W. Vienings, voor zijn rede, waaraan hij den bovengenoemden titel had gegeven.

Spr. zeide, dat wij een vreedzaam volk zijn en daar behooren ook de B.V.L.-ers onder, maar als 't moet, staan zij pal voor altaar, troon en haardsteden, zij verdedigen de heilige vrijheid, Vaderland en Koningin. Dit bleek nodig in 1918 en de vijand slaapt nooit. De communisten willen in de geheele wereld de tegenwoordige staatsorde vernietigen.

Men moet alles doen om de splijtzwam tegen te houden. Allicht vraagt men of men dan een dictator of zooals het volk het zegt een krachtpatser moet hebben. Spr. meent dat men met zoo iemand het paard van Troje binnen zou halen. Er is wellicht een geval, dat zulk een persoon goed kan zijn en dan denkt spr. aan Napoleon toen hij de revolutie in Frankrijk onderdrukte, maar bij bijna allen is het optreden jammerlijk mislukt. Een dictator moet een volmaakt man zijn, zooals er maar hoogst zelden een gevonden wordt. Het beste blijft een koningschap en zeker een constitutioneel.

Daarom moet men geen dictatuur willen en zeker geen „made in Germany". De N.S.B. leert theoriën, welke de persoonlijke vrijheid verloren doen

F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS

gaan. Zij bedriegt de vrijheid van het woord, van het onderwijs, van de sociale organen, van het geweten.

De communisten sluiten Wilhelmina uit, de N.S.B. sluit Haar in, maar wij — aldus spr. — houden Haar op Haar troon. (Applaus.)

Spr. wees er op, dat men in Duitschland tijdens het leven van Hindenburg ook al riep „Heil Hitler" en dat men in Italië nimmer hoort over den Koning, behalve als hij bij een parade is en een der heeren van het hof een zakdoek voor hem oprapt en hij dezen wel 7 maal bedankt, omdat het nog het eenige is waarin hij zijn neus mag steken. (Gelach.)

Men zal nu vragen: wat is gezag? Men kan nergens zonder gezag en er is overal iemand die recht heeft om te gebieden en anderen, die den plicht hebben om te gehoorzamen. Men vergeet echter niet dat geen gezag kan bestaan dan wat komt van God Almachtig. Spr. beriep zich ter staving van die stelling op gedeelten uit den Bijbel.

De tijden zijn moeilijk, maar Nederland is de moeilijke tijden altijd te boven gekomen en het heeft steeds gehandhaafd, waarvoor spr. wijst op ons wapen, gedekt door de kroon van ons Vorstenhuis.

Met de woorden „Het Vaderland getrouw en aan Oranje trouw", eindigde de heer Vienings zijn gloedvolle rede, onder luid applaus der aanwezigen.



De heer Enkelaar bracht den heer Vienings hartelijk dank en hoopte, dat velen in het gehoorde aanleiding mogen vinden zich bij den B.V.L. aan te sluiten.

Na de pauze werd een tweetal zeer goed geslaagde films over Zuid-Afrika vertoond. Zij werden afgewisseld door een voordracht van den heer J. F. Bastiaanse.

Overste H. Bierman dankte namens den geheelen Zeeuwschen Landstorm en zeker ook namens alle aanwezigen de afdeling Middelburg voor dezen mooien propaganda-avond.

Het laatste nummer „Verzamelen", was een krachtige opwekking om tot den B.V.L. toe te treden of hem financieel te steunen.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS MOTORDIENST. GRONINGEN.

15 Januari werd onder commando van den heer D. G. Landweer, Res. 2e Luitenant v. sp. d., een oefening gehouden van de Groep 1, Sectie 4 V.L.S.K. Motordienst, District Groningen.

Plaats van verzamelen was: Sterreboschstraat, vanwaar in colonne gereden werd naar Paviljoen Zeegse.

In Zeegse aangekomen, nam de Sergeant H. J. Wigboldus zijn maatregelen, om het autopark in te richten, en dit te beveiligen tegen aanvallen van verzetslieden.

8.45 uur was het uur van aanvang en

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de LANDSTORMDAGEN in 1935 zijn tegen billijken prijs te bekomen bij:
Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH"
Pletterijstraat 63 - Den Haag - Telef. 773720
Overal te ontbieden.

WYLAX GEROOKTE ZALM IN BLIK

FABRIKANTEN:

WIJNBELT & Co. - WOUDRICHEM

EXPLOITATIE VAN ZALMVISSCHERIJEN

kon de Sergeant H. S. Heslinga met zijn manschappen het autopark aanvallen. Reeds spoedig bemerkten de posten den vijand en werd er direct alarm gemaakt.

De Wachtcommandant nam nog meer maatregelen en liet een patrouille het voorterrein verkennen.

Intusschen zat de vijand ook niet stil en probeerde in verspreide formatie het park te bestormen. Tegen het eind der oefening gelukte het nog twee vijanden door te dringen en het signaal van doorbraak (enkele malen op een claxon drukken) te geven.

Na afloop der oefening werd in het Hotel Entinge te Zuidlaren een kop koffie aangeboden en brachten de Res. Commandanten verslag uit over hun genomen maatregelen, daarna gaf de Sergeant T. Dijkstra (die als scheidsrechter fungeerde) zijn uiteenzetting over het verloop der oefeningen.

Hierna sprak de Districtscommandant, de Res. 1e Luitenant v. sp. d., Mr. C. A. Star Numan, die de oefening bijwoonde, zijn waardeering uit voor de goede opkomst en de prestaties door de manschappen verricht, temeer daar dit een vrijwillige avondoefening was.

Na afloop der bespreking werd de terugtocht aanvaard en in Groningen aan den Heereweg de groep ontbonden. Groep Groningen mag terugzien op een zeer geslaagde en leerzame oefening.

ROTTERDAM.

De afdeling Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft 14 Januari in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen een bijeenkomst gehouden. Met een korte toespraak heeft de voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie, de heer H. G. J. de Monchy, deze bijeenkomst, welke door zeer vele getrouwen van den B.V.L. werd bijgewoond, geopend.

Onder de aanwezigen waren: van de Plaatselijke Landstormcommissie: de heeren H. G. J. de Monchy, P. v. d. Steeg, W. K. Heijstek, resp. voorzitter, 1e secretaris en 2e secretaris.



De heer W. K. HEYSTEK,
Plaatselijk Leider Afd. Rotterdam.

Van de Gewestelijke Landstormcommissie de heeren: A. C. de Neeve, Res. Luitenant-Kolonel, voorzitter, F. D. v. d. Mast, oud-Res. 1e Luitenant, secretaris, vervolgens H. C. van Cappelle, oud-Res. Kolonel, oud-Commandant Landstormkorps Rotterdam, Mr. W. A. C. v. Dam, Res. Majoor, Commandant Landstormkorps Rotterdam. Voorts de heeren W. v. d. Vlerk, Luit.-Kolonel, wnd. Commandant van de Burgerwacht, J. J. M. van Meetelen, burgemeester van Bergschenhoek, majoor K. A. v. Schelven

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria"

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 18
Grote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.



van de Nat. Landstormcommissie, Majoor E. T. C. Motké, Garnizoenscommandant, A. Hoevels, Res. Kap., Commandant Motordienst, F. Epkema, Res. Kapitein van de Burgerwacht. Van de Algemeene Vereeniging van Nederlandsche Reserve Officieren waren aanwezig de Res. Kapitein C. Hesse, Res. 1e Luitenant J. A. van Driel en Res. 1e Luit. J. J. Bieringa. Tenslotte waren er afgevaardigden van: De Nederlandsche Militaire Bond, Eerste Nederlandsche Bond van Oud-Onderofficieren van Land-, Zeemacht en Koloniën, Koninklijke Nederlandsche Bond van Oud-Onderofficieren en De Nederlandsche Oranje-Vereeniging en de Oranje-Vereeniging Rotterdam-Oost.

Nadat men het Wilhelmus had gezongen, hebben de Chr. Zangvereeniging De Garde en de Chr. Oratoriumvereeniging, directeur de heer G. Kruijs, twee liederen ten gehoor gebracht.

Daarna is een gedeelte van een film, die een wereldreis in beeld bracht, vertoond.

Na de pauze heeft de uitreiking van brevetten aan koningsschutters en scherpshutters plaats gehad, waarbij mr. W. A. C. van Dam, Reserve Majoor der Grenadiers, Commandant van het Landstormkorps Rotterdam, een toespraak heeft gehouden, waarbij hij hulde bracht aan de plaatselijke leiders, die zooveel bijdragen tot den groei en bloei van den B.V.L.

Majoor van Dam heeft vervolgens onder voortdurend applaus, dat tot een ovatie aanzwol, aan den koningsschutter en 22 scherpshutters de brevetten ter hand gesteld.

Res. Luitenant-Kolonel A. C. de Neeve heeft den plaatselijken leider, den heer W. K. Heijstek, gehuldigd en zijn verdiensten in het licht gesteld. Gedurende 12½ jaar heeft hij zijn beste krachten aan den B.V.L. gewijd. Uit dank daarvoor heeft spr. hem onder applaus een bureaustoel aangeboden. Aan mevr. Heijstek werd een ruiker rozen geschonken.

Ten slotte heeft het zangkoor nog eenige liederen gezongen en is nog een film vertoond.

De uitslagen van de wedstrijden luiden:

Brevetten: aan den koningsschutter K. E. v. d. Valk; aan de scherpshutters: P. Bol, P. Boogerman, F. Breda, H. van Dort, J. M. Duvalois, J. Ega, A. de Graaf, P. Herfst, C. Heijstek, J. J. Impeta, F. Ippel, J. A. M. G. Libert, C. Loman, J. H. van de Mussele, M. J. den Otter, H. P. Paans, G. J. Peperzak, P. T. Roos, F. W. F. Sluijter, K. Vijfvinkel, P. J. M. Wijtvliet.

Wisselbeker: Aan de klasse Charlois met 706 punten: prijzen: scherpe baan-klasse: 1. A. W. v. d. Hoeven 48—47 p., 2. A. C. H. de Grootte 45—45 p., 3. P. Bol 48—40 p.

Rechter Maasoever K.S.O.: koningsschutters: 1. G. F. Vogels 50—50 p., 2. K. E. v. d. Valk 50—49 p. Scherpshutters: 1. G. J. Peperzak 49—48 p., 2. H. van Dort 49—48 p. Schutters 1e klasse: 1. P. Weggeman 48—46 p., 2. W. van Leeuwen 48—43 p.

Hillesluis K.S.O.: scherpshutters: 1. M. J. Planken 50—46 p., 2. D. Bakker 49—47 p. Schutters 1e klasse: 1. M. J.

HOOGVEEN Hôtel-Café L. Mulder Kerkstraat 32

GROOTE EN KLEINE VERGADERZALEN

Even een „Fotax". Bel op Tel. 184

Groote ritten speciaal tarief
T. FOLKERTS, Steenwijk, Meppelerweg 15
Luxe-autoverhuur- en taxi-bedrijf

Verhuisd



van Berlijn naar Parijs

JK
 len
 igd.
 gd.
 roo-
 sluit
 uit-
 zaal
 uto-
 tin-
 A.
 der
 W.
 het
 van-
 als
 chil-
 ver-
 uit-
 (05);
 rne-
 a de
 Ten
 voor
 eel-
 lbe-
 rgen-
 nen
 oote
 ade-
 rge-
 baar
 me-
 nst-
 aars
 loor
 van
 evet
 erp-
 stig
 ilm-
 end
 Ja-
 teld
 eeds
 zijn
 illes
 fde,
 ting
 cht-
 in
 het
 aille
 ijke
 aille
 wel
 rang
 ele-
 een
 nd-
 uk-
 be-
 de-
 tille
 voor
 936
 de-
 der,
 leer
 rder
 het
 e. 't
 ers.
 Ja-
 en
 nd-
 t in
 ers-
 dan
 ble-
 jen-
 en
 een
 born
 om
 sluit
 uist
 den
 Co-
 van
 ster

DA
JN

J. v. d. BOOGERT - SOMMELSDIJK

Luxe autoverhuur - Met en zonder chauffeur
Ring 99 - Telef. 190

De laatste memoreerde het overlijden van den Engelschen Koning en verzocht eenige oogblikken van erbidige stilte.

't Zandt, 16 Jan. Geslaagde filmavond, waarbij burgemeester E. E. Cleveringen en luitenant Atema gesproken hebben.

Zelhem. De afd. v. d. B.V.L. te Zelhem hield op 18 Januari een propagandavergadering. De leiding berustte bij den burgemeester, voorzitter der Plaatselijke Commissie. Door den heer F. Jalink, propagandist van den B.V.L. te Apeldoorn, werd een fraaie serie lichtbeelden vertoond, weergevende de bewapening, legervorming, aanval- en verdedigingsmiddelen in den loop der tijden.

Zutphen, 20 Jan. 1936. De afd. Zutphen van den Bijz. Vrijwill. Landstorm hield op Dinsdag 14 Jan. een druk bezochten propaganda-avond in de Casinozaal van de Grootte Sociëteit. Aanwezig waren de voorzitter van de gewestelijke commissie van het Landstormverband „De IJssel-Vollenhove“, kol. N. J. Lavaleije, de commandant van het korps, de res.-kol. van den Generaal Staf K. L. Rozendaal en de commandant der Zutphense Burgerwacht R. A. Vastenou. De voorzitter der pl. commissie, Baron W. F. E. van den Borch tot Verwolde, opende den avond met een woord van welkom en gaf daarna het woord aan den spreker van dezen avond, dr. van der Valk uit Hillegers-

PILLEN 19

IDEAAL pijnloos laxermiddel, hetwelk tevens verstopping GENEEST! Recept van Prof. Dr. med. MUCH.

berg, die het doel en ontstaan van den B.V.L. uiteenzette.

Na de pauze werd de film van den landdag te Barneveld vertoond.

Zwagerveen. De pl. afd. B.V.L. kwam Donderdag 16 Jan. in jaarvergadering bijeen. De leiding berustte bij den pl. leider van den B.V.L. den heer C. Jelgerhuis Wzn. Het jaarverslag getuigde van een goed jaar voor de afd. Het aantal leden bedraagt thans 48. De kas van den penningmeester sloot met een batig saldo. Een viertal leden gaf zich op als abonné van het Landstormblad. Een 3-tal aanwezigen, daarvoor in aanmerking komende, verklaarde zich bereid de verbintenis 2e Ban B.B. te willen teekenen. De avond werd gesloten door den heer Hiemstra na 't zingen van „Een vaste burcht is onze God“. Opnieuw gesterkt in ons hoog ideaal gaan we 1936 in.

Zwammerdam, 13 Jan. Jaarvergadering, onder leiding van den heer Koster. Het woord voerden o.m. ritmeester Pieters, adjudant van den directeur der Hoogere Krijgsschool en burgemeester Colijn, uit Alphen a/d Rijn. De belangstelling was zeer groot. Onder de aanwezigen waren kolonel jhr. Alting von Geusau, directeur Hoogere Krijgsschool, burgemeester Hoogebom, majoor Boots, kapitein Karres en de plaatselijke leiders uit de omgeving.

JAARVERSLAG

VAN DE

NATIONALE LANDSTORMCOMMISSIE OVER 1935.

In de samenstelling der Nationale Landstorm Commissie kwam in het voorbijgegangene jaar geen verandering. Slechts zij aangestipt, dat twee der leden, n.l. de Heeren Mr. A. G. A. Ridder VAN RAPPARD en A. N. FLESKENS werden verkozen tot Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, terwijl de Heer J. R. SNOECK HENKEMANS het lidmaatschap van de Tweede Kamer heeft neergelegd.

De Nationale Landstorm Commissie is als volgt samengesteld:

Dr. H. COLIJN, Minister van Staat, Minister van Koloniën, Minister van Defensie a.i.,
Eere-Voorzitter;
L. F. DUUMAER VAN TWIST, Luitenant-Generaal b.d., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter;
J. R. SNOECK HENKEMANS, Wethouder van Financiën van 's-Gravenhage;
Mr. A. G. A. Ridder VAN RAPPARD, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;
A. N. FLESKENS, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;
H. DE IONGH, Generaal-Majoor, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, waarnemend Inspecteur der Infanterie;
G. F. BOULOGNE, Reserve-Kapitein der Veld-Artillerie, Secretaris.

Het bureel der Nationale Landstorm Commissie bleef gevestigd te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

Wederom vooruitgang in de sterkte.

De onzekerheid van de tijden, waarin wij leven en de bestrijding, welke de Bijzondere Vrijwillige Landstorm de laatste jaren van twee zijden moet doorstaan, hebben niet kunnen verhinderen, dat wederom een toeneming der sterkte werd verkregen.

Het aantal vrijwilligers nam toe met 1120, waardoor de Bijzondere Vrijwillige Landstorm (de Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Spoorwegdienst inbegrepen) thans telt 84.296 vrijwilligers.

Het aantal aangesloten Reserve-Officieren breidde zich uit met 121; in totaal hebben zich 2473 Reserve-Officieren bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm verbonden.

Er konden 21 nieuwe Plaatselijke afdelingen worden opgericht (waarvan sommige door splitsing), n.l. te Achtmaal, Amsterdam Oost VI, Bilthoven, de Bilt, Duizel, Goor, Heerle, 's-Hertogenbosch II, III en IV, Heveadorp, Maarheeze, Made, Musselkanaal, Overdinkel, Rockanje, Steensel, Terbregge, Waardenburg, Zeelst en Zieuwent.

Overzicht der sterkte.

(Reeds in het vorig nummer opgenomen.)

Werkzaamheden ten behoeve van de consolidatie.

De organen, welke de consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de gewestelijke verbanden en in de gemeenten voor hare rekening hebben genomen, zijn met onverminderde activiteit bezig geweest met het treffen van al die maatregelen, waardoor het instituut zonder groote uitgaven kan worden geconsolideerd.

De Gewestelijke- en Plaatselijke Landstorm Commissiën, de Plaatselijke Leiders en de aangesloten Officieren hebben wederom blijk gegeven, de groote betekenis van een krachtig voortbestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te begrijpen. Zij hebben met groote voortvarendheid hunne zeer gewaardeerde medewerking gegeven, om het instituut tot nog grooter bloei te brengen.

De Nationale Landstorm Commissie betuigt hun daarvoor haren grooten dank.

Zij is mede zeer gevoelig voor den krachtigen steun, welke van de zijde der Regeering steeds wordt verleend. De groote belangstelling, door de Overheid telkenmale in den arbeid voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm betoond, laat niet na stimulerend te werken op de talrijken, die dikwijls in kleinen kring, zonder daarvoor ook slechts eenigen dank of waardeering te ontvangen, met getrouwheid aan deze nationale instelling voortarbeiden.

In dit verband was het voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm van ongemeene betekenis, dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd, geheel eigener beweging een bezoek te brengen aan den Landdag te Barneveld. Zeer zeker mag deze vorstelijke

belangstelling voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke ook tot uiting kwam in de vereerende onderscheiding, welke de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie ter gelegenheid van zijn zeventigsten verjaardag van H.M. de Koningin mocht ondervinden, worden opgevat als een duidelijk blijk van de betekenis, welke de Kroon ziet in het vaderlandlievende werk, dat allerwegen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm wordt verricht.

Met groote ingenomenheid wordt eveneens melding gemaakt van de aanwezigheid op onze landdagen en sommige andere landstormbijeenkomsten van de Ministers der Kroon, Z.Exc. Mr. J. A. DE WILDE en Z.Exc. Mr. Dr. L. N. DECKERS.

Landdagen.

Landdagen werden gehouden:

te HILVERSUM op 18 Mei voor de Landstormkorpsen Kennemerland, Nieuwe Holland-sche Waterlinie en Stelling van Amsterdam;

te ALKMAAR op 22 Mei voor het Landstormkorps Verband Alkmaar;

te BARNEVELD op 7 Juni voor de Landstormkorpsen Veluwesch Verband, de IJssel en Vollenhove, Nieuwe Hollandsche Waterlinie en Veluwzoom;

te WASSENAAR (op het Koninklijk Landgoed Raaphorst) op 22 Juni voor het Landstormkorps Zuid-Holland: West;

te BOXTEL op 31 Augustus voor het Landstormkorps de Meijerij;

te MEPPEL op 7 September voor het Landstormkorps Drentsch Verband;

te RIJS op 10 September voor het Landstormkorps Friesch Verband.

De ervaring leert, dat de landdagen beantwoorden aan het gestelde doel; zij geven aan tienduizenden vrijwilligers de gelegenheid elkander te ontmoeten, hetgeen zeer bevorderlijk is voor de versterking der saamhoorigheid.

Tegelijkertijd verlevendigen de landdagen bij de talrijke kleine afdelingen het zoo noodige besef, dat zij deel zijn van één groot nationaal instituut tot steun aan de Overheid.

Ook ter propagandeering van juiste denkbeelden omtrent den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn de landdagen gebleken een deugdelijk middel te zijn; het gesproken woord, door talrijke vrijwilligers en belangstellenden aangehoord en daarna door de persverslagen verbreed, laat niet na in breedden kring telkens nieuwe belangstelling te wekken voor het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De welwillendheid der groote pers ten opzichte van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, evenals die van de provinciale en plaatselijke bladen, valt te roemen. De Nationale Landstorm Commissie is zeer erkentelijk voor de medewerking, welke zij bij haren arbeid van deze zijde mag ontvangen.

Schietwedstrijden.

De schietoefeningen en -wedstrijden brengen telken jare steeds meer deelnemers tezamen. Kon het vorige jaarverslag ervan melding maken, dat 35.000 vrijwilligers min of meer geregeld aan de schietoefeningen en -wedstrijden hadden deelgenomen, in het verslagjaar is dit aantal gestegen tot ruim 39.000.

Voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn deze schietoefeningen — wjl alle vrijwilligers als dienstplichtigen een schietopleiding hebben genoten — uitsluitend bedoeld als middel ter consolidatie van het instituut, n.l. bevordering van kameraadschap, eensgezindheid en saamhoorigheid. Niettemin is het, blijkens de laatstelijk gehouden gedachtenwisseling tusschen Tweede Kamer en Regeering over de Defensiebegroting, aan de aandacht van de Staten-Generaal en van de Regeering niet ontgaan, dat deze schietoefeningen belangrijke betekenis hebben voor het onderhouden van de schietvaardigheid van duizenden dienstplichtigen en derhalve van groot belang zijn voor de weerkracht van het leger.

Schietgebouwen.

De Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West“ heeft het initiatief genomen om de oprichting te bevorderen van kleine schietgebouwen voor de Plaatselijke Afdelingen. Reeds kwamen deze tot stand in Wassenaar, Bodegraven, Schipluiden en 's-Gravenzande.

Door de activiteit der Plaatselijke Commissiën en Plaatselijke Leiders, geholpen door de daadwerkelijke belangstelling van velen uit de burgerij, wist men in deze gemeenten met betrekkelijk geringe middelen kleine gebouwen te stichten, waarin het schieten met K.S.O.-geweren zowel der zomers als 's winters kan worden beoefend. Een voorbeeld, hetwelk tot navolging strekt.

Gewestelijke Officierenbijeenkomsten.

Vergaderingen met de aangesloten Reserve-Officieren, waarin de Commandanten de gelegenheid hadden de mobilisatieregeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm toe te lichten, werden gehouden door de Commandanten der Landstormkorpsen: Groningsch Verband, Twentsch Verband, De IJssel en Vollenhove, Veluwzoom, Stelling van Amsterdam, Verband Alkmaar, Kennemerland, Zuid-Holland: West, Verband Dordrecht, Verband Monden der Maas, Zeeuwsch Verband en Limburgsche Jagers.

Meermalen werden deze bijeenkomsten, waarbij ook de Gewestelijke Landstorm Commissiën van hare belangstelling deden blijken, benut om een kameraadschappelijke wedstrijd te houden in het pistoolschieten, of werd door een lezing over een militair onderwerp voor de noodige afwisseling gezorgd.

Vergaderingen met de Plaatselijke Leiders.

De jaarlijksche vergadering met de Plaatselijke Leiders vond in zoo goed als alle Korpsverbanden plaats. Voor de Verbanden, welker gebied te uitgestrekt is om gemakkelijk alle Plaatselijke Leiders in één centraal gelegen punt te verzamelen, werden zij rayons-gewijze tot een samenspreking met den Korpscommandant en de Gewestelijke Landstorm Commissie uitgenoodigd.

Tal van zaken, die door een schriftelijke behandeling niet tot voldoende helderheid kunnen komen, werden in deze bijeenkomsten uiteengezet, waardoor de gewenschte éénheid van handelen ten behoeve van de plaatselijke afdelingen kon worden verkregen.

Korps ter bescherming eener eventuele legermobilisatie.

Het aantal vrijwilligers van den tweeden ban (d.w.z. de oudere, niet meer dienstplichtige landstormers), die zich bereid verklaren, om in geval van legermobilisatie voor een bepaald aantal dagen onder de wapenen te komen, teneinde mogelijke verstoring en belemmering der mobilisatiemaatregelen te voorkomen, kon in het afgelopen jaar wederom worden uitgebreid.

De Gewestelijke Landstorm Commissiën hebben hare medewerking toegezegd, om bijzonder ook aan de aanwerving van het benodigde kader voor dit korps hare aandacht te schenken.

Verwacht mag worden, dat een aantal gewezen Reserve-Officieren, die voor dit doel in voorkomend geval kunnen worden benoemd tot tijdelijk Reserve-Officier, zich bij dit bewakingskorps willen verbinden.

Wettig verzuim bij opkomst voor bij den B.V.L. aangesloten ambtenaren.

De bepaling, dat Rijkspersoneel en personeel in dienst der provincies, gemeenten, wa-

terschappen, veenschappen en veenpolders, hetwelk lid is van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en gevolg zou geven aan een eventueelen oproep der Regeering om vrijwillig onder de wapenen te komen, geacht zal worden zijn ambtelijke werkzaamheden op wettige grond te verzuimen, is door den vorigen Minister van Onderwijs mede uitgebreid tot het personeel, dat betrokken is bij het openbaar en bijzonder onderwijs.

Opheffing van het vooroefeningsinstituut.

De opheffing van het Vooroefeningsinstituut, aan welks totstandkoming in 1920 de Nationale Landstorm Commissie op verzoek van de Regeering hare volle medewerking heeft verleend, heeft in de samenstelling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geenerlei wijziging gebracht.

De scheiding van administratie en financiën, welke in de jaren onmiddellijk na 1920 tusschen deze beide instituten is aangebracht, later gevolgd door tweeërlei gebiedsindelung voor de korpsen en aanstelling van afzonderlijke commandanten, hebben zoowel aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm als aan het Vooroefeningsinstituut de eigen plaats gegeven, welke overeenkwam met de zoozeer uiteenlopende bestemming dezer instituten.

De LandstormfilmDienst.

De filmDienst, welke de Nationale Landstorm Commissie ten behoeve van de propaganda in het leven heeft geroepen, blijkt allerwegen te voldoen.

Bijzonder de films, welke betrekking hebben op ons Koninklijk Huis en die van de gehouden landstormdagen, welke worden afgewisseld met films van onze overzeesche gebieden, vinden veel waardeering. Ook de klank-film „Sluit de Gelederen" wordt door tal van afdelingen, die deze nog niet hebben kunnen zien, aangevraagd.

Het Landstormblad.

Het Landstormblad, uitgave van de Naamlooze Vennootschap S.W.G., voleindigde zijn twaalfden jaargang.

De Nationale Landstorm Commissie waardeert de steeds aangename samenwerking met den Raad van Commissarissen dezer N.V. en blijft groote betekenis hechten aan dit orgaan, hetwelk haar in de gelegenheid stelt, in het geheele land mededeelingen omtrent den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm onder de vrijwilligers te verbreiden.

Personalia.

Aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ontviel door overlijden een aantal zeer gewaardeerde medewerkers:

Mr. H. SMEENGE, Eere-Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Drenthe";
Mr. F. L. J. E. RAMBONNET, Lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Kenne-merland";

H. N. VALCKENIER DE GREEVE, President-Commissaris der N.V. S.W.G. (Het Landstormblad);

A. MEINSTER, Kolonel b.d., Lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Twenthe";

J. GORTER Kzn., Lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Drenthe";

W. F. G. L. DRIESSEN, Lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Alkmaar";

J. G. LUTZ, Reserve-Kolonel, Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „de Meijerij".

Hun arbeid voor ons instituut heeft hen in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een belangrijke plaats doen innemen en groot was het vertrouwen, dat vele landstormers terecht in deze vaderlandlievende voormannen hebben gesteld. In de rij der vertrouwensmannen, welke aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ontvielen, zullen hunne namen met dankbare gedachtenis worden genoemd.

Nationale Noodhulp Organisatie.

De Nationale Noodhulp Organisatie (z.g. technische noodhulp) zette ongestoord haren arbeid voort, welke beoogt het verkrijgen van burgerpersoneel, dat bereid is zich in moeilijke dagen ter beschikking van de Regeering te stellen, om hulp te bieden.

Zij hield op gezette tijden vergaderingen met het College van Vertegenwoordigers van Burgemeesters en met de Leden van den Raad van Bijstand, welke gevormd is door de met deze instelling samenwerkende werkgevers- en werknemersorganisaties en andere lichamen.

De bijeenkomsten met het te Delft gevestigde Hoofdbestuur der Economische Studenten Organisatie en met de in de andere universiteitssteden gevestigde afdelingsbesturen dezer organisatie, hadden naar behoefte plaats.

Ten slotte betuigt de Commissie gaarne hare groote erkentelijkheid voor al de medewerking, welke zij in het afgelopen jaar van zoovelen en zoo ruimschoots, ook voor dit deel van haren arbeid, heeft ondervonden.

DE NATIONALE LANDSTORM COMMISSIE,

De Voorzitter,

L. F. DUUMAER VAN TWIST,

De Secretaris,

G. F. BOULOGNE.

Januari 1936.

Werft abonné's

voor het

Landstormblad



JONGENS EN MEISJES!

Hier volgt de oplossing der vorige raadsels:

GROEP A.

Haast elk kind lust graag apenoottjes.

GROEP B.

pijn - zijn - vee - tevre. boter - stooter. tijd. Witte de With. Piet Hein. De Ruyter.

Simon de Wit. Albert Hein en De Gruyter.

waar - gaar - klaar. goed. krant - klant. bederf. verpoozen - bosch - schillen - doozen.

Een verstandig verver verft met versche verf verscheiden malen verschillende verflagen over elkaar; hij verkiest verweg een verrassend, verdienstelijk stuk werk, liever dan dat hij zich vergist en verreken, en alles verprutst; dan zou het verzuim den verver slechts verlies veroorzaken, waarom hij vergeefs tranen zou vergieten.

Alle nieuwe deelnemers zijn hartelijk welkom! Elke maand zijn twaalf prachtige boeken voor de beste en trouwste oplossers beschikbaar.

Hier volgt het adres voor inzending:

AAN OOM BERTUS,

p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel
van
6 cent

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

VIERKANTRAADESEL.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

3—23 staat midden in de kamer.

11—15 " " " " "

1—5 is een najaarsbloem.

1—21 " " " " "

2—22 heeft ieder 's nachts nodig.

6—10 " " " " "

18—20 is een meisjesnaam.

14—24 dezelfde " " "

15—25 een lang, dun plankje.

23—25 " " " " "

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

WIE KAN DIT LEZEN?

O pdel ocomo tie fvane entre in Almel o—Zwo llehe eft zi cheen vo orv alaf gespe eld, da tzijs nsgel ijken ietg emak kel ijks alvi nden. Ond erw egna melijk ktone tre inm etvo lles nelh eidr eed, wasp lo tsel ingee nfel lest eekv lamui tde nvu urmo ndges chot en, wel kedek leedi ngva nmac hi ni sten stok era anta stte. Gelu kki gverl ore nbeid enge enoo genb likh unte genwo ordi ghei dva nge esten brac htenz ijte rstond dent re int otst ils tand. I nvla mme ngeh uld spron ngenz ijva ndem achi neen sla agd ener inhet vuu rmets nee uwte do oven. Be idenh adde nnie ttem inta lva nbran dwo nden opg elo open, we lkein tuss chenn ietv aner nsti gena ardb lek en. Zijko ndeno okhu npla atso pdele comot iefw eeri nmem en endent reinn aar Zwo lleb rengen, wa arz ijmett wint igmin utenver tragi ngaank wam en. Hi erheb benz ijzi chdir ect onde rbeh andeli ngva nee nmed icusg esteld, wa arn azijs eern aarh unwo onpl aatszij nteru ggeke erf.

DE RAAF VAN MERSEBURG.

Op een oud kasteel bij de stad Merseburg in Saksen staat in het front een raaf uitgebeiteld. Is die roofvogel mischien het wapen van één der vorige burchtheeren, die door hun strooptochten de schrik der omgeving waren?

Neen, dit wapen vindt zijn oorsprong in een droevige geschiedenis, die ik hier vertellen ga.

Lang, lang geleden leefde op dat kasteel Ridder Boudewijn, die om zijn edelmoedig karakter door al zijn onderhorigen op de handen werd gedragen. Niet het minst door den ouden, trouwen huis-knecht Koenraad.

Voor al met feestelijke gelegenheden was Koenraad de zeer gewenschte man. Wat op den disch prijkte aan goud en zilver en kristal, mocht door niemand anders dan Koenraad verzorgd worden. Die kostbare bekens, schalen en drinkkannen waren erfstukken der voorvaderen en werden daarom door den Ridder op hoogen prijs gesteld.

Dit gold in 't bijzonder voor een dozijn gouden lepels. Elk van deze droeg den naam en de beeltenis van een Apostel. Daarom werd dit stel „de twaalf Apostelen" genoemd. Het was een kunstwerk van groote waarde, waarom het dan ook hoogst zelden werd gebruikt. Met andere waardevolle voorwerpen werden „de twaalf Apostelen" zorgvuldig bewaard in een afzonderlijke kamer, waarvan alleen de burchtheer den sleutel bezat.

De verjaardag van Ridder Boudewijn zou weldra aanbreken. Reeds dagen te voren was het kasteel in rep en roer

voor den grooten maaltijd, waaraan een schare van aanzienlijke gasten zou aanzitten.

Ook Koenraad kwam in dubbele actie.

Met schuchteren eerbied, alsof hij een heiligdom naderde, ontsloot hij de kamer, waar het kostbaar dischgerei bewaard werd.

Het was een stralende lentedag, en daarom opende hij een raam, om de mufte lucht uit het zoo lang gesloten vertrek te verdrijven.

Op een eikenhouten tafel begon hij in de schemerige kamer met groote zorgvuldigheid de kostbaarheden op te poet-

zigheid een dief zijn binnengeslopen! Door het geopende raam!

Ten einde raad wendt hij zich tot den opperkok, en ondervraagt al de bedienden. Maar niet één kan hem in zijn verslagenheid inlichtingen of uitkomst geven. Te midden der voorbereidselen voor den naderenden feestdag ligt op ieders ge- laat groote ontsteltenis en diep meelijden te lezen.

Terwijl de ongelukkige knecht in duizend angsten zoekend en zuchtend door de vertrekken van het kasteel rond- doolt, stuit hij in de groote hal plotse- ling op zijn meester.

Koenraad schrikt, maar kan den

de Ridder, zijn diep verslagen over het verschrikkelijk lot, dat hun aller vriend heeft getroffen.

Jaar na jaar gaat voorbij, en de arme knecht wordt vanlieverlee vergeten. Totdat op zekeren morgen, die op een stormachtigen nacht gevolgd is, een loodgieter vraagt, om tot den burch- heer te worden toegelaten. Deze heeft op het dak van het kasteel een onder- zoek naar de stormschade ingesteld. Als hij voor Ridder Boudewijn verschijnt, overhandigt hij hem een gouden lepel, dien hij boven op den daktoren in een verlaten kraaiennest ontdekt heeft.

Op het gezicht hiervan wordt de Rid- der zoo bleek als een doode. Thans is de geheimzinnige verdwijning van den Apostel Thomas, dat kostbaar erfstuk zijner voorvaderen, plotseling opge- helderd!

Tijdens de korte afwezigheid van Koenraad was een kraai bij het open- staande raam door den glans der kost- baarheden aangelokt, naar binnen ge- vlogen, en had een gouden lepel weg- gekaapt!

Koenraad, de trouwe knecht, bleek gansch onschuldig te zijn!

Als door het onweder getroffen, grijpt de burchtheer zich aan de leuning van zijn armstoel vast. Bevend over al zijn leden, staart hij een wijl met groote angstooogen voor zich uit. Daarop barst hij in droevig snikken uit: „Arme Koen-

raad! trouwe, eerlijke knecht! O! wat heb ik je valsch beschuldigd, en in on- rechtvaardigen toorn in den dood ge- stort! O, arme Koenraad! Wat moet ik doen? Wat moet ik doen, om mijn zware misdaad te boeten?”

Van dit oogenblik af is de vrede van den Ridder geweken. In den slaap, bij den luidruchtigen feestdisch, op jacht, in het tournooi, op zijn verre reizen — altijd en overal achtervolgt hem het on- schuldige, open gelaat van zijn trouwen knecht.

Op Koenraad's graf laat hij een groot gouden kruis aanbrengen. Doch al zijn boetvaardigheid kan hem zijn gemoeds- rust niet terugschenken.

De knapste geneesheeren staan vol- slagen machteloos tegenover de doode- lijke krankheid, die hem heeft beslopen.

Hij laat in het front van 't kasteel een groote raaf uitbeitelen, en sterft ten slotte volslagen krankzinnig, zonder ooit meer een oogenblik van vreugde te hebben gekend.

Dit is de droevige geschiedenis, waar- aan „De Raaf van Merseburg” ons herinnert.

OOM BERTUS.

Tot Aangewezen Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Ve- luwzooom” is benoemd de Res.-Luitenant-Kolonel J. W. Buurman.



sen. Allereerst „de twaalf Apostelen”! Met een glimlach van weelde als een moeder, die haar baby verzorgt, nam hij telkens een lepel op, en wreef dien met een zachte lap zoolang, totdat hij z'n eigen beeltenis daarin als in een gouden spiegel aanschouwen kon.

„Sinte Peter is klaar!” murmelde hij tevreden, nadat hij hem nog eens van alle kanten bekeken had; „Nu komt Sint Jan aan de beurt!”

Daar klopt een tuinjongen aan met de boodschap, dat Koenraad onmiddel- lijk bij z'n heer moet komen, die op een rustbank bij den vijver in het bosch zit.

Koenraad sluit de kamerdeur heel secuur achter zich toe, steekt den sleu- tel in z'n zak, en spoedt zich naar zijn Meester.

Na verloop van enkele minuten keert hij terug, om zijn verantwoordelijken arbeid voort te zetten. Maar als hij de werktafel overziet, wordt hij doods- bleek, en blijft als aan den grond gena- geld staan.

Wat is dat?

Eén van de gouden lepels is ver- dwenen!

Hij telt en telt en telt, maar hij kan het onmogelijk verder brengen dan tot elf. Sint Thomas ontbreekt!

Hij zoekt in alle schemerhoeken van het vertrek. Hij speurt in alle kasten en laden en doozen.

Alles tevergeefs!

Sint Thomas is weg en blijft weg!

Dan moet er tijdens zijn korte afwe-

scherpen blik des ridders niet ontwij- ken. Sidderend over al zijn leden, ver- telt hij het onbegrijpelijk ongeluk, dat hem is overkomen.

De Ridder ontsteekt in felle gram- schap, en geeft zijn knecht nog twee uren uitstel. Wanneer Sint Thomas bin- nen dien tijd niet terecht is, zal Koen- raad in den onderaardschen kerker van het kasteel worden opgesloten.

Met man en macht gaat al het dienst- personeel nu het slot van kap tot kelder doorzoeken. De jager gaat zelfs met de stalknechten, door honden vergezeld, in wijden kring den omtrek afspuren.

Alle mogelijke en onmogelijke plaat- sen worden angstvallig afgesnuffeld.

Helaas! de gouden lepel is weg en blijft weg.

Weer moet Koenraad voor zijn ge- dachten heer verschijnen. Doch de Rid- der is zoo zwaar geschokt door het ver- lies, dat smeekbeden, noch tranen hem vermurwen kunnen.

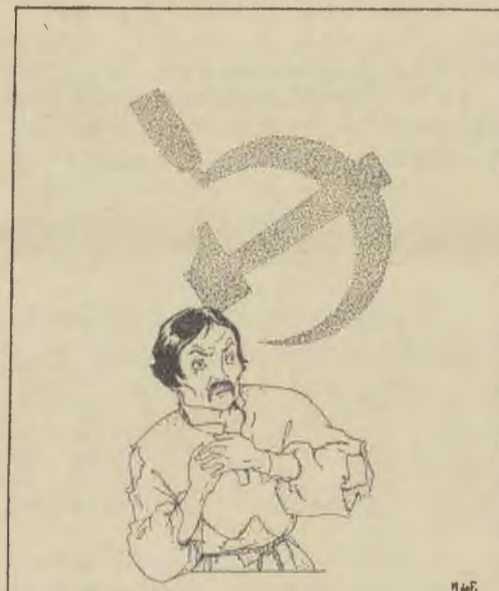
Het volgend uur zit Koenraad met een ijzeren ketting om z'n been vastge- klonken aan den killen muur van de vochtige, donkere gevangenis.

Daar, in dat vochtig, vunzig verblijf te midden van rotten, padden en duizend- pooten, kwijnt de ongelukkige, door smart verteerd, langzaam weg, totdat hij na verloop van een paar jaar door den dood uit zijn lijden verlost wordt. Zijn uitgemergeld lijf wordt achter in het bosch in een ruwen kuil begraven.

Alle kasteelbewoners, uitgezonderd

Een Hollander in Sovjet-Rusland

Door B. van der Jagt. 90 blz., 10 ex. f 2.—.



Wie een onbevangen reisverhaal van Rusland wil lezen, die leze dit boekje.

Wel werd het reeds eerder in het Landstormblad aangekondigd, maar eigenlijk vraagt dit werkje toch meer aandacht in onze landstormkringen.

Natuurlijk lezen we in de bladen wel van de groote fabrieken, die in Rusland werden opgericht en van de uitvoering van het tweede vijfjarenplan.

Maar daarbij komt direct de vraag naar voren welke ellende de bevolking van dit onmetelijke rijk door moet maken — en hoe lang! — voordat de groote plannen een dergelijken voort- gang in hun uitvoering hebben, dat de groote druk van broodsgebrek, kleeding- schaarschte, enz. wordt opgelost.

En juist hierom is het werkje van Van der Jagt zoo lezenswaard. Het is het ongeunsteld en onbevooroordeeld verhaal van een man — staande buiten de politiek — die de handen uit de mouwen wou steken, en liever in Rus- land werk wou zoeken, dan zonder werk te blijven in IJmuiden, waar hij woon- achtig was. Aankondigingen over dit reisverhaal verschenen in bladen van uiteenlopende kleur, het „Vaderland”, het „Nwblad van het Noorden”, de „Re- sidentiebode”, het „Groningsch Kerk- blad”, het „Leidsch Predikbeurtenblad”, om er maar enkele van te noemen.

Een bespreking in dien zin, waarop

men een grooter werk bespreekt, is niet wel doenlijk. Daarvoor is 't als ver- haal niet genoeg een geheel. Hoe zou dat ook kunnen, 'n reis van twee jaren in 90 blz. verteld? Een verhaal wil Van der Jagt ook niet geven, slechts feiten noemen, waar zakelijk niets tegen in te brengen is.

Om een indruk te geven, hebben we enkele typeerende gedeelten aange- streept. Deze staan natuurlijk min of meer in los verband. Maar wat doet dat er toe? We achten dit het beste om juist iets te laten zien over tal van onderwerpen...

Op reis in Rusland in 1932:

Bij een station, waar een soort markt werd gehouden, stroomde heel de trein leeg en als een zwerm aasgieren stortte men zich op de kraampjes, waar levensmid- delen te krijgen waren.

Het gelukte mij eerst 5 Kg. boter mach- tig te worden: 3 voor mevr. D. en 2 voor mij zelf; een paar stations verder was vleesch te krijgen en ook daar kochten we van in. Onze coupé werd langzamerhand een proviandcentrale.

Ik ben er zeker niet rouwig om geweest, dat ik toen bijna al mijn geld heb uitgege- ven, want eerst in Augustus 1933, dus 10 maanden later, gelukte het mij voor het eerst weer een kleine hoeveelheid boter te bemachtigen.

De bestemming bereikt:

Om 1 uur 's nachts kwamen we te Trout Front aan. Een verlaten steiger, stikdon- ker, was de eerste kennismaking. Heel het dorp lag trouwens in het donker, want om 12 uur werden alle lichten uitgedraaid. De aankomst was allerminst gezellig; m'n tolk was ook nog slechts één keer in de plaats geweest en kende er niemand. „We gaan den directeur uit z'n bed halen”, zei ik en gezamenlijk sopten we door de modder, want het had dien nacht geregend en be- strating was hier een ongekende weelde. De directeur bleek op zee te zijn, evenals de onder-directeur, maar er was een wa- renemer, die heelemaal niet op de hoogte bleek te zijn gesteld van onze komst en ook geen verblijfplaats voor ons had. Een leeg- staand huis was het eenige wat hij ons aan kon bieden; daar zouden we tenminste voor den wind beschermd zijn.

Er zat niets anders op, dan dit te accep- teeren.

Van der Jagt werkte er aan mee den menschen het vak te leeren, maar met de motoren was het niet te best gesteld:

Nu kan men er natuurlijk wel wat aan doen om de vischvangst op te voeren. Men



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

Uitvoerende Comité's van
LANDDAGEN v. d. B. V. L.

Het bekende adres voor het leveren van alle beno-
digdheden, zooals tenten, w.o. eere-comité-, schiet-
commissie-, bestuurs-, contrôle-, consumptietenten
enz., alsmede stoelen enz., is:

K. WESTERHUIS - ALMELO
BORNSCHESTRAAT 57 - TEL. 2693

Vakkundige en correcte exploitatie der buffetten.
Meerdere landdagen v. d. B.V.L. tot volle tevreden-
heid geëxploiteerd, o.a. Barneveld, Meppel, Steenwijk,
Brummen etc. Tevens exploitant en organisator van
muziekconcuransen, tentoonstellingen, fokveedagen enz.
Pachter van buffetten en restauraties v. a. gelegenh.
Boekjes met tevredenheidsbetuigingen worden op
verzoek gaarne toegezonden.

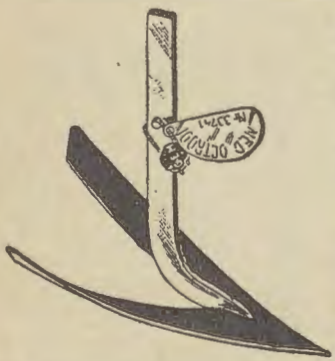
Op wederzijdsch vertrouwen kan men bouwen.

D. VERSTOEP Laan van Meerdervoort 809
Den Haag

Aannemer van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken —
Verhuur van aannemersmateriaal

Telefoon Gouda 2352 - Telefoon Den Haag 338501
Voorloopig kantooradres: Graaf Florisweg 30, Gouda

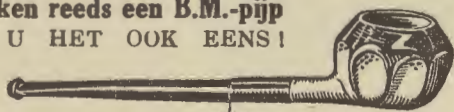
AARDAPPELVOORSCHOFFEL



K. A. HAVELAAR
MOERCAPELLE
SPECIALITEIT
in Wiedmessen,
Schoffelmachines
en
Stalen Zwingers
Alles Nederl. Fabriekaat

NEDERL. PATENT 17097

Duizenden rooken reeds een B.M.-pijp
PROBEERT U HET OOK EENS!



GOEDEWAAGEN'S
KON. FABRIEKEN
GOUDA

BM met para mondstuk 45 ct.
met im. barnsteen monstuk 55 ct.

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
ALLE BANKZAKEN
SAFE DEPOSIT - KOFFERKLUIS

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
MACHINEKAMER-BEHOEFTEN
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT NAAR ALLE PLAATSEN
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

ZADEN
N.V. A. HOBBEL
OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste

Overal
vertegenwoordigd.

LANDSTORMERS! WIJ LEVEREN U:

„HET KWALITEITS RIJWIEL”
merk „Hollander”, met prima terugtraprem, ketting-
kast, groote jasbeschermer, bagagedrager, seinlicht,
bel, wit achterspatbord, met 1e klas prima elektrische
lamp, voor slechts f 35.00, rembours, franco thuis.
Levering van Simplex-, Gazelle-, Pongers-,
Burgers E.N.R.-rijwielen en Philips-radio.
Prijscouranten op aanvraag.
A. VAN MOURIK, NIEUWLAND, BIJ LEERDAM

V.L.M.

(N.V. Veenkoloniale Levensverzekering Mij.)
VEENDAM
Hoogste waarborgen - Laagste premien - Agenten gevr.

SUCCESS 1935



form. 17½ x 25

Auteursrechten voorbehouden

GEbruik VOORTAAN
de serieuze schijven
SUCCESS 1935

5- en 3-schoots, gedrukt op
speciaal vervaardigd schiet-
schijvencarton. — Alléén
verkrijgbaar:
N.V. v.h. Fa. Groenendijk
Slaghekstr. 90-94 - R'dam Z.
Tel. 11386

Levering van schijven voor
Landstorm en Burgerwacht
franco huis door heel 't land

HERENPAK REINIGEN f 2.50
STOOMEN

J. HOEVELS
VERVEN

ROTTERDAM - TEL. 45980

GEBS. v. LEUSDEN
EDE - OOSTERBEEK
Jacht- en Toeristenartikelen.
Amunitie, Tenten, Veld- en
Thermosflesschen, Rug-
zakken, enz.

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijschr. of reizigersbezoek

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING

„CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

Hotel „ATLANTA”

Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTTAFEL
Modernste ter plaatste —
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

LEEWARDEN

Hotel „De Kroon”

Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

HOTEL VAN ENGELEN

HELLEVOETSLUIS
TELEFOON No. 3
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN



Hotel „Terminus”, Utrecht

Café-Restaurant Suisse
Heerestraat 26

Groningen
't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse —
Prima consumptie - Prijzen billijk
Dir. B. HOMAN
Tevens eigenaar Hotel Elzenga

Dagelijksche autodienst
„DE VLIJT”

VAN
Apeldoorn naar Enschede
VICE VERSA
M. v. Arendonk, Apeldoorn

N.V. INGENIEURSBUREAU
„EKSTEEN”
Sweelincklaan te Bilthoven
SPECIAAL-BUREAU VOOR
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK

Brandstoffenhandel „De Kolenmijn”
J. PIT - STEENWIJK NOORDWALSTRAAT 30
Het meest gesorteerd Adres!! Tel. 111. WEEMSTRAAT 39

H. DE VINK - DEVENTER
WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN
OVERAL TE ONTBIEDEN

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM

Eendrachtstraat 38 a en c
HET adres voor alle handels-
en vereenigingsdrukwerk! —
SIGARENMAGAZIJN
A. Drúghorn
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

DOOFHEID

en oorsuizen, ook ouder-
domsdoofheid, oorverkal-
king, loop. ooren, brom-
men, suizen, fluiten, ge-
raas in het hoofd, enz.
Vraagt kosteloos broch.
no. 22 omtrent genezing.
S. WIJNBERG,
Oosterpark 45 - A'dam

GULDEN VLIES
SIGAREN



KWALITEIT

PURGEER- EN
BLOEDZUIVERENDE
PILLEN

van **H. VAN AKEN**
Apotheker-Specialist
te Selzaete
Het beste en doelmatigste
purgeermiddel; veroor-
zaken geen buikpijn of
krampen, zuiveren het
bloed en geven 't nieuwe
kracht.
Prijs: f 0.60 per doos
Verkrijgbaar bij Apothe-
kers en Drogisten.

Importeur:
SCHULTE & THIEME
Postbox 55 - Middelburg

EERE-DIPLOMA'S

voor Vereenigingen enz. Ar-
tistiek uitgevoerd met toepas-
selijke illustraties in pen- en
kleurentekening.

GEBR. GREVENSTUK
Hot-Calligrafen en Teekenaars
Rokin 98, h. h. Spui, A'dam

GARAGE „LUXE”

TURFMARKT 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM

Vraagt ons prijs van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
Levering op strengste keur

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPPOEDER
van

„DE BEL” - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huishvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Elkere vrijwilliger moet in het bezit zijn van een oranje-kleurig legitimatiebewijs

DOOR EN DOOR REVOLUTIONAIR.

Het nationaal-socialistisch beginsel is door en door revolutionair.

Reeds het formulier van toetreding tot de N.S.B. wijst dit uit.

Wie tot de groep-Mussert wil toetreden, moet invullen of hij al of niet in het leger gediend heeft.

Men zal vragen, wat heeft nu de dienstplichtvervulling met een staatkundig beginsel te maken?

Niets.

Doch bij het nationaal-socialisme wel.

Daar brandt de begeerte naar machtsvorming in het hart.

Nog steeds.

Onze regering heeft het gevaar daarvan onderkend en in wijs beleid afdoende maatregelen genomen.

Eerst door het uniformverbod, nu door het verbod van weerkorpsen.

Hierdoor is de N.S.B. genoodzaakt den langen, moeizamen weg van het stembiljet af te wandelen.

Zoo wordt het eenvoudige volk tegen overrompeling, overbluffing en tegen het gevaar van intimidatie gevrijwaard.

Wijs beleid van onze Regeering.

KOMEN DE „DAPPERE ONGEHOORZAMEN” IN DEN B.V.L.?

Aldus een vraag in het lijfblad van den heer Mussert, waarna het blad een uiteenzetting geeft, om er op te wijzen, dat het niet lang meer zal duren of de sociaal-democraten zullen deel kunnen uitmaken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Wij willen er wel wat van zeggen, n.l. dit, dat „Volk en Vaderland” kan weten, dat het uitgesloten is, dat dragers van revolutionaire beginselen, — welke overigens zeer nobele mensen kunnen zijn, — ooit tot den B.V.L. zullen worden toegelaten.

Onze Overheid, — daarin trouw gesteund door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm — heeft de mannen van Mussert niet noodig gehad, om de oproerige S.D.A.P. onder den duim te houden en zij heeft ook de S.D.A.P. niet noodig om de revolutionaire plannen van de N.S.B. te verijdelen.

Zoo wordt de sociaal-democratie gedwongen zich in een legale richting te oriënteren.

Eveneens is de N.S.B. gedwongen, zich van hare machtsvorming te onthouden.

Het zou van meer betekenis zijn geweest, indien dit niet met tegenzin geschiedde.

Nu komt het nog steeds op de „machtsverhouding” aan.

En daarom blijft de B.V.L. paraat.

ALS HET MOET.

(Uit het Friesch Dagblad van 7 Maart '36).

Dit is de zinspreuk van den B.V.L., den bijzonderen vrijwilligen landstorm.

Hij heeft in Bolsward een vergadering gehouden. En naar aanleiding daarvan heeft de S.D.A.P. een pamflet verspreid. Het geschriftje komt tot de slotsom, dat men geen lid moet worden van den B.V.L. Neen, het is veel beter lid te worden van de S.D.A.P.

Namelijk als men het goed meent met ons land, met onze geestelijke vrijheden en met de ware democratie.

Zoo staat er in het pamflet, rondgezonden door de partij, die op den grondslag staat van den klassenstrijd.

Daar behoeft men niet vreemd van op te kijken.

Want de S.D.A.P. tracht tegenwoordig heel wat oude leuzen te vergeten. En suggereert zichzelf, dat ze nooit hebben bestaan.

Vandaar ook, dat tegenwoordig de nationale avontuur wordt geheschen, al is het voorloopig in den regel alleen nog maar in figuurlijken zin. Er zijn nog maar heel weinig S.D.A.P.ers, die zich in letterlijken zin een driekleur hebben aangeschaft.

Wij zullen echter niet vergeten, wat den stoot heeft gegeven tot de oprichting van den B.V.L.

Dien stoot hebben de communisten niet gegeven.

Wijnkoop was in 1918 spoedig aan een glas water toe.

Maar de stoot is gegeven door de S.D.A.P.

Zij heeft in 1918 geprobeerd het voorbeeld van Duitschland te volgen.

Zij was zoo weinig nationaal, dat voor haar de grens niet bestond.

Van haar kant werd het gezegd, dat de revolutie niet kon halt houden bij Zevenaar.

Wat in Duitschland gebeurde, moest volgens haar opvatting normatief zijn, ook voor ons.

Dat is nog geen achttien jaar geleden, dat voor de S.D.A.P. de grens tusschen Nederland en Duitschland eigenlijk niets betekende.

Later is zij die grens beter gaan waardeeren. Onder den drang der omstandigheden.

In 1918 hebben de socialistische bijmonde van hun leider met een staatsgreep bedreigd.

Men weet nu precies, hoe het gegaan is. Schaper heeft het onthuld.

De werkster van Troelstra had het gezegd, dat het land rijp was voor de



Jed're rooker
zegt ten leste:
Ster-tabak
erkend de beste!

revolutie. En die kon het weten, want ze werkte ook bij een kolonel of een generaal. De voorzitter van den bond van dienstplichtigen moest verklaren, dat op het leger te rekenen viel. Maar die verklaring diende alleen maar, om den moed er in te houden; hij wist wel beter.

Het is één trieste geschiedenis van kortzichtigheid en roekeloosheid. Men moet in dezen tijd, nu de socialistische democratische zijn geworden, nog maar eens nalezen, wat Heykoop toen allemaal in Rotterdam in die beruchte vergadering heeft gezegd. En dan eens overdenken, wat Schaper er van heeft opgeteekend.

Er is met de toekomst van ons land gespeeld. Als de heeren hun zin hadden gekregen en de Deutsche revolutie niet aan de grenzen halt had gehouden, dan waren we een satelliet geworden van Duitschland met al de kwade kansen, daaraan verbonden. Maar ons volk heeft dat avontuur niet gewild. Het is één groote mislukking geworden. En de B.V.L. is opgericht, om ons volk voor een herhaling van deze dwaasheid te behoeden.

Want er zijn altijd mensen, die duizelig in het hoofd worden, als er in Duitschland daverende dingen gebeuren. Ook nu nog. En wij willen die mensen er voor bewaren, dat zij de grens bij Zevenaar onbeduidend zouden achten.

Is het nu wel billijk, de S.D.A.P. telkens te achtervolgen met dat verhaal van 1918? Haar eigen leider heeft toch erkend, dat hij zich vergist had? En Schaper heeft onthuld, dat Alberda, Oudegeest en Vliegen van stonden aan in het avontuur van 1918 geen vertrouwen hadden.

Ja, het is wel billijk en noodzakelijk. Niet, omdat de S.D.A.P. toen een gevaarlijk avontuur heeft willen uithalen.

Maar omdat zij weigert de fout van 1918 te erkennen en principieel te veroordeelen.

Zij ontkent, dat zij ooit het democratische pad heeft trachten te verlaten.

Zij ontkent, dat zij ooit andere dan wettige middelen heeft gewild.

Zoo wil zij ons 1918 doen vergeten.

Maar langs dien weg willen wij het niet.

1918 kan alleen de ernstige waarschuwendende betekenis in de toekomst verliezen, als de S.D.A.P. de pogingen van toen, om door een staatsgreep de Deutsche revolutie ook in ons land te brengen, verloochent. Niet in dien zin, dat zij erkent, dat het niet tactisch was, dat de tijd er niet rijp voor was, enz. Maar

op deze wijze, dat zij uitspreekt, dat het principieel moet worden afgekeurd.

Zoolang zij dat niet doet, is de B.V.L. ook noodig tegen mogelijke roode avonturen.

De B.V.L. waakt voor ons land en onze vrijheden. Sedert 1918.

H. A.



Elegant model
rijk aan aroma
in luxe doosjes
en toch
maar 40 ct.
per 10 stuks
deze Panter
de Luxe.

DE LUXE PANTER

HET FÜHRERPRINCIPE.

Het belangrijkste punt van het nationaal-socialistisch program, is het Leidersprincipe.

Nog nooit in onze geschiedenis heeft een Oranje er naar gestreefd, over ons volk die absolute, die despotische macht uit te oefenen, welke thans ingenieur Mussert begeert te verkrijgen.

Een is er geweest, die de dictatuur over ons volk heeft uitgeoefend: Napoleon. Doch de heer Mussert zal zelf niet wenschen kunnen, dat hij met dezen dictator wordt vergeleken.

Ons volk heeft er naar gesnakt, van dien machtigen en genialen heerscher te worden verlost.

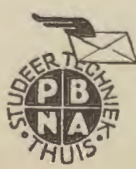
Trouwens, wie in de N.S.B. niet geheel een onbekende is, weet, dat de heer Mussert van den beginne in de gelede- ren van de nationaal-socialisten niet geschikt werd geacht, om als de feitelijke leider der natie, als Führer op te treden. Werd er niet gedroomd van een roemruchten opmarsch naar 's-Gravenhage, zooals Mussolini's intocht in Rome, wanneer men eerst maar den werkelijken lei-



Een rooker stelt in elk geval,

De Schimmelpenninck bovenal!

VLAGGEN
BINGHAM & Co.
SCHIEDAM



PBNA - ARNHEM
de superieure school
voor technisch briefonderwijs
Dir.: E. J. ROTHUIZEN en F. WIND
Alle examens en beroepen
Prospectus kosteloos

Voor PROVIANDEERING en PIC-NIC

een blikje **BAKHUIS'**
-KALFS-LUNCHTONG
OLBA -KALFSGEHAKT
-KALFSLEVERPASTEI
-WEENER WORSTJES
-ONTBIJTSCHOTEL
n.v. BAKHUIS' OLBAFABRIEKEN
1832 OLST 1936

der had gevonden? Ja, men wist reeds wie de man was, dien men daarvoor wenschte en van wien men stellig verwachtte, dat hij zich aan het hoofd der beweging zou stellen.

Colijn!
Hebben niet een aantal professoren, — professoren nog wel — zich vóór eenige jaren gezamenlijk tot Dr. Colijn gericht, om hem te verzoeken zich als Nederlandsche Hitler op te werpen?

Dat verzoek was in feite een smaad, die alleen kan verontschuldigd worden door een zeldzaam gebrek aan visie op het leven van onzen grootsten staatsman en door volslagen onbekendheid met de principieele kracht, die hem drijft.

Bij gebrek aan brood, eet men korstjes van pasteien. De N.S.B. heeft er zich op den duur bij neergelegd, dat zij het met iemand van mindere kwaliteiten zal moeten doen.

Door het navolgen van buitenlandse propagandakunstjes tracht men zijn zetel zoo hoog op te schroeven, dat hij tóch boven het volk komt uit te steken.

Wee het volk, wiens koning een kind is.

Een kind in de staatkunde, in de ken-

GARAGE „CITAX”, GOUDA

IS en BLIJFT het adres voor TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

nis van internationale, koloniale en financiële verhoudingen.

Het is ons er niet om begonnen een man te onttakelen, die slechts bij de gratie van een wanhopige massa op den door hem begeerden zetel zou kunnen klimmen.

Het is er ons om te doen naar voren te brengen, dat het Führerprincipe, het z.g. leidersbeginsel rechtstreeks in strijd is met onze geheele historie.

Wij willen gaarne iets goeds zeggen van Mussolini, van Hitler en zelfs van den heer Mussert, maar een toestand als in Italië of Duitschland kan niemand, die nog eenige waardeering heeft voor onze



volksvrijheden, verlangen.

Als de Führer in Duitschland iets doet, waarvan hij kan verwachten, dat het volk er mede in zal stemmen, wordt de Rijksdag bijeengeroepen, om een besluit te vernemen... dat reeds is uitgevoerd en kan de vergadering der Rijksgrouten door toejuichingen van haar instemming doen blijken.

Zij ontvangen evenwel niet de gelegenheid om zich uit te spreken over de

Hotel Pension „De Roode Leeuw”, Terborg

Eerste rang Familiehôtel

Telefoon 15

Aanb., JOH. GLEIS



Res. Luitenant-Kolonel J. W. BUURMAN, de nieuwbenoemde Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Veluwzoo”.

financieele en economische moeilijkheden, waarin het Deutsche volk verkeert, zelfs niet de gelegenheid om — door het achterwege laten van toejuichingen — er welsprekend over te zwijgen.

In ons land is het de revolutionaire partijen, de N.S.B. inbegrepen, veroor-

GBER. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming

Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

loofd het goede werk der Regeering af te keuren.

In de landen met een fascistische dictatuur is men verplicht de gemaakte vergissingen als een knap stuk werk toe te juichen.

Voor zoo iets moet men evenwel geen Nederlander zijn!

's-HERTOGENBOSCH.

Vaandeluitreiking B.V.L.

Door Burgemeester van Lanschot.

Rede van Generaal Duymaer van Twist en Burgemeester Vienings.

In de R. K. Militaire vereeniging in de Boerenmouw had 20 Februari een welgeslaagde bijeenkomst plaats, waarop de officieele vaandeluitreiking plaats had door burgemeester mr. F. J. van Lanschot aan de Bossche afdeling van den B.V.L.

In de met vlaggen en planten versierde zaal waren naast talrijke burgerlijke en militaire autoriteiten vele belangstellenden tegenwoordig, w.o. deputaties aanwezig waren van afdelingen van plaatsen in den omtrek. Verder zagen wij Mr. F. J. v. Lanschot, Burgemeester; Lt.-Kol. H. F. M. Baron v. Voorst tot Voorst, Garnizoenscmdt.; Jhr. Mr. A. O. F. v. Sassee van IJsselt, President Gerechtshof, Res-

DE B.V.L. EN NEDERLANDSCH-INDIË

door CH. KIËS

Generaal-Majoor K.N.I.L. b.d.

Oud-Gedelegeerde van den Volksraad

van Ned.-Indië.

I.

INLEIDING.

Het was in het begin van het vorige jaar, dat een van mijn kennissen, die in de leiding van den B.V.L. een functie bekleedt, mij vroeg of ik niet eens op een afdelingsvergadering een spreekbeurt wilde vervullen. Ik heb daar toen dadelijk instemmend op geantwoord; alleen verzocht ik, eerst eens kennis te mogen maken met den geest van zulk een bijeenkomst, teneinde mijn wijze van spreken dan daarmee in overeenstemming te kunnen brengen. Want, eerlijk gezegd, wist ik toen weinig of niets omtrent het innerlijke leven van den B.V.L. Ik was betrekkelijk pas kort weer in het vaderland teruggekomen, na een ruim 30-jarig verblijf in Ned.-Indië, had natuurlijk wel gelezen, dat de B.V.L. in 1918 incidenteel uit behoefte was ontstaan, om dadelijk een zeer belangrijke rol te vervullen en dat het instituut daarna een blijvend karakter had gekregen; tenslotte ook, dat het de sympathie genoot van alle weldenkende Nederlanders, benevens — wat zeer in zijn voordeel sprak! — den tegezin van al wat rood was. Meer wist ik niet.

Ik kreeg een uitnodiging, om een bijeenkomst te Berkel-Rodenrijs te komen meemaken en trof het, dat dien avond de Luitenant-Generaal Duymaer van Twist aanwezig zou zijn. Wat ik toen bij die eerste kennismaking met den B.V.L. heb gezien en gevoeld, was voor mij doorslaggevend; ik zou van harte medewerken aan het hooghouden van den geest in deze mooie instelling, zooveel als men zou wenschen. Want zelden of nooit te voren had ik ergens zulk een eenvoudigen,

oprechten geest van wat ik zou willen noemen religieuze — dat is allen-samenbindende — vaderlandsliefde zich zien uiten als op die vergadering. Toen begreep ik dus beter dan te voren de overgrote waarde van den B.V.L. voor het welzijn van ons Koninkrijk der Nederlanden in al wat onder „welzijn” kan worden verstaan: een rustig, weldoerdacht regeeringsbeleid, orde en organisatie, staatsburgerlijke vrijheden van het volk, vrijheid van geloof, onderlinge samenwerking, steunen van de zwakken enz., enz., alles en alles onder de gezegende opperleiding van ons historisch zoo innig met land en volk samengegroeide Oranje-Vorstenhuis.



Generaal-Majoor b. d. CH. KIËS.

Met den B.V.L. te mogen medewerken, mijn steentje te mogen bijdragen voor het doen levendig blijven van dien mooien geest, dat leek me en een groot voorrecht en een mooien plicht. Ik stelde mij dus volledig beschikbaar bij de leiding voor het houden van voordrachten.

Er was nog een tweede reden voor mij om met vreugde mijn medewerking toe te zeggen: ik zou aldus gelegenheid hebben, om in zonder twijfel belangstellende kringen meer kennis te verspreiden omtrent Nederlandsch-Indië, dat grootste en voor het welvaren en aan-

zien van ons Koninkrijk zoo uiterst belangrijke rijksdeel, gelegen aan de andere zijde van den wereldbol. Want het was mij, sedert ik in Nederland terugkwam, wel erg opgevallen, hoe weinig veel Nederlanders eigenlijk weten van de overzeesche gewesten en hoe weinig zij de grootheid beseffen van ons Koninkrijk der Nederlanden, dat niet alleen bestaat uit dat kleine, wel is waar uit verschillend oogpunt zeer beteekenisvolle landje aan de Noordzee, maar uit vier deelen: Nederland, Nederlandsch-Indië, Suriname en Curaçao, in de Grondwet art. 1 aldus opvolgend genoemd sedert 1922, zonder de vroegere betiteling voor de drie laatste deelen met „koloniën en bezittingen”.

Over het ontstaan, den groei en den tegenwoordigen toestand van Ned.-Indië te mogen vertellen voor een gehoor van oprechte vaderlanders, die ik trotsch weet op hun Nederlanderschap en die dus met zekerheid kennis willen opdoen omtrent alles wat hun Koninkrijk aangaat, dat zou mij een zoowel prettige als nuttige taak zijn.

Ik heb, sedert de zoeven beschreven eerste kennismaking, nu reeds vijftien malen voor verschillende afdelingen van den B.V.L. gesproken met, ik wil dat gaarne erkennen, steeds stijgend genoegen. Waren veel vergaderingen verschillend van geest — de een wat vrolijker, de ander wat plechtiger, maar alle steeds zeer goed — altijd kreeg ik veel aandacht en menigmaal werden mij aardige, van belangstelling getuigende, vragen gedaan.

Wat ik daarbij meen reeds aan velen te hebben duidelijk gemaakt, is, dat de B.V.L.'er, met zijn bereidverklaring om „als het moet” het wettige gezag te komen steunen tegen een aanslag van links of van rechts, een veel grootschere taak op zich genomen heeft, dan hij zich wellicht zelf bewust was. Met het schragen van het wettige gezag hier te lande worden immers niet alleen gediend de belangen der hier wonende ruim 8 miljoen Nederlanders, maar ook die van de bewoners der overzeesche rijksdeelen in aantal van ruim 62 miljoen zielen. Want die in Nederland zetelende Regee-

ring heeft de leiding van al wat het geheele Koninkrijk aangaat! Aannemende, dat in ons land eens een revolutie zou beginnen, dan zou daarmee ook het bestuur der overzeesche gewesten op losse schroeven komen te staan. Wat al nielottig te betitelen gevolgen voor de daar nu onder onze historisch gegroeide leiding in rustige ontwikkeling zijnde vele volken en stammen, zou dat niet met te-overziene, maar zeer zeker als nood-zich kunnen slepen?

De B.V.L. beschermt door zijn bestaan preventief de belangen van het Koninkrijk der Nederlanden met zijn 70 miljoen inwoners!

Ieder oprecht vaderlander moet dus wel zijn directen of indirecten steun aan dit mooie instituut geven.

Na het vorenbeschreven werk in voordrachten ben ik vanzelfsprekend volgaarne ingegaan op het verzoek van de Redactie van „Het Landstormblad”, om in eenige artikelen neer te leggen wat ik aan onze B.V.L.'ers over Ned.-Indië te vertellen heb. En ik wil dan beginnen met de behandeling van de kwestie:

Hoe ontstond Nederlandsch-Indië?

Ik geloof niet, dat er nog één Nederlander is, die niet op school heeft geleerd hoe en wat het begin was van de aanraking der Nederlanders met Indië. En toch schijnt menigeen dat niet volledig begrepen te hebben! Ware dat wel het geval, dan zouden vele toegewijde vaderlanders niet met hun mond vol tanden staan wanneer hun van zekere zijde wordt toegevoegd: „wij hebben evenmin recht om daar ginder te heerschen, als de Italianen ten aanzien van Abyssinië en het zou beter zijn, als wij ons in Genève maar buiten beoordeeling van dat jongste conflict hadden gehouden”. Uit een dergelijke — ik zal echter bewijzen geheel foutieve — opvatting komt dan voort de bekende roode leuze: „Indië los van Nederland!”

Wie het juiste verloop der geschiedenis van ons gaan naar Indië, onze eerste vestiging aldaar, van ons verdere blijven, leiding-geven en organiseren kent en begrijpt, kan nooit tot die dwaze uit-



F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS

70-jarigen leeftijd dien Z.Exc. kort geleden heeft gevierd en de koninklijke onderscheiding die hem onlangs te beurt viel.

Verder verwelkomde de burgemeester den heer F. W. van Beek, Burgemeester te Bostel, voorzitter van de gewestelijke Landstormcommissie „De Meijerij”, den heer J. W. Vienings, Burgemeester te Clinge, den garnizoenscommandant Luitenant-Kolonel Baron Van Voorst tot Voorst en de officieren. Speciaal verwelkomde hij Jhr. Mr. van Sasse van IJsselt, omdat deze, ondanks zijn hoogen leeftijd, opnieuw zijn belangstelling toont voor den B.V.L.

Na ook de tegenwoordige geestelijkheid en den Res. Luitenant-Kolonel Hafkemeijer, korpscommandant van „De Meijerij”, te hebben begroet sprak hij woorden van deernis wegens het overlijden van den vroegeren korpscommandant van „De Meijerij”, Kolonel Lutz.

Aan de leden van de commissie bracht de burgemeester hulde en dank en ging de betekenis na van de symbolen op het vaandel.

In enthousiaste bewoordingen de woorden van dr. Schaepman aanhalende, wees hij de B.V.L.'ers op hun plichten jegens hun land en het gezag, dat zij als het moet, tot het allerlaatste zullen verdedigen. Een daverend applaus volgde op deze begeesterende openingsrede.

WYLAX GEROOKTE ZALM IN BLIK

FABRIKANTEN :

WIJNBELT & Co. - WOUDRICHEM

EXPLOITATIE VAN ZALMVISSCHERIJEN

Z.Exc. Luitenant-General L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nat. Landstormcommissie en lid der Tweede Kamer, ving nu zijn rede aan en wees er op, dat het instituut van den B.V.L., dat uit 1280 afdelingen bestaat, hier thans in Den Bosch door hem vertegenwoordigd wordt te midden van burgemeester van Lanschot en vele verdienstelijke leden van den B.V.L.

Spreker dankte burgemeester Van Lanschot voor zijn woorden, die op hem een diepen indruk hadden gemaakt.

De afd. Den Bosch wenschte hij geluk met het nieuwe vaandel, dat het centrale punt is waarom zich de afdelingen scharen. Hij hoopte dat dit vaandel door de B.V.L.'ers tot het einde toe in eere zal worden gehouden. Het stemde hem tot blijdschap dat er zooveel zijn, rijk en arm, die het instituut met welgevallen beschouwen. Bijzonder was spr. voldaan over de tegenwoordigheid van Jhr. Mr. v. Sasse van IJsselt.

In dezen moeilijken tijd is het een groot geluk, vervolgde spreker, dat er een instituut als de B.V.L. bestaat, dat ook paraat is. 10.000den dienstplichtigen in 1280 afdelingen zijn over het geheele land hierbij aangesloten en zijn bereid zich voor het vaderland te geven. Onze Landstormers hebben zich georganiseerd tot een krachtig lichaam met de hulp van de regeering. Het geheim



Kol. A. v. Lieshout, de Wethouders van de Gemeente 's-Bosch, Mr. J. G. Ch. H. Dubois, Subst.-Off. v. Justitie; Mr. B. v. d. Burg, id.; Mr. J. S. L. Aghina, Aud. Mil.; de te Den Bosch actief dienende Hoofdofficieren, alsmede meerdere subalterne officieren van 't Bossche Garnizoen; Jos. Meijering, Lid v. d. Prov. Staten en voorzitter van de R.K. Raadsfractie; Pater Hagen, C.S.S.R., Directeur van de R.K. Militaire Vereeniging; de Commandant van de Bossche Burgerwacht Lt.-Kol. b.d. v. Beijeren, terwijl bericht van verhindering was ingekomen van den Commissaris der Koningin van de Prov. Noord-Brabant, den Vicaris-Generaal van het Bossche Bisdome en Mr. F. Teulings, Lid van de 2e Kamer der St.-G.

Burgemeester van Lanschot, die de leiding had, opende de bijeenkomst met zijn genoegen te betuigen over de groote opkomst en begroette allereerst den voorzitter der Nationale Landstormcommissie, Z.Exc. Luitenant-Generaal b.d. L. F. Duymaer van Twist, waarvan wij, aldus de burgemeester, voldoende weten wat hij voor den B.V.L. heeft gedaan. Spr. herinnerde aan zijn

hiervan is dat al deze menschen bereid zijn de orde en rust te bewaren. Spreker wees op de ondermijning van het gezag door revolutionairen en fascisten. Mochten de revolutionairen er in slagen het gezag in handen te krijgen dan zal de doods-klok luiden over de culturele goederen in Nederland. Bij die culturele goederen houden echter de Landstormers trouw de wacht. Spreker wees vervolgens op Rusland en Duitschland, waar de menschen van hun vrijheid zijn beroofd.

Wanneer het gaat om onze Koningin en Kroonprinses dan staat de B.V.L. pal. Wanneer de marxisten en nationaal-socialisten hun strijdkreten „Rood Front” en „Hou Zee” laten weerklinken dan heffen wij aan „Oranje Boven”. Wij haten niet onze tegenstanders maar bestrijden hen slechts. De radelooze werkelozen hebben ook wij onder onze gelederen, zij blijven toch trouw aan het wettig gezag.

spraak komen. Hij zal weten dat er is: 1° een historisch gegroeid recht voor onze aanwezigheid, ons mede-leven en onze leiding daarginds;

2° een z.g. bouwers-recht, omdat Ned.-Indië in zijn huidige constructie, staatsrechtelijk, staatkundig, maatschappelijk en cultureel, een product is van Nederlandschen geest en Nederlandsche daadkracht in samenwerking met de wel aanwezige, maar zonder

dachte op, om die waren nu maar zelve rechtstreeks uit de Oost te gaan halen. Eerst probeerde men om de Noord den weg naar Indië te vinden, maar dat lukte niet; denk aan de beroemde overwintering van Heemskerk en Barends op Nova Zembla! Toen probeerde een particuliere z.g. „Maatschappij van verre” het met een expeditie van vier kleine schepen, die om de Kaap de Goede Hoop zouden varen. Na een ellendige

concurrentie. Men begreep toen, dat alleen samenwerken tot voldoende sterkte en tot logisch handelen zou kunnen leiden en zoo ontstond, vooral op aandrin-

gen van Prins Maurits en Johan van Oldenbarneveldt, in 1602 de z.g. „Generale vereenigde Nederlandsche geotroyeerde Oost-Indische Compagnie”, een par-



Oostinjevaarders.

onze leiding slapend gebleven inheemsche factoren.

Laat ik nu eens in herinnering brengen, hoe de eerste aanraking der 16e eeuwse Nederlanders met de toenmalige „Oost-Indië” plaats had.

Gedurende die 16e eeuw haalden de Portugeezen de wat men nu noemt „koloniale waren” uit Indië en brachten ze ten verkoop in hunne havens. De Nederlandsche en Zeeuwsche vrachtaarders haalden ze vandaar voor verdere verhandeling in ons land of elders. Maar toen in 1580 Filips II van Spanje Portugal had veroverd, werden onze Nederlandsche schepen daar zooveel mogelijk geweerd. Eigenlijk vanzelfsprekend kwam toen in ons landje de ge-

reis van vijftien maanden bereikten in 1598 de Houtman's en Keijzer West-Java. De eerste kennismaking met de inboorlingen was niet aangenaam en het aanknoopen van handelsbetrekkingen lukte zoo goed als niet. Bij terugkomst van de expeditie in het vaderland bleek zij eer schade dan winst te hebben gebracht! Maar onze voorouders versaaften niet; de weg naar Indië was gevonden en dus moest het nog maar eens worden geprobeerd. De tweede expeditie kwam rijkbeladen terug en dat gaf aanleiding tot vele nieuwe ondernemingen. Daarvan verongelukten er verschillende, andere vielen den Portugeezen, Spanjaarden of Engelschen in handen. Ook was er aldus te veel onderlinge



Ruilhandel.

Café-Rest. „Zomerzorg”

144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
tegenover het Landstormhuis
biedt U service en comfort tegen matige prijs

Ook de vrouwen spoorde spreker aan mede te werken aan de belangen van den B.V.L.

Spreker besloot met de krachtige aansporing „Sluit de gelederen”.

Nadat burgemeester Van Lanschot het vaandel aan den korpscommandant van „De Meijerij”, Res. Luitenant-Kolonel Hafkemeijer, had aangeboden, dankte deze laatste in hartelijke bewoordingen.

Vervolgens kreeg de heer J. W. Viennings, Burgemeester van Clinge, het woord, die een rede hield over het onderwerp „Hoog het gezag”.

Spreker begon met een antwoord op de vraag: waaraan dankt de B.V.L. zijn ontstaan in 1918?

Wij hebben het hart en den mond vol van de economische crisis, aldus spreker, we hebben echter ook een gezags-crisis, die de fundamenten van maatschappij en cultuur dreigt te ondergraven.

Waakt opdat wij niet staan voor een explosie zooals de wereld nog nooit gezien heeft. Alles wendt de vijand aan om het gezag omver te werpen. Spreker wees in dit verband op de Comintern die handlangers over de geheele wereld verspreid heeft.

Laten wij het gezag hoog houden en het steunen, niet alleen in uren van gevaar maar ook in den vrede.

Namens de gewestelijke landstorm-commissie „De Meijerij” sprak de voor-

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de LANDSTORMDAGEN in 1935 zijn tegen billijken prijs te bekomen bij:
Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH”
Pletterijstraat 63 - Den Haag - Telef. 773720
Overal te ontbieden

zitter, Burgemeester F. W. van Beek, allereerst een dankwoord tot de organisatoren van dezen avond. Vervolgens sprak hij over de instandhouding van het instituut van den B.V.L. en memoreerde ook den geslaagden landdag te Bostel van het vorig jaar. Hij wees op de revolutie die in verschillende landen uitbreken en beschreef het communisme als onzen ergsten vijand. De B.V.L. staat echter voor het wettige gezag van het Oranje Vorstenhuis klaar. In dankbare bewoordingen memoreerde spreker het overlijden van Kolonel Lutz.



Van harte feliciteerde hij de afdeling Den Bosch met het nieuwe vaandel dat door vrijwillige bijdragen der leden in haar bezit kwam.

Met een aansporing tot het krachtadig beleven van de plichten als B.V.L.'er en tot samenwerking, besloot hij zijn rede.

Burgemeester van Lanschot sprak een dankwoord en gaf zijn waardeering te kennen voor den uitvoerder tevens ont-

**'S-GRAVENHAGE
Grand Hôtel „Victoria”**

Café-Restaurant
Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16
Grote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.

werper, den heer Lucas, die heeft be-
wezen zijn taak begrepen te hebben.

't Vaandel is rijk aan kleuren en symbolen, waarin vooral de Ned. leeuw naar voren komt.

De Res. Luitenant-Kolonel Hafkemeijer ging nu over tot het uitreiken van het vaandel aan de leiders der Bossche afdelingen en wees er op, dat thans in een langgevoelde behoefte is voorzien.

Hij hoopte, dat tot in lengte van jaren het vaandel zal wapperen over de afdeling Den Bosch.

De heer Rabou dankte zijn Overste voor het aanbieden van het vaandel en verklaarde, dat de afd. Den Bosch het op hoogen prijs stelde, dat Z.Exc. Luitenant-Generaal Duymaer van Twist in haar midden vertoefde. Ook dankte hij in den Burgemeester de burgerij van Den Bosch voor de aanbieding van het vaandel. Spr. was ervan overtuigd te spreken namens allen als hij den Burgemeester plechtig beloofde, wanneer sommige richtingen op illegale wijze zich zullen vergrijpen aan het wettig gezag, zij zich zullen scharen achter dit vaandel om het gezag te schragen.

Ten slotte sprak de Burgemeester het slotwoord waarin hij allen dankte die het slagen van dezen avond mogelijk maakten en hoopte, dat de gesproken woorden bewaard blijven als een kost-

**VAAANDEL
VLAGGEN
OVEN**
14 ERVAARDIGER VA
KON. ERK. LANDSTORMVAAN

bare schat, die den goeden weg wijst, om ons land voor een chaos te bewaren.

Met 't zingen van 't Wien Neerlandsch Bloed en Lang leve de Koningin werd de bijeenkomst gesloten.

De muziek zorgde voor een aangename afwisseling op dezen voor 100 procent geslaagden avond.

KENNEMERLAND.**P. G. Ramaer †**

De Gewestelijke Commissie Kennemerland heeft een gevoelig verlies geleden door het overlijden van haar geacht lid, den heer P. G. Ramaer, Luitenant Kolonel der Infanterie b.d.

De heer Ramaer was een der trouwste leden der Commissie en tevens Voorzitter der Plaatselijke Commissie in de gemeente Bloemendaal. Nooit, of het moest wegens ziekte zijn, ontbrak hij op de vergaderingen. In de Plaatselijke Commissie was hij, het mag wel worden gezegd, een stuwende kracht. Hij had zijn hart verpand aan de organisatie van den Landstorm en het was te betreuren dat familieomstandigheden hem noopten tijdelijk zijn woonplaats te verleggen naar St. Albans bij Londen. Wie had kunnen denken, dat hij niet

ticulier handelslichaam, dat van de Staten-Generaal den alleenhandel op de Oost kreeg, benevens het recht om verdragen te sluiten met de inlandse vorsten en land in bezit te nemen; het was aldus een z.g. „gecharterde” compagnie, een maatschappij met overheidsrechten.

Doel van dit lichaam, dat bij verkorting met de drie letters V.O.C. werd genoemd en aangeduid (= Vereenigde Oostindische Compagnie), was in den beginne niet anders dan het aanknoopen van handelsbetrekkingen. Voor het „charter” behoefde men aan de Staten-Generaal niets te betalen; wel zou men hulp verlenen in den oorlog op zee tegen Spanje en Engeland.

Het aanknoopen, inpakken en laden in de Oost, waaronder toen ook het eiland Ceylon werd begrepen, van de zoozeer gewenschte koloniale waren, kon zoo maar niet gemakkelijk tijdens een reis gebeuren, het was dus noodig blijvende agentschappen te vestigen daar, waar men goede markten zou ontdekken. Daarvoor waren dan noodig kantoren, opslagplaatsen en werkgelegenheden, alle met beherend en bedienend personeel en bewaking, het geheel liefst als een soort fort aangelegd om desnoods verdedigd te kunnen worden. De agenten, die den titel van Koopman of Opperkoopman kregen, waren de commandanten van deze agentschappen, die men „factorijen” of „kantoren” noemde.



Zilveren muntstuk van de V.O.C. van 1645.

De in de Nederlanden zetelende overheid der V.O.C. „Heeren Zeventien” genoemd, stelden bij herhaling den eisch aan de daarginder gezagvoerenden, dat

de vestigingen tot geen vijandelikheden met den landsheer mochten voeren. Men wilde dus geen z.g. veroveringen! Reeds in 1603 kreeg de V.O.C. verlof om in

Bantam (West-Java) een huis te bouwen, maar een fort mocht dat niet zijn. In 1605 verdreef de V.O.C. de Portugeezen uit Ambon en nam daar toen na-



J. B. van Heutsz

tuurlijk bezit van dat fort. Nog op verschillende andere punten van den Archipel en op Ceylon slaagde men naar wensch.

Begrijpelijk is, dat men spoedig behoefte begon te voelen aan één hoofd-leider voor alle handelingen op dat uitgestrekte gebied en aan één hoofdkantoor, waar de vloeten uit het vaderland zouden kunnen aankomen om in te laden. In 1608 werd Pieter Both als eerste Gouverneur-Generaal aangewezen; hij vestigde in 1611 per contract een kantoor als centraal punt in Jacatra op de Noordkust van West-Java, alwaar ook reeds een Engelsche factorij gevestigd was. De eerste Gouverneurs-Generaal bleven zelf echter nog reizende in de Oost op de schepen, meestal in de z.g. Molukken. Het was de bekende J. Pz. Coen, in 1618 benoemd tot Gouverneur-Generaal, die, als gevolg van allerlei verwickelingen, ondanks den zooveel vermelden eisch van „Heeren Zeventien”, er toe overging geheel Jacatra, waar de Bantammers en de Engelschen het hem lastig maakten, met geweld in bezit te nemen, teneinde er, zooals hij zeide, „een bekwame stad” te stichten. Dit hoofdkantoor kreeg den naam Batavia. J. Pz. Coen gaf aan zijn schepping op 15 Augustus 1620 een wapen met als beschrijving:

„Een zwaard van azuur in een oranje schild, stekend met de punt door „een laurieren-krans, van couleur groen-bruyn”.

Ik heb dit verloop van de vestiging der eerste agentschappen der V.O.C., later „koloniën en bezittingen” genoemd, wat uitvoerig geschilderd, zijnde dit toch geweest het leggen van het fundament van wat al spoedig tezamen den weidschen naam kreeg van „Nederlands India” (Ceylon inbegrepen), eigenlijk niet geheel ten rechte, want men was inderdaad slechts meester van een beperkt aantal plaatsjes. Uit mijn volgende beschrijvingen zal blijken, dat het Indië, waar het Nederlandsche gezag en de Nederlandsche leiding overal daadwerkelijk zijn, in waarheid pas tot stand kwam... in de 20e eeuw onder den Gouverneur-Generaal J. B. van Heutsz.

De eet
van
E
Vraa
en
O
N.V.
18:
voor
Res
Ove
nieu
Lan
J. E
lijk
Jhr
Con
pen
gen
en
Sec
mist
van
VR
1
een
nan
sen
plaf
wer
ten
het
mo
naa
het
zen
con
op
reit
pos
wel
Rij
Rij
pos
het
V
kur
ter
kur
te
zij
per
mo
we
al
vlo
huc
had
mo
gev
dru
de
ken
der
ste
sta
on
lee
Dr
Jo

Alvorens echter met zijn bespreking te beginnen, gaf de overste het woord aan den secretaris van de Gew. Landstormcommissie, den zeereerw. heer Pastoor van Genk, die in een korte toespraak, maar in kernachtige bewoordingen, op de mooie taak wees van den B.V.L. in het algemeen en die der officieren in het bijzonder. Zijn warme opwekking tot steun aan het wettig gezag en trouw aan ons dierbaar Koninklijk Huis, oogstte grooten bijval. Overste Beets gaf toen een duidelijke uiteenzetting van bovengenoemde punten en wees daarbij op het groote belang van deze bijeenkomsten, waarvan hij, gezien de groote opkomst van heden, in de toekomst nog grootere verwachtingen koesterde. Alvorens te eindigen werd nog gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen, waarvan door velen gebruik werd gemaakt. Deze geanimeerde bijeenkomst werd besloten met een eenvoudige gezamenlijke maaltijd in „de Frans”, waarbij een echte kameraadschappelijke geest tot uiting kwam, waardoor de Gewestelijke Landstormcommissie op een welgeslaagden dag mag terugzien.

CONGRES „NEDERLAND WEERBAAR”.

Op Vrijdag 17 en Zaterdag 18 April zal bovengenoemd congres te 's-Gravenhage worden gehouden. Belangstellenden kunnen inlichtingen verkrijgen bij den secretaris-penningmeester H. M. Luchsinger, Obrechtstraat 363, 's-Gravenhage, telef. 337475. Gironummer 164060.

PROV. SCHIETWEDSTRIJDEN VAN HET LANDSTORMKORPS „GRONINGSCH VERBAND”.

Ook dit jaar vonden in de maand Februari de jaarlijksche schietwedstrijden van het Groningsch Verband plaats.

Te Appingedam, Zuidhorn, Scheemda, Stadskanaal en Winsum was telkens voor de vrijwilligers der nabij deze centra gelegen afdeelingen gedurende twee dagen de gelegenheid opengesteld om op de verschillende banen hun schietvaardigheid te toonen.

Uit het feit, dat telkenmale door honderden schutters van deze gelegenheid gebruik is gemaakt, blijkt de populariteit, welke deze wedstrijden onder de Groningsche vrijwilligers genieten.

Van officieele zijde viel eveneens veel belangstelling waar te nemen, hetgeen zich manifesteerde in het bezoek van verschillende burgemeesters en andere, zoowel civiele als militaire autoriteiten.

De leiding der wedstrijden berustte bij Luitenant Atema, terwijl enkele res. officieren, behorende tot het Verband Groningen, medewerking verleenden.

Een apart onderdeel vormden de Afdeelingwedstrijden; hiertoe werd iedere afdeeling vertegenwoordigd door een groep van 3 schutters.

De leden van het Landstormkorps Motordienst vormden een afzonderlijke groep, waarvoor ook door de Gewestelijke Landstormcommissie prijzen waren beschikbaar gesteld.

De prijsuitreiking vond plaats in de genoemde centra. De prijzen, die zooals steeds bestonden uit gebruiksvoorwerpen en medailles, werden uitgereikt door den Korpscommandant, Kapitein Oosters, nadat door den 1en Secretaris der Gewestelijke Commissie, Kapitein de Jonge, een inleidende toespraak was gehouden.

In verband met het groot aantal prijzen moet worden volstaan met het noemen van den uitslag der Afdeelingwedstrijden:

1. Afdeeling Hoogkerk, vertegenwoordigd door de heeren Tjaberings, Roorde en Sinninghe.
2. Afdeeling Musselkanaal, vertegenwoordigd door de heeren Mestemaker, Weinans en Feringa.
3. Afdeeling Wildervank, vertegenwoordigd door de heeren Terhuizen, Moesker en Goosen.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST. Sectie-Goeree.

Dinsdag 10 Maart a.s. in Hotel Spee te Sommelsdijk en Woensdag 11 Maart a.s. in Hotel Hobbel te Ooltgensplaat, beide avonden om 7 uur, zal een vergadering worden gehouden, waarin de werking van den Motordienst zal worden uiteengezet. Personen die met den Landstorm sympathiseeren en eventueel een verbintenis bij het korps willen sluiten, zijn welkom.

Tevens wordt den leden medegedeeld, dat zij kunnen deelnemen aan een 24 uurs oefenrit op 20 en 31 Maart a.s., uitgaande van de Burgerwacht van Amsterdam. Nadere gegevens verstrekt de Sectie Commandant.

Opgaven moeten 12 Maart binnen zijn.

Groningen.

11 Februari werd een cursusavond gehouden voor vrijwilligers van het Landstormkorps Motordienst, onder leiding van den Sergeant H. S. Heslinga.

Genoemde cursus werd o.a. ook bijgewoond door den Afdeelingcommandant, Overste Baron van Heeckeren van Kell, uit Arnhem, welke aan het eind van den cursus mededeelde, dat de Commandant van voornoemd Korps, Majoor Nijland, de Sergeant-Groepscommandant T. Dijkstra, te Groningen, met ingang van 8 Februari j.l. had benoemd en aangesteld tot Sergeant-Majoor-Administrateur. Na de felicitaties der Officieren en Vrijwilligers in ontvangst te hebben genomen, dankte de benoemde voor de aangename mededeeling met verzoek zijn dank over te brengen aan den Korpscommandant.

Afdeeling Zuid-Holland.



Res. Kapt. G. VAN SITTEREN.

In de plaats van den Res. Luit. Kol. J. Eringaard is benoemd tot Commandant van deze Afdeeling, de Res. Kapitein G. van Sitteren, Administrateur der Nationale Landstorm Commissie.

BENOEMINGEN, ENZ.

Bij Kon. Besluit van 22 Febr. zijn met ingang van 1 Maart benoemd bij den Vrijw. Landstorm: a. bij het Vrijw. Landstormkorps Vaartuigendienst tot Res. Eerste Luitenant voor Speciale Diensten de heer A. van Dam; b. bij het Vrijw. Landstormkorps Motordienst tot Res. Tweede Luitenant voor Speciale Diensten de heeren P. Luursema en Jhr. E. O. T. C. de Kuiper.

Bij Kon. Besluit van 11 Maart is een eervol ontslag verleend uit den militairen dienst aan den Reserve Kapitein B. H. Faddegon van het 7e Reg. Veldartillerie.

RECTIFICATIE.

In ons artikel betreffende het wetsontwerp inzake de weerkorpsen, hetwelk opgenomen is in ons vorig nummer, wordt melding gemaakt van een memorandum van Dr. H. Colijn, aan de Regeering gezonden op 25 November 1928. Men gelieve voor dezen datum te lezen: 23 Nov. 1918.

HERHAALDE OPROEP AAN NATIONAAL VOLENDE VADERLANDERS!

Eenigen tijd geleden deed het Bestuur der Oranjefederatie boven het IJ een beroep op onze landgenooten, die met ons den grooten zegen erkennen, welke Nederland ontvangen heeft in het Huis van Oranje-Nassau en het voorrecht in deze spannende, moeilijke tijden gere-

geerd te worden door een Vorstin als Koningin Wilhelmina, om met een bijdrage de actie te steunen welk de Federatie voert in N.-Holland ter versterking der nationale gezindheid en liefde tot ons Vorstenhuis.

We zijn eenerzijds verheugd en dankbaar, dat verschillenden aan den oproep gehoor hebben gegeven en belangstelling hebben getoond door een gift en ook wel door een brief. Hun hartelijke gezindheid en steun stelt het Bestuur ten hoogste op prijs.

Wij kunnen echter anderszijds ook niet verheelen, dat het ons diep teleurgesteld heeft, dat slechts zoo weinigen blijken te hebben gegeven, de betekenis van den arbeid van de Oranjefederatie in te zien. Er zijn toch in Nederland duizenden en tienduizenden die onze Koningin en haar Huis hartelijk liefhebben en van wie toch verwacht mag worden, dat zij voor de versterking der nationale gezindheid in een streek, welke steeds meer onder revolutionairen in-

vloed geraakt, een klein offer willen brengen.

Wat in N.-Holland gebeurt, kan de rest van het land niet onverschillig laten.

Ook N.-Holland boven het IJ moet gebracht worden bij den Troon, voor zoover het er van afgedwaald is. Het is een nationaal belang van uitnemend gewicht, dat geen enkele streek voor de nationale gedachte verloren ga. Het is daarom, dat wij nogmaals met ernst en aandrang een beroep doen op alle vrienden van ons Vorstenhuis het ons mogelijk te maken door een bijdrage op postgiro Nr. 92727 van Burgemeester H. Oostveen te Blokker, in elke plaats ten Noorden van het IJ een actieve Oranjevereniging te stichten. Niemand blijve achter, ook de kleinste gave is welkom!

Namens het Bestuur:
B. E. J. BIK, Voorz.
H. OOSTVEEN, Penningm.
Mej. LEENDERTSE, Secr. esse.

Voor Jong Nederland

KAMPER UIEN.



Daar leeft in Kampen, d'IJselstad,
Een wonderlijk slag menschen;
Hun brein (zoo luidt althans 't verhaal)
Laat soms heel wat te wenschen.

De lui zijn hart'lijk, gastvrij, trouw;
Doch door de Maartsche buien
Licht iets van streek — en zoo ontstaan
Die wond're Kamper uien.

Dan hoort men van een keukenmaagd,
Die, om haar stoep te schrobben,
Beneë aan d'ondertree begint,
En zoo maar voort blijft tobben.

En, komt zij zweetend bovenaan,
Dan staat zij te bezinnen,
En gaat opnieuw met frisschen moed
Van onderaf beginnen.

Eens werd een postkantoor gebouwd;
Een prachtstuk mocht het heeten;
Toen 't kant en klaar was, bleek helaas!
De brievenbus vergeten.

De vaklui stonden zeer ontzet
Hun tong of pruim te kauwen;
Maar 't zaakje werd mooi opgelost,
Door 'n gleuf in 't front te houwen.

Doch sterker stuk nog werd vertoond
Een jaar of wat geleden;
Men ziet de stad er nog op aan,
Tot op den dag van heden.

Een diender liep al geeuwend rond;
(Heel Kampen telt geen bengel!
En elk student is duifjes-lam!)
Kom! — sprak hij — 'k grijp m'n hengel!

En amper zat hij bij den stroom,
Of 't vlotje dook naar onder;
Rap haalt hij op. . . . een reuzesnoek!
Vast wel een vijftigponder!

Nu was de diender heel wat mans,
Als 't vechters gold, of dieven;
Doch thans verloor de koene man
Bijkans z'n positieven.

Daar lag de kanjer op den wal
Met kop en staart te spartelen!
Koest, izegrim (klonk 't barsch vermaan
Koest, slokker! staak je dartelen!

De snoek wou weer met groot geweld
Z'n element bereiken;
Maar door een forschen sabelslag
Moest hij z'n vinnen strijken.

Inmiddels was 't gerucht der vangst
Door Kampen heengevlogen;
En al wie tijd en beenen had,
Kwam haastig aangetogen.

En allen gaapten 't monster aan,
Dat happend lag te hijgen;
Ontzetting snoerd' een ieders mond,
Straks brak de diender 't zwijgen:

Ja, menschen! 'k deed een fijnen slag
Haast wou de snaak m' ontsnappen;
Zoo iets (ik zeg het zonder trots),
Zal iedereen niet lappen.

Verkoopen? Menschen, weest toch wijs!
Ik rammel reeds van duiten!
Ik zal je zeggen gauw en goed,
Waartoe ik ga besluiten:

willen...
an de...
chillig...
moet...
Het is...
emend...
voor...
a. Het...
ernst...
o alle...
et ons...
ge op...
eester...
plaats...
ctieve...
emand...
ve is...
m...
r. esse...

De Burgemeester (heil zij hem!)
Is jarig d' andere weke;
Nu houdt hij razend veel van snoek,
Zooals mij is gebleken.
Wanneer wij nu deez' Goliath
Hem eens in optocht brachten,
Dan sprak men van dit roemvol feit
Nog tot in nageslachten.
Maar 't duurt nog wel een dag of tien,
Eer 't feest is aangebroken;
Zoolang kan 't beest natuurlijk niet
Van water zijn verstoken.
En daarom had ik zoo gedacht,
Hoe jullie 't wel zou vinden,
Wanneer ik aan den snoek z'n hals
Eens 'n belletje ging binden.

Dan kunnen wij het dier gerust
Zoolang z'n vrijheid geven:
Het helder rinkelend belgeluid
Zegt, waar hij is gebleven.
En ondertuschen kan de knaap
Nog enk'le kilo's winnen;
'k Pak met één greep hem daags voor 't
feest

Weer handig bij z'n vinnen...
„Hoera!” riep 't volk vol geestdrift uit,
„Je bent driedubbel pienter!”
„Je praat, als waar' j' een advocaat!”
„Lang leev' onz' aller diender!”

De snoek kreeg dus een klokken aan,
En zwom weer weg in vrijheid;
Een houten kruis wees 't plekken aan;
En 't volk toog heen in blijheid.

Den dag vóór 't feest was 't Kamper volk
Heel vroeg reeds in de beenen;
De diender was als nummer één
Dok op z'n post verschenen.

De schooljeugd had (dat spreekt!) vrijaf,
Om 't spul compleet te maken;
En menigen knaap, den neus vooraan,
Lag men te water raken.

Het kruis was 't groot verzamelpunt;
De diender boog bij 't water;
De snoek werd opgecommandeerd;
Maar... 't bleef bij golfgeklater!

Toen sloeg de schrik om aller hart;
En, of 't was afgesproken,
Lag in een wip de halve stad
Langs d' IJselboord gedoken
Helaas! daar werd geen bel gehoord;
Wel tartend golfgeklater!
Wijl 't beest niet uit het water kwam,
Viel 't heele feest in 't water.
Al 't volk, als in begrafenistoet,
Trok weenend door de straten;
En, als je 't niet gelooven wilt,
Welnu, dan moet je 't laten!
En, zie je nu langs 't IJselvlak
Nog vaak de Kampers fluisteren,
Geloof dan vrij, dat z' in 't geniep
Nog naar den snoek gaan luisteren!

OOM BERTUS.
JONGENS EN MEISJES,
Hier zie je de oplossing van het vierkantraadsel:

a	s	t	e	r
s	l	a	a	p
t	a	f	e	l
e	a	e	v	a
r	p	l	a	t

Sommige jonge lezers vertellen me
in hun brieven, dat zij de gedichten uit
de Jeugdrubriek op school of op een
feestje voordragen. Nu vroeg er één:
„Hoeveel kost het boek, waar de vers-
jes in staan?”
„Geen rooie cent!”
En verder: „Waar kan ik dat boek
krijgen?”
„Nergens! Want het boek bestaat
niet; maar, als je zwijgen kunt, wil ik
je wel een geheim vertellen: ik draag
een jas, waarvan de rechtermouw heel
wijd is, en daar schud ik af en toe een
versje uit. Niet verklappen, hoor!”

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

HOE HEET DIT MEISJE?



t
z

HOE HEET DEZE JONGEN?

A E N D

HOE HEET DIT BEEST?

10 x 10 - erd .

HOE HEET DIT MEISJE?

A
N

HOE HEET DEZE DAME?

J - J
F - A
M - S
A - O
M - N
J - D



HOE HEET DEZE STAD?



HOE HEET DEZE
VOGELVERSCHRIKKER?

Stro 2 x op

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

De T E R

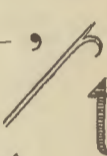


baas

D
I
E



er
vm



WIE HELPT

B.V.L.-er, 24 jaar, lid Prop-
Commissie Den Haag (C.),
aan werk? Dipl. E.H.B.O. en
machineschrijven; goede ge-
guigen. Brieven onder no. 206
aan het bureau van dit blad.

TE KOOP

OFFICIERSUNIFORM en
UITRUSTING ARTILLERIE.
In goeden staat. Ook groot
Eenu. Sabel. Inlichtingen:
Kamer 46, Gew. Landstorm-
Comm., O.N.-Kazerne, A'dam.

WAPENVERZAMELING

TE KOOP
verzameling oude wapens,
57 st., voor aannemelijk bod.
Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE

PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT

BIJ
VROOM &
DREESMANN

WESTLANDSCHE
Zaadteelt en Zaadhandel

GEBR. VAN DEN BERG n.v.
NAALDWIJK

50 JAREN
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

VRAAGT GRATIS toezending
JUBILEUM-PRIJSCOURANT

BIJLOO'S

MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK

Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 49, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiechestr. 78, tel. 68114

KONINKLUKE = BEGEER

MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN



A. H. J. v. d. HORST - UTRECHT
H. DE KEIJSERSTRAAT 64 - TEL. 15267
GIRO 117685

Specialiteit: UNIFORMEN - Prima coupe
Coupeur steeds te ontbieden

PURGEER- EN
BLOEDZUIVERENDE
PILLEN

Apotheker-Specialist
van H. VAN AKEN
te Selzaete

Het beste en doelmatigste
purgeermiddel; veroor-
zaken geen buikpijn of
krampen, zuiveren het
bloed en geven 't nieuwe
kracht.

Prijs: f 0.60 per doos
Verkrijgbaar bij
Apothekers en Drogisten

Importeur:
SCHULTE & THIEME
Postbox 55 - Middelburg

Sigaren-Tabak-Sigaretten

H. G. J. WOLF
LEIDEN

948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

FIJNE

Dé - Dé
WAFELS

uit DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - TELEF. 180

AGENTEN en DEPOTHOUDERS

gevraagd voor den verkoop op prijscourant van 1e kwaliteit Tuin-, Bloem- en
Landbouwzaden, Friese kleipootaardappelen, op provisie-regeling. Voor Depot-
houders bij voorkeur winkeliers. VOLBEDA'S ZAADHANDEL, DRACHTEN, Tel. 45.

H. W. BLOMJOUS

DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten

KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden

ACCOUNTANTSKANTOOR

H. M. VAN TRIET

Van Itersonlaan 1
GOUDA

Telefoon no. 2204

STRIUKROZEN

Iste kwaliteit grootbloemige,
veredeld op canina en toch
slechts f6 per 100, f3.25 per 50.
2de kwaliteit de helft van
bovenst. prijzen. Soortelijst
op aanvraag.

J. H. VAN SOEST
Kweekerijen Lottum bij Venlo

N. V. INGENIEURSBUREAU

„EKSTEEN”

Speciaal-bureau voor
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK

Sweelincklaan te Bilthoven

VELUWE VLAGGEN
AANDELS

RUSTIG WONEN!
12700 M2. DENNEN BOSCH
f 1000.—,
aan electr. kabel, bij dorp,
zweimb., harden weg, enz.
GEBR. SMIT - VAASSEN

F. G. TIEMAN

HELLEVOETSLUIS
NIEUW HELVOET
OOSTVOORNE

ZENTRA - HORLOGES
Verzending door geheel Ned.

GARAGE „LUXE”

TURFMARKT Nos. 24—26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

Kool's Wapen- en Kinohandel
Groote voorraad concours-
buks- en bosquette-patronen
SMALFILMCAMERA'S
EN PROJECTOREN
J. J. KOOL - ROTTERDAM
Rodenrijchelaan no.27
Telefoon 41617

UNIFORMEN

G. J. RHEBERGEN
(voorh. JULIUS HUF)
AMSTERDAM
Keizersgracht 433 - Tel. 30433

A. ten Bruggencate
Broek op Langendijk
Telefoon 48

Petroleumproducten

ANDIJKER TAFELKOEKEN
Het neusje van de zalm!
Prijs 25 ct per bus

Firma FAUST & DE VRIES
Andijk - Oost



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING
„CONCORDIA”
HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

UNIFORMEN
In MAART en APRIL:
Uniform met 2 pantalons
v. kamg. whipcord f 63.50
MAISON GERMAN, 's-Bosch
St. Janssingel 13

DOOFHEID
en oorsuizen, ook ouder-
domsdoofheid, oorverkal-
king, loop. ooren, brom-
men, suizen, fluiten, ge-
raas in het hoofd, enz.
Vraagt kosteloos broch.
no. 22 omtrent genezing.
S. WIJNBERG,
Oosterpark 45 - A'dam

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
MACHINEKAMER BEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER
Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

ALLE BANKZAKEN
SAFE DEPOSIT - KOFFERKLUIS

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen:
SIMON-VALKENBURG

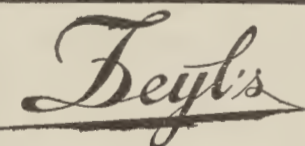
Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

D. VERSTOEP Laan van Meerdervoort 809
Den Haag

Aannemer van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken —
Verhuur van aannemersmateriaal
Telefoon Gouda 2352 - Telefoon Den Haag 338501
Voorloopig kantooradres: Graaf Florisweg 30, Gouda

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

H. DE VINK — DEVENTER
WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN
OVERAL TE ONTBIEDEN



Verzekering Maatschappij
Sneek

Directie: S. ZEIJL Wzn.
Comm.:
Prof. Mr. P. S. Gerbrandy.
Mr. J. Oranje.
H. M. Martens,
Burgemeester Sneek.

Auto-, W.A.-, Ongevallen-,
Ziekten-, Glas-, Brand- en
Transportverzekeringen.

Op plaatsen, waar nog niet
vertegenwoordigd, agenten
gevraagd.

HERENPAK REINIGEN 1250
STOOMEN

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

GEBRS. v. LEUSDEN
EDE — OOSTERBEEK

Jacht- en Toeristenartikelen.
Amuntie, Tenten, Veld- en
Thermosflesschen, Rug-
zakken, enz.

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

Hotel „ATLANTA”
Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTTAFEL
Modernste ter plaatse —
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

LEEWARDEN
Hotel „De Kroon”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Naar Brielle?
dan naar

't Hotel „De Nymph”
't Bekende Café-Restaurant

Voor
BERGEN OP ZOOM
is Uw Zaak
Hotel „DE DRAAK”
Goed en goedkoop

ALKMAAR
DINEERT IN
't GULDEN VLIES
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

Hotel Café-Restaurant
„BUYSEN”
ROOSENDAAL

PARKHOTEL - ASSEN
124 BEDDEN
Koud en warm stroom. water
op alle kamers
Logies met ontbijt v. af f 2.-

G. M. A. STEIJLEN
DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
Tel. 141 - Giro 119428
UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM
Eendrachtstraat 38 a en c
HET adres voor alle handels-
en verenigingsdrukkerij —

SIGARENMAGAZIJN
A. Drùghorn
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
Levering op strengste keur

Bloemenmagazijn
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - Tel. 111561

EERE-DIPLOMA'S
voor Vereenigingen enz. Ar-
tistisch uitgevoerd met toepas-
selijke illustraties in pen- en
kleurentekening.
GEBR. GREVENSTUK
Hof-Calligrafen en Teekenaars
Rokin 98, b. h. Spui, A'dam

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER
van
„DE BEL” - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent

ZADEN
N.V. A. HOBBEL
OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste
Overall
vertegenwoordigd.

Uitvoerende Comité's van
LANDDAGEN v. d. B. V. L.:

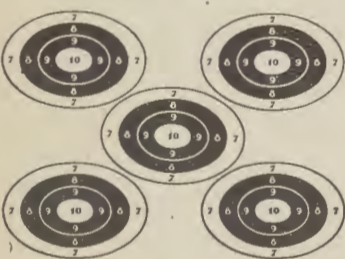
Het bekende adres voor het leveren van alle beno-
digdheden, zooals tenten, w.o. eere-comité-, schiet-
commissie-, bestuurs-, contróle-, consumptietenten
enz., alsmede stoelen enz., is:

K. WESTERHUIS - ALMELO
BORNSCHESTRAAT 57 - TEL. 2693

Vakkundige en correcte exploitatie der buffetten.
Meerdere landdagen v. d. B.V.L. tot volle tevreden-
heid geëxploiteerd, o.a. Barneveld, Meppel, Steenwijk,
Brummen etc. Tevens exploitant en organisator van
muziekconcurrenten, tentoonstellingen, fokveedagen enz.
Pachter van buffetten en restauraties v. a. gelegen.
Boekjes met tevredenheidsbetuigingen worden op
verzoek gaarne toegezonden.

Op wederzijdsch vertrouwen kan men bouwen.

SUCCES 1935



form. 17½ x 25
Auteursrechten voorbehouden.

GEbruik VOORTAAN
de serieuze schijven
SUCCES 1935
5- en 3-schoots, gedrukt op
speciaal vervaardigd schiet-
schijvencarton. — Alléén
verkrijgbaar:

N.V. v. h. Fa. Groenendijk
Slaghekstr. 90-94 - R'dam Z.
Tel. 11386

Levering van schijven voor
Landstorm en Burgerwacht
franco huis door heel 't land

GOEDEWAAGEN'S
DOORROOKERS



MET OPKOMEND LICHTBEELD
SCHAAKWEDSTRIJD

AARDAPPELVOORSCHOFFEL



K. A. HAVELAAR
MOERCAPELLE
SPECIALITEIT
in Wiedmessen,
Schoffelmachines
en
Stalen Zwingers
Alles Nederl. Fabriikaat
NEDERL. PATENT 17097

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE



Vrijwilligers, geeft van Uw verhuizing ook kennis aan Uw plaatselijken leider.



Jhr. Mr. CH. J. M. RUIJS DE
BEERENBROUCK †.

Minister van Staat, Voorzitter van
de Tweede Kamer der
Staten-Generaal.

Het verscheiden van dezen edelen Nederlandschen staatsman heeft in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm groote ontroering gewekt.

In den nood der tijden van 1918, toen onze Landstormers te wapen vlogen, was de Heer Ruijs de Beerensbrouck de Minister-President, aan wiens handen H. M. de Koningin de leiding der regeering had toevertrouwd.

Sindsdien heeft er een sterke band van groot vertrouwen en van eerbiedige genegenheid bestaan tusschen onze Landstormers en dezen door God met rijke gaven van verstand en van hart gesierden ridder zonder vrees of blaam.

In hem heeft ons volk een niet te vergeten zegen van Gods hand mogen ontvangen in dagen van gevaar en tegenspoed.

Een edelman, in wiens leven en arbeid het „noblesse oblige" devies en richtsnoer was.

OM HOOGERE WAARDEN.

Het socialisme, dat meer dan een halve eeuw de massa heeft opgevoed in de leer van het historisch-materialisme en daarmede voor miljoenen de broodpraag gemaakt heeft tot de belangrijkste van het geheele menschelijk leven, is wetenschappelijk en historisch verblagen.

In de massa evenwel is het niet vernietigd.

Millioenen, die van staatkundige beginselen en onderscheidingen geen flauw begrip hebben, leven en denken nog grootendeels overeenkomstig de valsche leeringen, welke jarenlang aan de volken zijn voorgehouden.

Vandaar, dat ook het nationaal-socialisme, — in zijn diepste wezen een openbaringsvorm van het socialisme — in vele landen zulk een grooten invloed kon verkrijgen.

Wie de historie nagaat, vindt op vele punten treffende overeenkomst.

Beide, het socialisme en het nationaal-socialisme stellen zich tegenover het Christendom. Ieder voor zich be-roepen zij zich erop, het ware Christendom te beleven en te verwerklijken.

In beider woordenboek staat de uitdrukking „politieke Christenen".

Zij zelf zijn de ware Christenen, de andere de farizeërs.

Ook de communisten wisten zoodanige voorstelling te wekken.

Een Ds. Snethlage propageert in ons land de communistische idealen als in hun diepste wezen christelijk.

Een ernstig man als Stanley Jones is van de wijs geraakt en roept de wereld toe, dat indien er geen haast mee wordt gemaakt, om een beter, een heiliger en volmaakter maatschappelijk systeem te grondvesten, het door hem met vreezen en beven bewonderde communisme de geheele aarde zal veroveren en het Christendom smadelijk zal verdwijnen.

Op gelijke wijze zijn er, die het ware Christendom vertegenwoordigd achten in het nationaal-socialisme.

Zoo heet in het blad der N.S.B. deze beweging gebaseerd op het positieve Christendom en noemt men in éenen adem Kuyper en Groen van Prinsterer met Tusenius, Van Duyl, Frenay, Musser, Marchant d'Ansembourg.

Op dit punt is er in vijftig jaar niets veranderd.

Het nationaal-socialisme vormt geen tegenstelling met het marxisme. Het is er de andere helft van.

De kracht der verbeelding.

De materialistische opvoeding der massa maakt in onzen kommervollen tijd velen zeer ontvankelijk voor de welvaartreclame van den communist, den socialist en den fascist.

Alle drie verblinden zij de wereld met hun plannen.

Zij gaan het monster der armoede georganiseerd en voorgoed verslaan.

Zij zullen het maatschappelijk leven zoo secuur in elkaar zetten als een Zwitsers horloge.

Loopen niet in het fascistisch Italië de treinen weer precies op tijd; bouwt Rusland geen elektrische centrales als



PBNA - ARNHEM
de superieure school
voor technisch briefonderwijs
Dir.: E. J. ROTHUIZEN en F. WIND
Alle examens en beroepen
Prospectus kosteloos

nergens ter wereld; doet Duitschland geen wonderen op het gebied der werkloosheid en van . . . legerorganisatie?

En de kracht der verbeelding, die zich reeds op weg waant naar een aardsch paradijs, ontvangt bij dit schoons nog de verzekering, dat de in uitzicht gestelde heerlijke toestanden bovendien nog beantwoorden zullen aan den eisch van het „ware" Christendom.

In de geestelijke verdwazing van onzen tijd schuilt het grootste gevaar.

Zich daarop ernstig te bezinnen is het meest noodig.

Ook voor een instituut als de B.V.L. Mannen vroom en vroed, kloek van geest en kloek van lijf vinden daar open poorten.

NIET ALLE GELIJK.

Het was een goede gedachte, om den B.V.L. te doen rusten op het instituut der „vertrouwensmannen".

In de eerste maanden van 1919, toen het revolutionair sentiment bij honderduizenden nog op kookpunt stond en de S.D.A.P. met Troelstra vooraan in gespannen afwachting stond of zich nog een betere revolutionaire situatie zou voordoen, was het noodig, dat de pas geboren B.V.L. werd gedragen door vertrouwen.

Vertrouwen in de Regeering, vertrouwen in de militaire autoriteit en in de deugdelijkheid van den gekozen organisatievorm.

Als steunpunten voor de te voeren propaganda-actie werd daarom, op advies van Dr. Colijn, omgezien naar vooraanstaande, gezaglievende mannen, die in hun eigen kring het nieuwe instituut met hun naam wilden dekken en met hun arbeid en invloed wilden steunen. Zij kregen den goedgekozen naam van „vertrouwensmannen".

Inderdaad waren zij dat.

Geestelijken, burgemeesters, kamerleden, hoofden van scholen, wethouders, leiders van vakorganisaties, enz., zij allen hadden een meer of minder ruimen kring, waarin zij het vertrouwen genoten ook van de huiswaarts gekeerde dienstplichtigen.

Toen dan ook door geheel ons land eenige duizenden van deze vertrouwensmannen zich bereid verklaarden voor het instituut van den B.V.L. in te staan, duurde het niet lang of de propaganda ging er vlot in en werd in den tijd van eenige maanden een vrijwilligerskorps van meer dan veertigduizend man als uit den grond gestampt.

Thans nog zijn er, die geen juist begrip hebben van den B.V.L.

In die eerste maanden van 1919 mankeerde het daaraan over de geheele linie; honderden vragen rezen er, waarvan sommige zelfs eerst in latere jaren bevredigend zouden worden beantwoord.

De vertrouwensmannen hebben den B.V.L. door deze moeilijkheden heen geholpen. De vrijwilliger had de overtuiging dat als hij zijn eigen voormannen volgde, hij een goede zaak diende, en zij wezen hem het ideaal van den B.V.L.

STER-TABAK



een nieuw leven, een nieuw geluid,
maar Ster-Tabak blijft als van ouds de beste

In lateren tijd zijn de vertrouwensmannen georganiseerd tot Plaatselijke en Gewestelijke Landstorm Commissies en aan den top was het de Nationale Landstorm Commissie, welke den brug vormde naar de Regeering.

Uit personen van allerlei stand en richting zijn de Landstorm Commissies samengesteld. Nog altijd gaat hun waakzaam oog over de afdelingen, over de betrouwbaarheid der vrijwilligers en over de wijze, waarop de afdelingen worden geconsolideerd.



Elegant model
rijkaan aroma
in luxe doosjes
en toch
maar 40 ct.
per 10 stuks
deze Panter
de Luxe.

DE LUXE PANTER

Zij waken tegen ondermijnende insluipsels en zij zorgen ervoor, dat de minderheid in een afdeling niet wordt veronachtzaamd.

Zij zijn in geval van gerezen moeilijkheden de beroepsinstanties, waarheen iedere vrijwilliger zich kan wenden.

De Plaatselijke Landstorm Commissies geven aan de B.V.L.-afdelingen een invloed en positie, welke deze anders nimmer hadden kunnen verkrijgen.



Een Schimmelpenninck is zóó goed,

dat hij steeds iedereen voldoet!

Voor PROVIANDEERING en PIC-NIC
 een blikje **BAKHUIS'**
OLBA -KALFS-LUNCHTONG
 -KALFSGEHAKT
 -KALFSLEVERPASTEI
 -WEENER WORSTJES
 -ONTBIJTSCHOTEL
n.v. BAKHUIS' OLBAFABRIEKEN
 1832 OLST 1936

Er zijn actieve en minder actieve Plaatselijke Commissies.

De actieve toonen veel belangstelling in het alledaagsche leven van de afdeling, zij komen op de vergaderingen en bij de schietoefeningen, zij trekken mede naar Landdagen en weten honderd wegen om den bloei van de afdeling te bevorderen. Zij interesseeren zich voor het lot van den werklozen vrijwilliger — die zijn er velen in den B.V.L. — en zijn de voorspraak van elken Landstormer, dien zij helpen kunnen. Op z'n tijd weten zij op verrassende wijze een knellend naadeelig saldo van de kas weg te werken.

Zoo zijn de actieve Plaatselijke Commissies.

Er zijn ook andere, die minder actief zijn.

Moeten die maar overboord gezet worden?

In geen deele.

Er zijn vele Plaatselijke Commissies, die zich met het dagelijksche leven der afdeling weinig inlaten, omdat zij zien, dat alles uitnemend loopt.

Zij meenen — ten onrechte — dat haar directe bemoeiing met de afdeling overbodig is, zoolang zich geen bijzondere moeilijkheden voordoen.

Het is een standpunt, dat voor verbetering vatbaar is.

Doch hoe dit alles ook zij, ook de weinig actieve Plaatselijke Commissies willen wij niet missen, kunnen wij niet missen.

Wel moet er voortdurend naar ge-

GARAGE „CITAX”, GOUDA
 IS en BLIJFT het adres voor
 TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

streefd worden, haar tot grooter activiteit te prikkelen.

Overboord werpen zou verkeerd zijn, want de ervaring leert, dat elk oogeblik zich een moeilijkheid kan voordoen, die raad en daad en ook soms de beslissing der Plaatselijke Commissie noodig maakt.

En er is géén Commissie ooit geweest, welker leden, als 't noodig was, hun hulp om uit de impasse te komen niet wilden verleen en de verantwoordelijkheid voor den gang van zaken niet als vroede mannen op zich wilden nemen.



KENNERLAND.

De jaarlijksche Korpsschietwedstrijd, die op 7, 12 en 13 Maart te Haarlem werd gehouden in de keurig versierde schietzaal van het gebouw Olympia, trok groote belangstelling zowel van de Landstormers als van de autoriteiten.

Ongeveer 200 schutters uit alle afdelingen namen aan den wedstrijd deel.

De afdeling IJmuiden won dit jaar den Korpsprijs met het Wisselschild met 230 punten; de afdeling Haarlem en Heemstede respectievelijk den 2en en 3en prijs met 229 punten ieder.

De eerste prijs Personeel was voor den vrijwilliger Th. de Goede van de afdeling Heemskerk met 49 punten.

Van de afdeling Noord-Holland van het Vrijwillig Landstormkorps Motor-

Het personeel was natuurlijk van allerlei soorten ambacht. De geestelijke verzorging werd daarbij echter niet vergeten: de predikant kwam al spoedig. Tenslotte moesten de mannen verpleging en gezelschap hebben; vrouwen volgden dus, waarnevens menige man zich vergenoegde met een inheemsche als gezellin.



Het zou mij te ver voeren, indien ik den groei der factorijen tot plaatsjes gedetailleerd ging beschrijven; de lezer kan zichzelf wel voorstellen, hoe in den loop van tientallen jaren, ja van twee eeuwen — de levensduur der V. O. C. — die plaatsjes uitdijden en vorm kregen, hier en daar plaatselijke besturen werden ingesteld en gemeenschappen ontstonden, waarin drie elementen: de Nederlandsche kolonisten, allen burgerlijke of krijgsvolken van de V. O. C., inlandsche hulp- en werkkrachten en Chineesch ambachtvolk, waarnevens de gemengd-

Hotel Pension „De Roode Leeuw”, Terborg
 Eerste rang Familiehôtel
Telefoon 15 Aanb., JOH. GLEIS

dienst won de vrijwilliger D. W. Duiker den eersten prijs met 46 punten.

De Res. Luit.-Kolonel S. Prins en de Majoor J. C. C. Nijland stelden respectievelijk een verguld zilveren medaille en geld voor prijzen beschikbaar voor deze afdeling.

Op Donderdag 12 Maart bezochten de voorzitter en bijna alle leden van de Gewestelijke Commissie, alsmede vele voorzitters en leden van plaatselijke besturen, den wedstrijd.

Van Zijne Excellentie den Luit.-Generaal L. F. Duijmaer van Twist, die toegezegd had dien avond zoo mogelijk te komen, moesten wij tot aller spijt een telegram ontvangen van verhinderende wegens vergadering van de Tweede Kamer.

De uitreiking van de behaalde prijzen zal plaats vinden op Vrijdagavond 17 April in het gebouw Olympia.

LANDDAG TE GOUDA.

De Gewestelijke Landstorm Commissie Gouda zal in de eerste helft van Juli te dezer stede een Landdag organiseren. Van vele zijden werd reeds medewerking toegezegd.

LANDSTORMKORPS MOTORDIENST

**Commando-overdracht,
 Afdeling Zuid-Holland.**

Op Donderdag 30 Januari l.l. is het commando over de afd. Zuid-Holland van den V.L.S.K. Motordienst door den scheidenden Commandant, Res. Luit. Kolonel Dr. J. C. Eringaard, zonder ceremonieel op het afdelingsbureau overgedragen aan den plaatsvervangende Afdelings-Commandant, den Reserve Kapitein v.s.d. G. v. Sitteren, die het t.z.t. weder zal overdragen aan den alsnog te benoemen Afdelings-Commandant.

bloedigen weldra een bijzondere klasse uitmaakten.

De plaatselijke maatschappijtjes leefden geheel op zichzelf. Alles was van en voor de V. O. C. Particuliere handel mocht niet gedreven worden. Met de inheemsche bevolking buiten bemoeide men zich niet, althans niet meer dan noodig was, om de diensten en de producten te krijgen, die men wenschte voor den handel.

Trouwens het geheele bestuursbeleid van de V. O. C. — in zooverre men daarvan al mag spreken! — richtte zich in die 17e en 18e eeuw vrijwel uitsluitend op het behalen van handelsvoordeelen. Men kwam hierbij intusschen op zeer merk-

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM
 Telef. Nr. 23 doorl.
Rijsmaterialen - Droog en groen Riet
 Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming
Rietmattenfabriek
 Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

GEW. LANDSTORM COMMISSIE „GOUDA”.

Tot lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Gouda” zijn toegetreden: Mr. E. P. Verkerk, Burgemeester van Boskoop.
 Dr. A. S. Kater, Arts te Boskoop.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „GRONINGSCH VERBAND”.

De burelen van het Vrijwillig Landstormkorps „Groningsch Verband” zijn verplaatst van Kraneweg 100a naar **Sint Lucasstraat 6a, Groningen.**

Met ingang van 1 Mei 1936 is opgemeld Korps telefonisch aangesloten onder nummer 5879.

WEST-BRABANT.

Officiërenbijeenkomst.

21 Maart had in de Sociëteitszaal „Amicitia” van Hotel Buysen een bijeenkomst plaats van de Res. Officiëren van den Kring Roosendaal van den Bijz. Vrijw. Landstorm onder leiding van den Commandant van het Verband West Brabant, den Res. Lt. Kol. Th. Beets. Nagenoeg alle aangesloten Res. Officiëren waren aanwezig. Na een welkomstwoord te hebben gesproken werd door den Commandant een uiteenzetting gegeven omtrent de mobiliseering van den Landstorm en de uitvoering van de hem opgelegde taak, terwijl na deze uiteenzetting door hem diverse gestelde vragen werden beantwoord. Met een dankwoord aan den Commandant door den Res. Kap. J. Aerden werd deze bijeenkomst gesloten.

DE B. V. L. EN NEDERLANDSCH-INDIË

door CH. KIËS

Generaal-Majoor K.N.I.L. b.d.

Oud-Gedelegeerde van den Volksraad van Ned.-Indië.

II.

Hoe Ned.-Indië ontstond en groeide tijdens het bewind van de Vereenigde Oost-Indische Compagnie.

In mijn eerste artikel beschreef ik de redenen voor en de wijze van het gaan der Nederlanders omstreeks 1600 naar de Oost-Indië en de vestiging van agentschappen, genaamd „factorijen” of „kantoren” op verschillende plaatsen, speciaal op Ceylon, Java en in de Molukken; met als een soort hoogtepunt, de stichting door J. Pzn. Coen in 1619 van het centrale kantoor Batavia, dat moest worden „een bekwame stad”, z.g. „volkomen gebied” met een burger-gemeente, waaruit de Compagnie naar gelang van hare behoeften, krijgs- en ambachtvolk zou kunnen betrekken.

De groei van die agentschappen tot plaatsjes en van Batavia tot een stad, was wel voorspoedig. Maar daar werd dan ook destijds met daad en kracht voor gewerkt; dikwijls onder zeer zware omstandigheden, waarin nogal eens ruw moest worden opgetreden, alleen al, om orde te houden! Het waren voor het meerendeel geen zachtvaardige mannetjes die destijds naar de Oost trokken! En alles moest van den grond af worden opgebouwd; zelfs ladingen baksteen en ander materiaal werden daarvoor uit de Nederlanden aangevoerd.

TER VERGELIJKING VAN AFSTANDEN.



Nederlandsch-Indië, op de kaart van Europa gelegd.



BENOEMINGEN.

Bij K.B. zijn met ingang van 1 Mei '36 benoemd:
 tot Luitenant-Generaal, de Generaal-Majoor S. G. N. Nauta Pieter, Commandant der 2e Divisie;
 tot Generaal-Majoor, de Kolonel W. F. Sillevius, Commandant van de 1e Artilleriebrigade;
 tot Luitenant-Kolonel, de Majors L. H. Kraak, Commandant van het 6 R. I. met overplaatsing naar Assen en A. M. M. van Loon, Commandant van het Korps Motordienst;
 tot Kolonel, de Luit-Kolonel der Artillerie H. D. S. Hasselman;
 tot Res. Majoor, de Res. Kapitein der Infanterie J. Kruls.



Res.-Majoor J. KRULS.

Bij den vrijwilligen landstorm, bij het vrijwillig landstormkorps Motordienst, tot Res. 2e Luitenant voor speciale diensten, de vrijwilliger van voormeld vrijwillig landstormkorps H. L. Lütz.

F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS

PISTOLEN VOOR RES. OFFICIEREN.

Door het Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen wordt een pistool M' 25 No. 2 met toebehooren (houdertasch, pistooltasch, twee reserve-houders, drie exercitie-patronen en pompstok) geleverd voor den prijs van f 32.35.
 Het pistool wordt uitsluitend met toebehooren geleverd, terwijl het toebehooren niet afzonderlijk verkrijgbaar is. Wie echter een pistool met toebehooren van de A.-I. wenscht te betrekken, moet genoemd bedrag gireeren of storten op de postrekening van den Administrateur van het Regiment, waartoe hij behoort en zijn aanvraag tot het bekomen van het pistool schriftelijk bij genoemden Administrateur indienen.



VOORGENOMEN LANDDAGEN.

- 6 Juni Landdag Den Briel, v. h. Vrijw. Landstormk. „Verband Monden der Maas”
- 12 Juni Landdag Winschoten, v. h. Vrijw. Landstormk. „Groningsch Verband”
- Op een Woensdag in Juni Landdag Avereest, voor het Vrijw. Landstormkorps „Twentsch Verband”
- 1 Juli Landdag Gouda, van het v.m. „Verband Gouda”
- 2e helft Juli Landdag Alphen a/d. Rijn, v.h. Vrijw. Landstormk. „Z.-Holland West”
- September Landdag Beetsterzwaag, v.h. Vrijw. Landstormk. „Friesch Verband”

WYLAX GEROOKTE ZALM IN BLIK

FABRIKANTEN :
 WIJNBELT & Co. - WOUDRICHEM
 EXPLOITATIE VAN ZALMVISSCHERIJEN

NEDERL. KRIJGSGESCHIEDENIS VAN 1568 TOT HEDEN.

Op grond van de thans reeds ingekomen inschrijvingen, heeft de uitgever tot uitgave van bovengenoemd boekwerk besloten, hetwelk einde zomer, begin najaar 1936 kan worden tegemoet gezien. Tot dien tijd kan alsnog inschrijving bij den uitgever (Stads Boek- en Courantdrukkerij, Hofstraat 97, Kampen) plaats vinden tegen f 2.— per boekwerk. Nadien is het te verkrijgen tegen f 3.— per exemplaar bij den boekhandel.

'S-GRAVENHAGE

Grand Hôtel „Victoria”

Café-Restaurant
 Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
 TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16
 Groote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.



RITMEESTER

OPRICHTING AFD. WILHELMINADORP.

Wilhelminadorp. Vrijdag 3 April werd alhier in de openbare lagere school een propaganda-avond gehouden voor de oprichting van een plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.
 Burgemeester D. de Graaf, voorzitter der voorloopige plaatselijke commissie, opende de vergadering met een woord van welkom, in het bijzonder ook gericht aan de sprekers van den avond, overste Bierman, commandant van het Verband Zeeland, en den heer Laernoës, secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie voor Zeeland.
 De heer Laernoës, hierna het woord verkrijgende, schetste het ontstaan van het instituut in de beruchte Novembermaand 1918. Spr. bepleitte de noodzakelijkheid van het instituut, dat iets specifiek Nederlandsch is en waarom zeer vele buitenlanders ons benijden.
 Overste Bierman behandelde de meer interne zaken, als toetreding, verplichtingen, opkomst, schietoefeningen, enz.
 Beide sprekers werden met groote aandacht gevolgd en toen dan ook tot de oprichting van een afdeling werd overgegaan, gaven haast alle aanwezigen zich als lid op. De nieuwe afdeling begint nu met veertien leden.
 In de plaatselijke commissie namen voorloopig zitting de heeren D. de Graaff, voorzitter, C. Burger en M. Meuse. Als plaatselijk leider werd aangesteld de heer M. J. Haasdonk.

O. A. G. KAUFFMANN

BLOEMIST
 AMSTERDAM — Ceintuurbaan 388-390
 TELEFOON 22300 GEEN FILIALEN

zichzelf hulp, wanneer die nodig zou zijn. Dat de V. O. C. zich voor verleende hulp liet betalen met nieuwe voorrechten, is niet onbegrijpelijk; en dat, na het beslechten van geschillen tusschen de vorsten, de V. O. C. als scheidsrechter wel eens met het grootste deel van de winst ging strijken, was ook niet vreemd, gezien de materialistische denkbeelden van dien tijd. Zelfs werd uiteindelijk in niet weinig gevallen de verhouding van de V. O. C. met de vorsten als die van beschermer d.i. leenheer tot beschermde d.i. leenman!

Aldus groeiden de bemoeiingen van de V.O.C. met de verhoudingen in de binnenlanden steeds meer uit en werden de Hollanders er van tijdelijke gasten tot mede-bewoners en mede-rechthebbenden en tenslotte, door hun sterkere persoonlijkheden en grootere capaciteiten, tot leiders.

Het spreekt wel bijna vanzelf, dat dit verloop niet zonder fouten, ja grofheden en zelfs gewelddadigheden verliep; maar bij de beoordeeling daarvan houde men rekening met den toenmaligen algemeen geestes- en beschavingstoestand, die toch ook bijv. bij ons in Europa nog in veel opzichten heel wat te wenschen overliet.

Ik meen met het voorgaande te hebben aangetoond, dat ons zijn in Ned.-Indië gebaseerd is op een historischen groei in de vorige eeuwen van de omstandigheden, welke groei ons, min of meer tegen de oorspronkelijke bedoeling van de komst der V.O.C. in; deed worden: de regelende, beheerende en tenslotte de beschaving brengende macht in den geheelen Indischen Archipel, alwaar — laat ik daar speciaal op wijzen — van een algemeene leiding tevoren nooit sprake was geweest.

OUDE CULTUUR IN ONZE OOST.



De Mendoet, een Hindoe-tempel ten Zuiden van Magelang.

Ik wil nog even terugkomen op wat ik zoo juist vermeldde aan gemaakte fouten en begane gewelddadigheden ten tijde van het handelsbestuursbeleid der V.O.C. en ook nog later. Er zijn schrijvers van naam, die dat beleid in scherpe bewoordingen hebben veroordeeld. Zij vergeten daarbij m.i. wat ik reeds zeide, n.l. dat men altijd gebeurtenissen moet beoordeelen naar den geest van den tijd, waarin ze plaats vonden. Zeker zullen we nu met onze tegenwoordige geestesgesteldheid veel afkeuren van wat toen gedaan is. Maar het staat wel vast, dat wij desalniettemin groot respect en veel waardeering mogen en moeten hebben voor wat onze voorgan-

gers destijds daarginder onder zeer moeilijke omstandigheden en met weinig middelen, doch met taai Hollandse doorzettingskracht, tot stand wisten te brengen, aldus den grondslag leggende voor wat later Nederlandsch-Indië kon worden, het prachtige stuk Nederlandsche cultuurwerk van nu, dat terecht de bewondering heeft van alle tot oordeelen bevoegde en niet opzettelijk-kwaad-oordeelende vreemdelingen (want die laatsten zijn er ook!).
 Het komt mij niet onaardig voor, thans nog iets te vertellen omtrent het leven destijds in Ned.-Indië op de kleine plaatsen, welke geleidelijk uit de „factorijen” waren ontstaan. Ik zeide al, dat

die plaatsjes als 't ware geheel op zichzelf leefden, want verbinding met elkaar was er zoo goed als niet in dat zoo enorm uitgestrekte gebied van den Archipel. Overal was alle werk en aller streven ten dienste van de Compagnie; dat was althans de eisch. Er werd intusschen toch wel eens eenige verboden particuliere handel gedreven door wie er kans toe zagen; want de bezoldigingen waren niet hoog en daarom zocht menig-een naar bij-verdiensten.

Het ambtelijke was dus alles, het particuliere niets. De soort menschen was zeer uiteenlopend van aard: uit Nederland weggestuurde rijkelui's-zontjes, die daar niet wilden deugen, avonturiers, naast soldeniers en matrozen van soms zeer laag gehalte; verder ook al spoedig vreemdelingen. Door het ontbreken van elk openlijk particuliere streven door middel van handel als anderszins, wat op de basis van gezond egoïsme en concurrentie tot krachtsinspanning brenge, werd het leven erg vlak, nagenoeg geheel materialistisch en geesteloos. Niets ging uit boven den dagelijkschen kantoor- of werkplaatsarbeid. Wie geestelijk wat meer beteekende dan een ander, deed voorzichtig met daar niets van te laten blijken, want het zou hem kwalijk worden genomen. Alles was afgebakend naar rang en in'omen en elke hooger-geplaatste deed zijn best om den lager-geplaatste het verschil duchtig te laten voelen. Dit gebeurde natuurlijk ook door de vrouwen, wier stand geteekend werd door het grooter of kleiner aantal slavinnen die haar omringden en bij uitgaan volgden met allerlei noodige en onnoodige voorwerpen.

Wat betreft het krijgsvolk — zee- en landmacht — moet eerst worden opgemerkt, dat dit al heel weinig had behoe-

A. J. KAT - VUURWERKFABRIEK
LEIDEN
Telefoon: fabriek 1475, huis 1110
LEVERT ALLE SOORTEN VUURWERK

J. J. SCHRAAG - DEN HAAG
SPUI 110 - TELEFOON 114587
Omlijstingen voor Etsen, Foto's, enz.

Clichés Boelaars
's-Gravenhage. Tel. 117505 *



Uit de Afdeelingen

Bergen op Zoom, 14 Maart. Bijeenkomst van res. officieren, daartoe uitgenodigd door de gewestelijke commissie. De bijeenkomst stond onder leiding van res. luit.-kolonel Beets, die op onderhoudende wijze een overzicht gaf over de organisatie van den gemobiliseerden landstorm, alsmede hoe op vlugge wijze eventueel gemobiliseerd zal worden.

Nadat eenige vragen gesteld waren, bleven de aanwezigen nog eenigen tijd gezellig bijeen.

Bilthoven, 20 Maart. Res. majoor C. Keg reikte schietprijzen uit aan: 1. A. G. Mohr met 47.6 gemiddeld aantal punten; 2. G. Boot, 44 p.; 3. H. J. Klok, 42.5 p.; 4. G. Toes, 42.2 p. en 5. H. v. d. Poll, 41.7 p.

De gehouden wedstrijden stonden onder leiding van den pl. leider, res. 1e luit. P. C. Schriek.

Enschede, 7 Maart. Groote propagandasamenkomst in de zaal van het gebouw „Irene“, welke zeer druk bezocht was. Na een inleidend woord van den heer H. J. P. van Heek Jr. verkreeg generaal Duymaer van Twist gelegenheid tot het uitspreken van een propagandarede, welke herhaaldelijk door applaus onderbroken werd.

De tweede spreker was prof. Felix Otten, die sprak over het praktisch idealisme, dat in den B.V.L. tot uitdrukking komt. Na de pauze had de prijsuitreiking plaats door den plaatselijk leider mr. J. M. J. Baak. Aan H. M. de Konin- gin werd een telegram van trouw gezonden.

Hillegersberg, 27 Maart. Samenkomst van de afdeelingen Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge. Aanwezig waren o.m. de burgemeesters van Hillegersberg en Schiebroek, de majoors Motkee en mr. W. A. C. van Dam, raadsleden, officieren en verschillende andere autoriteiten. De voorzitter van de afdeeling Hillegersberg, de heer W. L. M. Daniels, opende de bijeenkomst.

Burgemeester Dhont ging hierna over tot uit-

reiking van het nieuwe afdeelingsvaandel van Schiebroek, waarna de heer Daniels de plaatselijke leider van Terbregge het nieuwe vaandel onder een hartelijke toespraak uitreikte.

Mr. W. A. C. v. Dam, commandant van het Landstormkorps Rotterdam reikte vervolgens de brevetten uit aan de konings- en scherp- schutters.

Ten slotte hield de heer Peter van Rooijen te Rhoon een causerie over: „Hoe levén de Hollanders in onze Oost?“

Hoedekenskerke, 16 Maart. Na een openings-



Schietwedstrijd te Ede. 1. Burgemeester Baron Heutz; 2. Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell; 3. E. J. van Spankeren.

ven te strijden, om voor de V.O.C. bij hare eerste vestiging de gewenschte punten te verkrijgen. Hare voorgangers, de Portugeezen en Engelschen hadden weinig tegenstand geboden en van de Inlandsche vorsten had de V.O.C. door contracten, zooals ik reeds vertelde, bijna overal op vriendschappelijke wijze toestemming voor het vestigen van kantoren gekregen. Het krijgsvolk diende vooreerst dus slechts voor beveiliging van de loges of factorijen tegen brand en diefstal; het had aldus wat men noemt een politio- neele taak. Bij de stichting van het hoofdkantoor Batavia echter was wel nogal fiks gevochten om de bedreigende Bantammers en Engelschen klein te krijgen en het oude Jacatra te vernietigen.

Niet lang daarna begon de V.O.C. haar krijgsvolk meermalen te gebruiken voor het verlenen van militaire hulp aan bevriende inlandsche vorsten in dier strijd tegen anderen en tegen roovers.

Een bepaalde organisatie als leger had het z.g. „Compagnies-volk“ der V.O.C. niet. De mannen werden na aankomst over de verschillende posten verdeeld en daar gebruikt voor allerlei doeleinden: wachtdoen, escortes, ambachten en nu en dan expedities. Naast het militaire volk werden al vrij spoedig plaatselijke schutterijen gevormd uit Compagnies- dienaren en z.g. vrijburgers; dit waren vrijwel allen oud-dienaren, die in Indië gebleven waren. Ook waren reeds vroeg inheemschen in dienst genomen en tot militair gevormd; in 1636 werden bij de z.g. Moluksche expeditie inheemsche hulptroepen gebezigd.

De officieren werden gerecrueteerd uit stuurlieden, die een betrekking aan den wal zochten en uit in Indië verdwaalde jongelui van goeden huize, zoo Nederlandsche als vreemde.

De betaling en verzorging van officieren en minderen waren erbarmelijk slecht; daarom trachtten ook van hen velen bijverdienste te krijgen, geoorloofd of ongeoorloofd. Algemeen gedrag in de garnizoenen: matig uitgedrukt „beneden peil“. Wanneer echter gevochten moest worden — zoowel bij land- als bij zee- macht moesten in hoofdzaak de Europeanen dat doen — dan waren de mannen strijders van de beste soort; het krijgsvolk van de V.O.C. heeft in de 17e en 18e eeuw zeer belangrijke diensten gepresteerd.

Omdat de militairen, zoowel de officieren als de minderen, zooals gezegd zeer sober betaald werden, waren zij in de zoo straks beschreven maatschappelijke verhouding weinig in tel. Als een staaltje, hoe het militaire volk er normaal uitzag, moge de uitspraak dienen van Gouverneur-Generaal van Imhoff (1743-1750), die schreef, dat „s Compagnie's volk van Oorlog veeleer bedelaars dan soldaten leek“.

MODERNE BOUWTRANT.



Het nieuwe stadsdeel van Malang, een bergstadje in Oost-Java.

(Met toestemming ontleend aan de Nieuwe Rott. Courant.)

woord van den burgemeester werd het woord gevoerd door de heeren Laernoës en res. luit.-kolonel Bierman die er o.m. op wezen, dat het door het ijverig werken van den plaatselijken leider, den heer M. van de Ree, was gelukt een afdeeling alhier op te richten, zijnde deze gemeente vroeger voor dat doel gecombineerd met de gemeente Baarland.

Vijf nieuwe vrijwilligers hebben zich aangemeld.

Hoogeveen, 16 Maart. Propagandasamenkomst in de concertzaal Luinge, onder voorzitterschap van den heer J. Mulder. Het woord voerden mr. dr. Linthorst Homan, burgemeester van Vledder en mr. de Bruin, secretaris der gewestelijke commissie.

„Het licht ging uit en op het doek trok de Meppeler Landdag van den B.V.L. voorbij. In de lange rij zag men vele bekende gezichten...“

Klaaswaal, 11 Maart. Samenkomst in het „Wapen van Holland“, onder leiding van den heer P. J. Mast. Naast de voltallige plaatselijke commissie werden aan de commissietafel opgemerkt de heeren de Neeve en Van der Mast, voorzitters.

ter en secretaris der gewestelijke commissie, zoo mede de res. majoor der grenadiers mr. van Dam, korpscommandant. Bij het uitreiken der brevetten zeide majoor van Dam o.m. dat de afd. Klaaswaal een goede reputatie geniet, dank zij de plaatselijke commissie, die op deze avonden en ook bij schietwedstrijden steeds van haar belangstelling blijk geeft. Niet in 't minst echter komt een woord van dank toe aan den plaatselijken leider, den heer P. de Korte, die steeds met onvermoeiden ijver de belangen van den B.V.L. behartigt.

Eenige films werden vertoond.

Klarenbeek, 6 Maart. Na opening door den voorzitter der plaatselijke commissie, de heer Saayer, sprak de korpscommandant de leden toe, waarbij hij er toe opwekte, dat van de leden zelve de beste propaganda kan uitgaan. Hierna hield de heer Jalink, uit Apeldoorn, een aandachtig gevolgde propaganda-rede.

Oosteind, 26 Maart. Prijsuitreiking, waarbij aanwezig pastoor Van Genk, secretaris der gewestelijke commissie, die op heel duidelijke wijze het doel van den B.V.L. uiteenzette. Hij spoorde allen aan op eendrachtige wijze steeds samen te werken.

Puttershoek, 17 Maart. De afd., die thans 38 vrijwilligers telt, hield een samenkomst onder leiding van den heer W. van der Ploeg, voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie. Na het zingen van het Wilhelmus verkreeg de 2e secr. der gew. commissie Dordrecht, 1e luit. A. Groenendijk, 't woord voor een causerie over het onderwerp: Het leven der Hollanders in de Oost. Spr. vertelde op de hem eigen levendige en onderhoudende wijze van zijn vele en interessante ervaringen als koloniaal militair, waarbij menige grappige anecdote groote vroolijkheid verwekte.

Hierna volgde uitreiking van brevetten en prijzen. De bronzen wisselmedaille der afdeeling werd het eigendom van J. P. Beun, die deze medaille tweemaal achtereen had verworven. De zilveren wisselmedaille kwam voor 1936 aan C. Westdorp.

Reusel, 17 Maart. Bij de jaarvergadering waren o.m. aanwezig deken Manders, uit Valkenswaard, kapelaan Poels, uit Reusel, burge-

sitie-verschillen, het was daardoor grenzenloos vervelend! Zelfs bij feestelijkheden en op de vele verplichte bezoeken was het „crimineel saai“, ook al werd er geweldig gegeten en gedronken. Men kleepte zich rijk in zware stoffen voor plechtigheden en om uit te gaan of te rijden. Hoe de menschen dat bij de daarginder heerschende hitte hebben uitgehouden, lijkt ons nu onbegrijpelijk; zij gingen er intusschen dan ook bij massa's dood. Batavia heette een tijdlang Java's grootste kerkhof!

Van één feest in het kasteel bij een der Gouverneurs-Generaal, beschrijft dr. de Haan, hoe de gasten, gekleed in lakensche kostuums, eerst lange menu's afaten en daarbij naar evenredigheid dronken, om vervolgens in de gesloten zaal te gaan dansen!

„Dit feest moet wel“, zoo zegt de schrijver, „alles hebben overtroffen, wat tevoren ooit was vertoond op het gebied van ... zweeten!“

Tegen het einde der 18e eeuw begon de materiele en financiële toestand der V. O. C. steeds bedenkelijker te worden. Daarentegen was er in het plaatselijk leven wat opluchting en verscheidenheid gekomen. Zelfs was in 1778 het (thans „Koninklijk) Bataviaasch Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen“ ontstaan.

Op 1 Januari 1800 nam de toenmalige Bataafsche Republiek officieel den vrijwel faillieten boedel van de V. O. C. met al dezer bezittingen, rechten en verplichtingen over, waarmee de V. O. C. haar bijna twee-honderdjarig bestaan eindigde. Toen begon een nieuw tijdperk in de ontwikkelingsgeschiedenis van Ned.-Indië, dat ik in een derde artikel zal beschrijven in groote lijn.

Mevrouw, wanneer U er op staat een zeer helder en keurig afgeleverde wasch thuis te krijgen, zonder slijtage, geef U dan Waschiner „NIEUWEROORD“, fa. J. Slokker, een klein berichtje en wij komen uw wasch terstond afhalen; of vraag U onze uitgebreide prijscourant, Porto en tel. w. vergoed.

Waschinerichting „NIEUWEROORD“


Annex Chemische Wasscherij en Ververij
Opgericht 1860

Nederhorst den Berg - Telefoon 9

meester Willekens, overste Hafkemeijer en de heer Van Agt. Nadat de burgemeester de samenkomst met den gebruikelijken groot geopend had, hield deken Manders een rede, waarin hij de mannen van den B.V.L. teekende als mannen van overtuiging, mannen die als het moet Godsdienst, Koningin en Vaderland met de wapenen in de vuist zullen verdedigen.

Overste Hafkemeijer zeide het persoonlijk contact met de afdelingen zeer op prijs te stellen; de heer Van Agt spoorde op de hem eigen vurige wijze aan, trouwe B.V.L.-ers te zijn, zooals hij trouwens wel weet, dat op de vrijwilligers van de afdeling Reusel te rekenen valt. Hierna prijsuitreiking.

KING pepermunt
opwekkend en
verkwikkend



overleden voorzitter, den heer H. F. van Muland. Overste Van Houten wees op de saamhorigheidsgedachte van den B.V.L.

Schoondijke. Op 8 April hield alhier de afdeling haar jaarlijksche vergadering. De commandant van het Zeeuwsch Verband, overste Bierman, hield een rede over de taak die ons wacht.

De heer Laernoës, secretaris van de gewestelijke commissie, sprak over de geestelijke vrijheden die wij als Nederlanders bezitten, tevens opwekkend trouw te blijven aan het eenmaal gegeven woord.

Burgemeester M. A. Bleiker, voorzitter der pl. commissie, sloot met een dankwoord deze goed bezochte vergadering.

Sliedrecht, 17 Maart. Jaarvergadering. De voorzitter, de heer A. P. Volker, sprak een openingswoord en heette o.m. welkom dr. Vos, lid der Tweede Kamer, overste Linden, kapi-

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de LANDSTORMDAGEN in 1935 zijn tegen billijken prijs te bekomen bij:
Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH“
Pletterijstraat 63 - Den Haag - Telef. 773720
Overal te ontbieden

VAAANDELS
VLAGGEN
OVEN
14 ERVAARDIGER VAN
KON. ERK. LANDSTORMVAAANDELS

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
HOF EN RYKS
LEVERANCIER

over de a.s. zomerschietschietoefeningen en wekte op geregeld deze oefeningen te bezoeken. De jongste lichter was ook uitgenodigd en 24 nieuwe vrijwilligers, waaronder 9 nieuwe abonné's voor het Landstormblad, konden worden geboekt. Na de vergadering was er een schietwedstrijd op K.S.O.

Voorthuizen, 6 Maart. Jaarlijksche vergadering in „De Vergulde Wagen“. Nadat het Wilhelmus was gezongen, opende de plaatselijke leider, de heer E. Zandbergen, deze vergadering door allen welkom te heeten, in het bijzonder Z.Exc. L. F. Duymaer van Twist, voorz. van de Nat. Landstorm Commissie en verdere officiële personen. Hierna volgde een rede van den heer T. Nauta, burgemeester van Dantumadeel, met als onderwerp: „Bouwen en bewaren“.

Vervolgens werd de landstormfilm van Barneveld vertoond, waarna generaal Duymaer van Twist een korte toespraak hield. Dat deze toespraak bijzonder werd gewaardeerd, bleek wel uit het spontane en langdurige applaus.

Na de pauze hebben nog de heeren Heukels en Wiersma het woord gevoerd en zorgde een passend programma voor eenige afwisseling.

Zevenbergen, 25 Maart. Nadat eerst een plaatselijke Landstormcommissie gevormd was — bestaande uit de heeren burgemeester Van Aken (eere-voorzitter), kapelaan Walen (voorzitter), ds. Van 't Veer, den heer A. Bax Gzn. en Joh. A. van Schendel als plaatselijk leider —, werd hedenavond een Landstormsamenkomst gehouden, waarbij alle commissieleden, de voorzitter van het verband West-Brabant en overste Beets het woord voerden. Veertig vrijwilligers gaven zich op. Als instructeur bij de schietoefeningen is aangewezen de heer M. Chapel.

Zwollerkerspel, 17 Febr. Vergadering in de Bijz. Chr. school te Berkem. Aanwezig waren o.a. de burgemeester van Zwollerkerspel, de heer Cavalier als voorzitter der plaatselijke commissie, verder de voorzitter der gewestelijke commissie, kolonel Lavaleije, eenige leden der plaatselijke commissie en de korpscommandant. Een rede werd gehouden door kolonel Lavaleije; eenige landstormfilms werden vertoond.

I. Schietoefeningen en Wedstrijden.

Regeling schietoefeningen en wedstrijden bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

R. No. 217 dd. 29 Dec. 1922, gewijzigd bij R. 74 van 1924, R. No. 35 van 1924 en bij R. 72 van 1925. (Zie ook R. No. 13 dd. 12 Febr. 1927 R. No. 13 dd. 25 Jan. 1928 en R. No. 9 dd. 11 Febr. 1929).

1. Algemeen.

Eén der middelen om te komen tot de gewenschte consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is het houden van schietoefeningen en wedstrijden, waardoor tevens de schietvaardigheid van de betrokken dienstplichtigen wordt bevorderd. In overleg met de Nationale Landstorm Commissie is daartoe de navolgende regeling vastgesteld:

2. Grondslag, indeeling en regeling.

De korpsen en verbanden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm worden beschouwd als grondslag voor de indeeling en de regeling, waardoor samenwerking mogelijk is van de Commandanten der korpsen en verbanden met de betreffende Gewestelijke Landstormcommissiën.

3. Verdeeling van arbeid.

Terwijl zoowel de Gewestelijke als de Plaatselijke Landstormcommissiën de deelname aan deschietsamenkomsten bevorderen, bepaalt de arbeid van den Commandant zich tot de technische regeling en leiding der schietoefeningen en wedstrijden, zulks met het oog op gevaar, ter bereiking van grooter schietvaardigheid en ter controleering van munitie-verbruik.

4. Plaatselijke leiders en instructeurs.

De Gewestelijke Landstorm Commissiën hebben in de verschillende plaatsen

in haar gebied plaatselijke leiders aangesteld, gekozen uit de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ter plaatse. Aangezien deze plaatselijke leiders meestal een rang in het leger vervullen en veelal bij mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm tot handhaving van orde en rust en tot steun van het wettig gezag, een functie als commandant van die afdeling vervullen, komen zij in de eerste plaats in aanmerking om op te treden tevens als instructeur bij de schietsamenkomsten. Alleen wanneer de korps- of verbandscommandant 't niet met zijn verantwoordelijkheidsgevoel overeen zou brengen, kan hij een instructeur (baancommandant) aanwijzen naast den plaatselijken leider, waartoe hij (binnen de grens van zijn verantwoordelijkheid) bij voorkeur dien persoon aanwijst, op wiens medewerking de desbetreffende commissie het meest prijs stelt. Hierbij mag evenwel uit een zuinigheidssoogpunt slechts bij uitzondering verplaatsing of vervoer van de eene plaats naar de andere worden toegestaan. Met deze beperking van keuze dient bij het overleg van den commandant en de betreffende commissie rekening te worden gehouden.

5. Taak Commandanten.

De commandanten van korpsen en verbanden verleen hun medewerking tot het beschikbaar stellen van:

- banen;
- personeel ter bediening van de schijven;
- geweren;
- patronen;
- schoonmaakgereedschappen
- plakmiddelen en
- andere hulpmiddelen.

Zij stellen orde op een behoorlijk on-



Landstormbijeenkomst te Reusel op 17 Maart 1936.

Scherpenisse, 24 Maart. Jaarlijksche ledenvergadering onder leiding van dr. A. C. Polderman, voorzitter van de plaatselijke commissie, waarbij aanwezig overste Bierman en de heer Laernoës. De plaatselijke leider, de heer C. Hartog bracht het jaarverslag uit. De vergadering was druk bezocht.

Schipluiden, 24 Maart. Voortaan wordt elken Donderdagavond vanaf half 8 geschoten in het schietlokaal aan de Boomgaardslaan.

Schoonoord, 11 Maart. Geslaagde filmavond, onder leiding van den heer A. v. d. Leek. Mr. de Bruin, de secretaris der gewestelijke commissie, reikte de prijzen uit.

Schagen, 9 Maart. Jaarvergadering in het Patronaat, waarbij aanwezig o.m. de heeren Overste van Houten, Oolders en S. Knüwer, plaatselijk leider. De heer Oolders herdacht den

tein van Tilburg en den burgemeester van Sliedrecht, ir. Popping. In korte trekken gaf spr. een overzicht van het wel en wee der afdeling en deelde mede, dat er plannen bestaan tot stichting van een eigen schietlokaal, een hartewensch van den pl. leider, den heer P. Kriekaard. Een bouwfonds is reeds gesticht, een bouwcommissie geïnstalleerd, terwijl een damescomité een bazar zal voorbereiden.

Hierna hield dr. Vos een gloedvolle rede. Overste Linden reikte de brevetten uit. Nog werd het woord gevoerd door de heeren Seret en Kriekaard. Een declamator, pianiste en gemengd kwartet verleenden gewaardeerde medewerking. Aan den heer Ritmeester werd de wisselbeker uitgereikt.

Tilburg, 28 Maart. Vergadering in de cantine der kazerne Art. Paarden Depot. De opkomst was groot. De pl. leider, de heer A. Bax, sprak



Vaandel-uitreiking te Wezep op 19 Februari 1936.

Olivier

JAN PEZIE - ALMELO
VLAGGEN ALLER NATIEN

VOOR RIJLAARZEN
JAC. VERSCHUUR — AMERSPOORT
Laarzenmaker o.a. van de school voor
Reserve-officieren der Cavalerie
ST. ANDRIESSTRAAT No. 18

Hotel „HOBBEL“
P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
✱ Prima werk en voordeelige prijzen ✱

derhoud van de wapens, het beheer van de patronen en het controleren van het goed plaats hebben van de oefeningen en wedstrijden.

Zij verleen hun tusschenkomst voor het doen van betalingen voor zoover aangaat de technische uitvoering van de oefeningen en wedstrijden.

6. Taak van de plaatselijke leiders.

De plaatselijke leiders zijn belast met:
a. het versterken van de saamhoorigheid van de bijzondere vrijwilligers van hun afdeling;

b. het opwekken tot deelname aan de schietoefeningen en wedstrijden;

Café-Rest. „Zomerczorg”

144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
tegenover het Landstormhuis
bleedt U service en comfort tegen matige prijs

c. het aanhouden van een register, waarin zijn opgeteekend de namen en nadere gegevens van de bijzondere vrijwilligers bij den landstorm ter plaatse;
d. het opgeven van mutatiën bij hun afdeling aan den Secretaris van de betreffende Gewestelijke Landstorm Commissie.

7. Taak Instructeurs.

De instructeurs treden tevens op als baancommandant. Zij houden aantekening van de verschoten patronen en van de resultaten bij het schieten verkregen. Daartoe worden hun door de korps- (verband-) commandanten schietlijsten verstrekt.

**N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN**

's-GRAVENHAGE

8. Hulppersoneel.

Het bedienen van schijven en het schoonmaken der wapens geschiedt zooveel mogelijk door de schutters zelf.

Is dit niet mogelijk (b.v. het te voren plaatsen van vlaggen of bij het gebruik van banen, die niet aan het Rijk behoren) dan kan personeel te werk worden gesteld tegen de ter plaatse geldende betaling.

Voor het schieten met margapatronen op plaatsen, waar niet met scherpe patronen No. 1. kan worden geschoten, is geen hulp van personeel noodig. Eventuele opbewaring van margamaterieel en patronen kan worden beloofd.

PILLEN 19

IDEAAL pijnloos laxermiddel, hetwelk tevens verstopping GENEEST! Recept van Prof. Dr. med. MUCH.

Overleg met de betreffende commissie kan, in verband met haar plaatselijke bekendheid, leiden tot het bekoemen van personeel, dat de werkzaamheden tegen geen of zeer geringe vergoeding verricht.

9. Tijdstippen waarop oefeningen en wedstrijden plaats vinden.

In overleg met de deelnemers en de betreffende commissie, c.q. instructeurs worden vastgesteld de data en de uren waarop en de plaatsen waar de schietoefeningen en wedstrijden worden gehouden.



De Landstormer thuis

Een Lied van arbeid en vrede

Trots regen, storm en zonnebrand

Bemest en ploeg ik 't stoppeland;

Ik strooi in strenge regelmaat,

Met vaste hand het kost'lijk zaad,

Dat straks, gekoesterd en bedauwd,

Het volk en vee in 't leven houdt.

En waar ik zwoeg in vreugd en vree,

Helpt trouw m'n kloeke klepper mee.

Met een gemoed, beheerscht, gerust,

Afkeerig van sensatielust,

Volbreng ik zoo, jaar in jaar uit,

Mijn arbeid, door geen mensch
[gestuit,

Maar, als op 't dierbaar plekje grond,

Waar ik m'n woon- en werkplaats
[vond,

Gepoogd wordt onder valsche vlag

Te fnuiken 't Wettig Rijksgezag,

Als men d'Oranjeboom belaagt,

Die Vrijheids eëlste vruchten draagt,

Dan breekt in mijn zoo kalm bestaan

Spontaan een felle kentering aan;

Dan, schoon een minnaar van
[den vree,

Dan storm ik van m'n stille stee,

Omdat het gaat om 't hoogste goed,

Waarvoor ik pal zal staan,
[„als 't moet!”

De
eet

van
E

Vrae
en
,, O
N.V
18:

voor
Res
Ove
nieu
Lan
J. P
lijki
Jhr
Con
pen
gen
en
Sec
mis
van

VR

1
een
nan
sen
plaf
wer
ten
het
mo
naa
het
zen
con
op
reit
pos
wel
Rij
Rij
pos
het
kuk
ter
kuk
te
zij
per
mo
we
al
vlo
hus
ha
mo
gev
dru
del
ken
der
ste
sta

on
lee
Dr
Jo

HOTEL CARELSHAVEN - DELDEN

gelegen te midden der Twickelsche
boschen, aan den Rijksstraatweg
Delden—Hengelo

Modern comfort TEL. 305

10. Bijeenkomsten commandanten met plaatselijke leiders.

De korps- en verbandcommandanten houden jaarlijks één of zoo noodig meerdere bijeenkomsten met de plaatselijke leiders in hun onderhebbend verband, teneinde regeling en uitvoering van de schietoefeningen en wedstrijden te bespreken.

11. Het schieten.

De schietsamenkomsten moeten een opgewekt en aangenaam karakter dragen.

De opkomst is geheel vrij; uniform is gewenscht, doch niet noodzakelijk.

Er wordt geschoten met daarvoor door de commandanten beschikbaar gestelde wapenen, tenzij de deelnemers wapenen onder hun berusting hebben; de schietoefening biedt alsdan een goede gelegenheid een wakend oog op den toestand van de wapenen te houden.

Per oefeningsklasse van gemiddeld 25 schutters wordt hoogstens 2 uur instructie-toelage per oefeningsdag uitgekeerd. Het doen schieten van 2 of meer verschillende klassen na elkaar op eenzelfden dag is geoorloofd.

Per jaar en per klasse van 25 man kunnen ten hoogste voor 10 oefeningen en wedstrijden de instructie-toelagen worden toegekend.

Per deelnemenden schutter kan worden beschikt over een telken jare te bepalen aantal patronen per jaar.

12. Schietwedstrijden.

Er kunnen plaatselijk, zoowel als verbands- (korps-) gewijze schietwedstrijden worden gehouden.

Het al dan niet houden van korps- en verbandswedstrijden behalve de plaatselijke wedstrijden en het al dan niet plaatselijk schieten der eventueele korps- en verbandswedstrijden wordt overgelaten aan het oordeel van de betreffende gewestelijke commissie, na overleg met den betrokken commandant, waarbij in het oog gehouden moet worden, dat het voor de schietoefeningen en wedstrijden toegestane bedrag niet wordt overschreden.

Het verdient aanbeveling verschil te maken tusschen de belangrijkheid van plaatselijke en van verbands- (korps-) wedstrijden door aan een belangrijker wedstrijd niet te doen deelnemen, dan nadat bij een vorig (minder belangrijken) wedstrijd een bepaald aantal punten is behaald.

13. Prijzen schietwedstrijden.

De Nationale Landstorm Commissie stelt voor den aankoop van prijzen gelden ter beschikking van de Gewestelijke Landstorm Commissie.

14. Technische regeling van de schietoefeningen.

Er wordt geschoten met geweer, karabijn, geweer tot K.S.O. c.q. margageweer met de patronen, in de houdingen, op de schijven en op de afstanden, zooals voor het leger in de desbetreffende voorschriften of aanwijzingen is bepaald.

Schijven, enz. moeten middels aanvragen in twee-voud aan de K.M.A. worden aangevraagd.

De verstrekking van kogelgatpleisters en schietlijsten geschiedt — op aanvraag — door dezerzijdsche zorg.

De juiste benamingen der schijven zijn vermeld in de Boekenlijst No. 79

LUXE TOURINGCARS

Vraagt bij ons prijs — en het komt in orde! Touringcars voor 16, 20, 22, 26, 28, 32 personen
N.V. W. A. B. O.
Wijk bij Duurstede tel. 65 - Werkhoven tel. 3

J. CRUSIO, PASTOORSTRAAT, ARNHEM

Het adres voor bekers, kransen,
takken en médailles

Leverancier van verschillende afdeelingen

met de daarop verschenen wijzigingsopgaven.

Per vóór- en per namiddag mogen per baan niet meer dan twee geweerschijven worden gebruikt.

Margaschijven op karton moeten zoo lang mogelijk door overplakking worden gebruikt.

15. Vrijwillige L. S. K. Motordienst en Vaartuigendienst.

De vrijwilligers bij de Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst kunnen deelnemen aan de schietoefeningen en wedstrijden van de afdeling Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in hun woonplaats.

COMPTABELE EN ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN.

Algemeen. De verantwoording der kosten, verbonden aan de schietoefeningen en wedstrijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moet geheel afzonderlijk worden gehouden van die van andere uitgaven en moeten aan de hand van het rondschrift No. 191 van 17 November 1922, (2e bladzijde), kolommen 3, 4, 5 en 6 worden opgemaakt.

De verantwoordingsstukken moeten in rooden inkt het opschrift dragen: Art. 32. Begrooting B. Z. (schietoefeningen en wedstrijden).

ad 3. Jaarlijks vóór of op 1 Februari wordt door de korps- en verbandcommandanten een begrooting van kosten betreffende de te houden schietoefeningen en wedstrijden op het Inspectiebureau van den Vrijwilligen Landstorm ingediend, berekend naar het vermoedelijk aantal deelnemers en vermeldende:

- a. het benodigde aantal patronen;
- b. de kosten voor het personeel;
- c. de kosten voor onderhoud, toezicht en huur van banen, schietplaatsen en schietmiddelen;
- d. overige kosten.

Wanneer een indruk verkregen is van het totaal der door de korps- en verbandcommandanten noodig geachte gelden, wordt aan elk van de commandanten een maximum-bedrag ter beschikking gesteld, welk bedrag in geen geval mag worden overschreden.

ad 5. De Plaatselijke Leiders ontvangen van de Nationale Landstorm Commissie door tusschenkomst van de betrokken Gewestelijke Landstorm Commissie een halfjaarlijksche vergoeding. Het spreekt vanzelf, dat de arbeid van de Plaatselijke Leiders er een moet blijven van toewijding. De vergoeding wordt gegeven uitsluitend als een blijf van waardeering.

ad 6. De Instructeur wordt beloofd op de wijze als dit voor het overige instructiepersoneel van den Vrijwilligen Landstorm is voorgeschreven.

ad 10. De korps- en verbandcommandanten kunnen voor het houden van vergaderingen met de Plaatselijke Leiders beschikken over een bedrag van f 5.— per jaar voor elke 100 bijzondere vrijwilligers in hun verband (150 en minder te rekenen voor 100; 151 t/m 199 voor 200, enz.).

Uit deze beschikbare gelden dienen te worden betaald alle kosten aan de vergaderingen verbonden, t.w. zaalhuur, een eenvoudige consumptie, alsmede reis- en noodzakelijk te maken verblijfskosten van de ter vergadering aanwezigen.

De korps- en verbandcommandanten dienen na afloop van deze vergaderingen de kwitantien, die op de gehouden vergadering betrekking hebben, in bij de Nationale Landstorm Commissie. Bij accoordbevinding worden de uitgegeven bedragen gerestitueerd.

J. v. d. BOOGERT - SOMMELSDIJK

Luxe autoverhuur - Met en zonder chauffeur

Ring 99 - Telef. 190

Wellicht ten overvloede wordt medegedeeld, dat de uitgaven op de gebruikelijke wijze dienen te worden verantwoord volgens de door de Departementen van Algemeen Bestuur en de Algemeene Rekenkamer gestelde comptabele regelen.

Slot. Zuinigheid bij het besteden van 's Rijks gelden is bij het nemen van alle maatregelen, enz. geboden.

Uiterlijk den 15den December wordt op het Inspectiebureau van den Vrijwilligen Landstorm ingewacht een kort

II. Aanvullende regeling voor het schieten van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

I. ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. De Commandant van ieder korps of verband zal zorg dragen, dat alle schietoefeningen en wedstrijden zullen worden gehouden volgens de bepalingen, in deze regeling aangegeven.

Art. 2. Algemeene schietwedstrijden zijn wedstrijden waaraan de vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de aanverwante Korpsen uit het geheele land kunnen deelnemen.

Art. 3. In ieder kalenderjaar kunnen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ten hoogste twee algemeene wedstrijden worden gehouden in die Verbanden, op welke aanvraag gunstig wordt beslist.

Deze aanvraag moet vóór 1 Mei bij de Nationale Landstorm Commissie worden ingediend.

Art. 4. Geen wedstrijd kan worden uitgeschreven door Plaatselijke Afdeelingen dan die, op welke aanvraag gunstig is beschikt door den Verbandscommandant in overleg met de Gewestelijke Commissie.

II. VOORSCHRIFT OMTRENT HET HOUDEN VAN WEDSTRIJDEN.

Art. 5. De wedstrijden worden onderscheiden in:

- a. Plaatselijke wedstrijden;
- b. Verbands- of Korpswedstrijden;
- c. Algemeene wedstrijden.

Art. 6. **Deelneming.** Op het wedstrijdterrein moet, op aanvraag, het oranje-gekleurde legitimatiebewijs worden getoond.

Een schutter mag op een wedstrijd niet in een lagere klasse uitkomen dan waarin hij is geplaatst. Alleen bij Korpswedstrijden kan een schutter (reserve) uit een lagere klasse in een hogere klasse uitkomen, in welk geval in slechts één wedstrijd mag worden uitgekomen.

Art. 7. **Wapens.** Op de banen zijn goed ingeschoten geweren aanwezig. Het is niet geoorloofd met andere wapens te schieten.

Art. 8. **Munitie en afstanden.** Scherpe patronen No. 1 (geweer) op 100 M. Scherpe patronen No. 7 (geweer) en scherpe patronen No. 13 (geweer tot kamerschiefoefeningen) op 12 M.

Art. 9. **Schijfbeeld.** Patronen No. 1, schijf No. 693 K.M.A. Patronen No. 7 en No. 13, schijf No. 694a K.M.A.

Art. 10. **Houding.** Staande, knielende of liggende vrije hand, naar keuze voor scherpe patronen No. 1.

Staande of knielende vrije hand voor patronen No. 7 en 13.

Art. 11. Elke poging tot bedrog heeft algeheele uitsluiting van den wedstrijd ten gevolge.

Art. 12. **Orde.** De schutters moeten zich op het schietterrein geheel gedragen naar de door de wedstrijdcommissie en den baancommandant te geven aanwijzingen. Er mag zich vóór den

„KNAL“ // Smaakt als Champy

verslag der oefeningen en wedstrijden, onder opgave van het totaal aantal verschoten patronen (No. 1 en No. 7 afzonderlijk) en onder overlegging van de besteding der gelden, verdeeld als in punt 3 voor de begrooting van den Vrijwilligen Landstorm is opgegeven (R. No. 191, 17 Nov. '22).

Ook de Nationale Landstorm Commissie ontvangt terzelfder tijd een verslag van de gehouden oefeningen en wedstrijden van de zijde van de Gewestelijke Landstorm Commissien.

baancommandant niemand bevinden, die niet aan de beurt van schieten is.

Het is verboden, onder welk voorwendsel ook, zich te bevinden binnen de voor den schutter bestemde ruimte, tenzij de baancommandant, op verzoek van den aan het schot zijnden schutter, dit verbod opheft! Het is verboden een wapen van een anderen schutter aan te raken zonder diens toestemming.

Uitdrukkelijk is verboden op iemand aan te leggen, zelfs met ongeladen wapens.

Art. 13. **Hulpmiddelen.** Alle hulpmiddelen, zooals kniekussens, kolsokken e.d. zijn verboden. Ook is het niet geoorloofd onder de jas aan te leggen, alsmede den draagriem onder den arm te rollen of op andere wijze daarmee aan het wapen een steunpunt te geven.

De wedstrijdcommissie of de baancommandant is echter bevoegd een kussen, mat of iets dergelijks te verstrekken, waarop geknield wordt. Het opvullen van de ruimte tusschen voet, onder- en bovenbeen en zitvlak met kussens of wat dan ook is verboden.

Art. 14. **Gebruik van de wapens.** De schutter moet zijn wapen zelf laden en niet voordat de baancommandant daartoe aanwijzing geeft. Bij het laden moet de loop gehouden worden in de richting van de schijf.

Indien het wapen van den schutter weigert of onbruikbaar wordt, maakt hij plaats voor zijn opvolger, doch hij wordt weer toegelaten zodra het gebrek is opgeheven of hij zich van een bruikbaar wapen voorzien heeft.

Art. 15. **Ontijdig schot.** Elk schot, dat na het opnemen van het wapen den loop verlaat, is geldig.

Art. 16. **Ring.** Elke getroffen ring telt voor het hogere cijfer.

Art. 17. **Op- en aanmerkingen van den schutter.** In geval van twijfel omtrent de juistheid van een aanwijzing, is de schutter bevoegd deze te doen herhalen vóór het volgende schot valt.

Persoonlijk onderzoek naar de juistheid der aanwijzing van den observatiepost is verboden, doch in geval de commissie zulks noodig mocht achten, zal van harentwege een onderzoek worden ingesteld.

De aanwijzing van een schot op de vrije baan is niet voor reclame vatbaar.

Reclames ten aanzien van een afgegeven schot zijn niet ontvankelijk, wanneer dit door een ander schot is opgevolgd.

Art. 18. **Verstrekken van munitie.** Voor de Plaatselijke en Gewestelijke wedstrijden wordt gebruik gemaakt van de van Rijkswege aan de Verbanden en Korpsen verstrekte munitie; eveneens wordt deze munitie gebruikt bij de Algemeene wedstrijden.

Art. 19. **Veiligheidsmaatregelen.** Op de baan moeten buiten den schietstand de wapens ontladen zijn; van de geweren de grendel geopend en de monding van den loop naar boven gericht.

Art. 20. **Ongevallen.** De wedstrijdcommissie is niet verantwoordelijk voor ongevallen, die gedurende den wedstrijd voorkomen; iedere schutter blijft aansprakelijk voor alle ongelukken, van welchen aard ook, door zijn schuld of toedoen ontstaan.

Art. 21. **Geschillen.** Alle gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, en alle geschillen worden zonder appel beslist door deze commissie. Alle schutters worden geacht haar uitspraak te aanvaarden, door het feit van hun deelname aan den wedstrijd.

Art. 22. **Indeeling van de schutters in groepen.** De schutters zullen bij alle wedstrijden worden ingedeeld in groepen naar gelang van den eisch voor die groepen gesteld en hieronder vermeld.

De eerste 40 patronen door den schutter op de schietoefeningen of plaatselijke wedstrijden gedurende een schietjaar verschoten, zullen mogen gelden voor de beoordeeling van zijn indeeling of van bevordering tot een hoogere groep.

Deze beoordeeling geschiedt op grond van het resultaat van 20 in achtereenvolgende series (van 5 of 10) verschoten patronen No. 1 (scherpe), No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.), welke schoten echter over tenminste 2 schietdagen verdeeld moeten zijn.

De groepeerings van 20 achtereenvolgende schoten uit de voor beoordeeling in aanmerking komende 40 patronen, mag geschieden op een der volgende 3 manieren:

- 1e. Eerste 10 patronen plus tweede 10 patronen (samen 20);
- 2e. Tweede 10 patronen plus derde 10 patronen (samen 20);
- 3e. Derde 10 patronen plus vierde 10 patronen (samen 20).

Men heeft alzoo na de eerste 20 patronen (waarbij eerste beoordeeling plaats heeft) nog tweemaal gelegenheid in hetzelfde schietjaar tot een hoogere groep te worden bevorderd. In het volgende voorbeeld wordt op duidelijke wijze aangegeven op welke 3 manieren men uit 40 schoten tot een groepeerings mag komen van 3 maal 20 schoten.

De resultaten van 40 schoten (ad series van 5 patronen) zijn b.v. 45—46—43—47—46—44—49 punten.

Men mag dan groepeeren (zie omschrijving ad 1e, 2e en 3e):

- 1e. 45 plus 46 plus 43 plus 47 = 181 p.;
- 2e. 43 plus 47 plus 46 plus 48 = 184 p.;
- 3e. 46 plus 48 plus 44 plus 49 = 187 p.

Men kan wel bevorderd worden tot een hoogere groep, doch niet teruggesteld.

A. Koningsschutter. Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 190 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 195 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.).

Belooning: zilveren medaille benevens brevet.

B. Scherpschutters: Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 175 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 180 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.).

Belooning: Brevet.

C. Schutters 1e klasse. Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 150 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 155 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.).

D. Schutters 2e klasse: Zij, die aan bovenstaande eischen nog niet hebben voldaan.

Art. 23. De schutters gaan over naar een volgende klasse, wanneer zij voldoen aan de eischen, voor die klasse vastgesteld. De resultaten, verkregen op een schietwedstrijd, komen hiervoor niet in aanmerking, uitgezonderd bij plaatselijke wedstrijden.

Art. 24. Bij wedstrijden om prijzen zal, naar verhouding, voor iedere klasse hetzelfde bedrag worden besteed.

Art. 25. Een wedstrijd voor een bepaalde klasse zal niet worden gehouden, indien zij niet uit minstens 3 deelnemers bestaat.

Art. 26. Indien een wedstrijd met patronen No. 1 wordt gehouden, dient de aanwijzing van de schoten in het programma te worden vermeld en te geschieden als onderstaand voorbeeld:

7	8	1
	9 Nationaal	2
6	10 Oranje	2
5	4	3

Art. 27. Bij Gewestelijke- en Nationale wedstrijden zullen de afgevaardigden voor de korpswedstrijden, de serie van 5 schoten voor dezen wedstrijd moeten schieten, nadat, eventueel, hoogstens 5 series zijn geschoten op de vrije baan.

Elke Plaatselijke Afdeeling kan uitkomen in de korpswedstrijden.

Art. 28. De afgevaardigden der Afdeelingen zullen bij Korps- en Algemeene wedstrijden moeten zijn voorzien van een kaart, waarop vermeld: naam

III. Aanvullende schietregeling voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Bij schrijven d.d. 20 November 1934, No. 1110, heeft de Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm het navolgende bepaald:

Vermits het gebruik van Engelsche patronen is ingevoerd tot gedeeltelijke

van de Afdeeling, naam en voornaam (voornamen) van den afgevaardigde, klasse waarvoor wordt uitgekomen, plaats en datum van den te houden wedstrijd en handteekening van den Afdeelingscommandant of Plaatselijke Leider. Deze kaart is noodzakelijk voor alle wedstrijden.

III. WEDSTRIJDBEPALINGEN.

Art. 29. A. **Korpswedstrijden.**

Afdeeling 1 — patronen No. 1.

Afdeeling 2 — patronen No. 7.

Geschoten wordt één serie van 10 schoten per schutter voor elke Afdeeling.

Berekening der uitslagen voor het Korps naar:

1. Het hoogste aantal punten;
2. Het beste laagste, voorlaagste, enz., schot.

Bij volkomen gelijkheid zal het lot beslissen, ten overstaan van een lid van de wedstrijd-commissie.

De berekening voor den besten Korps-schutter geschiedt op overeenkomstige wijze.

Deelneming kosteloos.

B. **Personeele wedstrijden.**

Afdeeling 1 — patronen No. 1.

Afdeeling 2 — patronen No. 7.

Deze wedstrijd mag worden voorafgegaan door een onbeperkt aantal series vrije baan.

Berekening naar:

1. het hoogste aantal punten;
2. het beste laagste, voorlaagste, enz., schot.

Bij volkomen gelijkheid beslist het lot, ten overstaan van een lid der wedstrijdcommissie.

De berekening voor den besten schutter geschiedt op overeenkomstige wijze. Deelneming kosteloos.

OPMERKINGEN.

De Plaatselijke wedstrijden moeten steeds als de belangrijkste geacht worden, aangezien aan deze wedstrijden de meeste vrijwilligers kunnen deelnemen.

De prijzen moeten zooveel mogelijk ter plaatse worden aangekocht.

R. 217 blijft van kracht, voor zoover de bepalingen daaruit door deze aanvullende regeling niet worden opgeheven.

Bij Korps- en Algemeene wedstrijden is een verbandtasch op het terrein aanwezig.

Tweede Kamerleden Terpstra en Zijlstra, den Hoofdaalmoezenier Kolonel Noordman, den aangewezen Commandant, Res. Majoor Boots, den legerpredikant ds. Bootsma; de voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Z.Exc. L. F. Duymaer van Twist was vergezeld van de heeren Boulogne, secretaris N.L.C. en Res. Majoor Van Schelven; van de gewestelijke landstormcommissie zagen we o.m. voorzitter, secretaris en penningmeester, de heeren Royaards, Karres en Ruijs; de plaatselijke landstormcommissie van Den Haag was vrijwel voltallig aanwezig, voorzitter, 2de voorzitter, secretaris en penningmeester, de heeren Ir. Bongaerts, Res. Kapitein Kruls, Zandberg en Mr. N. P. C. Arriëns, Notaris Van Lier, Mr. Eschauzier, A. Henkemans, Pastoor Duymel en de heer Bordewijk, zoo mede de plaatselijke leiders, de heeren Mr. G. H. L. Arriëns, Leistikow en Van Lummel.

Openingswoord.



Ir.
M. C. E. Bongaerts,
Oud-Minister van
Waterstaat.

De voorzitter van de afdeeling Den Haag, Ir. Bongaerts sprak een openingswoord, waarin hij zeide niet veel woorden van aanmoediging te behoeven spreken, daar de te vertoonen film de grootste aanmoediging zal zijn omvoor Vorstin en Vaderland op te trekken.

Ir. Bongaerts eindigde met een driewerf hoezee op onze Koningin en Prinses, waarop men het Wilhelmus zong. Voorafgegaan door enkele opnamen van de Landstormdagen te Barneveld en op Raaphorst, werd de film van de K XVIII vertoond.

In de pauze zong men spontaan Generaal Duymaer van Twist, die van het balkon een kijkje in de zaal nam, een „Lang zal hij leven" toe.

Aan het slot van den avond sprak Dr. Colijn, door de zaal met een hartelijk applaus begroet.

Toespraak Dr. Colijn.



Dr. H. Colijn.

Z.Exc. Dr. Colijn begon zijn rede met te zeggen, dat wanneer men van een uur tot bij zevenen verschillende redevoeringen heeft moeten aanhoren en men er zelf ook nog eenige heeft moeten uitspreken, de begeerte om dan nog ergens anders heen te gaan en daar weer een rede af te steken, niet zoo bijzonder groot is. Voor den B.V.L. maakt spr. echter een uitzondering, omdat deze organisatie in zijn huis geboren is, hij er sindsdien altijd een bijzonder zwak voor gehad heeft en hare lotgevallen altijd met speciale belangstelling gevolgd heeft. Als hij aan den B.V.L. denkt, denkt hij onwillekeurig ook aan het devies van ons Koninklijk Huis: Ik zal handhaven. De mannen van de K. XVIII mochten dit bij hun vertrek uit Den Helder ook wel zeggen en bij hun aankomst na een zoo voorspoedig volbrachte reis mochten zij zeggen: wij hebben den goeden naam, dien onze marine altijd gehad heeft, weer hoog gehouden en er nieuwe triomfen aan toegevoegd. In deze zeelieden zit het bloed van de oude zeevaarders, die ons land groot gemaakt hebben.

Overgaande tot den Landstorm, dacht spr. eveneens aan het devies: Je maintiendrai, dat ook het devies van den B.V.L. is. Handhaven, zoo zeide Dr. Colijn, uw organisatie, die nog niet kan worden gemist, handhaven de plichtsbetrachting, ook de gedachte die u dragen moet bij al uw werk, n.l. dat ge u in

Dr. Colijn sprak in Den Haag.

De KXVIII voor den B.V.L. in Den Haag vertoond. - Dr. Colijn memoreerde, hoe de B.V.L. in zijn huis geboren was en sprak waardeerende woorden, ook namens de Regeering. - Burgemeester de Monchy en Minister Oud spraken hun dankbaarheid er over uit, dat de B.V.L. er aan medewerkt het saamhoorigheidsgevoel van ons volk te versterken.

Voor de landstormers van Den Haag zijn op Vrijdagavond 13 en Zaterdagmiddag 14 Maart samenkomsten gegeven in het Capitol-Theater, waarbij de welbekende film van de K XVIII vertoond is, zoomede de sprekende films van de landdagen van den B.V.L. te Wassenaar (Raaphorst) en te Barneveld.

De belangstelling voor deze samenkomsten was — ook van de zijde der autoriteiten — zeer groot. Betrekkelijk weinig is er in deze bijeenkomsten ge-

sproken, maar wie er spraken, dat gaf wel een zeer bijzonder accent, bij de eerste samenkomst de voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie van Den Haag, oud-minister Ir. M. C. E. Bongaerts en... de Minister-President Z.Exc. Dr. H. Colijn, bij de tweede samenkomst de eere-voorzitter van de Haagsche afdeeling, burgemeester Mr. S. J. R. de Monchy, en de Minister van Financiën, Z.Exc. Mr. P. J. Oud.

In beide samenkomsten was het fees-

telijke versierde theater, waarvan de Nederlandsche driekleur wapperde, tot de laatste plaats bezet.

De aanwezigheid van verschillende militaire en civiele autoriteiten gaf aan de bijeenkomst een bijzonder cachet.

Wij merkten o.m. op den Commandant van het Veldleger, Luit.-Generaal Jhr. W. Röell, Generaal Van Andel, Vice-Admiraal de Graaff, chef van den Marinestaf, Generaal Kiës, den Burgemeester van Den Haag Mr. de Monchy, de

dienst stelt van de wettige overheid, om als 't moet, volk en land te helpen verdedigen en tevens onze inzettingen, die we allen lief hebben.

Er wordt geklaagd. Doch ondanks de vele zorgen en moeiten van ons dagelijksch leven, blijke toch, als het er op aan komt, de ware geest van vaderlands-liefde en trouw aanwezig te zijn.

Wij Hollanders, aldus vervolgde Dr. Colijn, hebben de gewoonte, om, zij het geen mooi woord, soms te kankeren, maar dat moet niet zoo zwaar genomen worden. Wanneer het er op aan komt zijn wij allen, man voor man, paraat. Het is verheugend, dat in dezen tijd de belangstelling voor den B.V.L. niet verslapt; ook deze voorstelling draagt daartoe bij.

Wij moeten worstelen, doch eenmaal komt, zoo God het geeft, ook weer een lichtstreep. Achter de wolken schijnt de zon. Daarom moeten we volharden. Dat spr. op deze vergadering is, geeft hem een groote vreugde.

Namens de regeering wil spr. getuigen van de waardeering voor deze organisatie en haar werk.

Met een: Lang leve de Koningin! besloot Dr. Colijn.

Staande zongen de aanwezigen: Mijn schildt ende betrouwen".

Ir. Bongaerts sprak nog enkele woorden, waarna de vergadering uiteen ging.

Zaterdagmiddag werd hetzelfde film-programma vertoond; echter . . . andere bezoekers, andere sprekers. Thans werden onder de aanwezige autoriteiten opgemerkt de Generaals de Jongh en Beltman, de Gouverneur van Suriname, Prof. Kielstra, die met verlof hier te lande vertoefde en Jhr. Six, chef van het kabinet van den Burgemeester.

Openingswoord Burgemeester Mr. S. J. R. de Monchy.



Mr. S. J. R. de Monchy, Burgemeester van 's-Gravenhage.

De burgemeester, Mr. de Monchy, zeide gaarne gevolg te hebben gegeven aan het verzoek van den voorzitter, die verhinderd was dit te doen, een openingswoord te spreken. De films, zoo zeide de burgemeester, die u straks zult zien, zijn bij uitstek geschikt om het saamhoorigheidsgevoel, dat de vrijwilligers van den B.V.L. bindt, te versterken.

De K XVIII-film zal u toonen, dat Holland Holland is. En aan onze zeevaarders, zoo vervolgde spr., hebben wij het te danken, dat Holland is geworden een rijk in drie wereldeelen. Mr. de Monchy haalde eenige persoonlijke herinneringen op, welke hij bij Hollandsche zeevaarders op hun reis naar West-Indië 25 jaar geleden heeft opgedaan en zeide, dat de prestatie van de bemanning van de K XVIII evenzoo geldt voor onze handelsvloot. Het zijn de Hollandsche eigenschappen, die ons tot een zeevaardend volk hebben gemaakt en het zijn ook die eigenschappen, die er toe hebben bijgedragen de vrijheid en de vrije meening-uiting in ons land te handhaven. Nimmer wenschen wij de dictatuur, óók niet van het proletariaat, die de macht zou willen ontnemen aan het aloude Oranjehuis.

In dezen moeilijken tijd vraagt men zich wellicht af of een andere staatsvorm niet beter is. Maar de reis van de K XVIII leert ons, dat wij geen import noodig hebben. (Applaus.)

Vervolgens deed de directie van het Capitol-theater — aardige attentie! — een Polygoon-reportage vertoonen, den avond te voren tijdens den eersten Landstormavond opgenomen; we zagen vele bekenden . . .



Landstormbijeenkomst te 's-Gravenhage in het Capitol-theater.

Rede Minister Mr. Oud.



Mr. P. J. Oud, Minister van Financiën.

Na de vertooring van de film, die met groote belangstelling door de aanwezigen gevolgd werd, heeft Minister Oud het woord gevoerd.

Mr. Oud zeide, dat het een bijzonder gedachte van den B.V.L. is geweest de film van de K XVIII te vertoonen, omdat wij daardoor hebben kunnen zien het in alle opzichten groote stuk

nationale werk, dat onze Marine gebracht heeft. Hij noemde de prestatie van de bemanning en zeide, dat zij heeft kunnen slagen door het gevoel van saamhoorigheid. Zegt ons dat niet veel?, aldus de Minister. In dezen moeilijken tijd is in de eerste plaats noodig juist dat gevoel van saamhoorigheid. Maar naast de vrijheidsrechten van ons volk is noodig een krachtig gezag en dat gezag nu wenscht de B.V.L. te helpen handhaven. Wij zijn er trotsch op te leven in een land, waar gezag en saamhoorigheid samengaan.

Spr. gaf vervolgens een historisch

overzicht van de ontwikkeling van den B.V.L. en wees op de beteekenis van zijn bestaan. Hij verzocht tenslotte den aanwezigen een driewerf „Leve de Koningin" uit te brengen, waaraan spontaan gevolg werd gegeven.

Slotwoord voorzitter N.L.C.



Generaal Duymaer v. Twist.

De voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Z.Exc. Duymaer van Twist, heeft vervolgens uiting gegeven aan zijn dankbaarheid, nu zoo duidelijk is gebleken, dat de Regeering belang stelt in den B.V.L. Hij dankte allen, die aan het wel-slagen van deze bijeenkomst hebben medegewerkt en wekte allen op doel en streven van den B.V.L. te blijven steunen. Met een „Sluit de gelederen" sloot Generaal Duymaer van Twist zijn toespraak. (Applaus.)

De voorzitter van de Haagsche afdeling, ir. Bongaerts, sprak een slotwoord en met het zingen van het Wilhelmus werd de bijeenkomst — het was kwart over 6 geworden — gesloten.

met zijn Kroonraad op allerlei middelen, om hun slaapzucht te beteugelen. Ieder, die gedurende dertig achtereenvolgende dagen met zonsopgang bij de lijfwacht in het vorstelijk paleis zich aanmeldde, zou een gebraden schapebout en een leeren zak kostelijken wijn ontvangen. En al wie het een jaar aan één stuk volhield, mocht acht dagen lang op een witten muilezel uit 's Konings stallen rijden. Bovendien zou hij vereerd worden met een gouden medaille, zoo groot als een pannekoek, versierd met de beeltenis van den Vorst aan de ééne zijde en aan den anderen kant met een kraaienden haan.

Maar helaas! De Maffers trokken zich van al die lokmiddelen geen sikkepit aan en maften maar lustig en rustig voort. Weet je, wie trouw op 't appèl verschenen? De bakkers, die toch voor dag en dauw uit de veeren moesten, en . . . de gauwdieven, die dag en nacht in de weer zijn!

Ach! hoe leed de goede koning Sullius onder die hardnekkige slaapzucht zijner geliefde onderdanen. Zonder den slaap te kunnen vatten, terwijl alle Maffers afsossen ronkten en snurkten, lag hij, als een deur in den wind op haar scharnieren, rusteloos op zijn gouden slaapstee rond te draaien. Met zijn gedachten was hij voortdurend bij zijn volk, dat door eigen schuld zich tot een bende have-looze bedelaars verlaagde. Maar de Maffers maften ongestoord voort, terwijl hun Vorst, door medelijden en slape-loosheid overmand, als sneeuw voor de zon wegwijnde. Tegenover die sloopende slape-loosheid stond de lijfarts des Konings met al z'n poeders en pillen en verdoovende drankjes en tooverspreuken volslagen machteloos.

De Ministers beraadslaagden telkens, wat in dezen droevigen toestand gedaan moest worden. Eindelijk meenden zij een afdoend middel bedacht te hebben, dat de Vorstelijke goedkeuring kon wegdragen. Er moest aan 's Konings sponde een man verschijnen, die een verhaal kon vertellen, waaraan geen einde kwam; dan zou de Vorst ten laatste wel in slaap vallen, meenden zij. Tot belooning zou de verteller een kameelvracht goudstukken ontvangen. Maar omgekeerd, wanneer de verteller uitgepraat raakte, dan zou hij ten aanschouwe van het gansche volk twintig geeselslagen krijgen.

Op snelle muilen (ik bedoel muil-dieren) draafden 's Konings herauten door het uitgestrekte rijksgedebied, om de proclamatie met luider stem alom bekend te maken.

Van alle kanten kwamen weldra de liefhebbers opdagen. Met heele drommen meldden zich aan allen, die goed van den tongriem gesneden waren. Maar de een na den ander droop na langer of korter tijd weer af met rauwen, bloeden-den rug, in plaats van met een kameelvracht goudstukken. Ze hadden zoo vurig gehoopt, dat na drie, vier uur vertellen het verlossende woord zou klinken: „'t Is genoeg! Houd maar op! Ge hebt den goudschat verdiend!" Of nog liever: ze verwachtten, dat onder hun lange vertelling de Vorst in slaap zou zijn gevallen. Dan hadden ze ook de schitterende belooning eerlijk verdiend. Maar hoe jammerlijk vergisten zich die ongelukkigen!

Op 't laatst meldde zich een kleermaaker aan, die een vrouw en twaalf kinderen had en daarbij meer rimpels op z'n gezicht, dan klanten voor z'n zaak. De scharminkel was zoo mager, dat hij haast in tweeën brak. Maar één ding had hij op de meeste zijner medeburgers voor: hij kon praten als Brugman. Daarom besloot hij een poging aan te wenden, om den goudprijs machtig te worden.

Z'n vrouw en z'n vrienden trachtten het vermetel plan uit z'n hoofd te praten, maar hij weigerde hardnekkig van z'n roekeloos voornemen af te zien.

Zoo sloeg hij dan z'n tot op den draad



HET VERHAAL WAARAAN GEEN EIND KWAM.

Heel, heel lang geleden regeerde Koning Sullius over het landschap Maffrica. Zijn onderdanen, de Maffers, waren heel aardige menschen, maar ze leden aan één groot gebrek: ze waren onverbeterlijke slaapkoppen. Waar een normaal mensch aan acht uur slaap per etmaal genoeg heeft, meenden zij het met niet minder dan zestien te kunnen stellen.

Geen wonder dan ook, dat er van hun werk niet veel terecht kwam en de meesten in gescheurde kleederen rondliepen. Wie liever lang op bed, dan op den akker vertoefte, moet zich dan ook maar met brandnetels en distels tevreden stellen, wanneer de tijd van den oogst daar is. De velden waren door onkruid overwoekerd, terwijl de wijngaarden verdorven werden door de vogelen des hemels en de vossen.

De koning was diep bedroefd over de vadsigheid zijner onderdanen en peinsde



versleten mantel om z'n rammelende ribbenkast en stapte stoutmoedig naar het paleis.

Hij werd in het koninklijk slaapvertrek toegelaten en op twaalf meter afstand van het gouden ledikant geplaatst.

De Koning zag met roodgerande oogen, die in hun kassen waren weggezonden als reuzenknikkers in de losse sneeuw, den kleermaker aan en gebod hem met een flauw gebaar z'n verhaal te beginnen.

De vier en twintig lijfwachten aan het hoofd- en voeteneinde van de vorstelijke legerstede stonden stom en stram, in hun koperen harnassen met blinkende helmen, als standbeelden met hun dreigende, lange zwaarden om hun forsche heupen.

Waar haalde die armetierige snijder, die haast van de graat viel, toch den euvelen moed vandaan? Zij hadden al zooveel ongelukkige vertellers naar den geeselpaal moeten heenleiden. Nu zou deze waaghals ook spoedig aan de beurt zijn, meenden ze.

De kleermaker kuchte driemaal heel zacht, streek daarna langs z'n peperenzoutkleurigen geitebaard en begon op plechtigen toon:

„Er was eens een boer, die z'n land vlijtig bewerkte. (De koning knikte zeer tevreden en dacht: dat gaat goed; die boer is vast geen Maffer geweest!) Zijn tarweoost was zoo overvloedig, dat hij een extra-schuur moest laten bouwen, om zijn voorraad te kunnen bergen. In deze reuzenschuur werd de helft van z'n tarwe ondergebracht, zijnde 29375 boordevolle, goed geschudde zakken. Daarna sloot hij z'n schuur zorgvuldig toe, om beveiligd te zijn tegen dieven en ongedierte.

Maar door den fellen storm was boven in de nok een kluitje kalk losgeraakt ter grootte van een hazelnoot.

Toen vloog er een sprinkhaan boven [op 't dak, Die een korreltje tarw in z'n snavel stak; Hij vloog er mee weg, en in z'n plaats Kwam aanstonds weer een van z'n [duizenden maats.”

De koning knikte hoóst voldaan. En de kleermaker, door de goedkeu-

ring van zijn Vorst aangemoedigd, zette zijn verhaal voort:

„Toen vloog weer een sprinkhaan [boven op 't dak, Die een korreltje tarw in z'n snavel stak; Hij vloog er mee weg, en in z'n plaats Kwam aanstonds weer een van z'n [duizenden maats.”

De koning begon met z'n oogen te flikkeren; maar de kleermaker ging ongestoord voort:

„Toen vloog weer een sprinkhaan [boven op 't dak...”

Nu vloog de koning woest overeind; doch de kleermaker deed alsof er geen koutje aan de lucht was en vertelde verder:

„Toen vloog weer een sprinkhaan [boven op 't dak...”

De koning werd paars van nijd en beet den verteller toe: „Zeg! dat deuntje ken ik al lang; verder! Wat gebeurde er toen?”

De kleermaker streek plechtig langs z'n sikkebaard en vervolgde kalm:

„Toen vloog weer een sprinkhaan [boven op 't dak...”

„Onbeschaamde rekel! ge zijt toch niet doof? Koning Sullius is wel goed, maar niet gek! Versta je dat? Ik gebied nogmaals, dat ge mij het vervolg van je verhaal vertelt! Ik laat mij door je listige uitvluchten niet misleiden! De geeselpaal staat al voor je klaar! Begrepen, aartsschelm?”

Toen liet de kleermaker z'n oogen als tolleren door de holle kassen rollen en antwoordde met een drievoudige, diepe buiging:

„Uwe majesteit ontsteke niet in toorn op Uw armen, onderdanigen dienaar, omdat hij vooralsnog niet aan Uw Koninklijken wensch kan voldoen. Ik ben pas bezig met de korreltjes van den eersten zak, die nog bij lange na niet is uitgeput. Wanneer ik al de korreltjes uit de 29375 zakken heb laten wegpikken door dien eindeloozen zwerm van gulzige sprinkhanen, eerst dan kan ik Uwe majesteit het slot mededeelen. Daarom bid ik U nederig, dat Gij mij lankmoediglijk aanhoort, totdat ik zoover met mijn verhaal zal gekomen zijn....!”

Onder deze verontschuldigen was

de gramschap des konings, die als een loeiende vulkaan met dood en verderf dreigde, allengskens gestild.

De vorst zuchtte zwaar en diep. Daarop ontbood hij zijn eersten minister en sprak: „De kleermaker heeft inderdaad volbracht, wat niemand zijner voorgangers vermocht! Schenk hem tot beloning dus een kameelvracht goudstukken, want daarop heeft hij rechtmatig aanspraak!”

Toen viel de vorst, op wien de deun van de sprinkhanen als een wiegelielje gewerkt had, als een zuigeling in rustigen, weldadigen slaap. En de kleermaker, plotseling schatrijk geworden, danste met z'n vrouw en twaalf kinderen tot het hanengekraai door de kamer, zonder aan slaap te denken.

OOM BERTUS.

JONGENS EN MEISJES!

„We hebben er allemaal om gevochten!”

Wie? En waarom?

Wel! een stelletje Landstormerskinderen, toen één van de broertjes een prachtig boek als prijs had gekregen.

Zoo berichtte me één der oplossers, en meteen schreef hij erbij: „En Moeder heeft het 't eerst gelezen, omdat zij het zoo schitterend vond”.

Ik vertel dit maar even, dan weten de nieuwelingen, die den eersten keer nog geen prijs gekregen hebben, dat ze moeten volhouden. Dan komt alles vast en fijn terecht. Jullie hebt toch wel eens gehoord van het wapen van Zeeland, waarop een leeuw staat, worstelend in de golven? Het onderschrift luidt: *Luctor et emergo*. Dit beteekent: **Ik worstel en kom boven.** Denk maar aan die spreuk, en pas haar toe, al sta je ook met je pootjes op het roa!

Voor de inzending der raadsels heb je veertien dagen tijd, nadat je vader of broer „Het Landstormblad” heeft ontvangen. Je gebruikt maar de nieuwe spelling, omdat deze voor jullie het gemakkelijkst is.

Hier volgt het adres:

Postzegel
van
6 cent

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Oplossing der vorige rebussen:
Ka — Ferdinand — Hond — Anna — Juliana — Amsterdam — Stroopop.

De winter is een wonderbaas,
Die ons vermaakt als Sinterklaas.

GROEP A.
(Onder de 10 jaar.)

WOORDFABRIEK.

Hoe kan men van melk kaas maken?
Dat is een klein kunstje; kijk maar!

melk
kelk
kalk
kaak
kaas

Telkens is één letter veranderd; en telkens kwam een goed Hollandsch woord te voorschijn.

Maak nu ook eens van kaas spek.

van een wesp een mier.
van een kraai een slang.
van een hoed een tang.
van een wolf een beer.

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

Maak van een zalm een beer.

van een zaag een kalf.
van een vlag een knol.
van een plas een meer.
van een muil een slof.

VERVOLG AFDEELINGEN

Ede, 18 Maart De afdeling Ede van den B.V.L. heeft een vijfdaagsch schietconcours uitgeschreven. Bij de opening heette de afdelingscommandant, de heer A. J. van Spankeren, de aanwezigen welkom en gaf vervolgens het woord aan den burgemeester, mr. dr. C. O. Ph. baron Creutz, die er in zijn openingswoord op wees, dat de B.V.L. er alleen is om bij bijzondere omstandigheden op te treden, wanneer het vaderland bedreigd wordt door buitenlandse of binnenlandse vijanden. Die bijzondere omstandigheden dreigen thans en al heeft Minister Colijn gezegd, dat we rustig konden gaan slapen, de B.V.L. mag niet gaan slapen. Dit moet dus geen sportfeest zijn, maar tevens een goede oefening om paraat te zijn, als het moet.

De na-oorlogse tijd heeft dit goeds gehad, dat er een geest van nationalisme geschapen is om tegen het defaitisme van sociaal-democraten en communisten zich te verzetten. Met den wensch, dat ook deze wedstrijden ten zegen van Koningin en vaderland mogen zijn, opende spreker dezen wedstrijd.

Vervolgens wees de voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie, overste mr. A. baron van Heeckeren van Kell er op, dat zoon wedstrijd niet alleen dient om goed te leeren schieten, doch ook de saamhorigheid onder de leden en de verschillende afdelingen bevordert.

Nadat de heer Van Spankeren de sprekers bedankt had werd de eerewijn rondgediend, waarna baron Van Heeckeren van Kell het eerste schot loste.

Voor de verschillende wedstrijden zijn tal van prachtige prijzen beschikbaar gesteld.

Lagemierde. De aangekondigde propaganda-vergadering met lezing voor de landstormers dezer gemeente en andere toevoorders gaf groote voldoening aan alle aanwezigen.

De kernachtige zeer gloedvolle rede van den Hoogerw. heer Deken van Valkenswaard gaf een juist beeld van de samenleving der landstormers en alle militairen in het verleden en van regeerings toestanden en van het nut voor Kerk en maatschappij. Ook de gekruide bijval ontbrak niet. Eveneens vulde de heer van Agt in krachtige woorden het gesprokene van zijn voorganger op deze vergadering aan, spoorde vooral ook aan paraat te zijn als 't noodig is. Ook onze geachte burgemeester sprak mooie woorden van bloei voor den Landstorm en Burgerwacht en herinnerde op gepasten toon vooral aan de huidige werelddoestanden.

De heer Jos. Moot van der Pas sloot met dank en gebed deze goed geslaagde bijeenkomst.

Sliedrecht. 17 Maart hield de afd. Sliedrecht van den B.V.L. in Thalia Theater haar jaarvergadering. Door tal van omstandigheden was de belangstelling ditmaal niet zoo groot als we dat andere jaren gewoon zijn, niettemin waren er naar schatting 250 aanwezigen toen de voorzitter der plaatselijke commissie, de heer A. P. Volker het openingswoord uitsprak. In het bijzonder heette spr. welkom dr. Vos, lid der Tweede Kamer, overste Linden, commandant B.V.L. Verband Dordrecht, den commandant van de afd. Gorinchem kapitein van Tilburg en burgemeester ir. H. Popping. In korte trekken gaf spr. vervolgens een overzicht van het wel en wee der afdeling in het afgelopen jaar. Met den wensch, dat de B.V.L. moge groeien en bloeien tot heil van Vorstin en Vaderland, opende spr. de vergadering. Staande werden hierna 2 coupletten van het Wilhelmus gezongen.

De propaganda-rede werd uitgesproken door dr. Vos, lid van de Tweede Kamer en oud-wethouder van Amsterdam. In een begeesterende rede heeft deze spreker het nut van den B.V.L. uiteengezet.

Hierna werden door overste Linden de behaalde brevetten met een toepasselijk woord uitgereikt. Het brevet met de draagmedaille werd uitgereikt aan de Koningsschutters Th. Baas en C. Visser. Het brevet Scherpschutter werd uitgereikt aan de heren A. Avegaart, D. van Dam, J. van Drie, T. van Genderen, A. J. J. de Haan, H. C. Koppen, A. de Leeuw, W. F. Sandijck en K. van Wijnen.

De heer Seret, secretaris der Bouwcommissie kwam vervolgens aandacht vragen voor eenige mededeelingen betreffende den bouw van een eigen gebouw. We teekenden o.m. op dat besloten was een Bouwfonds te vormen over een tijdvak van 2 jaar. Een dames-comité is tevens in het leven geroepen en dit zal in het najaar een bazaar organiseren. Spr. riep hiertoe aller medewerking in. In het comité hebben zitting de dames A. van Anzel, Industrieweg 2; A. Baars, B 545; J. Bons, Havenstraat 8; C. Elsenaar, Burg. Drijberpl. 14; J. v. Hemert, Merwestraat 4; P. Kriekard, Oranjestraat 34; J. Lanser, Merwestraat 24; M. de Rouwe, B 38; J. v. d. Vlies, B 70; J. P. Seret, B 77 A. P. Volker, van Lennepstraat 73 en A. Volker Lzn., C 429.

Na de pauze werd aan den heer Ritmeester de wisselbeker uitgereikt, waarna de heer Kriekard, de plaatselijke leider, nog een korte rede hield, waarin hij een reorganisatie van de Schietvereniging „Prinses Juliana” aankondigde.

De verdere avond was gewijd aan zang en declamatie. Medewerking verleenden het Gemengd Kwartet „Zang en Vriendschap” en de

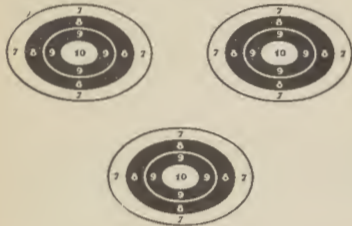


Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

D. VERSTOEP Laan van Meerdervoort 809 Den Haag

Aannemer van grond-, spoor-, heil- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken —
Verhuur van aannemersmateriaal
Telefoon Gouda 2352 - Telefoon Den Haag 338501
Voorloopig kantooradres: Graaf Florisweg 30, Gouda

SUCCES 1935



form. 17½ x 25
Auteursrechten voorbehouden.

GEBRUIK VOORTAAN
de serieuze schijven
SUCCES 1935

5- en 3-schoots, gedrukt op speciaal vervaardigd schiet-schijvencarton. — Alléén verkrijgbaar:

N.V. v.h. Fa. Groenendijk
Slaghekstr. 90-94 - R'dam Z.
Tel. 11386

Levering van schijven voor Landstorm en Burgerwacht franco huis door heel 't land

**Uitvoerende Comité's van
LANDDAGEN v. d. B. V. L.**

Het bekende adres voor het leveren van alle benoedigheden, zooals tenten, w.o. eere-comité-, schiet-commissie-, bestuurs-, controle-, consumptietenten enz., alsmede stoelen enz., is:

K. WESTERHUIS - ALMELO
BORNSCHESTRAAT 57 - TEL. 2693

Vakkundige en correcte exploitatie der buffetten. Meerdere landdagen v. d. B.V.L. tot volle tevredenheid geëxploiteerd, o.a. Barneveld, Meppel, Steenwijk, Brummen etc. Tevens exploitant en organisator van muziekconceren, tentoonstellingen, fokveedagen enz. Pachter van buffetten en restauraties v. a. gelegenh. Boekjes met tevredenheidsbetuigingen worden op verzoek gaarne toegezonden.

Op wederzijdsch vertrouwen kan men bouwen.

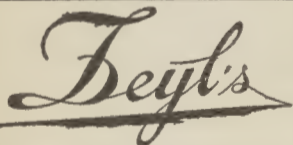
BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538



Verzekering Maatschappij Sneek

Directie: S. ZEIJL Wzn.
Comm.: Prof. Mr. P. S. Gerbrandy.
Mr. J. Oranje.
H. M. Martens,
Burgemeester Sneek.

Auto-, W.A.-, Ongevallen-,
Ziekten-, Glas-, Brand- en
Transportverzekeringen.

Op plaatsen, waar nog niet
vertegenwoordigd, agenten
gevraagd.

HERENPAK REINIGEN f 250
STOOMEN

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

GEBS. v. LEUSDEN
EDE — OOSTERBEEK

Jacht- en Toeristenartikelen.
Amuntie, Tenten, Veld- en
Thermosflesschen, Rug-
zakken, enz.

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

Hotel „ATLANTA”

Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTAFEL
Modernste ter plaatse —
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

**APELDOORN
HOTEL BLOEMINK**

GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

Hotel „De Gouden Leeuw”
Beekbergen

Prachtig gelegen bij bosch en
zwembad. Pensionprijs f 2.50
p.p. en p.d. Logies en ontbijt
f 1.50. — Prima keuken.

Aanbevelend,
A. J. VAN TEECKELBURG

Voor
BERGEN OP ZOOM
is Uw Zaak

Hotel „DE DRAAK”
Goed en goedkoop

Naar Brielle?
dan naar

't Hotel „De Nymph”
't Bekende Café-Restaurant

**Hotel
Café-Restaurant
„DE ZALM”
GOUDA**

Café-Restaurant Suisse
Heerestraat 26

Groningen
't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse —
Prima consumptie - Prijzen billijk
Dir. B. HOMAN
Tevens eigenaar Hotel Elzenga

AARDAPPELVOORSCHOFFEL



N.V. STOOMBOT-ONDERNEMING

„CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

**LEEWARDEN
Hotel „De Kroon”**
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f 3.—
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Hotel-Restaurant RICHE

TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG
Kamer met ontbijt f 3.—
Plats du jour (met soep)
f 1.25 en f 1.50
Diners, vanaf f 1.60

Café-rest. „De Looiersbeurs”

HUIZE REMMERS
Tel. 567 - Heuvel 28

TILBURG
Holl. en Deutsche bieren
Bezoekt Hotel-café-restaurant
B. Remmers, Bergen op Zoom
Stationsplein - Telefoon 55

Hotel-Café-Rest. P. Mulders

TILBURG
Tel. 2385 (2 lijnen)

't Beste en goedkoopste adres
voor uw lunch en diner!



Hotel „Terminus”, Utrecht

VAN HECK's Vacantie-oord
Scheibaan Oosterwijk
(Post Haaren)

Mooi gelegen. Vraagt prosp.
Aparte tweepersoons slaapk.
f 10.- per persoon per week

K. A. HAVELAAR
MOERCAPELLE

SPECIALITEIT
in Wiedmessen,
Schoffelmachines
en
Stalen Zwingers
Alles Nederl. Fabrikaat

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOODDIENST DELFT-ROTTERDAM v. v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

UNIFORMEN

In MAART en APRIL:
Uniform met 2 pantalons
v. kamg. whipcord f 63.50
MAISON GERMAN, 's-Bosch
St. Janssingel 13



ER IS MAAR EEN
KAREL I



GARAGE „DEIJS”

LUNTEREN - TELEF. 200
VRAAGT PRIJS!
Verhuur - Stalling - Reparatie
Bussen, taxi's, Lage tarieven

G. M. A. STEIJLEN

DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
Tel. 141 - Giro 119428

UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

HAAS' Rijwielen
15 gld. tot 33.25,
zo af fabriek, vr.
prijscoer. No. 17.
Haas' Rijwielfabr.
Maassluis, tel. 168

PRYS f 6.75
IN ALLE GOEDE ZAKE

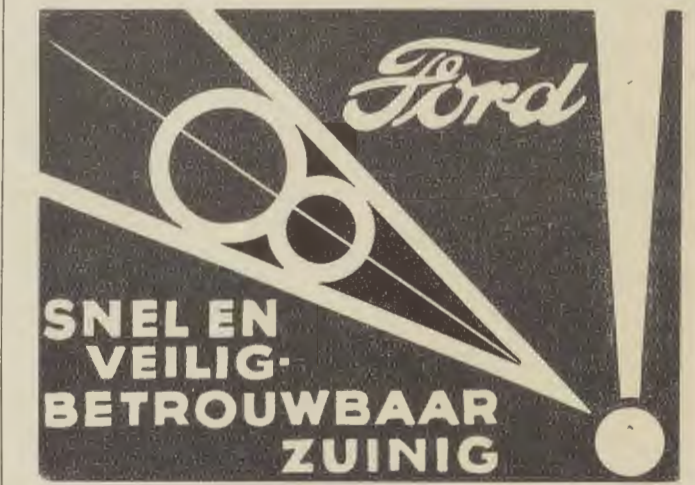


**GOEDEWAAGEN'S
DOORROOKERS**

MET OPKOMEND LICHTBEELD
SCHAAKWEDSTRIJD

DAMES !!

STOOMWASSERIJ „NEDERHORST”
JAN SNEL - NEDERHORST DEN BERG
levert U een beslist heldere was
Billijke tarieven, zowel p. stuk als p. k.g. en p. abonnement



**SNEL EN
VEILIG-
BETROUWBAAR
ZUINIG**

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM

Eendrachtstraat 38 a en c
HET adres voor alle handel-
en verenigingsdrukwerk!

**SIGAREN MAGAZIJN
A. Drúghorn**

Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER

van
„DE BEL” - UTRECHT

gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

FASCISTISCHE EENHEID IN NEDERLAND.

Hoe eensgezind het fascisme in ons land is, kan blijken uit de hieronder volgende opgaven van de thans bestaande fascistebonden in Nederland.

1. De N.S.B. Nationaal Socialistische Beweging. Leider: Ir. A. A. Mussert).
2. Het Nationaal Arbeidsgenootschap (N.A.G.). Leider: H. K. Tusenius, IJmuiden.
3. De Nationaal Socialistische Nederlandsche Arbeiders Partij (N.S.N.A.P.). Leider: C. J. A. Kruyt.
4. De Nat. Soc. Ned. Arbeiderspartij (N.A.C.I.). Leider: Hermanus van Waveren te Amsterdam.
5. Het Nederlandsche Volksfascisme (Zwart Front). Leider: Arnold Meijer te Oisterwijk.
6. Het Verbond van Diets Nationaal Solidaristen. Leider: Joris van Seventer te St. Michiels bij Brugge.
7. De Nederlandsche Nationaal Socialistische Partij (N.N.S.P.). Leider: Dr. C. H. A. van der Mijle.
8. De Nationaal Socialistische Partij (N.S.P.). Leider: Albert de Joode.
9. De Nationaal Sociaal Nederlandsche Arbeiders Partij (N.S.N.A.P.). Leider: Dr. Ernst Ridder v. Rappard.
10. Het Verbond van Vrienden van Duitsland. Secret.: Joh. Hepp, Lange Brinkweg 74, Soest.

Hoe beter zij elkander kennen, hoe minder zij van elkander willen weten.



Pastoor P. VAN DORP.

PASTOOR P. VAN DORP †

Een bekend spreker in vergaderingen. Op 55-jarigen leeftijd is in het R.K. Ziekenhuis te Den Haag overleden Pas-

PBNA - ARNHEM

de superleure school voor technisch brlefonderwijs
Dir.: E. J. ROTHUIZEN en F. WIND
Alle examens en beroepen Prospectus kosteloos

toor P. van Dorp, sedert 26 Mei 1930 pastoor te Scheveningen.

Pastoor van Dorp, die bekend was als schrijver van apogetische geschriften, was sinds 1908 kapelaan te Amsterdam (de Posthoorn), waar hij ongeveer 11 jaren werkzaam was. In 1919 vertrok hij als kapelaan naar Dordrecht, om in 1925 op te treden als pastoor te Rhoon, daarna te Scheveningen.

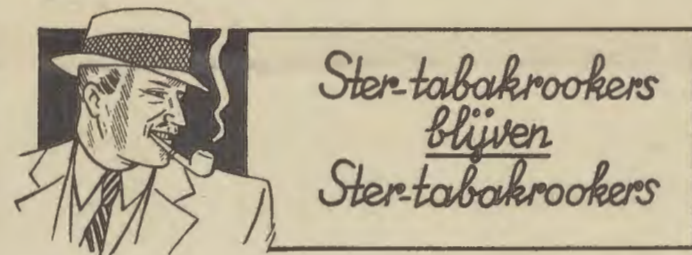
Een ongeneeslijke ziekte noopte hem tegen 1 April j.l. ontslag uit de bediening aan te vragen.

In de eerste jaren van het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft „kapelaan van Dorp” zijn machtig talent beschikbaar gesteld voor de propaganda, bijzonder in Noord-Holland en de omgeving van Amsterdam, later ook in de plaatsen rondom Dordrecht gelegen.

Een pionier van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Voor ambtenaren VERBODEN VEREENIGINGEN, welker leden eveneens niet toegelaten worden tot Landstorm of Burgerwachten.

- a. de Communistische Partij Holland, de Revolutionnaire Socialistische Vrouwen Bond, de Communistische Jeugdbond, het Landelijk Verbond van Recruten en alle Communistische z.g. mantelorganisaties;
- b. het Nederlandsche Unuiga Komitato;
- c. de Internationale van Proletarische Esperantisten (I.P.E.);
- d. de Communistische Partij Oppositie (C.P.O.);
- e. de Linkse Arbeiders Oppositie „Spartacus”;
- f. de Communistische Arbeiders Partij (K.A.P.);
- g. de Internationale Kommunistische Liga (I.K.L.);
- h. de Concentratie van Raden-Kommunisten;
- i. de Revolutionnaire Socialistische Partij, het Nationaal Arbeids Secretariaat (N.A.S.) en de daarbij aangesloten vakgroepen, de Revolutionnaire Jeugd Bond (R.J.B.), de N.A.S. Vrouwenbond, de Vereeniging voor Volks-ontwikkeling (V.V.V.O.), het Proletarisch Steunfonds, de groepen „Roode Makkers” en het Comité van verweer tegen reactie, fascisme en dreigend oorlogsgevaar;
- j. de Onafhankelijke Socialistische Partij, de Sport-Athletiek Vereeniging „Wilskracht” (S.A.W.), het Socialistisch Jeugd Verbond (S.J.V.), het Anti Terreur Fonds, het Huisvestingscomité en de Vereeniging voor Socialistische Ontwikkeling (V.V.S.O.);
- k. de Socialistische Arbeiders Jeugd (S.A.J.);
- l. het Landelijk Verbond van Sociaal-Anarchisten, de Alarmgroepen en het Landelijk Verbond van die groepen, de Vrije Socialistische Vereeniging, benevens alle andere anarchistische groepen



en de Bond van Anarcho-Socialisten (B.A.S.);

m. het Nederlandsch Syndicalistisch Vakverbond met de daarbij aangesloten vakgroepen, de Syndicalistische Arbeiders Jeugd Organisatie, de Syndicalistische Vrouwen Organisatie en het Fonds voor Internationale Solidariteit Nederland (F.I.S.);

n. de Internationale Anti-Militaristische Vereeniging (I.A.M.V.), het Internationaal Anti-Militaristisch Bureau (I.A.M.B.) en het Comité van Actie Dienstweigeringsmanifest „Mobiliseeren”;

o. de Internationale Socialistische Anti-Oorlogs Liga (I.S.A.O.L.);

p. de Vrijdenkersvereeniging „De Dageraad”;

q. de Perhimpoenan Indonesia;

r. de Nationaal Socialistische Beweging (N.S.B.);

s. de Algemeene Nederlandsche Fascisten Bond (A.N.F.B.);

t. de Nationaal-Socialistische Nederlandsche Arbeiders Partijen (groepen Schouten, Smit („de Binckhorst”), Kruyt, de Joode alias van Waterland en van Rappard);

u. het Verbond van Nationalisten en

v. het Verbond van Nationaal Solidaristen in Rijks-Nederland om de doeleinden, die zij nastreven, of de middelen, die zij aanwenden, de behoorlijke vervulling door, den ambtenaar in 's Rijks dienst van zijn plicht als ambtenaar kunnen in gevaar brengen of schaden;

benevens de communistische mantelorganisaties:

1. Vereeniging van Vrienden van de Sovjet-Unie (V.V.S.U.);
2. Internationale Roode Hulp „Holland” (I.R.H.);
3. Internat. Arbeiders Hulp (I.A.H.);
4. Revolutionnaire Vakvereenigings Oppositie (R.V.O.);
5. Landelijk Werkloozen Strijdcomité (L.W.S.C.);
6. Rood Frontstrijdersbond (R.F.B.);
7. Rood Sport Eenheid (R.S.E.);
8. Arbeiders Schaakbond „Holland” (A.S.B.H.);
9. Arbeiders Voetbalbond „Holland” (A.V.B.H.);
10. Arbeiders Dambond „Holland” (A.D.B.H.);
11. Arbeiders Theaterbond „Holland” (A.T.B.H.);
12. Schrijvers-Collectief „Links Richen” (L.R.);
13. Vereeniging van Arbeiders-Fotografen;

14. Liga tegen imperialisme en voor nationale onafhankelijkheid;

15. Centraal Anti-Oorlogscomité (C.A.O.C.);

16. Marxistische Arbeidersschool (M.A.S.);

17. Nederland — U.S.S.R.;

18. Proletarische Vrijdenkersvereeniging (P.V.V.);

19. De strijdbond tegen het Fascisme (S.T.F.);

20. Het Nederlandsch Comité van Kunstenaars en Intellectueelen ter bestrijding van de Terreur in Duitschland;

21. Het Nederlandsche Boerencomité (N.B.C.);

benevens de Sociaal Democratische Arbeiders Partij en de organisaties, aangesloten bij het Nederlandsch Verbond van Vakvereenigingen (N.V.V.), alsmede het Bureau van actie en propaganda tegen het communisme en fascisme (Buracprop) en het Bureau van boycot van Duitse waren, om de doeleinden, die zij nastreven, of de middelen, die zij aanwenden, de behoorlijke vervulling door den onder het Departement van Defensie ressorteerenden ambtenaar van zijn plicht als ambtenaar kunnen in gevaar brengen of schaden.

Elegantmodel rijk aan aroma in luxe doosjes en toch maar 40 ct. per 10 stuks deze Panter de Luxe.

DE LUXE **PANTER**

DE VERHOUDING TUSSCHEN
LANDSTORM EN
BURGERWACHTEN.
Beide zijn in vele opzichten geheel onderscheiden instituten, evenwel met



ONZE **VLAGGEN** TROTSEREN DE **ZWAARSTE STORMEN**
Schriftelijke garantie - Vraagt vrijblijvend modellen - BOGAERTS-GRAAFLAND — BOXTEL

De
eet

van

E

Vra
en
. . O
N.V
18:

vo
Res
Ove
niet
Lar
J. F
lijk
Jhr
Con
pen
gen
en
Sec
mis
van

VF

1
een
nan
sen
plaj
wet
ten
het
mo
naa
het
zen
con
op
reit
pos
wel
Rij
Rij
pos
het

kun
ter
kun
te
zij
per
mo
we
al
vla
hu
hae
mo
gey
dri
del
ker
der
ste
sta

on
lee
Dr
Jo

NABUURSCHAP.



VAAND
Pa. JANSS
Tel. 813. E
Hoogst
* Prima

Na afl
welken d
niet dien
die bij zi
leeftijd v
te Onze
zoek de
en tijd v
en verke
Ministe
April 193
de uitvo
ing tot
van Res
macht, a
Reserve
en het s
shuit van

ALC

Reserve

1. Per
42 bis v
ning to
meenen
baalde i
wensche
ken door
Defensie
Koningin

2. In
rang, in
Officier v
te worde
meld de
de maat
hiening e
waarom
ning to
meenen
komen e
houding
gestaan
krijgsma

3. Bij
overgele
artikel 4
bewijs v
in punt 4
wijs van
door de
plaats v
mogelijk
schikthe
eerde b
ven acte

BLI
BE
IN

A. ad a
uncto an

Eerste o
die te

1. De
doet bin
noeming
speciale
illerie,
artillerie
zij altha
zoodanig
werkelijk
na ter z
Directie
den Min

Smee

Tel. 716

5 gal

Per

„KNAL“ // Smaakt als Champy

Zierikzee en verschillende burgemeesters van de buitengemeenten, waren voor het stadhuis aanwezig.

De stoet marcheerde nu naar de concertzaal, voor het bijwonen van de bijeenkomst. De zaal zag er feestelijk uit. Het podium was rijk versierd met groen en palmen en te midden van een keur van bloemen glorieerde de beeltenis van de jarige Prinses Juliana. Tegen de wanden van de zijloges waren de vlaggen der verschillende afdeelingen van Schouwen Duiveland aangebracht.

De Huzaren zetten den avond in met eenige vroolijke marschen.

Het openingswoord werd gesproken door Jhr. Mr. J. Schuurbeque Boeije, burgemeester van Zierikzee en voorzitter der plaatselijke landstormcommissie. Spr. wees op de merkwaardige gelegenheid van dezen dag voor de landstormers van het eiland: den verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana. Oranje is de kleur van ons Koningshuis; Oranje is ook de kleur van het embleem van den B.V.L. De landstormers zijn samengekomen om den geboortedag van de Prinses te gedenken en ons past vandaag een eerbiedige hulde aan de hooge jubilarisse.

Vervolgens richtte spr. zich tot Z.Exc. Generaal Duymaer van Twist.

Het is voor ons allen, aldus spr. een groot voorrecht u in ons midden te zien. Wij allen weten, hoe de B.V.L. u ter harte gaat en wat hij aan u te danken heeft.

Spr. wees vervolgens op de beteekenis van den B.V.L., welke niet moet worden beschouwd als een aanvalswaapen tegen andere geestesrichtingen. Wij willen, aldus spr., alleen verdedigen wat in onze oogen het hoogste goed is. In tijden als deze is een der eerst noodige zaken rust en orde. Spr. maande vervolgens aan om het Gezag te steunen, opdat de regering rustig kan arbeiden aan haar zware taak.

Hierna was het woord aan den Generaal Duymaer van Twist, die onder luid applaus het spreekgestoelte beklom. De Generaal zeide uit het défilé den indruk te hebben gekregen, dat de Landstormers van Schouwen Duiveland paraat zijn.

Speciaal dankte de Generaal de heeren Cock en van den Broek, voor hetgeen zij steeds in Zierikzee voor den Landstorm doen. Ook is spr. vol erkentelijkheid voor de vrouwen van de Landstormers, die hun mannen, zonen en verloofden stuwen in hun streven en de beweging meehelpen groot maken. Naar aanleiding van den verjaardag van Prinses Juliana herinnerde spr. aan hetgeen wij ons nationaal bezit kunnen noemen: ons volkslied, dat gedicht werd in tijden van druk; ons Oranjehuis en onze vrijheid. . . . Spr. wees vervolgens op de propaganda, die op den dag van heden nog steeds gevoerd wordt voor communisme en voor de dictatuur. De B.V.L. kweekt liefde voor ons Vorstenhuis. Als het moet, aldus eindigde de Generaal, dan zullen onze vrijwilligers van Schouwen en Duiveland, aangewakkerd door de vrouwen achter ons vaandel optrekken. Daarom, Landstormers, sluit de gelederen! . . .

Een daverend applaus brak los na deze geestdriftige redevoering van den vorigen Generaal.

Onder doodsche stilte bliezen de Huzaren de militaire taptoe, welke een dankbaar applaus oogstte.

Vervolgens was het woord aan burgemeester Vienings van Clinge, die in een gloedvolle rede het begrip Gezag uiteenzette, meermalen onderbroken door luid applaus van de aanwezigen.

Na de pauze genoten de aanwezigen van een tweetal films „De torens zingen“ en „Oranje en Volk in 1935“.

VALKENBURG HOTEL „ORANJE NASSAU“

Eerste klas gelegenheid ter plaatse

Vooraf de laatste film, welke verschillende interessante beelden gaf uit het officieele leven van de Koningin en de Prinses, mocht zich in een bijzondere waardeering verheugen.

Nadat tenslotte Overste Bierman nog een slotwoord had gesproken, waarbij hij vooral den Generaal dankte voor zijn aanwezigheid en den heer van den Broek voor de keurige organisatie van dezen avond, verlieten de aanwezigen onder de tonen van eenige pittige marschen de concertzaal.

De Landstormers van Schouwen en Duiveland hebben den verjaardag van onze Kroonprinses op waardige wijze gevierd.



Uit de Afdeelingen

Aalst, 21 Maart. Prijsuitreiking in café „De Meiboom“, waarbij het woord voerden de plaatselijke leider en de heer L. van Agt, secretaris der gewestelijke commissie. Van de 36 prachtige prijzen zijn slechts enkele gekocht. Bijna alle werden geschonken door de handeldrijvende middenstanders van Aalst. De eerste prijs bleek te zijn behaald met een gemiddelde van 463 pnt. in 10 oefeningen van 5 schoten, en uit het afroepen der namen van de ranglijst bleek, dat harden kamp was geleverd. De afdeeling telt thans 52 vrijwilligers.

Aarle-Rixtel, 27 April. Landstormsamenkomst. Onder de aanwezigen waren de burgemeester, de gemeentesecretaris, wethouder Verstappen en het raadslid Van den Heuvel. Na een inleidend woord van den heer Rutten volgde de prijsuitreiking. Vervolgens sprak de heer Van Agt, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „De Meierij“, die in een vlotte en keurige toespraak de wordingsgeschiedenis van den landstorm releveerde, zijn preventieve beteekenis in het licht stelde en allen aanspoorde trouw lid te blijven en meerderen tot aansluiting te bewegen.

Adorp. Woensdag 29 April vergaderde de afdeeling Adorp te Sauwerd tot het houden van een schietwedstrijd, onder leiding van luitenant Dijksterhuis. Van de gewestelijke commissie waren aanwezig de heeren kap. De Jonge en Bontkes Gosselaar en van de plaatselijke commissie burgemeester Bruins Slot en de heer Kuipers.

Amersfoort, 22 April. De voorzitter, res. luit.-kolonel A. Blusse van Oud-Alblas, heette de aanwezigen welkom, in het bijzonder den secretaris der gewestelijke landstormcommissie, mr. J. G. A. van Geldorp Meddens. Met eenige toepasselijke woorden installeerde de voorzitter den nieuw benoemden plaatselijken leider, res. kapitein W. J. van Dam Jr. De secretaris der

C. M. VAN DIEMEN DORDRECHT

VAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus
Nederlands Beste Adres

PLAATSELIJKE
LEIDERSVERGADERING
„LIMBURGSCHER JAGERS“.

Roermond, 27 April. De afdeeling Roermond van het landstormkorps Limb. Jagers hield in restaurant „De Prins“ haar jaarvergadering.

gewestelijke commissie, mr. Van Geldorp Meddens, richtte zich met eenige hartelijke woorden, waarin vooral de nadruk werd gelegd op de taak van de plaatselijke commissie, tot de nieuw benoemde leden der plaatselijke commissie, de heeren res. luit.-kolonel Fischer en dr. B. Keulen. Na de pauze werden brevetten en prijzen uitgereikt. Hartelijke woorden werden o.m. namens de vrijwilligers nog gesproken door den heer K. Leeve, die den afgetreden plaatselijken leider, res. luit. Ruys, huldigde en de blijdschap der vrijwilligers uitsprak, dat hij als instructeur behouden bleef.

Arnhem, 23 April. Grote samenkomst in „Musis Sacrum“, die uitnemend slaagde. Niet alleen, aldus de „Arnh. Crt.“, omdat de belangstelling de verwachtingen overtrof (de zaal was tjokvol), doch ook hetgeen te zien en te hooren gegeven werd, stelde in niets teleur.

De zaal was op aantrekkelijke wijze versierd. Aan de zoldering was een origineele versiering aangebracht, terwijl op het podium groen, oranje en rood-wit-blauw elkander afwisselden. Tegen den achterwand van het podium hingen — met oranje omgeven — de portretten van H.M. de Koningin en van H.K.H. Prinses Juliana.

Tal van militaire en burgerlijke autoriteiten woonden de samenkomst bij. Opgemerkt werden o.m. de commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, mr. S. baron van Heemstra, (de burgemeester van Arnhem had bericht van verhindering wegens ambtsbezigheden gezonden), de commandant van het korps rijdende artillerie, overste R. J. P. v. d. Berg van Sapperoa, de commandant van het 8e regt. infanterie, overste C. D. Viehoff, de commandant van het landstormkorps „Veluwezoom“, res. luit.-kolonel J. W. Buurman, de voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie, mr. A. G. A. Ridder van Rappard en vrijwel alle leden dezer commissie, res. kolonel W. van Ingen Schouten, secretaris dezer commissie, de oud-commandant van „Veluwezoom“, res. luit.-kolonel F. J. J.

J. v. d. BOOGERT - SOMMELSDIJK
Luxe autoverhuur - Met en zonder chauffeur
Ring 99 - Telef. 190

baron van Heemstra, voorts res. luit.-kolonel mr. A. baron van Heeckeren van Kell, vertegenwoordigers van zuster-afdeelingen, van verenigingen van reserve-officieren, van de Burgerwacht, van het Nat. Jongeren Verbond en van Oranjeverenigingen.

In de zaal waren voorts vele actieve en reserve-officieren, benevens vele dienstplichtigen, die zich thans onder de wapenen bevinden. Ook van buiten Arnhem waren vele landstormers naar „Musis“ gekomen. De gemeenten Rheden en Renkum waren sterk vertegenwoordigd, terwijl autobussen B.V.L.-ers uit verder gelegen plaatsen naar Arnhem hadden gebracht.

Nadat de trompetters van het korps rijdende artillerie een fanfare hadden doen hooren en de stamfmuziek van het 5e regt. infanterie onder leiding van kapelmeeester Van der Glas een pittigen marsch had gespeeld, sprak de voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, mr. J. W. U. Doornbos, een openingswoord, waarin hij — na een welkom aan de autoriteiten — een krachtig beroep op de vrijwilligers deed, om mede te werken aan den verdere uitbouw van den B.V.L.

Vervolgens werd een vele malen toegejuichte rede gehouden door oud-minister mr. H. Bijleveld, uit Amsterdam, die het wonderbare instituut van den B.V.L. schetste, in wiens rust zijn groote kracht ligt.

Na de pauze werden door enkele leerlingen van de schermzaal Carels onder leiding van den heer Carels enkele partijen schermen gedemonstreerd.

Door res. kolonel W. van Ingen Schouten werden hierna de prijzen uitgereikt.

Nadat mr. Doornbos een woord van dank tot autoriteiten en medewerkers had gericht, werd door de stamfmuziek van het 5e R.L., geassisteerd door de trompetters van het K.R.A., de trommelslagen en hoornblazers, een groote militaire taptoe uitgevoerd, eindigende met het Wilhelmus, dat door allen staande werd meegezongen.

Assendelft, 1 April. Samenkomst, waarbij de overleden secretaris van het gewest Amsterdam, de heer K. L. Schell, en het oud-lid van de plaatselijke commissie, pastoor J. B. Nagel, werden herdacht. Voorts werden prijzen uitgereikt en besprekingen gehouden.

Beek en Donk, 6 April. Na een welkomstwoord van den plaatselijken leider, den heer A. Raaijmakers, werd het woord gegeven aan den heer Van Agt, secretaris der gewestelijke commissie, die op bijzonder duidelijke wijze het doel en de werking van den B.V.L. uiteenzette. Hierna vond de prijsuitdeeling plaats door den voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, jhr. E. van Nispen tot Panterden, burgemeester van Beek en Donk. Onder de aanwezigen werden nog opgemerkt pastoor Van Riel, wethouder v. d. Elzen, secretaris Thijssens en res. luitenant v. d. Made.

Beetgummolen, 5 Maart. In de Geref. kerk alhier hield de afdeeling van den B.V.L. een propaganda-avond, onder leiding van den heer A. D. v. d. Schaaf. Nadat deze een inleidend woord had gesproken, werd een tweetal films vertoond, waaronder de bekende film „Sluit de Gelederen“. De heer La Roi, van Leeuwarden, hield een propagandarede, terwijl de heer Heukels een slotwoord sprak. De kerk was flink bezet.

Bergen op Zoom, 13 April. De afdeeling heeft in den afgelopen winter regelmatig en met veel animo schietoefeningen met KSO-patronen gehouden in het daartoe welwillend beschikbaar gestelde lokaal der R.K. Militairenvereniging. De noodzakelijke kosten, hieraan verbonden, werden door de vrijwilligers zelf bestreden, ter-



Bijeenkomst te Arnhem op 23 April 1936.

(Foto afgestaan door de „Arnhemsche Courant“.)

"Is dat kleintje daar ook zoo duur?"
"Die komt op vijf-en-zeventig pop!"
"Nou! dan dat heel klein mormeltje daar in dien hoek?"
"Die is te koop voor honderd gulden!"
"Wel, heb ik ooit van m'n leven! Wat kost 't mij dan eigenlijk, wanneer 'k heelemaal geen hond koop?"

IN DEN SPEELGOEDWINKEL.

Winkeljuffrouw: „Kijk! deze prachtige, onbreekbare trommel is dat niet iets voor uw zontje?"
Moeder: „Ja! hij is prachtig, maar hebt U voor mij er dan ook een paar onbreekbare trommelvliezen bij?"
Fientje: „Moesje, kan ik gestraft worden voor iets, dat ik niet gedaan heb?"
Mammie: „Natuurlijk niet, m'n schat!"
Fientje: „Moesje, 'k heb m'n huiswerk niet gedaan!"

Oom: „Zoo, zoo! en je gaat nou al naar school, hè?" En wat doe je daar wel het liefst, Bert?"
Bert: „Naar huis gaan, Oom!"

OPSCHEPPERS.

Frits was al een blauwen Maandag op een handelskantoor en pochte: „'t Is bij onze firma zoo afgedrievierendeeld druk, dat we met mekaar circa 1000 gulden per jaar aan inkt gebruiken!"
Z'n kameraad trok den neus op en antwoordde: „Och, vent! da's de moeite niet waard! Dan moet je bij ons op 't kantoor komen! Wij sparen per jaar wel duizend gulden uit op den inkt, omdat we geen puntjes op de i zetten!"
„Waarom klom Michiel de Ruyter weer van den Vlissingen toren af?"
„Omdat z'n Moeder hem toeriep: Michiel, de pap staat klaar"

EEN BROER VAN TIJL UILENSPIEGEL.

Een zwerver presenteerde Jansen (Dit was een welgestelde boer) In éenen avond dood te maken Al wat op zolder, stal en vloer Als muis of rat, met rust'loos knagen Den vree der hofstee kwam belagen.
„Je zult een blanken riks ontvangen", Besloot de boer na rijp beraad,
„Als jij dat ontuig op kunt ruimen; Je krijgt, voordat 'j' aan d' arbeid gaat, Alvast een paar spekpannekoeken; Die zal ik maar als voorschot boeken!"
„Top!" riep de schooier opgetogen; En, hong'rig als een sleeperspaard, Verslond hij 't smeu en smakelijk baksel,

Bij 't likken van z'n stoppelbaard. In 't woonvertrek zat ondertusschen Boer Jansen 't wiegekint te sussen.
„Kom!" dacht de boer na 'n wijle wachten,
„Hoe zou 't met onzen Nimrod gaan?" Hij stak z'n raagshoofd door de staldeur, En bleef daar als een hekpaal staan: De zwerver lag bij 't avondgrauwen Op 'n bussel stroo z'n pruim te kauwen.
„Zeg, likkebaard! hoe denk 'j' er over? Nog niks gevangen? — Da's toch grof!" Zoo raasde Jansen als bezeten; Toen schoot de schooier uit z'n slof: „Hoe kon 'k nou aan den slag geraken? Breng m' eerst het tuig, da'k dood moet maken!"
OOM BERTUS

Mede langs dezen weg betuigen Commissie, Plaatselijk Leider en Leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afdeling Vianen, hun medevoelen met Echtgenooten, Kinderen en Familieleden, bij het overlijden van den heer **Gijsbertus van Herwijnen** in leven lid van onze afdeling.


KONINKLIJKE-BEGEER
VOORSCHOTEN
MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR EERSTE KWALITEIT
ROOMBOTER
Zowel verpakt als in fust.
Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

WAPENVERZAMELING
TE KOOP
verzameling oude wapens, 57 st., voor aannemelijk bod. Brieven no. 104 bur. v. d. blad.
D'E PRACTISCHE HUISVROUW KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

TE HUUR AANGEBODEN OP TEXEL:
gemeubileerd nieuw huis bevattende 1 zitkamer, keuken, 5 slaapkamers met 7 bedden, str.water; in de nabijheid van de Slufter en de Muie- en Noordzeestrand. (Prijs naar overeenkomst.) Aanbevelend, Jn. VAN HEERWAARDEN, Slufterweg 128a, Eierland, Texel.

M. v. REIJN'S
LOODGIETERSBEDRIJF N.V. ELECTRICIENS
Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052 Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470
ROTTERDAM

VLAGGEN AANDELS
BEKERS - MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG WESTEINDE 36
Vervaardiger van Regimentsvlaggen en Hofborduursels

GARAGE „DEIJS"
LUNTEREN - TELEF. 200
VRAAGT PRIJS!
Verhuur - Stalling - Reparatie Bussen, taxi's. Lage tarieven

F. G. TIEMAN
HELLEVOETSLUIS NIEUW HELVOET OOSTVOORNE -
ZENTRA - HORLOGES
Verzending door geheel Ned.



K. A. HAVELAAR
MOERCAPELLE
SPECIALITEIT in Wiedmessen, Schoffelmachines en Stalen Zwingers
Alles Nederl. Fabrikaat
NEDERL. PATENT 17097

Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAT 88

Reist per AAA Busdienst naar Apeldoorn, Arnhem en Ede Speciale Luxe Touringcars voor Gezelschappen.
Gebrs. ROBART - Apeldoorn Marktstraat 8 - Telefoon 2871

Bloemenmagazijn
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - Tel. 111561

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN
MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden



W.L.D.
De man van standing draagt **W.L.D. SCHOENEN**
Verkrijgbaar in alle voorname zaken

ROELFSEMA'S
TABAK
WINSCHOTEN

GARAGE „LUXE"
TURFMARKT Nos. 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

Alle prijzen  Alle modellen
KOEKENBERG'S
Krui- en Trekwagenfabriek
Oldenzaal - Telefoon No. 770
(Vraagt catalogus)


J. A. MARCHAL Jr.
KAZERNESTRAAT 2
AMSTERDAM C.
Telefoon No. 51252

J. J. van Nunen-Boes
Heuvelstraat 68-70, Tilburg
Speciaal adres voor aankoop van prijzen voor schietwedstrijden.
Huish. en luxe artikelen.

UNIFORM-KLEERMAKERIJ
ANDIJKER TAFELKOEKEN
Het neusje van de zalm!
Prijs 25 ct per bus
Firma **FAUST & DE VRIES**
Andijk-Oost

UNIFORMEN
G. J. RHEBERGEN
(voorh. JULIUS HUF)
AMSTERDAM
Keizersgracht 433 - Tel. 30433

H.A.T.A.X
AUTOBUSONDERNEMER
SLIEDRECHT
TELEFOONNUMMER 266

 **HAAS' Rijwielen**
15 gld. tot 33.25, zo af fabriek, vr. prijscoeur. No. 17. **Haas' Rijwielfabr.** Maassluis, tel. 168

A. ten Bruggencate
Broek op Langendijk
Telefoon 48
Petroleumproducten

S. J. ROSIER
ZUIDSINGEL No. 58
AMERSFOORT
SINDS 1909
UNIFORMEN
Specialiteit: **Rijbroeken** Overal te ontbieden

N.V. Oldambster Zuivelfabriek
en Melkinrichting
WINSCHOTEN
Levering van uitsluitend **PRIMA KWAL. MELK EN MELKPRODUCTEN**

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid trakteeren, neemt dan onze **fijne Dé-Dé-Wafels** Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van **BASALTINE-TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

ZWIERS' UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Hertogstraat 27
ARNHEM
Gediplomeerd Coupeur der Europeesche Mode-Academie
Levert Uniformen voor alle Wapens en Dienstvakken
Vraagt prijscoeurant of coupeursbezoek
Prijzen zeer billijk

ACCOUNTANTSKANTOOR
H. M. VAN TRIET
Van Itersonlaan 1
GOUDA
Telefoon no. 2204

J. DELSMAN
Belastingzaken
J. W. BUURMAN
Boekhoudingen
ARNHEM
Renssenstraat 6 - Tel. 22718

„HET SIGARENHUIS"
P. RUSTICUS
Oosterstraat hoek Oosterkade Leeuwarden - Tel. 3030 en 3177
levert gaarne aan alle Landstormers alleen 1e klas kwaliteiten in iedere prijsklasse

DRINK:

REX
ZOETE MOST (100% appel) sap
De alcoholvrije drank bij uitnemendheid
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN
VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
HIEN-DODEWAARD, BETUWE.



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

Carrosseriebouw N.V. M.E.G.G.A.

CAPELLE a.d. IJSSEL
Telefoon (Rotterdam)
No. 53009

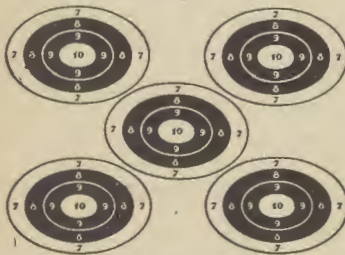
**Vraagt prijs
en beschrijving van onze modellen**

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon No. 335893

Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

SUCCESS 1935



form. 17½ x 25
Auteursrechten voorbehouden.

GEbruik VOORTAAN de serieuze schijven **SUCCESS 1935**

5- en 3-schoots, gedrukt op
speciaal vervaardigd schiet-
schijvencarton. — Alléén
verkrijgbaar:

N.V. v.h. Fa. Groenendijk
Slaghekstr. 90-94 - R'dam Z.
Tel. 11386

Levering van schijven voor
Landstorm en Burgerwacht
franco huis door heel 't land

Firma C. en S. VALKENBURG & Co. SCHERPENZEEL (Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen:
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

**GOEDEWAAGEN'S
DOORROOKERS**

**MET OPKOMEND LICHTBEELD
SCHAAKWEDSTRIJD**

Beyl's

Verzekering Maatschappij
Sneek

Directie: S. ZEIJL Wzn.
Comm.:
Prof. Mr. P. S. Gerbrandy.
Mr. J. Oranje.
H. M. Martens,
Burgemeester Sneek.

**Auto-, W.A., Ongevallen-,
Ziekten-, Glas-, Brand- en
Transportverzekeringen.**

Op plaatsen, waar nog niet
vertegenwoordigd, **agenten**
gevraagd.

**HERENPAK REINIGEN f 2.50
STOOMEN**

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

GEbRS. v. LEUSDEN
EDE - OOSTERBEEK
Jacht- en Toeristenartikelen.
Amuntie, Tenten, Veld- en
Thermosflesschen, Rug-
zakken, enz.

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijschr. of reizigersbezoek

Vreeland - Hotel „De Nederlanden” - Café-Restaurant
Heerlijk, rustig gelegen aan het schoonste plekje van de
Vecht, met gezellig terras en flinke serre. Ruime, frissche
slaapkamers met stroomend water. Prima keuken. Garage.
Eigen aanlegsteiger. **Tel. 801 doorl. Bondshotel.**

ALKMAAR
DINEERT IN
't GULDEN VLIÉS
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

Hotel „ATLANTA”
Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTAFEL
Modernste ter plaatse —
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

**APELDOORN
HOTEL BLOEMINK**
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

Hotel „De Gouden Leeuw”
Beekbergen
Prachtig gelegen bij bosch en
zwembad. Pensionprijs f 2.50
p.p. en p.d. Logies en ontbijt
f 1.50. — Prima keuken.
Aanbevelend,
A. J. VAN TEECKELBURG

Voor
BERGEN OP ZOOM
is Uw Zaak
Hotel „DE DRAAK”
Goed en goedkoop

Naar Brielle?
dan naar
't Hotel „De Nymph”
't Bekende Café-Restaurant

**Bevoordeelt
de
Adverteerders**

Ford

**SNEL EN
VEILIG-
BETROUWBAAR
ZUINIG**

**N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING
„CONCORDIA”**
HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

Hotel
Café-Restaurant
**„DE ZALM”
GOUDA**

**LEEUWARDEN
Hotel „De Kroon”**
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Hotel-Rest. „NEUF”
Meppel - Tel. 2322
Uitstekende keuken

**Hotel Café-Restaurant
„BUYSEN”**
ROOSENDAAL

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
**KAMERS, vanaf f 3.—
incl. uitgebreid Holl. ontbijt**

Hotel-Restaurant RICHE
TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG
Kamer met ontbijt f 3.—
Plats du jour (met soep)
f 1.25 en f 1.50
Diners, vanaf f 1.60

VAN HECK's Vacantie-oord
Scheibaan Oisterwijk
(Post Haaren)
Mooi gelegen. Vraagt prosp.
Aparte tweepersoons slaapk.
f 10.- per persoon per week

H. W. BLOMJOUS
DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten

KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

Kool's Wapen- en Kinohandel
Grote voorraad concours-,
buks- en bosquette-patronen
SMALFILMCAMERA'S
EN PROJECTOREN
J. J. KOOL - ROTTERDAM
Rodenrijschelaan no.27
Telefoon 41617

Fa. F. JAGER
ZAADTEELT
ZAADHANDEL

**WINSCHOTEN
G. M. A. STEIJLEN**
DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
Tel. 141 - Giro 119428

UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

**BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.**
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK

Adres Rotterdam :
Nieuwehaven no. 49, tel. 13558
Adres Schiedam :
Overschiesche str. 78, tel. 68114

H. DE VINK — DEVENTER
WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN
OVERAL TE ONTBIEDEN

**NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

ALLE BANKZAKEN
SAFE DEPOSIT - KOFFERKLUIS

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIEN EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTEN
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN to. 105 - TEL. 13820

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM
Eendrachtstraat 38 a en c
**HET adres voor alle handels-
en vereenigingsdrukwerk !**

**SIGAREN MAGAZIJN
A. Drughorn**
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

UNIFORMEN
van krantz, kamg. whipcord
f 59.50
Pasvorm gegarandeerd
MAISON GERMAN
St. Janssingel 13 - 's-Bosch

**ER IS MAAR EEN
KAREL**

**PUDDINGEN MERK
A.J.P.**
STELLEN IEDEREEN TEVR

puddingfabr. A. J. Polak, Gro

THE LEADER

PRYS f 6.75
IN ALLE GOEDE ZAK

H. DE VINK — DEVENTER
WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN
OVERAL TE ONTBIEDEN

**NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

ALLE BANKZAKEN
SAFE DEPOSIT - KOFFERKLUIS

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIEN EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTEN
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN to. 105 - TEL. 13820

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM
Eendrachtstraat 38 a en c
**HET adres voor alle handels-
en vereenigingsdrukwerk !**

**SIGAREN MAGAZIJN
A. Drughorn**
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER
van
„DE BEL” - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol veel
trouwen de wasch ter behal
deling van iedere huisvrouw
Vraagt U eens bij ons aan
Wij zijn zeer concurrent

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

EIGEN KARAKTER EN MITSDIEN EIGEN KOERS.

Niemand, die eenigermate ernstig kennis heeft genomen van den aard en de samenstelling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zal willen ontkennen, dat dit overheidsinstituut in ons land een geheel eigen plaats inneemt.

De militaire organisatie, de bijzondere verhouding en verantwoordelijkheid tegenover de Regeering, de samenstelling uit alle godsdienstige en politiek-nationale groepen der bevolking, het vrijwillig karakter der verbintenissen maken de leiding voor dit instituut niet eenvoudig.

Met grooten tact en niettemin met beslistheid moet de koers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gericht worden op het ééne groote doel: onvoorwaardelijken steun aan het wettig overheidsgezag.

Van den Dollard tot aan de Schelde moet één en dezelfde geest van saamhoorigheid en opofferingsgezindheid alle onderdelen van dit instituut en de vrijwilligers gelijkelijk bezielen.

Erkend moet worden, dat dit doel bereikt is.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm staat te midden van ons volk als een welbewuste, vast aaneengesloten eenheid, ter beveiliging van onze volksvrijheid.

Naast den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn nationaalgezinde vereenigingen en bonden van allerlei aard uit den grond gerezen en talrijken onzer vrijwilligers zijn ook tot deze als lid toegetreden.

Om de eigen positie als militair overheidsorgaan zuiver te houden, heeft de leiding van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm echter steeds geweigerd, dit instituut op sleeptouw te laten nemen door particuliere vereenigingen.

Anderszijds heeft zij ook steeds geweigerd den slep-tros uit te werpen en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm als tractor dienst te laten doen.

Het nationale leven ten onzent is zeer rijk geschakeerd en biedt vele mogelijkheden. Dit heeft z'n goede zijde.

Men vergunne den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm evenwel zelfstandig eigen karakter en eigen koers te bewaren.

Wederzijdsche waardeering voor al hetgeen buiten den B. V. L. ten nutte van vaderland en volk geschiedt, kan daarbij ongerept bestaan.

DE MAN, DIE HET WIEL DRAAIT.

Sinds 1922 wordt door de Gewestelijke Commissiën zorggedragen, dat in elke afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm één der vrijwilligers als plaatselijk leider optreedt.

Deze is met recht de man, die in iedere gemeente het wiel draait.

Plaatselijke leiders telt de B.V.L. thans 1217. Zij zijn de ruggegraat van het instituut; men vindt ze in alle rangen en standen; van den reserve-Luitenant-kolonel tot den gewonen dienstplichtigen soldaat.

Maar allen hebben zij dezelfde taak, denzelfden wil, nl. den dagelijkschen gang van zaken in hunne afdeeling zoo te regelen, dat deze één saamhoorig, paraat korps vormt van actief waakzame, betrouwbare, vastbesloten vrijwilligers. Achttien karaats kerels!

De plaatselijke leider is niet met militair gezag over zijne afdeeling bekleed.

Hij heeft het gezag, dat ieder heeft,

die voor een bepaalden kring verantwoordelijken arbeid verricht.

Een gezag, gefundeerd op prestatie en vertrouwen.

En zoo gezien, is de invloed der plaatselijke leiders in den B.V.L. van onge-meene beteekenis en waardij.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „LIMBURG“.

Als waarnemend secretaris-penningmeester dezer Gewestelijke Commissie is opgetreden het lid, de heer G. W. van Lokven, Steenstraat 13, Venlo, Tel. 153.



Elegant model rijk aan aroma in luxe doosjes en toch maar 40 ct. per 10 stuks deze Panter de Luxe.

DE LUXE PANTER

Landdag van den B.V.L. te Den Briel.

De historische stad, de bakermat onzer vrijheid.

Minister de Wilde schetst de groote beteekenis van den landstorm.

Goeree en Overflakkee per expresse boot naar Brielle.

Zaterdag 6 Juni, landdag te Brielle. De eerste landdag van dit jaar. In alle opzichten geslaagd.

Heerlijk zomerweer was het en de Briellenaars hebben meegeleefd met dit gebeuren van den B.V.L. in het Verband „Monden der Maas“; overal hing de nationale driekleur uit en was men getooid met oranje.

Voor velen is het dien dag vroeg-og geweest, zoo b.v. voor de 700 deelnemers, die per expresse boot van Goeree en Overflakkee kwamen.

Twee extra-trams voerden de deelnemers van beide einden van het eiland naar de haven te Middelharnis. Het s.s. „Schelde“ van de R.T.M. wachtte daar en om circa 6.30 uur werd vertrokken. Het „Eilanden Nieuws“ vertelt er van:

Rrrrrrr... — rrrrrr... Half zes — de wekker loopt af. Slaperig de oogen gewreven — even denken — wat is het vandaag?... Zaterdag 6 Juni, Landdag voor den B.V.L.

Dan er gauw uit, want 6.13 vertrekt de trein naar het havenhoofd, waar de expresse boot ligt, die de Landstormers van Flakkee naar den Briel zal voeren.

Als we aan het station te Middelharnis komen, wemelt het van Beevééllers, die als aan weerszijden van het perron de trams uit beide richtingen arriveeren er als laatsten worden bijgestuwd.

Ja, de trams zijn vandaag weer eens wat je noemt, echt vol!

Een half uur later koerst „De Schelde“ van de R.T.M. met plm. 700 Flakkeesche vrijwilligers in de richting van den Briel.

Het is mooi weer, het belooft een prachtige dag te worden.

De kapitein, de heer den Hartog, vond het voor de passagiers prettiger via Hellevoetsluis te varen; het Spui zien we zoo vaak, en in het kanaal komen we niet elken dag. Het werd dan ook een erg prettige reis en er heerschte een opgewekte geest.

Plm. kwart voor negen arriveerden we te Den Briel,

waar op de kade het muziekkorps „Libertatis Primitiae“ stond opgesteld om de Flakkeesche jongens te ontvangen.

De Commandant van het Landstormkorps „Monden der Maas“, kolonel W. G. van Hoogenhuijze, Adjudant in buitengewonen dienst van H.M. de Koningin, stond ook op den walkant, benevens Burgemeester L. J. den Hollander van Middelharnis (voorz. afd. Goeree en Overflakkee) met eenige officieren, behoorend tot het uitvoerend comité, om de afdeelingen te verwelkomen.

Direct na het van boord komen werden de afdeelingen in formatie opgesteld en met de muziek voorop ging het door de stad naar het schietterrein.

De schietwedstrijden waren reeds te 7.30 uur begonnen, zoodat reeds eenige afdeelingen van Voorne en Putten klaar waren, toen Flakkee aan de beurt kwam.



ALS GOED RECRUIT HEEFT HIJ GELEERD, DAT VOOR EEN STER: MEN SALUEERT

Ontvangst ten Raadhuize.

Om pl.m. half 11 werden de autoriteiten op het raadhuis door het gemeentebestuur van Brielle, onder leiding van Burgemeester, Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, ontvangen.

Hier waren: Z.Exc. Mr. J. A. de Wilde, Minister van Binnenlandsche Zaken, de voorzitter der Nationale Landstormcommissie, Z.Exc. L. F. Duymaer van Twist, vergezeld van de heeren Res. Majoor K. A. van Schelven en Res. Kapitein G. F. Boulogne, secretaris N.L.C.,



PBNA De superieure school voor technisch briefonderwijs ARNHEM

STUDEER TECHNIEK THUIS

Bouwkunde, Waterbouwkunde, Werktuigbouwk., Electrotechn., Radio - Chemische Techniek

Vraag gratis Prospectus 5

VAANDELS en VLAGGEN

ONDER VOLLE GARANTIE.

Ook in de goedkoopsten garandeeren wij moderne, onvergankelijke uitvoering BOGAERTS-GRAAFLAND te BOXTEL

DAM
 doorl.
 n Riet
 neming
 fabriek
 prijzen

en tijd
 n over
 het in-
 en hij
 die ge-
 geheel
 en ge-
 n hun
 or het
 n van-
 B.V.L.
 eesters
 moge
 nt een

at men
 ag zal
 et den
 elgaan.

nekerk.
 itenant
 en be-
 arijne-

of Sint
 de eer-
 olksbe-

ing aan
 t en in
 50-jarig
 in ont-
 ureerd,
 oningin
 mooie
 l men

iel.

ststroo-
 en be-
 oor hun
 et veld
 van Re-
 udings-
 vorsten
 veel te
 ging, in
 smacht
 om hen
 de Indi-
 je eeuw
 oeilijke
 ot suc-
 r waar-
 at veel-
 den: er
 n vorst
 eef in
 na de
 oeilijk-
 3, werd
 veriger
 ge bijv.
 besloot
 k-expe-
 n daar

-Gene-
 cier op
 vekken,
 kracht
 anneer
 juiste
 ats van
 z.g. ge-
 Dit was



*Landdab
 te Brielle.*



eveneens vindt een graftombe o.m. van Philips van Almonde.

De Noordpoort.

Vervolgens werd een bezoek gebracht aan de plaats waar oorspronkelijk de Noordpoort stond en waarvan de grondslagen blootgelegd zijn. Burgemeester Egter van Wissekerke gaf hier een leerzaam historisch overzicht.

Intusschen bespeelde de beiaardier, heer J. de Klerk, het carillon.

Het defilé.

Om kwart vóór 2 hadden de autoriteiten zich voor het Raadhuis opgesteld, ten einde het defilé van de Landstormers in oogenschouw te nemen. Het geheel stond onder leiding van Res. Kolonel W. G. van Hoogenhuyze. De vaandelaar werd gecommandeerd door Res. 1en Luitenant A. A. Hogeweg. Het defilé maakte een uitnemenden indruk. Flink werd gemarcheerd en vastberaden het hoofd naar rechts gewend als eerbetoon tegenover de autoriteiten. Menig fraai vaandel trok voorbij.

De muziekvereniging „Libertatis Primitiae” te Brielle en „Sempre Crescendo” te Nieuw Helvoet verleenden medewerking.

De Landdag.

Toen de groote stoet op het landdagterrein aangekomen was, hield burgemeester Egter van Wissekerke, nadat de landstormers zich in carré opgesteld hadden, een openingsrede als voorzitter van het landdagcomité.

Openingswoord.

Burgemeester Egter van Wissekerke heette in het bijzonder de autoriteiten welkom, in het bijzonder Minister de Wilde, Generaal Duymaer van Twist en Dr. Vos, lid van de Tweede Kamer en dankte alle instanties, die aan de organisatie van den landdag hebben bijge-

JAC. VERSCHUUR - AMERSFOORT ST.-ANDRIESSTRAAT 18

Specialiteit in Rij-, Jacht- en Motorlaarzen
Beenstukken, kappen, sporen, etc. Vraagt
vrijblijvend prijs, inlichtingen of monster.

dragen. Dan sprak hij over den B.V.L. Wat de B.V.L. beoogt, aldus spr., ge weet het allen.

Uit noodzaak werd, zooals Minister-President Dr. Colijn dit eenmaal uitdrukte, de B.V.L. geboren en uit noodzaak moet deze blijven bestaan. Immers, zoolang er nog lieden zijn, die openlijk, in het geheim of onder het uiten van onschuldig klinkende leuzen ons Vrijstenhuis, het wettig gezag en onze Vrijheid willen aantasten, zoo lang is het noodig dat de B.V.L., waarvan de vrijwilligers zich hebben bereid verklaard daarvoor goed en bloed „als het moet” te offeren, blijft bestaan, niet alleen blijft bestaan, doch zich uitbreidt...

Deze landdag op historischen bodem gehouden heeft de bedoeling, zoo vervolgde spr., evenals andere landdagen, om getuigenis af te leggen van paraatheid, van saamhorigheid, van liefde voor onze Koningin, voor Haar Huis en voor onze anti-revolutie-instelling tevens.

Ik open thans dezen landdag, ik uit den wensch dat deze saamhorigheid en paraatheid zal bevorderen en roep den landstormers toe „Sluit de gelederen en sluit die rondom den troon van Haar, die is... onze Landsvrouwe bij de Gratie Gods.” (Applaus.)

Rede Minister de Wilde.

Onder hartelijk applaus betrad Zijne Excellentie Mr. J. A. de Wilde, Minister van Binnenlandsche Zaken het spreekgestoelte.

Minister de Wilde zeide, dat hij met groot genoegen gevolg gegeven had aan de uitnodiging om dezen landdag bij te wonen, niet in de eerste plaats om te spreken, maar om te zien, en om getuige te zijn van de paraatheid van den Bijz. Vrijw. Landstorm, ook in dit gewest.

Het is spreker door ambtsbezigheden niet altoos mogelijk de samenkomsten bij te wonen van den Landstorm, maar op de hoogtijdagen van den B.V.L. is hij gaarne aanwezig. Spr. weet, dat de Landstorm pal staat voor het wettig gezag, en daarom heeft hij zijn hart aan deze beweging gegeven. Ook als ik op

WYLAX GEROOKE ZALM IN BLIK

FABRIKANTEN:

WIJNBELT & Co. - WOODRICHEM

EXPLOITATIE VAN ZALMVISSCHERIJEN

vele van uw samenkomsten, aldus spr., niet aanwezig kan zijn, dan moogt ge het weten, dat mijn hart zeker bij u is, en dat ik het waardeer, dat deze samenkomsten gehouden worden.



Minister DE WILDE.

De burgemeester heeft van morgen, bij de ontvangst op het raadhuis zoo terecht gezegd, dat we in Brielle op historischen bodem staan, waar de geuzen het begin van de vrijheid gebracht hebben voor geheel ons land. En hier, op historischen bodem, gaan meer nog dan anders, onze gedachten terug naar dat verre verleden, en mogen we concludeeren, dat wat de fouten der watergeuzen ook zijn geweest, we ook uit dit voorval uit de geschiedenis kunnen zien, dat Gods gedachten hooger zijn dan de gedachten van menschen, zoo dat de bezetting van Den Briel het begin geworden is van ons onafhankelijk volksbestaan. Wij hebben ons dat goed in te denken, ook dat wij zijn een onafhankelijk en vrij volk. Deze vrijheid, ook voor ons nageslacht te bewaren, dat is



het doel van den B.V.L.; daarvoor staan de trouwe mannen van den B.V.L. schouder aan schouder. We weten het gelukkig wel, dat er naast de duizenden van den B.V.L. honderd duizenden zijn, die gevoelen voor orde en tucht, die zich trouw scharen om den troon van Oranje, en dat het maar een klein deel is wat revolutionnair gezind is...., maar men dient niet te vergeten, dat die minderheid sterk kan zijn door samenbinding, en dat de groote massa krachteloos kan zijn door gebrek aan leiding.

Dit vooral is nu het groote feit van uw organisatie, dat de B.V.L. zóó georganiseerd is, dat hij op den eersten roep paraat is.

Mogelijke gevaren zijn er niet minder dan enkele jaren terug, te meer, daar er groepen in ons land zijn, die, lettend op de internationale toestanden, hier misbruik van zouden kunnen maken.

De regeering waardeert den steun van den B.V.L. en het is zoo verheffend, dat in den B.V.L. elke rang en stand zich steeds vrijwillig en belangeloos achter het gezag stelt, een echt nationaal instituut.

De B.V.L. is geen partijinstituut; iedereen kan er zich bij aansluiten, die er prijs op stelt, het eene doel, het eene ideaal vast te houden; het behoud van de vrijheid.

Er is wel eens gezegd, zoo ging de minister voort, dat de B.V.L. een duur instituut is, en dat de regeeringssubsidie er voor moest vervallen of in sterke mate verminderd worden, maar spr. geeft gaarne de verzekering, dat dit instituut wel zeer goedkoop is. De regeering, zeide de minister, is dankbaar, dat

als een openbaring ook voor de Regeering. Wat daarmee verder bereikt werd, zal ik later beschrijven. Eerst nu iets omtrent de wording van dat leger.

Na de vernietiging door de Engelschen in 1811 van het door Daendels tot zekere organisatie gebrachte Compagnies-volk en het Fransche regiment, bleef in het Engelsche bestuurs-tijdperk vanzelf sprekend hun expeditionaire krijgsmacht de kern van het leger. Na dezer vertrek in 1816 en het herstel der Nederlandsche regeering, kwam in dat jaar een corps d'armée (zooals men toen zeide) van het Nederlandsche leger op Java, dat werd uitgebreid met wat op Java kon worden aangeworven aan achtergebleven Fransen en Engelschen en met inheemschen. Dit werd dus het begin van ons huidige Koninklijke Nederlandsch-Indische leger; de troepen bleven echter vooreerst nog deel uitmaken van het Nederlandsche leger. Pas in 1830 werd de eerste formatie van het Oost-Indische leger vastgesteld bij besluit van den Gouverneur-Generaal, ging aldus de afscheiding van het Nederlandsche leger in en kreeg het verder zijn eigen organisatorischen groei. In 1839 ontvingen de toen bestaande negen georganiseerde bataljons Infanterie, elk van Z.M. den Koning een vaandel, in welks opschrift de betiteling „Koninklijk Nederlandsch Oost-Indische Leger” was te lezen.¹⁾

In heel de vorige eeuw was dienstnemen in het Indische leger voor een Nederlander eigenlijk een soort uittre-



De expedities waren dikwijls moeilijk en gevaarlijk.

den uit zijn eigen omgeving en maatschappij. Het waren voor het overgrote deel slechts avonturiers en deugnieten, die als „koloniaal” teekenden, na min of meer „gestrikt” te zijn door werfagenten. Ook veel vreemdelingen werden opgenomen, waaronder niet weinigen van hoog komaf, wíjl zij in hun eigen land wat op hun kerfstok hadden. In het begin van de 19e eeuw kwamen heel wat oud-strijders uit de Napoleonische legers naar het z.g. koloniale werfdepot te Harderwijk om uitgezonden te worden naar Indië; verschillende officieren van rang uit die legers gingen toen weer als fuselier, korporaal of sergeant daarginder dienen.

Daar was de krijgsmacht voortdurend in actie in den Java-oorlog en met expedities naar de buitengewesten. De avonturiers kregen er hun kansen en menig een onderscheidde zich en bracht het dan ook wel weer hoogerop, hetzij in het leger, hetzij in het ambtelijke of particuliere. Maar velen ook gingen ten onder door sneuvelen, ziekte, oververmoeienis of drinken.

De „koloniaal” uit de vorige eeuw werd vrijwel als uitschot van de maatschappij beschouwd, maar hij dient desalniettemin in goede herinnering te worden gehouden, omdat hij onder veelal zeer slechte omstandigheden dapper zijn taak volbracht. Het kleine Indische leger

had in dien tijd een enorm veld van arbeid, ik zeide reeds: het was sedert 1817 bijna voortdurend in actie op verschillende terreinen van den Archipel. Al werd het groote succes, de algemeene pacificatie van het gebied van Ned.-Indië pas in de 20e eeuw bereikt, het leger van de 19e eeuw legde den grondslag, waarop later kon worden voortgebouwd.

Het zou waarlijk geen overdaad zijn, wanneer in het moederland eens een mooi gedenkteeken werd opgericht voor den arbeid van het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger en meer in het bijzonder ter huldiging van de velen van hoog tot laag, die daarbij het leven lieten!

Het maatschappelijke leven in de geleidelijk tot plaatsjes en kleine steden uitgegroeide oude vestigingen van de V. O.C. kreeg speciaal door het particuliere streven geleidelijk wat ontwikkeling en kleur. Het militaire en het ambtelijke element hadden echter nog langen tijd den hoofdtoon. Wetenschap en kunst werden met mate beoefend, genoegens waren er niet veel. Vele Nederlanders kwamen slechts naar Indië in de hoop, na een zeker aantal jaren van hard werken, met een goeden spaarpot naar het moederland te kunnen terugreizen. Het aantal Europeesche vrouwen was betrekkelijk gering; veel Europeanen (zooals alle blanken gezamenlijk betiteld werden) leefden er in concubinaat met een huishoudster, hetgeen volstrekt niet voor iets minderwaardigs gold.

In de binnenlanden, op de particuliere

Mevrouw,

Wanneer U uw goederen bij waschinrichting „Nieuweroord“ laat behandelen, dan zult U geheel voldaan zijn.

Waschinrichting „NIEUWEROORD“

Annex Chem. Wasscherij en Verberij
Opgericht 1860 — Telefoon no. 9

Fa. J. Slokker - Nederhorst den Berg

WAARSCHUWING.

Naast het „Landstormblad“ is onlangs opgericht een maandblad voor de vrijwilligers van het Landstormkorps Motordienst, genaamd „De Motor-dienst“.

De oprichter van dit maandblad heeft de verzorging van de advertentierubriek van dit blad overgedragen aan eenige ons onbekende personen uit Amsterdam.

Wij willen slechts opmerken, dat het „Landstormblad“ met deze personen geen enkele relatie heeft, noch hebben wil.

BENOEMINGEN.

Bevorderd tot Dr. in de wis- en natuurkunde Drs. H. Turkstra, lid van de Plaatselijke Landstorm Commissie „Groningen“.

Benoemd tot Burgemeester der Gemeente Ambt-Hardenberg de heer G. Oprel, voorzitter der Plaatselijke Landstorm Commissie te Zwartsluis.

Benoemd tot Burgemeester der gemeente Wormerveer de heer A. Slager, voorzitter der Plaatselijke Landstorm Commissie te Soest.

S. ROOSJEN †



Wij hebben nog te vermelden het overlijden van den heer S. Roosjen te Groningen, lid van de Gewestelijke Commissie te Groningen op 30 Mei j.l. Nog jong in jaren, doch een veteraan van den B.V.L.

De heer Roosjen ontviel ons op een leeftijd, die de gedachte deed rijzen, dat nog veel goeds voor land en volk van hem te wachten ware. Gods Raad heeft het anders beschikt en met dankbaarheid gedenken wij het goede, dat in zijn leven ons werd geschenkt.

EEN ZILVEREN HUWELIJSFEEST.

De heer en mevrouw Boots—de Wijs door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehuldigd.

Ter gelegenheid van het zilveren huwelijksfeest van den heer en mevrouw Boots—de Wijs vond Zaterdagmiddag een druk bezochte receptie plaats te hunnen huize. Vele leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm maakten van deze gelegenheid gebruik om den commandant van Zuid-Holland: West van den B.V.L. en zijn echtgenote hun gelukwenschen aan te bieden.

Er waren tal van echt gewestelijke geschenken, naast manden met fruit, een

Hotel „HOBDEL“

P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

MOUSSANA

MOUSSERENDE APPELWIJN
smaakt als champagne

Fa. H. J. PHAFF - Winschoten

grote mand met jonge groen, een mand met „haring uit Vlaring“, met haring uit Katwijk, een kaas, een pot met boter met de „inscriptie“: 13 Juni 1936, een taart met een geheele landkaart er op, om de B.V.L.-afdeeling ten Noorden van Alphen in herinnering te brengen; en steeds volgden de deputaties elkan- der op, bij monde van luitenant Cap- teijn kwamen de Westlandsche afdeelin- gen een fraai Perzisch tafelkleed aan- bieden, bij monde van majoor Kruls bood „Sportkwartier“ een zilveren pre- senteerbild aan, de heer Royaards sprak op zeer hartelijke wijze als voor- zitter van de gewestelijke landstorm- commissie. Getuige van deze huldigin-



Uit de Afdeelingen

Acht, 6 Juni. Opening van de buitenbaan voor het schieten met K.S.O.

Achtmaal, 11 Mei. F. van Opstal won den eereprijs.

Alkmaar, 24 April. Jaarlijksche bijeenkomst in café Van Gijzen.

Onder de aanwezigen waren o.m. burgemeester van Kinschot, voorzitter van de afdeeling, de commandant van het verband Alkmaar, overste van Houten, en de secretaris-penning- meester van het verband, de heer P. J. Oolders, en verder de heeren mr. v. d. Feen de Lille, C. W. Keijsper, J. Groothuizen en G. B. C. Vasbinder van de plaatselijke commissie.

Burgemeester van Kinschot opende de bijeen- komst met een hartelijk welkomstwoord en een opwekkende openingspeech.

Hierna werden brevetten en prijzen uitge- reikt.

Overste Van Houten schetste vervolgens de preventieve kracht, die er van den B.V.L. uit- gaat, waarna de heer Bolders dank aan de af- deeling bracht voor de betoonde medewerking met den landdag, in het bijzonder aan den heer J. Groothuizen, den plaatselijk leider.

Alphen a. d. Rijn, 12 Juni. Op Zaterdag 22 Augustus wordt te dezer plaatse een groote landdag van den B.V.L. in Zuid-Holland: West gehouden, waarbij zeker 8000 gasten verwacht worden. Aan den vooravond wordt een groote taptoe op het landdagterrein gegeven. Burge- meester Colijn heeft het eerevoorzitterschap van de landdagcommissie willen aanvaarden.

Arnhem, 22 Mei. Door de afdeeling Arnhem van den B.V.L. wordt evenals vorig jaar weer een afstandmarsch georganiseerd en wel op Zaterdag 27 Juni, over een afstand van 25 K.M. Voor personen beneden de 15 jaar en voor da- mes, die niet aan de 25 K.M. wenschen deel te nemen, zal de afstand 15 K.M. bedragen.

Het vorig jaar bedroeg het aantal deelnemers een kleine 600. Zij, die voor de tweede maal den marsch volbrengen, ontvangen een fraai ver- zilverd kroontje, dat op het lintje van de B.V.L.- medaille kan worden vastgemaakt.

Voor inlichtingen over dezen marsch kan men zich wenden tot J. Hulleman, v. Heuven- straat 36.

Bergen op Zoom, 6 Mei. De jaarvergadering van de afd. Vrederust onder leiding van den voorzitter der pl. commissie, den heer W. Do- misse. Overste Beets was aanwezig. Op eenvou- dige doch feestelijke wijze werd het 10-jarig bestaan der afdeeling herdacht. De pl. leider, de heer Lindhout, gaf een overzicht van de gebeur- tenissen der laatste 10 jaren in de afdeeling. Besproken werden ook de schietcampagne 1936 en de te houden Kringwedstrijd op 11 Juli a.s. te Roostendaal.

Nog voerden het woord de verbandscomman- dant en de heer H. Leusink.

Berghem, 4 Mei. De heer C. van Deutekom werd hulpleider der afdeeling.

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de Landdageën Den Briel en Win- schoten zijn tegen bill. prijs te bekomen bij:
Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH“
Pletterijstraat 111 - Den Haag - Tel. 773720
Overal te ontbieden

gen was luitenant-generaal Duymaer van Twist, voorzitter van de nationale landstormcommissie.

Van de bezoekers noemen we gene- raal Duymaer van Twist, res.-kapitein Boulogne, secretaris van de nationale landstormcommissie; luitenant-adjutant Koning namens generaal de Jongh, gene- raal-majoor Kiès, majoor Dingemans, ritmeester Tielens, districts-comman- dant rijksveldwacht, mgr. Evers, oud- hoofdaalmoezenier, kolonel Noordman, hoofdaalmoezenier, majoor Brouwer, aalmoezenier; res.-majoor jhr. v. d. Bergh v. Heemstede, directeur-generaal Int. Air Force Association, kapitein Karres, secretaris van het Gewest.

Tot plaatselijk leider van Laakkwartier is door de gew. commissie benoemd de heer H. H. J. van Lummel, Antheunisstraat 112.

De heer H. Sinnema, huisvader van het Mili- taire Tehuis in de Riouwstraat, heeft onder hartelijke belangstelling, ook van de zijde van den B.V.L., zijn 25-jarig jubileum gevierd.

Groot-Amers, 13 Mei. Prijsuitreiking, waarbij aanwezig burgemeester Flug, eere-voorzitter der afdeeling, luitenant Groenendijk en wethouder Damsteeg. Na een inleiding van den wethouder hield de heer Groenendijk een bezielende rede, waarna de prijzen werden uitgereikt. Ten slotte sprak nog de burgemeester, waarbij zijn liefde voor het instituut van den B.V.L. bleek; hij gaf enkele flitsen van de Novemberdagen in 1918, toen hij zelf vaandrig was, en memoreerde de massale betooging voor de Koningin op het Malieveld in Den Haag.

Kwintshuyl, 27 Mei. Jaarlijksche vergadering, waarbij de kapelaan, kapitein Karres en luite- nant Gorissen aanwezig waren Aan den plaatse- lijken leider, den heer J. A. Vermeer, die kort geleden in het huwelijk getreden was, werd een fraaie vaas aangeboden.

Laren (Gld.). Door den dood ontviel de heer J. H. W. Roosen aan het plaatselijk-leiderschap, waaraan hij slechts korten tijd zijn krachten had kunnen geven.

Voorlooppig neemt de heer E. Postel, Kastanje- laan te Lochem, plaatselijk leider van de afd. Barchem de leiding van de afd. Laren waar.

Liempde, 5 Mei. Door B.V.L. en burgerwacht wordt de schietbaan geheel en al gerestaureerd.

De Lier, 5 Juni. Als opvolger van den heer Manintveld, uit Delft, die als zoodanig bedankte, werd de heer J. den Hoed door de gewestelijke commissie als plaatselijk leider benoemd.

Lisse, 10 Juni. Er zijn voorloopige bespre- kingen gehouden om te komen tot een eigen schietlokaal van de B.V.L.-afdeeling.

Maasland, 9 Mei. De gemeenteraad besloot de voormalige openbare school als schietlokaal ten gebuik af te staan aan B.V.L. en burger- wacht.

Nieuwe Schans, 12 Mei. Na afloop van een gehouden schietwedstrijd bedankte de plaatse- lijke leider, de heer J. Rendering, wegens ver- trek naar Limburg, waarna hij werd toegespro- ken door luitenant Atema, die hem als aanden- ken namens de gewestelijke landstormcommissie een portret van de Koningin-Moeder overhan- digde. Door dr. v. Genderen Stort werd hem eveneens een geschenk aangeboden en door den heer Visser werd hij nog toegesproken. Als plaatselijk leider is thans benoemd de heer Visser, hulpcommissie alhier.

Nistelrode, 4 Juni. Aan de schietoefeningen, die in den tuin van den plaatselijken leider Van der Meer gehouden worden, nemen reeds 28 B.V.L.-ers deel.

Oeffelt, 15 Mei. Bij het derde lustrum van de afdeeling zullen groote schietwedstrijden worden gehouden, waarbij veel medewerking ondervon- den wordt. Naast de prijzen die door de gew. commissie ter beschikking gesteld werden, noemt de „Gelderlander“ enkele schenkers der overige talrijke en fraaie prijzen: Z.Exc. minister dr.

Hotel-Pension-Rest. Tjaarda of Heidewoud Tel. 3. In 1930 belangr. verb. Sinds 1933 groote mod. zaal (ruim 500 pers.) voor vergad. en feestmaakt. Riante ligging op een kruispunt van 5 woud-, grint- en asfaltwegen, te midd. der bosschen. Fraaie vergezichten. Frissche logeerkamers. El. verl. Str. water. Badk. Gr. wandeluin. Tennisbaan en hockeyveld. Wandelbosch. Belvédère. Garage. A.N.W.B.-K.N.M.V. Log. m. onth. f 3.-. Weekend f 10.-. Pension f 5.- p. d.; bij langer verblijf f 4.50. Lid Horeca. A. W. TJAARDA, Propr.

JAN PEZIE - ALMELO
VLACGEN ALLER NATIËN

VERVEN - STOOMEN
EXPRES LEEUWARDEN
WINKEL: ST. JACOBSTR. 7 TEL. 4357

VAANDELS — VLAGGEN
Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
 Hoogste tentoonstellingsbekroningen
 ✦ **Prima werk en voordelige prijzen** ✦

L. N. Deckers; jhr. mr. A. F. O. van Sasse van IJsselt, Den Bosch; de edelachtb. heeren burgemeesters van Oeffelt, Boxmeer en Haps; de zeereerw. heer pastoor en de weleerw. heer kapelaan; het Statenlid W. Kipp; dr. W. Berger en J. v. d. Broek, Cuijk; de heeren J. F. Haerrens en H. Mooren, wethouders; G. Nelissen, gem.-ontvanger; Arn. Gerrits-Van Hout; Gezs. Mooren; wed. E. M. Gerrits; H. Haerrens-v. d. Laar; J. Haerrens-Ardts; Gebrs. Reumen; de dames Haerrens; H. Geurts-Van Kempen; familie Geurts; G. Laarakkers; L. Geurts; Gebrs. Rutten; Gebrs. v. Hooij; A. Weerepas; G. Ingenbleek; Krim-Laarakkers en J. Ingenbleek.

Het zal druk worden op de schietbanen in de „Reentiens“.

Oldehove, 25 Mei. Schietwedstrijd van de af-

Café-Rest. „Zomerzorg“
 144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
 tegenover het Landstormhuis
 biedt U service en comfort tegen matige prijs

Stad Hardenberg, 8 Mei. In een daarvoor belegde samenkomst is afscheid genomen van den heer B. J. Breukelman H.Jzn. als plaatselijk leider van den B.V.L. en diens opvolger, de heer M. Valkman, werd als zoodanig verwelkomd. Het woord werd gevoerd door burgemeester Bramer, voorzitter der plaatselijke commissie, den heer Banning, secretaris van het Twentsch Verband, den heer W. ten Brinke namens de leden der afdeling, ds. Verrij, lid van de plaatselijke en de gewestelijke commissie, den heer Katerberg, administrateur van het Twentsch Verband. Namens de leden, de plaatselijke en de gewestelijke landstormcommissie werd den heer Breukelman een nieuwe fiets aangeboden. De nieuwe leider, de heer M. Valkman, dankte voor het in hem gestelde vertrouwen.

Voorts werd een tweetal films gedraaid.

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

strijden van de afdeling van den Bijz. Vrijw. Landstorm alhier.

Scherpschutters: 1e pr. A. Sluijmers, 95 p.; 2e pr. R. J. Treffers, 94 p.; 3e pr. C. Bouman, 91 p.; 4e pr. A. v. Bergeijk, 88 p.
 Schutters 1e klasse: 1e pr. B. Lubberdink; 2e pr. A. Treffers; 3e pr. F. Bouwman, 85 p.
 Schutters 2e klasse: 1e pr. M. Krop, 91 p.; 2e pr. B. van Loon, 84 p.; 3e pr. W. Treffers, 67 p.

Zwolle, 30 April. Het is zoo langzamerhand traditie geworden — aldus het „Overijselsch Dagblad“ — dat de afdeling Zwolle van den B.V.L. op 30 April, den verjaardag van onze Prinses, een Oranje-avond houdt en vele Oranjegezinden bijeen brengt. Zoo vulde weer een enthousiast publiek de groote zaal van de Buiten-sociëteit.

PILLEN 19
 IDEEAL pijnloos laxermiddel, hetwelk tevens verstopping GENEEST! Recept van Prof. Dr. med. MUCH.

tolkend waarmede de vergadering door krachtig applaus gaarne instemming betuigde.

Hierna hield dr. I. H. J. Vos, lid der Tweede Kamer, een met groote aandacht gevolgde rede. Met de bede: „Blijft wat ge zijt!“, besloot spr. zijn korte, enthousiaste toespraak, die herhaaldelijk door applaus werd onderbroken. Hierna werd de historische schets „Toen 't moest — Als 't moet“, opgevoerd. De muziekvereniging „Euterpe“, onder leiding van den heer J. B. Renssen, vulde de pauzen met vroolijke muziek en nationale liederen.

HARSKAMP 1936

door P. J. ERKENS, Res. Kapt. v. Sp. D.

Majoor Van Duren, de ons allen bekende Commandant van het Kamp, meent, dat wij het getroffen hebben met den tijd. De Harskamp is einde Mei op zijn mooist; het jonge groen, de ontluikende natuur, nu en dan wat zon.

Van dien „mooien“ tijd trof de 2e serie dan echter een minder goed gedeelte, want op 28 Mei, zoowel des morgens bij het schijfschieten als des avonds bij de uitrukkende oefening; was het bar koud. In de onderofficierscantine had men een kachel aangelegd en die kon men goed velen. Ditmaal verzamelde de afdeling Overijsel enz., met zijn vijf provinciale districten, te Beekbergen op 27 Mei te 12 uur en vertrok in bataljonsformatie, onder commando van den afdelingscommandant, Overste Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, over Otterlo naar Harskamp, dat precies te 14 uur in gesloten orde werd bereikt.

De 1e Luit. Mr. A. Star Numan met enkele motorrijders waren als kwartiermakers ons van Beekbergen af vooruitgegaan en hadden naar aanwijzingen van den afdelingscommandant de opstelling in het park en de indeling in de tenten geregeld, een maatregel, die niet overbodig bleek.

Er was een afstand van 5 meter tusschen de secties genomen om de Shell-benzine-auto gelegenheid te geven tusschen de secties door te rijden voor het tanken. Twee compagnieën, elk van 3 secties, waren geformeerd; de eerste compagnie onder Kapitein Polis, de tweede onder Luit. Feddes. Wel-dra komt ook de afdeling Limburg in goede orde binnenrollen. Dezen keer was aan elken compagniescommandant een sergeant als administrateur toegevoegd en deze ontving voor de compagnie de dekens om ze aan de secties uit te geven. Men moest zich weder eerst in deze oorlogsformatie inleven, alvorens het zonder haken of oog en verliep. Ten slotte had ieder zijn deken en lakens. Het eten in den Harskamp smaakte als steeds opperbst, hoewel, evenals bij de eerste serie, in twee ploegen moest worden gegeten.

De deelname wordt met het jaar grooter en met het jaar zien we òn discipline en geoefendheid stijgen. Ieder doet zijn uiterste best. De generaal-Inspecteur van den Landstorm sprak dan ook aan het einde der oefening zijn voldoening uit over houding, orde en geoefendheid. De beste cursus en beste uitrukkende oefening is wel de Harskamp; deze 3 dagen vervangen een geheelen wintercursus; men komt in practisch militair verband en krijgt een inzicht over den inwendigen dienst, colonne-rijden, schieten, excerceeren, behandeling karabijn en



Bijeenkomst van verschillende afdelingen te Oostburg (Zeeland).

deelingen Aduard, Ezinge en Oldehove, waarbij aanwezig waren de burgemeesters dezer gemeenten, zoodaende kapitein De Jonge en luitenant Atema. Eenige resultaten: Aduard 273 pt., Ezinge 272 pt. en Oldehove 262 pt.

Ridderkerk. Jaarlijksche samenkomst in het verenigingsgebouw Obadja, waarbij o.m. aanwezig waren burgemeester en mevrouw Crezée, de wethouders de heeren Van Vliet en Groenenboom, de gemeentesecretaris de heer Meter, de heer Jansen, burgemeester van Zwijndrecht, overste Linden, commandant van het Verband Dordrecht, luitenant Groenendijk, kapitein Bordewijk, ir. P. Boele, voorzitter, C. Schippers, secretaris, en P. Dirkse, lid der plaatselijke commissie.

Burgemeester Crezée, die vele jaren lid van de gewestelijke landstormcommissie „Zuid-Holland: West“ is geweest en dus geen onbekende is in den Landstorm, werd als erevoorzitter der plaatselijke commissie geïnstalleerd. Burgemeester Crezée heracht o.m. het verscheiden van Z.Exc. jhr. mr. Ruys de Beerenbrouck, voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Nadat overste Linden brevetten en prijzen had uitgereikt, werd nog het woord gevoerd door de heeren Bordewijk en Groenendijk, waarna eenige fraaie films vertoond werden.

Rozenburg, 14 Mei. Geslaagde propagandasamenkomst in de Immanuelkerk. Ds. Hoekzema, voorzitter van de afd., heette allen welkom, waarbij hij in het bijzonder begroette overste De Neeve, majoor Van Dam en den heer Van der Mast, resp. voorzitter der gewestelijke commissie, commandant van het Landstormkorps Rotterdam en secretaris der gewestelijke commissie.

Nadat de heer De Neeve den heer Kleijwegt had geïnstalleerd tot lid der plaatselijke commissie, werd de eigenlijke propagandarede gehouden door ds. Buffinga, uit Rotterdam. Majoor Van Dam reikte een tweetal brevetten uit, waarna burgemeester Vernède een slotwoord sprak als einde van dezen leerrijken avond.

Rijnsburg, 20 Mei. De eerste prijs werd uitgereikt aan W. Hazenbroek, die in 12 series 545 punten schoot.

Veghel, 14 Mei. Propagandaverzadering in hotel Jilesen, waarbij de plaatselijke leider, de heer F. Deelen, in het bijzonder welkom heette den loco-burgemeester, den heer Donkers en de verschillende sprekers. Behalve de leden van de afdeling Veghel waren ook die van de afdelingen Maria-Heide en Zijtaart aanwezig.

De heer Van Beek, burgemeester van Boxel, voorzitter van de gewestelijke commissie, sprak vervolgens over doel en geschiedenis van den B.V.L., waarna de heer Vienings een rede hield over het gezag en de houding van den landstormer tegenover het gezag.

Overste Hafkemeijer besprak vervolgens de noodzakelijkheid van het paraat zijn van den B.V.L., waarom in tijden van rust de organisatie zoodanig moet worden uitgewerkt, dat, wanneer zulks noodig mocht zijn, het instituut binnen enkele uren ter beschikking van de regeering kan worden gesteld. Hierna werden de prijzen uitgereikt.

De heer Van Agt, secretaris der gewestelijke commissie, sprak een woord van dank tot den heer Deelen voor zijn gewaardeerde activiteit.

Vaassen. In plaats van den heer Jac. Hagen, die door vertrek naar elders ontheffing van zijn functie vroeg, is als plaatselijk leider van deze afdeling benoemd de heer Joh. Jonker, Elspeeterweg alhier.

Vrederust-Halsteren-B. op Zoom. Onder leiding van den res.-off. van gezondheid te klasse H. J. Ensink te Halsteren wordt een cursus gehouden, om hen die bij een mobilisatie van den B.V.L. als ziekdruager zullen moeten dienst doen, voor deze taak voor te bereiden. Deze cursus wordt gehouden elken Woensdagavond tusschen 8 en 10 uur in de stichting Vrederust, waarvan de directeur-geneesheer zijn volle medewerking verleent.

Vught, 28 Mei. Bijeenkomst in St. Joris, onder leiding van den plaatselijk leider, res. 1e luit. Roelvelde, waarbij waardeerende woorden gesproken werden ten opzichte van den afgetreden plaatselijk leider, den heer Nuyten.

Wijk, 1 Mei. Door de Gew. Landstormcommissie zijn de prijzen uitgereikt van de schietwed-

De voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, ds. H. A. Munnik, riep de aanwezigen een hartelijk welkom toe. Opgemerkt werden o.m.: de commissaris der Koningin mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst, de griffier der Staten mr. R. van der Veen, de burgemeester van Zwollerkerk spel de heer U. P. Cavaljé, de oud-burgemeester van Zwolle mr. dr. I. A. van Roijen, kolonel Lavaleije, voorzitter der gewestelijke landstormcommissie, kolonel Rozendaal, korpscommandant, en kapitein J. W. van Mansfelt als vertegenwoordiger van majoor Bloemen.

Op voorstel van den voorzitter werd besloten een tweetal telegrammen te verzenden, nl. een aan de Koningin en een aan de Prinses, gelukwenschen en gevoelens van verknochtheid ver-



Opening schietseizoen afdeling 's-Gravenhage door den Oud-Minister van Waterstaat Ir. M. C. E. Bongaerts, Voorzitter der plaatselijke Landstormcommissie.

Smeerolie Import Polane
 Tel. 716029 - WASSENAAR - Langstraat 26
 5 gallon Pails, c.a. 19 L., 100 pCt. Pure
 Pennsylvania Oil à f 9.— per 5 gallon

LUXE TOURINGCARS
 Vraagt bij ons prijs — en het komt in orde!
 Touringcars voor 16, 20, 22, 26, 28, 32 personen
N.V. W.A.B.O.
 Wijk bij Duurstede tel. 65 - Werkhoven tel. 3

ROOKT
JAMAYCA SIGAREN

FRANS VAN CAMP - GOUDA
 KLEIWEG No. 6
HEERENMODEMAGAZIJN

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

WIE RIJMT ER MEE?

DE RAZENDE ROELAND.

Schoon als een kerkrat vaal en k..., Toch leefde Roel in pronk en pr..., Op grooten voet, op ruime s..., Doch, toen men sprak: „Meneer, b...!”

HOOGVEEEN H6tel-Caf6 L. Mulder Kerkstraat 32 GROOTE EN KLEINE VERGADERZALEN

Toen werd hij als een bloed..., Hij lachte valsch, en liet br..., Z'n motor ronken met k..., Nog 'n flinke trap op 't gas..., En daar ging Roeland aan den ...!

Werft abonn6's op het Landstormblad!

WAPENVERZAMELING TE KOOP verzameling oude wapens, 57 st., voor aannemelijk bod. Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ

VROOM & DREESMANN

VLAGGEN VAANDELS

BEKERS - MEDAILLES L. P. BOSMAN - DEN HAAG WESTEINDE 36

S. J. ROSIER

ZUIDSINGEL No. 58 AMERSFOORT SINDS 1909

UNIFORMEN

Specialiteit: Rijbroeken Overal te ontbieden

EERE-DIPLOMA'S

voor Vereenigen enz. Artistiek uitgevoerd met toepasselijke illustraties in pen- en kleurentekening.

GEBR. GREVENSTUK

Hof-Calligrafen en Teekenaars Rokin 98, h.h. Spui, A'dam

„HET SIGARENHUIS” P. RUSTICUS

Oosterstraat hoek Oosterkade Leeuwarden - Tel. 3030 en 3177

levert gaarne aan alle Landstormers alleen te klas kwaliteiten in iedere prijsklasse

A. ten Bruggencate

Broek op Langendijk Telefoon 48

Petroleumproducten

GARAGE „LUXE”

TURFMARKT Nos. 24-26 TELEFOON 2001 - GOUDA

Verhuur - Stalling - Reparatie Off. Agent: Nash - Singer - International

FIRMA JOS CRANEN & ZOON

TORENSTRATAAT 15 BREDA

Alle soorten uniformkleeding Prima coupe - Scherp concurrerend

W. J. NIEUWENHUYNS

ELANDSTRATAAT 77 DEN HAAG

Militair en burger kleermaker

BILLIJKE PRIJZEN PRIMA COUPE

KONINKLIJKE-BEGEER VOORSCHOTEN MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

Verzekert Uw Gebouwen en Roerende Goederen bij de Overijsselsche Onderl. Brandwaarborg Mij. Opgericht in 1809 en gevestigd te Zwolle Billijke Tarieven

GOEDEWAAGEN'S DOORROOKERS MET OPKOMEND LICHTBEELD SCHAAKWEDSTRIJD

Vraagt Uw leverancier AVEK STALEN MEUBELEN OPKLAPBEDDEN LEDIKANTEN GEZONDHEIDSMATRASSEN Fabrieken Surhuisterveen

A. J. DE BOO & ZN. BENZINE - PETROLEUM - OLIEN EN VETTEN MACHINEKAMERBEHOEFTE MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v. TRANSPORT naar alle plaatsen

G. M. A. STEIJLEN DONKERSTRATAAT 50 HARDERWIJK Tel. 141 - Giro 119428 UNIFORM-KLEERMAKERIJ Coupeur steeds te ontbieden

M. v. REIJNS LOODGIETERSBEDRIJF n.v. ELECTRICIENS Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052 Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470 ROTTERDAM

Voor AUTOBussen naar vergaderingen enz. enz. vervoerge men zich bij J. van Bergen Henegouw Zoetermeer - Telefoon 36 Prima materiaal. Bill. prijzen

De menschen riepen a.....: „Dat is gewoonweg een! „Hij rijdt secuur straks in 't! „Die vent is stellig ab.....! Een enkele juichte: „kol.....! „Roel is een prachtfiguur van s....!“ Bij 'n bocht stond een l....., Dien hij omver reed ra.....; Roel kreeg een zwaar pr..... En 'n.... doodsbet in het h.....!

Hoofdnummer van het programma voor den B.V.L.-Landdag te Gouda 1 Juli Het drinken van: HOUWELING'S GRAPE FRUIT Vruchten limonade gazeuse

V.L.M. (N.V. Veenkoloniale Levensverzekering Mij.) VEENDAM Hoogste waarborgen - Laagste premien - Agenten gevr.

SUCCESS 1935 GEBRUIK VOORTAAN de serieuze schijven SUCCESS 1935 5- en 3-schuits, gedrukt op speciaal vervaardigd schietschijvencarton. - All66n verkrijgbaar: N.V. v.h. Fa. Groenendijk Slaghekstr. 90-94 - R'dam Z. Tel. 11386

HET ADRES voor het opluisteren van vergaderingen, landdagen enz. in het Noorden des lands met een prima MICROFOON-INSTALLATIE is: S. J. WIERSMA TWEEBAKSMARKT 59 - LEEUWARDEN Wij verzorgden o.a. den landdag in RIJS

GEBRS. v. LEUSDEN EDE - OOSTERBEEK Jacht- en Toeristenartikelen. Amuntle, Tenten, Veld- en Thermosflesschen, Rugzakken, enz.

N.V. C. W. PANNEVIS ZAADTEELT-ZAADHANDEL DELFT TUIN-, BLOEM- EN LANDBOUWZADEN Vraagt prijsrct. of reizigersbezoek

G. Bolhuis - Vroomshoop Telef. 43 Voor luxe Touringcars en Verhuizingen onder volle garantie het adres

HERENPAK REINIGEN f2.-STOMEN J. HOOVELS VERVEREN ROTTERDAM - TEL. 45980

J. J. van Nunen-Boes Heuvelstraat 68-70, Tilburg Speciaal adres voor aankoop van prijzen voor schietwedstrijden. Huish. en luxe artikelen.

A. H. J. v. d. HORST - UTRECHT H. DE KEIJZERSTRATAAT 64 - TEL. 15267 GIRO 117685

UNIFORMEN G. J. RHEBERGEN (voorh. JULIUS HUF) AMSTERDAM Keizersgracht 433 - Tel. 30433

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers! Geachte Dames! Wilt U tot aller tevredenheid trakteeren, neemt dan onze fijne D6-D6-Wafels Beleefd aanbevelend, R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ DOKKUM - B 24

FIRMA H. MOOI & Zn. ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ Coupeur overal te ontbieden

Bloemenmagazijn FIRMA H. J. BARMENLOO JAVA STRATAAT 43 DEN HAAG - Tel. 111561

Kool's Wapen- en Kinohandel Grote voorraad concours-, buks- en bosquette-patronen SMALFILMCAMERA'S EN PROJECTOREN J. J. KOOL - ROTTERDAM Rodenrijshelaan no. 27 Telefoon 41617

A. DE NIJS - VLISSINGEN KLEINE MARKT Speciaal adres voor aankoop van prijzen voor schietwedstrijden! Huishoud. en luxe artikelen

LANDSTORMERS! VOOR KLAVERRUITERS JE ADRES: Jb. HOGENBOOM EN ZN. Spijkenisse - Telefoon no. 3

J. DELSMAN Belastingzaken J. W. BUURMAN Boekhoudingen ARNHEM Renssenstraat 6 - Tel. 22718

N.V. NEDERL. BASALT Mij ZAANDAM Vraagt ons prijs van BASALTINE-TROTTOIRTEGELS Levering op strengste keur J. A. MARCHAL Jr. KAZERNESTRAAT 2 AMSTERDAM C. Telefoon No. 51252 UNIFORM-KLEERMAKERIJ



Specialiteit: UNIFORMEN - Prima coupe Coupeur steeds te ontbieden



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.



W.L.D.
De man van standing draagt
W.L.D. SCHOENEN
Verkrijgbaar in alle
voornamen zaken

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER
Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

DRINK:

Rex
ZOETE MOST
(100% appeltap)

De alcoholvrije drank bij uithoudingsvermogen
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN
VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
HIEN - DODEWAARD, BETUWE.

ROELFSEMA'S
TABAK
WINSCHOTEN

DAMES !! STOOMWASSERIJ „NEDERHORST“
JAN SNEL - NEDERHORST DEN BERG
levert U een beslist heldere was

Billijke tarieven, zowel p. stuk als p. k.g. en p. abonnement

H. DE VINK - DEVENTER
WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN
OVERAL TE ONTBIEDEN



Vreeland - Hotel „De Nederlanden“ - Café-Restaurant
Heerlijk, rustig gelegen aan het mooiste plekje van de
Vecht, met gezellig terras en flinke serre. Ruime, frissche
slaapkamers met stroomend water. Prima keuken. Garage.
Eigen aanlegsteiger. **Tel. 801 doorl. Bondshotel.**

Hotel
Café-Restaurant
„DE ZALM“
GOUDA

Hotel „ATLANTA“
Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTTAFEL
Modernste ter plaatse -
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

BEETSTERZWAAG

BEZOEKT
't Welbekende Hotel

„MOEKE
DE HERDER“
Prima keuken. Tel. 4
Aanbev., De Directie

Voor
BERGEN OP ZOOM
is Uw Zaak

Hotel „DE DRAAK“
Goed en goedkoop

LEEWARDEN
Hotel „De Kroon“

Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Hotel-Rest. „NEUF“
Meppel - Tel. 2322
Uitstekende keuken

Pied à terre voor Giethoorn,
Staphorst, Havelte, etc. etc.

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f 3.-
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Café-Restaurant Suisse
Heerestraat 26
Groningen
't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse
Prima consumptie - Prijzen billijk
Dir. B. HOMAN
Tevens eigenaar Hotel Elzenga

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING
„CONCORDIA“
HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

HOTEL „JANS“ - RIJS
Gaasterland
annex Hotel „Rijsterbosch“
Telefoon no. 5 (dag en nacht)
18 kamers - Auto-garage
Diner f 1.25 - f 2.50
Logies (met ontbijt) f 2.50
Pensioen, p. dag f 4.- f 4.50
Weekend f 9.-
Het adres v. groote gezelsch.
Paviljoen aan het IJsselmeer.
Groote, moderne speeltuin bij
beide hotels.
Moderne landhuisjes te huur.

Velp bij Arnhem
Het beste adres voor
Uw LUNCH of DINER
„De Vereniging“ te Velp
Telef. 3190 - Vraagt prijs

H. W. BLOMJOU
DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten
KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Opgericht 1910

ALKMAAR
DINEERT IN
't GULDEN VLIES
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

Hotel „De Gouden Leeuw“
Beekbergen
Prachtig gelegen bij bosch en
zwenbad. Pensioenprijs f 2.50
p.p. en p.d. Logies en ontbijt
f 1.50. - Prima keuken.

Aanbevelend,
A. J. VAN TEECKELBURG
Hotel-Café-Restaurant
ZUM FRANCISCANER
Breda

Holl. en Duitse bieren
Pilsner Urquell, Pr. keuken.
Spec. aanbev.: Nassi Goreng



Hotel „Terminus“, Utrecht
HAARLEM

HOTEL LION D'OR
Kruisweg 34-36
Tel. 10281-14585

HOTEL VAN ENGELEN
HELLEVOETSLUIS
TELEFOON No. 3
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN

Hotel-Café-Rest. P. Mulders
TILBURG
Tel. 2385 (2 lijnen)

't Beste en goedkoopste adres
voor uw lunch en diner!

Hotel-Restaurant RICHE
TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG
Kamer met ontbijt f 3.-
Plats du jour (met soep)
f 1.25 en f 1.50
Diners, vanaf f 1.60

UNIFORMEN
van krantz, kamg. whipcord
f 59.50
Pasvorm gegarandeerd
MAISON GERMAN
St. Janssingel 13 - 's-Bosch



Stellen iedereen tevreden
Puddingfabr. A. J. Polak, Groningen



Teyl's
Verzekering Maatschappij
Sneek
Directie: S. ZEIJL Wzn.
Comm.:
Prof. Mr. P. S. Gerbrandy.
Mr. J. Oranje.
H. M. Martens,
Burgemeester Sneek.
Auto-, W.A., Ongevallen-,
Ziekten-, Glas-, Brand- en
Transportverzekeringen.
Op plaatsen, waar nog niet
vertegenwoordigd, agenten
gevraagd.

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
ALLE BANKZAKEN
SAFE DEPOSIT - KOFFERKLUIS

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.
GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 335892
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

G. J. HOSMAN
ROTTERDAM
Eendrachtstraat 38 a en c
HET adres voor alle handels-
en verenigingsdrukwerk!
SIGARENMAGAZIJN
A. Drùghorn
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER
van
„DE BEL“ - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE



Dr. J. J. CROLES. †

In Friesland, doch ook ver daarbuiten zal het overlijden van Dr. J. J. Croles, oud-Voorzitter van het Friesch Nationaal Landstorm-Comité, grooten indruk hebben gemaakt.

Korten tijd geleden was Dr. Croles afgetreden als President van het Gerechtshof te Leeuwarden.

Voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in Friesland was Dr. Croles de man van 1918.

Hij was het, die in de spannende Novemberdagen van dat jaar duizenden Friesche mannen naar Den Haag zond, om zich in dienst van de Regeering te stellen.

Trein na trein, overvol met landstormers vertrok van het station te Leeuwarden naar 's-Gravenhage. „Friesche vrijwilligers voor Duymaer van Twist“, dat was het wachtwoord, waarmede Croles zijn jongens naar Den Haag zond, in de wetenschap, dat dit wachtwoord hen op de bestemde plaats zou doen aankomen.

Dr. Croles was een man met hoekige kanten, aan wien men zich bezeeren kon.

Maar hij was een man.

En in 1918 heeft ons volk het ervaren, welke groote waarde het heeft, dergelijke figuren te mogen bezitten.

De man Croles durfde te staan tegenover velen; hij kon dat, omdat hij had geleerd te knielen, diep te knielen voor zijn God.

ALPHEN AAN DEN RIJN.

Groote Gewestelijke Landstormdag.

Voor den Landdag, die op 21 en 22 Augustus te Alphen aan den Rijn gehouden wordt — en waarvoor reeds thans groote belangstelling bestaat — is een algemeene commissie gevormd, waarin zitting hebben de leden van het Dageelijksch Bestuur der gewestelijke commissie, zomede de heeren Mr. J. W. Peek, burgemeester van Alkemade; W. J. Sprey, voorzitter en C. Koren, twee-

de voorzitter in de plaatselijke commissie van Alphen aan den Rijn, res. kapitein B. J. van Tuil, res. kapitein S. Kal, res. eerste luitenant L. Verleun en de heer E. de Goede.

De commissie van uitvoering wordt gevormd door de heeren res. kapitein D. J. Karres (algemeene leiding), Th. H. Ruys, res. eerste luitenant L. Verleun en E. de Goede.

Een fraai programma wordt uitgevoerd in een oplage van 10.000 exemplaren.

LANDDAG TE AVEREEST.

(Dedemsvaart.)

De datum van den Landdag te Avereest is vastgesteld op 3 Sept. 1936.

SCHIETWEDSTRIJDEN KORPS ROTTERDAM.

4 Juli zijn de jaarlijksche schietwedstrijden van het Korps Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm begonnen op de schietbanen aan den Kralingschen weg.

Verscheidene militaire autoriteiten waren bij de opening aanwezig, o.m. de Commandant van het Landstormkorps Rotterdam, Res. Majoor der Grenadiers, Mr. W. A. C. van Dam; de oud-Commandant, gep. Res. Kolonel H. C. van Cappelle, Kolonel W. v. d. Vlerk, Commandant van de Rotterdamsche Burgerwacht en enkele Burgemeesters uit omliggende plaatsen.

Res. Luitenant-Kolonel voor speciale diensten A. C. de Neeve, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie sprak een kort welkomstwoord, bracht dank aan de regelingscommissie, herinnerde aan den Leger- en Vlootdag en sprak zijn blijdschap uit over het groote aantal afdeelingen dat vertegenwoordigers had gezonden. De B.V.L. ondervindt alom in den lande groote belangstelling en het groeiende aantal vrijwilligers bewijst, dat men hier heeft te doen met een werkelijk levend organisme, dat bereid is te allen tijde steun te verleen aan het wettig gezag. De B.V.L. blijft paraat.

Vervolgens heeft overste De Neeve met een welgericht schot den wedstrijd geopend, waarna de vele gegadigden aan de beurt kwamen.

De schietwedstrijden stonden onder leiding van den Res. 1en Luit. D. Coumou en duurden tot 10 Juli j.l.

SOEST.

Huldiging Burgemeester A. Slager.

Wegens zijn benoeming tot Burgemeester van Wormerveer, werd de heer A. Slager, voorzitter van de afd. Soest van den B.V.L. door de afdeling gehuldigd. De heer W. Hoogeboom, plaatselijk leider van den B.V.L. bracht in een korte, doch kernachtige toespraak den scheidenden voorzitter



dank voor hetgeen deze heeft gedaan voor den B.V.L. te dezer plaatse. Vervolgens sprak de secretaris, de heer G. Lindt, alhier namens de pl. commissie en leden woorden van hulde en dank, wees op de prettige samenwerking met den heer Slager en wenschte hem een zegenrijken arbeid in zijn nieuwen werkkring toe. De heer Slager dankte tenslotte voor het gesprokene en werd in gezellig samenzijn de avond verder doorgebracht. Tenslotte kunnen wij nog vermelden, dat het in de bedoeling ligt den heer Slager dezer dagen een album aan te bieden, waarin voorkomen de handteekeningen van alle leden van den B.V.L. der afdeling Soest.

MOTORDIENST.

De tweede Graafschapsrit.

Op Zaterdag 4 Juli j.l. had te Winterswijk de zgn. 2e Graafschapsrit plaats, georganiseerd door de Sectie Winterswijk van het V.L.S.K. Motordienst en waaraan deelnamen Vrijwilligers uit de Secties Winterswijk, Doetinchem, Rheden en van het District Overijsel.

Een 20-tal auto's en 10 motorrijders verschenen aan den start. De rit voerde door de mooie landstreken van De Graafschap. Het weer werkte, in tegenstelling met het vorige jaar, wel mede. Deze 2e Graafschapsrit droeg een uitgesproken militair karakter. Achtereenvolgens moesten de Vrijwilligers een op papier opgeschreven route volgen met een snelheid van 45 K.M. Bij het eindpunt van deze route ontving men een kaart, waarop wederom een andere weg stond aangegeven, die met 40 K.M. snelheid moest worden gereden. Na het afleggen van dezen weg ontving men een schets van een nieuwe route, die met 30 K.M. snelheid moest worden afgelegd, om vervolgens nog een dergelijke schets te ontvangen, die met 40 K.M. snelheid naar de finish leidde. Op deze laatste route werd de deelnemer op een punt onderweg gestopt, hier werd hem een mondeling bericht opgegeven, dat hij moest overbrengen.

Er werden strafpunten gegeven, ook voor fouten bij het overbrengen van het bericht, waarbij nogal wat strafpunten werden opgelopen. Een aanwijzing voor de ordonnansen om hun diensten goed te leeren.

Niemand wist bij den afmarsch den weg verder dan tot het volgende punt. Dit maakte den rit afwisselend en interessant.

Er was veel belangstelling. De vrijwilligers zonder materiaal hadden zich ter beschikking gesteld voor controleposten, enz. Het geheel had een goed verloop, allen hebben den weg gevonden en ontvingen dan ook een plaquette, die men zeer op prijs stelde.

De rijders met de minste strafpunten kregen bovendien een 14-tal prijzen, waaronder medailles van Korps-, Afdelings- en Districtscommandant en andere aardige prijsjes.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Secretariaat.

Benoemd tot secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie de Majoor der Infanterie H. A. Kloos.

Tot adjunct-secretarissen zijn aangeesteld de Reserve-Kapiteins J. A. Neuyen en G. H. Smit.

Het adres van den secretaris is: Oranje Nassaukazerne, Amsterdam-C.



Mr. C. A. STAR NUMAN, de nieuwe Afdelingscommandant van Friesland, Groningen en Drente van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst“.

VRIJW. LANDSTORM KORPS MOTORDIENST.

Mr. Star Numan, Commandant van Groningen, Friesland en Drente.

Mr. C. A. Star Numan is van zijn



PBNA De superieure school voor technisch briefonderwijs **ARNHEM**
Bouwkunde, Waterbouwkunde, Werktuigbouw, Electrotechniek, Radio - Chemische Techniek
Vraag gratis Prospectus 5

B.V.L. VLAGGEN OP SOEPELE REINZIJDE
UIT EEN STUK VERVAARDIGD
UITRAFELEN VAN NADEN UITGESLOTEN

Levert: **BOGAERTS-GRAAFLAND**
BOXTTEL

Voor PROVIANDEERING en PIC-NIC
 een blikje **BAKHUIS'**
OLBA -KALFS-LUNCHTONG
 -KALFSGEHAKT
 -KALFSLEVERPASTEI
 -WEENER WORSTJES
 -ONTBIJTSCHOTEL
n.v. BAKHUIS' OLBAFABRIEKEN
 1832 OLST 1936

functie als Districtscommandant op eer-
 volle wijze ontheven en met ingang van
 1 Juli benoemd tot Afdeulingscomman-
 dant van de nieuwe afdeeling Gronin-
 gen, Friesland en Drente.

De Res. Luit.-Kol. Mr. A. Baron van

KORPS VELUWZOOM DE TWEEDE B.V.L.-MARSCH.

Wederom een geslaagd wandelfestijn.

Voor de tweede maal heeft de Bijzon-
 dere Vrijwillige Landstorm te Arnhem
 op 27 Juni een 25 K.M. afstandmarsch
 georganiseerd, welke evenals verleden
 jaar uitnemend is geslaagd en een groot
 succes voor de organisatoren mag ge-
 noemd worden.

De deelname was groter dan de eer-
 ste maal. Niet minder dan 750 deel-
 nemers verzamelden zich Zaterdagmid-
 dag bij kasteel Zypendaal, vanwaar de
 afmarsch plaats vond.

Nadat de groepen zich voor het kas-
 teel hadden opgesteld, heeft Mr. J. W.
 U. Doornbos, de voorzitter der plaat-
 selijke landstormcommissie en alge-
 meen leider van den marsch, de deel-
 nemers toegesproken.

Namens de landstormcommissie riep
 hij den deelnemers een welkom toe, zijn
 verheugenis er over uitsprekende, dat
 men in zoo grooten getale opgekomen

GARAGE „CITAX”, GOUDA

IS en BLIJFT het adres voor
 TAXI's en LUXE AUTO's!
 PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

Heeckeren v. Kell is eervol ontheven van
 het afdeulingscommando over bovengenoemde drie provincies.

De administratie en registratie blijft
 te Arnhem gevestigd.

Tot Districtscommandant van het
 Vrijwillige Landstormkorps Motordienst
 der prov. Groningen is benoemd de
 heer D. G. Landweer te Haren.

De heer Landweer blijft voorloopig
 nog belast met het commando der sec-
 tie Groningen.

VLAGGEN

in alle maten en kleuren
 tegen scherp concurr. pr.
B. DE KONING - Leiden
 Haarlemmerstraat no. 137
 hoek Donkersteeg 2-4-6

gingen en de individueele loopers, be-
 geleid door de Chr. Muziekver. „De
 Harp”.

De volgende route werd in de stad
 gevolgd: Zypsche weg, Willemsplein,
 Jansbinnensingel, Velperbinnensingel,
 Dam, Velperbuitensingel, Steenstraat,
 Velperweg.

Het was begrijpelijk dat overal en
 vooral op de drukke punten veel belang-
 stelling was. De politie had evenwel
 onder de persoonlijke leiding van den
 commissaris van politie, den heer A. W.
 v. d. Burgt, en van den inspecteur B.
 Seldenrijk zoowel bij den afmarsch, als
 bij den verderen tocht door de stad af-
 doende maatregelen getroffen.

Het verdere parcours.

Over den Velperweg trok de zeer
 lange stoet naar Velp, waar de voorbij
 marcheerende troepen en groepen in de
 Hoofdstraat eveneens veel bekijks had-
 den. De Velpsche motorpolitie nam bij
 het overschrijden van de gemeentegrens
 van Rheden de orde-maatregelen over.

De Zutphensche straatweg werd ge-
 volgd tot Worth-Rheden, waar linksaf
 geslagen werd.

Toen ging het de mooie natuur in. De
 stoet trok door het landgoed Heuven,
 dat door bemiddeling van den rentmees-
 ter, den heer D. A. van Straten. (die van
 zijn persoonlijke belangstelling blijk
 gaf) door den eigenaar van Heuven, den
 heer Wurfbaïn, welwillend opengesteld
 was.

Door de heerlijk beschaduwde lanen
 van Heuven werd de weg langs de Rigi
 bereikt, waarover het vervolgens naar
 den Zypenberg ging. Hier eenmaal aan-
 gekomen was het zwaarste deel van het
 parcours wel achter den rug.

Langs hotel Beekhuizen ging de route

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming
Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

vervolgens over den Emmaberg naar
 Rozendaal, waarna via den Schelm-
 schen Weg Zypendaal weer werd
 bereikt.

Er werd over het algemeen flink ge-
 loopen. Het was te merken, dat de vier-
 daagsche in het verschieft ligt.

Velen beschouwden dezen B.V.L.-
 marsch dan ook zeer terecht als een
 welkome training.

Prijsuitreiking.

Aan allen die den marsch volbrach-
 ten (er was slechts een drietal uitval-
 lers) werd onmiddellijk na aankomst de
 fraaie B.V.L.-medaille uitgereikt. Zij die
 voor de tweede maal meeliepen ontvin-
 gen een verzilverd kroontje dat op het
 medaille-lint kon worden gehecht.

Bovendien werden aan de best-mar-
 cheerende groepen groepspreizen uitge-
 reikt. Dit geschiedde door het jury-lid
 Kolonel W. van Ingen Schouten, secre-
 taris der Gew. Landstormcommissie
 „Veluwzoom”. De overige juryleden
 waren Overste J. Buurman, Comman-
 dant Landstormkorps „Veluwzoom”,
 Jhr. Ir. J. W. Storm van 's-Gravesande,
 voorzitter Arnhemse Burgerwacht en
 de Kapiteins J. J. N. Cramer en F.
 Dieleman.

De Kolonel Van Ingen Schouten deed
 de uitreiking der prijzen vergezeld gaan
 van een woord van dank aan allen, die
 tot het welslagen van den marsch had-
 den medegewerkt, in het bijzonder aan
 den marschleider, den heer J. Hulle-
 man, die zich zoo verdienstelijk heeft
 gemaakt bij de voorbereiding van den
 afstandmarsch.

Mr. J. W. U. Doornbos voerde hierna

DE B. V. L. EN NEDERLANDSCH-INDIË

door CH. KIËS

Generaal-Majoor K.N.I.L. b.d.

Oud-Gedelegeerde van den Volksraad
 van Ned.-Indië.



Dr. H. COLIJN,
 de tegenwoordige Minister van Koloniën.

V.

Ned.-Indië in de 20e eeuw. Het Nederlandsche bouwers-recht.

„Vóór 1900 waren de volken en stam-
 men daarginder door ons geregeerd
 „door ze te besturen en te beheeren, na
 „1900 zou dat veranderen in: besturen,
 „beheeren en opvoeden.” Aldus eindig-
 de ik mijn vorig artikel.

Ik moge thans in de groote lijn be-
 schrijven, hoe het Ned.-Indische rege-
 ringsbeleid zich van die taak kweet en
 wat de resultaten er van waren, thans
 na ongeveer dertigjarigen arbeid ter-
 zake; dertigjarigen arbeid, want men
 zal begrijpen, dat het ontwikkelen van

zelfs maar een schema voor een zoo
 enorm veel omvattend plan niet in en-
 kele maanden kon gebeuren. Zulks was
 ook niet ieders taak! Voor zulk een
 reuzen-arbeid was een buitengewoon man
 als leider noodig. Zoals het echter in
 de geschiedenis telkens opnieuw waar-
 neembaar is, ging het ook ditmaal: wan-
 neer ergens een nieuwe gedachte in den
 geest is klaar gekomen en een leider
 noodig is, verschijnt als het ware van
 zelf de man, die de uitvoerder zal wor-
 den. Bij ons daarginder was dat: de
 Gouverneur-Generaal J. B. van Heutsz.

In 1905 heb ik, als jong officier te
 Batavia in garnizoen zijnde, op het Pa-
 leis te Weltevreden de overgave van de
 regering van den aftredenden Gouver-
 neur-Generaal Rooseboom¹⁾ aan den
 toen nieuw optredenden Gouverneur-
 Generaal van Heutsz bijgewoond. Nog
 zie ik die korte breede figuur voor den
 troon staan en zijn rede vergezeld doen
 gaan met gebaren; met een dreigenden
 arm naar voren gestoken klonken eenige
 malen de woorden: „ik eisch” of „ik zal
 eischen”! Het was of er een windvlaag
 door de zaal ging en voor ieder toehoer-
 der was het duidelijk, dat een nieuw
 tijdperk van daden was aangebroken!

De twee grondslagen, die van Heutsz
 vrijwel dadelijk proclameerde voor zijn
 beleid, waren:

1^o. het Nederlandsche gezag moet in
 den geheelen archipel daadwerkelijk
 worden gemaakt, waarmee dan vóór
 alles aan de inheemsche volken zullen
 worden gebracht: orde, rechtszekerheid
 en bezitszekerheid;

2^o. aan den inlander moet zeer een-
 voudig schoolonderwijs worden gegeven:
 een beetje lezen, schrijven en rekenen.
 („Dan kan hij zijn schulden opschrij-
 ven, om zijn huishouden te leeren be-
 heeren”,²⁾ moet Z.Exc. eens op eenvou-
 dige soldaten-manier hebben gezegd!)

De G.-G. van Heutsz heeft in zijn zes-

jarig regeeringstijdperk zijn voornemens
 tot werkelijkheid gemaakt. Het zou mij
 te ver voeren, indien ik dien tijd ging
 beschrijven. Slechts dit: het leger, dat
 op Atjeh van Generaal van Heutsz een
 nieuwen geest had gekregen, drong nu
 overal door; de z.g. in zelfbestuur ge-
 laten vorsten in de buitengewesten had-
 den de z.g. Korte Verklaring te teekenen
 of anders af te treden. Overal werd het
 bestuur op Nederlandsche basis geor-
 ganiseerd, goeddeels eerst door officie-
 ren, die met het burgerlijk bestuur wer-
 den belast, later door de ambtenaren
 van het z.g. Binnenlandsch Bestuur.
 Wegenaanleg, hygiënische maatregelen,
 ordening van bevoegdheden der hoofd-
 den waren vooreerst om zoo te zeggen
 dagelijksch werk.

Met het volksonderwijs werd begonnen
 op Java met zijn (toenmaals geschat)
 dertig miljoen zielen. De dessa-school,
 te bouwen naar een eenvoudig plan door
 de bevolking van het dorp zelve met ge-
 meenschappelijk te leveren materiaal,
 werd de plaats, waar de enkele dorps-
 genoot, die al wat lezen en schrijven
 kende, aan de kinderen de eerste be-
 ginselen bij moest brengen. Andere on-
 derwijzers had men immers niet; ook
 die moesten eerst nog gevormd worden
 en dat zou jaren tijd kosten. Men begon
 dus met wat men had!

Alvorens verder te vertellen over den
 ontwikkelingsgang, moet ik de aandacht
 vestigen op drie belangrijke kwesties.

In de eerste plaats, dat de toepassing
 van de z.g. ethische grondgedachte in
 het regeeringsbeleid voor Ned.-Indië
 geen gevolg is geweest van wat men zou
 kunnen noemen klachten of vragen van
 de zijde der Oosterlingen. Dezen waren
 tot en met de vorige eeuw volslagen la-
 tent, berustend in wat Allah voor hen
 had beschikt. De nieuwe gedachte was
 een uiting van humanisme bij ons, de
 Westerlingen.

De tweede kwestie in deze is de wel-
 eens gehoorde vraag: was het werkelijk
 noodig of zelfs maar wenschelijk voor
 het geluk der Oostersche volken, dat zij
 die opvoeding en geestelijke ontwikke-
 ling gingen krijgen en dat wij daar zoo-
 veel moeite voor gingen doen? Het ant-
 woord hierop is tweeledig. Allereerst
 was het niet meer dan onze christelijke
 plicht, om een einde te maken aan de
 reeds te lang gedulde slaafsche positie
 der bevolking onder eigen hoofden en
 vorsten en de menschen op hooger
 levenspeil te brengen, om te beginnen
 tot een menswaardig bestaan met
 rechts- en bezitszekerheid. Verder is
 een nieuwe gedachte, zoals beschreven,
 niet een menschelijke „uitvinding”, maar
 zij is te qualificeeren als een moment
 van hooger orde in de maatschappelijke
 evolutie. Zulk een nieuw leidend begin-
 sel *dwingt* onverbiddeijk tot handelen
 in een nieuwe richting. Dit na te laten,
 zou voor de overheid eenvoudig onmo-
 gelijk zijn geweest!

De derde aangelegenheid, waarvoor
 ik de aandacht vraag, is deze. De nieu-
 we periode begon o.m. met het daad-
 werkelijk vestigen van het Nederlandsch
 gezag overal, waar dat te voren eigen-
 lijk nog maar grootendeels denkbeeldig
 was geweest. Er waren dus vele expeditie-
 ties noodig naar de buitengewesten
 en het Kon. Ned.-Indische leger had heel
 wat weerstand te breken. *Waren dit dan
 geen veroverings-expedities? Hierop
 luidt het antwoord zeer positief: neen!*
 Dit nadrukkelijk vestigen van ons gezag
 was onvermijdelijk, alvorens wij kon-
 den overgaan tot de invoering van on-
 zen rechtstoestand en al wat later aan
 beschavingswerk daarop zou volgen.
 Onze strijd ging overal eigenlijk ook
 slechts tegen de vorsten, **die reeds onze
 leenmannen waren**, doch die voor den
 strijd natuurlijk de bevolking gebruikten.
 Teekenend was dan ook, dat on-



N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)
BASALTINE-BETONTEGELS
ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

Landstormgroepen: 1e prijs: afd. Velp B.V.L.; 2e prijs: afd. Schaarsbergen B.V.L.; 3e prijs: afd. Rheden-De Steeg B.V.L.

Militaire groepen: 1. Militaire Politie; 2. K.R.A.; 3. 8ste R.V.A.

Burger groepen: 1. Drusia (Doesburg); 2. Wandelsportver. „Excelsior“, Arnhem; 3. Wandelsportver. „Lijn 2“, Arnhem.

nog het woord. Hij bracht o.m. dank aan het gemeentebestuur, de politie en het Roode Kruis.

De volgende groepsrijzen werden tenslotte uitgereikt:

B.V.L. - LANDDAG TE WINSCHOTEN

Plechtige kranslegging bij het monument van Graaf Adolf te Heiligerlee. — Burgemeester Schönfeld deelt bijzonderheden mede over de graven van Graaf Adolf en zijn tegenstander, den Graaf van Aremberg. — De B.V.L. in Groningen paraat. — Een landdag met 25.000 bezoekers. — Militaire demonstraties.

Enkele indrukken.

Natuurlijk is een schatting naar het aantal bezoekers een moeilijk werk, maar welk een indruk zulk een groot aantal bezoekers maakt, mag toch in ons Landstormblad wel even vastgelegd worden met enkele knipsels uit de dagbladen.

Het „Nieuwsblad v. h. Noorden“:

Reeds kort na het middaguur begonnen gisteren de bezoekers voor den Landstormdag den trek naar het Sportterrein te Winschoten om zich een goed plaatsje te ver-

De landdag van den B.V.L. in Groningen, Vrijdag 12 Juni te Winschoten gehouden op het gemeentelijk sportterrein aldaar, mag, wat de geweldige groote opkomst van landstormers en belangstellenden betreft, zeker alleszins geslaagd worden genoemd.

Naar onze schatting werd de landdag bezocht door 20 à 25.000 bezoekers, terwijl bijna 80 % van de Groningsche B.V.L.-vrijwilligers aan het defilé voor de aanwezige autoriteiten heeft deelgenomen.

ze komst al zeer spoedig na het breken van het verzet duidelijk gewaardeerd werd door die volken, die weldra begrepen, dat ons bestuur en onze rechtshandhaving juist voor hen tot grootsten zegen zouden strekken.

Tot goed begrip van de zaak moet ik er tenslotte nog op wijzen, dat onder „ethisch koloniaal beleid“ moet verstaan worden niets méér dan wat ik zoo straks beschreef. Er zijn bij de uitvoering fouten gemaakt door overdrijving, met als gevolg, dat het woord „ethisch“ in veler oor een slechten klank kreeg. Deze opvatting is natuurlijk onjuist, want de overdrijving was een gevolg van wat genoemd moet worden „ziekelijke ethiek“. N.m.m. kunnen gezond denkende menschen van onzen tijd niet anders dan voorstanders zijn van de ethisch koloniale politiek, maar zij moeten daarbij tevens tegenstanders zijn van overhaasting van de uitvoering, wijl die den goeden gang van zaken en het gewenschte resultaat slechts benadeelen kan.

Zoals ik al beschreef, legde de groote van Heutsz dus de fundamenten voor het nieuwe staatkundige en maatschappelijke gebouw, dat in Ned.-Indië moest worden opgetrokken. In 1911 gaf hij de leiding over aan den bekwamen staatsman Gouverneur-Generaal Idenburg, die den verderen opbouw zou leiden, maar daarin spoedig bemoeilijkt werd door twee gebeurtenissen, ten eerste de z.g. ontwaking van het Oosten, ten tweede het uitbreken van den grooten oorlog.

Wat de eerste betreft, zou het mij te ver voeren in dit artikel een beschrijving te geven van wat wel is waar in andere landen van Oost-Azië gebeurde (de overwinning van Japán op Rusland in 1905 en de Chineesche revolutie in 1911), maar wat zijn weerslag op directe of indirecte wijze kreeg in den geest van ook onze volken in Ned.-Indië. In het kort kan die weerslag worden gezegd te

zijn geweest: een zekere bewustwording van de menschelijke persoonlijkheid bij velen. Na den eeuwenlangen slaap van die persoonlijkheid kwam als het ware het begrip, dat men als oosterling toch ook een mensch was met menschelijke krachten, kunde en behoeften; het „slaafsche berusten“ van vroeger werd om zoo te zeggen afgeworpen.



Gouverneur Generaal J. B. VAN HEUTSZ

Wij westerlingen zouden door die bewustwording heel wat moeilijkheden krijgen bij onze leiding. Maar moesten wij ons daar eigenlijk niet over verhe-

JAC. VERSCHUUR - AMERSFOORT ST.-ANDRIESSTRAAT 18

Specialiteit in Rij-, Jacht- en Motorlaarzen
Beenstukken, kappen, sporen, etc. Vraagt
vrijblijvend prijs, inlichtingen of monster.

zekeren en tegen twee uur, het uur van den aanvang, was de toeloop zoo groot, dat men aan de loketten de handen vol had om den kaartenverkoop geregeld te doen geschieden. De stroom bleef nog geruimen tijd aanhouden en de menschenmenigte op het Sportterrein bood dan ook een aanblik zooals men in Winschoten te voren niet heeft gekend.

Er waren inderdaad duizenden en duizenden bezoekers. De „Winschoter Crt.“ vertelt er van:

Was het bezoek aan het Winthil-terrein Dinsdag ter gelegenheid van het concours-hippique reeds buitengewoon groot, de dag van den B.V.L. heeft dit geweldige getal nog met vele duizenden geslagen. Duizenden en duizenden uit heel onze provincie waren hier samengestroomd tegen het uur van de officieele opening van dezen Landdag, dat op 2 uur was gesteld. Zooveel duizenden heeft Winschoten nog nimmer, bij welke gelegenheid ook, bijeen gezien. En de stroom hield ook na 2 uur nog geruimen tijd maar steeds aan, zoodat het groote sportveld aan alle zijden door een breede menschenmassa omzoomd was.

De „Nw. Winschoter Crt.“ schat het aantal op meer dan 15.000. Zie hier:

We dachten Woensdag bij het concours-hippique, dat het gemeentelijk sportterrein niet gauw weer zooveel menschen zou bevatten als bij die gelegenheid. Die gedachte is echter reeds den tweeden dag na het hippisch festijn gelogenstraft. Want gisteren op den Landdag van de gewestelijke afdeling van den B.V.L. waren er, speciaal dan in den middag, beduidend wat meer menschen. Thans was het geheele sportterrein in zijn geheel door een dichte haag van menschen omgeven. Donderdag waren er meer dan tienduizend en naar dat staal gemeten, moeten er gisteren zeker meer dan vijftienduizend menschen zijn geweest. De tribunes waren natuurlijk geheel bezet, terwijl op vele plaatsen de menschen in 8 à 10 dubbele rijen stonden of waren gezeten.

De „Maasbode“ meldde:

Niet minder dan 20.000 bezoekers woonden nl. dezen landdag, die op het gemeentelijk sportpark gehouden werd, bij.

gen? Onze leiding werd moeilijker, maar ons doel, het op hooger peil brengen van de menschheid aldaar, werd er beter bereikbaar door. Immers, alleen dáár, waar levensdrang bestaat op de basis van waarachtig gevoelde behoeften en waar de gedachte leeft, ook zelf iets te kunnen doen, dáár kan vooruitgang komen en kon dus onze beschavingsarbeid succes hebben.

Dat bij die bewustwording ook al weer overdrijving, ja brutaliteit kwam, was niet zoo vreemd. Zien we niet overal menig opgroeiend kind overschatting van eigen kunnen vertoonen, met soms nalaten van het noodige respect voor de ouders?

Het was verder wel zeer te betreuren, dat ons mooie, nauwelijks in gang gezette ontwikkelingswerk daarginder erg bemoeilijkt ging worden door indirecte gevolgen van den grooten oorlog. Het behoeft toch wel geen betoog, dat het diepe respect, dat vroeger in vrijwel elken oosterling had geleefd voor den leiding gevenden westerling, grondig werd ondermijnd door wat in het Oosten bekend werd omtrent wat daarginder in het Westen gebeurde in dien jarenlangen kamp van de eene serie naties tegen de andere. Waren dat de groote beschaafde volken, waar men zoolang had tegen opgezien? zoo vroeg men zich af. Was de Nederlander, ook een westerling, al deed hij niet mee aan den oorlog, wel van hooger gehalte? En toen in het laatste jaar van den oorlog de revolutiewind uit Europa modernistische denkbeelden inzake sociale verhoudingen en staatkundige beginselen overbracht naar het Oosten, de na-oorlogische verschijnselen van decadentie in zedelijk opzicht, zooals onmatig veel dansen, drinken, korte rokken, doorzichtige kleeding enz. ook in Indië waarneembaar waren en de destijdsche overheid in Ned.-Indië niet de vereischte

VAAANDELS
MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
VLAGGEN
OVEN
HOEF EN RYKS
LEVERANCIER
14 ERVAARDIGER VAN
KON. ERK. LANDSTORMVAAANDELS

De „Noord-Ooster“ komt zelfs tot een schatting van 30.000:

's Middags hadden achter het terrein van de Winthil de demonstraties plaats van den B.V.L. Ongeveer 30.000 menschen hebben ze bijgewoond. Het geheele terrein was omgeven door een compacte menschenhaag en beide tribunes waren tot de laatste plaats bezet.

Aan den vooravond.

Reeds op het einde van den Donderdagmiddag waren een aantal autoriteiten naar Winschoten gekomen, om hun belangstelling te toonen in de belangwekkende tentoonstelling „Winthil“ en om getuige te zijn van de muziekkuitvoeringen, die des avonds zouden worden gegeven.

Onder hen merkten we op Z.Exc. Generaal Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie, en mevrouw Duymaer van Twist, vergezeld van Res.-Majoor K. A. van Schelven en Res.-Kapitein G. F. Boulogne, secretaris N.L.C.; voorts Generaal-Majoor H. de Jongh, Inspecteur Infanterie en Vrijw. Landstorm met den 1sten Luitenant-Adjutant H. J. Koning, Generaal-Majoor W. F. Sillevius, Commandant van de Ite divisie, uit Arnhem met kapitein W. F. Hennink.

Mede waren aanwezig mevrouw de Wilde, echtgenoot van den Minister van Binnenlandse Zaken en haar dochter, mevrouw Van der Hoeven—de Wilde. Bij dit gezelschap sloten zich aan de heer Buiskool, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie, burgemeester Schönfeld (Winschoten), bur-

hooghartige en krachtige houding wist aan te nemen tegen roode Nederlandse stokers en brutale inlandsche volksmenners, toen kreeg de positie van den blanken Nederlandschen leider een wel geweldigen klap!

Gelukkig werkten andere omstandigheden tot eenig herstel in deze en bracht de z.g. hoogconjunctuurtijd tusschen 1923 en 1930 het noodige geld binnen, om op geweldige schaal de maatschappelijke ontwikkeling te kunnen bevorderen door onderwijs, hygiëne, wegeaanleg enz. enz. Alhoewel de woelingen, die een paar malen optraden tengevolge van communistisch stoken, den goeden gang van zaken soms wat hinderden, bleef gelukkig de algemeene groei zich gestadig ontwikkelen. De groei van allerlei was zelfs dusdanig, dat hij, die bijv. in 1928 den algemeenen toestand in Ned.-Indië kon waarnemen en in vergelijking brengen met wat die in ± 1900 was geweest, bepaald onder den indruk kwam van zulk een verandering!

En niet alleen de maatschappelijke ordening was zoo geweldig vooruitgegaan. De Nederlandsche leiding had bij hare opvoeding van de volken ook nog iets anders gedaan: zij had ze al spoedig opgeroepen om zelf mee te spreken in die leiding. Er waren gemeenteraden gekomen in de grootere plaatsen, regentschapsraden en provinciale en gewestelijke raden, waarin naast de Nederlanders, Inlanders en Chinezen zitting hadden, om de belangen van hunne bevolkingsgroepen te behartigen binnen den kring van het gemeenschapsbelang.

Zelfs had de Regeering reeds vroeg de medewerking van inheemschen en Chinezen ingeroepen bij de uitvoering van haar eigen taak; in 1917 was de z.g. Volksraad ingesteld, eerst in hoofdzaak als raad van advies, sedert 1927 echter uitgegroeid met meerdere bevoegdheid, zoodat de Indische wetten, ordonnanties



Landdag te Winschoten

A. J. KAT - VUURWERKFABRIEK LEIDEN

Telefoon: fabriek 1475, huis 1110

LEVERT ALLE SOORTEN VUURWERK

gemeester v. d. Hoop van Slochteren (Slochteren), mr. A. v. d. Sluis (kantonsrecht Winschoten), kapitein de Jonge (Groningen), Jhr. Verhegen (Groningen), de heeren Bontkes Gosselaar (Groningen en Finsterwolde), de heer Spaanstra, kapitein Oosters, commandant van het V.L.S.K. „Groningen”, de heer A. Brouwer, kapitein Karres en luitenant Atema.

Op het Burgemeester Schönfeldplein, in het hartje van Winschoten, gaf de muziek der Huzaren — behalve de goede muziek trokken ook de prachtige beerenmutsen de aandacht! — een uitvoering, die duizenden mensen trok. Eerst een pittige marsch, die geweldig insloeg, verder een bekend nummer, en een volksliederen-potpourri, waarmee het concert weer tot het verleden behoorde. De huzaren begaven zich daarna langs Torenstraat, Visschersdijk, Garstestraat naar het landdagterrein, waar de

Taptoe

werd geblazen.

Natuurlijk trok dit militair gebeuren vele mensen naar het terrein,

De „Nw Wensch. Crt.” getuigde van deze taptoe:

„Zelden hebben wij het Wilhelmus indrukwekkender gehoord dan dezen avond. Vrijwel alle aanwezigen hoorden het volkslied met ontbloot hoofd en diepen eerbied aan. . . .”

Vrijdag 12 Juni . . .

Nadat des morgens het carillon van den toren zijn gebruikelijke melodietje gespeeld had, en nadat de klok acht dreunende slagen had doen hooren, blies een aantal trompetters een reveille

Cliché Boelaars

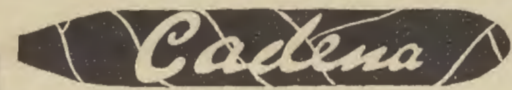
's-Gravenhage. Tel. 117505 *

van den torentrans . . . het begin van den grooten dag.

Om negen uur vingen op het gemeentelijk sportterrein de schietwedstrijden aan, onder leiding van Res. 1en Luitenant R. B. Spaanstra.

Er waren 25 K.S.O.-banen in gereedheid gebracht.

Tegen half 10 brachten de Generaals Duymaer van Twist, de Jongh en Sillevius een bezoek aan het schietterrein, zoomede mevrouw de Wilde en mevrouw Duymaer van Twist.



Kranslegging te Heiligerlee.

Voor het hotel Wissemann hadden zich inmiddels vele belangstellenden verzameld om de autoriteiten tegen kwart voor elf naar Heiligerlee te zien vertrekken voor de kranslegging bij het monument van Graaf Adolf.

De stad bood dien morgen wel een zeer levendigen aanblik. De wind speelde met de talrijke vlaggen, zoodat ze vroolijk in het heldere zonlicht wapperden, terwijl er in de straten een drukte van belang heerschte.

Om half elf stelde de staf der huzaren zich voor het hotel Wissemann op en gaf daar een nummertje ten beste. Even later stapten de van de schietbanen teruggekeerde autoriteiten in de voor het hotel Wissemann gereed staande auto's en vertrokken, voorafgegaan door huzaren te paard, naar de historische plek te Heiligerlee, terwijl de stoet ook door huzaren werd gesloten.

Bij het monument — waar een druk-

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria”

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 10 Groote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.

te van belang was! — had het muziekkorps zich reeds opgesteld, zoomede het Kon. erkende vaandel van het V.L.S.K. „Groningen” met een vaandelwacht onder commando van Res. 1en Luitenant K. Strijker. Ter andere zijde stelden de huzaren zich in gelid op.

Na aankomst der autoriteiten trad de heer Buiskool, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Groningen binnen de omhekking van het monument, om een krans van den B.V.L. aan den voet van het monument neer te leggen.

Dan sprak de heer Buiskool ongeveer aldus:

Wanneer ik heden op den morgen van den landdag van het Groninger Verband van den B.V.L. deze krans hier neerleg, dan moet dat worden beschouwd als een getuigenis en een symbool van de liefde, van de verknochtheid en van de trouw van het stoere volk van Stad en Ommelanden voor het aloude Oranje-Huis. Was het bij het begin van den 80-jarigen oorlog, dat Graaf Adolf hier sneuvelde, sedert zijn er door dit roemrijke geslacht in alle generaties persoonlijke offers gebracht voor de vrijheid van geweten en de onafhankelijkheid van ons volksbestaan. Heden willen wij den eed hernieuwen:

Hart en hand voor Vorst en Vaderland! En als het moet: ook ons goed en bloed!

Na deze toespraak werden door de troepen de militaire eerbewijzen gebracht en speelde de muziek het Wilhelmus, dat door de aanwezigen werd meegezongen.

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

VAANDELS BEKERS MEDAILLES VLAGGEN

Vervvaardiger der Regimentsvaandels, dus

Nederlands Beste Adres

Het was een korte doch zeer indrukwekkende plechtigheid.

Nadat Generaal Duymaer van Twist den heer Buiskool dank had gebracht, werd het fraaie monument bezichtigd en vervolgens de terugtocht naar Winschoten aanvaard.

Ontvangst ten stadhuisse.

Hierna volgde, te Winschoten, de ontvangst ten stadhuisse. Behalve de meer genoemde autoriteiten merkten we hier o.m. nog op Overste Leverland, Commandant 12e R.I. te Groningen, Overste Van Silm, Divisiecommandant van de Kon. Marechaussee te Groningen, Kapitein Albarda, Districtscommandant Kon. Marechaussee, Notaris Jhr. J. B. Verheyen, Burgemeester Barneveld te Leek, Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop van Slochteren, Burgemeester van Slochteren en mevrouw, de heer Krol, uit Haren, lid van de Tweede Kamer, Res. 1e Luitenant C. A. Star Numan, districtscommandant V.L.S.K. Motordienst; voorts de burgemeesters H. K. Venema van Scheemda en P. Dijkhuis van Midwolda.

Van het gemeentebestuur waren aanwezig burgemeester Schönfeld, wethouder Veldhuis en secretaris Heikens, die zich achter de groene tafel hadden

geheeten, thans in den aanhef te lezen geven: de Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, gehoord den Raad van Ned.-Indië³⁾ en in overeenstemming met den Volksraad, heeft besloten, enz. De Volksraad heeft dus medezeggenschap gekregen in de Regeering, al is die niet — zij kan dat daar niet zijn — van volle parlementaire beteekenis.

De in 1927 aan den Volksraad toegekende grootere bevoegdheid was gebaseerd op de Grondwetwijziging van 1922, die eenzijdig aan de oude koloniaal-staatsrechtelijke verhouding tusschen Nederland en de overzeesche rijksteelen een einde had gemaakt door het schrappen van de woorden „koloniën en bezittingen” uit art. 1, anderzijds in art. 61 bepaalde, dat de regeling van de inwendige aangelegenheden van Ned.-Indië, Suriname en Curaçao voortaan zouden worden overgelaten aan aldaar gevestigde organen (vanzelfsprekend onder voorbehoud van ingrijpen c.q. van het Opperbestuur in Nederland).

Van den Volksraad moge nog dit onder de aandacht worden gebracht.

Wie een zitting van dat college bijwoont, zal in de vergaderzaal vereenigd zien, buiten den voorzitter, een zestigtal leden, Nederlanders, Inlanders en Chinezen. Onder die Inlanders ziet hij vertegenwoordigers van en met een Atjeher uit het meest westelijke gedeelte tot en met een Ambonees uit het meest oostelijke gewest van den archipel. Bedenkt men nu, dat deze een uitgestrektheid beslaat in geografischen zin zoo groot als geheel Europa en dat de in dien archipel levende volken, die meer dan vijftig verschillende talen spreken, zeker niet minder verschillen dan de volken van Europa dat onderling doen, dan blijkt dus in die Volksraadzaal een bevolking vertegenwoordigd van in totaal 62 miljoen zielen, blank, bruin en geel, de bruinkeurden gegroepeerd in vele volken en stam-

men van zelfs nog zeer sterk uiteenlopend intellectueel en ontwikkelingspeil. *Alle vertegenwoordigers echter spreken tot de Regeering en debatteeren onderling in de Nederlandsche taal.* Zij brengen de belangen, wenschen of grieven van de door hen vertegenwoordigde groepen of streken bij de Regeering voor in de Nederlandsche taal *op een wijze, zoo correct, dat menig Europeesch parlement er een voorbeeld aan zou kunnen nemen.*

Zoo is die Volksraad, het bevolkingsvertegenwoordigend college van advies en medewetgeving der miljoenenbevolking van den Ned.-Indischen archipel, een mooie afbeelding van het grootsche stuk cultuurwerk, dat daarginder onder Nederlandsche leiding werd tot stand gebracht.

Wat betreft de algemeene maatschappij mag worden gereleveerd, dat in de jaren 1920—1930 het z.g. Europeesche gedeelte daarvan groeide met een snelheid als nooit te voren had plaats gehad in zulk een kort tijdsbestek; en het kreeg daarbij onderscheidingen van standen en vertoonde verschijnselen (ook, zooals reeds gezegd, minder gunstige, z.g. navorlogsche!), die geheel nieuw waren.

In de inlandsche maatschappij was meer leven gekomen, dat zich o.a. uitte in nogal sterken vereenigingsdrang, in het bijzonder voor politieke doeleinden, maar ook wel op coöperatief gebied, bijv. in het levensverzekeringswezen. Veel daarvan ging echter fout door verkeerd beheer.

De steden en plaatsen werden snel en toch ook mooi uitgebouwd onder het aanbrengen van veel verbeteringen in de oudere gedeelten. Het leven werd meer genietbaar door amusements als bioscopen, comedies, concerten van beroemde artisten, enz. Telegrafische, telefonische en draadlooze verbindingen over den geheelen archipel, asphaltwegen van

honderden kilometers lengte, uitnemende scheepvaartlijnen met goed ingerichte havens, vliegtuigverbindingen enz. maakten het enorme gebied van Ned.-Indië in figuurlijken zin kleiner en op alle punten beter bereikbaar. Zelfs de afstand tot het moederland werd schijnbaar ingekort door de draadloze telefoon en de wekelijksche vliegtuigverbinding voor post- en passagiersvervoer.

Het Kon. Ned.-Ind. leger heeft in die jaren feitelijk een nieuwe taak gekregen. De expedities naar de buitengewesten, waarvan ik hiervoor vertelde, behoorden na 1915 tot het verleden. Wel bleven daar nog vrij veel troepen, die al patrouilleerend de minder bekende terreinen exploreerden, maar hun hoofdtak was wat men noemt van politiek-politioneelen aard geworden: het bewaken van het gezag tegen een eventueel verzet, dat mogelijk het gevolg zou zijn van communistisch of ander anti-Nederlandsch politiek gestook. In 1926 en 1927 hadden we zoowel op Java als op Sumatra daar een en ander van te doorstaan. Het leger en de vloot hadden zich verder voor te bereiden op de mogelijkheid, dat Ned.-Indië bij een strijd tusschen vreemde mogendheden betrokken wordt, v.w.b. de z.g. neutraliteits-handhaving. Daarvoor is sedert 1918 de organisatie van het eertijds uitsluitend uit vrijwilligers bestaande leger uitgebreid met Europeesche militie.

Over de internationale positie van Ned.-Indië zal ik in mijn volgend slot-artikel nog een en ander vertellen.

Aan personeel had het leger overigens in zooverre een verandering ondergaan, dat de vroegere Europeesche avonturier geheel verdween en zoowel de Nederlandsche als de Inlandsche soldaat als mensch nu wat men noemen kan de 20e eeuwse mentaliteit bezit.

Ik moge dit artikel eindigen met deze uitspraak:

De teekening, die ik gaf van den groei van Ned.-Indië gedurende de 20e eeuw, vanaf het leggen door van Heutsz van de fundamenten voor het nieuwe staatkundige en maatschappelijke gebouw, tot de voltooiing daarvan in de huidige constructie, moet den lezer bewezen hebben, dat het *de Nederlandsche wil en de Nederlandsche geest- en daadkracht* waren, die het Ned.-Indië, zooals het thans is: staatsrechtelijk, staatkundig, maatschappelijk en cultureel, tot stand brachten.

Daarom mogen wij spreken van Nederland's *bouwersrecht* op Ned.-Indië, met dien verstande echter, dat dat Ned.-Indië ook is het product van een ruim driehonderdjarige wisselwerking tusschen en samengaan van Nederlandsche en Indische factoren, een associatie, die niet uiteengehaald zou kunnen worden zonder dat de resten een chaos werden; een associatie, waarin de drie samenstellende elementen recht van medezeggenschap hebben in de wijze, waarop Ned.-Indië zal worden geregeerd en bestuurd.

¹⁾ Deze, een generaal van het Nederlandsche leger, was G.-G. geworden, om speciaal de zoo hoog noodige organisatie van de defensie van Ned.-Indië tot stand te brengen.

²⁾ In dit gezegde lag iets van groote beteekenis verscholen. De aloude toestand van zich rechteloos te voelen, had den inlander steeds doen leven van den hak op den tak, zonder begrip van eenige economie.

³⁾ Thans bijna geheel slechts raad van advies.

Mevrouw,

Wanneer U uw goederen bij waschinrichting „Nieuweroord" laat behandelen, dan zult U geheel voldaan zijn.

Waschinrichting „NIEUWEROORD"

Annex Chem. Wasscherij en Ververij
Opgericht 1860 — Telefoon no. 9

Fa. J. Slokker - Nederhorst den Berg

opgesteld. De mooie raadzaal was versierd met enkele palmen en bloemstukken.

Rede Burgemeester Schönfeld.

Burgemeester Schönfeld heette allen in het wel wat excentrisch gelegen Winschoten een hartelijk welkom toe.

Het instituut van den B.V.L., dat in den loop der jaren is gegroeid tot het indrukwekkend ledental van 84.000 man, zoo vervolgde de burgemeester, heeft ook hier den directen steun van hen, die toegetreden zijn als lid van onze afdelingen en verder de stille toegenegenheid van allen, en dat is de groote meerderheid van onze bevolking, die prijs stellen op handhaving van recht en orde, van gezag en vrijheid, die weten dat de B.V.L. slechts dan handelend zal optreden „Als 't moet", welke leus zoo treffend juist en toch zoo eenvoudig in beeld is gebracht door den spittenden landman met het geweer aan den riem op zijn rug.

Spr. herinnerde aan de groote daden van het vorig geslacht in tijden van onderdrukking, zooals in 1568, toen hier in onze onmiddellijke nabijheid, ten deele zelfs op terrein van onze tegenwoordige gemeente, de eerste slag geslagen werd voor de vrijheid en onafhankelijkheid der Nederlanden — in 1593, toen ons kerkgebouw door Johan Moda en zijn getrouwen tegen Verdugo's overmacht op heldhaftige wijze werd verdedigd, — in 1672 toen „Groningen constant" het vaderland behield — in November 1813 toen Winschoten een der eerste plaatsen was, waar de vaderlandsche driekleur weer werd uitgestoken en het geliefde Oranje op de borst werd gespeld.

Van die nationale gezindheid getuigen wij voorts elken dag door middel van de metalen stem van het carillon van onzen toren, dat vóór den klokslag van elk uur aan onze jeugd in welluidende klanken de vermaning doet hooren:

't Is plicht, dat ied're jongen,
Aan d' onafhankelijkheid
Van zijn geliefde vaderland
Zijn beste krachten wijdt...

Ik hoop, dat de indruk, dien gij krijgt van onze gemeente niet alleen een goede, maar ook een blijvende zal zijn.

Generaal Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie, dankte den Burgemeester voor diens vriendelijke woorden.

Het is spr. in de streken van Stad en Ommelanden opgevallen, dat er nog zooveel welvaart heerscht en we zijn dankbaar voor den grooten zegen Gods, die op dit land mag rusten.

Toen wij hedenmorgen naar het denken tekenen van graaf Adolf van Nassau gingen om een krans aan den voet van dit monument te leggen, was dat voor ons een onvergetelijke ure. Wij hebben onze gedachten toen even bepaald bij de groote daden van de Oranje's, die voor Nederland hun goed en bloed hebben gestort.

Spr. dankte den burgemeester ten slotte voor zijn waardeerende woorden t.a.v. het Instituut van den B.V.L. en sprak de beste wenschen uit voor de gemeente Winschoten.

Voor het vertrek deed Burgemeester

Hotel „HOBDEL"

P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

HOLLANDSCHE KRIMPZALM

IN MOOTEN

WIJNBELT & Co., Woudrichem, Tel. 6
Exploitatie van Zalmvisscherijen

Schönfeld nog enkele interessante mededeelingen over

de graven van Graaf Adolf en van den Graaf van Aremborg.

Burgemeester Schönfeld herinnerde er aan — we laten van des Burgemeesters woorden hier het voortreffelijke verslag volgen van de „Nieuwe Winschoter Courant" — dat de dames en heeren zoo straks ongeveer op de plaats waren geweest waar Graaf Adolf van Nassau en zijn tegenstander, den graaf van Aremborg, stadhouder van Groningen, Friesland en Overijssel, waren gevallen. De juiste plaats is niet met zekerheid bekend, maar wel staat vast, dat in den slag bij Heiligerlee beiden zijn omgekomen. Herhaaldelijk is naar de laatste rustplaats van graaf Adolf gezocht, maar zijn graf is niet ontdekt. Het vermoeden is, en dat vermoeden zal wel juist blijken, dat het stoffelijk overschot rust in den grafkelder van de graven van Oost-Friesland te Emden. Vast staat, dat het lijk eerst is gebracht naar Wedde en daarna waarschijnlijk naar Emden. Er is ook gezocht in Dillenburg, maar daar is het graf van graaf Adolf niet gevonden.

Met het graf van den graaf van Aremborg staat dat anders. Door eigen onderzoekingen had spr. ontdekt, waar zich dat graf bevindt. Een vijf-en-twintig jaar geleden las spr. Historische Bladen, uitgegeven door Prof. Mr. J. A. Feith, een artikel gewijd aan de laatste graven van Aremborg. In verband daarmee had spr. gecorrespondeerd met de afstammelingen van de familie te Brussel, die nog groote bezittingen hebben aan de overzijde van de grens. Een en ander heeft er toe geleid, dat spr. het graf van graaf van Aremborg ontdekt heeft. Hij was tot de conclusie gekomen, dat het stoffelijk overschot moest rusten in den grafkelder van de familie Aremborg te Enghien in Henegouwen (Vlaamsch Edingen). In 1910, ter gelegenheid van een bezoek aan de tentoonstelling te Brussel, besloten een vriend van den Burgemeester en spr. naar Enghien (bekend door den hertog van Enghien, die in 1811 op last van Napoleon werd opgelicht en gefusilleerd) te gaan. Buiten de stad vonden ze de ruïne van het kasteel, dat nog in het bezit van de familie was. Het kasteel was in de dagen van de Fransche revolutie verwoest. Men zei echter, dat hier de grafkelder niet te vinden was. Daarvoor moest men in de stad zijn in het Capucijner klooster. Ze waren toen naar het klooster gegaan en hadden den abt te kennen gegeven, dat zij graag den grafkelder van de familie Aremborg wilden bezoeken, om te zien of de lijkst van den graaf van Aremborg zich daar ook bevond. Gevraagd werd, of de heeren een permissiebiljet van de familie in Brussel hadden. Dat was niet het geval, maar ten slotte na veel aandringen en doordat ze blijkbaar een nogal gunstigen indruk maakten, waren ze toegelaten. Onder leiding van een Vlaamschen gids gingen ze een lange breede gang door, een trap af, waarna ze door een roodijzeren deur in den grafkelder kwamen. Ze traden binnen en zagen in nissen verschillende kisten. Onmiddellijk had spr. een eenvoudige kist getroffen met een roodkoperen plaat, waarvan het opschrift echter niet te lezen was. In het geheel stonden er 55 kisten, doch geen dezer scheen het stoffelijk overschot van den graaf van Aremborg



Fa. H. J. PHAFF - Winschoten

te bevatten. De eenvoudige kist bleef echter de aandacht vragen en toen de plaat was afgeveegd, bleek, dat er met een pin en een hamer een inschrift was ingeslagen. Het inschrift was:

Cy gist

hault ei puissant messire Jan de Ligne, Prince, conte d' Arnberghe et du St. Empire, leguel mourut le 23 de Mai 1568 en la bataille de Hercan, estant gouverneur de Frise, Overisel et Gruningh, combattant contre le comte Lodovick de Nassau, rebel au roy, Dieu et Sa Majesté. Priez Dieu pour Son ame. (Hier ligt begraven de hooge en machtige heer Jan de Ligne, prins, graaf van Aremborg en van het Heilig Rijk, die den 23 Mei 1568 sneuvelde in den slag bij Hercan, zijnde gouverneur van Friesland, Overijssel en Groningen, strijdende tegen graaf Lodewijk van Nassau, opstandeling tegen den koning, God en Zijne Majesteit. Bidt God voor zijn ziel).

Met dit Hercan is vermoedelijk bedoeld Ekamp. Een betere verklaring is er geschiedkundig niet van te geven.

Het graf van den graaf van Aremborg was dus gevonden. Eenige maanden geleden heeft te Leiden prof. de Blécourt in de aula een en ander medegedeeld en daarbij gememoreerd, dat wat tal van historici niet gelukt was, de burgemeester van Winschoten alleen had kunnen doen. (Applaus en vrolijkheid). Deze mededeeling, die allen uit den aard der zaak zeer belangwekkend vonden, werd met groote aandacht gevolgd.

* *

De Landdag.

Om 2 uur ving op het Sportpark de eigenlijke landdag aan. Op de overstelpende belangstelling, die er voor dit Landstormgebeuren was, wezen we reeds in het begin van ons artikel.

Openingsrede.

Burgemeester Buiskool, Burgemeester van Delfzijl en voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie te Groningen hield de openingsrede.

Spr. ving aan met een woord van welkom. Dat welkom geldt wel in de eerste plaats Generaal Duymaer van Twist, hem die alle Vrijwillige Landstormers uit Groningen erkennen niet enkel als Excellentie maar als hun „Generaal".

Verder heet spreker hartelijk welkom den Commissaris der Koningin in deze Provincie, wiens aanwezigheid ook door de landstormers op hoogen prijs wordt gesteld. Zij weten wel, dat het hart van den Commissaris warm klopt voor hun beweging en waardeeren het destemmer hem in hun midden te mogen zien.

Voorts roept spr. een hartelijk welkom toe aan de generaals, die medegewerkt hebben dat détachementen van het leger aan dezen landdag kunnen medewerken.

Verder heet spr. in het bijzonder welkom de dames, Mevrouw de Wilde, Mevrouw Duymaer van Twist, e.a. Het was een goede daad van onzen Generaal, dat deze, toen bleek dat geen der Ministers kon komen, er voor gezorgd heeft, dat de betere helft van den Minister van Binnenlandsche Zaken hier in ons midden is. (Luid applaus.)

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de Landdagen Den Briel en Winschoten zijn tegen bill. prijs te bekomen bij:
Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH"
Pletterijstraat 111 - Den Haag - Tel. 773720
Overal te ontbieden

Spr. wees er daarna op, dat Winschoten voor den B.V.L.-landdag was uitgekozen, opdat men in deze streek ook eens kon laten zien wat de B.V.L. is en dat men op de leden kan rekenen, wanneer het, als het noodig zou zijn, er op aankomt de orde te handhaven.

Burgemeester Buiskool eindigde met een driewerf „Leve de Koningin!" dat door de aanwezigen werd overgenomen, waarna het Wilhelmus gespeeld werd.

Demonstraties.

Een detachement van het 12e reg. infanterie, op wagentjes zware mitrailleur meevoerende, marcheerde daarop langs de dichte menigte, alvorens ze tot het demonstreeren van een aanval overging.

Het was een interessant schouwspel en het was zeker voor de eerste keer, dat het geknetter van mitrailleur over het terrein weerklonk. Een drietal zware mitrailleur werd op de denkbeeldige vijand gericht en vooral als twee ervan tegelijk hun gelukkig onschuldige kogelregen op den tegenstander lieten neerdalen, was het een oorverdoovend lawaai.

Toen de infanteristen weer inrukten hadden ze een geweldig applaus in ontvangst te nemen.

Daarna trad een detachement van de Koloniale reserve aan. Deze militairen in hun tropenuniform met de eigenaardige hoofdbedekking maakten een keurigen indruk. Het marcheeren van de Kolonialen was af.

Eveneens, een fraaie demonstratie.

Toespraak Generaal De Iongh.

Op verzoek van Burgemeester Buiskool sprak daarop Generaal De Iongh enkele woorden tot de vrijwilligers van den B.V.L. Het eerst bracht spr. hulde aan generaal Duymaer van Twist, aan wien de B.V.L. veel dank is verschuldigd. Voorts sprak spr. woorden van warme waardeering tot voorzitter en secretaris van de gewestelijke landstormcommissie, tot plaatselijke commissies — en zeker niet te vergeten — de plaatselijke leiders, maar in 't bijzonder tot de vrijwilligers van den B.V.L., die zich geheel vrijwillig geven voor de mooie doelstelling van den B.V.L.

Spr. besloot zijn toespraak door driemaal „Leve de Hollandsche B.V.L." in te zetten, een uitroep die met geestdrift door de aanwezigen werd overgenomen.

Demonstratie van de huzaren.

In draf reed daarna een detachement huzaren het terrein op. Het was een interessant schouwspel deze cavaleristen met hun kolbakken op het hoofd in allerlei formaties door het veld te zien galopperen. Twee paarden droegen in plaats van een ruiter een machinegeweer, waarmee eveneens manoeuvres werden uitgevoerd. Toen het paardenvolk — het was gelukkig maar een demonstratie — met mitrailleurvuur werd bestookt, gingen ze tot een tegenaanval over, waarbij de paarden in veiligheid werden gebracht. Een en ander viel zeer in den smaak bij de toeschouwers. Bij het mitrailleurvuur mengde zich nog het gebrom van een legervliegtuig uit Soesterberg, dat een paar keer boven het terrein cirkelde...

Na het legervliegtuig nam statig klap-

VALKENBURG HOTEL „ORANJE NASSAU"

Eerste klas gelegenheid ter plaatse



JAN PEZIE - ALMELO
VLAGGEN ALLER NATIËN

MEPPEL Café-Restaurant SLOT
ZUIDEINDE
GARAGE - Tel. 2571

wiekend een ooeivaar zijn vlucht over het landdagterrein. (Algemeene hilariteit.)

Rede Duymaer van Twist.

Generaal Duymaer van Twist hield daarna een goedvolle rede. Na een woord van begroeting tot alle aanwezigen te hebben gericht, deelde spr. mede dat het hem vreugdevol stemde, dat er zooveel landstormers aanwezig waren, die met zoovelen in den lande het instituut steunen. Spr. wees er op, dat de B.V.L. in tijden van gevaar 84.000 man onder de wapenen kan brengen, aldus een hecht front kan vormen tegen de aanvallen op het wettig gezag, en zoo een uitstekend instrument is om de orde te handhaven in tijden van nood. Het gaat er bij den B.V.L. om de soevereiniteit van het Huis Oranje, dus om onze Koningin en onze Prinses. Voor hen staat de Landstorm pal tot aan den laatsten man. De tijden, die wij op het oogenblik beleven zijn gevaarlijker dan die van 1918. Toen, 17 jaar geleden, hadden wij front te maken tegen één zijde. Thans hebben wij tegen twee kanten stelling te nemen; voor mannen van den B.V.L. is dat echter geen bezwaar.

De B.V.L. heeft te vechten tegen de revolutie van links, die aanspoort tot daden van geweld en anderszijds tegen de revolutie van uiterst rechts, die zich een machtspositie in den staat tracht te veroveren.

Spr. herinnerde aan de belofte door de vrijwilligers van den B.V.L. afgelegd en vroeg of ze als één man achter het wettig gezag zouden blijven staan, waarop de menigte met een luid Ja antwoordde. Met een „sluit de gelederen" eindigde de Generaal.

Het defilé.

Het slot van dezen welgeslaagden dag was een defilé voor de autoriteiten van de B.V.L.-ers.

Kapitein Oosters gaf via de luidspreker eenige aanwijzingen omtrent de formatie. De opstelling nam uit den aard der zaak eenigen tijd in beslag, maar al spoedig stond het geheel in marschorde en begon het defilé. Voorop marcheerde de Koloniale Reserve. Daarna volgden de zware mitrailisten van het 12e Reg. Infanterie, de cavalerie en de muziek van de huzaren, die toen ze de tribunes naderde, een vroolijken marsch inzette.

Dan volgde een lange, lange stoet van B.V.L.-ers, Kapitein Oosters en Luitenant Atema aan het hoofd.

De B.V.L. in Groningen kan terugzien op een keurig defilé voor de autoriteiten. Ook in Groningen — aldus de indruk van dit defilé samenvattende — is de B.V.L. paraat!!...

De eigenlijke landdag was hiermee geëindigd en geleidelijk namen de hooge autoriteiten, de Commissaris der Koningin, de Generaals en andere hooge Officiëren, Burgemeester Schönfeld en anderen afscheid van de Landdagcommissie....

Uitslag wedstrijden.

Koningsschutters: 1. G. Fokkens te Appingedam; 2. W. van Kammen te Opende; 3. C. Siebesma te Groningen; 4. J. P. Bakker te Ten Boer.

Scherpschutters: 1. H. Dijkstra te Appingedam; 2. A. Slager te Loppersum; 3. G. Bos te Appingedam; 4. A. M. Kuiper te Appingedam; 5. K. Venhuizen te Garrelswaer; 6. J. H. Wijnands te

PILLEN 19

IDEAAL pijnloos laxermiddel, hetwelk tevens verstopping GENEEST! Recept van Prof. Dr. med. MUCH.

Musselkanaal; 7. J. Bruggeman te Appingedam; 8. J. Folkers te Opende; 9. G. Hartman te Nieuwe Pekela; 10. D. Faber te Ulrum. In deze afdeeling werden 63 prijzen uitgereikt.

Schutters 1e klasse: 1. G. Heyes te Nieuwe Pekela; 2. G. Reinders te Ten Boer; 3. B. T. Kramer te Musselkanaal; 4. O. Muller te Kloosterburen; 5. B. Zijlstra te Ulrum; 6. D. Doornbos te Appingedam; 7. K. Rozema te Groningen; 8. H. Laninga te Slochteren; 9. G. Westers te Kloosterburen; 10. H. Wijnands te Musselkanaal. In deze klasse werden 79 prijzen uitgereikt.

Schutters 2e klasse: 1. B. Brouwer te Midwolda (O.); 2. O. P. Smit te Oude Pekela; 3. J. C. Hamstra te Midwolda (O.); 4. F. Wolters te Aduard; 5. W. Baaijers te Appingedam; 6. C. Schuring te Winschoten; 7. E. Ubbens te Uithuizermeeden; 8. M. Riks te Wildervank; 9. G. Visser te Leens; 10. H. Albers te Groningen. In deze klasse werden 28 prijzen uitgereikt.

De prijzen werden door kapitein de Jonge uitgereikt.

Telegram aan H. M. de Koningin.

In den loop van den dag werd het volgende telegram verzonden:

Aan Hare Majesteit de Koningin.
Het Loo.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm van het gewestelijk verband Groningen, te Heiligerlee bijeen ter kranlegging bij het standbeeld van Graaf Adolf van Nassau, gedenkt met dankbaarheid den rijken zegen, ons volk geschonken in het doorluchte huis van Oranje Nassau en hernieuwt den trouw en verknochtheid aan Uwe Majesteit, en Haar huis.

De Gewestelijke Landstormcommissie Groningen:
BUIJKOOL, voorzitter.
DE JONGE, secretaris.
BONTKES GOSSELAAR,
penningmeester.



LANDSTORMKORPS „ROTTERDAM"

P. van der Steeg. †

Hiermede vervullen wij den treurigen plicht ter kennis te brengen het plotseeling overlijden, ten huize van familie te Arnhem, van den heer P. van der Steeg, in leven Administrateur van het Landstormkorps „Rotterdam" en lid van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Rotterdam".

De heer Van der Steeg was een man, die onnoemelijk veel voor het Landstormkorps „Rotterdam" heeft verricht. Met groote zorg en activiteit is hij vele jaren werkzaam geweest voor een soliden opbouw van dit belangrijke Korps.

Met dankbaarheid herdenken wij de groote medewerking, die de Bijzondere Vrijwillige Landstorm van hem heeft mogen ontvangen.

„KNAL" // Smaakt als Champy

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

LANDSTORMDAG TE GOUDA.

Ontvangst ten stadhuize. — Minister Deckers herinnert aan kranige figuren uit Neerland's historie, die in Gouda geboren zijn, Roemer Vlack, Cornelis en Frederik Houtman, enz. — Een kranig defilé. — Minister De Wilde roemt generaal Duymaer van Twist als trouwe dienaar van Vorstin en Vaderland. — Ondanks den regen: een geslaagde landdag.

Op Woensdag 1 Juli heeft de gewestelijke landstormcommissie Gouda, te Gouda haar Landdag gehouden, die — ondanks den regen, die in den middag op kwam zetten — een zeer geslaagd verloop had.

De vooravond.

Reeds den avond te voren had, begunstigd door fraai zomerweer, de Oranjegarde, begeleid door de muziekvereniging „De Bazuin", een marsch door de stad gemaakt, welke besloten werd met een concert op de Markt van het Stedelijk Orkest en een taptoe van twaalf trompetters van het korps rijdende artillerie uit Arnhem, de in hun kleurige uniformen zoo bekende „gele ridders", het Stedelijk Orkest, de Chr. Muziekvereniging „De Bazuin" en tamboers en pijpers van de Oranje Garde en de Jonge Wacht.

Ontvangst ten Stadhuize.

Nadat reeds des morgens om 10 uur op het landdag-terrein aan den Hoogen Schielandschen Zeedijk de schietwedstrijden waren aangevangen, werd de bijeenkomst van den Landstorm om half 12 geopend met een officieele ontvangst van autoriteiten en genoodigden door het gemeentebestuur van Gouda. In de mooie raadszaal van het stadhuis waren velen aanwezig toen burgemeester E. G. Gaarlandt namens het gemeentebestuur zijn welkomstrede uitsprak. Onder hen bevonden zich de Minister van Landbouw en Visscherij mr. dr. L. N. Deckers, Luitenant-Generaal L. F. Duymaer v. Twist, Generaal-Majoor, inspecteur van den Landstorm en inspecteur van de Infanterie H. de Jongh, de voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Gouda, de heer J. Dercksen H. Mzn., de voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland West, de heer L. G. Royaards, Res.-Majoor der Grenadiers Mr. W. A. C. van Dam, commandant van het betreffende landstormcorps, Res.-Luit.-Kolonel T. Beets, commandant van het verband West-Brabant, Prof. Jhr. Mr. B. C. de Savornin Lohman, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, Mr. Dr. E. J. Beumer, vice-voorzitter van den Centralen Raad van Beroep, Res.-Kapitein G. F. Boulogne, Secretaris N.L.C., de Res.-Majoor K. A. van Schelven en Mr. Dr. J. Smit, Kapt. J. C. A. Meijer van den Motordienst, Res.-Kapitein J. G. J. van Loo, commandant van de afd. Zuid-Holland van den V.L.S.K. Motordienst; voorts de heeren G. J. J. Pot, gemeente-secretaris, tweede voorzitter der gewestelijke landstormcommissie; Res.-Kapitein Mr. J. L. J. A. van Mechelen, secretaris-penningmeester der gewestelijke landstormcommissie; de burgemeesters J. Ver-

loop, Capelle a.d. IJssel; P. A. Troost, Waddinxveen; J. Baan, Bleiswijk; J. Kooiman, Bergambacht; A. Verheul, Benthuizen; Mr. E. P. Verkerk, Boskoop; nog werden opgemerkt de heeren Mr. G. A. Vos, Schoonhoven; Th. W. Mullink, Oudewater; Dr. A. S. Kater, Boskoop en Mr. C. Jonker, Gouda, districtscommandant van het V.L.S.K. „Motordienst".

Rede Burgemeester Gaarlandt.

Burgemeester Gaarlandt riep het gansche gezelschap het welkom in Gouda toe, doch in 't bijzonder richtte spr. zich tot Minister Deckers, die op de hoogtijdagen van den landstorm als oud-Minister van Defensie steeds gaarne blijk van belangstelling geeft. Spr. stelde diens tegenwoordigheid op hoogen prijs. Vervolgens wendde spr. zich tot Luit.-Generaal Duymaer van Twist, van wien de burgemeester zeide, dat de B.V.L. in hem vereenzelvigd is. Hierna sprak de burgemeester een bijzonder welkomstwoord tot Generaal-Majoor de Jongh, in wien spr. een oud studiemakker van de K.M.A. mocht begroeten.

In 19 verbanden, zoo zei spr., staan thans 80.000 landstormers, die zich daartoe geheel onverplicht hebben aangemeld, op de bres tot afweer van elke poging, die er mocht worden gedaan om de rust en orde in ons land te verstoren en het wettig gezag aan te tasten. Zij doen dit uit liefde voor de Koningin, uit liefde voor hun vaderland.

In Gouda zijn thans — zoo vervolgde de burgemeester — 800 van die 80.000 landstormers aanwezig; zij zijn gekomen om hun trouw aan het gegeven woord te hernieuwen en daarvan te getuigen. Goedwillenden in andere landen benijden ons dit instituut, dat voor de rechten en vrijheden van ons volk staat.

Over Gouda sprekend, zeide de burgemeester, dat de algemeene toestand allerminst rooskleurig is; er is meer werkklust dan werkgelegenheid; de nood is groot, het water staat aan de lippen. Maar voor het water gaat de Nederlander niet uit den weg en daarom vechten wij ook in Gouda om dien noodtoestand te boven te komen.

Tenslotte uitte spr. de hoop, dat de autoriteiten een goeden indruk zullen meenemen van Gouda en dat allen, die aan dezen landdag deelnemen, hier een prettigen dag zullen doorbrengen. (Applaus).

Minister Deckers aan het woord.

De Minister van Landbouw en Visscherij Mr. Dr. L. N. Deckers beantwoordde namens de gasten het welkomstwoord van den burgemeester.

De Minister dankte den burgemeester

O. A. G. KAUFFMANN
BLOEMIST
AMSTERDAM — CeIntuurbaan 388-390
TELEFOON 22300 GEEN FILIALEN

ROOKT **JAMAYCA SIGAREN**

FRANS VAN CAMP - GOUDA
KLEIWEWEG No. 6
HEERENMODEMAGAZIJN

Landdag te Gouda



Café-
144
tege
bledt U se

voor dien
de groote
jegens c
Landstom
gewaarde
groote be
len, die
gezag vo
historisch
komen v
gezag. In
van figur
rijke pos
geven. D
ren van
mer Vlac
Frederik
Van Bey
van Alph
zijn tijd
Over d
sprekend
daarin n
uitte de
voor Gou
werking
van bur
mogen w
enkele li
meerdere
thans on
dwijnen
gen aanb

Bijgew
stellende
schaard,
defilé pl
bordes v
autoriteit
bevond Z
nister va
wijl het
marschm
bijna 800
van het
op reed
achter vo
korps rij
verenigi
pen van
in kranig
vlaggen,
verenigi
Waddinx
ten slott
werd gele
den rese
W. A. C

De sto
aan den S
waarheen
begaven.
Het m
wijze ver

Om kw
ter der g
Gouda, c
het spre
met een
de minist
Twist, ge
Gemeester
teiten ve
hij zijn c
satie van
maakt he
der woo
Mr. van
Gewesteli
vele moe
om dezer
welkom r
tot de lan
in deze
blijven. D
den wens
die er va

Café-Rest. „Zomervorming”

144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG

tegenover het Landstormhuis

biedt U service en comfort tegen matige prijs

voor diens vriendelijke woorden en voor de groote belangstelling die er uit sprak jegens den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Die wordt in hooge mate gewaardeerd. Spr. wijst er op van hoe groote betekenis de B.V.L. is voor allen, die de handhaving van het wettig gezag voorstaan. Gouda heeft ook in historische tijden getoond te willen opkomen voor bevestiging van het wettig gezag. In de historie van Gouda zijn tal van figuren aan te wijzen, die op belangrijke posten zich daarvoor hebben gegeven. De Minister haalde aan de figuren van den kranigen zeeofficier Roemer Vlack, de zeevaarders Cornelis en Frederik Houtman, den rechtsgeleerde Van Beverningh, ja zelfs Hieronymus van Alphen, den kinderdichter, die in zijn tijd groote verdiensten had.

Over de moeilijkheden van dezen tijd sprekend, zei de Minister, dat Gouda daarin niet alleen staat. De Minister uitte de hoop, dat deze zorgvolle tijden voor Gouda, door eendrachtige samenwerking onder de voortvarende leiding van burgemeester Gaarlandt zouden mogen worden overwonnen. Mogen de enkele lichtpunten, die er zijn, zich vermeerderen, opdat de moeilijkheden van thans onder Gods goedheid zullen verdwijnen en een gelukkiger tijd zal mogen aanbreken. (Applaus).

Keurig defilé.

Bijgewoond door duizenden belangstellenden, die in dikke rijen waren geschaard, vond eenigen tijd later een defilé plaats van het Verband. Op het bordes van het raadhuis stonden vele autoriteiten, onder wie zich thans ook bevond Z.Exc. mr. J. A. de Wilde, minister van Binnenlandsche Zaken. Terwijl het Stedelijk Orkest vroolijke marsmuziek speelde trok de stoet van bijna 800 vrijwilligers uit 27 afdelingen van het Verband Gouda, voorbij. Voorop reed een kleine motorcolonne, daarachter volgden de trompetters van het korps rijdende artillerie, de chr. muziekvereniging „De Bazuin”, de manschappen van het Landstormverband Gouda, in kranige houding, met hun vaandels en vlaggen, ruiters van de landelijke rijverenigingen „De Gouweruiters” uit Waddinxveen en „Gouda Vooruit” en ten slotte een autobrigade. Het defilé werd geleid door den korpscommandant, den reserve-majoor der grenadiers mr. W. A. C. van Dam.

De stoet trok naar het landdagterrein aan den Schielandschen Hoogen Zeedijk, waarheen zich later ook de autoriteiten begaven.

Het mooie terrein was op fleurige wijze versierd.

Opening Landdag.

Om kwart over 2 betrad de voorzitter der gewestelijke landstormcommissie Gouda, de heer J. Dercksen H. Mzn., het spreekgestoelte. Spr. richtte zich met een hartelijk woord van welkom tot de ministers, tot generaal Duymaer van Twist, generaal de Iongh, tot den burgemeester van Gouda, en na de autoriteiten verwelkomd te hebben betuigde hij zijn dank aan allen, die de organisatie van deze bijeenkomst mogelijk gemaakt hebben. Spr. richtte een bijzonder woord van dank tot res.-kapitein Mr. van Mechelen, den secretaris der gewestelijke commissie, voor de zeer vele moeite, die hij zich getroost heeft om dezen landdag te doen slagen. Een welkom richtte spr. wel zeer bijzonder tot de landstormers, die hij opwekte om in deze eigenaardige tijden paraat te blijven. De heer Dercksen eindigde met den wensch, dat de preventieve kracht, die er van den B.V.L. uitgaat, ook in de

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg

Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen

✱ Prima werk en voordeelige prijzen ✱

toekomst haar heilzame uitwerking niet zal missen. (Applaus).

Rede Minister de Wilde.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, Z.Exc. Mr. J. A. de Wilde, die aanvankelijk verhinderd was, maar op het laatste moment nog aankwam uit Den Haag, heeft zijn vreugde uitgesproken dezen landdag te kunnen bijwonen en wel omdat de Minister de betekenis van den B.V.L. zoo hoog aanslaat.

De B.V.L. gaat zich steeds meer verheugen in de algemeene belangstelling van het Nederlandsche volk. Nu het instituut na achttien jaar getoond heeft, wat het waard is, is dit in dit volk gegroeid. Het aantal leden heeft de 80.000 overschreden. De B.V.L. is niet een partij-instituut, doch een echt nationaal instituut, dat weet wat het wil. De Minister verklaarde deze betekenis op drieërlei gronden:

Allereerst door de vaderlandsliefde der Nederlanders, die gevoelen den band tusschen hen en den grond hunner geboorte, voorts door de warme liefde voor het Vorstenhuis, dat altijd is opgekomen voor de rechten van het volk en ten derde omdat allen hun rechten en vrijheden ter harte gaan. Het verheugde spreker te hebben bemerkt, dat ook onder de Soc.-Democraten het inzicht baan breekt, dat alleen de wettelijke weg moet worden bewandeld.

Het Nederlandsche volk gaat prat op zijn rechten en vrijheden. Daarom behoort ieder, die daartoe behooren kan, zich te scharen onder de vanen van den B.V.L.

Niemand in den lande zal en kan veronderstellen, dat de B.V.L. misbruik zou maken van zijn macht, welke zijn 80.000 leden beteekenen. Zij zijn de meest vreedzame burgers van ons land. Hierna richtte spr. zich tot generaal Duymaer van Twist, die dicht bij het spreekgestoelte stond te luisteren, en zeide — met warme bijvalsbetuigingen der toehoorders —: Zoolang generaal Duymaer van Twist, de trouwe dienaar van Vorstin en Vaderland, aan het hoofd staat van dit instituut, is er niet de minste vrees, dat de B.V.L. niet een volkomen vreedzaam instituut zal blijven. Met een „lang leve de B.V.L.” besloot Minister de Wilde zijn enthousiaste rede.

Demonstraties.

Dan volgden enkele fraaie demonstraties van de Trompetters van het Korps Rijdende Artillerie, een parade door de Landelijke Rijvereniging „De Gouwe Ruiters” te Waddinxveen en de Landelijke Rijvereniging „Gouda Vooruit” te Gouda, Carroussel door „Gouda Vooruit” en Groepspringen door „De Gouwe Ruiters”. De fraaie prestaties dezer ruiters deed dankbaar applaus opklinken.

Rede Prof. de Savornin Lohman.

Prof. Jhr. Mr. B. C. de Savornin Lohman uit Utrecht, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, die vervolgens het spreekgestoelte beklom, wees op de kansen, die de tegenwoordige tijdsomstandigheden bieden voor visschers in troebel water; hij vestigde met name de aandacht op het opdringen der Revolutie in West-Europa. In Spanje worden kloosters en kerken geplunderd. In Frankrijk werden fabrieken, evenals voor de komst van het fascisme in Italië, bezet en werden de roode en de sovjetvlag geheschen.

Tegen deze revolutiegolf vormt de B.V.L., die optreedt als beschermer onzer heiligste goederen, een stevigen afsluitdijk.

De B.V.L. is een machtsinstituut in handen der wettige Overheid, al wordt

LUXE TOURINGCARS

Vraagt bij ons prijs — en het komt in orde! Touringcars voor 16, 20, 22, 26, 28, 32 personen

N.V. W. A. B. O.

Wijk bij Duurstede tel. 65 - Werkhoven tel. 3

van zekere zijde geheel ten onrechte den volke diets gemaakt, dat hij in dienst staat van bepaalde politieke partijen! Wel heeft de B.V.L.-er partij gekozen... maar alleen voor de partij van het wettig Gezag, waartoe elk goed vaderlander behoort.



Prof. Jhr. Mr. B. C. DE SAVORNIN LOHMAN.

De landstormman heeft trouw en gehoorzaamheid beloofd aan de Overheid en houdt, als deel van de weermacht, het geweer aan den voet, tot zijn geëerbiedigde Souvereine hem beveelt op te treden. Niet vroeger, maar dan ook onvervaard, zal de B.V.L. zijn moeilijke taak vervullen. Een goed landstormer is trouw en gehoorzaam tot het uiterste aan Oranje en... aan Oranje alléén; hij weet, dat er naast zijn eed geen plaats is voor een belofte van trouw aan welken onderdaan van zijn Koningin ook, omdat de trouw aan Oranje ondeelbaar is. Daarom voert de B.V.L. ook alléén de driekleur en Oranje en kent hij als leuze niet anders dan het aloude „Oranje boven”! (Applaus).

Jammer genoeg begon het tijdens de toespraak van prof. Lohman te regenen, eerst zachtjes en later harder, zoodat velen een veilige plaats zochten in de groote ontvangsttenten, die op het terrein waren opgeslagen.

Toch gingen, zonder dat de goede stemming verminderde, de verdere demonstraties door: rijden à la flèche, door „Gouda Vooruit” en vrijheidsdressuur door „De Gouwe Ruiters”. Ook dit laatste nummer trok — gezien de moeilijke omstandigheden van het natte terrein — groote belangstelling.

Rede Dr. Vos.

Laatste spreker van dezen Landdag was dr. I. H. J. Vos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie „Stelling van Amsterdam”. Dr. Vos sprak een kort, doch krachtig woord. Hij wees er op, dat heden ten dage de Bijzondere Vrijwillige Landstorm nog veel noodzakelijker is dan in de dagen van 1918, toen in blakende geestdrift het instituut werd gesticht. Spreker wees op de schokkende gebeurtenissen in Europa, op de stakingen in Frankrijk en België... Revolutionaire krachten werken overal, óók in ons land. Nog steeds tracht men het gezag te ondermijnen en te ondergraven. Doch alles wat in het buitenland geschiedt, dient niet in ons land door te dringen, zal ook niet in ons land gebeuren, omdat — het gevlugelde woord uit de dagen van 1918

HOTEL CARELSHAVEN - DELDEN

gelegen te midden der Twickelsche bosschen, aan den Rijkswegweg Delden—Hengelo

Modern comfort

TEL. 305

— de revolutie in het buitenland, niet over Lobith in ons land binnendrong, om de eenvoudige reden, dat Lobith in Nederland ligt!...

Spr. teekende het Nederlandsche volk — ook in de steeds groeiende Landstormbeweging — als rustig en bezonnen; spr. teekende de Nederlandsche regering, die rust en evenwicht bevordert en het Huis van Oranje, dat zoo vele eeuwen samengegroeid is met ons Nederlandsche Volk.

Ten slotte wijdde spr. enkele woorden aan de Socialisten en aan de N.S.B.

Het schijnt, zeide spr., dat de Soc.-Dem. wat verstandiger worden, maar dat neemt niet weg, dat spr. het socialisme niet vertrouwt.

Nog minder heeft de N.S.B. zijn sympathie. Werken de socialisten met aspirine, de N.S.B. wil met morfine werken — en ons Nederlandsche volk, rustig en bezonnen, is hier zeker niet van gediend. (Applaus).

Na auto- en motorwedstrijden volgde de prijsuitreiking in de groote tent.

De landdag werd opgeluisterd door muziek van het stedelijk muziekkorps te Gouda, directeur de heer Joh. Fabriaan. Medewerking gaf verder de Chr. muziekvereniging „De Bazuin”. Directeur de heer J. P. Oskam. De demonstratie van de Gouwe Ruiters en de Gouda Ruiters stond onder leiding van den heer A. van Waard te Leiden.

Prijswinnaars.

De voornaamste prijswinnaars in de verschillende klassen van den gehouden Verbandswedstrijd zijn:

Koningschutters: 1. M. den Haan, Bergambacht, 99; 2. M. G. v. Duijvendijk, Bergambacht, 97; 3. D. v. d. Wolf, Boskoop, 97; 4. A. A. Boot, Gouda, 96; 5. C. Vermeer, Ouderkerk a. d. IJssel, 96; 6. J. Westerhof, Gouda, 96; 7. C. Klerk Jz., Lekkerkerk, 96; 8. A. Versloot, Haastrecht, 96; 9. J. P. v. d. Bree, Oudewater, 96.

Scherpschutters: 1. D. J. Bac, Moercapele, 98; 2. W. de Jong, Lekkerkerk, 97; 3. J. Boomsma, Capelle a. d. IJssel, 96; 4. W. Kelderhuis, Boskoop, 96; 5. P. Bouwman, Boskoop, 96; 6. J. Verkade, Boskoop, 96; 7. C. Halling, Gouderak, 96.

Schutters 1e klasse: 1. C. D. de Groot, Krimpen a. d. Lek, 96; 2. A. de Rek, Gouda, 93; 3. P. J. v. d. Berg, Moordrecht, 92; 4. Joh. Graveland, Haastrecht, 92; 5. J. A. Koen, Krimpen a. d. Lek, 92; 6. A. Kuilman, Boskoop, 92; 7. J. P. v. d. Graaf, Krimpen a. d. Lek, 92.

Schutters 2e klasse: 1. J. F. Kompeer, Rietveld, 93; 2. J. Dercksen H.Mzn., Gouda, 92; 3. K. A. v. Eeuwen, Boskoop, 92; 4. D. v. d. Spek, Moercapele, 92; 5. R. Prummel, Gouda, 92; 6. K. Hoogendam, Capelle a. d. IJssel, 91; 7. H. G. de Hoog, Driebrugge, 91; 8. N. van Tol, Moercapele, 91; 9. C. v. d. Spek, Zevenhuizen, 91.

Vrije baan: 1. J. H. Wansink, Loenen o. d. Veluwe; 2. A. Ruijgrok, Gouda; 3. D. A. Ponsioen, Gouda; 4. A. A. Boot, Gouda; 6. J. Schreuder, Waddinxveen; 7. J. Westerhof, Gouda; 8. J. van Wengarden, Boskoop; 9. T. C. Boot, Gouda; allen serie 90.

Vaste baan: 1. J. Westerhof, Gouda; 2. T. C. Boot, Gouda; 3. D. J. Bac, Moercapele; 4. D. A. Ponsioen, Gouda; 5. A. Ruijgrok, Gouda; 6. J. H. Wansink, Loenen o. d. Veluwe; 7. A. Vermeer, Krimpen a. d. Lek; 8. A. Hoogendijk, Oudewater; 9. M. G. van Duijvendijk, Bergambacht; 10. M. Binnendijk, Gouda.

Korpswedstrijd: 1. Gouda I, 241 pt.; 2. Bergambacht I, 236 pt., hoogste serie 48, laagste serie 45; 3. Oudewater, 236 pt., hoogste serie 49, laagste serie 45; 4. Oudekerk a. d. IJssel, 235 pt.

LANDDAG BEETSTERZWAAG

WOENSDAG 2 SEPTEMBER 1936.

Enkele voornaamste punten van de regeling der schietwedstrijden.

- Op het terrein zijn 20 K.S.O.-banen naast elkaar aangelegd, lengte 12 M.
- Op de banen zijn goed ingeschoten geweren aanwezig, waarmee geschoten moet worden. De houding is: verplichtend knielend vrije hand.
- Er worden drie wedstrijden gehouden:
 - Korpswedstrijd. Uitsluitend voor de gemeenten, die den Landdag organiseren. Prijzen: medailles en voor den hoogsten korpschutter een draagpenning.
 - Personeele wedstrijd, voor alle vrijwilligers van het Friesch Verband en Motorkorps. Inlage 10 cent. Prijzen: schitterende kunstvoorwerpen.
 - Vrije baanwedstrijden, voor alle vrijwilligers van het Friesch Verband en Motorkorps. Series van 3 schoten à f 0.05 per serie. Aantal series hoogstens drie. Prijzen: schitterende luxe-voorwerpen.

- Schietkaarten worden door de zorg van de wedstrijdcommissie op naam gesteld.
- Voor een goede organisatie en totaal-overzicht kunnen de schietkaarten reeds thans door de plaatselijke leiders worden aangevraagd. De prijs per schietkaart is: personeel f 0.10 en vrije baan f 0.15. Totaal f 0.25. Deze aanvraag, met de namen der deelnemende schutters is tot 22 Aug. 1936 opengesteld, waarna toezending der schietkaarten volgt.
- De schietwedstrijden vangen aan om 8.15 uur 's morgens (N.T.). Bij groote deelname worden op een door de commissie te bepalen uur geen nieuwe schutters meer ingeschreven. Voorziet u dus vroegtijdig van schietkaarten.
- In het volledig programma van den Landdag worden de bepalingen van den schietwedstrijd opgenomen.

Namens de Wedstrijd-commissie, M. SALVERDA, Secretaris, Mozartstraat 117, Leeuwarden.

P.S. Aanvraag voor schietkaarten: den heer W. de Vries, Peperstraat 12, Leeuwarden. Postrekening No. 150555.



Uit de Afdeelingen

Besoyen, 27 Juni. Jaarlijksche schietwedstrijd. Eerste drie prijswinnaars: 1. G. F. Couwenbergh, 49-47; 2. N. A. van der Schans 49-47; 3. H. W. W. Klerkx 49-46. Er waren 64 deelnemers. De wedstrijd werd bijgewoond door den commandant van het Landstormkorps De Meyerij, res. luitenant-kolonel W. M. C. J. Hafkemeyer.

IN MEMORIAM.

Bergschenhoek, 7 Juli 1936. Te midden zijner werkzaamheden werd onze Landstormer **Abram Langerveld** door het hemelvuur gedood. Wij verliezen in hem een goed landstormer en trouw kameraad, wiens nagedachtenis wij steeds in eere zullen houden.

Breda, 29 Juni. Belangrijke schietwedstrijd, waaraan deelgenomen werd door de afdeelingen Bavel, Beek, Breda, Etten, Ginneken, Oosterhout, Princenhage, Rucphen (Schijf, Sprundel), Rijsbergen, Steenbergen, Teteringen, Ulvenhout en Zundert, met een totaal van ongeveer 500 schutters; voorts een pistoolschietwedstrijd voor de res. officieren.

De wedstrijd stond onder leiding van res. eersten luitenant E. A. Versaavel. Onder de bezoekers van den wedstrijd waren luitenant-generaal b.d. Ermel Scherer, overste Beets, commandant West-Brabant, res. kapitein Somers, Jhr. mr. Serraris, burgemeester van Ginneken, Jhr. A. G. F. Verheijen, burgemeester van Standaarbuiten, kapitein v. d. Veen, commandant B. W. van Breda, majoor Stam, voorzitter plaatselijke landstormcommissie te Breda.

Na afloop van de wedstrijden prijsuitreiking in het gebouw van de R.K. Militaire Vereniging. Na een inleidend woord van Jhr. Verheijen, hield Pater Josphat O.M.C. een schitterende rede, waarin hij wees op de revolutionaire golven die over Europa slaan en opwekte tot trouw aan Koningin en Vaderland.

Nog voerden 't woord overste Beets en pastoor van Genk, welke laatste hulde bracht aan den eersten luitenant, plaatselijk adjudant G. A. Adriaansen, die de leiding van het wedstrijd-bureau op zich had genomen.

Enkele uitslagen laten we hier volgen. Korpswedstrijden: 1e prijs afd. Oosterhout, 465 punten (gouden medaille); 2e prijs afd. Breda 463 punten (zilver medaille); 3e prijs afd. Teteringen, 461 punten (bronzemedaille); 4e prijs afd. Rijsbergen, 442 punten; 5e prijs afd. Princenhage, 438 punten; 6e prijs afd. Steenbergen, 419 punten; 7e prijs afd. Ulvenhout, 419 punten; 8e prijs afd. Rucphen, 415 punten; 9e prijs afd. Bavel, 402 punten.

Pistoolschieten voor officieren: 1e prijs luit. van Aalst 83 punten; 2e prijs luit. Manders 83 punten; 3e prijs overste Beets 83 punten.

Plaatselijke leiders: 1e prijs A. Juriens uit Zundert 91 punten; 2e prijs serg. v. Dongen uit Ginneken 90 punten; 3e prijs de Hoog uit Teteringen 89 punten.

Personeele wedstrijd (goede schutters): 1. Elands Oosterhout 96 punten; 2. A. Maas Breda 96 punten; 3. v. d. Heijden Rijsbergen 95 punten; 4. Wits Teteringen 95 punten; 5. Govaerts Ginneken 94 punten; 6. Huiben Oosterhout 94 punten; 7. Diepstraten Bavel 94 punten; 8. More Breda 94 punten; 9. Oomen Ulvenhout 94 punten; 10. Fens Oosterhout 93 punten; 11. Hilt Breda 93 punten; 12. Roovers Princenhage 93 punten; 13. Janssen Princenhage 93 punten; 14. Naber Breda 92 punten.

Personeele wedstrijd (middelmatige schutters): 1. C. Schalk Princenhage 95 punten; 2. H. Braspenning Princenhage 94 punten; 3. L. Bakx Oosterhout 94 punten; 4. L. v. Nispén Breda 93 punten; 5. Aug. Haast Rijsbergen 93 punten; 6. J. Maas Etten 91 punten.

Vrije baan: 1. A. de Praaij afd. Rucphen, 49 punten; 2. J. Broeren afd. Rucphen, 49 punten; 3. M. Talboom afd. Breda, 49 punten; 4. Sophie afd. Oosterhout, 49 punten; 5. G. Govaerts afd. Ginneken, 49 punten; 6. B. J. v. Dongen afd. Ginneken, 49 punten.

Brummen, 12 Juni. Prijsuitreiking. De samenkomst werd geopend door den plaatselijke leider, Jhr. H. W. M. van Coehoorn van Sminia.

Een hartelijk welkom werd toegeroepen aan den nieuwen Commandant van het Landstormverband De IJssel en Vollenhove, kolonel Rozendaal, die zich bereid verklaarde dezen avond de prijzen uit te reiken, alsmede aan kolonel Lavaley en den heer de Boer uit den Haag.

De heer de Boer bracht op vlotte wijze doel en streven van den B.V.L. naar voren; hij kreeg een dankbaar applaus voor zijn duidelijke uiteenzetting.

Kolonel Rozendaal heeft — voordat hij tot de prijsuitreiking overging — zijn landstormers toegesproken. De afdeling kreeg een 3en prijs voor de gehouden winterwedstrijden van de Koninklijke Vereniging van Ned. Scherp-schutters.

Driebergen-Rijsenburg, 22 Juni. Daar de voorzitter van de plaatselijke commissie, generaal-majoor E. den Dooren de Jong, als zoodanig bedankt heeft, is tot voorzitter gekozen generaal-majoor H. G. Keppel Hesselink, die deze functie heeft willen aanvaarden.

MOTORDIENST.

Dwingeloo, 13 Juni. Het district Drente van het V.L.S.K. motordienst organiseerde een terreinrit, waaraan plm. 200 personen deelnamen.

Uitslag: 1e klasse: 1e prijs, een verzilverde kampioensbeker plus de titel van „kampioen ordonnans 1936” voor het district Drenthe, R. Boverhuis Rzn., sectie-commandant Assen, in 15 min. 43 sec. Deze beker was beschikbaar gesteld door den korpscommandant; 2e prijs K. Brink te Assen, in 25 min. 21 sec.; 3e prijs L. Offereins te Assen, in 17 min. 46 sec.

2e klasse: 1e prijs Schippers te Hoogeveen, in 24 min. 56 sec. en de 2e prijs H. Schadenberg te Assen, in 27 min. 54 sec. De heer Schippers ontving tevens een eersten prijs, beschikbaar gesteld door den afdeulings-commandant overste baron Van Heeckeren van Kell te Arnhem, voor het op de juiste wijze overbrengen van een bericht. Den tweeden prijs voor het overbrengen van een bericht ontving K. Brink te Assen. Deze prijs was beschikbaar gesteld door den kapitein Erkens te Arnhem. De snelste ronde werd gereden door R. Boverhuis Rzn. in 2 min. 59 sec. en de tweede door K. Brink in 6 min. 57 sec. (Beiden ontvingen hiervoor een extra prijs.)

Bij den wedstrijd waren o.m. aanwezig: majoor Nijland en kapitein Meijer, beiden uit Den Haag; kapitein Erkens uit Arnhem, als vertegenwoordiger van den afdeulingscommandant, overste van Heeckeren van Kell; zoodmede burgemeester Westra van Holthe, van Dwingeloo.

Halsteren, 10 Juni. In de vacature van Kapelaan Deenen, werd als voorzitter bij de plaatselijke landstormcommissie benoemd: dr. H. J. Ensink, alhier.

Heemse, 26 Juli. De heer G. Oprel, burgemeester van Ambt-Hardenberg, heeft het voorzitterschap aanvaard van de plaatselijke commissie te Heemse.

Plaatselijk leider is de heer K. Edens.

Leiden, 1 Juli. Tot plaatselijk leider is benoemd, reserve luitenant Th. W. Zouteriks, Jan van Houtkade 27; tot hulpleider de heer J. A. Bronk, Wasstraat 64, beiden te Leiden. Beide heeren hebben hun benoeming aanvaard.

AFDEELING LEXMOND B.V.L.

Viering 10-jarig bestaan.

Op 7 Februari j.l. heeft de afd. Lexmond dit feit feestelijk herdacht. Beide lokalen van de Bijz. School aldaar waren tot de laatste plaats bezet met belangstellenden.

Benevens Z.Exc. L. F. Duymaer van Twist en Kapitein Boulogne, voorz. en secr. der Nat. Landst. Comm., waren o.a. aanwezig: de Commandant van het Landstormkorps „Dordrecht”, Res. Luit. Kol. Linden, Res. Majoor K. A. van Schelven, Res. Kapitein v. Tilburg en 1ste Luit. Groenendijk, de Burgemeester van Vianen en Lexmond en Meerkerk en vele anderen.

De voorz. der afd., de heer W. K. Haafkens, heette namens de jubilerende afdeeling allen hartelijk welkom, inzonderheid de bovengenoemde autoriteiten en onze wakkeren voorzitter der Nat. Landst. Comm.

Nadat de secretaris der Pl. Comm. de lotgevallen der afdeeling de revue had laten passeeren, verkreeg Z.Exc. Luit. Gen. Duymaer van Twist het woord om de feestrede uit te spreken. Zijn gloedvol en kernachtig woord hield in een hartelijken gelukwensch voor de afdeeling en een krachtige aansporing voor de mannen van den B.V.L. om op den ingeslagen weg voort te gaan en te zamen den B.V.L. tot nog grooteren bloei te brengen.

De rede oogstte een warm applaus en de voorzitter dankte voor het bezielend woord.

De avond werd verder gevuld door vele sprekers, die de jubilerende afdeeling kwamen gelukwenschen.

Een muziek- en zang-ensemble uit de leden, onder leiding van den heer J. Hamerling, oogstte veel bijval en bracht een welkome afwisseling van den avond.

Een tableau over Nov. 1918, speciaal voorstellend het ontstaan van ons mooie instituut, alsook een historisch gesprek tusschen Alva en Egmond had door de goede opvoering aller belangstelling.

Een 25-tal begunstigers teekende voor een jaarlijksche bijdrage.

Het geheel van voordracht, toespraak, zang en muziek bleef geheel in de lijn van het devies: „Trouw aan Oranje en het wettig gezag”.

Met de woorden van Luit. Kol. Linden waren allen het eens, toen hij de afdeeling toevoegde: „Wat u hier in Lexmond organiseert, is werk van de eerste orde”.

Het was een schoone avond voor de afdeeling, waaraan allen met genoegen terugdenken.

Markelo, 10 Juni. Met een K.S.O. schietwedstrijd werden alhier de vernieuwde schietbaan en een nieuw aangelegde buksbaan van den B.V.L. en de Burgerwacht officieel geopend.

Na afloop werden met een toepasselijke speech de prijzen door burgemeester Korthals Altes uitgereikt.

Meerkerk, 10 Juni. Drie achtereenvolgende dagen werden hier schietwedstrijden gehouden van de afdeelingen Meerkerk, Leerbroek en Nieuwland. 25 Korpsen namen aan den wedstrijd deel.

Aanwezig waren burger- en militaire autoriteiten. Burgemeester Slob, eere-voorzitter der afd. Meerkerk opende met een hartelijk welkom. Hierna nam overste Linden het woord, het karakter van dit Instituut schetsende. Na een drierwerf „hoera” voor onze Koningin werd door hem het eerste schot gelost.

De prijzen werden later toegewezen. Vast staat echter, dat Ridderkerk den eersten prijs heeft behaald met 487 punten. Het maximum aantal was 500.

Notaris Kraaij, voorzitter der plaatselijke afdeeling, sloot met een woord van dank voor het welslagen van deze wedstrijden.

Noordwijkerhout, 18 Juni. Schietwedstrijd,

waarbij de plaatselijke leider, res. kapitein J. A. M. Pijnenburg, een opwekkend woord over den B.V.L. heeft gesproken. Eerste prijswinnaar werd Joh. v. d. Voet.

Oirschot, 16 Juni. Een drietal uitslagen van den gehouden schietwedstrijd voor 3-tallen: 1. J. de Rijk, J. van der Hijden en P. de Kort 714 pnt.; 2. Jos. Smeets, H. v. Straten en H. de Bresser 710 pnt.; 3. B. van der Steen, A. Bressers en H. Smetsers 706 pnt.

Oldenzaal, 26 Juni. De Prov. O. en Zw. Crt. geeft verslag van het jubileum van den heer J. C. Govers, die 25 jaar directeur was op het kantoort Oldenzaal der N.V. Van Gend & Loos. Uit het verslag knippen we:

Verder werd de jubilaris, als lid van den B.V.L., bij monde van zijn voorzitter, burgemeester G. H. P. Bloemen, gecompliceerd door de plaatselijke commissie van den B.V.L.

Poortvliet, 20 Juni. De eerste twee prijzen voor schieten met scherp werden behaald door C. A. Sakko en W. de Rijke, beiden met 86 pnt.

Raalte, 25 Juni. De heer J. Maatman is benoemd tot plaatselijk leider van deze afdeeling.

Schijndel, 6 Juni. De schietbanen van den B.V.L. in het Wijbosch zijn weer geopend.

Son (N.Br.), 20 Juni. Hedenmiddag heeft de eerste scherpschietoefening plaats gehad op de schietbaan in deze gemeente.

Veenendaal, 8 Juni. Hedenavond vingen de schietoefeningen weder aan op de schietbanen aan den berg.

Waalwijk, 10 Juni. De heer Mombers, die als plaatselijk leider is opgetreden heeft hedenmiddag met de vrijwilligers dezer afdeeling nader kennis gemaakt en een bespreking gehouden over de schietoefeningen.

Op het eind van het seizoen zullen enkele oefeningen met Engelsche patronen worden gehouden op de nieuwe schietbaan bij Galgenwiel.

Westervoort, 9 Juni. Propaganda-samenkomst, waarbij oud-burgemeester Vos de Wael geïnstalleerd werd als eere-voorzitter en burgemeester Van Elk tot voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie. Deze installatie geschiedde bij monde van overste Buurman.

Nadat burgemeester Van Elk dank gebracht had voor de vriendelijke woorden tot hem, bij deze installatie, gericht, nam hij de leiding der vergadering over, waarna Pater Felix Otten een gloedvolle propagandarede hield, waarin hij den B.V.L. liet zien in zijn volstrekte nationale betekenissen.

Op het einde der samenkomst richtte ook oud-burgemeester Vos de Wael zich met enkele woorden tot de landstormers, waarbij hij gaarne toezegde ook in de toekomst mee te willen werken aan de bevordering van den B.V.L.

LANDSTORMKORPS LIMB. JAGERS.

Well, 14 Juni. hadden op het Voetbalterrein alhier schietwedstrijden plaats voor B.V.L. en B.W. Ofschoon het weer nu niet geheel en al medewerkte, zijn deze wedstrijden toch zeer goed geslaagd.

17 Juni. Enkele uitslagen van de wedstrijden, gehouden door B.V.L. en B.W.:

Eereprijs: B.V.L. Blitterswijk. Korpswedstrijden B.V.L.: 1e prijs Blitterswijk, 2e prijs Oirlo-Castenray, 3e prijs Meerlo, 4e prijs Leunen.

Korpswedstrijd B.W.: 1e prijs Wanssum, 2e prijs Bergen, 3e en 4e prijs Wanssum.

Kampioen B.V.L.: A. Thissen, Blitterswijk. Kampioen B.W.: H. Rutten, Wanssum.

Personeele prijzen: 1e prijs J. Aarts, Wanssum; 2e prijs H. Rutten, Wanssum; 3e prijs G. Vissers, Wanssum.

Vrij baan: 1e prijs H. Reynen, Blitterswijk; 2e prijs A. Thissen, Blitterswijk; 3e prijs J. Daemen, Well.

Merkelbeek. De plaatselijke afdeeling van het Landstormkorps Limburgsche Jagers is op 21 Juni weer begonnen met haar schietoefeningen.

VOOR JONG NEDERLAND

VOOR PAPPIE.

Kleine Bram was op visite In de stad bij Grootmama; Uit een mooi gebloemden schotel Kreeg hij kersen voor en na. En hij lei de harde pittén Heel behoorlijk aan den kant; Telkens nam de kleine smuller Weer een kokkerd in z'n hand. Vier van d'allergrootste kersen Schoof hij stiekempjes op zij; Deze lei hij erg preciesjes Naast elkander in een rij. „Ik bewaar dees' vier voor Pappie, Want die lust ze ook zoo graag! Maar al smullend gleed er eentje Van dat viertal in z'n maag. „Ik bewaar dees' drie voor Pappie! Zei heel zacht de kleine guit; Maar hij pikte bij het peuzelen

Eén der drie er tusschen uit.
 „Ik bewaar dees' twee voor Pappie!“
 Klomk daarna zijn kloek besluit;
 „Floep!“ daar gleed er één van 't tweetal
 In z'n keel met klokgeluid.
 „Ik bewaar dees' één voor Pappie!“
 Peinsde hij toen doodbedaard;
 Doch die eenling volgde d' andere:
 „Eén voor Paps is toch niks waard!“
 Toen begon hij luid te snikken,
 En hij schudde droevig 't hoofd:
 „O, wat jammer van die kersen!
 'k Had ze toch aan Paps beloofd!“

OOM BERTUS.

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

RG
 UOE te
 EIN

CL
 ES
 N

z.B.
 de

z.v.
 Antw

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

HOE HEETEN DEZE JONGENS
 EN MEISJES?

Je B

J W O L A

B AN

K LENTEMAAND-JE

M I C

FL PL

F

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
 IJSSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
 ZANEN VERSTOEP N.V.

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
 (hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 335892

Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
 Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
 MACHINEKAMERBEHOEFEN
 MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
 TRANSPORT naar alle plaatsen
 Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
 DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457
 ROTTERDAM - WIJNHAVEN to. 105 - TEL. 13820

HET ADRES

voor het opluisteren van vergaderingen,
 landdagen enz. in het Noorden des lands
 met een prima

MICROFOON-INSTALLATIE

is:
S. J. WIERSMA
 TWEEBAKSMARKT 59 - LEEUWARDEN
 Wij verzorgden o.a. den landdag in RIJS



LANDSTORMERS!!!
 DIT is de reiswagen
 voor uw excursies en
 vergaderingen.
 Vraagt inlichtingen!
AUTOBUSBEDRIJF
VAN BERGEN
HENEGOUW
 Zoetermeer - Tel. 36

GOEDEWAAGEN'S
 DOORROOKERS

MET OPKOMEND LICHTBEELD
 SCHAAKWEDSTRIJD

WISSELKANTOOR SAFE DEPOSIT

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.

AMSTERDAM - ROTTERDAM
 'S-GRAVENHAGE

ALLE BANK- EN EFFECTENZAKEN

A. DE NIJS - VLISSINGEN
 KLEINE MARKT

Speciaal adres
 voor aankoop van prijzen
 voor schietwedstrijden!
 Huishoud. en luxe artikelen

M. v. REIJN'S
 LOODGIETERSBEDRIJF n.v.
 ELECTRICIENS

Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052
 Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470
ROTTERDAM

Kool's Wapen- en Kinohandel

Groote voorraad concours-,
 buks- en bosquette-patronen
 SMALFILMCAMERA'S
 EN PROJECTOREN
J. J. KOOL - ROTTERDAM
 Rodenrijshelaan no. 27
 Telefoon 41617



HAA'S' Rijwielen
 15 gld. tot 33.25,
 zo af fabriek, vr.
 prijscoeur. No. 17.
Haas' Rijwielfabr.
 Maassluis, tel. 168

UNIFORMEN

G. J. RHEBERGEN
 (voorh. JULIUS HUF)

AMSTERDAM

Keizersgracht 433 - Tel. 30433

BERICHT voor de dames van
 al de B.V.L.-ers!

Geachte Dames!
 Wilt U tot aller tevredenheid
 trakteren, neemt dan onze
 fijne **Dé-Dé-Wafels**
 Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

J. J. van Nunen-Boes

Heuvelstraat 68-70, Tilburg
 Speciaal adres voor aan-
 koop van prijzen voor
 schietwedstrijden.
 Huish. en luxe artikelen.

FIRMA H. MOOI & Zn.

ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ

Coupeur overal te ontbieden



Reist per AAA Busdienst
 naar

Apeldoorn, Arnhem en Ede
 Speciale Luxe Touringcars
 voor Gezelschappen.
 Gebrs. **ROBART - Apeldoorn**
 Marktstraat 8 - Telefoon 2871

H.A.T.A.X

AUTOBUSONDERNEMER
SLIEDRECHT
 TELEFOONNUMMER 266

S. J. ROSIER

ZUIDSINGEL No. 58
AMERSFOORT
 SINDS 1909
UNIFORMEN
 Specialiteit: Rijbroeken
 Overal te ontbieden

WAPENVERZAMELING

TE KOOP
 verzameling oude wapens,
 57 st., voor aannemelijk bod.
 Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE
 PRACTISCHE
 HUISVROUW
 KOOPT
 BIJ
 VROOM &
 DREESMANN

J. A. MARCHAL Jr.
 KAZERNESTRAAT 2
AMSTERDAM C.
 Telefoon No. 51252

UNIFORM-KLEERMAKERIJ

N.V. NEDERL. BASALT Mij
 ZAANDAM

Vraagt ons prijs van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
 Levering op strengste keur

LANDSTORMERS!

VOOR
KLAVERRUITERS
 JE ADRES:
Jb. HOGENBOOM EN ZN.
 Spijkenisse - Telefoon no. 3

KONINKLUKE = BEGEER

VOORSCHOTEN
 MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

W.L.D.
 De man van standing
 draagt
W.L.D.SCHOENEN
 Verkrijgbaar in alle
 voornamen zaken

H. DE VINK - DEVENTER
 WALSTRAAT 67
 Specialiteit: UNIFORMEN
 OVERAL TE ONTBIEDEN

Midden in Nederland
 Vergader-Congreszalen
HOTEL „MONOPOLE“
 AMERSFOORT - TELEF. 41
 TEGENOVER HET STATION

ANDIJKER TAFELKOEKEN
 Het neusje van de zalm!
 Prijs 25 ct per bus
Firma FAUST & DE VRIES
 Andijk-Oost

G. M. A. STEIJLEN
 DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
 Tel. 141 - Giro 119428

UNIFORM-KLEERMAKERIJ
 Coupeur steeds te ontbieden

HERENPAK REINIGEN f2-
STOMEN
J. HOEVELS
 VERVEN
 ROTTERDAM - TEL. 45980

VLAGGEN
AADELS

BEKERS - MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG
 WESTEINDE 36
 Vervaardiger van Regiments-
 vlaggen en Hofborduursels.

Bloemenmagazijn

FIRMA
H. J. BARMENTLOO
 JAVASTRAAT 43
 DEN HAAG - Tel. 111561

Smit, Bottenberg en Co
 Oud-Beierland
 Telefoon no. 38

CEMENTSTEENFABRIEK
 en **HANDEL** in
BOUWMATERIALEN

FIRMA
JOS CRANEN & ZONN
 TORENSTRAAT 15
 BREDA
 Alle soorten uniformkleeding
 Prima coupe
 Scherp concurrerend



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

Carrosseriebouw
N.V. M.E.G.G.A.

CAPELLE a.d. IJSSEL
Telefoon (Rotterdam)

No. 53009

Vraagt prijs
en beschrijving van onze modellen

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen:
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

DRINK:

Rex
ZOETE MOST
(100% appelbap)

De alcoholvrije drank bij uithemendheid
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN
VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
HIEN - DODEWAARD, BETUWE.

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal vervaardigd
schietschijvencarton. Diep zwarte
druk. Lage prijzen.

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94 - ROTTERDAM-ZUID
TELEFOON 1-1-3-8-6 Vraagt onze nieuwe prijscourant
met uitgebreide modellen



Vreeland - Hotel „De Nederlanden” - Café-Restaurant
Heerlijk, rustig gelegen aan het mooiste plekje van de
Vecht, met gezellig terras en flinke serre. Ruime, frissche
slaapkamers met stroomend water. Prima keuken. Garage.
Eigen aanlegsteiger. Tel. 801 doorl. Bondshotel.

Hotel „ATLANTA”

Apeldoorn - Stationsplein
INDISCHE RIJSTTAFEL
Modernste ter plaatse -
Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK

GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

BEETSTERZWAAG

BEZOEKT
't Welbekende Hotel

„MOEKE
DE HERDER”

Prima keuken. Tel. 4
Aanbev., De Directie

Voor
BERGEN OP ZOOM
is Uw Zaak

Hotel „DE DRAAK”
Goed en goedkoop

LEEUWARDEN
Hotel „De Kroon”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Hotel-Rest. „NEUF”

Meppel - Tel. 2322
Uitstekende keuken

Pied à terre voor Giethoorn,
Staphorst, Havelte, etc. etc.

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f3.-
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Velp bij Arnhem

Het beste adres voor
Uw LUNCH of DINER
„De Vereniging” te Velp
Telef. 3190 - Vraagt prijs

Hotel Café-Restaurant

„BUYSEN”
ROOSENDAAL

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING
„CONCORDIA”
HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

H. W. BLOMJOUS

DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten

KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

ACCOUNTANTSKANTOOR

H. M. VAN TRIET

Van Itersonlaan 1
GOUDA

Telefoon no. 2204

Sigaren-Tabak-Sigaretten

H. G. J. WOLF

LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

F. G. TIEMAN

HELLEVOETSLUIS
NIEUW HELVOET
OOSTVOORNE

ZENTRA - HORLOGES
Verzending door geheel Ned.

ZWIERS'

**UNIFORM-
KLEERMAKERIJ**

Hertogstraat 27
ARNHEM

Gediplomeerd Coupeur
der Europeesche Mode-
Academie

Levert Uniformen voor
alle Wapens en Dienst-
vakken

Vraagt prijscourant of
coupeursbezoek

Prijzen zeer billijk

Hotel-Restaurant RICHE
TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG

Kamer met ontbijt f3.-
Plats du jour (met soep)
f1.25 en f1.50
Diners, vanaf f1.60

HOTEL
CAFE-RESTAURANT
„DE VERGULDE WAGEN”

ALPHEN AAN DEN RIJN

HOTEL
Dommering-Wissemann
WINSCHOTEN

HET ADRES
voor logies, vergaderingen,
grote en kleine bijeenkomsten

Café-rest. „De Looiersbeurs”
HUIZE REMMERS
Tel. 567 - Heuvel 28
TILBURG

Holl. en Duitse bieren
Bezoekt Hotel-café-restaurant
B. Remmers, Bergen op Zoom
Stationsplein - Telefoon 55

HOTEL „JANS” - RIJS
Gaasterland
annex Hotel „Rijsterbosch”
Telefoon no. 5 (dag en nacht)
18 kamers - Auto-garage
Diner f1.25-f2.50
Logies (met ontbijt) f2.50
Pension, p. dag f4-f4.50
Weekend f9.-
Het adres v. groote gezelsch.
Paviljoen aan het IJsselmeer.
Grote, moderne speeltuin bij
beide hotels.
Moderne landhuisjes te huur.

A. ten Bruggencate

Broek op Langendijk
Telefoon 48

Petroleumproducten

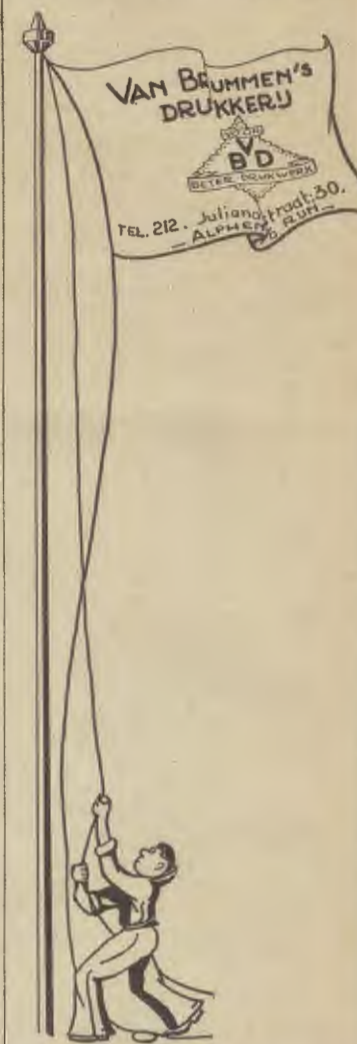
BIJLOO'S

MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK

Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 49, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiechestr. 78, tel. 68114

UNIFORMEN
van krantz, kamg. whipcord
f 59.50

Pasvorm gegarandeerd
MAISON GERMAN
St. Janssingel 13 - 's-Bosch



N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT

TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsct. of reizigersbezoek

SIGARENMAGAZIJN
A. Drùghorn

Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER

van
„DE BEL” - UTRECHT

gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

VREDE BINNENLANDS.

Van hoe groot belang het voor een volk in crisistijd is, dat het in vrede en rust aan zijn herstel kan arbeiden, blijkt ieder wel duidelijk, die met eenige aandacht volgt wat de bladen melden omtrent de toestanden in andere landen.

Vrede binnenslands is volstrekte voorwaarde voor de mogelijkheid van herstel en van economischen en staatkundigen opbouw.

Wie dit inziet, begrijpt de groote betekenis van het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het kwaad te voorkomen is belangrijker, dan de uitbarsting ervan te dempen. Het groote nut van den B.V.L. ligt niet in het doen losbranden van geweren en mitrailleurs, het bestormen van barricaden en het verrichten van heldhaftige daden.

In de voorbehoedende werking van dit instituut ligt zijn voornaamste bestaansreden. Om deze werking te behouden, is het noodig, dat de Landstormer paraat blijft.

De partijstrijd moge fel oplaaien, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm bewaart zijne rustige bezonnenheid en begeeft zich niet op een terrein, dat het zijne niet is. Hij waakt evenwel, dat gezag en vrijheid ongerept blijven.

Niet door de begeerte, om ook eens iets stormachtigs te beleven, wordt de Landstormer gedreven; hij koestert slechts den wensch om het volk, waartoe hij behoort, van nut te zijn. En dat is hij door zijn bereidheid, om voor het gezag en voor de vrijheid in de bres te willen springen. Daarom is het embleem van den B.V.L. ook zoo juist gekozen. Slechts als 't niet anders kan, „als 't moet" zal de Landstormer de wapens opnemen, uitsluitend bij oproep door de wettige Regeering des lands. Zoo staat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm lijnrecht tegenover alle revolutionaire agitatie en juicht hij het toe, als hij ziet, dat de Overheid het woelen van communist, socialist en fascist intoomt. En het is een gelukkige omstandigheid, dat de Regeering zich zoo sterk gevoelt, dat zij haar maatregelen kan treffen zonder de volksvrijheid tegelijk aan te tasten.

Dat is voor de toekomst van ons volksbestaan van de grootste waardij en niemand zal ons onbescheiden noemen, wanneer wij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm het recht toekennen, bij de overweging van dit landsbelang zacht „present" te roepen.

DE GRONDSLAGEN VAN DEN B.V.L.

Alle leven heeft zijn eigen beginsel, waarnaar het zich te richten heeft, indien het niet ten onder wil gaan.

Zoo is het ook met het leven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De B.V.L. is een bijzonder instituut, met een eigen geschiedenis en een eigen karakter. Wil hij blijven voortbestaan en in kracht en beteekenis blijven toenemen, dan zal ook in het heden en in de toekomstige jaren dat eigen karakter ongerept moeten worden gehandhaafd; dan zal ieder, die aan den bouw van deze monumentale organisatie wil medewerken, er steeds op bedacht moeten zijn, dat de levensbeginselen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm niet straffeloos kunnen worden verwaarloosd. Aan elk hiervan willen wij eenige regels wijden.

Volstrekt belangelooze vrijwilligheid.

Tot het wezen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm behoort, dat de bereidverklaring van zijn steun aan het Gezag volstrekt vrijwillig is en belangeloos.

Het verhoogt de betrouwbaarheid van de vrijwilligers en de waarde der bereidverklaring. Het sluit alle pogen, om in onze gelederen ontevredenheid te zaaien door te wijzen op te weinig beloende diensten, volkomen uit. De bijzondere vrijwilliger wensch geen belooning; hij verzekert zijn steun aan het wettig gezag van onze Koningin zonder om betaling te vragen. ¹⁾ Hij geeft uit vrije overtuiging z'n belofte, maar wil ook liever niet door de wet in dezen gedwongen worden.

En het heeft groote voldoening geschonken, dat de Regeering bij monde van Minister Lambooy destijds aan Mr. Mendels nog eens uitdrukkelijk de verklaring gaf, dat zij op de vrije, belangelooze beschikbaarstelling van deze trouwe verlofgangers geheel en al rekt en in de ure des gevaars steunen wil.

De historie bevestigt, dat dit zeer juist is gezien. Als alles wankelt, als de welgezindheid soms van hooge staatsambtenaren begint te weifelen, dan is de uit de natie opkomende trouwhartige bijstand, in den middellijken weg, het eenige steunpunt voor het overheidsgezag.

Onvoorwaardelijk.

De steun aan het wettig gezag van onze Koningin is onvoorwaardelijk.

¹⁾ De lezer begrijpt, dat hier niet wordt gehandeld over de vanzelfsprekende verplichting van de Overheid, om, tijdens de periode, waarin van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een gewapend gebruik wordt gemaakt, zorg te dragen, dat in het onderhoud van de gezinnen der vrijwilligers wordt voorzien.

Ook dit is een hoofdbeginsel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Aan de Regeering is het te bepalen, op welke wijze en waar zij van den B.V.L. gebruik zal maken.

Zij draagt de verantwoordelijkheid voor de bewapening en voor een doeltreffende militaire organisatie. Zij moet deze derhalve ook bekostigen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm staat slechts te harer beschikking. Maar dan ook onvoorwaardelijk, zonder eischen op politiek, godsdienstig of sociaal terrein.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm weigert verantwoordelijkheid te aanvaarden voor dingen, die buiten zijn terrein liggen. Ieder zijn eigen verantwoordelijkheid. De overheid, de politieke partijen, de kerken, de vakorganisaties. Ieder Landstormer kan daar als burger zijn invloed laten gelden. In den B.V.L. is hij slechts vrijwilliger. Daarom worden in onze afdelingen ook geen moties aangenomen aan het adres van de Regeering en worden haar geen eischen gesteld om iets te doen of te laten.

De gevallen, dat dit in onze gelederen niet wordt begrepen, zijn gelukkig heel, heel zeldzaam.

Indien dit hoofdbeginsel van den B.V.L., nl. onvoorwaardelijke steun aan het overheidsgezag, zou worden losgelaten, dan ware het beter, dat het instituut reeds lang was opgeheven.

Nationaal.

Het is duidelijk, dat de B.V.L. nationaal moet zijn georganiseerd. Hij is een zaak van ons geheele volk en moet gedragen worden door alle groepen en richtingen, die zich baseeren op de wet en de orde. Geen zaak van enkele partijen.

Wij mogen gelukkig constateeren, dat de B.V.L. aan dezen eisch — die aan het instituut ook steeds van regeeringswege is gesteld —, in alle opzichten voldoet.

Voor ieder, die niet z'n heil van revolutionaire actie hetzij in socialistischen of fascistischen zin verwacht, doch in trouw aan de wet en wettige overheid wil medewerken aan de beveiliging van onze nationale instellingen, staan de deuren wijd open.

Het recht der minderheden.

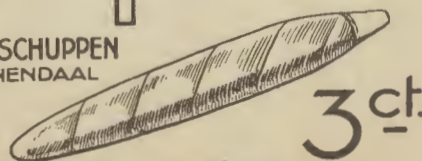
Daarom, als vierde, het ontzien van het recht der minderheden in onze afdelingen en bij alles wat in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geschiedt.

De B.V.L. kan moeilijk nationaal georganiseerd zijn, indien men weigert met elkander rekening te houden. Iedere richting of groep dan ook, die in een bepaalde afdeling de meerderheid uitmaakt, moet steeds voor oogen houden, dat



TIGER SIGAARTJES

H.&J.v.SCHUPPEN VEENENDAAL



3 ct.

Hotel „HOBBEL"

P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

LANDSTORM-FOTO'S

Foto's van de Landdagen Den Briel en Winschoten zijn tegen bill. prijs te bekomen bij: Fotopersbureau „SCHIMMELPENNINGH" Pletterijstraat 111 - Den Haag - Tel. 773720 Overal te ontbieden



PBNA De superieure school voor technisch briefonderwijs **ARNHEM**
Bouwkunde, Waterbouwkunde, Werktuigbouw, Electrotechniek, Radio - Chemische Techniek
Vraag gratis Prospectus 5

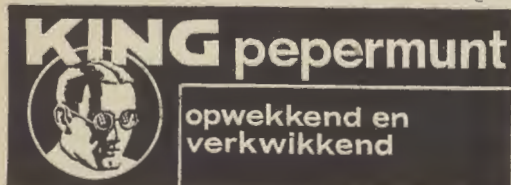
Voor **PROVIANDEERING** en **PIC-NIC**
 een blikje **BAKHUIS'**
OLBA -KALFS-LUNCHTONG
 -KALFSGEHAKT
 -KALFSLEVERPASTEI
 -WEENER WORSTJES
 -ONTBIJTSCHOTEL
n.v. BAKHUIS' OLBAFABRIEKEN
 1832 OLST 1936

B. W. OKMA †



Wederom ontviel aan het Friesch Nationaal Comité één harer leden, de heer B. W. Okma, te Woudsend, lid van Gedeputeerde Staten van Friesland. De heer Okma was een Fries in merg en been, die zich voor den Landstorm sterk heeft geïnteresseerd. Na een bij-

kans twintigjarig voortbestaan van den B.V.L., zien wij met droefheid ons meer en meer de veteranen, de pioniers ontvallen.



ALPHEN AAN DEN RIJN.

Groote Landstormdagen op 21 en 22 Augustus.

De landstormdagen te Alphen aan den Rijn, op Vrijdagavond 21 en Zaterdagmiddag 22 Augustus beloven veel goeds te brengen.

Vrijdagavond: sprekers, de heeren Burgemeester P. A. Colijn en W. J. Sprey, voorzitter plaatselijke commissie; declamatie de heer J. L. Feijten; muziek van de R.K. Muziekvereniging „Leo XIII”; zang van Chr. gemengde zangvereniging Hosanna; een groote taptoe, waaraan medewerken de tamboers van de Grenadiers, de hoornblazers van de Jagers, de trompetters van het 2e half Regiment Huzaren.

Wanneer het donker wordt, beginnen de groote zoeklichten van de Genie hun

GARAGE „CITAX”, GOUDA

IS en BLIJFT het adres voor TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

DE B. V. L.
 EN NEDERLANDSCH-INDIË

door CH. KIËS

Generaal-Majoor K.N.I.L. b.d.

Oud-Gedelegeerde van den Volksraad van Ned.-Indië.

VI. (Slot.)

De internationale positie van Ned.-Indië.
 Invloed van de crisis.

Wie een wereldkaart voor zich neemt, kan met één oogopslag zien, welk een uiterst belangrijke plaats het terrein van Ned.-Indië inneemt op wat wij wel eens noemen het oostelijke halfrond. Want alle handels-verbindingslijnen tusschen Europa (komende vanuit de Roode Zee) en Afrika via Britsch-Indië naar Oost-Azië en Australië gaan door de zeestraten van onzen archipel. Men zegt dan

zij in andere afdeelingen in de minderheid is. Men ontzie elkander in alles wat oorbaar is.

Consolidatie in overeenstemming met het landstormideaal.

Het grootste gevaar voor een organisatie als de B.V.L. ligt in het afzakken naar het banale.

De consolidatie, de instandhouding van den B.V.L. — het is nu al vele jaren ervaren — is heel goed mogelijk door onze kleine en groote bijeenkomsten, onze schietoefeningen en -wedstrijden ter bevordering van de saamhoorigheid en van een goede kameraadschap.

Gelukkig mogen wij ervaren, dat er allerwege naar gestreefd wordt, deze samenkomsten te houden op een hoog en waardig peil, zoodat de edelste en beste nationale gevoelens worden gesterkt en gesteund.

Het is noodzakelijk, dat dit zoo blijve. Alles wat niet bij het instituut behoort, moet worden geweerd.

In waardige overeenstemming met dit ideaal moet zijn de wijze, waarop ons instituut, dat monument van nationale kracht, wordt in stand gehouden.

Kegelclubfuijjes, potverteren, optreden van komieken, tooneeldilettanten, verlotingen, dansclubs, enz., men houde het alles buiten den B.V.L., want om in stand te blijven, heeft deze er geen behoefte aan; het kan rijkelijk gemist worden.

Wat ons bindt, dat is de verknochtheid aan ons Oranjenhuis, de eerbied voor de over ons gestelde overheden; de liefde tot ons eigen volk met zijn schoone historie; de groote waardeering voor onze nationale instellingen, voor de schatten aan volksgeluk, die ons na eeuwen strijd en moeite door het voorgeslacht zijn overgeleverd en die wij ongeschonden aan het nageslacht hebben over te dragen; wat ons bindt, het is de heilige roeping, die wij allen hebben tegenover Oranje en Nederland, tegenover onze goede natie en tegenover het aan onze zorgen toevertrouwde Indië, onze roeping tegenover de onzen en onszelf. Een verantwoordelijkheid, die teruggaat tot het verleden en reikt tot in verre toekomst. Een verantwoordelijkheid tegenover God, onzen Schepper.

Eigen indeeling.

Ten slotte worde steeds vastgehouden aan het historisch geworden.

Aan den naam „Landstorm”, die vooral sinds het kloeke optreden in de dagen van November 1918, zeer terecht onder ons volk als een eere naam wordt gehuldigd.

Doch ook aan de eigen gewestelijke en plaatselijke indeeling, onder eigen onderofficieren en subalterne officieren uit de vrijwilligers. Hierin schuilt een ongemeene kracht, die niet anders dan ten voordeel strekken kan. Het is van de grootste betekenis, dat de landstormwapenbroeders uit éézelfde plaats en uit éézelfde gewest bijeen zullen blijven.

Het zou niets dan vernietiging van verweerkracht zijn, indien men ze, gelijk een maat erwten, door één wilde schudden.

DE GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIËN.

Het officieele stuk, dat melding maakt van de oprichting der Gewestelijke Landstorm Commissiën, geeft weinig licht omtrent hare taak en werkwijze.

ook wel eens dat, wie in ons gebied meester is, het „worgtouw” in handen heeft om die zoo belangrijke handelsverbindingen af te knippen.

Nu is het bekend, dat een eventuele zee-oorlog tusschen groote mogendheden eigenlijk voor drie-kwart een handelsoorlog zal zijn, d.w.z. een oorlog waarin de tegenstanders elkaars overzeeschen handel zullen trachten te vernietigen. Het is dus duidelijk, dat de meester in den Ned.-Indischen archipel een uiterst belangrijke, zoo niet de belangrijkste rol zal hebben te spelen bij een conflict in Oost-Azië, ook al zijn wij daar niet rechtstreeks bij betrokken. Want aannemende eens, dat bijv. Amerika en Japan onderling oorlog kregen, dan zou het voor Amerika van overwegend belang zijn, om den zulk een geweldigen omvang verkregen hebbenden Japan-schen handel op Europa te kunnen beletten. Er is dan ook veel kans op, dat die eventuele oorlog tusschen twee toch

zoo ver van Ned.-Indië gelegen mogendheden in hoofdzaak op het terrein van den Ned.-Indischen archipel op zee zal worden uitgevochten.

Is het nu niet iets om trotsch op te zijn, wanneer men bedenkt, dat het beheer en bestuur van dat zoo uiterst belangrijke terrein sedert drie eeuwen is opgedragen aan het kleine volk der Nederlanders? Lijkt het niet, of de gedachte van den Alwijze, die dit aldus beschikte, is geweest: dat gebied mag niet in handen zijn van een van de groote mogendheden, die dan als het ware bij voorbaat de internationale handelswegen, welke er doorheen loopen, zou beheerschen, maar moet bestuurd worden door een kleine, niet veroveringslustige mogendheid, die er dus voor eigen agressief doel geen gebruik van zal maken? Men zou kunnen zeggen, dat die archipel daar Nederlandsch is terwille van het evenwicht tusschen de groote mogendheden, wier belangen er

In het stuk, dat wij bedoelen, nl. „Wenken en Aanwijzingen voor de werving van bijzondere vrijwilligers bij den Landstorm” en dat in 1919 in overleg met de Regeering werd opgesteld, staat omtrent de instelling der Gewestelijke Commissiën slechts het navolgende te lezen:

De Nationale Landstorm Commissie heeft in alle provinciale, korps- en gewestelijke verbanden, waarin het land ten behoeve der organisatie van den V.L.S. is verdeeld, Gewestelijke Landstorm Commissiën gevormd. Deze Gewestelijke Commissiën bevorderen de instelling van Plaatselijke Landstorm Commissiën.

De Plaatselijke Commissiën voeren de propaganda. De namen dergenen, die zich beschikbaar stellen, worden met vermelding van adres, militairen rang, korps en onderdeel, waartoe zij in gewoon dienstverband behooren, alsmede van de lichte, opgezonden aan de Gewestelijke Commissiën, die ze ter hand stellen aan den Commandant van het Gewestelijk verband.

Gelijk de Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm zitting heeft willen nemen in de Nationale Commissie, is het voor het behoorlijk verloop van zaken wenschelijk, dat de Commandanten van de Landstormkorpsen worden genoodigd, zitting te nemen in de Gewestelijke Commissiën.

Het was ook moeilijk er in dien tijd meer van te zeggen. Immers de wegen, waarlangs de propaganda en werving voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zouden moeten worden gevoerd, moesten nog, voornamelijk uit de practijk, gevonden worden.

Dit is oorzaak, dat er nimmer een nadere regeling van de positie en de werkzaamheden der Gewestelijke Commissiën is vastgesteld, zoodat die op 't oogenblik ook niet bestaat.

Het is zeer de vraag of dit ooit noodig of zelfs maar wenschelijk zal worden.

De ervaring immers heeft in verloop van vele jaren geleerd, dat, zonder een preciese regeling van de positie en van de werkzaamheden der Gewestelijke Commissiën, vruchtbare arbeid door haar kon geleverd worden, met als resultaat een levenskrachtig instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Trouwens ieder, die het leven van diverse organisaties kent, weet dat reglementen en statuten, welke alles tot in details regelen, meestal een belemmering beteekenen voor doeltreffenden arbeid.

Intusschen doet zich nu en dan het geval wel eens voor, dat gevraagd wordt naar een uiteenzetting over den aard en het wezen der Gewestelijke Commissiën. Meestal geschiedt dit door hen, die als nieuwe leden tot deze commissiën komen te behooren en zich gaarne met één slag op de hoogte van den geheelen gang van zaken willen stellen.

Voor hen, wellicht ook voor anderen, is het misschien niet ondienstig de positie van de Gewestelijke Commissiën eens aan een nadere beschouwing te onderwerpen.

Daarbij zullen de aandacht vragen de werkzaamheden der Gewestelijke Commissiën, hare bevoegdheden en hare verhouding tot hoogere en lagere instanties.

Bij de instelling der Gewestelijke Commissiën in 1919, heeft de Nationale Landstorm Commissie deze commissiën gesteld voor een zeer ruim arbeidsveld, nl.:

in vreedstijd wel naast elkaar loopen, doch bij een conflict tegen elkaar in zullen gaan.

Om nu bij zulk een conflict tusschen anderen onze plaats zuiver, d.w.z. neutraal te kunnen houden, moeten wij in staat zijn te beletten, dat een van de oorlogvoerende een in oorlogsrechtelijken zin ongeoorloofd gebruik zou maken van onze havens, onze voorraden (bijv. olie), onze z.g. territoriale waten (de drie mijl breede zeestreek langs alle kusten) en daarvan in het bijzonder de veilige baaien van de vele eilanden, enz. enz. Willen de tegenstanders elkaar op de open zee tusschen de eilanden bevechten, dan gaat ons dat niets aan.

Neutraliteitshandhaving bij een strijd tusschen anderen is een dure plicht. Daarin nalatig zijn beteekent: het prijsgeven van onze soevereiniteit, wat onverbiddelijk dadelijk of later zijn bestraffing zou ondervinden. Die plicht zal volvoerd moeten worden door: 1e. be-

GEBR.

Rijsmat
 Uitvoerin

Eigen cul

werk; z
 dels de
 zullen o
 vliegers
 geweste
 Holland

Zater
 riteiten
 Paviljoe
 rict hie
 spraken

zitter v
 commiss
 ge auto
 van Tw
 Greeve.

uit den
 defilé va
 aan alle
 dien m
 gaarne
 Het defi

mandee
 Na he
 digheids
 springco
 van het

beide n
 maakt;
 ken.

N.V. BE
 Nieu

BAS
 ONDE

Als s
 opstijgin
 houd, ge
 de initia

Sprak
 over de
 te Alpl
 luchtbal
 naar wij
 verleden

Van o
 werk ge
 juist 20
 ninklijk
 Zuid-Ho

De be
 zeer gro
 teiten.

VLA

waking
 gebied
 bij daa
 neutrali
 als natu
 den stri
 schende

Voor
 wakings
 licht be
 tuigen
 vaart-M

van een
 en daan
 daad zo

Die v
 gestelde
 steunen
 goed ing

van een
 Java m
 Indische
 Voor
 zoo hee

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen RietUitvoering v. rijswerken in onderaanneming
Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

werk; ze zoeken met breede luchtbundels de sportvliegers, die boven Alphen zullen demonstreeren. Een der sportvliegers is de heer Reinders, lid van de gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland: West.

Zaterdagmiddag: ontvangst van autoriteiten door het gemeentebestuur in het Paviljoen van het IJsbaanterrein. Direct hierna begint de landdag. Toespraken van den heer Royaards, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie, van een der aanwezige hoge autoriteiten, van generaal Duymaer van Twist, van Pater Borromaeus de Greeve. Na carousselrijden in uniformen uit den Napoleontischen tijd, vangt het defilé van Zuid-Holland: West aan, waaraan alle landstormers — voor zoover ze dien middag vrij kunnen krijgen — gaarne hun medewerking zullen geven. Het defilé zal door Majoor Boots gecommandeerd worden.

Na het defilé volgen nummers behendigheidswedstrijden Motordienst en een springconcours van de onderofficieren van het 6e Regiment Veldartillerie. Van beide nummers wordt veel werk gemaakt; ze zullen zeker aandacht trekken.

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)
BASALTINE-BETONTEGELS
ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

Als slot van den landdag een ballonopstijging, een ballon van 625 M³. inhoud, gesierd met een breeden rand, met de initialen van den B.V.L.

Spraken de breede zoeklichtbundels over de Rijnstreek van den landdag, die te Alphen gehouden zal worden; de luchtballon zal vertolken, dat deze — naar wij hopen — landdag weder tot het verleden behoort . . .

Van deze landdagen wordt bijzonder werk gemaakt, omdat het dezer dagen juist 20 jaar geleden was, dat het Koninklijk erkende vaandel van het Korps Zuid-Holland: West werd uitgereikt.

De belangstelling voor deze dagen is zeer groot, óók van de zijde der autoriteiten.

VLAGGEN

in alle maten en kleuren tegen scherp concurr. pr.
B. DE KONING - Leiden
Haarlemmerstraat no. 137
hoek Donkersteeg 2-4-6

waking en v.z.n. bescherming van ons gebied tegen ongeoorloofd gebruik; 2e. bij daadwerkelijke schending van onze neutraliteit: a. het afslaan daarvan, met als natuurlijk gevolg b. deelname aan den strijd aan de zijde van den niet-schender.

Voor een en ander zijn noodig een bewakingsdienst door speciaal daarvoor licht bewapende handelsschepen, vliegtuigen van de Kon. Ned.-Ind. Luchtvaart-Mij. enz. en het gereed houden van een vuist om te kunnen slaan dan en daar, waar onze neutraliteit inderdaad zou worden geschonden.

Die vuist — een harmonisch samengestelde vloot — moet daarbij kunnen steunen op een sterken schouder — een goed ingerichte vlootbasis — aan de kust van een goed verdedigd achterland, d.i. Java met het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger.

Voor die rol behoort onze vloot niet zoo heel groot te zijn. Ook een kleine,

a. het oprichten en instandhouden van Plaatselijke Commissiën of waar dit niet mocht gelukken, het aanstellen van één of meer vertrouwensmannen, die zich met de werkzaamheden van de Plaatselijke Commissie wilden belasten;

b. het aanwenden van alle haar dienstig voorkomende middelen om de propaganda en de werving in haar gebied te bevorderen.

Hierdoor kregen de Gewestelijke Commissiën al dadelijk een autonome, bijna geheel zelfstandige positie, welke slechts drieërlei beperking vond, n.l.:

door de wijze van instelling, de behoefte aan geldmiddelen en de noodzakelijkheid, om alle actie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te doen beantwoorden aan de hoofdbeginselen, op welke de werving en consolidatie van dit instituut berusten.

Het spreekt vanzelf, dat de Gewestelijke Commissiën zonder band aan de Regeering niet zelfstandig kunnen bestaan en het is dan ook de Nationale Landstorm Commissie — welke door de Regeering is ingesteld, of zoo men wil, door haar is erkend¹⁾, o.a. door haar de rekenplichtigheid voor de verstrekte rijks-gelden op te leggen — die het noodzakelijk intermediair vormt tusschen de Gewestelijke Commissiën en de Regeering, zonder daarbij, met betrekking tot de Gewestelijke Commissiën, in den vollen zin des woords te fungeeren als hoofdbestuur over districtsbesturen.

Het organisatiesysteem, dat spreekt van „besturen” kent de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, kent de Nationale Landstorm Commissie niet.

Het militair karakter van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zijn eigenaardige wordingsgeschiedenis en samenstelling sluiten deze „bestuursvorm” te eenen male uit. Vandaar ook, dat de Gewestelijke Commissiën — in tegenstelling met de Plaatselijke Commissiën — zichzelf naar verkiezing kunnen aanvullen en uitbreiden, met deze ééne restrictie, dat de verantwoordelijkheid, welke de Nationale Landstorm Commissie tegenover de Regeering draagt voor een nationale samenstelling van den Bijzonderen Landstorm, het noodzakelijk maakt, dat de Gewestelijke Commissiën over deze aanvulling vooraf met de Nationale Commissie overleg plegen.

De derde der zoeven genoemde beperkingen maakt dit overleg ook vereischt voor alle actie, welke, op zichzelf mogelijk juist, evenwel in het kader van het geheel nadeelen zou kunnen opleveren voor den bloei of de eendracht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Thans zijn door de Gewestelijke Commissiën in bijna alle plaatsen van ons land Plaatselijke Landstorm Commissiën ingesteld en bestaan hare werkzaamheden met betrekking tot deze laatste in het geven van de noodige hulp en leiding bij de werving en propaganda; in de zorg voor een blijvende richtige samenstelling der Plaatselijke Commissiën en in het vereischte toezicht, dat de arbeid dezer commissiën strekt tot bevordering van de levensbelangen van het instituut.

Het zorgen voor goed functioneerende Plaatselijke Commissiën, welke in staat en bereid zijn de belangen van de

¹⁾ Zie L.O. 1919, B. No. 215.

afdeelingen met al haar kracht voor te staan en welke alles in 't werk stellen om het leven der afdeelingen op een hoog peil te houden, moet een van de meest belangrijke onderdeelen van de taak der Gewestelijke Commissiën worden geacht.

Hetzelfde is het geval met de aanstelling van actieve Plaatselijke Leiders.

De aangewezen Korpscommandanten¹⁾ zijn voor de vervulling van hun taak betreffende de registratie der vrijwilligers geheel afhankelijk van de Gewestelijke Commissiën. Om deze reden, doch ook ten behoeve van de consolidatie dienen alle Gewestelijke Commissiën over een eigen registratie te beschikken, welke uiteraard dezelfde gegevens dient te bevatten, die de korpscommandant behoeft.

Terwille van het nut, mogen hier even worden ingelascht eenige wenken ten aanzien van een kaartsysteem:

Richt een kaartsysteem zoodanig in, dat het aan de vooraf te stellen eischen voldoet.

Een systeem is niet bruikbaar, als daarnaast op een ouderwetsche methode nog dezelfde gegevens of deelen daarvan opnieuw moeten worden verwerkt.

Vernietig nooit een kaart, die haar diensten heeft verricht.

Geef ook nooit een kaart, die dienst heeft gedaan, uit handen, maar bewaar deze zorgvuldig. Het is een archief van bijzonderheden, waarop meermalen een beroep moet worden gedaan bij het beantwoorden van vragen omtrent het daarin verwerkte personen- en zaken-materiaal.

De Gewestelijke Secretaris, in de meeste gevallen meer rechtstreeks belast met den propaganda- en wervingsarbeid, heeft in 't bijzonder den arbeid voor de registratie voor zijn rekening en tevens ook de financieele administratie, d.w.z. de zorg, dat de comptabele stukken der Gewestelijke Commissie voldoen aan de eischen, door den Minister van Binnenlandsche Zaken en door de Algemeene Rekenkamer gesteld.

Vanzelfsprekend heeft de Gewestelijke Commissie het zelfstandig beheer over het haar toekomend deel der rijks-gelden, dat haar door de Nationale Landstorm Commissie ter goede rekening wordt verstrekt.

Het verdient aanbeveling, dat de Gewestelijke Commissie naast den Secretaris nog uit haar midden aanstelt een Penningmeester en eveneens een Commissie voor de Financiën.

Besteding, rekening en verantwoording der rijks-gelden dienen door de Gewestelijke Commissie geregeld te worden en al zijn, zooals bekend is, alle uitgaven aan een drie-voudige controle — nl. van Nationale Landstorm Commissie, Departement en Algemeene Rekenkamer — onderworpen, iedere Gewestelijke Commissie zal goed doen ook de besteding der rijks-gelden of zelve te regelen, of te stellen in handen van een *Dagelijksch Bestuur*, samen te stellen uit Voorzitter, Vice-Voorzitter, Secretaris en Penningmeester.

Er is geen enkele reden, waarom de vergaderingen der Gewestelijke Commissiën niet zouden worden ingericht volgens de gebruikelijke manier. Notulen, voorlezing der ingekomen stukken, jaarverslag, financieel jaaroverzicht en begroting der uitgaven behooren niet te ontbreken.

Voor de Gewestelijke Secretarissen heeft de Nationale Landstorm Commissie, ten einde eenheid in de registratie te verkrijgen, een instructie vastgesteld, welker naleving waar-

¹⁾ Zie voor de werkzaamheden dezer Commandanten de Handleiding voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

dulden, dat Japan op het van zooveel z.g. strategisch belang zijnde terrein van den archipel ging zitten.

Om de kans op zulk een onderneming zoo gering mogelijk te maken en verder onzen hierboven beschreven plicht tot neutraliteitshandhaving als het moet te kunnen volbrengen, behoort daarginder dus een harmonische weermacht — vloot-vlootbasis-leger voor verdediging van die basis — worden gereed gehouden, zoo sterk als onze financiën en de mogelijkheid tot levering van personeel het toelaten.

Opdat het Koninkrijk der Nederlanden zijn grootsche taak in Ned.-Indië zal kunnen blijven vervullen, zullen de staatsburgers dus financieele en personeele offers moeten brengen.

Wij mogen in zekere mate vertrouwen op het blijven voortbestaan van onze historisch gegroeide positie daarginder in het belang van het evenwicht tusschen de belangen der groote mogendheden.

Wij moeten ons echter tevens voorbereiden om die positie eventueel te kunnen verdedigen tegen een aanslag.

„Vertrouw op God en houd uw kruut droog!” Dat geldt ook voor ons aldaar. Hierin zit geen tegenstelling, want het tweede deel van die uitspraak is een gevolg van het eerste. Die gevolgtrekking niet maken zou zijn: een zich overgeven aan fatalisme.

Tot zoover over onze internationale positie in Zuid-Oost-Azië.

Ik moet nu nog even iets zeggen omtrent de veranderingen, die in Ned.-Indië in den maatschappelijken toestand en de onderlinge verhoudingen plaats vonden na 1930, toen het vast kwam te staan, dat de ingetreden wereldcrisis ook onze geldmiddelen daarginds zoo geweldig zou verminderen, dat van een voortgaanden groei van de maatschappelijke ordening en de daarvoor noodige of wenschelijke staatsordening in de



LANDDAG TE BEETSTERZWAAG op Woensdag 2 September 1936.

Programma.

- 8.15—12.15 u.: Schietwedstrijden.
9.30—11 u.: Behendigheidswedstrijden voor den Motordienst.
11.30 u.: Officieele ontvangst ten gemeentehuize.
11.30—12 u.: Demonstratie vendelzwaaien.
12.30—13 u.: Opstelling defilé.
13 u.: Defilé.

Des namiddags toespraken van Burgemeester **Jac. Bleeker** van Opsterland; **Mr. P. A. V. Baron van Harinxma thoe Slooten**, Commissaris der Koningin; oud-Minister **J. J. C. van Dijk**; Pater **Borromaeus de Greeve**; Luit. Gen. **L. F. Duymaer van Twist**; **Ds. G. Oskamp** en **Mr. W. C. Wendelaar**, afgewisseld door muziek van de Koninklijke Marine Stafmuziek en Demonstraties Rijdende Artillerie (Gele Rijders).



GENERAAL-MAJOR H. DE IONGH VERLAAT DEN ACTIEVEN DIENST, doch blijft inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Naar de bladen melden, zal Generaal-Major H. de Iongh, inspecteur der Infanterie, tevens inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, binnenkort den actieven dienst met pensioen verlaten, doch als reserve-officier belast blijven met de functie van inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Café-Rest. „Zomervorm“

144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
tegenover het Landstormhuls

bleedt U service en comfort tegen matige prijs

naaste toekomst geen sprake zou kunnen zijn. Het bleek zelfs erger: er zou deels moeten worden afgebroken, wat in den royalen voorgaanden tijd was opgezet, doch nu voorloopig weer boven ons financieel vermogen zou liggen. Dat was wel zeer te betreuren, ook om het persoonlijke leed — ontslagen en vermindering van tractementen en pensioenen — dat daaraan gepaard zou moeten gaan.

Toch was er bij al dat kwade wel iets ook van nut: men werd gedwongen tot bezinning. De uitgroei van alles was eigenlijk te geweldig geweest in zoo korten tijd, enerzijds door overdrijving van den kant der Ned.-Indische Regeering, anderzijds door wat ik zou willen noemen de overdreven sociale mentaliteit van alle drie de bevolkingsdeelen, welke reeds had geleid tot onbescheiden wenschen en verlangens, ja tot excessen in daden, om die verlangens verwezenlijkt te krijgen.

borgt, dat de Korpscommandant een deugdelijke korpsadministratie kan inrichten.

Ter wille van de samenwerking met den Korpscommandant, heeft deze qualitate qua zitting in de Gewestelijke Commissie. Hetzelfde is het geval met den vertegenwoordigenden officier van het Landstormkorps Motordienst, den z.g. districtscommandant van dit korps.

De samenwerking met den Korpscommandant wordt het best bevorderd, indien men zich aan beide zijden slechts verantwoordelijkheden oplegt, welke uit de eigen taak voortvloeien.

Eenige begrenzing der wederzijdsche werkzaamheden is te vinden in de kennisgeving van den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, R. No. 217 van 1922, voornamelijk terzake van de schietoefeningen en de verhouding tot de Plaatselijke Leiders.¹⁾

Voor de samenwerking met het Landstormkorps Motordienst is deze afbakening te vinden in de Instructie voor den Districtscommandant.¹⁾

In sommige Korpsverbanden ontvangen de Plaatselijke Commissiën jaarlijks van de Gewestelijke Commissie een klein bedrag (z.g. kleine kas) voor het doen van geringe betalingen. Overigens worden de plaatselijke uitgaven, voorzover de Plaatselijke Commissiën niet over eigen fondsen beschikken, bekostigd door de Gewestelijke Commissie.

Uitgaven der Plaatselijke Commissiën, ten laste der Gewestelijke Commissie, met uitzondering van die, welke uit b.g. kleine kas worden gedaan, behoeven uiteraard voorafgaande goedkeuring der Gewestelijke Commissie.

Het streven der Gewestelijke Commissiën behoort erop gericht te zijn, het saamhooringsgevoel onder de vrijwilligers te versterken en bij hen het bewustzijn van de noodzakelijkheid, om steeds paraat te zijn, te onderhouden. Zij dragen nauwlettend zorg voor het gehalte der vrijwilligers en weren revolutionairen en fascistien, alsmede lieden met moreele defecten.

Vrijwilligers, welke blijken geven, niet bij den B.V.L. te behoren, worden door de Gewestelijke Commissie uit hare

¹⁾ Zie Handleiding voor den B. V. L.



Uit de Afdeelingen

Aalst, 6 Juli. De schietoefeningen zijn weder hervat.

Alblasserdam. In de zaal van den heer C. B. Vogelesang had de uitreiking plaats van de prijzen van den schietwedstrijd, op 22 en 23 Mei gehouden door de afd. Alblasserdam van den Bijz. Vrijw. Landstorm. Aan dezen wedstrijd hadden 42 korpsen deelgenomen.

In de zaal waren o.m. aanwezig de burgemeester, de heer J. van Scheers, lid van de gewestelijke commissie van den B.V.L.; luitenant Groenendijk, secr. van de Gew. Landstormcommissie; de heer C. J. van Helden, voorzitter van de Kamer van Koophandel te Dordrecht; ir. G. v. d. Koogh, voorzitter der plaatselijke afdeeling; ir. Boele van Bolnes, lid van de commissie

der Ridderkerk, en mr. W. O. de Kat Angelino, commandant van de Burgerwacht te Dordrecht.

Na het openingswoord van den heer J. van Dam, den voorzitter der commissie, heeft burgemeester Van Scheers een rede gehouden, waarbij hij op een goede samenwerking wees, die er geweest was met de commissie van den gehouden wedstrijd.

Voorts richtte spr. zich tot de leden van onderscheiden korpsen en in het bijzonder ook tot luitenant Groenendijk, alsmede tot de neringdoenden dezer gemeente, die het hunne tot het welslagen der wedstrijden hadden bijgedragen en daardoor blijk gaven, dat zij den B.V.L. een warm hart toedroegen.

Vervolgens voerde nog het woord luitenant

registratie gevoerd en wordt daarvan kennis gegeven aan den Korpscommandant, de Plaatselijke Commissie en den Plaatselijken Leider.

Noodig is, dat met de afdeelingen een nauw contact wordt gehouden, hetwelk 't best wordt verkregen door een planmatige afvaardiging van leden der Gewestelijke Commissie naar de vergaderingen der plaatselijke afdeelingen.

Op den voorgrond blijve staan, dat het nationaal karakter van het instituut wordt gehandhaafd en dat voorkomen wordt, dat minderheden worden veronachtzaamd of gekrenkt.

Mocht onverhoopt de Bijzondere Vrijwillige Landstorm moeten worden gemobiliseerd, dan zullen de Gewestelijke Commissiën verband met de Landstormers bewaren en de belangen van hunne gezinnen zooveel mogelijk voorstaan.

Zouden de omstandigheden meebrengen, dat in dien tijd nieuwe vrijwilligers dienden te worden toegelaten — hetgeen niet te verwachten is — dan is het aan de Gewestelijke Commissiën om te waken tegen het indringen van verkeerde elementen.

Samenvattende de werkzaamheden der Gewestelijke Commissiën, kan men zeggen, dat deze betrekking hebben op: de aanstelling, aanvulling c.q. vervanging van de Plaatselijke Commissiën en Plaatselijke Leiders;

de regeling van de propaganda, werving en consolidatie;

de registratie der vrijwilligers;

de zorg voor de nationale samenstelling van het instituut;

de zorg voor het gehalte der vrijwilligers, hunne saamhoorigheid en paraatheid;

het bewaren van een hoog peil der te houden bijeenkomsten;

samenwerking met den Aangewezen Korpscommandant;

bevordering van de belangen der korpsen, Motordienst, Vaartuigen en Spoorwegdienst;

verstrekking van gelden aan de plaatselijke afdeelingen en van prijzen voor de wedstrijden;

het organiseren van grootere bijeenkomsten als landdagen, enz.;

het aanvragen van gemeentelijke subsidiën.

Groenendijk, waarna de prijzen werden uitgereikt door den burgemeester.

Ook voerde nog het woord een korpslid van Sliedrecht en de heer Stellaard, plaatselijk leider der afd. Alblasserdam.

Besloten werd met het zingen van een tweetal coupletten van het Wilhelmus.

De prijzen bestonden uit medailles, lauwer-takken en huishoudelijke artikelen.

Anna Jacobapolder, 18 Juli. Prijsschieten op het plein van de O.L. school. Prijzen: 1. C. v. d. Reest, 98 pt.; 2. C. Quist, 98 pt.; 3. J. Quist, 97 pt. De afdeeling telt 20 vrijwilligers. Plaatselijk leider is de heer W. Lindhout.

Benschop, 3 Juli. Georganiseerd door den commandant van de sectie Benschop van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst, had een oefening met 'n daaraan verbonden kaartleesrit plaats, waaraan, behalve door Vrijwilligers uit de sectie Benschop, ook door een aantal Vrijwilligers uit de sectie Utrecht werd deelgenomen.

De beste prestatie als autorijder werd geleverd door serg.-maj.-instr. v. Doleweerd, uit de sectie Utrecht, die het parcours zonder strafpunten reed en daarmede de bronzen medaille verdiende, beschikbaar gesteld door den sectiecommandant Benschop.

Ik wil deze serie artikelen eindigen met het uitspreken van de hoop, dat ik met mijn tekening van de geschiedkundige wording van Ned.-Indië er in geslaagd ben den lezer duidelijk te maken:

1e. dat Nederlands positie in den Oost-Indischen Archipel gegrondvest is op

a. een historisch gegroeid recht van aanwezigheid en leiderschap,

b. het feit, dat het huidige Ned.-Indië, zooals het maatschappelijk, economisch en cultureel werd, een Nederlandsche schepping is;

2e. dat het een plicht van de grootste betekenis voor Nederland is — internationaal en cultureel — om te zorgen, dat die archipel Nederlandsch-Indië blijft.

Als beste motorrijder werd geklasseerd soldaat R. W. van Schaik, te Hoenkoop (sectie Benschop), die een gelijksoortige medaille verkreeg. De beste prestatie als autorijder uit de sectie Utrecht werd geleverd door serg.-maj.-instr. v. Doleweerd voornoemd, die een philite sigarettenkoker toegekend kreeg, beschikbaar gesteld door serg.-maj.-instr. Bestebreurtje. Als motorrijder uit de sectie Utrecht werd de beste prestatie geleverd door serg. Lettinga Jr., die een bronzen medaille in ontvangst kon nemen, beschikbaar gesteld door korporaal jhr. Bosch van Drakenstein.

Door burgemeester Schreuders, die persoonlijk den rit meemaakte, was een kistje sigaren beschikbaar gesteld voor de beste prestatie uit Benschop, Polsbroek of Hoenkoop. Deze prijs werd na loting toegekend aan soldaat G. van den Berg, uit Benschop, aangezien nog twee andere rijders uit Hoenkoop eenzelfde aantal (2) strafpunten hadden.

Besoyen, 27 Juni. Schietwedstrijd. Van de 64 prijzen, die ter beschikking waren, werden de eerste vijf gewonnen door: 1. G. F. Couwenberg; 2. N. A. v. d. Schans; 3. H. W. W. Klerkx; 4. D. Verschuren; 5. A. van Heijst; zij schoten allen 49 pt.

De wedstrijd werd bijgewoond door den com-

mandant van het Landstormkorps „De Meijerij”, res. luit.-kol. W. M. C. J. Hafkemeyer.

Doesburg, 24 Juli. Op de vergadering van de plaatselijke commissie, welke werd bijgewoond door den secretaris van de gewestelijke commissie, kolonel b. d. W. van Ingen Schouten, uit Arnhem, werd als lid der plaatselijke commissie geïnstalleerd de heer M. F. D. E. Horst, notaris, zoodat deze commissie thans bestaat uit de heeren: jhr. mr. G. A. A. Nahuys, burgemeester, eere-voorzitter; D. J. Meijer, voorzitter; J. M. Berger; pastoor J. Dopheide; M. F. D. E. Horst; H. J. C. van Leeuwen van Duijvenbode; ds. W. H. Walvaart en W. Wijnen, plaatselijk leider.

Drunen, 4 Juli. De kring van den B.V.L., waaronder ressorteeren de afdelingen Drunen, Elshout, Nieuwkuik, Vlijmen, Haarsteeg en Herpt, hield heden een wedstrijd op de banen in den tuin van café Th. Elshout.

Enkele uitslagen: 1. afd. Vlijmen 226 pt., hoogste schutter M. Kuijpers 48 pt.; 2. Drunen 222 pt., hoogste schutters M. Brok en C. Brok 47 pt.; 3. Herpt 217 pt., hoogste schutter Th. Bujs 47 pt.; 4. Elshout 215 pt., hoogste schutter A. Kempenaars 47 pt.; 5. Hedikhuizen 208 pt., hoogste schutter J. v. Ooyen 45 pt.; 6. Nieuw-

kuik 203 pt., hoogste schutters W. Roestenberg, J. v. d. Kater en L. Keetels 46 pt.

Personeele prijzen: 1. M. Brok 293 pt.; 2. Th. v. d. Besselaar 280 pt.; 3. L. Klijn 279 pt.

De heer P. de Bont reikte de prijzen uit.

Empel, 6 Juni. Pogingen worden gedaan een eigen afdelingsvaandel te verkrijgen.

Erp, 12 Juli. De B.V.L. en burgerwacht te dezer plaatse houden een gezamenlijken schietwedstrijd, die 11 Augustus eindigt.

Fijnaart. Een 12-tal leden, onder commando van den heer A. A. Nijhoff en den secretaris den heer A. Bouman, zullen de schietoefeningen te Willemstad houden op de schietbaan, gelegen aan het Hollandsch Diep, en met scherpe patronen. Het vertrek op Zaterdagavond is om 5 uur.

Gemert, 8 Juli. Onze afdeling behaalde op het schietconcours te Oeffelt den eersten korpsprijs.

's-Gravenhage, 31 Juli. Een detachement van het V.L.S.K. Zuid-Holland: West, onder aanvoering van luit. Van Lent, heeft met de 4-daagsche afstandsmarschen te Nijmegen meegeloopen en

verwierf een korpsprijs. Het detachement werd hedenavond op het bureau van den aangewezen commandant gecompimenteerd met deze prestatie; goede woorden werden gesproken en een fraaie film werd vertoond.

's-Gravenoer, 2 Juli. Binnenkort beginnen de schietoefeningen, onder leiding van den heer C. C. Kielen.

Het Bildt. Het was een geslaagde huishoudelijke vergadering, die gehouden werd onder presidium van burgemeester Poppinga. Mr. Boersma sprak over het Nationaal-Socialisme. Voorts werden prijzen uitgereikt.

Neede, 10 Juli. Vergadering, onder leiding van burgemeester S. K. Haitsma-Mulier, in het R.-K. Vereenigingsgebouw. In zijn openingswoord heette de voorzitter welkom den secretaris der gewestelijke commissie, kolonel W. v. Ingen Schouten, res.-kapitein F. J. Goedhart, de leden der plaatselijke commissie, de heeren H. J. J. Huizing en G. J. te Vaanholt, pastoor C. S. Uytewaard en de leden der afdeling.

Kolonel W. v. Ingen Schouten sprak er zijn blijdschap over uit, dat hier in Neede met enthousiasme aan de schietoefeningen was deelgenomen, getuige het aantal brevetten, dat kan



RUST TE MIDDEN VAN ONRUST.

Saevis tranquillius in undis.

„Komt! o, Vaderlandsche zonen!
„Want de gloriëdag breekt aan!
„Tyrannie heft in haar honen
„Tegen ons haar bloedige vaan!”...
Op de maat der Marseillaise
Wordt in Frankrijk 't werk gestaakt,
En de heerschende malaise
Nog veel nijpender gemaakt.

Men bezet stadhuis, fabrieken;
't Volk is immers eigen heer?
't Rijksgezag, verlamd van wicken,
Zit daar radeloos, machtloos neer.
Recht en rede moesten vluchten
Voor een valschen, ijdel droom;
Zóó plukt Frankrijk thans de vruchten
Van zijn Revolutieboom!

„Ver in 't Zuiden ligt mijn Spanje!
„Spanje is mijn Vaderland!
„Waar de sneeuwbloei der kastanje
„Prijkt aan Ebro's lachend strand!”...
Hoor dit lied de borst ontwellen
Van den vurigen Spanjool!
Heimwee doet zijn bloed versnellen,
Waar hij wegwijnt op den dool.

Doch die blanke kandelaren
Steken in hun frisschen gloed
Thans, bij 't woeden der barbaren,
Schrijnend af bij stroomen bloed,
Dat daar dagelijks wordt vergoten
Door den bitteren broederhaat,
Die het Rijk door dolle stooten
Op den duur te gruizel slaat.

O, mijn Holland, kalm en rustig!
Waar geen burgeroorlog laait!
Waar de nijvere landman lustig
Met zijn sikkel 't koren maait!
Want de B.V.L.-getrouwen,
Zij, de mannen van „Als 't moet!”
Met 't „Wilhelmus van Nassouwe”,
Waken tegen oproervloed.

Mevrouw,

Wanneer U uw goederen bij wasch-richting „Nieuweroord" laat behan- delen, dan zult U geheel voldaan zijn.

Waschrichting „NIEUWEROORD"

Annex Chem. Wasscherij en Ververij
Opgericht 1860 — Telefoon no. 9

Fa. J. Slokker - Nederhorst den Berg

worden uitgereikt, waartoe spr. vervolgens overging.

Na het uitreiken der prijzen — W. A. Rohaan verkreeg met 94 pt. den eersten prijs — wees res.-kapitein Goedhart o.m. op Rusland, China, Spanje en Duitsland, daarbij aantoonende, hoe noodzakelijk het is, dat het instituut van den B.V.L. in stand blijft. Meer dan ooit, aldus spr., dient de B.V.L. te zijn een dam tegen den was- sende stroom van revolutie.

De voorzitter sprak vervolgens 'n dankwoord.

Oeffelt, 10 Juli. De uitslag van het wel- geslaagd schietconcours is als volgt:

Korpswedstrijd scherp: 1e pr. B.W. Oeffelt, 229 pt.; 2e pr. B.W. Boxmeer, 223 pt.; 3e pr. B.W. Someren, 220 pt.; 4e pr. B.W. Someren, 218 pt.; 5e pr. B.V.L. Gemert, 217 pt.; 6e pr. B.W. Oeffelt, 214 pt.; 7e pr. B.W. Boxmeer, 212 pt.

Korpswedstrijd Engelsche: 1e pr. B.V.L. Ge- mert, 227 pt.; 2e pr. B.W. Cuijk, 219 pt.; 3e pr. B.W. Velp, 216 pt.; 4e pr. B.W. Cuijk, 212 pt.; 5e pr. B.W. Deursen, 211 pt.

Korpswedstrijd K.S.O.: 1e pr. B.W. Deursen, 282 pt.; 2e pr. B.W. Velp, 276 pt.; 3e pr. B.V.L. Velp, 273 pt.; 4e pr. B.V.L. Haps, 273 pt.; 5e pr. B.V.L. Velp, 273 pt.

Kampioen scherp: 1e pr. W. v. Oorschot, Someren; 2e pr. J. v. d. Groes, Haps; 3e pr. A. Martens, Cuijk.

Kampioen Engelsche: 1e pr. W. Spierings, Gemert; 2e pr. P. Hendriks, Wanroy.

Kampioen K.S.O.: 1e pr. P. Jansen, Oeffelt; 2e pr. H. Cöpp, Haps.

Hoogste korpschutter scherp: J. Aben, Vier- lingsbeek, 49 pt.; hoogste korpschutter Eng- elsche: A. v. Wijchen, Deursen, 48 pt.; hoogste korpschutter K.S.O.: C. v. d. Ven, Deursen 59 pt.

Personeele wedstrijd scherp: 1e pr. W. v. Oor- schot, Someren; 2e pr. F. v. Otterdijk, Someren; 3e pr. L. v. Veldhoven, Someren; 4e pr. M. v. Baal, Oeffelt; 5e pr. P. Nillegen, Oeffelt; 6e pr. G. v. Elst, Cuijk.

Personeele wedstrijd Engelsche: 1e pr. P. Hen- driks, Wanroy; 2e pr. A. Cocken, Ravensteijn; 3e pr. H. Maassen, Wanroy; 4e pr. M. Wien- tjens, Cuijk; 5e pr. E. Nabuurs, Wanroy; 6e pr. J. Thijsen, Velp.

Personeele wedstrijd K.S.O.: 1e pr. C. v. d. Ven, Deursen; 2e pr. L. v. Dijk, Haps; 3e pr. W. Hurkens, Haps; 4e pr. A. v. Wijchen, Raven- steijn; 5e pr. A. v. Maris, Oploo; 6e pr. A. Cocken, Ravensteijn.

Meeste vijftallen: B.W. Oeffelt (6).
Verstkomend korps: B.W. Someren.



Oostkapelle, 20 Juli. Schietwedstrijd. Eerste drie prijswinnaars: 1. B. Corbijn, 94 pt.; 2. S. Walraven, 91 pt.; 3. F. C. de Roo, 91 pt.

Oud-Gastel, 15 Juli. Tot voorzitter van de plaatselijke commissie is benoemd de heer J. A. M. de Bie, zulks in de plaats van dr. Knitel, die als zoodanig ontslag heeft genomen.

Van den gehouden schietwedstrijd noemen we de eerste drie prijswinnaars: 1. J. Hagemans; 2. M. van Hassel; 3. J. Jobse.

Raalte, 4 Juli. Opening schietwedstrijden, ge- organiseerd door de Landstormcommissie „De IJssel", in samenwerking met de Raalter Burger- wacht.

Onder de talrijke aanwezigen merkten wij o.m. op: kolonel Lavaleije; kolonel Rozendaal; Schmidt Crans, districts-commandant van de Rijksveldwacht; kapitein Von Schmidt auf Altenstadt, van de kon. marechaussee; luitenant Poll, van de politietroepen; kapitein Kraayen- brink, namens den inspecteur der burgerwach- ten; burgemeester H. M. van der Vijver en diens echtgenoot; de wethouders der gemeente, de heeren Durenkamp en Mollink; de plaatselijke landstormcommissie enz. Verder waren vele mili- taire autoriteiten en genoodigden aanwezig.

De voorzitter der regelingscommissie, bur- gemeester H. M. van der Vijver, riep allen een hartelijk welkom toe en sprak de hoop uit, dat de schietwedstrijden een succes zouden mogen zijn zoowel voor den B.V.L. als voor de Burger- wachten.

Hierna gaf kolonel Lavaleije een uiteenzetting van het nut van schietwedstrijden en noemde

„KNAL" // Smaakt als Champy

Cliche's Boelaars

's-Gravenhage. Tel. 117505 *

HOOGEVEEN Hôtel-Café L. Mulder
Kerkstraat 32

GROOTE EN KLEINE VERGADERZALEN



Schietwedstrijden te Meerkerk.

deze leerzaam; tevens leeren de schutters elk- ander bij dergelijke wedstrijden waardeeren.

Kapitein Kraayenbrink dankte burgemeester v. d. Vijver voor diens medewerking bij de her- oprichting van een Raalter Burgerwacht. Hierna werden de banen opengesteld.

Roggel, 22 Juli. De heer W. Reijters verwierf den eersten prijs met 96 punten.



Schietwedstrijden te Rotterdam. Enkele leden der Gewestelijke Landstorm Commissie „Rotterdam" te midden van een groep deelnemers.

Roosendaal, 11 Juli. Schietwedstrijd tusschen 12 B.V.L.-afdeelingen. Enkele uitslagen:

Korpswedstrijd: 1. afd. Roosendaal, 467 pt.; 2. afd. Halsteren, 463 pt.; 3. afd. Bergen op Zoom, 462 pt.; 4. afd. Heerle, 460 pt.; 5. afd. Kruisland, 454 pt.

Wedstrijd voor officieren van het Verband: 1. luit. Niftrik, 96 pt.; 2. luit. Verdult, 94 pt.; 3. luit. Marchand, 94 pt.

Wedstrijd voor plaatselijke en gewestelijke leiders: 1. Mortiers, Dinteloord, 90 pt.; 2. bur- gemeester Van Campen, idem, 90 pt.; 3. kapelaan Van der Riet, Heerle, 84 pt.

van een onderlingen schietwedstrijd tusschen de afdeelingen, t.w. Lisse, Noordwijkerhout, Noordwijk, Valkenburg, Hillegom, Sassenheim en Warmond.

Smilde. In het lokaal voor Chr. Belangen reikte burgemeester Gerrits Maandagavond 6 Juli de gewonnen prijzen uit, behaald op den plaatselijken schietwedstrijd door de leden van de afd. Smilde van den B.V.L. en het Vrijw. Landstormkorps Motordienst, gehouden den 22en en 29en Juni j.l.

Nadat het Wilhelmus had weerklonken, werd



Vergadering met plaatselijke leiders van Zuid-Holland: West.

Wedstrijd vrije baan: 1. Leenders, Bergen op Zoom, 99 pt.; 2. Van Pull, Roosendaal; 3. Fran- ken, Bergen op Zoom; 4. Hazen, idem; 5. Bar- telen, Heerle; 6. Van Roo, Bergen op Zoom; 7. Van Tilburg, idem; 8. Van Loon, Heerle; 9. Spekhols, Achtmaal; 10. Borgstijn, Bergen op Zoom; 11. Bergmans, idem; 12. Van Eekelen, Halsteren.

Personeele wedstrijd, 1e klasse schutters: 1. Timmermans, Roosendaal, 98 pt.; 2. Leenders, Bergen op Zoom; 3. Schetters, idem; 4. Blom, Roosendaal; 5. A. Daverveldt, Heerle; 6. M. Broeren, Roosendaal; 7. P. Bruininckx, idem; 8. J. van Roo, Bergen op Zoom; 9. Linthout, idem; 10. De Milliano, Roosendaal; 11. A. van Tilburg, Bergen op Zoom; 12. M. van Tilburg, idem.

tot prijsuitreiking overgegaan, naar volgorde der behaalde punten.

Koningsschutters: 1. P. Tingen, 188 p.; 2. J. Oosterwijk, 185 p.; 3. L. Daling, 184 p.; 4. G. Snippe, 180 p.; 5. A. van Sleen, 179 p.

Scherpschutters: 1. H. Boerhof, 182 p.; 2. W. Klok, 181 p.; 3. W. Timmermans, 180 p.; 4. Joh. Hogewind, 177 p.; 5. J. Schrage, 177 p.

Eerste klasse schutters: 1. A. Tibben, 181 p.; 2. J. E. de Vries, 172 p.; 3. H. Eleveld, 170 p.; 4. H. Stel, 165 p.; 5. Joh. van Sleen, 153 p.

De door het Motorkorps uitgelofde zilveren medaille werd uitgereikt aan den heer W. Tim- mermans, voor het hoogst aantal punten afd. Motordienst.

JAC. VERSCHUUR - AMERSFOORT
ST.-ANDRIESSTRAAT 18

Specialiteit in Rij-, Jacht- en Motorlaarzen
Beenstukken, kappen, sporen, etc. Vraagt
vrijblijvend prijs, inlichtingen of monster.

VLAANDELSCH VLAGGENOVEN
MEDALJE BEKER INSIG
HOEF ENR
LEVERAN
14 ERVAARDIGER VA
KON. ERK. LANDSTORMVAAND

Burgemeester Gerrits, van Smilde, noemde de uitdeeling der prijzen een prettig werk, te meer door de grootte van de afdeeling (± 100 leden), welke bij de autoriteiten zeer goed bekend staat. Spr. bracht dank aan den heer W. Tingen voor hetgeen hij als baancommandant deed en den heer A. van Sleen voor het beschikbaar stellen van een terrein.

Soesterberg, 9 Juli. In het militair tehuis op „Hoogte 50" werd hedenavond door den B.V.L. een goed bezochte propaganda-avond gehouden, waar als spreker optrad de heer F. Jalink, uit Apeldoorn, met een boeiende rede. Aan het eind wees spr. er op, dat de B.V.L. nog altijd in ledental toeneemt en thans ongeveer 85.000 vrijwilligers zal tellen.



Res. 2e Luit. D. G. LANDWEER,
Districtscommandant Vrijw. Landstormkorps
Motordienst in Groningen.

Tegelen, 20 Juli. Schietwedstrijd op de schiet- baan achter „De Zwarte Hond". Enkele uit- slagen: 1e pr. W. Leenen, 2e pr. H. Cremers, 3e pr. P. Hanssen, 4e pr. H. v. d. Laak, 5e pr. Jac. Faassen, 6e pr. L. Huys, 7e pr. P. Ernst, 8e pr. A. Poel, 9e pr. P. Alberts, 10e pr. Th. Wilms, 11e pr. H. Claas, 12e pr. W. Gielen.

Ten Boer, 14 Juli. Enkele uitslagen van den schietwedstrijd op scherp, te Groningen, onder leiding van luitenant Strijker gehouden:

Konings- en scherpsschutters: W. Sliep, 85 pt., 1e prijs; A. G. Huizinga, 84 pt., 2e prijs; 1e klasse schutters: O. H. Nieboer, 79 pt., 1e prijs; B. Ridder, 78 pt., 2e prijs; 2e klasse schutters: Tj. Zijlema, 70 pt., 1e prijs; J. Kooistra, 69 pt., 2e prijs.

Uden, 20 Juli. Bij de schietoefeningen, die thans gehouden zijn, werden de volgende dag- prijzen behaald: H. Verbossen met 49 pt.; Ant. v. d. Voort met 46 pt.; J. v. Oort met 47 pt.



Res.-Kapt. J. G. J. VAN LOO,
Commandant afd. Zuid-Holland
van het Vrijw. Landstormkorps „Motordienst".

Zeeuwsch Verband, 6 Juni. Schietwedstrijd bij de B.V.L. afdeelingen in West Zeeuwsch- Vlaanderen, geopend met een woord van wel- kom door den heer P. G. Laernoës uit Vlis- singen. Ruim 100 schutters waren bijeen. Ook overste Bierman toonde zijn belangstelling.

Uitslag. K.S. en S.S. Personeele baan. Stand van 5 uur. 1. Du Fossie, Sluis 50; 2. W. Cats- man, Oostburg 49; 3. R. Gilles, IJzendijke 49; 4. P. Plog, Cadzand 48; 5. I. Butler, Groede 48; 6. M. Wandel, Oostburg 48; 7. A. P. de Bree, Breskens 48; 8. I. Adriaansen, Oostburg 48; 9. P. Risseeuw, Breskens 48; 10. D. J. v. d. Velde id. 48; 11. J. Ketele, Sluis 48.

HOLLANDSCHE KRIMPZALM
IN MOOTEN
WIJNBELT & Co., Woudrichem, Tel. 6
Exploitatie van Zalmvisscherijen

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
* Prima werk en voordeelrijke prijzen *

HOTEL CARELHAVEN - DELDEN

gelegen te midden der Twickelsche
bosschen, aan den Rijksweg
Delden—Hengelo

Modern comfort

TEL. 305

LUXE TOURINGCARS

Vraagt bij ons prijs — en het komt in orde!
Touringcars voor 16, 20, 22, 26, 28, 32 personen
N.V. W. A. B. O.

Wijk bij Duurstede tel. 65 - Werkhoven tel. 3

**'S-GRAVENHAGE
Grand Hôtel „Victoria”**

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16
Groote en kleine zalen voor vergaderingen
en partijen.

J. VAN GEFFEN.

S.M.A.
J. VAN GEFFEN.

Op den 1sten Augustus verliet de S.M.A. J. van Geffen het „Veluwsch Verband", waarbij hij sedert 1921 was werkzaam geweest, doordat hij tengevolge van de opheffing van het Vooroefeningsinstituut niet gehandhaafd kon blijven als administrateur bij den Vrijwilligen Land-

storm. Oud-gediende van den B.V.L. zonder ooit lid geweest te zijn

„Joost" was populair op de Veluwe en dat zijn vertrek betreurd wordt, bleek reeds bij de laatste vergadering met plaatselijke leiders, waarbij hem namens de gewestelijke commissie en de plaatselijke leiders bij monde van den heer Van de Veen uit Ermelo een herinneringsgeschenk werd aangeboden.

Tot den goeden geest van „ons" korps heeft hij zeer veel bijgedragen, van elke afdeling kent hij de geschiedenis en steeds nog betreurt hij het dat een vrij groot deel van het „Veluwsch Verband" indertijd werd gevoegd bij „De IJssel".

Van Geffen, voor de vele en trouwe diensten zeg ook ik je hartelijk dank, moge het U en Uw gezin in Leiden goed gaan en moogt ge, wanneer eenmaal de tijd daar is waarop voor U, we hopen als A.O., de afslag wordt geblazen, weer terugkeeren bij uw oude liefde, de B.V.L., dan als lid, zij 't ook wellicht niet bij het „Veluwsch Verband".

C. J. C. JANSSEN,
Korpscommandant.

ZUID-HOLLAND : WEST.

Te Leiden is een nieuwe plaatselijke landstormcommissie gevormd, bestaande uit de heeren: J. J. van Seventer, secretaris, Tiboel Siegenbeekstraat 9; A. Parmentier, penningmeester, Breestraat 88; Prof. Mr. J. M. van Bemmel, Oegstgeesterlaan 26; C. A. de Bruyn, Cobethstraat 4; Deken A. Homulle, Heerensingel 3; B. de Koning, Rijsburgerweg 80; Ds. H. Thomas, Havenkade 5; P. C. Q. A. Wijkmans, de Laat de Kanterstraat 9; Prof. Dr. J. de Zwaan, Oegstgeesterlaan 31.

Tot plaatselijk leider heeft de gewestelijke commissie op eenstemmige voordracht van de plaatselijke landstormcommissie van Leiden benoemd Res. 1en Luitenant Th. W. Zouteriks, Jan van Houtkade 27. Tot hulpleider werd aangewezen J. A. Bronk, dienstplichtig sergeant, Wasstraat 64.

LIMBURGSCH E JAGERS.

Door de Gewestelijke Landstorm Commissie Limburg is benoemd tot secretaris der Commissie de heer J. Th. Merkus, Res. 1en Luitenant der Artillerie.

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK

HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
Leveranciers van de Kanselarij der Nederl.

RIDDERORDEN

Opgericht 1840
DEN HAAG - NOORDEINDE 9
Telefoon 112246 — Giro 13992



2e Graafschapsrit van de sectie Winterswijk van het Vrijw. Landstormkorps Motordienst. (Cliché in bruikleen afgestaan door „De Graafschapper".)

Personeel. Prijzen 1e en 2e kl. schutters: 1e. J. Overbeke Br. 50; 2e. J. J. de Kuinink, Cadz. 49; 3e. W. Luteyn, Br. 49; 4e Lns. de Bruyne, Cadz. 49; 5e W. v. d. Ree, Sch. 49; 6e. L. de Putter, Gr. 49.

Korpswedstrijd, allen een medaille. 1e. Cadzand 188; 2e. Groede 186; 3e. Breskens 185; 4e Biervliet 183; 5e Oostburg 181; 6e. IJzendijke 178; 7e. Sluis 177; 8e. Schoondijke 176; 9e. Zuidzande 175; 10e. Waterlandkerkje 173; 11e. Retranchement 168 punten.

Zierikzee. Met ingang van 7 Juli is aange- steld bij het Vrijw. Landstorm Korps Motor- dienst afdeling Zeeland, tot commandant van de sectie Zierikzee, omvattende Schouwen en Duiveland, de sergeant G. J. Wilbrink, van het Korps te Zierikzee.

Zutphen, 12 Mei. Jaarvergadering in het ge- bouw van de Burgerwacht. De samenkomst werd geopend door den voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, W. F. E. Baron van den Bosch tot Verwolde, die de voorzitter der gewestelijke commissie, kolonel Lavaleije, de leden der plaatselijke commissie en de leden der afd. Zutphen van den B.V.L. een hartelijk welkom heette. In het bijzonder sprak hij een woord van dank tot de heeren mr. Bichon van IJsselmonde, mr. Folkersma en mr. E. Meindersma, welke heeren zich bereid hadden verklaard om zitting te nemen in de plaatselijke commissie. Daarna werd het woord gegeven aan den kolonel Lavaleije, die bovengenoemde heeren met eenige toepasselijke woorden installeerde. Hierna werd overgegaan tot de huishoudelijke aangelegenheden der afd., n.l. bespreking deel- name Landdag gewest Twente, de te houden schietoefeningen met scherp enz. Aan het einde der vergadering had de uitreiking plaats van den wisselbeker, welke aangeboden was door de leden der plaatselijke commissie, en dit jaar gewonnen was door G. C. B. Nagtegaal met een gemiddelde van 93,6 in 150 schoten; 2e prijs, medaille, G. J. Bobbink met een gemiddelde van 92,5 en de 3e prijs, medaille, aan A. Jansen met een gemiddelde van 91,5. Hierna werden de prijzen uitgereikt van den onderlingen schietwedstrijd met K.S.O. 1e prijs A. Jansen met 98 pnt.; 2e prijs J. de Jonge met 97 pnt. en 3e prijs L. Lunenberg met 97 pnt.

Na de rondvraag, waarvan gaarne gebruik gemaakt werd, werd deze gezellige bijeenkomst met een woord van dank gesloten.

Zijtaart. Dezer dagen is wederom een begin gemaakt met de schietoefeningen van den B.V.L. Ondanks de rust van een half jaar werden door de leden zeer hoge series geschoten.

ELST.**Schietwedstrijd B.V.L.**

Op Zaterdag 18 Juli werden op het sportterrein De Pas te Elst van des voormiddags 11 tot des namiddags 7 uur, uitgaande van het Landstormkorps de Veluwezoom, districts-schietwed- strijden gehouden, uitsluitend voor leden van den B.V.L. en van de Landstorm- korpsen Motor-, Spoorweg- en Vaar-

tuigendienst in Veluwzoom. De wed- strijd was verdeeld: A. korpswedstrij- den, B. personele wedstrijden, C. vrije baan-wedstrijden. De korps- en perso- neele wedstrijden werden gehouden in twee klassen, de eerste klas voor ko- nings- en scherpshutters, de 2e klasse voor schutters 1e en 2e klasse. De korpswedstrijden vormden met die van Doetinchem, welke aldaar op 11 Juli werden gehouden, één geheel. De perso- neele en vrije baan wedstrijden waren afzonderlijk. De prijsuitreiking vond des avonds om 8 uur plaats.

LANDDAG TE ALPHEN a. d. RIJN.**Aanvulling programma.**

Bij den Landdag van den B.V.L., op Zaterdag 22 Augustus te Alphen a. d. Rijn, zal des morgens om 8 uur een réveille geblazen worden door de hoorn- blazers van het Regiment Jagers, vanuit het Huis der Gemeente, op het plein voor de Hervormde kerk aldaar.

De plaatselijke propagandacommissie te Alphen, die voor dezen Landdag is gevormd, heeft aan de gewestelijke

landstormcommissie Zuid-Holland:West een concert aangeboden, te geven door het bekende Christelijke Fanfarekorps „Crescendo" uit Sassenheim, des avonds van 7 tot 9, op het IJsaanterrein.

De toegang tot dit concert is — voor zoover er plaats is — voor ieder vrij.

**GEWESTELIJKE LANDSTORM
COMMISSIE „ALKMAAR".**

Als penningmeester dezer commissie is opgetreden de heer B. J. F. Sutman Meijer, Burgemeester van Heerhugo- waard en als wnd. secretaris de heer S. M. Middelhoff, Burgemeester van Hoog- karspel.

TWENTSCH VERBAND.

De wisselbeker, aangeboden door den voorzitter van de Gewestelijke Commissie is definitief in bezit geko- men van In 't Veld te Hengelo.

De heer Tucker heeft wederom een wisselbeker ter beschikking gesteld voor het schieten met patronen No. 1.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Het bureau-adres van den nieuw- benoemden Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van

Amsterdam" is Oranje Nassaukazerne, kamer 45, Amsterdam-C.

Het particulier adres van Majoor Kloos is: Graaf Willem de Oudelaan no. 52, Naarden.



Majoor b. d. H. A. KLOOS,
de nieuwbenoemde secretaris der Gewestelijke
Commissie „Stelling van Amsterdam".



Res.-Kapt. J. A. NEUYEN,
Adj.-secretaris van „Stelling van Amsterdam".



Res.-Kapt. H. G. SMIT,
Adj.-secretaris van „Stelling van Amsterdam".

MOUSSANA
MOUSSERENDE APPELWIJN
smaakt als champagne

Fa. H. J. PHAFF - Winschoten

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
 LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

NIJMEGEN.

Voor de tweede maal nam een detachement, onder leiding van Adj. O.O. Genders, deel aan De Vierdaagsche. En met succes! De korpscommandant, Res. Overste Hafkemeijer, reikte 's avonds de kruisen uit in De Pool, waar niet alleen de leden der afd. met hunne dames, maar ook heeren Officieren en B.V.L.-ers uit Zuid-Holland West, West-Brabant en Veluwzoom, die aan de marschen haden deelgenomen, mede aanwezig waren. Meijring ontving het zilveren kruis, Adj. O.O.



HOTEL „TERMINUS“ — UTRECHT

Genders het cijfer 4, Sergt. Gieteling en Korpl. Schattevoet het cijfer 3, waaruit blijkt dat de afd. reeds over geroutineerde loopers beschikt. De verworven korpsmedaille werd door den Korpscommandant na een hartelijke toespraak den plaatselijken leider overhandigd en nadien bleven de B.V.L.-ers nog geruimen tijd in gezellige feeststemming bij een vroolijk strikje bijeen.

LAAT

geen

Landstormvergadering
 voorbijgaan zonder er de
 vruchten van te plukken:

**NIEUWE VRIJWILLIGERS
 EN ABONNE'S**

op het Landstormblad!!



Plaatselijke Commissiën

Vergeet bij het samenstellen van de a.s. wintercampagne **VOORAL** niet **ONZE FILMS** aan te vragen! Onze collectie films is groter en mooier dan ooit.

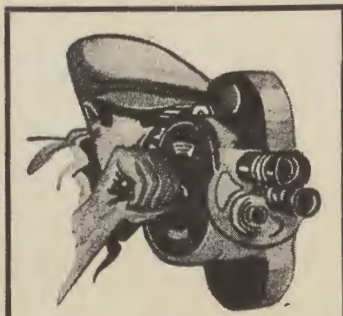
DE KLANKFILM

„LANDSTORM ROND ORANJE“

KOMT !

Vertooning van alle films geschiedt met het **MODERNSTE GELUIDSFILM-APPARAAT**, hetgeen zelfs in de grootste zalen een **HELDER BEELD** geeft.

AANVRAGEN VOOR VERTOONINGEN
 TE RICHTEN TOT DEN SECRETARIS
 DER GEWESTELIJKE COMMISSIE.



ONTVANGEN BOEKEN EN BROCHURES.

Het Economisch Mogelijke en Het Defensief Noodzakelijke, door M. A. Cageling. Naar aanleiding van Prof. Goudriaan's „Te Wapen“.
 — Uitgave „De Rijkseenheid“, 's-Gravenhage 1936.

Deze brochure is samengesteld uit 5 par., n.l.:

1. Het economisch-financieele „plafond“ der defensie-uitgaven.
2. Dynamische defensie.
3. Het verband tusschen Westen en Oosten.

A. J. KAT - VUURWERKFABRIEK LEIDEN

Telefoon: fabriek 1475, huis 1110
LEVERT ALLE SOORTEN VUURWERK

4. De minimum-samenstelling van onze zeemacht.
5. Het eindbedrag der Defensiebegroting (Hoofdstuk VIII).

PRIJSCOURANT.

Van de N.V. v/h Firma Groenendijk, Slaghekstraat 90-94, Rotterdam-Zuid, ontvangen wij een nieuwe prijscourant van een uitgebreide collectie schiet-schijven voor Marga, K.S.O., Buks e.a.



GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

WAT VERKOOPT DEZE WINKELIER?

netwer	kusrie	havartomu
bennoo	nempuir	ehet
gosa	postor	occaa
nieree	luiscref	sjekfil
troeb	osaliel	alimonde
ieol	moortebor	pingdud
feifok	manetot	drale

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

WAT VERKOOPT DEZE WINKELIER?

koorschleev	urimenp
aaspindak	nazemai
poortelspap	ruutanboert
hijkboeton	sterwipnet
leempopelrada	slestfij
cijnpucares	granieram
sebessnap	slapescau
poeslampe	poopslapret
echodalco	slaagenka

Het adres voor oplossingen is:

AAN OOM BERTUS,

p/a Bureau van Het Landstormblad,
 Koninginnegracht 50,
 's-GRAVENHAGE.

EEN KLEINE VERGISSING.

Juffrouw Wipstra, die vijf hoog in de Rozenstraat woonde, stond voor 't aanrechtje in haar kippenhok, ik bedoel haar keukentje. Omdat het daar snikheet was, had ze 't raam half open geschoven.

Eensklaps zegt ze half overluid in zichzelf: „Hè! wat is dat nou?“ Met groote verbazing ziet ze kleine, zwarte vlokjes door haar peuterig vertrekje rondzweven. Ze vliegen haar pardoes zelfs in 't gezicht.

„Hè!“ moppert ze nijdig, en veegt die lastige kriebelvogeltjes met de tip van

haar schort weg. Dan werpt ze een vluchtigen blik in het wandspiegeltje en schrikt van zichzelf. Ze heeft over haar neus en wangen groote, zwarte vegen, alsof ze in een vogelverschrikker veranderd is.

„Plof!“

Wat is dat nou bij haar fornuisje, waar ze een pan met rijstebrij op 't vuur heeft staan?

„Klets!“

Daar spatten de gloeiende brijdruppels haar vlak in 't gezicht!

„Wat is dat nou?“ gilt ze weer, zoo kwaad als een spin, en ze staart ontzet in de bruisende pan, waarin vieze, zwarte klodders rondrijven.

„Wat is dat nou?“

Eindelijk snapt ze 't: daar valt roet uit den schoorsteen! En gelijkertijd hoort ze boven haar besmeurd hoofd een voortdurend gerommel.

Nu gaat haar plotseling een lichtje op! Ze steekt haar toegetakelden bol door 't raam en tuurt naar boven. Daar in de dakgoot staat een buurman, die als zwarte piet aan den arbeid is. Dadelijk begint ze uit te pakken: „Zeg 'r is, knappe jongen! je had me eerst wel 's fesoendelijk kunnen waarschuwen! Je maakt in m'n keuken 'n schandalige, smerige boel, weet je dat wel? 't Is meer dan present! Most ik je niet de pelitie op 't dak sturen wegens ordeverstoring en burenschenderij? Kom jij nou den rommel opknappen, die je zellevers gemaakt hebt? Kale oorwurm, die je bent!“

Op zijn beurt zet de buurman een paar groote, witte oogen in z'n negertronie, en zegt: „Excusjes, hoor buurvrouw! Ik dacht, dat ik m'n eigen schoorsteen te pakken had; maar met al die pijpen op 'n hoopje heb ik me bepaald 'n nummertje vergist!“

EEN GROOT VERSCHIL.

In Batavia zou een Chinees stellig door een tram zijn overreden en vermoord, indien niet een Hollandsche matroos hem bijtijds bij z'n zijden gewaad gegrepen en hem zoo aan 't dooddelijk gevaar ontrukkt had.

Uit c
 hem ee
 vreemd
 liet zich

Het v
 beide s
 Want
 sprak u
 redder,
 leisch,
 kolen-E

Slech
 een str
 telefo
 behoef
 ten ove
 die sma
 over de
 was ste
 Daar
 dankba
 rukkeli
 glanz
 De C
 nend h
 grooten
 Toen

WAPE

verzame
 57 st., v
 Brieven

DE

F
 H

BIJ

V
 DR

N.V.

ZAADT

EN I
 Vraagt

CF

L

Voor s

K

K

J. DE

Fluw.

J. A.

KA

AL

Te

UNIF

H. J.

V

Telefo

BUR

BIL

M. v.

LOOD

ELEC

Hugo

Van

ROT

Uit dankbaarheid bood de geredde hem een maaltijd aan, die uit tal van vreemde gerechten bestond. De matroos liet zich alles goed smaken.

Het was alleen maar jammer, dat de beide smullers elkaar niet verstonden. Want de zoon van 't Hemelsche Rijk sprak uitsluitend z'n moedertaal, en z'n redder, behalve een mondjevol Maleisch, alleen 'n paar woorden steenkolen-Engelsch.

Slechts met een lachje en knikje en een streelend gebaar konden ze elkaar telefoneeren. Toch gevoelde ons Jantje behoefte, om z'n gemoed eens te luchten over die heerlijke haaienvinnen en die smakelijke vogelnestjes, en vooral over den kostelijken vleeschshotel. Dit was stellig een malsche eendebout.

Daarom zag hij z'n gullen gastheer dankbaar aan en, terwijl hij op het verrukkelijk gebrad wees, vroeg hij met glanzende snuit: „Kwak-kwak-kwak?” De Chinees schudde echter ontkennend het hoofd en antwoordde met grooten nadruk: „Waf-waf-waf!”

Toen sprak de matroos, die nooit voor

iemand of iets gebeefd had, met een huivering van afschuw, zacht in zichzelf: „Dit is voor den eersten en laatsten keer, dat ik hondenvleesch gegeten heb!”

KONING EN DICHTER.

In de achttiende eeuw leefde in Zweden de beroemde dichter Bellmann, die bij koning Gustaaf III in hoog aanzien stond. Telkens kwam de dichter aan het hof, om in moeilijke gevallen zijn Vorst met zijn wijzen raad te dienen.

Op zekeren dag echter was Bellmann wat al te vrijmoedig in zijn optreden. Hij gaf den koning een brutaal antwoord en viel daarom in ongenade. Nooit mocht hij meer in 't paleis verschijnen.

De dichter bleef evenwel in betrekking staan tot verschillende hofbeambten. En zoo kwam hij te weten, dat de koning op een bepaalden dag 's morgens om 9 uur voorbij zijn huis zou rijden. Tegen dat uur liet hij een ladder tegen

z'n raam neerzetten en z'n barbier er op klimmen.

Toen de koning voorbij reed, leunde de dichter met een ingezeept gezicht uit het venster, terwijl de barbier bezig was hem te scheren.

De vorst hield zijn paard in en riep uit: „Wat moet dat beteekenen?”

De dichter met zijn bepoederd gelaat antwoordde: „Majesteit, mijn barbier is bij mij in ongenade gevallen. Ik kan dien vent niet meer luchten of zien en daarom mag hij m'n huis niet meer binnenkomen; maar toch kan ik dien kerel niet heelemaal missen!”

De koning moest over deze uitlegging hartelijk lachen. Hij nam den dichter weer in genade aan, en maakte in het vervolg telkens weer gebruik van zijn diensten.

LEENTJEBUUR SPELEN.

In de Fröbelschool moest Henkie op 't trapje voor de klas komen staan, om te laten hooren, hoe fijn hij tot twintig tellen kon.

Door de vingers van z'n linkerhand te

tellen, stak hij van wal: „Eén, twee, drie, vier, vijf!”

Daarop vervolgde hij met het tellen op de vingers van z'n rechterhand: „Zes, zeven, acht, negen, tien!” Nu was hij aan 't eind van z'n vleezig telraampje. Hij begon dus nu weer op z'n linkerhand te tellen?

Mis hoor! Hij sprong vlug van 't trapje, en pakte de kleine Mini, die op de voorste bank zat, bij haar handje, en zette toen het tellen op haar vingertjes voort. Mini kreeg er een kleur van.

De juffrouw vond het erg handig van Henkie, en had er schik van. Maar toch vond zij het beter, dat de kleine baas geen leentjebuurtje speelde. En daarom liet ze hem weer op 't trapje van voren af beginnen, om op z'n eigen vingers tot twintig te tellen.

OP DE DUITSCHE LES.

Leeraar: De eerste tien lessen zijn de taaste. Je moet dus maar door dien zuren appel heen bijten.

Piet: Meneer, dan stel ik voor, om bij de elfde les te beginnen.

WAPENVERZAMELING

TE KOOP
verzameling oude wapens,
57 st., voor aannemelijk bod.
Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsscr. of reizigersbez *



LUX - TRUCK
Voor snel en zuinig vervoer.
Kracht neemt toe.
Kosten dalen.
J. DE JONG — GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

J. A. MARCHAL Jr.
KAZERNESTRAAT 2
AMSTERDAM C.
Telefoon No. 51252
UNIFORM-KLEERMAKERIJ



H. J. VAN DER HORST
UTRECHT
VOORSTRAAT 27bis
Telefoon 14915 - Postgiro 291

MILITAIRE EN BURGERKLEERMAKERIJ BILLIJKE PRIJZEN

M. v. REIJN'S
LOODGIETERSBEDRIJF N.V.
ELECTRICIENS
Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052
Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470
ROTTERDAM

KONINKLUKE = BEGEER
VOORSCHOTEN
MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

GEVRAAGD op plaatsen waar niet vertegenwoordigd:
Soliede, actieve AGENTEN
voor den verkoop van Tuin- en Landbouwzaden,
Pootaardappelen en Boomkweekerij-artikelen,
tegen hooge provisie.
J. A. HEUSINKVELD — LICHTENVOORDE
ZAADHANDEL EN BOOMKWEKERIJ

WISSELKANTOOR SAFE DEPOSIT
NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.
AMSTERDAM - ROTTERDAM
'S-GRAVENHAGE
ALLE BANK- EN EFFECTENZAKEN

W.L.D.
De man van standing draagt
W.L.D. SHOENEN
Verkrijgbaar in alle
voornamen zaken

DAMES !! STOOMWASSERIJ „NEDERHORST”
JAN SNEL - NEDERHORST DEN BERG
levert U een beslist heldere was
Billijke tarieven, zowel p. stuk als p. k.g. en p. abonnement

GOEDEWAAGEN'S DOORROOKERS
MET OPKOMEND LICHTBEELD
SCHAAKWEDSTRIJD

V.L.M.
(N.V. Veenkoloniale Levensverzekering Mij.)
VEENDAM
Hoogste waarborgen - Laagste premien - Agenten gevr.

SCHIETSCHIJVEN
gedrukt op speciaal vervaardigd
schietschijvenkarton. Diep zwarte
druk. Lage prijzen.
N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94 — ROTTERDAM-ZUID
TELEFOON 1-1-3-8-6
Vraagt onze nieuwe prijscourant
met uitgebreide modellen

H. DE VINK — DEVENTER
WALSTRAAT 67
OVERAL TE ONTBIEDEN
Specialiteit: UNIFORMEN

Of U dure of goedkope dingen
zoekt, — **HOEBEN-BEELLEN**,
Heuvelstr. 42, tel. 73, Tilburg,
heeft ze!
Duur of goedkoop, wat U bij
ons koopt is goed en apart!
Perry-art. Kunst-, luxe- en
gebruiksart. Huishoud., glas,
porselein, kristal, aardewerk,
vulpennen.

GARAGE „LUXE”
TURFMARKT Nos. 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

HET ADRES voor uw Was-
scherij voor Den
Haag en om-
streken is . . .
Firma T. Kaptein en Zonen
Haagweg no. 603
•s-Gravenhage
Telefoon 337729

A. DE NIJS - VLISSINGEN
KLEINE MARKT
Speciaal adres
voor aankoop van prijzen
voor schietwedstrijden!
Huishoud. en luxe artikelen

BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne Dê-Dê-Wafels
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

OORKONDEN
ter herinnering aan feesten,
eerste-steenlegging, jubilea,
enz., toepasselijk geillustreerd
GEBR. GREVENSTUK
Hof-Calligrafen en Teekenaars
Rokin 98, bij Spui, Amsterdam

Smit, Bottenberg en Co
Oud-Beierland
Telefoon no. 38
CEMENTSTEENFABRIEK
en HANDEL in
BOUWMATERIALEN

S. J. ROSIER
ZUIDSINGEL No. 58
AMERSFOORT
SINDS 1909
UNIFORMEN
Specialiteit: Rijnbroeken
Overal te ontbieden

Kool's Wapen- en Kinohandel
Grote voorraad concours-,
buks- en bosquette-patronen
SMALFILM-CAMERA'S
EN PROJECTOREN
J. J. KOOL - ROTTERDAM
Rodenrijschelaan no. 27
Telefoon 41617

HERENPAK REINIGEN f2-
STOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

**ZWIERS' UNIFORM-
KLEERMAKERIJ**
Hertogstraat 27
ARNHEM
Gediplomeerd Coupeur
der Europeesche Mode-
Academie
Levert Uniformen voor
alle Wapens en Dienst-
vakken
Vraagt prijscourant of
coupeursbezoek
Prijzen zeer billijk

ANDIJKER TAFELKOEKEN
Het neusje van de zalm!
Prijs 25 ct per bus
Firma FAUST & DE VRIES
Andijk-Oost

H. W. BLOMJOUS
DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten
KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

FIRMA
JOS CRANEN & ZON
TORENSTRAAT 15
BREDA
Alle soorten uniformkleding
Prima coupe
Scherp concurrerend

VAN BRUMMEN'S
BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ N.V.
TELEF. 212 — POSTREK. 45461
ALPHEN AAN DEN RIJN
VRAAGT ONS
PRIJS VOOR UW DRUKWERKEN

G. M. A. STEIJLEN
DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
Tel. 141 - Giro 119428
UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

van Melle's
Kaapsche Ananasjes
 2 ops voor 25ct

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
 SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

DRINK:
REX
 ZOETE MOST
 (100% appelsap)
 De alcoholvrije drank bij uitnemendheid
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN
 VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
 HIEN - DODEWAARD, BETUWE.

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
 HET ADRES VOOR
 EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
 als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

A. J. DE BOO & ZN.
 BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
 MACHINEKAMERBEHOEFTE
 MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
 TRANSPORT naar alle plaatsen
 Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
 DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457
 ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

HET ADRES
 voor het opluisteren van vergaderingen,
 landdagen enz. in het Noorden des lands
 met een prima

MICROFOON-INSTALLATIE
 is:
S. J. WIERSMA
 TWEEBAKSMARKT 59 - LEEUWARDEN
 Wij verzorgen o.a. den landdag in RIJS

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.
 GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 'S-GRAVENHAGE
 (hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 335892
 Aannemers van grond-, spoor-, heil- en betonwerken
 Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

Ford
SNEL EN VEILIG - BETROUWBAAR ZUINIG

Vreeland - Hotel „De Nederlanden” - Café-Restaurant
 Heerlijk, rustig gelegen aan het mooiste plekje van de Vecht, met gezellig terras en flinke serre. Ruime, frissche slaapkamers met stromend water. Prima keuken. Garage. Eigen aanlegsteiger. **Tel. 801 doorl. Bondshotel.**

ALKMAAR
 DINEERT IN
't GULDEN VLIÉS
 EN GE ZULT
 TEVREDEN ZIJN

Hotel-Café-Rest. P. Mulders
 TILBURG
 Tel. 2385 (2 lijnen)

't Beste en goedkoopste adres
 voor uw lunch en diner!

HAARLEM
HOTEL LION D'OR
 Kruisweg 34-36
 Tel. 10281-14585

Midden in Nederland
 Vergader - Congressalen
HOTEL „MONOPOLE”
 AMERSFOORT - TELEF. 41
 TEGENOVER HET STATION

Naar Brielle?
 dan naar
't Hotel „De Nymph”
 't Bekende Café-Restaurant

VOOR BREDA
 IS HET ADRES:

Hotel-Café-Restaurant
„DE SCHUUR”
 BILLIJKE PRIJZEN

HOTEL „JANS” - RIJS
 Gaasterland -
 annex Hotel „Rijsterbosch”
 Telefoon no.5 (dag en nacht)
 18 kamers - Auto-garage
 Diner f1.25-f2.50
 Logies (met ontbijt) f2.50
 Pension, p. dag f4-f4.50
 Weekend f9.-
 Het adres v. groote gezelsch.
 Paviljoen aan het IJsselmeer.
 Groote, moderne speeltuin bij
 beide hotels.
 Moderne landhuisjes te huur.

Hotel-Restaurant RICHE
 TELEF. 491 - HEUVEL 47
 TILBURG
 Kamer met ontbijt f3.-
 Plats du jour (met soep)
 f1.25 en f1.50
 Diners, vanaf f1.60

Voor
BERGEN OP ZOOM
 is Uw Zaak
Hotel „DE DRAAK”
 Goed en goedkoop

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING
„CONCORDIA”
 HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
 v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
 Delft, Den Haag, Amsterdam,
 Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

N. J. VAN ZON
 Stoomwasscherij —
„DE OUDE VALK”
 Haagweg no. 617
'S-GRAVENHAGE
 Telefoon no. 391666
 UW ADRES voor aflevering
 van **HELDERE WASSCHEN**
 BILLIJKE prijzen!

GEURTS' CONSERVEN
 MUNTEN UIT
„Beter en Goedkooper”
 Conservenfabriek
 „DE BATAVIER”
 D. GEURTS - DODEWAARD

G. Bolhuis - Vroomshoop
 Telef. 43
 Voor luxe Touringcars en
 Verhuizingen onder volle
 garantie het adres

UNIFORMEN
G. J. RHEBERGEN
 (voorh. JULIUS HUF)
AMSTERDAM
 Keizersgracht 433 - Tel. 30433

Bloemenmagazijn
 FIRMA
H. J. BARMENTLOO
 JAVA STRAAT 43
 DEN HAAG - Tel. 111561
 Reist per AAA Busdienst

naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
 Speciale Luxe Touringcars
 voor Gezelschappen.
 Gebrs. **ROBART - Apeldoorn**
 Marktstraat 8 - Telefoon 2871

N.V. NEDERL. BASALT Mij
 ZAANDAM
 Vraagt ons prijs van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
 Levering op strengste keur

VLAGGEN
VAADELS
 BEKERS — MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG
 WESTEINDE 36
 Vervaardiger van Regiments-
 vlaggen en Hofhorduursels.

**Werft abonné's op
 het Landstormblad!**

Velp bij Arnhem
 Het beste adres voor
 Uw LUNCH of DINER
 „De Vereeniging” te Velp
 Telef. 3190 - Vraagt prijs

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
 Wereldreputatie!
 Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f3.-
 incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Hotel-Rest. „NEUF”
 Meppel - Tel. 2322
 Uitstekende keuken
 Pied à terre voor Giethoorn,
 Staphorst, Havelte, etc. etc.

BEETSTERZWAAG
 BEZOEKT
 't Welbekende Hotel
**„MOEKE
 DE HERDER”**
 Prima keuken. Tel. 4
 Aanbev., De Directie

Hotel-Café-Restaurant
ZUM FRANCISCANER
 Breda
 Holl. en Duitse bieren
 Pilsner Urquell, Pr. keuken.
 Spec. aanbev.: Nassi Goreng

LEEUWARDEN
Hotel „De Kroon”
 Vergaderzalen
 UITST. KEUKEN

HOTEL
Dommering-Wissemann
 WINSCHOTEN
 HET ADRES
 voor logies, vergaderingen,
 groote en kleine bijeenkomsten

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
 GEVESTIGD SEDERT 1847
 bij het Kon. Paleis en Bosschen
 Fraal gelegen aan de Loolaan

Hotel „ATLANTA”
 Apeldoorn - Stationsplein
 INDISCHE RIJSTAFEL
 Modernste ter plaatse —
 Tel. 2614 - Dir. F. Lührs

UNIFORMEN
 van krantz, kamg. whipcord
 f59.50
 Pasvorm gegarandeerd
MAISON GERMAN
 St. Janssingel 13 - 's-Bosch

PUDDINGEN MERK A.J.P.
 STELEN IEDEREEN TEVREE

puddingfabr. A. J. Polak, Gron.
SIGAREN MAGAZIJN
A. Drùghorn
 Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

THANS DE POPULAIRE HOED !
THE CLOCK HAT
 VAN AF f6.50
 ANDERLOK GRONINGEN

A. ten Bruggencate
 Broek op Langendijk
 Telefoon 48
Petroleumproducten

GULDEN VLIÉS
 SIGAREN
KWALITEIT

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN

MILITAIRE KLEEMAKERIJ
 Coupeur overal te ontbieden

ER IS MAAR EEN
KAREL I

STOOMWASSCHERIJEN
 die uitsluitend
ZEEPOEDER
 van
„DE BEL” - UTRECHT
 gebruiken, ontvangen vol ver-
 trouwen de wasch ter behan-
 deling van iedere huisvrouw.
 Vraagt U eens bij ons aan?
 Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

BENOEMINGEN.

Bij K.B. is benoemd tot **Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau**: **Mr. A. G. A. Ridder van Rappard**, te Velp, Voorz. Geld.-Overijsselsche Mij. van Landbouw, lid van de Nationale Landstorm Commissie.

Benoemd tot **Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw**: **Generaal-Majoor H. de Jongh**, Inspecteur der Infanterie, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm; **J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst**, Generaal-Majoor, Commandant der IVde Divisie.

Benoemd tot **Officier in de Orde van Oranje-Nassau** (met de zwaarden): **L. M. P. A. Quadekker**, Kolonel-Commandant van de IIde Artillerie-brigade; **J. H. W. Bruins**, Luitenant-Kolonel, Commandant 14e Regiment Infanterie.

Benoemd tot **Officier in de Orde van Oranje-Nassau**: **W. J. Tijl**, Lid Gewestelijke Landstorm Commissie „Veluwzoom”; **Jhr. H. J. W. J. von Heijden**, Lid Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente”; **Ds. H. A. Munnik**, Lid Gewestelijke Landstorm Commissie „De IJssel”; **Jhr. Mr. G. C. J. van Reenen**, Burgemeester der Gemeente Baarn; **A. J. van Gerrevink**, Burgemeester der Gemeente Oegstgeest; **J. G. Th. Grevenstuk**, Gemeenteraadslid Abcoude-Baambrugge; **J. J. Brouwer**, Majoor-Aalmoezenier; **G. B. O. Kuijk**, Kapitein der Militaire Administratie van de Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm; **J. C. A. Meijer**, Kapitein van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”.

Bevorderd tot **Officier in de Orde van Oranje-Nassau**: **J. Knoppers**, Voorzitter Gewestelijke Landstorm Commissie „Drenthe”; **T. Nauta**, Burgemeester der Gemeente Dantumadeel, Voorzitter Friesch Nationaal Comité.

Benoemd tot **Ridder in de Orde van Oranje-Nassau**: **Ds. D. Koopmans**, Geref. Predikant, Beetsterzwaag; **U. van der Zee**, Commissaris van Politie, Delft; **F. C. Muijsken**, Res. Kapitein van het Vrijwillige Landstormkorps „Vaartuigendienst”.



Foto F. Ziegler.

Reproductie Nijgh & Van Ditmar.

Met groote dankbaarheid hebben wij, Landstormers, op 8 Sept. j.l. het bericht ontvangen van de verloving van H.K.H. Prinses Juliana met Prins Bernhard Leopold Friedrich Eberhard Julius Kurt Karl Gottfried Peter von Lippe-Biesterfeld. Wij verblijden ons hartelijk in het geluk van de Prinses en den Prins en niet minder in de moederlijke vreugde van onze geliefde Koningin.

Wij zien in deze heuglijke gebeurtenis een zegen Gods voor ons Vorstenhuis en voor ons geheele volk.

Tot den nieuwen Prins zeggen wij met eerbied: „Wees welkom in de rijen van ons volk; Gij wilt Nederlander zijn, wij zullen U onzen Prins Bernhard heeten”.

De Prinses Verloofd

!

O, hoe zingt door ons hoofd
Deze blijde, ontspannende mare!
Zie! Zij vliegt door ons land,
Tot aan 't Indische strand,
Bij den maatslag der hupp'lende
baren.

Voor den rouw in 't Paleis,
Dat daar statig en grijs
In vereenzaming stil stond te
droomen,
Is de liefde, zoo rein,
Als een hoopvol festijn,
Als een gave van Boven gekomen.

En ons volk, dat het hoort,
Door deez' zegen bekoord,
Heft nu handen, en harten, en
hoofden;
En het smeekt van Omhoog,
Met een feesttraan in 't oog,
Godes gunst voor de Vorst'lijk
Verloofden.

Prince-Bernhard, die thans
In den zegen en glans
Van Oranje, ons heilgoed, moogt
deelen,
Wees ons welkom in 't land,
Waar Gij stormerderhand
Reeds het hart onzer natie kwaamt
stelen.

PBNA De superieure school voor
technisch briefonderwijs
ARNHEM

Bouwkunde, Waterbouwkunde,
Werktuigbouw, Electrotechn.
Radio - Chemische Techniek

Vraag gratis Prospectus 5

Van een sigaar genot beleven?

Dan: Schimmelpenninck voorkeur geven

A. J. KAT - VUURWERKFABRIEK LEIDEN

Telefoon: fabriek 1475, huis 1110

LEVERT ALLE SOORTEN VUURWERK

Ds. JOH. KWAK †.

In Amsterdam is 30 Juli j.l. overleden Ds. Joh. Kwak, Geref. Predikant in Amsterdam Noord.

Ds. Kwak was een zeer actief lid van de Plaatselijke Commissie en ook in zijn vorige standplaats, Ten Boer, wijdde hij zijn aandacht aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, als lid der Plaatselijke Landstorm Commissie.

De verslagen van de landdagen te Beetsterzwaag en te Avereest moeten wegens plaatsgebrek overstaan tot een volgend nummer.



De Afdelingsverslagen moeten wegens plaatsgebrek dit keer vervallen.

OP EIGEN ERF HEEL WAT MANS.

Een drietal vliegeniers van de K.L.M. heeft een geschrift het licht doen zien, waarin zij de aandacht erop vestigen, dat de bommenwerpers van een naburige mogendheid in zóó ongeloflijk korten tijd boven onze groote steden kunnen komen, dat feitelijk de verdediging van ons land te eenenmale onmogelijk is.

Een dergelijk défaitistisch geschrift is af te keuren.

Op zich zelf genomen is het natuurlijk nuttig, dat onze bevolking weet, aan welke gevaren het kan worden blootgesteld. Het kan ertoe leiden dat de groote massa zich voor onze defensie gaat interesseeren en medewerking gaat verlenen aan de organisatie van onze luchtbeschermingsoefeningen.

Ook de organisatie van den luchtwaarschuwingsdienst door het Landstormkorps Luchtwachtdienst is van groote beteekenis en kan niet genoeg tot in de puntjes worden voorbereid.

De voorstelling evenwel, alsof onze defensie geen cent waard en nutteloos is, komt volledig in strijd met de waarheid.

Nederland is Abessinië niet.

Met vliegtuigen kan geen vierkante meter gronds worden veroverd.

Daartoe zijn gewapende troepen noodig, om het grondgebied te bezetten en zolang de Nederlandsche soldaat nog behoorlijk geweer en mitrailleur kan hanteeren, zal een verovering van ons grondgebied op den beganen grond moeten geschieden en een eventueelen vijand niet gemakkelijk vallen.

Op eigen erf is ieder, in geval van verdediging, heel wat mans.

Dit geldt bijzonder voor ons land, dat in vele opzichten gunstig is voor doeltreffende verdediging.

De bewapening van ons leger moet vanzelfsprekend goed zijn.

Een regeering, die onze mannen in het vuur zou moeten zenden, moet in hare consciëntie verantwoord zijn, dat zij voor voldoende bewapening heeft gezorgd.

En een natie, die niet bereid is, de regeering daartoe in staat te stellen, is per slot van rekening niet meer waard als zelfstandig volk voort te bestaan.

Wij hebben op dit punt veel vertrouwen in onze Regeering.

Nog een dezer dagen reizende over den afsluitdijk van de Zuiderzee, zagen wij de prachtige verdedigingswerken, welke de Regeering in korten tijd daar heeft aangebracht en ook de ver-

HOLLANDSCHE KRIMPZALM
IN MOOTEN
WIJNBELT & Co., Woudrichem, Tel. 6
Exploitatie van Zalmvisserijen

BLOEMENHULDE VAN DEN B.V.L.



Namens de ruim 80 duizend vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft de Voorzitter der Nationale Landstormcommissie op 9 September een bloemenhulde voor Prinses Juliana en Prins Bernhard doen bezorgen aan het Paleis.

dere maatregelen, met den grootsten spoed in den laatsten tijd getroffen, schenken de overtuiging, dat waakzame en kloeke mannen het schip van staat sturen en beveiligen.

Waar het vooral op aankomt is de bereidheid van ons volk, om voor zijn veiligheid en vrijheid alles over te hebben.

Hier geldt ook het woord uit de Heilige Schrift: Wie zijn leven zal willen verliezen, die zal het behouden en wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen.

De Schrift vermeldt deze uitspraak uiteraard met het oog op de eeuwige dingen, maar ook op de verdediging des lands is zij ten volle toepasselijk. Het is ermee als met den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Niet het verlangen om met de wapens in de vuist te vechten, maar wel de diep in het hart van onze landstormers verborgen volle bereidheid om voor onze Koningin, voor ons volk en onze volksvrijheden, als 't moet, den strijd tot het uiterste te voeren en daarvoor alle risico's te willen loopen, die een man in den strijd loopen kan, is het middel geweest, om Troelstra in 1918 te doen verliezen en sindsdien alle revolutionaire actie van communist, socialist en fascist in haar brutale kracht te breken.

De socialisten, die nog wel openlijk de volksfronterij in Frankrijk en Spanje toejuichen, doen niet voor niets zoo lief, als het gaat over Nederlandsche verhoudingen.

Zij weten, dat zij met de gebalde vuist, voorheen hun geliefkoosd symbool, in ons land niets kunnen bereiken en zij zijn teruggeweken voor de vastbeslotenheid, die diep in het landstormershart wordt gevonden.

Zij weten, dat zij met de gebalde vuist, voorheen hun geliefkoosd symbool, in ons land niets kunnen bereiken en zij zijn teruggeweken voor de vastbeslotenheid, die diep in het landstormershart wordt gevonden.

De landstormer praat niet gemakkelijk van zijn leven willen geven voor Koningin en Vaderland. Dat is als het erom gaat een veel te ernstig ding, om er gemakkelijk en lichtvaardig over te spreken, doch dit neemt niet weg, dat onze mannen, die zich geheel vrijwillig en belangeloos aan den B.V.L. hebben verbonden, goed weten, waar het om gaat en ook de tegenstander weet, dat als alles rondom ons wettig Overheidsgezag in duigen valt, zooals dit in het buitenland meermalen geschied is, de landstormer in ons land uit zijn oogenschijnlijke rust zal oprijzen, om met het geweer in de hand te doen, wat een goed landstormer dan behoort te doen.

In die wetenschap ligt voor vriend en vijand het groote nut van de „preventieve kracht", van den voorbehoeden invloed van den B.V.L.

Precies zoo staat de zaak van onze landsdefensie.

De bewapening moet voldoende en verantwoord zijn, maar de belangrijkste factor voor ons zelfstandig volksbestaan is — onder voorwaarde van den zegen en de bewarende hand Gods — de vraag of in het hart van al onze weerbare mannen gevonden wordt de vastbesloten bereidheid, om den laatsten meter gronds niet prijs te geven, niet tegenover welk geweldig wapen ook, dat een tegenstander tegenover ons in het vuur zou kunnen brengen.

Deze wil, deze overtuiging, deze bereidheid om ten laatste het leven te willen verliezen is noodig, om het volksleven in de toekomst te kunnen behouden.

Zooals binnenslands de revolutionairen dit van den B.V.L. weten, zoo moeten de machten buitenslands weten, met welk soort vastberaden Nederlandsche soldaten zij zouden te doen krijgen.

Cliché Boelaars
's-Gravenhage, Tel. 117505 *

HOTEL CARELSHAVEN - DELDEN

gelegen te midden der Twickelsche bosschen, aan den Rijkstraatweg
Delden—Hengelo

Modern comfort

TEL. 305

Daarom is het manifest van den vliegenier Viruly en zijn beide collega's in één woord afkeurenswaardig.

De landsverdediging is een plicht van Godswege; allereerst een roeping van de Overheid om haar zoo goed mogelijk in te richten en om de bevolking in geval van gevaar op te roepen en voor te gaan, maar voorts een gewetensplicht, waaraan niemand, een Christen vooral niet, zich mag onttrekken.

Eerst als deze volle overgegevenheid in ons volk leeft, mag het met goed vertrouwen de toekomst, die wel donker lijkt, ingaan en kan het rustig afwachten, wat de Heere van hemel en aarde over ons zal beschikken.

Het is langzamerhand een gewoonte geworden, om sprekende van de gevaren, die ons hier en in Indië bedreigen, allereerst in aanmerking te nemen, wat de mogendheden die bij onze onafhankelijkheid belang hebben, voor ons willen doen.

De verklaringen telkenmale van Engelsche zijde afgelegd, dat men onze onafhankelijkheid als een eigen levensbelang beschouwt, zijn waard, om onze aandacht te hebben.

Meer niet.

Een aanval op Nederland of op Nederlandsch-Indië zal waarschijnlijk dan plaats vinden, als de handen der groote mogendheden, die ons zouden kunnen steunen, uit anderen hoofde gebonden zijn.

Abessinië is een leerrijk voorbeeld. Engeland was niet bij machte om dit rampzalige land te helpen, omdat het zijn oorlogsmacht geheel moest gereserveerd houden voor een mogelijke explosie in den Pacific.

Nederland moet er dus op rekenen op eigen stoom te kunnen varen, zelf het eerst het spit te moeten afbijten, hier en in de Oost.

De Viruly's c.s. zeggen: het is beter weerloos de toekomst in te gaan.

De kloekzinnige buigt zich voor God en gordt zich vastberaden aan.

Wie voor de zaak van vrijheid en recht ten laatste niet durft onder te gaan, is reeds verloren eer de strijd is begonnen.

Toen in Mei 1933 de President der Vereenigde Staten de volken opriep tot den vrede, heeft H.M. de Koningin onder dagteekening van 17 Mei een kloek telegram gezonden.

Het onderstaande is eraan ontleend. „Het is, Mijnheer de President, een groote voldoening voor Mij, dat het antwoord van Nederland op Uw telegrafisch beroep terstond en zonder voorbehoud kan worden gegeven.

Dit volk, uit naam waarvan ik spreek, verafschuwt den oorlog. Het zou natuurlijk een aanval weerstaan, maar 't verafschuwt den oorlog. Evenzeer als het uittarting en aanval tusschen burgers veroordeelt, veroordeelt het uittarting en aanval tusschen volken. Het meent, dat de tijden zijn aangebroken voor de volksgemeenschap om door daden te toonen, dat zij vast besloten is te breken met het recht van den sterkste als haar eventuele hoogste norm."

(w.g.) WILHELMINA R.

Een juiste vertolking van de Neder-

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK
HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
Leveranciers van de Kanselarij der Nederl.
RIDDERORDEN
Opgericht 1840
DEN HAAG - NOORDEINDE 9
Telefoon 112246 — Giro 13992

„DE LANDSTORM ROND ORANJE”

De Nationale Landstorm-Commissie, aangemoedigd door het succes van „Sluit de gelederen”, heeft wederom een groote klankfilm laten vervaardigen. — Deze nieuwe klankfilm, genaamd

„De Landstorm rond Oranje”,

zal ieder, die haar ziet, bekoren en is bovendien van groote propagandistische waarde. Weldra zal de première er van plaats hebben, waarna ongetwijfeld een ware zegetocht door ons geheele vaderland zal aanvangen. Deze film zal er toe medewerken het saamhorigheidsgevoel van de Landstormers te versterken en den hechten band, welke den Landstorm aan ons Oranjehuis bindt, nog hechter aanhalen. Het slot van deze film bevat de enthousiaste hulding van Prinses Juliana en Prins Bernhard. Er mag dan ook geen Landstormer in den lande zijn, welke deze buitengewoon interessante film niet ziet.

Wij raden de afdelingen, welke voor een vertooning in aanmerking wenschen te komen aan, dit zoo spoedig mogelijk aan den Secretaris van hun gewest op te geven, zoodat wij hen niet teleur behoeven te stellen.



FILMNIEUWS

landsche gedachte. Den oorlog verafschuwen wij, naar den vrede verlangen wij en ons gebed rijst tot God om er bij bewaard te mogen blijven, maar **natuurlijk** zullen wij een aanval weerstaan.

Sinds de laatst aangekondigde maatregelen der Regeering, twijfelen de buitenlandsche machten niet meer zoo sterk aan dat „natuurlijk” als zij wel hebben gedaan.

Het is noodig hen van dezen twijfel geheel te genezen!

DWAËN IS 'N DING.

Deze uitspraak vertolkt den Frieschen afkeer van woorden, welke niet gevolgd worden door daden.

In aansluiting aan bovenstaande beschouwing, betreden wij daarom weer het gebied van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en ontleenen aan de Handelingen der Staten-Generaal van 4 December 1935 hetgeen door den heer Duymaer van Twist bij de behandeling der defensie-begroting is opgemerkt over de marschvaardigheid en schietvaardigheid der dienstplichtigen met groot verlof.

De heer Duymaer van Twist:

Het tweede punt betreft de marschvaardigheid en schietvaardigheid van dienstplichtigen met groot verlof.

In het Voorloopig Verslag lees ik, dat: „verschillende leden het waardeerden, dat een groot aantal dienstplichtigen met groot verlof deelnemen aan schietoefeningen, ten einde aldus hun schietvaardigheid te onderhouden. Vooral met het oog op den korten duur van den eersten oefeningstijd en van de herhalingsoefeningen is het onderhouden van de schietvaardigheid

noodzakelijk. Zij zouden het op prijs stellen, indien de Minister de schietoefeningen der groot-verlofgangers zou aanmoedigen en aan de vereenigingen en lichamen, die deze schietoefeningen organiseren, voor dit doel in ruime mate patronen beschikbaar zou stellen.”

Met dit onderwerp wordt een belangrijke zaak met betrekking tot de geoeffendheid van het leger aan de orde gesteld. Ten gevolge van het gering aantal herhalingsoefeningen gaan de dienstplichtigen, wat hun schietvaardigheid betreft, in geoeffendheid terug.

Daartegen kunnen maatregelen genomen worden, die niet veel geld behoeven te kosten. Alleen het beschikbaar stellen van patronen is reeds voldoende, omdat de belangstelling van dienstplichtigen met groot verlof groot genoeg is om tijdens het groot verlof de schietvaardigheid te verhoogen. De Minister verklaart zich nu wel bereid de belangstelling in het houden van schietoefeningen te bevorderen, doch hij maakt bezwaar om wegens financieele gevolgen op dit punt verder te gaan dan op dit oogenblik gegaan wordt. Ik geloof, Mijnheer de Voorzitter, dat dit de zuinigheid is, die de wijsheid bedriegt. Daarom zou ik bij den Minister er op willen aandringen om de vraag naar patronen niet af te wijzen.

De heer Colijn antwoordde daarop:

Het tweede speciale punt betrof het behoud van de marschvaardigheid en schietvaardigheid van dienstplichtigen, die met groot verlof zijn.

Ik erken het groote nut daarvan en wanneer men, zooals sommige sprekers hebben bepleit, door het gratis beschikbaar stellen van patronen iets doen kan om dat aan te wakkeren, wil ik heel gaarne overwegen of dit niet mogelijk is.

Wij vragen ons af, zou het wel geheel juist zijn, als Defensie blijft voortgaan niets aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ten koste te leggen?

Jaarlijks nemen ongeveer veertigduizend bijzondere vrijwilligers, allen militair afgeëxercerde mannen aan een aantal schietoefeningen deel en onderhouden alzoo hunne schietvaardigheid.

De twee herhalingsoefeningen, waaraan de dienstplichtige gehouden is deel

te nemen, zijn in de verste verte niet voldoende om hem als schutter op peil te houden.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft hier al bijna twintig jaren belangrijke aanvullende diensten bewezen en van duizenden mannen, die slechts matig konden schieten, **scherpshutters** gemaakt.

Wil het défaitisme à la Viruly op den duur geen vat krijgen, dan moeten de mannen, die naar den geest weerbaar zijn, zich ook in materieelen zin weerbaar gevoelen.

Dat kan slechts door er goede geweer- en mitrailleurshutters van te maken en ze vaardig te houden ná hun diensttijd.

Wanneer de Minister van Defensie ertoe zou overgaan, den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de munitie te verstrekken, die jaarlijks wordt verschoten, zou dit uit defensieoogpunt gezien, slechts een matige bijdrage zijn in de veelbetekenende medewerking, welke de B.V.L. aan onze landsdefensie biedt.

Van evenveel belang is echter, dat gelijktijdig het aantal schietbanen voor scherpe munitie wordt uitgebreid.

Wij hebben het gevoel, dat het aantal schietbanen voor geweer en mitrailleur bezig is langzamerhand te slinken en koesteren anderszijds de meening, dat de ruimste uitrusting van onze weermacht met moderne strijdwapens geen voldoende preventief effect zal hebben, als niet tegelijk gezorgd wordt, dat de gewone weerbare man schietwaardig is en blijft.

Op dit gebied kan met geringe middelen veel bereikt worden.

KERKWACHTEN?

De vreeselijke burgeroorlog in Spanje en de vernieling van de prachtigste kathedralen en kloosters heeft niet nagelaten ook op onze bevolking diepen indruk te maken.

Dit heeft aanleiding gegeven, dat velen zich met hunne gedachten ernstig hebben beziggehouden met de verschrikkingen, die aan een burgeroorlog zijn verbonden en daaraan uiting hebben gegeven door het plaatsen van ingezonden stukken in de dagbladen, o.a. in „De Maasbode”. Een dezer inzenders heeft de gedachte geopperd, of het niet mogelijk zou zijn, aan den B.V.L. speciale „kerkwachten” te verbinden. De redactie van „De Maasbode” vermeldt deze idee in haar nummer van 20 Augustus en noemt haar waard om ernstig overwogen te worden.

Om tijdig misverstand te voorkomen, moge het ons vergund zijn, er nog eens de aandacht op te vestigen, dat de B.V.L. nimmer anders dan in zuiver militair verband kan optreden, onder het bevel van den Commandant van het Veldleger. De compagnieën en bataljons zullen dan worden gebruikt op precies dezelfde wijze, als wanneer de regeering lichten onder de wapenen had geroepen.

Het is dus niet mogelijk aan afdelingen van den B.V.L. een particuliere bestemming te geven, zooals dit met diverse vendels der Burgerwachten wel het geval is.

Moet hieruit worden geconcludeerd, dat de B.V.L. niet zal kunnen zorgen

GARAGE „CITAX”, GOUDA
IS en BLIJFT het adres voor
TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

ROOKT **JAMAYCA SIGAREN**

Café-Rest. „Zomerczorg”
144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
tegenover het Landstormhuls
biedt U service en comfort tegen matige prijs

VAANDELS — VLAGGEN
Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813, Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
✱ Prima werk en voordeelige prijzen ✱

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

**VANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN**

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus

Nederlands Beste Adres

voor de bescherming der particuliere eigendommen?

Zeer zeker zal dit wel het geval zijn, doch slechts volgens de bestaande voorschriften van „Militairen Bijstand”.

De B.V.L. heeft een zoo groote reserve aan troepen, dat het niet moeilijk zal vallen te voorzien in de behoefte aan beveiliging in die gemeenten, welke zich ernstig bedreigd zouden gevoelen.

Doch het is de Burgemeester of de Commissaris der Koningin, welke eventueel deze troepen aan de militaire autoriteit heeft aan te vragen.

In de praktijk zal het, uitzonderingen daargelaten, de Minister van Defensie zijn, die over de beschikbaarstelling ook van Landstormtroepen beslist en tot wien de aanvragen moeten worden gericht.

LIMBURG.**VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS
MOTORDIENST.****15-jarig bestaan.**

Onlangs hield het V.L.S.K. een prestatierit ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan. Deze rit bestond uit een parcours van 130 K.M. Er moest gereden worden in twee gedeelten, 1e gedeelte: start Sittard circa half elf. De weg voerde over Beek, Schimmert, Valkenburg, Heerlen, Schinnen, Munstergeleen, Sittard, Roermond. Dit was wel het zwaarste parcours vooral voor de motorrijders. Na een uur rust werd gestart voor 't tweede gedeelte Roermond, Beesel, Venlo, Baarlo, Haalen, de Weerd, alwaar finish. Er moest gereden worden met 36 K.M. gemiddeld. De deelnemers werden om de minuut gestart.

In de Weerd werd 'n gouter aangeboden.

Hierna volgde de prijsuitdeeling.

Hierbij bleek dat no. 34 is Chevrolet bestuurd door J. Thissen en als kaartlezers J. Gijsen en K. Hoven uit Roermond en no. 36, de motorrijder Nabben uit Tienray den wedstrijd met nul strafpunten hadden uitgereden. Een goede prestatie uit 140 deelnemers. De 1e prijs bestond uit een zilveren fruitschaal, geschonken door Mr. Sprenger van Eyck uit Houthem, plus medaille.

Nadat kapitein Polis, die de oefening leidde, 'n dankwoord tot allen had gericht, werd in colonne naar Roermond afgemarcheerd, alwaar de troep werd ontbonden.

Rest nog te vermelden dat majoor Nijland, de Korpscommandant, de oefening bijwoonde.

Hiermede was op mooie sportieve wijze het 15-jarig bestaan gevierd.

BURGEMEESTER L. R. MEES †.

Na een 22-jarige ambtsbediening is overleden de heer L. R. Mees, Burgemeester van Leerdam en lid van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”.

Burgemeester Mees heeft zich bijzonder in de latere jaren geopenbaard als een krachtig voorstander van den B.V.L. en niets was hem te veel om dit instituut te Leerdam en omgeving tot grooteren bloei te brengen.



Res. 1e luit. J. TH. MERKUS,
secretaris Gewestelijke Landstormcommissie
„Limburg”.



Res. 1e luit. L. J. E. LUCASSEN,
penningmeester Gewestel. Landstormcommissie
„Limburg”.

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER

Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)

BASALTINE-BETONTEGELS

ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming

Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen



Schietwedstrijd Roozendaal, 11 Juli 1936.

Het lid der Nationale Landstormcommissie
Mr. A. G. A. Ridder VAN RAPPARD,
is benoemd tot Commandeur in de Orde
van Oranje-Nassau.

**DE LANDDAG
te ALPHEN a.d. RIJN**

Grootsche betooging in de Rijnstreek — Taptoe, vliegtuigen en zoeklichtbundels — Prachtig zomerweer tijdens den Landdag — Bijna 20.000 bezoekers — Defilé Ballonopstijging — Paardensport en motorwedstrijden Geestdriftige toespraken en ernstige waarschuwingen.

De geheele Rijnstreek was op de hoogte van het feit van den Landdag, die op 21 en 22 Augustus te Alphen aan den Rijn werd gehouden. Dit bleek wel uit het bezoek wat van heinde en ver, langs den smallen straatweg Leiden—Utrecht naar Alphen was gestroomd of per Diesel was aangevoerd.

Een der plaatselijke bladen had zelfs een extra-nummer, met oranje band gewijd aan dit bijzondere gebeuren in Alphen aan den Rijn.

DE VOORAVOND.**De autoriteiten.**

Voor de duizenden B.V.L.-ers en allen die den B.V.L. een warm hart toedragen, was de Vrijdagavond een fijne avond te midden van autoriteiten en vooraanstaande personen uit den B.V.L. en de geheele Rijnstreek.

Terwijl een aantal luidsprekers, verzorgd door het technisch bureau G.T.B. te Den Haag, vrolijke muziek deed hooren, stroomde het feestterrein, dat met vlaggen en groen was versierd, vol.

Op de tribunes nam een groot aantal autoriteiten plaats, waaronder de

wnd. Comm. der Koningin in de Prov. Zuid-Holland, Jhr. Mr. L. E. M. von Fissenne, vergezeld van den chef van zijn Kabinet, Jhr. Mr. R. Sandberg van Boelens, Luit.-Gen. L. F. Duymaer van Twist, voorz. Nat. Landstorm Commissie en Mevr. Duymaer van Twist, Gen.-Majoor H. de Jongh, Inspecteur Infanterie en Vrijw. Landstorm, voorts tal van Burgemeesters uit de Rijnstreek, leden der gewestelijke landstorm commissie Zuid-Holland: West en vertegenwoordigers van een groot aantal andere landstormcommissies, de Hoofdaalmoezenier Kolonel J. Noordman, Gen.-Majoor K.N.I.L. b.d. Ch. Kiës en vele andere burgerlijke en militaire autoriteiten.

Precies acht uur opende de voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie te Alphen aan den Rijn, de heer W. J. Spreij, de bijeenkomst en sprak een kort welkomstwoord.

Openingswoord.

Spr. heette alle aanwezigen en speciaal de autoriteiten hartelijk welkom en dankte het bestuur van de gewestelijke Commissie, dat ditmaal Alphen

aan den Rijn voor den Landdag uitgekozen was. Speciaal bracht spr. dank aan den secretaris der commissie, Res. Kapitein Karres en den heer de Goede, plaatselijk leider te Alphen, die voor de organisatie van den Landdag zoo veel werk hebben verzet.

Spr. besloot met een: Leve de Koningin!

Na deze korte toespraak was het de R.K. muziekvereniging „Leo XIII”, die onder leiding van haar directeur, den heer S. Theelen, het programma met pittige muziek opende.

Toespraak Burgemeester Colijn.

De Burgemeester van Alphen, de heer P. A. Colijn, tevens lid van de gewestelijke landstormcommissie en eerevoorzitter van de plaatselijke landstormcommissie, hield vervolgens een toespraak, waarin hij er op wees, dat het in de laatste weken weer in 't bijzonder de voorvallen in Spanje zijn, die op den ernst van den huidige toestand wijzen en, voor wie zien willen, beteekenen een baken in zee.

Het komt er nu maar op aan of ons volk een open oog heeft voor de talloze gevaren waardoor het wordt omringd; of het oog heeft voor de teekenen der tijden, maar ook of het zien wil het zoo belangrijke feit dat wij in ons land ons nog mogen verheugen in een betrekkelijke rust, een rust die wij voor een deel toch óók danken aan den B.V.L.

Toch wordt ook ons land door de economische ontwikkeling allerminst onberoerd gelaten. Hoe groot is het weerstandsvermogen van elken Nederlander? Worden niet velen verlokend door de leuzen van den tijd? Het is van groot belang dat allen wier hart nog brandende is van liefde voor vorstenhuis en vaderland goed georganiseerd en goed bewapend zijn. Daarom is de B.V.L. van zoo groot belang.

Is er wel iets merkwaardigers denkbaar?

Calena**N.V. v. HOUWENINGE & IJSELSTIJN****BLOEMENMAGAZIJN**

LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE



's-Gravenhage, lid van de Nationale Landstorm-Commissie.

Van de gewestelijke landstormcommissie Z.-Holland, West: L. G. Royaards, Voorzitter; Res. Kapitein D. J. Karres, Secretaris; Th. H. Ruys, Penningmeester; Res. Majoor der Jagers J. P. Boots, Commandant V.L.S.K. Zuid-Holland: West; C. Wildenberg, lid Dagelijksch Bestuur; P. A. Colijn, Burgemeester van Alphen aan den Rijn; Res. Luitenant-Kolonel b.d. H. M. A. Juta; H. J. Lamers; Mr. J. W. Peek, Burgemeester van Alkemade; Mr. P. Ch. L. Eschauzier; J. J. Eckebus; Th. Schaepman, lid van de Tweede Kamer; H. Mumsen, burgemeester van Woubrugge; S. M. Middelhoff, Burgemeester, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie „Alkmaar”; J. Dercksen, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie „Gouda”; D. de Jonge en T. A. Atema, resp. 1e en 2e secretaris van de gewest. landstormcommissie „Groningen”; Mr. E. I. F. de Bruyn, secretaris van de gew. commissies Drenthe en Vollenhove; Res. Luitenant-Kolonel P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „Kennemerland”; Mr. J. L. J. A. van Mechelen, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „Gouda”; F. D. van der Mast, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „Rotterdam”; J. van der Wal, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „Voorne en Putten”; A. A. Hogeweg, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „Goeree en Overflakkee”; Kolonel J. J. Noordman, Hoofdaalmoezenier; Generaal-Majoor b.d. H. Zeeman; Generaal-Majoor K.N. I.L. b.d. Ch. Kiès; Res. Majoor J. G. J. van Loo, Commandant van de afd. Zuid-Holland van het V.L.S.K. „Motordienst”; Luitenant-Kolonel b.d. W. Hafkemeijer, commandant van het V.L.S.K. „de Meijerij”; Res. Kapitein der Jagers M. Oosters, Commandant van het V.L.S.K. „Groningen”.

Verder waren er de Burgemeesters van Ter Aar, Alkemade, Benthuizen, Berkel-Rodenrijs, Bodegraven, Boskoop, Hazerswoude, Haarlemmermeer, Heer Hugowaard (N.-H.) Hekendorp, Kamerik en Zegveld, Katwijk, Kethel en Spaland, Koudekerk, Leiderdorp, Leimuiden en Nieuwveen, Maasland, Maasland, Moerkapelle, Monster, Montfoort en Willeskop, Mijdrecht en Wilnis, Nieuwkoop, Overschie, Reeuwijk, Rijswijk, Veur en Stompwijk, St. Maartensdijk (Z.), Valkenburg (Z.-H.), Voorschoten, Waddinxveen, Zevenhoven, Zevenhuizen, Zoetermeer, Zwammerdam.

Ontvangst Gemeentebestuur.

Burgemeester P. A. Colijn hield bij deze ontvangst een toespraak.

Spr. richtte een bijzonder woord van welkom tot de aanwezige hoge autoriteiten.

Wij zien in Uw aanwezigheid, aldus spr., méér dan een komen naar deze officieele ontvangst, óók meer dan een opgaan naar een feestelijke gebeurtenis; wij meenen er in te mogen zien een duidelijke uitspraak Uwerzijds dat de B.V.L. recht heeft op de belangstelling en den steun van alle autoriteiten en

dat gij daarin een voorbeeld wilt geven.

Dat saamverbonden zijn van zooveel, beziel met één doel, zooals wij dat in den B.V.L. verwezenlijkt zien, is een kostbaar goed, die samenstemming van jongeren en ouden, van menschen van zoo onderscheiden geestesrichting, is een pand van groote nationale waarde, omdat het ons doet zien, dat er te midden van de verwarring en verdeeldheid van onzen tijd, ook onder ons volk nog gevoel bestaat voor nationale eenheid.

Om dat eenheidsgevoel onder onze landstormers te versterken, is noodig met hen te onderhouden een voortdurend contact.

Niet maar een gadeslaan vanuit de verte, maar een onder hen en met hen verkeerend, een krachtige handdruk, een blik van verstandhouding, omdat wij allen één zijn in onze liefde voor Vorstehuis en Vaderland, één ook in onzen strijd voor het behoud van onze geestelijke en staatkundige vrijheden. Moge deze eenheid ook vandaag in Alphen weer meer bevorderd worden.

Inmiddels heerschte op het terrein een levendige drukte onder de vele duizenden bezoekers, waaronder we het aantal landstormers op ongeveer 5000 schatten, maar dank zij een voorbeeldige organisatie heeft het feest van het

den vrijwilligers uit haar gewest bijeen op Landdag te Alphen aan den Rijn is dankbaar voor behouden terugkomst van Uwe Majesteit in het vaderland.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm moge als eerbiedig welkom bij vernieuwing de verzekering geven van onverzwakte trouw aan Uwe Majesteit en Uwer Majesteits Regeering.

ROYAARDS, Voorzitter
KARRES, Secretaris

Hare Koninklijke Hoogheid de Kroonprinses der Nederlanden paleize Het Loo.

Gewestelijke landstorm commissie Zuid-Holland: West met enkele duizenden vrijwilligers uit haar gewest bijeen op Landdag te Alphen aan den Rijn is dankbaar voor behouden terugkomst van Uwe Koninklijke Hoogheid in het vaderland.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm moge als eerbiedig welkom Uwe Koninklijke Hoogheid de verzekering geven van onverzwakte trouw aan het Huis van Oranje en aan de Kroonprinses der Nederlanden.

ROYAARDS, Voorzitter
KARRES, Secretaris

Dit voorstel werd met luid applaus goedgekeurd.



de fantastische uniformen uit den Napoleontischen tijd en brachten den rit onberispelijk ten einde. Het publiek dankte hen met luid handgeklap.

Het defilé van Zuid-Holland: West.

En thans werd een aanvang gemaakt met het defilé van de ongeveer 2500 landstormers van Zuid-Holland: West. Het defilé is in zijn eenvoudigheid en soberheid desalniettemin of mogelijk juist daardoor een demonstratie van grootsche allure geworden. De opstelling van de duizenden deelnemers was een prachtig voorbeeld van uitnemende organisatie.

In enkele minuten stonden de landstormers opgesteld in compagnieën en bataljons en kon het commando, waarop de stoet zich in beweging stelde, gegeven worden. Forsch en kranig marcheerden de mannen in gesloten colonnes voorbij de autoriteiten, die zich van hun plaats verheven hadden om den stoet te zien voorbijtrekken. Voorop gingen de tamboers van het Regiment Jagers en de hoornblazers van het Regiment Grenadiers, onder leiding van den tamboermajoor J. Kuipers. Daarna volgde de vaandelwacht, onder commando van den Res. 1e Luitenant H. A. C. v. Lent. Een kleurigen aanblik leverde aan het hoofd van den stoet de vaandelenheid op, gevormd uit de vaandels van de verschillende aanwezige afdelingen. Het gehele defilé stond onder leiding van den res. majoor der Jagers J. P. Boots, aangewezen Commandant van het V.L.S.K. „Zuid-Holland: West”.

Nadat allen voorbij de tribune getrokken waren, waarmee geruimen tijd heenging, stelden de mannen zich weer in massa op en liet majoor Boots hen de houding aannemen. Dadelijk daarop klonk uit de duizenden monden plechtig enforsch het eerste couplet van het Wilhelmus en onder dit zingen werd tegenover de autoriteiten achter de opgestelde landstormers een doek ontplooid met de woorden „Wij zijn gereed!”

Thans was er gelegenheid tot het houden van toespraken, waarvan o.a. gebruik gemaakt werd door

Zijne Exc. Jhr. Ir. O. C. A. van Lidth de Jeude.

Spr. achtte het zich een voorrecht op dezen middag, namens de Regeering, de duizenden landstormers te mogen begroeten. Hier wordt het bewijs geleverd, dat er altijd nog duizenden zijn, die zich achter de regeering scharen, die als het noodig is, het wettig gezag willen verdedigen. Hier blijkt, aldus spr., dat ondanks alles, de Nationale gedachte nog levendig gehouden wordt onder ons volk. Spr. besloot dan ook met de hoop uit te spreken, dat de belangstelling voor den B.V.L. in ons land steeds moge toenemen.

Hierna sprak

Luit. Gen. L. F. Duymaer van Twist.

Het was spr. een bijzonder genoeg na het mooie defilé, de Landstormers toe te spreken. Ik verheug mij er over, dat gij in dit mooie Alphen a. d. Rijn in zoo

Die wat bewaart, heeft wat



Elke Landstormafdeeling drage zorg,
een appeltje voor den dorst te hebben.

begin af een zeer ordelijk verloop gehad. Na de ontvangst in het paviljoen, namen de autoriteiten op de tribune plaats en werd onder luide toejuichingen de landstormvlag geheschen, terwijl het muziekkorps „Door Gunst Verkregeu” uit Nieuwe Wetering marschmuziek speelde.

De middag werd geopend door den heer L. G. Royaards, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie.

De opening.

Spr. had gaarne hier in de eerste plaats namens het gewest, een bijzonder woord van eerbiedig welkom toegevoegd aan Hare Majesteit onze Geliefde Koningin en aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, doch helaas hebben zoowel Hare Majesteit als Hare Koninklijke Hoogheid tot hun leedwezen aan onze uitnoodiging geen gevolg kunnen geven in verband met het feit, dat de Koninklijke Familie eerst heden uit het buitenland is teruggekeerd.

Spr. stelde voor de volgende telegrammen te verzenden.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
ten paleize Het Loo.

Gewestelijke landstorm commissie Zuid-Holland: West met enkele duizen-

Spr. heette daarna de verschillende autoriteiten welkom en sprak een woord van grooten dank tot Burgemeester Colijn voor zijn bijzonderen steun en medewerking aan dezen Landdag.

Met diepen weemoed en groote dankbaarheid herdacht spr. vervolgens wijlen Ds. Veldhoen, tweeden voorzitter van Zuid-Holland: West, die hier zeer nabij dit terrein zijn laatste rustplaats heeft gevonden en aan wien de B.V.L. zooveel te danken heeft. Zich tot de landstormers richtende, wees spr. op de kommerkelijke tijden, waarin wij leven.

Om deze dagelijks terugkeerende zorgen eens van ons af te zetten is juist in deze dagen het houden van een Landdag van zulk een buitengewone betekenis, hij geeft ons nieuwen moed, kracht en sterkte om de toekomst weer met meer vertrouwen tegemoet te gaan, maar bovenal spoort hij ons weer eens bij vernieuwing aan om „paraat” te blijven en om te toonen dat wij bezielde zijn met grooten eerbied voor onze geëerbiedigde Koningin en voor het wettig over ons gestelde gezag.

Onder leiding van opperwachtmeester C. van Opstal voerden vervolgens de onderofficieren van het 6e Reg. Veldart., de kranige ruiters, die reeds zooveel successen hebben geboekt, 'n nummer carrousselrijden uit. Ze waren gekleed in

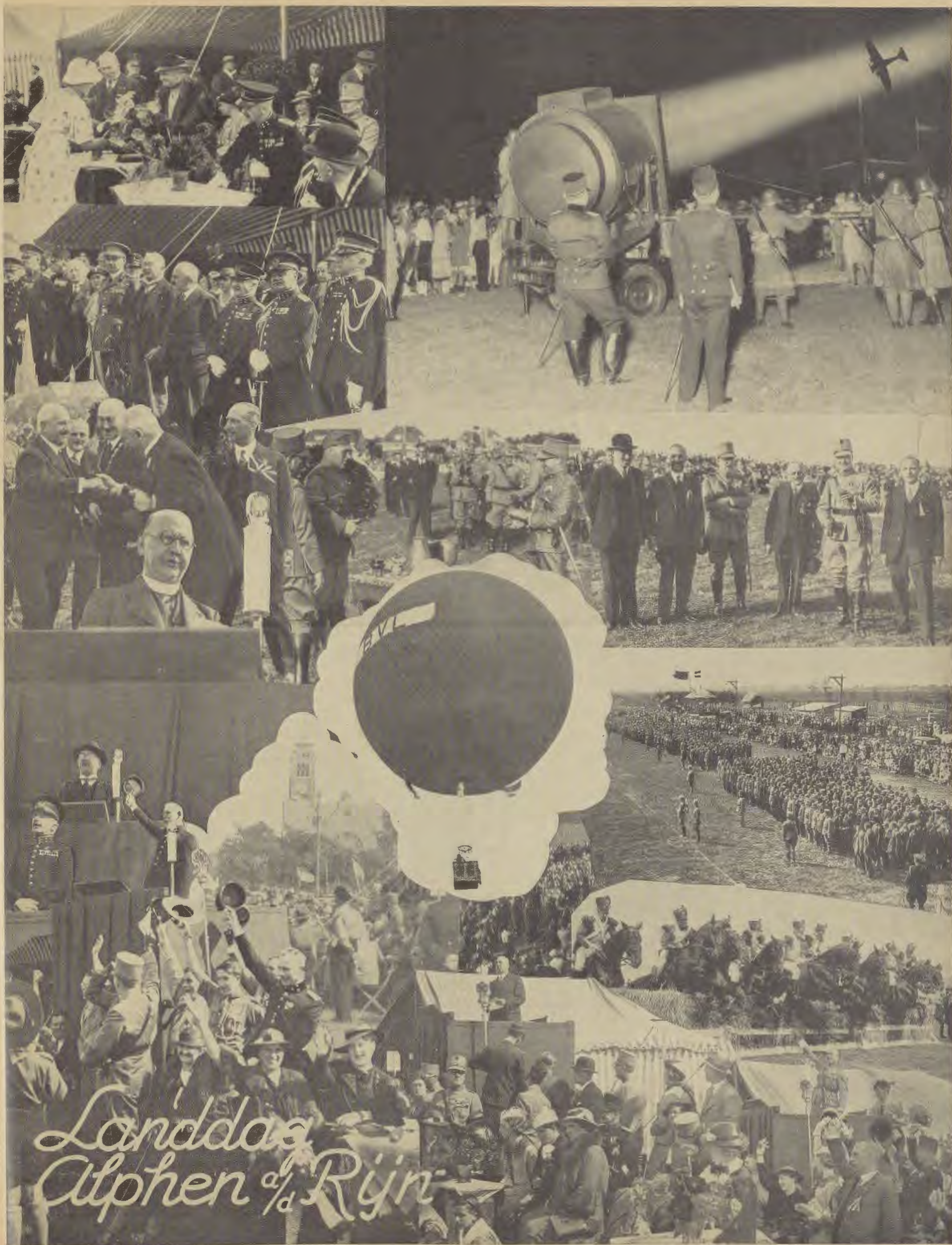
Hotel „HOBDEL”

P. VINKE - OOLTGENSPLAAT



FRANS VAN CAMP - GOUDA
KLEIWEWEG No. 6
HEERENMODEMAGAZIJN

MEPPEL Café-Restaurant SLOT
ZUIDEINDE
GARAGE - Tel. 2571



*Landdag
Alphen a/d Rijn*

grooten getale opgekomen zijt. Spr. vertelde dat één van de groote vaderlanders hem pas nog vertelde, dat hij telkens bij zoo'n groot defilé in zijn ziel werd getroffen. Waarom? Omdat gij de mannen zijt, die desnoods uw leven wilt geven voor de rechten en vrijheden van ons volk. En ook hier bleek het: Zuid-Holland: West is paraat! En het is noodig. Spanje, Frankrijk e.a. bewijzen het — en ook in ons land ligt de vijand op de loer. Revolutionairen van links (Communisme, S.D.A.P.) en van rechts (N.S.B.), eischen, dat de landstorm paraat is. Door hen worden de rechten en vrijheden van ons volk vertrappt en gij moet er voor waken dat het hier niet zoo gaat. Getrouw aan het gezag. „Als het moet" verdediging van het gezag. Niemand sla zijn hand aan hen, zoolang de B.V.L. bestaat. En daarom is ons Nederlandsche volk u dankbaar. En niet alleen de mannen van den B.V.L., maar ook hun vrouwen en verloofden, omdat zij, „als het moet", bereid zijn hun mannen af te staan voor de verdediging van wat ons lief is, Koningin en Vaderland.

God verhoede het, aldus spr., dat de revolutie ook in ons land uitbreekt, maar landstormers, zoo besloot spr., indien het noodig is dan kunnen we op u rekenen! Is het zoo niet? En als uit één mond klonk het plechtig „ja!" van de B.V.L.-ers.

Vervolgens sprak de commandant van het Veldleger

Luit. Gen. Jhr. W. Roëll.

Spr. achtte het om twee redenen goed, dat hij hier kon tegenwoordig zijn om de landstormers nog weer eens toe te spreken. Ten eerste als hun commandant, ten tweede voor een deel ook als hun commandant bij een eventueelen buitenlandschen oorlog. Spr. ziet symboliek in den B.V.L. op een IJsbahn zonder ijs. Waar zij optreedt kan het niet glibberig en verraderlijk glad zijn. Spr. adviseerde zich steeds nauwer om den troon der Oranjes te scharen, want de historie heeft bewezen dat het zonder Oranje slecht, maar met Oranje altijd uitstekend is gegaan.

Inspecteur B.V.L., Gen.-Maj. H. de Iongh

zeide niet te zijn de man van het woord, maar van de daad. Ik hoop kameraden, dat de daad nooit noodig zal zijn, maar „als het moet" hoop ik present te zijn. Spr. verzocht een driewerf hoera uit te brengen op den B.V.L.

Res. Maj. J. P. Boots, Comm. van Zuid-Holland: West

wilde het, daar zijn hoogste chefs kort geweest waren, ook niet lang maken. Hij dankte voor alles wat voor den B.V.L. door de plaatselijke leiders en commissies werd gedaan en verzocht een driewerf hoera uit te brengen op H.M. de Koningin en een hoera op Mevr. Dyu-maer van Twist, omdat zij haar man zoo veel voor het werk van den B.V.L. moet missen.

Daarna werden door den Commandant de prijzen van den gehouden schietwedstrijd uitgereikt:

Scherp op 100 M., max. 250 pt. Eerste prijs: Alphen, 232 pt. Pl. leider Res. Eerste Lt. L. Verleun. Schutters J. Verheul, 46; L. Verleun 47; P. Hoogendijk 48; C. van Ofwegen 45 en A. van Triest 46 pt.

Tweede prijs Den Haag-Centrum: 221 pt. Derde prijs: Den Haag-Laakkwartier: 213 pt. Vierde prijs Leidschendam, 211 pt. Vijfde prijs: Scheveningen, 211 pt.

Wisselbekerwedstrijd Z.-H.: West.

Scherp op 100 M., max. 50 pt. De wisselbeker werd voor de tweede maal gewonnen door de afd. Voorburg.

Het muziekkorps uit Oudewetering, „Door gunst verkregen" speelde enkele vroolijke marschen, waarna Pater Borromaeus de Greeve O.F.M. te Delft een rede hield.

In een geestdriftige toespraak heeft (Vervolg op pag. 9)

DE GRONDSLAGEN VAN DEN B.V.L.

III.

DE PLAATSELIJKE LANDSTORM COMMISSIËN.

De Plaatselijke Commissiën worden door de Gewestelijke Commissie ingesteld en voeren de propaganda. Zij bewegen de dienstplichtigen, hetzij in samenkomsten, hetzij door persoonlijk bezoek, onder uiteenzetting van de beteekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, tot vrijwillige verbintenis. De Commissiën worden hierin bijgestaan door de Plaatselijke Leiders.

De leden der Commissiën zijn de vertrouwensmannen der vrijwilligers, de intellectuele voorgangers. Dit vertrouwen hebben zij niet verkregen door hun lidmaatschap der commissie, maar hadden zij reeds, doordat zij in min of meer ruimen kring leiding gaven aan het godsdienstig, staatkundig of maatschappelijk leven.

Bij de moeilijkheden, waarmede een instelling als de Bijzondere Vrijwillige Landstorm steeds te worstelen heeft, is de ruggesteun van invloedrijke personen niet te ontberen.

Deze moreele en daadwerkelijke steun heeft de organisatie doen bloeien en de instandhouding van het instituut zal hiervan afhangen of er ook in de toekomst voldoende levend verband zal zijn tusschen de afdelingen en de Landstorm Commissiën.

Het behoort inzonderheid tot de roeping van de Plaatselijke Commissie (die ook om deze reden uit vooraanstaande personen van diverse richtingen moet zijn samengesteld) om nauwlettend toe te zien, dat de vergaderingen harer afdeling geen ander karakter krijgen, dan bij het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en bij de geaardheid der bevolking in een bepaalde streek passend is, terwijl zij tevens heeft zorg te dragen, dat géén bepaalde partijen of richtingen in de afdeling over de andere gaan heerschen of dat de minderheden zouden worden gekrenkt.

Zij is moreel ook verantwoordelijk voor het gehalte en de betrouwbaarheid der vrijwilligers en voor hunne paraatheid, om als 't noodig is te mobiliseeren.

Is de afdeling gemobiliseerd, dan bevordert de Plaatselijke Commissie de belangen van de achtergebleven familie.

IV.

DE WERKZAAMHEDEN VAN DEN PLAATSELIJKEN LEIDER.

Het Plaatselijke Leiderschap is een *redesfunctie*; d.w.z. dat de werkzaamheden van den Plaatselijken Leider vanzelf ophouden op het moment, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm voor handhaving of herstel van de openbare orde en rust onder de wapenen is gekomen. Op dat moment nl. gelden de zuiver militaire verhoudingen; de krijgstucht en de krijgswetten, en de geheele militaire hiërarchie.

Het zal duidelijk zijn, dat de Plaatselijke Leiders, zoolang de Bijzondere Vrijwillige Landstorm niet is gemobiliseerd, niet door anderen behoren te worden beschouwd en behandeld als ondergeschikten in den militairen zin des woords.

Na overleg tusschen den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie en den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm is in de Schietregeling, R. No. 217 van 1922 (zie de handleiding voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm), het allervoornaamste aangaande de Plaatselijke Leiders opgenomen.

De Plaatselijke Leiders worden benoemd en aangesteld — evenals dit met de leden der Plaatselijke Commissiën het geval is — door de Gewestelijke Landstorm Commissiën waarvan de Korpscommandant ambtshalve lid is, zoodat de aanstelling der Plaatselijke Leiders vanzelf ook in overleg met den Korpscommandant plaats heeft.

De Plaatselijke Leider, uit de vrijwilligers gekozen, behoeft niet beslist een rang te bezitten; hij kan als dienstplichtige zelfs gewoon soldaat zijn en tot zijn 55ste jaar in functie blijven.

De Schietregeling 1922 vermeldt, dat de Plaatselijke Leiders door den Korpscommandant worden aangewezen tot Baancommandant bij de schietoefeningen, tenzij de Korpscommandant dit in een bepaald geval, ter wille van de veiligheid niet met zijne verantwoordelijkheid kan overeenbrengen.

De baancommandant, die voor zijne instructie de vast-

gestelde vergoeding geniet, is in deze kwaliteit voor de daaraan verbonden werkzaamheden ten volle verantwoordelijk aan den Korpscommandant.

De werkzaamheden, behoorende tot het Plaatselijk Leiderschap, zijn geheel vrijwillig en belangeloos. Het laatste wordt in geen deele teniet gedaan door het feit, dat de Nationale Landstorm Commissie telken jare, niet als loon maar als een klein blijk van hare waardeering, een som gelds aan de Gewestelijke Commissiën doet toekomen om den Plaatselijken Leiders een bedragje, opwegende tegen den prijs van een kistje sigaren, ter hand te stellen.

Het vrijwillige en belangeloze karakter van den arbeid der Plaatselijke Leiders bepaalt vanzelfsprekend ook de verhouding van de Gewestelijke en Plaatselijke Commissiën en van de Korpscommandanten tot deze mannen.

Voor het contact tusschen Plaatselijken Leider en Plaatselijke Commissie is gezorgd door de bepaling, dat een Plaatselijke Leider qualitate qua, d.w.z. zoolang hij deze functie waarneemt, als zoodanig ook zitting heeft in de Plaatselijke Landstorm Commissie.

Het verlenen van medewerking door de Plaatselijke Leiders bij de aanwerving van nieuwe vrijwilligers is zeer belangrijk, doch nog véél belangrijker is het, de reeds aangesloten vrijwilligers voor ons instituut te behouden door het **bijhouden van het hun verstrekte register**. Ten einde bij alle Plaatselijke Leiders dezelfde wijze van registratie hunner afdeling te verkrijgen, heeft de Nationale Landstorm Commissie ook voor hen een instructie voor de registratie vastgesteld.

Nieuwe registers zijn te verkrijgen bij den Secretaris der Gewestelijke Commissie.

In de tweede plaats heeft de Plaatselijke Leider tot taak, de propaganda- en huishoudelijke vergaderingen der afdeling voor de Plaatselijke Commissie **voor te bereiden**. Hij streeft naar een hoog peil van de vergaderingen zijner afdeling.

De voorbereiding van de propaganda-vergaderingen (waaraan in vele gevallen ook de Secretaris der Gewestelijke Commissie zijn medewerking zal verlenen) dient zoo mogelijk ook te omvatten de **berichtgeving in de pers**, en wel in de plaatselijke en provinciale pers.

De Plaatselijke Leider zal ook meestal voorbereiden de **gezamenlijke reizen** naar landdagen, schietwedstrijden, boottochten, gewestelijke vergaderingen en dergelijke.

Hij onderhoudt voorts zooveel mogelijk **persoonlijk contact** met de vrijwilligers, ook met hen, die weinig tijd en gelegenheid hebben voor schieten en vergaderen.

Hij bevordert de **lezings** van het *Landstormblad* als consolidatiemiddel en ook als middel om de vrijwilligers, die het minst de gelegenheid hebben, met ons instituut mede te leven, te bereiken.

De Plaatselijke Leider verleent zijne medewerking aan den Korpscommandant, ten behoeve der voorbereiding van een **eventueele opkomst** der vrijwilligers, waarbij in het oog dient te worden gehouden, dat hij blijft, wat hij is, nl. orgaan der Gewestelijke Commissie.

Aan de **keuze** van *betrouwbare* vrijwilligers wijde hij bijzondere zorg.

Hij waken tegen de licht opkomende neiging om, ten einde maar een groote afdeling te verkrijgen, rijp en groen aan de Plaatselijke Commissie **voor te dragen**. Degenen, die zich aanmelden, moeten niet alleen op het stuk van het gezagsbeginsel, maar ook overigens 18-karaats mannen zijn. In ons instituut passen geen mannen met moreele defecten, hoe enthousiast zij overigens zijn mogen.

Alle Plaatselijke Leiders bezitten het recht van *portvrijdom* voor de **convocatie** hunner vrijwilligers en voor hun overige landstormcorrespondentie; ook voor het gebruik van retourenveloppen. Zuinigheid vooral ook ten aanzien van het gebruik van retourenveloppen worde bij voortdurend aanbevolen.

Ten slotte verdient het aanbeveling, dat de Plaatselijke Leiders een **goede verhouding** tot de vrijwilligers van de Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst zooveel mogelijk bevorderen.

Met uitzondering van den Luchtwachtdienst verdient het aanbeveling, hen aan de schietoefeningen en -wedstrijden en vergaderingen te laten deelnemen, waarvoor het gewenscht is, **hunne namen** achter in het register op te nemen.

Pater Borromaeus de Greeve het nut van den B.V.L. aangetoond en zulks in verband met toestanden in het buitenland en binnenland. In het bijzonder werd stilgestaan bij het doel van Socialist, Communist en Fascist. Met groote aandacht werd naar deze rede door de duizenden geluisterd en we kunnen zeggen dat van die allen er niet velen zullen zijn die veel van deze toespraak gemist hebben.

't Was voor de landstormers met recht een genoegende spreker te hooren. Eerst om zijn woord als vaderlander, maar ook om zijn vermaning om acht te geven op de pogingen van sommige groepen om het huidige bewind omver te werpen.

We moeten ons, aldus spr., niet wagen aan onverantwoordelijke avonturen, maar met onverminderde kracht vasthouden aan het staatkundig ideaal van de groote meerderheid van ons volk, n.l. een krachtige regeering en

Gezonde volksinvloed.

Spr. staat hier niet als politieke persoonlijkheid maar als vaderlander. Een vrije burger in het vrije Nederland. Voor de predikers van omwenteling is de tijd gunstig, want de gevolgen van de crisis doen zich gevoelen. Speculanten willen ons brengen naar Communisme of Nat. Socialisme.

Daartegenover betoogde spr. met zeer veel nadruk, dat het waarachtig belang van ons volk eischt, beiden te vermijden.

In Moskou wroet het communisme, in Mexico het bolsjewisme. De Spaansche gevechten worden gesteund door Moskou en de raad wordt daar gegeven: „Doodt alle priesters“. Waar gaan we heen als God niet tusschenbeide komt? Men wil de sovjetmacht in geheel de wereld.

Volk van Nederland — volk van mijn dierbaar Vaderland — wilt ge dat?

Dat wilt ge niet, dat wilt ge nooit! Zoolang er nog iets menselijks in u is. Maar waardeert dan den B.V.L. als sterke waarborg, dat in eigen volk een duivelsche macht zich niet kan opwerken tot de macht.

Heil u B.V.L. met uw 87000 vertrouwde strijders. Gij zijt voor mij het Michaelsleger tegen de Satan van de revolutie.

Waardeeren we den B.V.L. tegen het Bolsjewisme, niet minder tegen de opdringende macht van het Nat. Socialisme.

N.S.B.-ers dienen zich aan als anti-communist, maar zijn even erg.

Met grooten ernst wees spr. er op dat bij de N.S.B. alle vrijheid van school, gezin, kerk, pers en godsdienst weg zal zijn. Men zal zeggen men den godsdienst beschermen, maar spr. bedankt voor zulke bescherming.

Volk van Nederland, van mijn Vaderland, met dit alles heeft ook de B.V.L. te maken. Want de N.S.B. is revolutionair.

Geen Beëlzebul, geen Belial.

Als de N.S.B. zal grijpen — staat de B.V.L. klaar om het wettig gezag te handhaven! Volk van Nederland blijft paraat. Wij willen geen dictatuur, van welken kant ook. Geen Beëlzebul. — Geen Belial. — Geen cholera. — Geen typhus. — Geen knoet van Wijnkoop. — Geen zweep van Mussert; Vrijheid: geen vlag met hamer en sikkel — geen vlag met hakenkruis — geen mythe van Moskou — geen mythe van bloedbaden — geen Gepoe van Stalin — geen Gestapo van elders — geen godslastering van Rusland en Rosenberg — geen Wijnkoop of Mussert.

We wenschen onze geliefde Vorstin te laten op Haar troon en laten haar niet weggagen of in een glazen huisje zetten.

Met kracht en doorzettingsvermogen, vastberadenheid en rustigen moed zullen we worstelen door alle moeilijkheden. Elkaar steunen en helpen elkan-

STALIN GAAT GRONDWETTELIJKE VRIJHEDEN VERLEENEN.



DE SOVJETBURGER IS ZICHTBAAR VERHEUGD!

VAN LOOY

ders lasten dragen, één in trouw voor Vorstin en Vaderland, totdat de zon weer komt — over Europa — over ons dierbaar Vaderland — waar de B.V.L. wel waakte — maar nimmer streed!

Meer dan eens was deze rede door applaus onderbroken en aan het einde dankte de heer Royaards Pater Borromaeus de Greeve hartelijk voor dit woord van hart tot hart.

Een zeer mooi programmanummer was de behendigheidswedstrijden door vrijwilligers van de afd. Z.-H. van het V.L.S.K. Motordienst.

Prijswinnaars werden: 1. Sold. de Ruijter, Ariel, 8 strafpunten; 2. Sold. Veerman, Norton, 12; 3. Sold. Hensen, Norton, 18 strafpunten.

Jan de Vogelaar gaat omhoog.

Tijdens de wedstrijden was het auto girotoestel boven het terrein gekomen en bleef meer dan een half uur cirkelen.

Maar de wind werd sterker en daarom achtte Jan de Vogelaar het noodig met zijn ballon de lucht in te gaan. Aldus geschiedde, maar niet nadat twee van de inzittenden eruit gesprongen waren. Wat was het geval? Nadat de ballon door soldaten van een naast liggend terrein op het feestterrein was gebracht en Jan de Vogelaar, de heer J. Boesman en een filmopereur in de mand waren gekropen, volgde het commando „laat los!“

Maar . . . de ballon werd niet los en schoot tegen het publiek aan, echter zonder iemand te wonden, want sterke soldatenarmen grepen het gevaarte bij de touwen. De filmopereur sprong eruit, ook de heer Boesman moest meehelpen tot lichter maken en na het tweede commando ging Jan de Vogelaar de lucht in, met de uitroep „Oranje Boven“.

Geruimen tijd was het mogelijk de

ballon te volgen. Na enkele uren daalde Jan gezond en wel tusschen Heicop en Leerdam en waren spoedig ook de deelnemers van de vossenjacht aanwezig.

't Was op dezen mooien zomerdag nu werkelijk een genoegende in Alphen te zijn, d.w.z. tusschen al die B.V.L.-ers en de inwoners van Alphen die het hun gasten zoo aangenaam mogelijk hebben gemaakt. Want veel was er reeds geweest en toch vond niemand het programma overladen toen de Onder-Officieren van het 6e Reg. Veld onder leiding van Opperwachtmeester C. van Opstal in 't veld kwamen, voor het springconcours.

Van het kunnen van deze officieren hebben de duizenden volop genoten. Eerste prijswinnaar werd Wachtm. Timmers, 2e pr. Wachtm. Grendol, 3e pr. Fourier Vermeer en 4e pr. Wachtm. IJspelder.

De Commandant van het 6e Reg. Veldartillerie reikte met een toepasselijk woord de prijzen uit.

De heer Royaards sprak tenslotte een woord van hartelijken dank aan allen die hadden medegewerkt tot het welslagen van dezen onvergetelijken Landdag. Naast de autoriteiten wilde spr. inzonderheid noemen Kapt. Karres en de heer E. de Goede van Alphen. Beide heeren hebben heel veel gedaan voor dezen Landdag, en hebben den B.V.L. Z.-H. West aan zich verplicht.

In de avonduren bood de plaatselijke propagandacommissie een concert aan, gegeven door „Crescendo” van Sassenheim onder leiding van den heer Smolders.

De B.V.L.-Landdag te Alphen is voorbij, maar de herinnering zal lang duren. Hier waren duizenden bijeen van allerlei richting en dat in de beste harmonie. Hier laaide het vuur van Vaderlandsliefde hoog op.

Vermelden we nog dat de afzetting verzorgd werd door Oranje Gardisten en Padvinders en dat deze laatste ook bij 't springconcours medewerking verleenden en de eersten bij het richting wijzen in Alphen. De E.H.B.O. moest enkele keeren ingrijpen voor slechts lichte ongelukken.

De E.H.B.O. stond onder leiding van Dr. J. van der Vliet van Scheveningen.

ONTVANGEN BOEKEN EN BROCHURES.

Holland's Bruidspaar door D. Hans. A. W. Sijthoff's Uitgevers Mij., Leiden.

Het vlot geschreven Nationaal Herinneringsboek bevat tal van fraaie foto's uit het leven van Prinses Juliana.

De vlotte schrijftant, de ongekende documentatie en de speurzin naar teekende details van den schrijver hebben van dit boek een prettig leesbaar en waardevol geschrift gemaakt.

IN MEMORIAM

JULIUS HERMAN RAKERS.

Op 25 Augustus 1936 leed de Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam” een gevoelig verlies, door het verscheiden van den heer J. H. Rakers, in leven penningmeester van de afdeling Amsterdam-Oost en leider van Oost-III.

Rakers, al van 30 Januari 1920 lid van het korps, behoorde tot een van onze meest toegewijde werkers, stil en rustig doende, wat hij zijn plicht achtte. Veel vrienden heeft hij zich in die jaren verworven.

Honderden volgden op een stralenden zomerdag hem op den weg naar zijn laatste rustplaats; naast tal van landstormers vele anderen, die Rakers in zijn onderscheidene functies hadden leeren kennen en waardeeren.

Gewest en korps waren aan de groeve vertegenwoordigd door den adjunct-secretaris, Res. Kapitein Neuyen, die enkele woorden tot afscheid sprak.

Een goed mensch, een trouw landstormer is heengegaan.

Hij ruste in vrede! N.

LANDSTORM-PROPAGANDA.

De Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam” voert op het oogeblik een hernieuwde propaganda-actie binnen de grenzen van haar gebied, teneinde de gelederen van den B(ijzonderen) V(rijwilligen) L(andstorm) te versterken.

De bekroning van deze actie zal gevormd worden door een aaneengesloten tiendaagsche campagne, waarin groote bijeenkomsten zullen worden belegd in: Amsterdam, Hoofddorp, Nieuw Vennepe, Leimuiden, Uithoorn, Abcoude, Weesp, Zaandam en Purmerend.

De nieuw uit te brengen klank-film „Landstorm rond Oranje” zal daarbij worden vertoond.



Schietwedstrijd Klundert, 25 Juli 1936.

GRONDWETSHERZIENING IN SOVJET-RUSLAND.

Evolutie of misleiding?

Als afgevaardigden uit verschillende landen Rusland bezoeken, hetzij dat zij reizen met Intourist of onder geleide van de V.O.K.S., (Intourist is het „Staatsreisbureau” en V.O.K.S. is „Vereeniging voor culturele relaties met het Buitenland”) worden hun verschillende dingen getoond, die moeten aanwijzen: de groote vooruitgang en verbetering, welke tot stand komen in de Sovjet Unie.

Deze reizen hebben als grondprincipe: „laat den afgevaardigden geen rust, geef hun geen gelegenheid, om alles wat zij gezien en gehoord hebben te overdenken; men moet ze van de eene plaats naar de andere slepen, groote recepties bij de Sovjets voor hen organiseren, evenals bij de Volkscommissarissen en op het Kremlin; men moet ze misleiden door de tegenwoordigheid van de Bolsjewistische elite; allen weerstand in hen breken tegen de propaganda, waarmede men hen tijdens hun verblijf steeds omringt.

Zooals het met die reizigers gaat, gaat het ook in het politieke leven; men moet het volk niet te lang op één punt laten staren, dan bemerkt men soms iets. Dus, het programma van het 7e Wereldcongres is nog maar nauwelijks vastgesteld, of men krijgt weer iets nieuws: „De Nieuwe Russische Grondwet”.

Dit concept heeft vele pennen in beweging gebracht, pro's en contra's, kwalificering van Evolutie en van Propaganda. „De Tribune” noemt het een document van Internationale politieke en culturele draagwijdte, dat voor heel de menscheid van belang is. Immers, deze grondwet accentueert nog eens het ontzaglijke verschil in

het ontwikkelingsproces tusschen de socialistische wereld in de Sovjet Unie en de kapitalistische wereld over de rest van den aardbodem. In de Sovjet wereld wordt de realiteit van het vast verankerde socialisme, van de groeiende klassenlooze maatschappij, van het op dit gebied bestaande en reeds verkregen in de grondwet vastgelegd. Het allervoornaamste is, dat deze grondwet gebaseerd is, niet alleen op de formeele gelijkheid van alle burgers voor de wet, maar op de bestaande socialistische economische gelijkheid van alle burgers. Op het feit dus dat de klassen opgeheven zijn, en het daarom mogelijk is in de grondwet het recht op arbeid, het recht op ontspanning, het recht op onderwijs als fundamenteele rechten van iederen staatsburger vast te leggen. Dat is het waarvan alle groote burgerlijke denkers der menscheid, alle utopische socialistische en het in heel de geschiedenis der menscheid tot nog toe onderdrukte, geknechte en lijdende werkende volk gedroomd hebben.

Tegelijkertijd garandeert deze grondwet zonder onderscheid van geslacht of ras de grootst mogelijke persoonlijke rechten. Het recht te kiezen, het recht van terugroeping der gekozenen, het recht van vrijheid van drukpers, vrijheid van spreken, vrijheid van vergaderen, in den meest volledigen zin des woords, daar de materieele grondslag er toe voor iedereen aanwezig is.”

Inderdaad een schoonschijnend programma, als . . . maar wij zullen de wet eerst aan een onderzoek blootstellen en zien, dat de voornaamste bepalingen uit het ontwerp-grondwet betreffen:

De organisatie van den staat,
De rechten van de burgerij,
De eerbiediging van de persoonlijke vrijheid,
Het kiesrecht.

(Wordt vervolgd.)

Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

WIE RIJMT ER MEE?

Op 't boschpad kroop een vlugge mier;
Door 't luchtruim vloog een felle . . . ;
Het stroodak brandde als een . . . ;
Het spuiten gaf daarbij geen . . . ;
De zebra is een prachtig . . . ;
De deur stond open op een . . . ;
Een boontje lijkt veel op een . . . ;
Die vent werd nijdig als een . . . ;
Hij vertrekt van zijn gezicht geen . . . ;
Aan 't strand ziet men vaak drijvend . . . ;
De Batavier dronk heel veel . . . ;
Die soldaat stapt als een haan zoo . . . ;

Een proppenschietter is van . . . ;
Een hoededoos van bord . . . ;
Het strand biedt 's zomers veel . . . ;
O Jan, wat ben j' een dooie . . . !
't Is mooi genoeg; nu stop ik . . . !

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

Onvoorzichtigheid op w. . . en
Berouwt u stellig eens te . . . !

Te land, ter . . . ,
Hoe ver van . . . ,
In wel en . . . ;
De r . . . valt . . . ,

Als men gestaag het a
Vertrouwend naar Boven . . . !

Eet het product van Neêrlands ;
't Is g , s en g !

Als 't . . . , als 't . . . ,
Dan biedt de Landstorm 't hoogste ;
Zijn l . . . , zijn l . . . , 't harte . . . ,
Vol onbedwingb'ren mannen . . . ,
Voor 't keeren van den oproer ;
Die knagen wil, verdwaasd, ver
Aan Hollands vasten vesting . . . !

Houd hoog de melk, het bl
Dat kr . . . en vitamines b . . . -

En nu met frisschen moed aan de nieuwe opgaven!

Wie zich inspant en volhoudt, komt vast voor een prachtig boek als prijs in aanmerking! 't Adres is:

Postzegel van 6 cent

AAN OOM BERTUS,

p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

ONZE KONINGIN EN DE MIJNWERKERSVROUW.

Douwe, Tjerk en Sipke zaten in den trein van Leeuwarden naar Arnhem voor het portieraampje nieuwsgierig als apen te gluren en te springen. Soms kraaiden ze het uit van pret.

Maar Heit (Vader) zat in een hoekje gedoken stil te zuchten, en Mem (Moeder) snoot met roodgerande oogen telkens haar neus. Want ze moesten hun dierbaar Heitelân (Vaderland) verlaten, om in de mijnstreek langs den Rijn in Duitschland hun brood te gaan verdienen, omdat in hun Friesch geboortedorp een coöperatieve winkel en bakkerij waren gekomen. Hierdoor was de kleine kruidenierswinkel van Vader Walstra van lieverlee leeg geloopt.

Het kostte Walstra met zijn gezin groote moeite hun land te verlaten, waaraan zij met hechte banden verknocht waren. Maar de bittere nood dwong hen.

Zoo hadden zij dan de reis naar Duitschland aanvaard. De drie jongens van 6, 8 en 10 jaar genoten met volle teugen bij alles, wat ze onderweg zagen. Vooral toen ze den schoonen Veluwezoom met zijn beboschte heuvels en prachtige villa's voorbijstoomden. Na eenig oponthoud bij Zevenaar, waar door de douanen al hun hebben en houden gevisiteerd werd, trökken zij de grens over en kwamen behouden en wel te Ruhrort aan.

Vader Walstra zag geweldig tegen het mijnwerkersleven op. Hij, die gewend was met z'n kruideniers- en broodmand over Friesland's ruime, frissche vlakten te trekken, moest voortaan in den donkeren schoot der aarde, door een mijnlamp slechts schaars verlicht, zwaren arbeid verrichten in een benauwde, stoffige omgeving, waar hij als een lastdier zwoegen moest, door ontploffingen, instortingen en overstromingen aanhoudend bedreigd.

Hij vermagerde dan ook met den dag. Ook voor Moeder Walstra was de overgang naar den vreemde ontzaglijk groot. Maar de gedachte, dat zij in elk geval nu met geen broodsgebrek te kampen hadden, sterkte haar bij de verzorging van haar gezin.

Wat Douwe, Tjerk en Sipke betreft, bij hen maakte de bekoring van al het vreemde en ongewone al spoedig plaats voor diepe teleurstelling en neerslachtigheid. De Duitse taal leerden zij wel spoedig aan, maar op school voelden zij zich toch als katten in een vreemd pakhuis. Met een schamperen lach werd hun vaak nagekreten: „Holland heeft honger!” Maar dit deden de Duitse jongens liefst op behoorlijken afstand. Want eens hadden enkele van die helden drie Friesche klompen op hun rug voelen dansen. En daarvan hadden ze klaarlijkkelijk nu voor altijd genoeg.

„Friesland boppe!” „Friesland boven!” bleef onder alles met onverwoestbare kracht in hun onstuimig gemoed voortleven.

Toen brak in 1914 de wereldoorlog uit. Heel Duitschland raakte in rep en roer; ook Ruhrort. Groote scharen jonge mannen trokken met een bloem op 't geweer vol geestdrift ten strijde. Doch na de aanvankelijke overwinningen volgden de tegenslagen. Duizendtallen Duitschers sneuvelden, en telkens werden weer nieuwe lichten opgecommandeerd.

Vader Walstra geraakte ook in groote moeilijkheden. Hij kreeg een verzoek, om voor Duitschland ten oorlog te gaan. Dwingen kon men hem echter niet, om-

dat hij had la wecte g wou we niet vo werd h de kole en daar loon.

Als e het geb nen. Ko grof gel hoofdvo

Al s om hun houden, stijver a

Doch der sma Vader V gedrage getroffen.

Twee vige pijn mocht h voor dr Van arb

WAPE

verzame 57 st., v Brieven

DE

P H

BIJ

V DRE

N.V.

ZAADT

T

EN L

Vraagt p

VERTE

voor de 1ste kw en Lan ruime v

een ruim

op prim alle doe bestaat een goe logeriez overweg Nadere tegen in postzeg door de stormco te Vroom

STOOM

CH

„V

Fa.

TE

NEDER

Vraagt

FIRMA

JOS C

Alle so

HEREN

STOM

J.

ROTTE

dat hij zich niet als Duitsch onderdaan had laten inschrijven. Zijn weigering wekte groote verbittering. Die Hollander wou wel Duitsch geld verdienen, maar niet voor Duitschland strijden. Daarom werd hij op allerlei wijze geplaagd. In de kolonij kreeg hij 't zwaarste werk en daarbij een geduchte korting op 't loon.

Als een grimmig monster sloop weldra het gebrek het huisje der Walstra's binnen. Koolrapen met wat ranzig vet, voor grof geld gekocht, vormden voortaan het hoofdvoedsel.

Al spoedig moesten de drie jongens, om hun opgelapte broek te kunnen ophouden, hun ceintuur hoe langer hoe stijver aanspensen.

Doch dit was nog slechts een begin der smarten. Op zekeren avond werd Vader Walstra op een brancard binnengedragen. Hij was door vallend gesteente getroffen.

Twee maanden lang moest hij met hevige pijnen op z'n bed doorbrengen. Toen mocht hij weer opkomen. Maar hij was voor drie kwart blind en half versuft! Van arbeid was geen sprake meer; on-

dersteuning werd den uitlander gewigerd. Er zat niets anders op, dan dat Moeder Walstra dag aan dag als werkvrouw naar een groot warenhuis ging voor enkele marken, die van 60 weldra tot 5 cent daalden.

Maar wat ook verminderde, de belasting niet. Integendeel: die werd onrustbarend hoog. En er was geen penning om te betalen. Op een krachtige vermaning volgde een dreigbrief: wanneer binnen veertien dagen het achterstallige niet was aangezuiverd, zou de schamele inboedel voor schuld verkocht worden.

Heit en Mem schreiden bittere tranen, en de drie uitgemergelde knapen zaten in hun versleten plunje achter de koude kachel te bibberen. Meer dan eens hadden ze al geschreven naar hun familie in Friesland. Maar ach! daar was het ook tobben en klagen.

Toen vouwde Moeder Walstra haar vereelde handen, veegde haar tranen af, fluisterde haar man iets in 't oor en haastte zich de deur uit. Een en al opwinding klom zij met moeite de hoge trappen van 't Raadhuis op en smeekte om uitstel van betaling. Helaas! de ge-

snorrebaarde ambtenaar bleef bij haar wanhoopsklachten ijskoud.

Arme Moeder!

Doch in de donkerheid harer ellende zag zij plotseling een lichtstraal gloren. „Ik zal naar onze Koningin schrijven!“ snikte ze vastberaden. De stugge klerk barstte in een schaterlach uit. Wat 'n praatjes! Wat 'n uitvluchten! Schrijven naar de Koningin van Holland! Ja! die zou zich wel veel aantrekken van een arme mijnwerkersvrouw, die Haar Rijksgebied verlaten had!... Maar afijn! een paar weken uitstel werd ten slotte haar nog als bijzondere gunst verleend...

Thuisgekomen greep Moeder Walstra de pen en stortte haar hart uit in een ongekunsteld brief aan onze Koningin.

Na verloop van een tiental dagen werd zij op het Raadhuis ontboden. De bultebak van den vorigen keer was thans buitengewoon vriendelijk. Hij deelde haar mee, dat er uit Den Haag een Koninklijk schrijven was gekomen. De Koningin had al haar schuld betaald! Minzaam reikte hij haar het voldane belastingbiljet over met een grooten, deftigen brief.

Als in een zoeten droom stapte zij

naar huis. Het was haast niet te geloven, maar zij las het met door tranen verstikte stem aan haar man en jongens voor, dat Hare Majesteit het gezin verder voor Haar rekening nam.

Eenigen tijd daarna verhuisde de familie Walstra naar Zuid-Limburg, waar verscheiden landgenooten woonden, die in de mijnen werkten. Daar werd een winkel opgezet, die een redelijk bestaan opleverde. Het was de Vorstelijke steun, die dit weer mogelijk had gemaakt...

Nu Hare Majesteit op 31 Augustus j.l. weer Haar verjaardag heeft gevierd, grijp ik deze gelegenheid aan, om jullie deze geschiedenis eens te vertellen. Als een schoon bewijs te meer, dat onze Vorstin als een echte Oranjetelg niet alleen in 't publiek, maar meer nog in alle stilte met Haar onderdanen meeleeft en hun leed tracht te verzachten tot zelfs over de grenzen van Haar Rijksgebied.

God behoede en zegene Haar met Prinses Juliana en Prins Bernhard voor Vaderland en Volk nog in lengte van jaren!

OOM BERTUS.

WAPENVERZAMELING

TE KOOP
verzameling oude wapens,
57 st., voor aannemelijk bod.
Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsct. of reizigersber *

VERTEGENWOORDIGERS
GEVRAAGD
voor den verkoop van onze
1ste kwaliteit Tuin-, Bloem-
en Landbouwzaden, tegen
ruime vergoeding.

Vraagt inlichtingen:
TH. SCHEURWATER
Zaadhandel - Tel. 814
VREELAND (Utrecht)

TE HUUR
een ruim woon- en winkelhuis
op prima stand, geschikt voor
alle doeleinden; in de plaats
bestaat goed perspectief voor
een goede schoenenzaak, hor-
logeriezaak; de bevolking is
overweg. protestant Orthodox.
Nadere inlichtingen worden,
tegen inzending van 6 cent
postzegel, gaarne verstrekt
door den secr. der Pl. Land-
stormcomm., G. GROOTERS,
te Vroomshoop.

STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ
„VECHT EN DIJK“
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

FIRMA
JOS CRANEN & ZON
TORENSTRAAT 15
BREDA
Alle soorten uniformkleeding
Prima coupe
— Scherp concurrerend

HERENPAK REINIGEN 12-
STOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45930



Carrosseriebouw N.V. M.E.G.G.A.

CAPELLE a.d. IJSEL
Telefoon (Rotterdam)
No. 53009

Vraagt prijs
en beschrijving van onze modellen



SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal vervaardigd
schietschijvencarton. Diep zwarte
druk. Lage prijzen.

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94 — ROTTERDAM-ZUID
TELEFOON 1-1-3-8-6
Vraagt onze nieuwe prijscourant
met uitgebreide modellen

H. DE VINK — DEVENTER
WALSTRAAT 67
OVERAL TE ONTBIEDEN
Specialiteit: UNIFORMEN

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen:
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels



DODGE LUXE en TRUCK
't Voordeeligste vervoermiddel
Laat ons het U voorrekenen
GEBR. VAN NIELEN
WADDINXVEEN — TEL. 40
Distr.-Manager: M. SAAF

Alle prijzen
Alle modellen
KOEKENBERG'S
Krui- en Trekwagenfabriek
Oldenzaal - Telefoon No. 770
(Vraagt catalogus)

GARAGE „BOOIJ“
FRANSCH Kerkstr. 20
TELEFOON No. 778274
V O O R B U R G

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S

LANDSTORMERS !!!
REISWAGENS voor uw
excursies en vergaderingen
VRAAGT INLICHTINGEN

AUTOBUSBEDRIJF
VAN BERGEN HENEGOUW
ZOETERMEER - TELEF. 36

VLAGGEN
VAANDELS

BEKERS — MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG
WESTEINDE 36
Vervaardiger van Regiments-
vlaggen en Hofborduursels.

BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne Dê-Dê-Wafels
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

A. DE NIJS - VLISSINGEN
KLEINE MARKT

Speciaal adres
voor aankoop van prijzen
voor schietwedstrijden!
Huishoud. en luxe artikelen

Smit, Bottenberg en Co
Oud-Beierland
Telefoon no. 38

CEMENTSTEENFABRIEK
en HANDEL in
BOUWMATERIALEN

Bloemenmagazijn
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - Tel. 111561

H. W. BLOMJOUS
DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten
KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910



J. A. MARCHAL Jr.
KAZERNESTRAAT 2
AMSTERDAM C.
Telefoon No. 51252

UNIFORM-KLEERMAKERIJ



LUX - TRUCK
Voor snel en zuinig vervoer.
Kracht neemt toe.
Kosten dalen.
J. DE JONG — GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

HET ADRES voor uw Was-
scherij voor Den
Haag en om-
streken is

Firma T. Kaptein en Zonen
Haagweg no. 603
• 's-Gravenhage
Telefoon 337729

UNIFORMEN

G. J. RHEBERGEN
(voorh. JULIUS HUF)

AMSTERDAM

Keizersgracht 433 - Tel. 30433

GARAGE „LUXE“

TURFMARKT Nos. 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

G. M. A. STEIJLEN

DONKERSTRAAT 50

HARDERWIJK

Tel. 141 - Giro 119428

UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

ANDIJKER TAFELKOEKEN
Het neusje van de zalm!

Prijs 25 ct per bus

Firma FAUST & DE VRIES
Andijk-Oost

S. J. ROSIER

ZUIDSINGEL No. 58
AMERSFOORT
SINDS 1909

UNIFORMEN
Specialiteit: Rijbroeken
Overal te ontbieden

N. J. VAN ZON

Stoomwasscherij —

„DE OUDE VALK“

Haagweg no. 617

's-GRAVENHAGE

Telefoon no. 391666

UW ADRES voor aflevering
van HELDERE WASSCHEN
BILLIJKE prijzen!

FIRMA H. MOOI & Zn. ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

DRINK: **REX**
ZOETE MOST
(100% appelsap)
De alcoholvrije drank bij uitnemendheid
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN
VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
HIEN - DODEWAARD, BETUWE.

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT
ROOMBOTER
Zowel verpakt als in fust.
Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETEN
MACHINEKAMER BEHOEFEN
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

**HOLLANDSCH ANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.**
GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 'S-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 335892
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

**H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN** - Telef. 246 KAMPEN

SNEL EN VEILIG - BETROUWBAAR ZUINIG

KOOPT UITSLUITEND **„DAVO”**
Haarden en Haardkachels
Zij verdienen zeer spoedig hun kostprijs door hun uiterstzuinig brandstofverbruik. - Waar niet verkrijgbaar, schrijve men aan:
N.V. „DAVO” Haardenfabriek
Deventer

DAVO No. 30

ALKMAAR
DINEERT IN
't GULDEN VLIES
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

**APELDOORN
HOTEL BLOEMINK**
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

BEETSTERZWAAG
BEZOEK
**'t Welbekende Hotel
„MOEKE
DE HERDER”**
Prima keuken. Tel. 4
Aanbev., De Directie

Voor **BERGEN OP ZOOM**
is Uw Zaak
Hotel „DE DRAAK”
Goed en goedkoop

Naar Brielle?
dan naar
't Hotel „De Nymph”
't Bekende Café-Restaurant
VOOR BREDA
IS HET ADRES:
Hotel-Café-Restaurant
„DE SCHUUR”
BILLIJKE PRIJZEN

HOTEL „JANS” — RIJS
Gaasterland
annex Hotel „Rijsterbosch”
Telefoon no. 5 (dag en nacht)
18 kamers - Auto-garage
Diner f 1.25 - f 2.50
Logies (met ontbijt) f 2.50
Pension, p. dag f 4 - f 4.50
Weekend f 9.—
Het adres v. groote gezelsch.
Paviljoen aan het IJsselmeer.
Grote, moderne speeltuin bij
beide hotels.
Moderne landhuisjes te huur.

WISSELKANTOOR  SAFE DEPOSIT
**NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.**
AMSTERDAM - ROTTERDAM
'S-GRAVENHAGE
ALLE BANK- EN EFFECTENZAKEN

**N.V. STOOMBOT-ONDERNEMING
„CONCORDIA”**
HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!
Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f 3.—
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Hotel-Rest. „NEUF”
Meppel - Tel. 2322
Uitstekende keuken
Pied à terre voor Giethoorn,
Staphorst, Havelte, etc. etc.

**Hotel-Café-Restaurant
ZUM FRANCISCANER**
Breda
Holl. en Duitse bieren
Pilsner Urquell. Pr. keuken.
Spec. aanbev.: Nassi Goreng

**LEEWARDEN
Hotel „De Kroon”**
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

**HOTEL
Dommering - Wissemann**
WINSCHOTEN
HET ADRES
voor logies, vergaderingen,
grote en kleine bijeenkomsten

Midden in Nederland
Vergader - Congreszalen
HOTEL „MONOPOLE”
AMERSFOORT - TELEF. 41
TEGENOVER HET STATION

**Hotel Café-Restaurant
„BUYSEN”**
ROOSENDAAL

Hotel-Restaurant RICHE
TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG
Kamer met ontbijt f 3.—
Plats du jour (met soep)
f 1.25 en f 1.50
Diners, vanaf f 1.60

A. H. J. v. d. HORST - UTRECHT
H. DE KEIJZERSTRAAT 64 - TEL. 15267
GIRO 117685



Specialiteit: UNIFORMEN - Prima coupe
Coupeur steeds te ontbieden

**SIGARENMAGAZIJN
A. Drūghorn**
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

**BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.**
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAA NSTREEK
Adres Rotterdam :
Nieuwehaven no. 49, tel. 13558
Adres Schiedam :
Overschiechestr. 78, tel. 68114

Reist per AAA Busdienst
naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen.
Gebrs. ROBART - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

F. G. TIEMAN
HELLEVOETSLUIS
NIEUW HELVOET
OOSTVOORNE

ZENTRA - HORLOGES
Verzending door geheel Ned.

**N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM**

Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

**N.V. Houthandel „ALBLAS”
WADDIXVEEN**
OPSLAGPLAATSEN
'S-GRAVENHAGE:
Fahrenheitstr. 343
ROTTERDAM:
Zwaanshals 119-121
Vraagt prijs van TRIPLEX
in diverse soorten en dikten

A. NAGTEGAAL Mzn.
Aarkade 58 - Telefoon 187
Alphen a. d. Rijn
Geregeld Motorboot- en Auto-
snelheid Alphen a. d. Rijn,
Bodegraven, Beverwijk, Uit-
geest, Zaanstreek, Alkmaar
en tusschengelegene plaatsen.

VAN BRUMMEN'S
BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ N.V.
TELEF. 212 - POSTREK. 45461
ALPHEN AAN DEN RIJN
VRAAGT ONS
PRIJS VOOR UW DRUKWERKEN

THANS DE POPULAIRE HOED
**THE CLOCK
HAT**
VANAF
f 6.50

INDEKLOK
GRONINGEN

H.A.T.A.X
AUTOBUSONDERNEMER
SLIEDRECHT
TELEFOONNUMMER 266

Luxe autoverhuur en
reparatie-inrichting
D. VAN VLIET
Bodegraven
Telef. 38 - Kerkstraat 63 a


**ER IS MAAR EEN
KAREL I**

**M. v. REIJN'S
LOODGIETERSBEDRIJF n.v.
ELECTRICIENS**
Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052
Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470
ROTTERDAM

**Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF**
LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

NASSAU TAX
ALKMAAR
TELEFOON
3545
FILIAAL BERGEN, TEL. 230

Laat de pannen op uw dak bevestigen met onze
W. B. PATENT PANKLEMMEN
NEDERLANDSCH OCTROOI No. 25592
GEBR. BODEGRAVEN, NIEUWkoop, Tel. 4


STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER
van
„DE BEL” - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

De Nationale Landstorm Commissie mocht onderstaand schrijven ontvangen:

Dienst
van
H. K. H. Prinses Juliana.
Paleis Noordeinde.
's-Gravenhage, 18 Sept. 1936.

In opdracht van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heb ik de eer de Leden der Nationale Landstorm Commissie Haren dank over te brengen voor de prachtige bloemen, H. K. H. aangeboden ter gelegenheid van Hoogstderzelve verloving met Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld.

De Kamerheer
van H. K. H. Prinses Juliana
(w.g.) J. C. BAUD.

DE MALVERSATIES.

Het is niet zoo aangenaam in het Landstormblad opzettelijk aandacht te wijden aan de betreurenswaardige gevallen, welke zich hebben voorgedaan. Door de omstandigheid, dat zij ongeveer tegelijk aan het licht kwamen, is groote beroering teweeg gebracht en werd de indruk gewekt, alsof de B.V.L. in z'n geheel niet in orde is.

Bij elk groot lichaam komen onafwendbaar nu en dan dingen voor, die bij den strafrechter thuisbehooren. Achtien jaar lang is dit den B.V.L. bespaard gebleven. Thans zijn er ineens eenige explosies tegelijk en is de publieke opinie vanzelfsprekend zeer verontrust geworden.

Nu de rechter dengenen, die bij de malversaties zijn betrokken, nauwkeurig de straf zal toemeten, welke hun toekomt, gevoelen wij ons niet geroepen nog eens de fiolen van onze verantwoordiging over hun handelingen uit te gieten. Niettemin staat vast, dat zij de zaak van den B.V.L. groote schade hebben toegebracht, met het gevolg, dat terwille van den goeden naam van dit instituut, belangrijke wijzigingen moeten worden aangebracht, waarvan dient te worden afgewacht, of deze het geheel wel ten goede zullen komen.

Bij de beoordeeling van hetgeen is geschied, is het niet onbillijk dit jammerlijk resultaat van hun handelingen bij hun debet te boeken.

Mr. Mendels stelt vragen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Het Eerste Kamerlid, Mr. Mendels, heeft de volgende vragen gesteld aan den Minister van Binnenlandsche Zaken:

Heeft de Minister zich op de hoogte gesteld van de malversaties, die zich hebben voorgedaan bij het beheer van de geldmiddelen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de gewesten Limburg en Zeeland?

Is de Minister in staat en bereid inlichtingen te verstrekken omtrent den aard en omvang dier malversaties met mededeeling tevens van de voorschriften, regelende het beheer van de geldmiddelen van genoemd instituut en van de wijze en frequentie der controle die op dat beheer werd uitgeoefend?

Heeft de Minister in het voorgevalene aanleiding gevonden te overwegen of in dat beheer en in die controle wijziging ware aan te brengen?

Het antwoord van den Minister.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft hierop het volgende geantwoord:

Wat de malversaties bij den B.V.L. in het gewest Limburg betreft, is bij het gerechtelijk onderzoek komen vast te staan, dat de delinquent door het stellen van valsche handteekeningen onder quitanties en door het alleen uitbetalen van gelden aan hen, die daarom vroegen, zich gedurende een aantal jaren gelden heeft weten toe te eigenen, welke bestemd waren om in kleine bedragen aan plaatselijke leiders en afdelingen te worden uitgekeerd. Blijkens het door de Arrondissements-Rechtbank te Maastricht gewezen vonnis is met de gepleegde malversaties een bedrag van pl.m. f 26.000 gemoeid. Het achterhalen van de gepleegde onregelmatigheden is bemoeilijkt door de uitzonderlijke omstandigheid, dat de rechthebbenden nimmer hebben te kennen gegeven, dat de bedragen niet door hen ontvangen waren.

Ten aanzien van het gebeurde met betrekking tot de geldmiddelen van het gewest Zeeland is nog een gerechtelijk onderzoek loopende. Uiteraard is het den Minister niet mogelijk, hangende dat onderzoek, zijnerzijds inlichtingen te verstrekken, omtrent den aard en den omvang van bedoelde onregelmatigheden.

De controle.

Tot voor korten tijd was het beheer der geldmiddelen van de Nationale Landstormcommissie, voor zoover deze van Rijksweg werden verstrekt, alsmede de controle daarop, als volgt geregeld.

Van de Rijks gelden, welke door het Departement van Binnenlandsche Zaken voor den B.V.L. worden besteed, werden door de Nationale Landstormcommissie bedragen ter beschikking gesteld van de onderscheidene gewestelijke landstormcommissiën voor het doen van betalingen. De verantwoordingsstukken der gewestelijke commissiën werden ten bureele der Nationale Landstormcommissie nagezien, daarna door het Departement van Binnenlandsche Zaken onderzocht en vervolgens aan de Algemeene Rekenkamer aangeboden.

Bedoelde verantwoordingsstukken moesten voldoen aan de eischen van ge-

lijken aard als die, welke volgens de comptabele voorschriften aan bewijsstukken voor Rijksuitgaven worden gesteld.

Overigens wordt driemaandelijks vanwege het Departement van Binnenlandsche Zaken controle ter plaatse bij den comptabele van de Nationale Landstormcommissie uitgeoefend. Deze controle betreft zoowel de kasgelden als de verificatie van de in het kasgiroboek voorkomende uitgaven. Tevens wordt nagegaan of alle door de Nationale Landstormcommissie aan de gewestelijke commissiën gedane geldverstrekkingen en de door die commissiën gedane uitgaven in de betreffende rekeningencourant zijn geboekt. Een voor accord geteekend exemplaar dier rekeningencourant geldt als bewijs, dat overeenstemming bestaat tusschen de administratie van de Nationale Landstormcommissie en die van den betreffenden comptabele van de gewestelijke commissie.

De controle op de uitgaven is na het voorgevallene aanstonds verscherpt in dien voege, dat in het algemeen de betalingen van de gewestelijke commissiën thans loopen over de Nationale Landstormcommissie, die voorts door middel van steekproeven voortdurend controle uitoefent op de noodzakelijk contante betalingen, welke de gewestelijke commissiën daarnaast nog uit te verstrekken kleine voorschotten moeten doen.

Voorts zijn de plaatselijke commissiën niet gemachtigd zelfstandig uitgaven te doen boven een zeer gering bedrag aan kasgeld, dat gemiddeld jaarlijks f 15.— bedraagt. Op de besteding van dit kasgeld wordt bovendien nog toezicht gehouden door de gewestelijke commissiën.

LIMBURGSCH E JAGERS IN VENLO.

De Gewestelijke schietdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Een telegram aan H. K. H. Prinses Juliana.

Het Landstormkorps Limburgsche Jagers heeft op de militaire schietterreinen „Groote Heide“ te Venlo een grooten Korpschietwedstrijd gehouden.

Voor dezen jaarlijkschen schietdag, welke voor het eerst te Venlo plaats vond was de belangstelling zeer groot. Uit alle oorden der provincie waren de vrijwilligers opgekomen om aan de wedstrijden deel te nemen. Dank zij een vlotte regeling konden de wedstrijden, ondanks de ongunstige weersgesteldheid regelmatig worden afgewerkt.

Tal van autoriteiten toonden op het schietterrein hunne belangstelling. Wij merkten o.m. op Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie met den reserve-kapitein der artillerie G. F. Boulogne, secretaris dier commissie, de voltallige Gewestelijke Landstorm-Commissie Limburg met haar voorzitter Mgr. Dr. H. Poels aan het hoofd. Ook de commandant van het Landstormkorps, res.-kolonel J. R. L. Jans ontbrak natuurlijk niet op het appèl en woonde de schiet-



wedstrijden van zijn vrijwilligers bij. Voorts brachten de voorzitter en secretaris van de Gewestelijke Commissie „de Meijerij“ eveneens een bezoek aan het schietterrein, terwijl luitenant-kolonel M. de Jong, waarnemend Garnizoenscommandant, eveneens zijn belangstelling toonde.

Des namiddags vond een officieele ontvangst ten stadhuize plaats. Burgemeester Mr. B. Berger, die zijn belangstelling op het schietterrein toonde, ontving hier met de wethouders de talrijk hiervoren genoemde autoriteiten. De hartelijke welkomst-toespraak van den burgemeester werd beantwoord door luitenant-generaal Duymaer van Twist.

Ook in de middagen hebben de autoriteiten nog een bezoek gebracht aan de schietwedstrijden, die een vlot verloop hadden.

Na afloop der wedstrijden trokken de vrijwilligers onder de lustige marschtonen van de Fanfare naar Venlo om een rondwandeling te maken door het centrum der stad. In de nabijheid der Keulse Poort werd de stoet ontbonden. Hierna verzamelde de deelnemers zich aan een koffietafel in de Feestzaal Nationaal.

Om half acht vond vervolgens in de bovenzal Nationaal de officieele prijsuitreiking plaats. Aan dezen avond verleenden een strijkorkest en het dubbelmannenkwartet „Inter Nos“ hunne medewerking.

De avond werd geopend door Mgr. Dr. Poels, voorzitter der Gewestelijke Landstorm-Commissie Limburg, die in een kernachtige toespraak wees op het groote nut van het instituut.

Hij herinnerde aan het revolutiejaar 1918, toen een beroep werd gedaan op Limburg om het gezag in Holland te helpen handhaven. Overtuigd van de noodzakelijkheid daarvan, was er slechts een halve dag noodig om de Jagers in Noord-Limburg te mobiliseeren. De strijdcree: als 't moet!, is voortgesproten uit de goede gedachte van een Venrayschen Lim-

PBNA De superieure school voor technisch briefonderwijs **ARNHEM**
Bouwkunde, Waterbouwkunde, Werktuigbouwk., Electrotechn., Radio - Chemische Techniek
Vraag gratis Prospectus 5

Nooit 't rookgenot beleefd
Zoo Schimmelpenninck 't geeft!

A. J. KAT - VUURWERKFABRIEK

LEIDEN

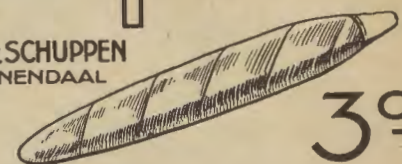
Telefoon: fabriek 1475, huis 1110

LEVERT ALLE SOORTEN VUURWERK

B. J. H. TEN DAM - WADDINXVEEN

TEL. 137

HET adres voor geluidversterkerinstallaties voor Landdagen, enz.

C. VAN SCHUPPEN, ZOETERMEERVraagt
prijsofgave!HET ADRES VOOR
SCHIETSCHIJVEN**TIGER**
SIGAARTJESH. & J. V. SCHUPPEN
VEENENDAAL

Korpsschietwedstrijd te Venlo op 8 September 1936.

burger, die zijn taak ter verdediging van 't vaderland zoo ideaal opvatte.

Mgr. Poels wees verder op den in-treurigen toestand in die landen, waar 't gezag ondermijnd wordt en spoorde aan tot hechte trouw aan het vaandel.

Tot slot noodigde hij allen uit tot het zingen van het Wilhelmus, waarmede de geheele vergadering spontaan instemde. Nadat „Inter Nos” op sublieme wijze enkele liederen gezongen had, verkreeg burgemeester Berger het woord.

Spreeker uitte zijn dankbaarheid op deze vergadering van Limburgsche Jagers te mogen spreken. Hij wees op de preventieve kracht, die uitgaat van het instituut van den Vrijwilligen Landstorm. Deze dag heeft nog een bijzondere betekenis, omdat heden de heuglijke tijding van de verloving van H.K.H. Prinses Juliana bekend werd gemaakt. Burgemeester Berger hoopte, dat nog vele Limburgsche mannen zich zouden aansluiten bij het korps der Jagers om dit instituut nog te verstevigen. Spreeker wilde niet de groote waarde ontkennen van de Burgerwacht, maar van den anderen kant kan de Vrijwillige Landstorm een grootere kracht ontplooiën. Tot slot wees burgemeester Berger op den hechten band, die Limburg aan Oranje bindt. Al zijn wij misschien ook wel eens wat laat met de vlag te steken op ons huis, in ons hart zijn wij de beste vaderlanders. En dat men daarop vertrouwt en rekent, dat is in het verleden reeds meermalen bewezen.

Kolonel Jans, die de sprekers dankte voor hun bezielende woorden, ging vervolgens over tot uitreiken der prijzen.

Telegram aan H.K.H. Prinses Juliana.

De Gewestelijke Commissie Limburg, in feestelijke vergadering bijeen te Venlo, verzond bij het vernemen van de heuglijke tijding van de verloving van Hare Kon. Hoogheid Prinses Juliana, onderstaand telegram:

Aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana te 's-Gravenhage.

De gewestelijke landstorm-commissie Limburg, met honderden vrijwilligers van het landstormkorps „Limburgsche Jagers” voor een grooten Korpsschietwedstrijd te Venlo bijeen, gevoelen zich ten hoogste dankbaar en verblijd door het bericht van de verloving van Uwe Koninklijke Hoogheid met Prins Bernhard van Lippe—Biesterfeld en bieden Uwe Koninklijke Hoogheid eerbiedig gelukwensen aan, onder afsmeeeking van Gods besten zegen voor Uw toekomstig geluk.

De Gewestelijke Landstorm-Commissie Limburg:

Dr. H. POELS, Voorzitter,
Merkus, Secretaris.

Bij de lunch, die plaats had in de Groote Sociëteit Marieweide en waaraan militaire en burgerlijke autoriteiten aanzaten, werd door Generaal Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie te Den Haag, een heildronk ingesteld op Hare Majesteit de Koningin, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Haar toekomstigen Gemaal, Prins Bernhard von Lippe—Biesterfeld.



Autoriteiten bij den korpsschietwedstrijd der Limburgsche Jagers te Venlo op 8 September 1936.

FRANS VAN CAMP - GOUDA
KLEI WEG No. 6
HEERENMODEMAGAZIJN

ROOKT
JAMAYCA SIGAREN

STELLING VAN AMSTERDAM.

Donderdag 17 September j.l. hebben een 1000-tal vrijwilligers van het korps „Stelling van Amsterdam” van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm deelgenomen aan het défilé voor H.K.H. Prinses Juliana en Z.H. Prins Bernard.

Bij den marsch door Amsterdam, zoowel als in het Stadion, klonk meermalen het applaus van het publiek op en bij het défilé hebben de landstormers een goed figuur gemaakt.

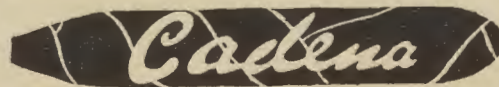
Na het défilé werd gemarcheerd naar het Museumplein, alwaar de troep werd ontbonden.

GEWESTELIJKE COMMISSIE ALKMAAR.

Met ingang van 1 October 1936 is benoemd tot Secretaris-Propagandist der Gewestelijke Landstorm Commissie „Alkmaar”, de heer **Jb. Ottenbros**, Korte Lyceumstraat 10, Alkmaar.

A. W. J. J. BARON VAN NAGELL †

Onder groote belangstelling, ook van de zijde van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, heeft 28 September j.l. de teraardebestelling plaats gehad van den Hoogwelgeboren Heer **A. W. J. J. Baron van Nagell**, in leven Eere-Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Veluwe”.

**BENOEMINGEN, ENZ.**

Bij Kon. Besluit is benoemd bij het wapen der Infanterie, bij den staf van het wapen, tot Reserve Generaal-Majoor, de eervol ontslagen Generaal-Majoor **H. de Jongh**.

Bij Kon. Besluit van 5 October 1936 zijn benoemd en aangesteld: met ingang van 1 November 1936:

tot Generaal-Majoor, Commandant van de 1e divisie, de Kolonel **Jhr. J. T. Alting von Geusau**, van den Generalen Staf, dir. van de Hoogere Krijgsschool; tot Kolonel, Commandant van de 6e Infanterie-Brigade de Luitenant-Kolonel **C. P. Brückel**, Chef van den Staf der 3e Divisie;

tot Kolonel, Inspecteur der Cavalerie, tevens Commandant der Lichte Brigade, de Luitenant-Kolonel **H. F. M. Baron van Voorst tot Voorst**, Commandant van het Reg. Wielrijders;

tot Luitenant-Kolonel, de Majors **P. Dingemans**, van het 4e Reg. Inf.; **J. C. C. Nijland**, Commandant Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”; **J. J. van Diepenbrugge**, van het 1e Regiment Huzaren; tot Res. Luitenant-Kolonel, de Res. Majors **L. F. Apol**, van het Reg. Jagers; **K. A. Rövekamp**, van het 14e Reg. Infanterie; **Y. Baan**, van het 21e Reg. Infanterie; **Mr. W. A. C. van Dam**, van het Reg. Grenadiers; **J. P. Boots**, van het Reg. Jagers;

tot Majoor, de Kapiteins **H. J. Nolthenius**, van den staf van de 3e Infanterie-Brigade; **D. van Voorst Evink**, van den Generalen Staf, T. Ziedses des Plantes, van de 4e Artillerie-Brigade; **F. J. J. F. M. van der Kroon**, der Koninklijke Marechaussee;

tot Kapitein, de 1e Luitenants **B. R. P. F. Hasselman**, van het 2e Reg. Huzaren; **J. J. Jurrissen**, van den Staf der Infanterie;

tot Res. Kapitein, de Res. 1e Luitenants **H. A. C. van Lent**, van het 18e Reg. Infanterie; **D. G. Sanders**, van het 2e Reg. Veld-Artillerie;

bij den Geneeskundigen Dienst der Landmacht tot Res. Officier van Gezondheid der 2e kl., de Res. Officier van Gezondheid der 3e kl. **E. J. J. H. Dubois**;

bij het Vrijw. Landstormkorps Motordienst, tot Res. Kapitein v. sp. d. de Res. 1e Luit. v. sp. d. **S. N. Feddes** van dat Korps;

bij het Vrijw. Landstormkorps Lucht-wachtdienst, tot Res. Kapitein v. sp. d., de Res. 1e Luit. v. sp. d. **J. F. F. Klok** van dat Korps.

Bij Kon. Besluit is eervol ontslag uit den militairen dienst verleend op een door hen gedaan verzoek: aan den Res. Luit.-Kolonel **Ir. J. M. Sweep**, den Res. Kolonel **W. G. van Hoogenhuijze**, beiden van den staf der 7e Infanteriebrigade; Res. Luit.-Kolonel **H. Bierman** van den staf der 6e Infanteriebrigade; Res. Luit.-Kolonel **P. S. Hartogh Heys van Zouteveen** van den staf der 2e Infanteriebrigade; Res. Luit.-Kol. v.sp.d. **Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell**, den Res. Kapitein v.sp.d. **Jhr. A. F. Meijer**, beiden van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „ZEELAND”.

Benoemd tot Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie **H. Bierman**, Segerstraat H. 9, Middelburg; tot Vice-Voorzitter der Commissie **Jhr. Mr. J. Schuurbeque Boeije**, Burgemeester, Zierikzee; tot Commandant van het Landstormkorps „Zeeuwsch Verband” Res. Luitenant-Kolonel **J. H. W. Bruins**, Bergen op Zoom; tot Secretaris der Gewestelijke Commissie: Res. 2e Luitenant **J. G. Eckhardt**, Korte Kerkstraat 5, Goes.

BALLON-VOSSENJACHT ALPHEN A. D. RIJN.

De heer Van der Hagen, plaatselijk leider te Hei- en Boeicop, zond ons een aardig verslag van de daling van den ballon met de initialen B.V.L., die op den Landdag te Alphen a.d. Rijn was opgestegen en te Hei- en Boeicop is gedaald.

Van de motorrijders van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst, die den „vos” op zijn grillige wegen waren gevolgd, was de vrijwilliger Klomp uit Utrecht de eerste, die bij de daling tegenwoordig was, terwijl als tweede aankwam de vrijwilliger Foppen uit Alphen a.d. Rijn.

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK
HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
Leveranciers van de Kanselarij der Nederl.

RIDDERORDEN

Ongericht 1840
DEN HAAG - NOORDEINDE 9
Telefoon 112246 — Giro 13992

Cliché Boelaars
's-Gravenhage, Tel. 117505 *

HOLLANDSCHE KRIMPZALM

IN MOOTEN

WIJNBELT & Co., Woudrichem, Tel. 6
Exploitatie van Zalmvisscherijen

F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS

LANDDAG TE BEETSTERZWAAG

De Friesche B. V. L. paraat — Ongeveer 8500
bezoekers — Een defilé van 2000 man — Prachtig
zomerweer — Toespraken o.m. van den Minister van
Binnenl. Zaken en van den Commissaris van de Koningin

Beetsterzwaag stond Woensdag 2 September in het teken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, een Landdag in het bijzonder voor den Zuid-Oosthoek van Friesland.

Groote belangstelling.

Reeds vroeg in den morgen kwamen de landstormers naar Beetsterzwaag, waar te ruim 8 uur de schietwedstrijden aanvingen, terwijl in den loop van den morgen tevens behendigheidswedstrijden van het V.L.S.K. Motordienst werden gehouden.

Inmiddels bleef de stroom van belangstellenden aanhouden en in den loop van den dag kon dan ook geconstateerd worden, aldus het verslag van het Nieuwsbl. v. h. Noorden, dat het bezoek van landstormers zoowel als van belangstellenden enorm was. Eenig idee daarover kreeg men bij het defilé, maar meer nog in den middag op het uitgestrekte landdagterrein, dat tijdens de redevoering door een dichte menschenhaag was omgeven.

Officieele ontvangst.

Te 11.30 had de officieele ontvangst ten gemeentehuize van Opsterland plaats, waar burgemeester Bleeker een woord van welkom sprak tot de autoriteiten en verdere genoodigden. Bij deze ontvangst was mede tegenwoordig wethouder Wijmenga en de gemeente-secretaris, de heer J. de Bruin.

De burgemeester richtte zich in 't bijzonder tot den Commissaris der Koningin, tot Luit.-Generaal Duymaer van Twist en Generaal-majoor De Iongh, inspecteur van den Landstorm.

Het woord werd nog gevoerd door Luit.-Generaal Duymaer van Twist en door Mr. J. W. Tijsma, kantonrechter te Leeuwarden, die aan de afd. Opsterland van den B.V.L. een medaille aanbod als erkenning van de voorbeeldige wijze waarop die afdeeling haar taak vervult.

Het defilé.

Een der hoogtepunten van den dag was het defilé der afdeelingen, welk defilé — 2000 man sterk — stond onder commando van Kapitein G. J. Olsman te Heerenveen.

De autoriteiten, voor wie gedefileerd werd, hadden zich opgesteld op het gazon voor de woning van den burgemeester. Onder de zeer velen die daar aanwezig waren, voor een groot deel verge-

zeld van hunne dames, merkten wij op: Minister De Wilde, den Commissaris der Koningin in Friesland, oud-Minister Van Dijk, Luit.-Gen. Duymaer van Twist, Gen.-Maj. H. de Iongh, vele hoge rechterlijke autoriteiten, nagenoeg alle burgemeesters uit Z.-O. Friesland, vele reserve-officieren uit deze provincie en de leden van het Friesch Nationaal Comité.

Onder opwekkende marschmuziek van de Kon. Marine Stafmuziek marcheerden de vele afdeelingen met hun fraaie vaandels.

In de colonne liep ook mede een peloton vendelzwaaiers uit Eindhoven. Een kleurig gezicht, de mannen in hun sierlijk costuum dragend hun fraaie vlaggen, waarmee ze later op het terrein hun behendigheid hebben getoond.

Opening Landdag.

Nadat de muziek enkele nummers had uitgevoerd, betrad de voorzitter van het landdag-comité, burgemeester Bleeker, het spreekgestoelte en wees er op, dat er groote ernst ten grondslag ligt aan den B.V.L. en ook aan dezen dag. Al mogen allen ook met de beste bedoelingen bezield zijn, toch weten we allen, dat wij niets kunnen doen, maar dat alles aan een Hoogere Macht is onderworpen. Teneinde nu ook te kunnen voldoen aan den wensch van een groot aantal aanwezigen, verzocht spreker ds. *Bootsma*, legerpredikant, te willen voorgaan in gebed.

Nadat ds. *Bootsma* het Onze Vader had uitgesproken, opende de voorzitter de samenkomst en heette alle aanwezigen hartelijk welkom.

Spreker moest dan allereerst mededeelen, dat dr. Colijn bericht van verhindering heeft gezonden, omdat hij te Enschedé moest zijn.

Ook de ministers dr. Deckers, dr. Slotemaker de Bruïne, van Schaik en Oud konden niet aanwezig zijn.

Spreker heette in het bijzonder welkom minister de Wilde, die zich de groote moeite getroost heeft om naar hier te komen.

Het voorstel om een telegram van hulde en trouw aan de Koningin te zenden, werd met luid applaus begroet.

Toespraken.

Hierna sprak de Commissaris der Koningin *Mr. P. A. V. Baron van Harinxma thoe Slooten*, voorz. van het eere-comité.

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria”

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16
Groote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.

Dat zooveel zich scharen rondom het gezag is vooral te danken aan het schitterende voorbeeld dat de draagster der Kroon aan haar onderdanen geeft.

Niet steeds is de groote meerderheid de meester. Een kleine groep, goed georganiseerd, kan naar de macht grijpen. Dat is niet alleen in '18, maar ook in 1903 gebleken.

Telkens echter kon de Regeering daar door krachtig optreden de overhand houden, zoodat de goedwillende meerderheid niet door een kleine groep werd geknecht. De B.V.L. nu wil zich niet anders stellen dan achter de Regeering.

Oud-minister van Dijk zeide o.m. dat elke natie zijn zegeningen en rechten ontvangen heeft en dat elke natie een roeping heeft in het wereldplan Gods. Opgekomen moet worden — zoo ging spr. verder — voor al datgene wat de natie is toevertrouwd. Nu zal dit niet altijd kunnen geschieden door woorden alleen, doch er zullen ook offers gebracht moeten worden. Daarom moeten er groepen van ons volk werken voor het eene groote doel, dat de B.V.L. zich voor oogen heeft gesteld, n.l. de handhaving onzer rechten. De landstorm heeft niet te strijden met een vijand buiten onze grenzen, maar heeft den strijd te voeren tegen den vijand, die ons volksbestaan bestrijdt, tegen de revolutionaire stroomingen, tegen communisten, maar ook tegen nationaal-socialisten.

Rede Minister de Wilde.

Dan betrad de Minister van Binnenlandse Zaken, *Z.Exc. Mr. J. A. de Wilde* het spreekgestoelte.

De Minister wees er op — wij volgen hierbij het verslag van de *Leeuw. Crt.* — dat deze landdag gehouden wordt onder ernstige internationale omstandigheden. Onrust heerscht er in geheel de wereld.

Wij als volk van Nederland hechten, zooals uit de geschiedenis blijkt, waarde aan die hervormingen, welke langs wettige wijze verkregen worden en waarbij met geestelijke wapenen wordt gestreden. Dan heerscht er geen burgeroorlog en vloeit er geen burgerbloed. Wel kan het heet toe gaan, maar dan zal toch ook de minderheid van het volk nog invloed kunnen uitoefenen op den gang van zaken en zal ook die minderheid haar mening naar voren mogen brengen.

Wij moeten trachten de revolutie buiten onze grenzen te houden, maar toch is de geest der revolutie ook in ons land merkbaar.

Als wij kennismaken van de verschillende schrifturen, dan worden wij getroffen door de vele verdachtmakingen welke men gebruikt.

Men maakt misbruik van de economische omstandigheden, men maakt misbruik van de vrijheid. Wij moeten echter tegen den geest der revolutie in 't geheel komen. Daarvoor hebben wij onzen B.V.L., die de vrijheid van geweten en godsdienst hoog houdt en die wil strijden voor behoud van de vrijheden van ons land.

Spreker wees er op, dat ons land met dankbaarheid den verjaardag van onze Vorstin heeft herdacht en dat is een voorrecht. Waar Oranje heerscht, daar is geen plaats voor dwingelandij.



Alle getrouwe vaderlanders, van wat politieke of godsdienstige richting ook, moeten zich eendrachtig scharen om den troon van Oranje. Gij, mannen van den B.V.L., wilt u geven ter voorkoming van de verschrikkelijkste van alle oorlogen, n.l. den burgeroorlog. Hulde daarvoor. Spr. eindigde met den wensch, dat ook deze landdag vrucht en bezieling. moge afwerpen.

Generaal *H. de Iongh*, inspecteur van den Landstorm, die hierna het woord kreeg, sprak den wensch uit, dat de B.V.L. nooit dienst zal behoeven te doen. Spreker heeft tijdens de inspectie de Friesche B.V.L.-ers leeren kennen en het heeft hem goed gedaan, dat zooveel personen aan het defilé hebben deelgenomen, die „als het moet”, ook hun steun aan de Regeering zeker zullen geven.

Pater *Borromaeus de Greeve* wees er op, dat in dezen tijd van woelingen de propaganda voor den B.V.L. noodzakelijk blijft. Laat u niet bedriegen, zoo vervolgde spr., door hen die de revolutie voorstaan en laat u niet in het een of ander avontuur betrekken, maar houdt u vast aan het staatkundig ideaal, een krachtige regeering en volksinvloed.

Noch van communisme, noch van nationaal-socialisme moeten wij iets hebben. Daarom, B.V.L., blijft paraat. Wij willen geen dictatuur. Wij willen de vrijheid behouden die wij hebben. Bouwt op God almachtig en aanvaardt wat Hij ons geeft. Bescherm uw huis, uw school, uw kerk. Gij wilt toch ook niet, dat uw Vorstinne van den troon zou worden gejaagd, of dat zij in een glazen kastje zou worden geplaatst? Die geloof in God, dat hij bidde, en die niet geloof, hij late ons toe, dat wij bidden. Laat ons dan te zamen worstelen door deze moeilijkheden heen in eer en liefde, tot dat de zón weer komt over Europa en ons land.

Generaal *Duymaer van Twist* herinnerde aan de Novemberdagen van 1918, toen de Friesche vrijwilligers zich naar Den Haag begaven en daar in de voorste rijen stonden, de Friezen, die zich zoo nauw verbonden voelen aan het Koningshuis.

Spreker bracht een woord van dank voor de groote opkomst en het machtige defilé. Met een lang leve de Koningin en de Friesche vrijwilligers eindigde spreker.

Ds. *Oskamp* zag den B.V.L. als een krachtig afweermiddel tegen oproer en opstand. God wijst ons de plaats aan welke wij in de rij der volken zullen innemen en daarom hebben wij die plaats te bewaren en te verdedigen, „als het moet”.

Mr. *Wendelaar* zeide o.m.: Juist in een tijd als deze, nu ons zooveel ontvalt, komen wij tot het besef van de groote waarde van ons geloofsleven, en onze rechten en vrijheden. Dat alles kan in gevaar komen, doch desnoods met geweld van wapenen zullen wij het verdedigen. Vrijheid en gezag zijn de twee peilers waarop ons volksbestaan rust.

Mr. *Tijsma* sprak hierna een kort woord, waarin hij dank bracht aan generaal Duymaer van Twist voor alles wat

AUTOBUS-ONGEVALLLEN

Reeds voor f 2.50 per jaar verzekeren wij:

A. f 5.000.— BIJ OVERLIJDEN

B. f 10.000.— BIJ INVALIDITEIT

tengevolge van spoor-, tram-, autobus-ongevallen enz. over de geheele wereld.

Voor hogere bedragen premie naar evenredigheid.

Opgave van naam, adres, beroep en geboortedatum is voldoende.

Geen poliskosten, uitsluitend zegel f 0.50.

NIEUWE HAV BANK

Hoofdkantoor Schiedam, Postgiro 19154.

Bijkantoor Amsterdam, Damrak 95-96, Telefoon 32020.

Bijkantoor Den Haag, Hooge Nieuwstraat 34, Telefoon 180588.

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming
Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

„KNAL”
SMAAKT ALS CHAMPY



*Landdag te
Beetsterrwaag*

HOTEL CARELSHAVEN - DELDEN

gelegen te midden der Twickelsche bosschen, aan den Rijksweg
Delden—Hengelo

Modern comfort **TEL. 305**

hij voor den B.V.L. gedaan heeft en aan burgemeester Bleeker, voor de wijze waarop deze landdag is geregeld.

Burgemeester Nauta sprak als voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie een slotwoord. Spr. dankte de autoriteiten en o.m. ook de burgemeesters voor hun aanwezigheid en eindigde met den wensch dat ook deze toogdag er toe mag medewerken, dat in deze omgeving zich velen bij den B.V.L. zullen aansluiten.

Tusschen de toespraken demonstreerden de Eindhovensche vendelzwaaiers.

Des avonds.

's Avonds werd het openluchtspel „Skaed en Ljocht” opgevoerd, hetwelk zich in een buitengewone belangstelling mocht verheugen.

Enkele uitslagen.

Korpswedstrijd: 1e pr. Haskerland, hoogste korpsschutter F. Semplonius, Joure; 2e pr. Tietjerksteradeel, H. v. d. Wielen, Bergum (na loting); 3e pr. Achtkarspelen, Tj. Meijer, Gerkesklooster; 4e pr. Leeuwarden, K. Drexhage, Leeuwarden; 5e pr. Opsterland, A. Meestringa, Duurswoude.

Personeele wedstrijd: 1. R. Kok, Surhuisterveen, 50 punten (de eenige die dit aantal behaalde).

49 punten: H. Steeman, Leeuwarden; F. Moedt, Delfstrahuzen; J. Hoekstra, Suameer; I.J. Jaarsma, Tjerkwerd; J. Holtrop, Stobbegat; M. Fokkema, Halum; W. Kooistra, Oudega (Sm.); G. Dupon, St. Johannesga; Tj. Koopmans, Hommerts; K. S. Kooij, Wolvega; H. J. Wilmink, Westermear bij Joure; O. Boschma, Twijzelerheide; J. D. Douma, Bergum; J. R. Binnedictus, Garijp.

Vrije baan. 70 punten: J. Taekema, Wijnjeterp; D. Arema, Buitenpost; W. Dijkstra, Buitenpost; M. Tjoelker, Sur-

huizum; M. ter Heide, o.d. St. Nicolaasga.

Bij de bekendmaking der prijzen werd hulde gebracht aan de heeren J. Pars en W. de Vries te Leeuwarden voor hun voortreffelijk voorbereidenden arbeid en voor het werk dezen dag verricht.

VAN DE AFDEELINGEN.

Duiven. Op Zaterdag 3 October des avonds 8 uur had in het Café Snelders de prijsuitreiking van den gehouden schietwedstrijd plaats.

De bijeenkomst stond onder leiding van den voorzitter der plaatselijke commissie en burgemeester, baron Van Dorth tot Medlers, die een kort openingswoord sprak.

Hierna sprak de heer Jalink, uit Apeldoorn, een opwekkend propagandawoord; de reservekapitein Goedhart zette uiteen den toestand in de landen onder revolutionaire leiding en besprak de noodzakelijkheid van nauwe aansluiting, waarna hij een warm pleidooi voerde voor ons „Landstormblad”, terwijl vervolgens op de hem eigen aangename wijze de secretaris der gewestelijke commissie, kolonel b. d. W. van Ingen Schouten, de prijzen uitreikte.

De voorzitter sloot met een kort woord aan allen, die tot het welslagen dezer bijeenkomst hadden medegewerkt.

Hummelo en Keppel. Nadat nog een onderling schietwedstrijdje was gehouden, had Donderdag 8 October in de zaal Enghuizen de uitreiking der prijzen van den plaatselijken schietwedstrijd plaats.

De voorzitter, burgemeester Cordes, opende de vergadering en gaf allereerst het woord aan den propagandist, den heer Jalink, uit Apeldoorn, die in een kort woord de leden opwekte tot trouw aan den gouden standaard van den B.V.L.; steun aan het wettig gezag.

Vervolgens sprak de korpscommandant, overste Buurman, een hartelijk woord tot de leden der afdeling, onderlinge kameraadschap bepleitende.

De reservekapitein Goedhart wees hierna op den toestand in de omliggende landen, waar de gezagshandhaving door de overheid onder den invloed van revolutionaire stroomingen verslaptte of wel onttaardde in een dictatorschap, dat de volksvrijheden aan banden legde, en besprak voorts de groote beteekenis van het Landstormblad voor onze organisatie.

Hierna kon door den secretaris der gewestelijke commissie, kolonel b. d. v. Ingen Schouten, na een woord van dank aan hen, die medewerkten tot het bijeenbrengen van de prijzen, een keurige collectie kunstvoorwerpen aan de prijswinnaars uitreiken.

Na een woord van dank aan sprekers en aanwezigen sloot de voorzitter de vergadering, waarna spontaan het „Wilhelmus” werd gezongen.

Hotel „HOBBEL”

P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

GARAGE „CITAX”, GOUDA

IS en BLIJFT het adres voor TAXI's en LUXE AUTO's!

PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000



26 OCTOBER A.S.

heeft de eerste vertooring van de nieuwe B.V.L.-klankfilm

„DE LANDSTORM ROND ORANJE”

plaats. Reeds nu zijn alle beschikbare plaatsen uitverkocht! Er is een enorme belangstelling voor.

WEET U,

dat óók BIJ U deze film VERTOOND kan worden? Aanvragen te richten aan den Secretaris van UW Verband.

DE LOTGEVALLEN VAN KAS EN RESERVE.

„M'n naam is Reserve! en ik zoek een patroon. Ik beloof U, dat men op mij kan rekenen als 't moet!”



„M'n naam is Kas! en ik zoek een knecht. Zoo een, waar ik, als 't moet, van op aan kan!”



„Je bent wel erg mager, Reserve”. „Ik zal m'n best doen in Uw dienst dikker te worden, Mr. Kas”.

MILITAIRE OEFENINGEN IN TWENTE.

De motorartillerie uit Naarden te gast. — Een goed geslaagde tweedaagse oefening. — De motorafdeling van den B.V.L. in het geweer.

Men schrijft uit Twente aan de „Nieuwe R'damsche Courant”:

Er komen niet vaak militairen naar Twente. Alleen zoo af en toe in den zomer eens een groepje reserve-officieren, die hier kader-oefeningen komen houden. Verder blijft vooral

het Oosten van Twente — bij Markelo en Helleendoorn zijn al eens manoeuvres in grooter verband gehouden — van den aanblik van landsverdedigers gespeend. Merkwaardig overigens, dat nergens in dit vlak bij de grenzen gelegen industriegebied een garnizoensstad is te vinden.

De laatste dagen echter is het in Twente anders geweest dan gewoonlijk. Uit Naarden was een afdeling motorartillerie, bestaande uit een staf en twee batterijen van ieder vier stukken van 10 c.M. veldgeschut naar hier gekomen en twee dagen lang is hier geoefend. Woensdagmiddag arriveerde de troep, die ongeveer

250 man telde, in Delden en werd daar ingekwartierd. Donderdagmorgen trok men naar het grensgebied bij Vasse en Ootmarsum, Vrijdag werd onder den rook van Enschedé geopereerd en vooral toen was de publieke belangstelling buitengewoon groot.

Voor het eerst maakte Twente hier kennis met de motorartillerie en met geschut, waarop de nieuwste vindingen zijn toegepast. Vooral de verplaatsing trok de aandacht. Als trekauto's werden n.l. zoogenaamde Tradotrekkeurs gebruikt, die eerst sedert kort in gebruik zijn bij het leger en vooral in moeilijk terrein tot bewonderenswaardige prestaties in staat zijn. Het terrein, waarin men bij Vasse en En-

schede manoeuvreerde, bood moeilijkheden te over, maar gemakkelijk werden deze overwonnen, hetgeen er niet weinig toe heeft bijgedragen, dat men hier bewondering heeft gekregen voor dit onderdeel van onze landmacht.

Vermelding verdient, dat men de frontlijnen, waarin geopereerd werd, met opzet niet heeft gekozen in de richting van de zoo nabije grens, doch steeds daarvan afgekeerd. Het is n.l. een goede militaire gewoonte, om op dit punt de gevoeligheid van nabijgelegen staten te ontzien, zooveel als maar mogelijk is en er is dus niet geoefend met als veronderstelling een aanval uit Oostelijke richting. In het nabijgelegen Duitsland is nog al eenige aandacht aan deze oefeningen geschonken en men heeft er dus goed aan gedaan, ook thans deze usance in acht te nemen.

Ingekwartierd werden de militairen in Delden en Ootmarsum en in beide plaatsen is de verzorging boven allen lof verheven geweest. Trouwens: ook de medewerking van het publiek liet niets te wenschen.

De oefeningen stonden onder algemeene leiding van overste von Freytag Drabbe en waren ontworpen door kapitein Wanninkhof, uit Naarden. Met de uitvoering der opdrachten was belast kapitein van den Abeelen.

Gisteren zijn oefeningen gehouden door de gemotoriseerde afdelingen van den B.V.L. Evenals de oefeningen van de motorartillerie verleenden hieraan vliegtuigen hun medewerking, bij de motorartillerie toestellen van Soesterberg bij de oefeningen van den B.V.L. sportvliegers uit Twente, die bij den B.V.L. zijn aangesloten. De landstormers vertrokken Zaterdagmiddag uit Hengelo en rukten via Borne naar Saasveld op. Daar stelde de uit ongeveer 400 man bestaande afdeling zich verdekt op, terwijl de vliegtuigen tot taak hadden, de motorafdeling op te sporen. Toen de duisternis was ingevallen werd Zaterdagavond de afdeling in tweeën gesplitst, waarna beide deelen tegen elkaar opereerden.

Verscheidene autoriteiten, o.w. de commissaris der Koningin in Overijssel, mr. A. baron van Voorst tot Voorst, gaven van hun belangstelling blijk.



VLAGGEN - VAANDELS - STANDAARDS
DIPLOMA'S } SPORHANDEL
INSIGNES } GROOTENDORST
BEKERS - MEDAILLES - KRANSEN

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

Café-Rest. „Zomervorm”
144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
tegenover het Landstormhuys
bledt U service en comfort tegen matige prijs



Uit de Afdeelingen

Abcoude, 4 en 5 Sept. Gewestelijke schietwedstrijden voor de afdeelingen Abcoude-Proostdij, Baambrugge, Ankeveen, Muiden, Norderhorst den Berg, Vreeland, Waver-Amstel, De Nes, Weesperkarspel en Ouderkerk a. d. Amstel.

De wedstrijden werden met een prettig woord geopend door den gewestelijken secretaris, majoor H. A. Kloos. Veel autoriteiten deden van hun belangstelling blijken. Aan het einde van den tweeden dag werden de wedstrijden met een toepasselijk woord door den korpscommandant, den res. kolonel C. M. Donck, gesloten, die tevens de prijzen uitreikte.

De uitslagen waren:

Korpsbaan:
Schersschutters, 1e prijs Ouder Amstel, 228 p.; 2e prijs De Nes, 227 p.; 3e prijs Baambrugge, 227 p.; 4e prijs Waver Amstel, 226 p.
1e klasse: 1e prijs Abcoude-Proostdij, 216 p.; 2e prijs Waver Amstel, 215 p.; 3e prijs Weesperkarspel, 215 p.; 4e prijs Baambrugge, 194 p.
Personeele baan:

Koningsschutters: 1e prijs W. v. d. Meer, 48 p.

Schersschutters: 1e prijs A. Mebus, 49 p.; 2e prijs G. J. W. Sieverding, 49 p. (na loting); 3e prijs G. Brouwer, 48 p.; 4e prijs J. J. Blok, 48 p. (na loting).

1e klasse: 1e prijs K. v. Doorn, 47 p.; 2e prijs D. de Beus, 47 p. (na loting); 3e prijs H. de Groot, 46 p.; 4e prijs A. J. Copier, 46 p. (na loting).

2e klasse: 1e prijs A. J. Mulder, 48 p.; 2e prijs W. Driessen, 47 p.; 3e prijs M. Moerman, 47 p. (na loting); 4e prijs W. Burger, 45 p.

Achtarspelen, 26 Aug. Te Drogaham werd heden de jaarlijksche gemeentelijke schietwedstrijd gehouden. Voor dezen wedstrijd was groote belangstelling. Enkele uitslagen:

Korpswedstrijd: afd. Buitenpost 1e prijs, 223 p.; Drogaham 2e prijs, 217 p.; Surhuizum 3e prijs, 217 p.; Surhuisterveen 4e prijs, 217 p.

Als hoogste korpschutter werd een medaille uitgereikt aan: D. Adema, Buitenpost; J. Veenstra, Twijzel; P. van der Veen, Drogaham; R. Reitsma, Rottevalle; J. Kramer, Surhuisterveen; J. Mulder, Surhuizum; B. van der Veen, Augustinusga; Tj. Meijer, Gerkesklooster.

Schietwedstrijd schersschutters A: J. V. nstra, Twijzel, 49 p.; H. Brouwer, Twijzel, 48 p.

Schersschutters afd. B: M. Kramer, Surhuizum, Abr. Spinder, Harkema-Opeinde, 48 p.

Aduard, 19 Sept. Gisteravond werd bij Blomsma een schietwedstrijd gehouden door den B.V.L., onder leiding van den commandant, den heer Ubels. Een 30-tal schutters was opgekomen. Ook 2 commissieleden waren aanwezig. Prijzen werden behaald in de afd. schersschutters door de heeren G. v. Til en R. Holthrop. In de 1e kl. de heeren Poppenga en Jansen. In de 2e kl. de heeren G. Knoop en K. Zantinge. Door kapitein de Jonge werden de prijzen uitgereikt. Besloten werd op 3 Oct. met scherp te schieten, wanneer er voldoende deelname is. Er gaven zich 12 personen op.

Alblasserdam, 29 Aug. Schietwedstrijd. Koningsschutters: 1ste prijs A. v. Herpen, 100 p.; Schersschutters: 1e prijs C. A. v. Loon, 98 p.; Schutters 1e klas: 1e prijs M. J. S. Schults, 91 p.

Enkele leden van de plaatselijke commissie hadden prijzen ter beschikking gesteld; de voorzitter, de heer G. v. d. Koogh, gaf een zilveren vulpotlood.

Amersfoort, 26 Sept. Alhier werd een korpschietwedstrijd van de „Nieuwe Holl. Waterlinie" gehouden, waarbij fraaie prijzen ter beschikking waren, o.m. zilveren medailles van den Commissaris der Koningin te Utrecht, van de gemeenten Utrecht, Baarn, Wijk bij Duurstede, de Bilt, Soest en Culemborg; een bronzen medaille van de gemeente Amersfoort; een zilveren beker van generaal-majoor, adjudant in buitengewonen dienst van H. M. de Koningin, commandant 4e divisie, J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst, Amersfoort; een zilveren medaille van kolonel der Artillerie G. Doorman, garnizoenscommandant te Amersfoort; een zilveren medaille van res. luitenant-kolonel der cavalerie A. Blussé van Oud Alblas; een zilveren lauwerkrans van den res. luitenant-kolonel M. Barrik Bles, oud-commandant van het korps; een zilveren medaille van den res. majoor Y. Baan, commandant van het korps en

een zilveren medaille, beschikbaar gesteld door de Soplafabrieken.

In den loop van den dag heeft generaal Dymaer van Twist, die vergezeld was van kapitein Boulogne, een bezoek aan den wedstrijd gebracht.

Baardwijk, 12 Sept. Schietwedstrijd. Wegens de verloving van Prinses Juliana met Prins Bernhard had de plaatselijke leider, de heer W. v. d. Mee, voor een versnapering gezorgd, wat door de leden zeer op prijs werd gesteld.

Er werd geschoten met K.S.O. op 15 M. afstand. Enkele uitslagen:

E. de Vries, 94 p.; C. de Jong, 91 p.; A. v. Tuijl, 90 p.

Borger, 5 Sept. Wedstrijd tusschen B.V.L. en Burgerwacht, waarbij de B.W. het best voor den dag kwam. Van den B.V.L. kreeg A. Huijning een eersten prijs met 79 pt.

Tot groot genoegen werd nog geschoten op een aantal pijpen en pijpekoppen, waarbij menige treffer den kop in één keer totaal vermorzelde.

Borssele, 10 Sept. L. Nieuwenhuize en P. Karelse behaalden ieder het maximum van 100 punten.

Bruinisse, 29 Aug. De B.V.L. organiseerde een welgeslaagd oranjeveest. De feestelijkheden werden door burgemeester S. Hage met een kort woord geopend. De Oranjesgarde voerde een viaggen- en lintenspel uit. Voor de leden van den B.V.L. was er een schietwedstrijd aan verbonden. Hoogste schutter Th. Kik met 89 p. (max. 100). Ook werden volksspelen gehouden.

Delft, 23 Sept. Op de schietbaan te Delfgauw is de jaarlijksche wedstrijd gehouden om den zilveren wisselbeker tusschen een 5-tal schutters van den B.V.L. te Delft en een 5-tal van de Delftsche Burgerwacht.

De B.V.L. behaalde 583 p., de Burgerwacht 614 p.

Deventer, 14 Sept. In het Parochiehuis aan de Kerkstraat heeft een prijsuitreiking plaats gehad. Enkele uitslagen:

Koningsschutters: 1e pr. H. J. Koers; 2e pr. R. Klein Woolthuis.

Schersschutters: 1. J. Meijer; 2. H. P. Rouwendal; 3. W. Kusters.

Schutters 1e klasse: 1. H. J. H. Kremer; 2. F. ten Zweep; 3. J. Eskes.

Schutters 2e klasse: 1. H. Drevel; 2. H. Harmen; 3. C. J. de Feyter.

Deventer. De afdeling Deventer heeft deelgenomen aan het bloemencorso op Koninginnedag. Een keurig versierde wagen met daarop den spittenden landman. Het geheel een opwekking om zich aan te sluiten bij den B.V.L.



De afd. Deventer op Koninginnedag.

Didam, 29 Aug. Wedstrijd van Didam en omringende afdeelingen.

Korpsprijzen: 1e prijs Gendt, 236 p.; 2e prijs Groessen, 233 p.; 3e prijs Babberich, 233 p.

Diessen, 14 Sept. J. C. Vingerhoets haalde met 98 p. den eersten prijs.

Doesburg, 29 Aug. Koninginnedagschietwedstrijd. Geschoten werd met Long Rifflepatronen op 20 Meter. Eerste prijs A. H. Everts, met 89 p. (beker).

Dokkum, 17 Aug. Van de afd. Aalzum behaalde H. v. d. Velde den eersten prijs, 99 p.

Dongen, 24 Aug. Wedstrijd onder leiding

RIDING KIT - ORIGINEELE ENGELSCH

Rijpantalons naar maat
f 16.- tot f 40.-
Geconfectioneerd
f 17.-, f 20.- en f 23.-
Rijcolberts naar maat
vanaf f 25.-
Geconfectioneerd
f 20.- en f 25.-

L. BAKKER,
Bespoke Tailoring
314 Laan v. Meerdervoort
Tel. 334788 - 's-Gravenhage



van den plaatselijken leider, den heer C. J. J. v. Dongen.

De eerste 3 prijswinnaars zijn: P. van Dongen, 45 p.; 2. A. Cloin, 44 p.; 3. J. van de Sanden, 44 p.

Enschede, 12 Sept. Groote optocht ter gelegenheid van de verloving van onze Kroonprinses. Aan dezen rondgang door de stad werd ook deelgenomen door een 100-tal vrijwilligers uit Enschedé en Glanerbrug. Het muziekkorps „Wilhelmina" uit Glanerbrug, marcheerde aan het hoofd van de troep. Het commando was in handen van den plaatselijken leider van de afdeling Enschedé, Mr. J. M. J. Baak.

Erp, 4 Sept. J. v. d. Rijt behaalde den eersten prijs met 45 p.

Fijnaart. De heer A. A. Nijhoff heeft wegens vertrek uit de gemeente zijn ontslag genomen als plaatselijken leider. Een woord van dank voor hetgeen de heer Nijhoff gedurende zijn leiderschap in het belang van de afd. Fijnaart heeft gedaan is hier zeker niet misplaatst. Als opvolger van den heer Nijhoff is door de gewestelijke commissie aangewezen de heer B. Lanning, alhier.

De schietoefeningen der afdeling Fijnaart zullen gedurende de a.s. wintermaanden weder worden gehouden elken Vrijdagavond van 7-9.30 uur.

Binnenkort zal een plaatselijke wedstrijd worden gehouden, terwijl omstreeks Januari a.s. de „wisselbeker" weer zal worden veroverd.

Ginneken, 21 Sept. Wedstrijd op de Geldersche heide van de afdeelingen Ginneken, Bavel en Ulvenhout. Eerste prijs: J. Schuurmans uit Ulvenhout met 95 p.

Goirle, 14 Sept. Besluit van den jaarlijkschen onderlingen schietwedstrijd, waarvan hieronder enkele uitslagen (over 10 series) met maximum 500 punten; 1. A. v. Laarhoven, 466 p.; 2. G. Copal, 465 p.; 3. Th. de Rooij, 464 p.

Grijpskerk, 31 Aug. M. Penninga, 96 p.

Haafden. Eenigen tijd geleden werden te Haafden schietwedstrijden georganiseerd. Deze wedstrijden, waaraan door de afdeelingen Herwijnen en Waardenburg, alsmede door de afd. Haafden zelf werd deelgenomen, waren gesplitst in een korpswedstrijd, personeelswedstrijd en een vrijen baanwedstrijd en zijn alleszins geslaagd. Vooral voor de vrije baan bestond veel animo.

Des avonds half negen had in café Leeuwis de prijsuitreiking plaats, alwaar de talrijke prijzen groepsgewijze waren uitgestald.

Toen de gelukkige prijswinnaars op een enkele uitzondering na allen aanwezig waren, opende de burgemeester van Haafden, als voorzitter der plaatselijke commissie, de bijeenkomst, allen hartelijk welkom heetende, in 't bijzonder zijn ambtgenoot van Herwijnen, die en door het aanwezig zijn en door het beschikbaar stellen van een korpsprijs toont mede te leven met den B.V.L.

Na deze hartelijke begroeting werd overgegaan tot prijsuitdeling, waarop de secretaris der wedstrijdcommissie, de heer J. van Arkel, zich van zijn taak kweet.

Haren, 7 Sept. J. Aafman, 98 p. De prijzen werden door kapitein De Jonge uitgereikt.

Heeswijk, 15 Sept. Joh. van der Pas Pzn., 97 p.

Hennaarderadeel, 8 Sept. Te Welsrijp werden door de vier afdeelingen van den B.V.L. in Hennaarderadeel de jaarlijksche schietwedstrijden gehouden om den fraaie wisselbeker, aangeboden door den burgemeester. De uitslag was: Oosterend, 447 p.; Welsrijp, 443 p.; Wommels, 423 p. en Roodhuis, 417 p. De afd. Oosterend legde door dezen uitslag voor de tweede maal beslag op den wisselbeker.

's-Hertogenbosch, 24 Aug. Propaganda-samenkomsten in het tehuis voor militairen in de Krullaertstraat met als spreker de heer Jalink, en in een der zalen van de R.K. Militaire Vereeniging met als spreker fourier Jac. Bak.

Een knipsel uit het verslag van de eerste vergadering:

„Nadat velen der bezoekers zich als lid van den B.V.L. hadden laten inschrijven..."

Van de tweede vergadering:

„...nagenoeg alle leden gaven zich voor het lidmaatschap op..."

Bravo!

Hoogkerk, 16 Sept. Eerste prijswinnaar S. Faber. Na afloop van den wedstrijd werd door burgemeester F. Tjaberings een korte redevoering gehouden in verband met de verloving van onze Prinses, welke met een driewerf hoera voor de Koninklijke Familie werd besloten.

Den Hoorn, 26 Aug. Na den wedstrijd tusschen B.V.L. en Burgerwacht reikte burgemeester Van Gent den wisselbeker, die nu voor de derde maal in handen kwam van de afd. B.V.L. Schipluiden-Dorp uit aan den plaatselijken leider, den heer A. van Santen. Spr. feliciteerde deze afd. en sprak den wensch uit dat op een volgende wedstrijd met dezelfde animo om dezen beker zal gekampt worden.

Klundert, 29 Aug. Eerste prijswinnaar J. van Endhoven met 83 p. Er werden 24 prijzen uitgereikt.

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen

✳ Prima werk en voordeelige prijzen ✳

Leidschendam, 30 Sept. Heden had de officiële opening plaats van het nieuwe schietlokaal van den B.V.L. Onder de aanwezigen merkten wij o.m. op kapitein Boulogne, majoor Boots en echtgenoot, vaandrig Boots, den heer en mevr. Meeuse, den plaatselijken leider, kapitein v. d. Zande en echtgenoot, vertegenwoordigers van Voorburg, Nootdorp en Voorschoten, den heer Roijaards en Perquin.

De burgemeester wijdde eenige woorden aan de verloving van Prinses Juliana en Prins Bernhard, begroette speciaal kapitein Boulogne en stelde het op hoogen prijs, dat majoor Boots en echtgenoot hier aanwezig waren. Hij bracht hulde aan den heer Perquin voor het vele, dat deze tot stand heeft gebracht voor den B.V.L. Spreker merkte op, dat generaal-majoor de Jongh den militairen dienst gaat verlaten, maar dat hij behouden blijft voor den B.V.L. Dit deed hem groot genoegen en hij stelde voor een telegram te zenden, waarin dit tot uiting komt en hem daarin tevens beterschap toe te wenschen.

Majoor Boots opende de schietbaan door het lossen van het eerste schot.

Kapitein Boulogne zette vervolgens uiteen, waarom het bestaan van den B.V.L. noodzakelijk is.

Kapitein v. d. Zande sprak nog woorden van dank tot den burgemeester en den heer Perquin voor de bereikte resultaten, waarna majoor Boots het eerste schot loste op de nieuwe baan. Hij bracht dank voor de totstandkoming van deze nieuwe baan, voor het geschenk van den burgemeester en de landstormers bij zijn 25-jarige echtvereniging en overhandigde dan aan den burgemeester een sigarenknipper in het model van een granaat, en eveneens aan kapitein Boulogne voor het vele, dat hij voor den B.V.L. deed, terwijl kapitein v. d. Zande het kleine kruis ontving voor zijn prestatie bij de 4-daagsche afstandmarschen. Het woord werd voorts nog gevoerd door de heeren Roijaards en Meeuse van Voorburg.

Lochem-Laren, 7 Sept. Een drietal prijswinnaars: E. Postel Jr., H. J. Wolferink en H. de Greef.

Maastricht, 20 Aug. Enkele uitslagen van den plaatselijken wedstrijd:

1e klasse: 1e prijs L. Delissen, 83 p.; 2e prijs P. Crijs, 81 p.; 3e prijs J. Nafzger, 77 p.

2e klasse: 1e prijs P. Boersma, 75 p.; 2e prijs M. H. Bastian, 73 p.; 3e prijs F. J. W. H. Derkx, 73 p.

Personeele wedstrijd.

1e klasse: 1e prijs L. Jongen, 86 p.; 2e prijs A. H. Albertz, 83 p.; 3e prijs L. Delissen, 82 p.

2e klasse: 1e prijs F. J. W. H. Derkx, 88 p.; 2e prijs G. H. Huntjens, 78 p.; 3e prijs J. M. M. Heijnen, 78 p.

De wisselbeker voor den schutter, die het hoogst aantal punten behaalde in den personeele wedstrijd, werd gewonnen door F. J. W. H. Derkx.

Het maximum aantal te behalen punten was 100.

Meerkerk, 11 Sept. Prijsuitreiking. Na een inleidend woord van burgemeester G. Slob, wees burgemeester P. L. de Gaay Fortman, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie, op de betekenis van den B.V.L.; ook sprak hij eenige woorden naar aanleiding van de vorstelijke verloving, waarop een driewerf hoera volgde en het zingen van twee coupletten van het Wilhelmus.

Na de pauze schilderde de korpscommandant, overste W. J. M. Linden, van Den Haag, de groote vreugde, welke in de Residentie heerschte bij en na de tijding van de vorstelijke verloving. Spr. wees op de groote betekenis van dit nieuwe tijdperk in de geschiedenis van ons Vorstenhuis, om vervolgens uit wat in Duitschland en Spanje gebeurt, aan te toonen, dat het een groot voorrecht is Nederlander te zijn.

Nog voerden het woord de heeren luitenant A. Groenendijk, die op geestige wijze de prijzen uitreikte, luitenant Hoogeboom en notaris G. E. Kraay.

Merkelbeek, 19 Augustus. De afdeling hield Zaterdag j.l. een schietwedstrijd, waarvoor van den kant der leden groote belangstelling bestond. De prijzen werden gewonnen door: Jos. Hendriks, 1ste prijs, 50 p.; W. Peters, 2de prijs, 49 p.; Jan Hendriks, 3e prijs, 48 p.; J. Vaessen, 4e prijs, 46 p.; J. Höppener, 5e prijs, 46 p.; H. Clement, 6e prijs, 46 p.; Jan Dolmen, 7e prijs, 46 p.; J. Latten, 8e prijs, 45 p.; H. Smeets, 9e prijs, 44 p.; Jac. Senden, 10e prijs, 43 p.; J. Douven, 43 p., troostprijs.

De Friesche Zaadhandel - G. J. WOUDA
ORANJEWUOD

Zaden en Orig. Friesch pootgoed
vraagt nog

LANDSTORMERS

om in plaatsen, waar we nog niet vertegenwoordigd zijn, nieuw terrein te veroveren.

➤ Vraagt onze Agentschapsvoorwaarden.

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK

Eerste kwaliteit

Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Friesche Kleipot aardappelen, enz.

Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog actieve verkoopters gevraagd.

MOUSSANA

MOUSSERENDE APPELWIJN
smakt als champagne

Fa. H. J. PHAFF - Winschoten

Moergestel, 2 Sept. Eerste prijswinnaar J. van Elderen Azn., met 98 p.

Montfoort, 23 Sept. Prijsuitreiking, waarbij o.m. het woord gevoerd werd door burgemeester J. B. Kemme. Na een hartelijk woord over de verlovings van onze Kroonprinses heette spr. o.m. welkom de vertegenwoordigers van de plaatselijke afdelingen van den B.V.L. uit Linschoten, Oudewater, Woerden, Doorn en IJsselstein.

Ten slotte werd door den burgemeester tot uitreiking der prijzen overgegaan, waarvan de uitslag is als volgt:

Korpswedstrijd: 1e prijs: Woerden, 230 p.; 2e prijs: Doorn, 230 p.; 3e prijs: Oudewater, 225 p. De prijzen bestonden uit medailles.

Moordrecht, 11 Sept. Burgemeester K. A. Brand is benoemd tot voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie. Hij heeft deze benoeming wel willen aanvaarden.

Nieuwerkerk (Z.), 5 Sept. Drie prijswinnaars: 1. C. Tieleman, 50 p.; 2. J. van Dijke, 50 p.; 3. J. Kesteloo, 47 p.

De „Zierikz. Nwb.“ schreef over dezen wedstrijd: „De schutters, die in grooten getale waren opgekomen, hebben hun spuit danig laten gelden. Niet minder dan twee maxima werden genoteerd“.

Nistelrode, 31 Aug. Enkele prijswinnaars: J. Broeksteeg, 97 p.; Adr. van Rooy, 96 p.; C. van Geffen, 95 p.

Oostkapelle, 19 Sept. Schietwedstrijd op de buitenplaats „Molenwijk“ voor alle B.V.L.-afdelingen op het eiland Walcheren. Prijzen waren o.m. ter beschikking gesteld door den Commissaris der Koningin in Zeeland, den burgemeester en den oud-burgemeester van Oostkapelle; mr. H. F. Lantsheer te Oostkapelle en den burgemeester van Biggkerke.

Uitslagen korpswedstrijd, max. 200 p.
1e prijs afd. Aagtekerke, 190 p.; 2e prijs afd. Vrouwenpolder, 188 p.; 3e prijs afd. Oostkapelle, 188 p.; 4e prijs afd. Veere, 186 p.; 5e prijs afd. Biggkerke, 185 p.

Personeele baan max. 50 p.
Hieraan namen 189 schutters deel, welke verdeeld waren in 4 groepen en waarvoor 45 prijzen beschikbaar waren.

Klasse koningschutters: 1e prijs C. Provoost, Domburg, 46 p.; 2e prijs W. de Wolf, Grijpskerke, 46 p.; 3e prijs P. de Visser, Aagtekerke. Klasse scherpshutters 1e prijs M. Janse, Serooskerke, 50 p.; 2e prijs J. Vos, Aagtekerke, 50 p.; 3e prijs M. Boone, Middelburg, 49 p.

Schutters 1e klasse: 1e prijs S. Brouwer, Aagtekerke, 46 p.; 2e prijs W. P. Davidse, Meliskerke, 46 p.; 3e prijs K. Luitwieler, Oostkapelle, 44 p. Schutters 2e klasse: 1e prijs J. Corbijn, Biggkerke, 50 p.; 2e prijs A. Aarnoutse, Koudekerke, 49 p.; 3e prijs J. Poppe, Meliskerke, 48 p.; 4e prijs J. A. de Visser, St. Laurens, eveneens 48 p.

Vrije baan wedstrijd. Max. 90 p. Hierop zijn 646 kaarten vershoten. 1e prijs J. Jobse, Oostkapelle, 89 p.; 2e prijs D. Hugense, Aagtekerke, 88 p. 5 x 28; 3e prijs J. Corbijn, Biggkerke, 88 p. 3 x 28.

Na afloop had een gemeenschappelijke koffiemiddag plaats, waaraan 225 personen deelnamen.

Hierbij werd het woord gevoerd door den burgemeester van Oostkapelle, als voorzitter van de plaatselijke commissie, den commandant van den B.V.L. Zeeuwisch Verband, overste Bierman en door den plaatselijken leider der afdeling Oostkapelle, den heer Jobse.

Oud-Vossemeer, 29 Aug. Wedstrijd voor de afdelingen op Tholen en St. Philipsland. Enkele uitslagen:

Afdelingswedstrijd: 1. Scherpenisse, 176 p.; 2. St. Annaland, 175 p.; 3. St. Maartensdijk, 173 p.; 4. Oud-Vossemeer, 159 p.; 5. Tholen, 138 p. Voor de prijswinnende korpsen waren medailles beschikbaar gesteld.

Eerebaan: Winnaar J. C. Goedegebuure, 48 p. Personeele baan: 1. J. C. Goedegebuure, 48 p.; 2. Th. Kurvink, 47 p.; 3. A. Dake, 46 p.

Reek, 12 Sept. Feestelijke vergadering van B.V.L. en Burgerwecht bij gelegenheid van de verlovings van de Kroonprinses. Met vrijwel alle leden waren aanwezig de burgemeester en de pastoor, die hartelijke woorden gesproken hebben. Telegrammen werden gezonden aan H.M. de Koningin en aan H.K.H. de Kroonprinses.

Rosmalen, 24 Aug. Een schietwedstrijd werd door de afdeling aangeboden... aan de donateurs der afdeling, waarvoor enkele fraaie prijzen aanwezig waren.

O. A. G. KAUFFMANN

BLOEMIST
AMSTERDAM — Celntuurbaan 388-390
TELEFON 22300 GEEN FILIALEN

De 1e prijs werd behaald door den heer W. Langens, wethouder der gemeente; 2e prijs door den heer G. van Crey.

Rotterdam, 2 Sept. Prijsuitreiking schietwedstrijd Landstormverband „Rotterdam“ in de groote zaal van „Odeon“, behaald bij de schietwedstrijden van het Verband „Rotterdam“ van 4 t/m 10 Juli, op de schietbanen van den Krallingschenweg, alhier.

De zaal was geheel bezet, talrijke vrijwilligers uit Rotterdam en omstreken, velen vergezeld van hun echtgenooten, waren aanwezig. Ook tal van autoriteiten, zoomede vertegenwoordigers van Vereenigingen en Bonden. O.m. was aanwezig majoor P. Dingemane, die den Inspecteur van den Landstorm vertegenwoordigde.

Res. kolonel H. C. van Cappelle, voorzitter van de Regelingscommissie, heette de aanwezigen hartelijk welkom, waarna hij, terwijl ieder zich van zijn zetel verheef, den kortgeleden overleden administrateur van het korps, den res. 1sten luitenant P. van der Steeg, herdacht. Vervolgens herinnerde hij aan den pas gevierden verjaardag van H.M. de Koningin, en dat men gelukkig kon bemerken, dat het nationaal gevoel meer en meer naar voren komt.

Nadat het eerste deel van de film K XVIII was vertoond, werden door den res. majoor der grenadiers, commandant van het Landstormkorps Rotterdam, mr. W. A. C. van Dam, de prijzen uitgereikt. Majoor van Dam sprak eveneens woorden van groote waardeering over wijlen den heer van der Steeg, welken hij sinds jaren kende en mede samengewerkt had. Het commando, zoo zeide hij, steunde mede op hem, die het korps in al zijn geledingen zoo door en door kende. Wij zullen den heer v. d. Steeg herdenken als den man, op wien de B.V.L. met recht trotsch was en aan wien wij veel hebben te danken.

Na de pauze werd het tweede gedeelte van de K XVIII vertoond, welke zeer toegejuicht werd.

Het was een goed geslaagde avond, welke veel heeft bijgedragen tot bevordering van de saamhoorigheid en kameraadschap.

In de verbandswedstrijden werden de volgende prijzen toegekend: 1. Charlois, 235 p.; 2. Hillegersberg, 235 p.; 3. Rozenburg, 234 p.; 4. IJsselmonde, 234 p.; 5. Hillesluis, 231 p.

De Mr. W. A. C. van Dam-beker is tevens aan Charlois toegekend.

Eerebaanwedstrijd: 1. Rozenburg, 246 p.; 2. Charlois, 235 p.; 3. Z.-Beijerland, 228 p. Pistool, M. 22: 1. O. Locker de Bruijne; 2. W. Romijn; 3. O. Blom; 4. D. Coumou; 5. F. D. v. d. Mast; 6. N. van Helten; 7. Burg. Bolman; 8. J. Vis; 9. J. Spaan; 10. J. Voorrips.

Van den personeelen wedstrijd volgen hieronder de namen van de tien hoogst geplaatsten: G. Gouman; W. v. d. Waal; J. v. d. Linden; J. de Ruitter; H. Roelfzema; W. Zom; C. H. Blaak; A. L. Visser; H. Waleboer; P. A. Wuijster.

Bij den vrije-baanwedstrijd zijn de tien hoogst geplaatsten: A. den Harder; A. Huijzer; W. Kegel; G. G. Riede; J. den Braver; D. Troelman; H. Lems; W. Romijn; M. van Boven en M. Kleiweg.

Rijs, 12 Sept. Jaarlijksche schietwedstrijd van de afdelingen in Friesland's Zuidwesthoek, onder leiding van res. eersten luitenant J. Wiekinga, uit Workum.

De uitslag van den korpswedstrijd was als volgt: afd. Mirns en Bakhuizen, 229 p., 1e prijs; afd. Warns, 228 p., 2e prijs; afd. Workum, 228 p., 3e prijs.

Bij loting werd Warns 2e en Workum 3e prijswinnaar.

Aan dezen wedstrijd werd voorts nog deelgenomen door de afdelingen Balk, Nijemirdum, Heidschap, Wyckel, Koudum, Ferwoude en Oudega.

Enkele uitslagen van den personeelen wedstrijd: Cuperus, Warns, 95 p.; Keuning, Mirns, 94 p.; Jansen, Warns, 94 p.; ten Dam, Workum, 93 p.; de Boer, Workum, 94 p.; S. de Jong, Balk, 93 p.; T. Albada, Mirns, 93 p.; W. Folkersma, Heidschap, 93 p.; H. Mulder, Rijs, 93 p.; J. v. d. Wal, Heidschap, 92 p.; de Boer, Wyckel, 92 p.; Muizelaar, Koudum, 92 p.

Tijdens den wedstrijd werd een telegram van hulde en trouw aan onze Koningin en een van geluk en voorspoed aan het vorstelijk paar verzonden. Na voorlezing hiervan werden de twee eerste coupletten van het Wilhelmus gezongen en een driewerf hoera uitgebracht voor Koningin en Vaderland.

Sambeek, 28 Aug. De afdeling behaalde den eersten korpsprijs op den schietwedstrijd te Boxmeer.

Schayk, 7 Sept. Schietwedstrijd van eenige afdelingen. Korpswedstrijd: 1. Velp, 246 p.; 2. Ravestein, 238 p.; 3. Niftrik, 237 p.; 4. Reek, 236 p.; 5. Schayk, 234 p.; 6. Herpen, 236 p. Enkele uitslagen personeelen wedstrijd: 1. J. Lucassen, Velp; 2. J. Thijssen, Velp; 3. J. v. Luyk, Niftrik.

De wisselbeker, door de burgemeesters van de genoemde gemeenten ter beschikking gesteld, kwam dus voor den eersten keer in Velp.

Scharnegoutum, 19 Sept. Schietwedstrijd, waarbij de verlovings van Prinses Juliana met Prins Bernhard van Lippe Biesterfeld herdacht werd. Uitslag van een der wedstrijden, knielend op 12 M. afstand. Scherpshutters: F. Bloemhof, 47 p. en W. Santema, 44 p. Schutters 1e klasse: Tj. Gouma, 47 p. en R. Bootsma, 42 p. Schutters 2e klasse: E. W. Hogeweg, 43 p. en Tj. de Boer, 37 p.

Schinveld, 1 Sept. Prijsuitreiking, 1e prijs scherpshutters F. Pagen; 1e prijs schutters 1e klasse P. J. Sturtz. Bij de prijsuitreiking werd de komende korpswedstrijd te Venlo besproken, waaraan een defilé van den B.V.L. zal worden verbonden.

Schore, 15 Sept. Schietwedstrijd. 1e prijs Joh. van Liere 50 p.; 2e prijs G. Bal, 49 p.; 3e prijs M. Pieterse, 49 p.

Tungelroy, 28 Aug. Prijsuitreiking. Eerste prijzen, scherpshutters: M. Kessels; 1e kl.: Fr. Coolen; 2e kl.: J. Caris.

St. Maartensdijk, 5 Sept. Prijsuitreiking. 1e prijs Joh. de Graaf (pl. leider), 97 p.; 2e prijs Chr. Bijl, 97 p.; 3e prijs A. W. Kloet, 97 p.; 4e prijs A. P. Geluk, 97 p.; 5e prijs L. v. d. Vaate, 97 p.

Volgen nog 16 prijswinnaars. De prijzen



Schietwedstrijd Zwartsluis op 19 September 1936.

werden uitgereikt door den voorzitter van de pl. commissie, oud-burgemeester J. J. Polderman.

Uden, 17 Aug. Een drietal prijswinnaars: 1. A. A. van Lanen Hoeve; 2. C. A. van Grunsven; 3. H. A. Verbossen.

Veenendaal, 23 Sept. Prijsuitreiking, met een oopwendend woord van den burgemeester, mr. J. J. P. C. van Kuyk.

Waalwijk, 14 Sept. E. de Vries, 94 p.

Winschoten, 22 Sept. Eerste prijs scherpshuttersklasse G. Vegt.

Woldendorp, 10 Sept. Op initiatief van de plaatselijke commissie werd hier een oranjeavond gehouden, waarbij uiting is gegeven aan de vreugde, welke ook hier heerschte over de Koninklijke verloving.

De heer R. van der Leij riep als voorzitter van de Pl. Commissie den in grooten getale opgekomen aanwezigen een hartelijk welkom toe, in het bijzonder aan de beide predikanten ter plaatse, aan het Dagelijksch Bestuur der gemeente en aan ten luitenant Bontkes Gosselaar.

Vervolgens was achtereenvolgens het woord aan de predikanten Miskotte en Klein, die ieder een boeiende redevoering hielden en op meesterlijke wijze vertolkten, hetgeen er leeft in het Nederlandsche volk ten opzichte van het feit, waarvoor deze avond was belegd.

Aan het slot van den avond werd spontaan besloten tot de oprichting van een Oranjevereniging.

Wolfaartsdijk, 28 Aug. Prijsuitreiking van den wedstrijd, 23 Augustus j.l. gehouden. Enkele

MEMENTO MORI.

Op 23 Sept. 1936 kregen wij het droeve bericht van het overlijden van onze trouwen landstormer **Dingeman Berkenbosch**, die op zoo'n noodlottige wijze zijn jonge leven liet voor het vaderland, te midden van zijn plichten weggerukt uit het leven, weggerukt van zijn nog jonge vrouw en kinderen.

Sterke de Heere haar in het zoo smartelijk verlies.

Wij als afdeling B.V.L. verliezen in hem een goed landstormer, en zullen zijn nagedachtenis steeds in eere houden.

Namens de Plaatselijke Commissie, Plaatselijk Leider en leden van den Bijz. Vrijw. Landstorm, afdeling Ouddorp (Z.-H.)

BOEKEN, BROCHURES, ENZ.

De uitgeverij W. Kirchner te Amsterdam zond ons de brochure „Zal Nederland het slagveld van Europa zijn?“ van een onbekenden schrijver, die zich „Propugnaculum“ noemt.

De schrijver is militair-deskundig en heeft getracht met vele bewijzen aan te toonen, dat Nederland onafwendbaar bij den eerstvolgenden oorlog door de machtigste legers onder den voet zal worden geloopt, tenzij wij ons

HOTEL HOFMAN
N.V.
CRONINGEN
POELESTR. 12
Logies met prima ontbijt f.2.50
f.2.25
f.2.50
TEL. 1213 Dag en nacht geopend!

uitslagen: 1. A. Tazelaar, 96 p., wisselbeker; 2. P. de Recht, 96 p. De prijzen werden door den burgemeester uitgereikt; 37 schutters hebben aan den wedstrijd deelgenomen.

Zaamslag, 15 Sept. Enkele prijswinnaars: 1. C. J. van Vessem, 198 p.; 2. J. van Ham, 191 p.; 3. J. M. de Pooter Mz., 191 p.

zoo sterk maken, dat wij iederen aanvaller buiten de deur kunnen houden.

De brochure is boeiend en zeer suggestief geschreven en waard om gelezen te worden. De eenzijdigheid echter en de mentaliteit, welke op vele bladzijden naar voren komen, hebben bij ons evenwel de gedachten doen rijzen, dat de schrijver meer weg heeft van een Von Ludendorff dan van een Von Hindenburg.

VOETBAL VARIA.

De N.V. Louis Dobbmann heeft evenals verleden jaar een boekje, Voetbal Varia genaamd, het licht doen zien, zeer geschikt om de competitie der 1e en 2e klas bij te houden, waardoor men aan het eind van het seizoen een volledig overzicht kan hebben, en de resultaten van alle wedstrijden kunnen worden nageslagen.

Op aanvraag bij Dobbmann wordt Voetbal Varia K.N.V.B., R.K. Voetbalbond of Christ. Ned. Voetbalbond gratis en franco toegezonden.

Landdag te Avereest (Dedemsvaart)

Een onvergetelijke dag — Dedemsvaart in de bloemen — Toespraken o.m. van Generaal Duymaer van Twist en Mr. Wendelaar — Een indrukwekkend defilé — Ten slotte: een fraai vuurwerk



De Commandant van het Landstormkorps Twentsch Verband, Overste C. E. W. Baron van Voorst tot Voorst, opent de schietwedstrijden op den landdag te Avereest (Dedemsvaart).

Donderdag 3 September werd te Dedemsvaart een Landdag van het Twentsch Verband gehouden.

De Twentsche Landstormers zijn op dezen dag met autobussen en met fietsen naar Dedemsvaart getogen om daar hun Landdag te hebben.

De Dedemsvaarters hebben hun een hartelijke ontvangst bereid.

De Prov. Overijs. en Zw. Crt. schreef in haar voortreffelijk verslag hierover:

Nog nooit, zoo werd verzekerd, is het dorp zoo versierd geweest als vandaag, nu ieder huis z'n vlag heeft, die wappert aan een met bloemen omkransten vlaggestok en langs alle straten bloemversieringen zijn aangebracht, zoodat de tallooze bloemen in kleur wedijveren met vele Oranjevanen, die aan hooge masten langs de straten wapperen. Vooral den heeren Ruys van de kwekerij Moerheim komt grooten dank toe voor de vele medewerking.

De plaatselijke afd. van den B.V.L. heeft in het organiseren van dezen dag samengewerkt met de Dedemsvaartsche Oranjevereniging „Nut en Genoegen”.

Op straat was het al vroeg een gezellige drukte en de vele landstormers werden er ijverig aangeklampt door Oranjeverkoopers, snelfotografen, enz., die nu eenmaal op dergelijke feestdagen nimmer ontbreken.

De schietwedstrijden.

Op het eigenlijke landdagterrein, naast de eierhal, richtte zich de belangstelling in de morgenuren op de schietwedstrijden die daar van 8—11½ uur werden gehouden en door den commandant van het Twentsch Verband, Lt.-Kol. C. E. W. Baron van Voorst tot Voorst met het lossen van het eerste schot geopend zijn.

Aankomst autoriteiten.

Om half elf arriveerden verschillende autoriteiten op het terrein. We merkten op Lt.-Gen. b. d. L. F. Duymaer v. Twist, voorz. van de Nat. Landstormcommissie; Gen.-Maj. H. de Jongh, inspecteur van den Landstorm; Gen.-Maj. W. F. Sillevius; Kapt. Boulogne, secr. van de Nat. Landstormcommissie; Mevr. Duymaer van Twist en de echtgenoot van Minister de Wilde, die zelf wegens ambts-

bezigheden verhinderd was aanwezig te zijn.

Ontvangst ten gemeentehuize.

Om 12 uur waren de schietwedstrijden afgelopen en richtte zich de belangstelling op het gemeentehuis, waar het gemeentebestuur de autoriteiten, de leden van het Landdag-comité en de verschillende commissies ontving. Onder de aanwezigen bevonden zich ook de Commissaris der Koningin in Overijssel, mr. A. E. baron v. Voorst tot Voorst, J. Knoppers, Voorzitter Gew. Landstorm Commissie „Drenthe”, J. M. Krijger en J. Weitkamp, Leden Tweede Kamer der Staten-Generaal; Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, Afd. Commandant Motordienst; vele leden der Gewestelijke Commissie Twente en de geheele Plaatselijke Commissie van Dedemsvaart.

De burgemeester, mr. W. A. J. Visser, heeft in zijn begroetingswoord er de blijdschap van het gemeentebestuur over uitgesproken, dat deze landdag in Dedemsvaart gehouden wordt.

Voorts heeft de burgemeester geweten op de gevoelens van waardeering die er bij de bevolking van Dedemsvaart t.o.v. den B.V.L. bestaan, hetgeen bleek uit de tallooze versieringen die allerwegen zijn aangebracht.

De heer Duymaer van Twist heeft deze rede beantwoord en daarbij zijn beste wenschen uitgesproken voor de toekomst van het dorp Dedemsvaart.

Het defilé.

Daarna stelden de autoriteiten zich voor het gemeentehuis op om het defilé gade te slaan, dat vervolgens voorbij trok. Voorop ging een afdeling van de Huzaren uit Deventer met stafmuziek, waarna de Landstormers achter hun vaandels, onder leiding van Lt.-Kol. C. E. W. Baron van Voorst tot Voorst in flinke houding langs de autoriteiten marcheerden.

De Landdag.

Precies om 2 uur werd de Landdag geopend door den vice-voorzitter van de Landstormcommissie Twente, den heer H. G. P. Bloemen, Burgemeester van Oldenzaal, daar de voorzitter, de heer J. W. C. C. Tücker, verhinderd was, aanwezig te zijn. De B.V.L., aldus de heer Bloemen, is eigenlijk een groote vriendenkring.

Spr. teekende de taak van den Landstorm: er voor te zorgen, dat de volksvrijheden niet verloren gaan.

Een voorstel van spr. om aan H.M. de Koningin een telegram van gelukwensch met betuigingen van trouw en verknochtheid te zenden, werd door de duizenden aanwezigen met krachtig applaus en een spontaan gezongen Wilhelmus ontvangen.

Na zich in hartelijke bewoordingen tot Generaal L. F. Duymaer van Twist gericht te hebben, dien spr. den bestevaer van het instituut noemde en nadat ook de overige autoriteiten welkom geheeten waren, heeft spr. met een woord van dank

aan de bevolking van Dedemsvaart voor de ontvangst, den landdag geopend verklaard.

Voorzitter N.L.C.

Begroet met luid applaus beklom daarop de heer Duymaer van Twist het spreekgestoelte, die den landstormers dank bracht voor hun massale opkomst en voor het defilé dat spr. zeer ontroerd had, omdat men dan de mannen in levenden lijve ziet, die bereid zijn zich te geven voor Koningin en Vaderland.

Meermalen, zoo vervolgde Generaal Duymaer van Twist, is in de dagen van hoogconjunctuur de vraag gesteld of de B.V.L. nog wel bestaansrecht had. De gebeurtenissen van vandaag in het buitenland zijn er, om deze vraag bevestigend te beantwoorden.

Fascisme en communisme dreigen zich te zullen storten op onze groote volksvrijheden en het is noodig dat de B.V.L. ter verdediging daarvan op de bres staat. Spr. dankte de landstormvrouwen, dat zij hun mannen voor deze taak afstaan en riep zijn mannen tenslotte op, pal te staan voor vrijheid en recht.

Rede mr. W. C. Wendelaar.

Daarop heeft mr. W. C. Wendelaar, lid der Tweede Kamer, een rede gehouden, waarin hij de toestanden binnen onze grenzen vergeleek met die in het buitenland en concludeerde, dat wij daar zien, hoe het niet moet. In Rusland en Spanje wordt de kerk aangevallen, waardoor het volksleven wordt ondermijnd en in Duitschland en Italië demonstreert de Staat een eenheid, die huichelarij en spionage kweekt.

De Nederlander is vrij, maar er zijn symptomen, die er op wijzen, dat men deze vrijheid wil ondermijnen. Wordt het echter in het buitenland wat rustiger, dan zal het leven ook in Nederland weer goed worden, maar dan moet de B.V.L.-er ook klaar staan, de volksvrijheid te verdedigen. Spr. is dankbaar, dat de B.V.L.-er zijn leven veil heeft voor het vaderland en in staat is door de preventieve werking van het instituut, den broederkrijg buiten de Nederlandsche grenzen te houden. Dat is het schoonste geschenk dat men de Koningin op haar jaardag kan aanbieden en spr. hoopte dat de B.V.L. dit geen enkel jaar zou overslaan.

Demonstraties.

Onder commando van Wachtmeester Kolkert — we volgen het verslag van de Prov. Ov. en Zw. Crt. — reden daarop, voorafgegaan door de stafmuziek, de Deventer huzaren het veld op, om een mooi nummer carousselrijden te geven op hun krannie paarden. De landelijke rijvereniging Avereest en omstreken volgde even later dit voorbeeld, daarbij aangevoerd door den heer Wynia en besloot dit programmanummer met een springconcours.

Pastoor Elberssen.

Nadat de echtgenoot van den Majoor der Cavalerie (Commandant van het vierde half-regiment Huzaren), mevr. van Diepenbrugge, de prijswinnaars van het door de landelijke rijvereniging Avereest en Omstreken gehouden con-

cours, de heeren gebr. Wolthuis en Rooze, had gefeliciteerd, betrad pastoor H. Elberssen het spreekgestoelte voor het uitspreken van zijn rede. We zijn sedert 1918, toen we de revolutie, die dreigde over Nederland te ontbranden, hielpen keeren, trouwe vrienden geworden, zeide spr., en gevoelen allen trouwe liefde voor vorstin, volk en vaderland. Dat het ons gegeven zij, aldus spr., om met Gods hulp onzen plicht te doen, voor ons recht, tot steun van het wettig gezag. Met een leve de Koningin en leve de landstorm, waarop een driewerf hoera volgde, eindigde spr. zijn gloedvolle rede.

Een 15-tal Deventer Huzaren nam hierna deel aan het springconcours. Aardige staaltjes van rijkunst werden door deze militairen vertoond. De eerste van een 7-tal prijzen werd gewonnen door Wachtmeester Kolkert op „Betsy”.

De prijswinnaars.

Na dit concours werden de talrijke prijzen uitgereikt, bestaande uit medailles en kunstvoorwerpen. De prijzen van den vaandelwedstrijd werden gewonnen door: 1e pr. Zwolle, 2. Avereest, 3. Zutphen, 4. Sleen, 5. Den Ham en 6. Losser. De navolgende heeren werden resp. 1e en 2e prijswinnaars van de schietwedstrijden:

Konings- en scherpshutters: K. Vaartjes, Vroomshoop en G. H. W. Veld, Oldenzaal.

Vrije baan: A. G. Tanis, Nunspeet en J. H. Eshuis, Rijssen.

Schutters eerste en tweede klas: F. Boerigter, Losser en J. A. P. Akkerman, Hengelo. Van de korpswedstrijden werden Oldenzaal met 238 punten en Vroomshoop met 236 punten de eerste en tweede prijswinnaars.

Het avondprogramma.

Met een marsch, door een gedeelte van het dorp, door het militaire muziekkorps der huzaren uit Deventer, werd het avondprogram, tevens bedoeld als viering van den verjaardag der Koningin, en aangeboden door de vereeniging „Nut en Genoegen”, geopend.

Na dezen rondgang nam het korps plaats in de muziektent, om het verdere gedeelte van den avond muzikaal op te luisteren. Tal van aardige en pittige nummers werden ten gehoor gebracht. Ook de openluchtbioscoop viel bij talrijke aanwezigen bijzonder in den smaak. Iets nieuws voor Dedemsvaart was, toen de militairen om 10.45 uur een aanvang maakten met de taptoe. Dit nummer werd met een spontaan applaus beloond. Het slot van dezen feestdag was een uitgebreid vuurwerk, met als laatste nummer „Leve de Koningin”. Tijdens het vertoon van dit stuk zongen alle aanwezigen het Wilhelmus.

De B.V.L. zoowel als „Nut en Genoegen” kunnen op een alleszins geslaagden dag terug zien. Het aantal bezoekers dat zich op de terreinen bevond, bedroeg zeker 7000. Ook het weer heeft geweldig meegewerkt, dat Dedemsvaart een onvergetelijken dag heeft gehad. Om en op het terrein heerschte een gezellige stemming. Deze werd verhoogd door het fantastisch gezicht der honderden in het geheele dorp ontstoken lampions.

Bij het aanstaande Huwelijk van Onze Prinses, zal de B.V.L. natuurlijk een blijk van zijn medeleven willen geven. Voor zoover dit nog niet is geschied, verdient het aanbeveling den vrijwilligers DE COLLECTEBUS eens te laten zien.



In verband met bovenstaande aanbeveling aan de Penningmeesters van onze Plaatselijke Landstormafdelingen, vangt de teekenaar van „Het Landstormblad”, R. van Looy, een teekenserie aan, waarvan de eerste trits in dit nummer een plaats vindt.

Firma G. en P. Boekestein

Telefoon no. 37 - 's-Gravenhage

HET adres voor het exploiteeren van consumptie-inrichtingen I

TENTEN in ELKE afmeting VOORRADIG
Meerdere tevredenheidsbetuigingen aanwezig

KING pepermunt



opwekkend en
verkwikkend



*Landdag
te Avereest*



H. EGGINK,
Kolonel b. d. der Militaire Administratie.

De Nationale Landstorm Commissie heeft aan haar bureel, ten behoeve van de comptabele werkzaamheden, verbonden den gep. Kolonel der Militaire Administratie, H. Eggink.



Res. Luitenant-Kolonel J. H. W. BRUINS,
de nieuwbenoemde Commandant van het Vrijw. Landstormkorps „Zeeuwsch Verband“

Met Oranje.

„Met ORANJE“ was de leuze
Toen ons Volk geworden is;
Met ORANJE samen maakte
Neerland zijn geschiedenis;
Met ORANJE heeft de Natie
Zich gebogen onder druk;
Met ORANJE heft ze blijde
Zich in 't stralende geluk.

Trouw was immer ons ORANJE

Bij het wisselend getij:

Dat ons Volk met gansch zijn

[hart dan

Altijd trouw ORANJE zij!

„Met ORANJE“ moet de leus zijn

Tot in 't verre nageslacht.

„Met ORANJE“, dan mag zegen
Voor ons Land worden verwacht.

Stevig bolwerk in beproeving
Zij ORANJE ons altijd.

Dan zal Neerland Neerland blijven,
Alle roeringen ten spijt.

Wie daarvan de kracht wil meten,
Moog' bedenken kort en goed,
Dat ons vredelievend Holland
Taai kan strijden, als het MOET.

W. DONKERSLOOT.

Culemborg, Oct. 1936



GROEP A.
(Onder de 10 jaar.)
DIERENALFABET.

Op deze teekening ziet ge 24 dieren
staan. Wanneer ge die in goede volg-
orde zet, krijgt ge een dierenalfabet. De
lastige x en q zijn er uit weggelaten.



GROEP B.
(Boven de 10 jaar.)
PERSONENALFABET.

Wie van jullie kan een alfabet vor-
men van personen uit de Vaderland-
sche Geschiedenis?

Op deze manier:
Adolf van Nassau.

B..... enz.

Je mag de x en de q weglaten. Des-
noods ook de ij.

En nu met frisschen moed aan de
nieuwe opgaven!

Wie zich inspant en volhoudt, komt
vast voor een prachtig boek als prijs
in aanmerking! 't Adres is:

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel
van
6 cent



HET GENEESMIDDEL.

Teun was er slecht aan toe. Hij zat
al een paar weken in bed, en er kwam
nog maar geen beterschap. De drankjes
van den dokter schenen niet te baten.
Teun lag voortdurend lusteloos en sla-
peloos op z'n ledikant te zuchten.

O, wat miste hij nu z'n dagelijksch
verzetje!

Hij was gewoon elken morgen te
gaan visschen.

Dit was voor den zestigjarigen ren-
tenier een aangenaam tijdverdrijf.
Meestal keerde hij terug met een aardig
zootje blanke visschen, die hij eigen-
handig schoonmaakte en bakte. Zoo kon
hij met z'n vrouw haast iederen dag
heerlijk smullen.

Wanneer somtijds de vangst misluk-
te, welnu, dan liep hij even langs den
afslag aan de haven, om niet met leege
handen thuis te komen; maar dit hoef-
de z'n vrouw niet te weten.

Ach! nu behoorden die fijne smul-
partijen reeds veertien dagen tot het
verleden.

Wat Teun toch mankeerde? De dok-
ter, hoe bekwaam ook, scheen er niet
achter te zijn. Waarschijnlijk was het
vergaarde kou, als gevolg van het uren
lang zitten in het vochtige gras. Een
kinedrankje had wel eenige verlichting
gebracht, maar Teun weigerde hardnek-
kig het nog langer in te nemen. Met een
plechtig gebaar verklaarde hij: „Een
visch moet in 't water zwemmen, maar
een mensch behoort niet in z'n bed te
drijven!“ En daar bleef hij bij.

Hoofdschuddend ging de dokter heen:
zijn geneesmiddelen en talenten bleken
hier boter aan de galg te zijn. Hij be-
dankte er voor, zoo'n eigenwijzen patiënt
verder te behandelen.

Nu werd Teun met den dag nog meer
kribbig en balsturig. Alle dokters schold
hij uit voor bloedzuigers en kakkerlak-
ken. En z'n goede vrouw, die hem als
een prins bediende, noemde hij een botje
zonder gal. Maar hij vergat, dat hijzelf
een groote, vinnige stekelbaars was.

„Teun!“, zei z'n vrouw op zekeren
morgen, „k ga in de buurt even een paar
boodschappen doen; k ben zóó terug!“

Teun bromde wat in z'n stoppelbaard;
hij kende dat liedje wel. En 't kwam ook
precies uit, zooals hij grommend als een
ijsbeer had verondersteld. Het bood-
schappenkwartiertje kreeg een staart
van een dik uur. Maar dit lag heelemaal
niet aan haarzelf! Alles had haar onder-
weg opgehouden; de opgehaalde brug;
een kat, die onder een auto geraakt was,
en de reclamewagen van Fino, die zulke
aardige deuntjes speelde. En daarbij nog
een buurvrouw, die graag weten wou,
hoe 't met haar man gesteld was. Zoo
maakten deze kleine voorvalletjes met
elkaar één groot tijdverlies.

Toen zij, puffend als een sleepbootje
voor een Rijnaak, eindelijk thuis kwam,
kon ze haar oogen niet gelooven. Teun
zat in z'n ledikant te visschen! Op 't
nachtkastje had hij de goudvisschenkom
gezet, waarin hij met z'n ingeschoven
hengel lustig zat te visschen.

Juist haalde hij een goudvisch op en
smeet dien met een handigen zwaai over
de dekens in een groote inmaakflesch.

die hij op het bloemtafeltje links gezet had.

„Da's nummer drie!" juichte hij bij 't binnentreden zijner vrouw, die van louter verbazing bijna de lamp van 't plafond sloeg.

Een oogenblik later waren de vijf goudvisschen allemaal uit de kom naar de inmaakflesch verhuisd.

„Ziezoo, Antje!“, zei Teun met een

stralend gelaat, „ruim nou den boel maar weer op!“ En met een driedubbelen zucht van 't hoogste genot schoot Teun als een snoek onder de dekens.

De dokter, die nu al meer dan een week weggebleven was, voelde op 't laatst heimelijk zelfbeschuldiging, dat hij zijn lastigen patiënt in den steek gelaten had. Daarom besloot hij bij Teun weer eens op visite te gaan, maar dan

zonder dit in rekening te brengen.

In de gang reeds vertelde Antje, wat haar man den vorigen dag had uitgespookt. Schaterlachend schudde de dokter het hoofd, terwijl hij naar de alkoof ging.

„Waar is Teun?“ riep hij verwonderd uit, toen hij in de leege bedstede staarde. „Gaan vissen!“ antwoordde Antje triomfantelijk.

„Wonderlijk! Wonderlijk!“ peinsde daarop de dokter, „de ééne patiënt schijnt te genezen van de zalf en de andere van den pot. Maar in m'n dertigjarige praktijk is het me nog nooit overkomen, dat iemand door stomme goudvisschen kan opknappen!“

WIE HELPT JONGEMAN, oud 27 j., lid van den B.V.L., Ned. Herv. godsdienst, gediend hebbende bij het 5e regt. ber. Veldartillerie (kan goed met paarden omgaan), aan werk of betrekking, hetzij als boschwachter of iets dergelijks? Ook genegen het chauffeeeren te leeren. Brieven onder no. 26 aan het bureau van dit blad.

WAPENVERZAMELING TE KOOP verzameling oude wapens, 57 st., voor aannemelijk bod. Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROUW KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

N.V. C. W. PANNEVIS ZAADTEELT - ZAADHANDEL DELFT TUIN-, BLOEM- EN LANDBOUWZADEN Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

FIRMA H. MOOI & Zn. ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ Coupeur overal te ontbieden

Laat de pannen op uw dak bevestigen met onze **W. B. PATENT PANKLEMMEN** NEDERLANDSCH OCTROOI No. 25592 **GEBR. BODEGRAVEN, NIEUWKOOP, Tel. 4**

A. NAGTEGAAL Mzn. Aarkade 58 - Telefoon 187 Alphen a. d. Rijn **Gerogelde Motorboot- en Autosnelheidsdienst** Alphen a. d. Rijn, Bodegraven, Beverwijk, Uitgeest, Zaanstreek, Alkmaar en tusschengelegen plaatsen.

STOOMWASSCHERIJ EN CHEM. WASSCHERIJ „VECHT EN DIJK“ Fa. C. HAGEMAN & ZN. TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG Vraagt onze prijscourant D

SIGAREN MAGAZIJN A. Drughorn Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

KONINKLUKE = BEGEER VOORSCHOTEN MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

H. A. T. A. X AUTOBUSONDERNEMER SLIEDRECHT TELEFOONNUMMER 266

H. J. VAN DER HORST UTRECHT VOORSTRAAT 27bis Telefoon 14915 - Postgiro 291 MILITAIRE EN BURGERKLEERMAKERIJ BILLIJKE PRIJZEN

OORKONDEN ter herinnering aan feesten, eerste-steenlegging, jubilea, enz., toepasselijk geïllustreerd **GEBR. GREVENSTUK** Hof-Calligrafen en Teekenaars Rokin 98, bij Spui, Amsterdam

H. DE VINK - DEVENTER WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN OVERAL TE ONTBIEDEN

J. A. MARCHAL Jr. KAZERNESTRAAT 2 AMSTERDAM C. Telefoon No. 51252 **UNIFORM-KLEERMAKERIJ** 't Is „DE LELIE“, die voor uw linnenkast zorgt, als een moeder voor haar kind. Stoom en Chem. Wasscherij en Ververij „DE LELIE“ BERGEN OP ZOOM

Reist per A A A Busdienst naar **Apeldoorn, Arnhem en Ede** Speciale Luxe Touringcars voor Gezelschappen. **Gebrs. ROBERT - Apeldoorn** Marktstraat 8 - Telefoon 2871

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183 Uniform- en Civiele kleeding naar maat - Volledige garantie

N. J. VAN ZON Stoomwasscherij - „DE OUDE VALK“ Haagweg no. 617 's-GRAVENHAGE Telefoon no. 391666 UW ADRES voor aflevering van **HELDERE WASSCHEN** BILLIJKE prijzen!

M. v. REIJN'S LOODGIETERSBEDRIJF n.v. ELECTRICIENS Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052 Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470 ROTTERDAM

VICTOR HUGO KWALITEITS SIGAARD

HERENPAK REINIGEN i 2-STOMEN

J. HOEVELS VERVEN ROTTERDAM - TEL. 45980

VERTEGENWOORDIGERS GEVRAAGD voor den verkoop van onze 1ste kwaliteit Tuin-, Bloemen Landbouwzaden, tegen ruime vergoeding. Vraagt inlichtingen: **TH. SCHEURWATER** Zaadhandel - Tel. 814 VREELAND (Utrecht)

ANDIJKER TAFELKOEKEN Het neusje van de zalm! Prijs 25 ct per bus **Firma FAUST & DE VRIES** Andijk - Oost

Nederlandsche fabriek van **SCHERM-artikelen** Alleen eerste kwaliteiten. Hollandsch fabrikaat. Adres: **Croeselaan no. 228, Utrecht.**

FIRMA JOS CRANEN & ZON TORENSTRAAT 15 BREDA Alle soorten uniformkleeding Prima coupe Scherp concurrerend

WIJ VRAGEN in plaatsen waar nog niet vertegenwoordigd **AGENTEN** voor den verkoop van onze Land- en Tuinbouwzaden. **FIRMA GEBR. OUDJIK, WADDINXVEEN**

S. H. TACONIS & ZON Tabaksfabriek „De Rookende Moor“ **HEERENVEEN** Specialiteit in alle soorten ROOK- en PRUIMTABAK

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers! Geachte Dames! Wilt U tot aller tevredenheid trakteeren, neemt dan onze fijne **Dê-Dê-Wafels** Beleefd aanbevelend, **R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ** DOKKUM B 24

UNIFORMEN van kamg. whipcord f 55.- **MAISON GERMAN DEN BOSCH** - Hinthamerstraat 153

1936 **JULIANA BERNHARD**

GEURTS' CONSERVEN MUNTEN UIT „Beter en Goedkooper“ Conservenfabriek „DE BATAVIER“ **D. GEURTS - DODEWAARD**

UNIFORMEN **G. J. RHEBERGEN** (voorh. JULIUS HUF) AMSTERDAM Keizersgracht 433 - Tel. 30433

GARAGE „BOOIJ“ FRANSCH Kerkstr. 20 TELEFOON No. 778274 VOORBURG HET ADRES VOOR LUXE VERHUUR EN TAXI'S

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V. ZAADTEELT - ZAADHANDEL ENKHUIZEN We zijn reeds 50 jaar paraat Tot 't leveren van goed zaad!

Fa. Chr. Schotanus & Zn Rijks gedipl. Mr. Kleermaker Telefoon 29 Minnertsga Heerenkleeding naar maat Pracht sorteering stoffen. 1e klas coupe en afwerking. Lage prijzen. OVERAL TE ONTBIEDEN

WESTLANDSCHE Zaadteelt en Zaadhandel **GEBR. VAN DEN BERG n.v.** NAALDWIJK

50 JAREN ZAADTEELT-ZAADHANDEL VRAAGT GRATIS toezending JUBILEUM-PRIJSCOURANT

KLEERMAKERIJ BERGEIJK & STUFKENS TE GORINCHEM Ontbiedt onze reizigers met de stalencollecties Zij bezoeken 't geheele land

Kool's Wapen- en Kinohandel Groote voorraad concours-, buks- en bosquette-patronen **SMALFILMCAMERA'S EN PROJECTOREN** **J. J. KOOL - ROTTERDAM** Rodenrijschelaan no. 27 Telefoon 41617

S. J. ROSIER ZUIDSINGEL 58 AMERSFOORT SINDS 1909 **UNIFORMEN** Specialiteit: RIJBOEKEN OVERAL TE ONTBIEDEN

GOEDEWAAGEN'S PIJPEN Doorrookers met **JULIANA-BERNHARD** lichtbeelden.

HET ADRES voor uw Wascherij voor Den Haag en omstreken is... **Firma T. Kaptein en Zonen** Haagweg no. 603 's-Gravenhage Telefoon 337729

F. G. TIEMAN HELLEVOETSLUIS NIEUW HELVOET OOSTVOORNE **ZENTRA - HORLOGES** Verzending door geheel Ned.

A. DE NIJS - VLISINGEN KLEINE MARKT Speciaal adres voor aankoop van prijzen voor schietwedstrijden! Huishoud. en luxe artikelen

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V. ZAADTEELT - ZAADHANDEL ENKHUIZEN Waar niet vertegenwoordigd, wederverkopers gevraagd!

VLAGGEN AANDELS BEKERS - MEDAILLES **L. P. BOSMAN - DEN HAAG** WESTEINDE 36 Vervaardiger van Regimentsvlaggen en Hofborduursels

GARAGE „FRANX“ ZOETERMEER TELEFOON No. 38 1ste klas reparatie-inrichting voor auto's Autogen. en electr. lasschen

WILLEM II SIGAREN JE FABRIKAAT

VAN BRUMMEN'S BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ N.V. TELEF. 212 - POSTREK. 45461 ALPHEN AAN DEN RIJN VRAAGT ONS PRIJS VOOR UW DRUKWERKEN

Bloemenmagazijn FIRMA **H. J. BARMENTLOO** JAVA STRAAT 43 DEN HAAG - TEL. 111561

ONZE ZEEUWSCHE ZADEN EN VRUCHTBOOMEN MUNTEN UIT! VRAAGT PRIJSKRANTEN! N.V. Zaadh. en Boomkweek. **Wed. P. DE JONGH, GOES**

G. M. A. STEIJLEN DONKERSTRAAT 50 **HARDERWIJK** Tel. 141 - Giro 119428 **UNIFORM-KLEERMAKERIJ** Coupeur steeds te ontbieden **N.V. Houthandel „ALBLAS“** WADDINXVEEN O P S L A G P L A A T S E N 's-GRAVENHAGE: Fahrenheitstr. 343 ROTTERDAM: Zwaanshals 119-121 Vraagt prijs van TRIPLEX in diverse soorten en dikten

Firma Wed. Boonstoppel & Zn. Waddinxveen **Lak- en Vernisfabriek** Levering nitsluitend aan den handel

VRAAGT: Conserven en Zuurkool merk **„BURCHT“**

HOOG IN KWALITEIT LAAG IN PRIJS!! NOORD - HOLLANDSCHE CONSERVEN/ZUURKOOI FABRIEKEN „PETER VERBURG“ NOORD-SCHARWOUDE

Melle's
2 ons voor 25 cent
MELK-CRO'S

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.



DAVO No. 30

KOOPT UITSLUITEND „DAVO”

Haarden en Haardkachels
Zij verdienen zeer spoedig hun kostprijs door hun uiterst zuinig brandstofverbruik. - Waar niet verkrijgbaar, schrijve men aan:
N.V. „DAVO” Haardenfabriek Deventer

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal vervaardigd schietschijvencarton. Diep zwarte druk. Lage prijzen.

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK SLAGHEKSTR. 90-94 - ROTTERDAM-ZUID
TELEFOON 1-1-3-8-6
Vraagt onze nieuwe prijscurant met uitgebreide modellen

V.L.M.

(N.V. Veenkoloniale Levensverzekering Mij.)
VEENDAM
Hoogste waarborgen - Laagste premien - Agenten gevr.

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V. ZOETERMEER
HET ADRES VOOR EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt als in fust.
Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

WISSELKANTOOR SAFE DEPOSIT

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.

AMSTERDAM - ROTTERDAM 'S-GRAVENHAGE

ALLE BANK- EN EFFECTENZAKEN

GULDEN VLIES SIGAREN

KWALITEIT

H. W. BLOMJOUS
DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
'S-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten

KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

Luxe autoverhuur en reparatie-inrichting
D. VAN VLIET
Bodegraven
*Telef. 38 - Kerkstraat 63 a

APELDOORN HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

Naar Brielle?
dan naar

't Hotel „De Nymph”
't Bekende Café-Restaurant

VOOR BREDA IS HET ADRES:
Hotel-Café-Restaurant
„DE SCHUUR”
BILLIJKE PRIJZEN

Hotel-Café-Rest. P. Mulders
TILBURG
Tel. 2385 (2 lijnen)

't Beste en goedkoopste adres voor uw lunch en diner!

HAARLEM
HOTEL LION D'OR
Kruisweg 34-36
Tel. 10281-14585

Café-rest. „De Looiersbeurs”
HUIZE REMMERS
Tel. 567 - Heuvel 28
TILBURG
Holl. en Duitse bieren
Bezoekt Hotel-café-restaurant
B. Remmers, Bergen op Zoom
Stationsplein - Telefoon 55

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.
GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 'S-GRAVENHAGE
(hoek Steenhouderslaan) Telefoon no. 335892
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

Oefen- en Wedstrijdmateriaal
Speciaal adres:
Drukkerij Ruitenbeek
DOORN - Telefoon No. 125
Modellen en prijzen op aanvraag

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFEN
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13920

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING „CONCORDIA”
HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam, Delft, Den Haag, Amsterdam, Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!
Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f3.-
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Hotel-Rest. „NEUF”
Meppel - Tel. 2322
Uitstekende keuken
Pied à terre voor Giethoorn, Staphorst, Havelte, etc. etc.

Hotel-Café-Restaurant
ZUM FRANCISCANER
Breda
Holl. en Duitse bieren
Pilsner Urquell - Pr. keuken
Spec. aanbev.: Nassi Goreng

LEEUWARDEN
Hotel „De Kroon”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Midden in Nederland
Vergader-Congreszalen
HOTEL „MONOPOLE”
AMERSFOORT - TELEF. 41
TEGENOVER HET STATION

Hotel-Restaurant RICHE
TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG
Kamer met ontbijt f3.-
Plats du jour (met soep) f1.25 en f1.50
Diners, vanaf f1.60

JUUST VERSCHENEN:

Toen 't Moest Als 't Moet
hist. spel in 6 tafereelen
door AB. v. d. WAARD.

Dit stuk is geschreven voor een feestavond van den B.V.L. te Zwolle op 30 April 1936, den verjaardag van H. K. H. Prinses Juliana. Het comité van actie heeft een aanbeveling gegeven voor dit stuk.

De opvoering was een groot succes, mede door zijn historische belichting en treffende tafereelen.

Vraagt het op zicht bij den uitgever: **E. Westerhof Azn., Melkmarkt no. 36 te Zwolle.**

Smit, Bottenberg en Co
Oud-Beierland
Telefoon no. 38

CEMENTSTEENFABRIEK en HANDEL in BOUWMATERIALEN

DAMES !! STOOMWASSERIJ „NEDERHORST”
JAN SNEL - NEDERHORST DEN BERG
levert U een beslist heldere was
Billijke tarieven, zowel p. stuk als p. k.g. en p. abonnement



W.L.D.
De man van standing draagt
W.L.D. SCHOENEN
Verkrijgbaar in alle voornamen zaken

ZADEN
N.V. A. HOBBEL
OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend het beste
 Overall vertegenwoordigd.

Fa. A. v. ROSSUM
Zaadteelt - Zaadhandel
OOLTGENSPLAAT
TELEFOON No. 3
In plaatsen waar nog niet vertegenwoordigd
ACTIEVE AGENTEN GEVRAAGD
Vraagt provisieregeling en voorwaarden

CHEVROLET
LUX - TRUCK
Voor snel en zuinig vervoer.
Kracht neemt toe.
Kosten dalen.
J. DE JONG - GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend **ZEEPOEDER** van
„DE BEL” - UTRECHT
gebruiken, ontvangen vol vertrouwen de wasch ter behandeling van iedere **huisvrouw**.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!

THANS DE POPULAIRE HOED!
THE CLOCK HAT
VAN AF **f6.50**
 INDEKOR GRONINGEN

N.V. NEDERL. BASALT Mij ZAANDAM
Vraagt ons pr-s van
BASALTINE-TROTTOIRTEGELS
Levering op strengste keur

ER IS MAAR EEN KAREL I

GARAGE „LUXE”
TURFMARKT Nos. 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

ABONNEMENTSGELDEN

We schrijven November en de aanvangsdatum van den veertienden jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1937, komt al in zicht. Abonné's, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleefd dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 10 December 1936, aan:

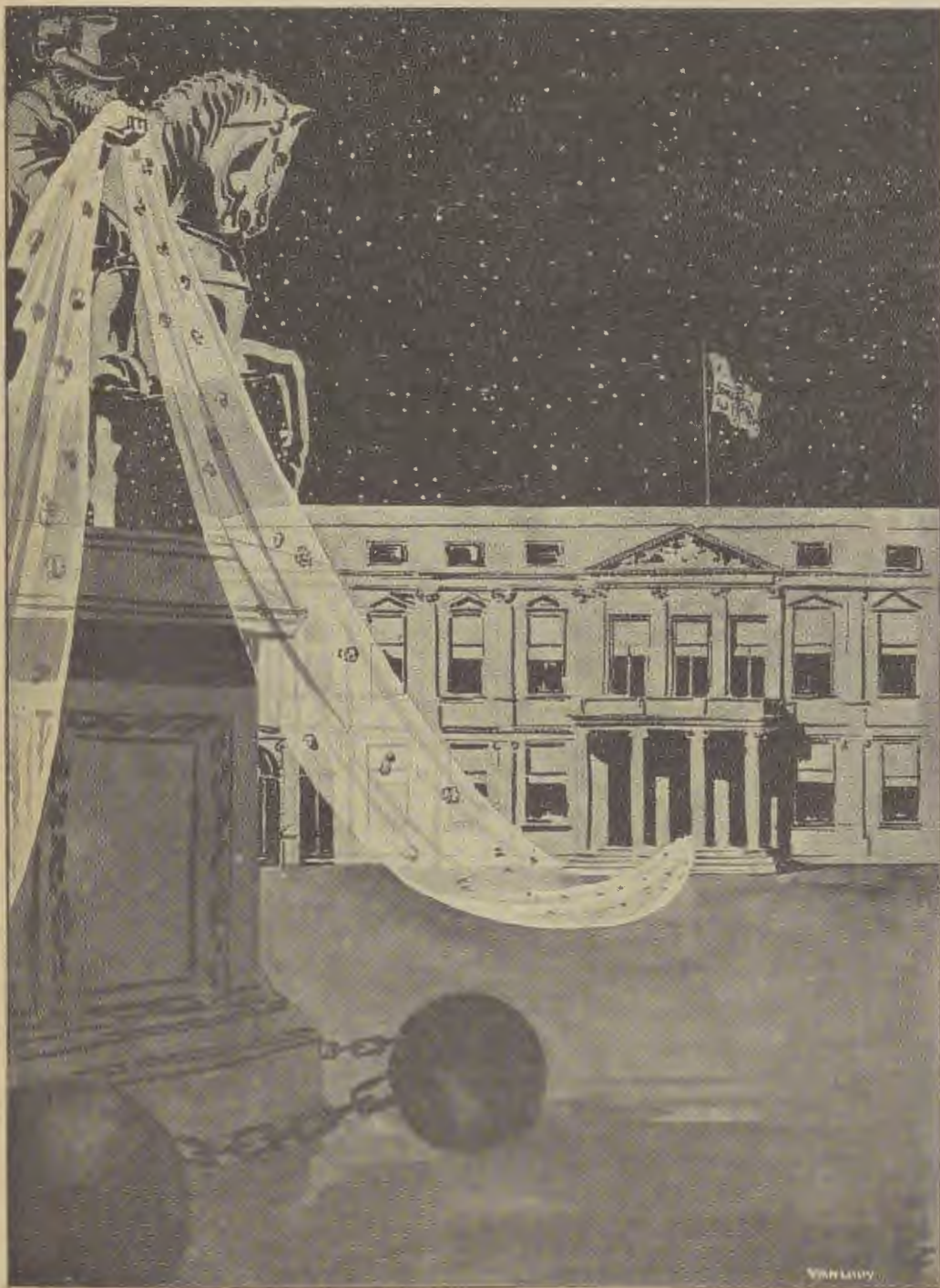
„HET LANDSTORMBLAD”

Biltstraat 35 a - Utrecht - Postrekening 192757

Wie vóór 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak. Wie na 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk; we hopen daarom, dat dit zooveel mogelijk wordt voorkomen.

DE ADMINISTRATIE.

19 Dec. Prinses Juliana wordt de bruid
1936



HET HUWELIJK VAN DE KROONPRINSES

*Een geschenk van den Bijzonderen
Vrijwilligen Landstorm*

Na het bekend worden van de verloving van H.K.H. Prinses Juliana met Z.D.H. Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld, kwam allerwegen in de kringen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de gedachte op om een geschenk bij het komende vorstelijk huwelijk aan te bieden namens de 84.000 vrijwilligers van den B.V.L.

Nadat te bevoegder plaatse goedkeuring van dit plan verkregen was, heeft zich, onder voorzitterschap van den heer L. F. Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie, een B.V.L.-huldigungscomité gevormd, bestaande uit vertegenwoordigers van alle gewestelijke landstormcommissiën uit het geheele land.

Leden huldigungscomité

Dit huldigungscomité bestaat uit de heeren:

T. Nauta, voorzitter Friesch Nationaal Comité, Dokkum;
J. Buiskool, voorzitter gew. landstormcomm. „Groningen”, Delfzijl;
J. Knoppers, voorzitter gew. landstormcommissie „Drenthe”, Meppel;
J. Ph. Backx, voorzitter gew. landst.comm. „Vollenhove”, Nieuwleusen;
H. J. P. van Heek, lid gew. landstormcommissie „Twente”, Enschedé;
J. L. Kleintjes, lid gewestelijke landstormcommissie „De IJssel”, Heerde;
D. G. Sanders, lid gew. landstormcommissie „Veluwe”, Oegstgeest;
W. van Ingen Schouten, secretaris gewestelijke landstormcommissie „Veluwzoom”, Arnhem;
J. H. Th. O. Kettlitz, voorzitter gewestelijke landstormcommissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”, Utrecht;
Dr. I. H. J. Vos, voorzitter gewestelijke landstormcommissie „Stelling van Amsterdam”, Amsterdam;
J. A. Neuyen Jr., adjunct-secretaris gewestelijke landstormcommissie „Stelling van Amsterdam”, Amsterdam;
D. O. Norel, voorzitter gew. landst.comm. „Kennermerland”, Heemstede;
S. M. Middelhoff, voorzitter gew. landst.comm. „Alkmaar”, Hoogkarspel;
L. G. Royaards, voorzitter gewestelijke landstormcommissie „Zuid-Holland-West”, Den Haag;
J. Dercksen H.Mzn., voorzitter gew. landstormcomm. „Gouda”, Gouda;
A. C. de Neeve, voorzitter gew. landst.comm. „Rotterdam”, Rotterdam;
J. A. J. Jansen, eerste secretaris gewestelijke landstormcommissie „Dordrecht”, Zwijndrecht;
Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, voorzitter gewestelijke landstormcommissie „Monden der Maas” (Voorne en Putten), Brielle;
L. J. den Hollander, voorzitter gewestelijke landstormcommissie „Monden der Maas” (Goeree en Overflakkee), Middelharnis;
H. Bierman, voorzitter gew. landstormcommissie „Zeeland”, Middelburg;
C. Dane Gzn., lid gew. landstormcomm. „West-Brabant”, Willemstad;
F. W. van Beek, voorzitter gew. landstormcomm. „De Meijerij”, Boxtel;
Mgr. Dr. H. A. Poels, voorzitter gew. landst.comm. „Limburg”, Heerlen;
J. Th. Merkus, secretaris gew. landstormcommissie „Limburg”, Sittard.

Een schilderij van Willy Sluiter

Het huldigungscomité besloot een schilderij te doen vervaardigen van H. M. de Koningin op den Landdag van den B.V.L. te Barneveld, gehouden op 7 Juni 1935, het moment, waarop H. M. de Koningin, in gezelschap van vele autoriteiten, het defilé gadeslaat van de Landstormvrijwilligers.

Bij dit schilderij zal een album gevoegd worden, vermeldende de namen der leden van de gewestelijke landstormcommissiën.

Het huldigungscomité benoemde een kleine commissie, ter voorbereiding van dit plan, waarna de opdracht tot het vervaardigen van het schilderij gegeven werd aan den kunstschilder Willy Sluiter.

Deze commissie bestaat uit de heeren A. C. de Neeve, H. J. P. van Heek en D. O. Norel.

Het sympathieke van dit geschenk is mede, dat alle 84.000 B.V.L.-vrijwilligers iets bijdragen voor de totstandkoming er van.

EEN ONWARE BESCHULDIGING.

Het nummer van „Volk en Vaderland” van 13 November, vangt zijn leetuur aan met de mededeeling, dat de „Nationale Landstorm Commissie reeds

lang wist van de practijken van den Zeeuwschen Secretaris”.

Dit durft het blad neerschrijven, wij het meent zich te kunnen verschuilen achter hetgeen door een medewerker van „De Standaard” onder den schuil-



naam „Zeelandicus“ in „De Standaard“ was geschreven.

Deze Zeelandicus schreef daar d.d. 7 November:

„Het is mij bekend, dat reeds vrij lang geleden de secretaris van de Nationale Landstorm Commissie door den secretaris van een plaatselijke landstormafdeeling in Zeeland op de hoogte is gesteld van de practijken, die door den secretaris van de gewestelijke commissie in Zeeland werden gevolgd“.

Beide mededeelingen zijn, om geen scherper woorden te gebruiken, volslagen onjuist.

Niemand van de Nationale Landstorm, noch de Voorzitter, noch hare secretaris, is ooit tevoren op de hoogte gesteld van de verkeerde practijken, welke in Zeeland bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn geschied.

„LANDSTORM ROND ORANJE.“

Première van geslaagde propagandafilm.
Talrijke aardige fragmenten.

In „Krasnapolsky“ te Amsterdam draaide 26 Oct. de première van de klankfilm „De Landstorm rond Oranje“. Het was de inzet van „een elfdaagschen veldtocht“, welke de Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam“ begin November heeft gehouden in Amsterdam en omgeving, als begin van een propaganda-actie. Onder de vrij talrijk opgekomen aanwezigen merkten wij o.a. op den Luit.-Generaal L. F. Duymaer van Twist, oprichter van den Vrijwilligen Landstorm, Majoor Dingemane, als vertegenwoordiger van Generaal De Iongh, Inspecteur van den Landstorm; Majoor J. Dwars, als vertegenwoordiger van den Commandant der 4e divisie, Generaal-Majoor van Voorst tot Voorst; Kapitein-Luitenant ter zee Scholten, als vertegenwoordiger der Marine; Wethouder Jac Rustige, als vertegenwoordiger van het gemeentebestuur van Amsterdam; Overste D. Boswijk, Garnizoenscommandant; verschillende burgemeesters van gemeenten in de Stelling Amsterdam, o.a. mr. A. Slob, burgemeester van Haarlemmermeer; een deputatie van de afdeling Amsterdam van de Alg. Ned. Ver. voor Reserve-Officieren; een deputatie van de Algemeene R.K. Officierenvereniging; de afdeling Amsterdam van het Mobilisatiekruis en een vertegenwoordiging van Vrijwillige Burgerwacht Amsterdam.

„De Landstorm rond Oranje“ is een filmbiographie van alle belangrijke gebeurtenissen op landstormgebied gedurende

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria“

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16
Grootte en kleine zalen voor vergaderingen en partijen.

rende 1935 en 1936, terwijl schitterende natuuroptnamen, een jachtpartij in den herfst en Nederland op de schaats, het geheel verfraaien. De film deed ons tevens H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana vergezellen naar Tirol, waar men de Prinses als een voortreffelijke skilooptster kon bewonderen. Toen de Prinses met volle vaart in elegante houding van een helling kwam afstormen, deed deze sportieve prestatie een donderend applaus in de zaal weerklinken.

Nadat eerst de portretten van H. M. de Koningin en van H. K. H. de Prinses, staande aan boord van een schip, op het doek waren verschenen, stond men van aangezicht tot aangezicht tegenover Dr. H. Colijn, die in een inleidend woord de noodzakelijkheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm aantoonde. Vervolgens zag men optreden van het 10-jarig bestaan in 1928, landdagen gedurende 1935 te Hilversum, Alkmaar, Mepel, Rijs en Barneveld, bij welke laatste gelegenheid H. M. de Koningin blijk gaf van haar belangstelling en het defilé van de vrijwilligers gadesloeg. Tal van volksspelen, bij deze gelegenheden gehouden, riepen herinneringen wakker, terwijl vooral de episodien uit den slag bij Waterloo bewezen, hoe goed georganiseerd de landdagen in 1935 geweest zijn.

De film vertoonde verder nog het bezoek van H. M. de Koningin aan de legermanoeuvres in 1935, het defilé in 1936 van het 3e half-regiment huzaren voor den Minister van Defensie, Dr. H. Colijn, ter gelegenheid van den 122sten verjaardag van dit regiment en tal van andere evenementen. Men zag de enthousiaste momenten te Amsterdam, bij gelegenheid van den laatsten verjaardag van H. K. H. de Prinses, den fakkeloptocht in het Stadion, de onthulling van het standbeeld ter nagedachtenis van wijlen H. M. de Koningin-Moeder en de opening van de Waalbrug te Nijmegen. En tot slot bracht de film nog de blijde dagen in herinnering van de vorstelijke verlovings van Prinses Juliana en Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. Met de beeltenis van H. M. Koningin Wilhelmina eindigde de film.

Op dezen avond voerde Pater Borromaeus de Greeve uit Delft nog het woord over het onderwerp: „De hoogste goederen van ons Volk“, terwijl Ds. B. E. J. Bik, uit Enkhuizen, sprak over: „Het stralend Licht“. De muzikale medewerking werd verleend door „Arti et Religioni“, onder leiding van den heer H. van de Horst.

Trans!
VOOR ELKE BEURS 'N
BROCHES
25 ct. PER DOEK STUKS 30 ct.

ZUID-HOLLAND : WEST.

Schietwedstrijd voor Officieren.

Begunstigd door fraai najaarsweer hebben de reserve-officieren van het B. V. L.-korps „Zuid-Holland : West“

Cliché Boelaars
's-Gravenhage. Tel. 117505 *

C. VAN SCHUPPEN, ZOETERMEER

Vraagt
prijsofgave!
HET ADRES VOOR
SCHIETSCHIJVEN

10 October op de banen van Waalsdorp een schietwedstrijd op pistool gehouden, afstand niet minder dan 25 Meter, rechts en links, max. 144 punten.

Enkele uitslagen: 1ste Luit. W. J. H. Salet, Delft 129 pnt., die de zilveren medaille won, door den commandant van het veldleger voor dezen wedstrijd ter beschikking gesteld; 2. 2de Luit. S. Lopes Cardoso, 127 pnt.; 3. 1ste Luit. J. C. Capteijn, 126 pnt.; 4. Kapitein E. P. Weber, 125 pnt.; 5. 1ste Luit. H. F. H. Wijdeveld, 125 pnt.

Er hebben 92 officieren aan den wedstrijd deelgenomen.

Na afloop van den wedstrijd is een zeer geslaagde reünie der reserve-officieren gehouden in restaurant Zomerzorg aan den Bezuidenhoutscheweg, gevolgd door een kameraadschappelijke maaltijd.

Hierbij waren aanwezig Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Landbouw en Vischerij, oud-Minister van Defensie, Generaal L. F. Duymaer van Twist, voorzitter N.L.C., Ir. M. C. E. Bongaerts, oud-Minister van Waterstaat, Generaal-majoor b. d. J. P. J. Verberne, oud-Commandant van Zuid-Holland: West, Maj. P. Dingemane, als vertegenwoordiger van den Inspecteur van den Landstorm, Res.-Kapitein G. F. Boulogne, secretaris N.L.C., Res.-Majoor der Jagers J. P. Boots, commandant Z.-W.: W., als tafel-president, de heeren L. G. Royaards, Res.-Kapitein D. J. Karres en Th. H. Ruys van de gewestelijke landstormcommissie, en van de hoofdofficieren van het korps Res.-Luit.-Kol. G. F. van Hoogenhuyze en Res.-Majoor J. Kruls.

Aan tafel zijn vele goede woorden gesproken. Na een dronk, die Majoor Boots wijdde aan H.M. de Koningin, werd een hartelijk telegram gezonden aan Generaal-Majoor H. de Iongh, die door lichte ongesteldheid verhinderd was aanwezig te zijn. Majoor Boots releveerde, dat bij de jongste legerpromotie 11 eerste luitenanten van Zuid-Holland: West tot reserve-kapitein bevorderd zijn.

Minister Deckers heeft een tafelrede gehouden, waarin hij zijn groote waardering uitte voor het Instituut van den B.V.L.. De B.V.L. heeft zijn militaire taak voortreffelijk voorbereid, maar daarnaast heeft hij de weermacht dichter tot ons volk gebracht, en gezonde vaderlandsliefde aangewakkerd. Mede aan den B.V.L. schreef de Minister het toe, dat zich thans zoo velen opgeven voor de opleiding tot reserve-officier, dat het niet mogelijk is hun allen deze gelegenheid te bieden.

De heer Duymaer van Twist zeide, dat de B.V.L. in een glazen huis woont. Dit acht spr. een voorrecht. De minder prettige dingen, die een enkele maal voorkomen, ziet men, maar de goede dingen, die de B.V.L. doorlopend brengt, ziet men óók! ... Uit deze bijeenkomst blijkt de uitnemende geest van de honderden reserve-officieren, bij den B.V.L. aangesloten.

Nog hebben het woord gevoerd de heeren Bongaerts, Royaards, Van Tuil, Karres, Generaal Majoor Verberne, die enkele interessante herinneringen bracht uit November 1918, A. Henkemans, Van Hoogenhuyze en Kruls.

KORPS VELUWZOOM.

Bijeenkomst Officieren van den B.V.L.

24 Oct. heeft op Beekhuizen wederom de jaarlijksche schietwedstrijd en bijeen-

F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS



H. & J. V. SCHUPPEN
VEENENDAAL

komt van de officieren van het Landstormkorps „Veluwzoom“ plaats gevonden. De belangstelling voor den wedstrijd was bijzonder groot. Uit alle deelen der provincie waren res.-officieren van het korps naar Beekhuizen gekomen.

Aanwezig waren de voorzitter van de Gewestelijke Landstorm-Commissie, de Res.-Luitenant-Kolonel mr. A. baron van Heeckeren van Kell, de korpscommandant de Res.-Luit.-Kol. J. W. Buurman, de oud-korpscommandant F. J. J. baron van Heemstra en vele leden van de Gewestelijke Landstorm-commissie.

De schietwedstrijd voor pistool had plaats op de schietbaan welke in het Beekhuizerbosch was gelegen.

Causerie Jhr. Dr. van der Does.

Men vereenigde zich vervolgens in Hotel „Beekhuizen“, waar Jhr. Dr. van der Does, een der doktoren der Ned. Roode Kruis Ambulance, welke den Abessijn-schen oorlog meemaakte, een causerie heeft gehouden over de ervaringen der ambulance.

Prijsuitreiking.

Na de voordracht van Jhr. van der Does, welke met zeer groote belangstelling werd gevolgd, vond de uitreiking van de in den wedstrijd behaalde prijzen plaats, hetgeen met een toepasselijk woord door den res.-kolonel W. van Ingen Schouten, secretaris der Gew. Landstormcommissie, geschiedde.

De eerste prijzen werden verworven door den Overste Buurman en den Kapitein Kamevaar. Aan eerstgenoemde werd door den heer J. A. A. Meijer, wethouder der gemeente Rheden, de medaille aangeboden, welke door het gemeentebestuur van Rheden voor den schietwedstrijd beschikbaar was gesteld.

De wethouder Meijer verklaarde daarbij, dat het gemeentebestuur van Rheden telkenjare met groote belangstelling de bijeenkomst der officieren van den B.V.L. volgt en van die belangstelling blijk geeft door het aanbieden van een medaille.

Door den voorzitter der Gew. Commissie als ook door den korpscommandant werd hierna een woord van dank gesproken.

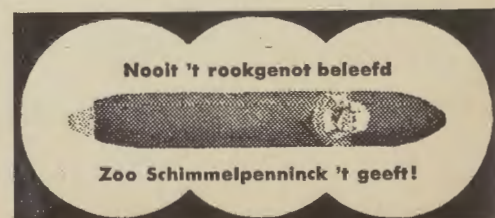
Men vereenigde zich ten slotte aan een diner, waar dr. v. d. Does als gast mede aanzat.

De tafel-president, de Res.-Overste J. W. Buurman, opende op de gebruikelijke wijze met een dronk op H.M. de Koningin, waarna verschillende tafel-speeches elkander afwisselden.

Door den Res.-Kapitein De Richemont werd namens de compagnies-commandanten van het korps aan den nieuwen korpscommandant een beeltenis van het verloofde vorstelijk paar in lijst aangeboden.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „ZEELAND“.

Benoemd tot leden der Commissie de heeren J. E. van den Broek te Zierikzee.



Nooit 't rookgenot beleefd

Zoo Schimmelpenninck 't geeft!

PBNA De superieure school voor
technisch briefonderwijs
ARNHEM

Bouwkunde, Waterbouwkunde,
Werktuigbouw, Electrotechn.
Radio - Chemische Techniek

Vraag gratis Prospectus 5

VLAGGEN - VAANDELS - STANDAARDS
DIPLOMA'S } SPORHANDEL
INSIGNES } GROOTENDORST
BEKERS - MEDAILLES - KRANSEN } AMERSFOORT

ter vervanging van den heer J. J. Cock;
J. Tellegen, Burgemeester Terneuzen,
ter vervanging van den heer J. Huizinga.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „DE IJSSEL”.

Benoemd tot lid der Commissie de heer
H. M. Oldenhof, Burgemeester der Gemeente Kampen.

„KENNEMERLAND”.

Met ingang van 10 Nov. 1936 is aangewezen tot Korpscommandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Kennemerland”, Res. Majoor A. F. Borren van het 21 R.I.



Res.-Luit. Kolonel P. S. Hartogh Heys van Zouteveen, afgetreden Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Kennemerland”. De heer Hartogh Heys blijft als Secretaris der Gewestelijke Commissie behouden.



C. Ph. Brückel,
Kolonel, Chef van den Staf der IIIe Divisie.

Zeer gaarne nemen wij bovenstaande foto op van den 1 Nov. benoemden Kolonel Brückel, wien wij daartoe om een foto hebben verzocht. Onze oudere vrijwilligers van 1918 weten nog zeer goed, hoe de toenmalige Kapitein Brückel in November 1918 onze Friese vrijwilligers aan het station te 's-Gravenhage opwachtte en het commando had bij den marsch door de stad naar de plaats van kazerneering. De Kapitein Brückel kreeg het commando over een compagnie landstormers. Aan hem was toegevoegd de 1e Luitenant F. H. Schol, evenals de heer Brückel in dien tijd leerling van de Hoogere Krijgsschool.

Firma G. en P. Boekestein
Telefoon no. 37 - 's-Gravenzande

HET adres voor het exploiteeren van consumptie-inrichtingen!
TENTEN in ELKE afmeting VOORRADIG
Meerdere tevredenheidsbetuigingen aanwezig

„KNAL”
SMAAKT ALS CHAMPY

B. J. H. TEN DAM - WADDINXVEEN
TEL. 137

HET adres voor geluidversterkerinstallaties voor Landdagen, enz.

GARAGE „CITAX”, GOUDA

IS en BLIJFT het adres voor TAXI's en LUXE AUTO's!

PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

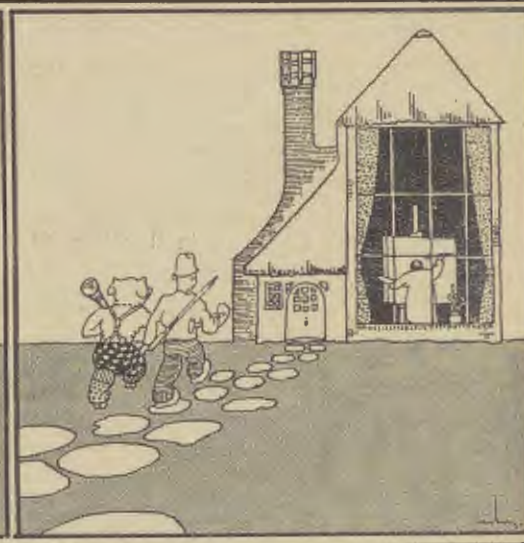
DE LOTGEVALLEN VAN KAS EN RESERVE.



„Ik zal je zeggen, wat het geval is, Reserve. Binnenkort hebben we een zeer groot feest. Hoeveel geld denk jij daarvoor te kunnen missen?”



„Een schimmetje Mr. Kas! Dit is alles wat ik in m'n zak heb. En ik vrees, dat tegen dien tijd m'n bijdrage niet grooter zal kunnen zijn.”



„Jammer, Reserve, erg jammer! Ik had je eerder moeten ontdekken. Maar ik heb een goed plan. Ga mee naar m'n vriend den kunstschilder.”



Res. 2e Luitenant
J. G. Eckhardt,
Secretaris
Gewestelijke
Landstormcomm.
„Zeeland”.



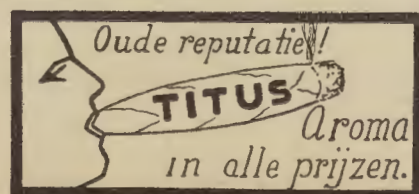
Jb. Ottenbros, de nieuwbenoemde Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Alkmaar”.

DE B.V.L. OP ZEE!



Daartoe uitgenodigd door den Chef van den Marinestaf hebben 3 Nov. een aantal hoofdofficieren, de voorzitters van de plaatselijke Landstorm-commissies en de plaatselijke leiders van het Landstormkorps Zuid-Holland: West een vaartocht gemaakt met Hr. Ms. Kruiser „De Ruyter” van Rotterdam naar IJmuiden.

Hoewel het mistige weer het uitzicht belemmerde, behouden zij, die de reis medegemaakt hebben, daaraan de meest aangename herinnering.

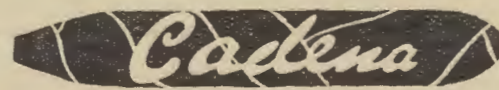


VOOR AMBTENAREN, ENZ. VERBODEN VEREENIGINGEN.

De Regeering heeft de navolgende vereenigingen voor ambtenaren verboden:

a. de Nederlandsche Federatieve Bond van Personeel in Openbaren Dienst;

b. het Nederlandsch Volksfascisme „Zwart Front”.



LANDSTORMKORPS KENNEMERLAND.

Op 11 November hield het verband Kennemerland eene propaganda bijeenkomst in het gebouw Zang en Vriendschap te Haarlem. Op deze vergadering nam de afgetreden Korpscommandant Res. Luit. Kol. P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen afscheid van de vrijwilligers en stelde hij den op 10 November 1936 nieuw benoemden Commandant, den Res. Majoor A. F. Borren aan hen voor.

Alle voorzitters en vele leden van de plaatselijke commissiën, alle plaatselijke leiders en ruim 200 vrijwilligers met hunne dames waren opgekomen om van den scheidenden Commandant afscheid te nemen en den nieuwen Commandant te begroeten.

De secretaris van de Gew. Landstormcommissie Kennemerland opende de vergadering met een toespraak, waarin hij hulde bracht aan de Koninklijke Familie, waarop door allen staande de twee coupletten van het Wilhelmus werden gezongen.

Nadat de Res. Luit. Kol. Hartogh Heijs van Zouteveen afscheid had genomen en de Res. Majoor Borren het woord had gevoerd, bood namens alle vrijwilligers van het Verband een der plaatselijke leiders van de afdeling Haarlem, de heer D. J. van Rijn, aan Mevrouw Hartogh Heijs een fraaie bloemenmand en aan den afgetreden Commandant een gouden polshorloge met inscriptie aan.

Hotel „HOBBEL”

P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

Overste Hartogh Heijs bedankte daarna de vrijwilligers hartelijk voor de aan zijn vrouw en aan hem gebrachte hulde en de vrijwilligers in het bijzonder voor de goede samenwerking, die hij steeds van hen mocht ondervinden.

De vergadering bleef daarna nog eenigen tijd bijeen om de vertooning te zien van de mooie film „Met de Koninklijke Familie op reis in 1936”, „Een tocht door Ned.-Indië” en „De Landdag te Barneveld”.

Na afloop van de vergadering gaven zich nog vele vrijwilligers op, zoodat de zeer geslaagde avond ook in dat opzicht een waar succes was.



Wisselbeker, verschoten bij de schietwedstrijden te Venlo, op 8 Sept. j.l.

Met veel genoegen geven wij plaats aan den wisselbeker, die op den korps-schietwedstrijd van de Limburgsche Jagers op 8 Sept. j.l. te Venlo is verschoten.

Wij doen dit met vermelding van den vervaardiger, n.l. de firma Robert van Dawen te Venlo.

Met groote kunstzinnigheid heeft de heer van Dawen den zilveren beker met de hand bewerkt.

Handwerk, met zooveel liefde tot het werk zelf vervaardigd, verdient aandacht en waardeering.



Uit de Afdeelingen

Appingedam. Onlangs werd door de afd. van den B.V.L. een schietwedstrijd gehouden in de oude school. Hiervoor was veel animo. Aanwezig waren kap. De Jonge en luitenant Atema. Van de plaatselijke commissie waren aanwezig pastoor Velgar en dr. Van Dijk. Deze schietwedstrijd had een goed verloop. Er was een verscheidenheid van prijzen aanwezig. Door het korps scherpsschutters werden in 't geheel 24 prijzen gewonnen. Hoogste aantal punten 91. Eerste klas schutters 5 prijzen. Hoogste aantal punten 92. Tweede klas schutters 11 prijzen. Hoogste aantal punten 93. De prijzen werden door kapitein de Jonge uitgereikt, die voor hij de prijzen uitreikte, de drie nieuwe leden het welkom toeriep, verzekerend dat zij goede B.V.L.-ers mochten zijn, verder dankte hij de leden van de plaatselijke commissie voor hun blijk van medeleven. Hierna ging de kapitein over tot het uitreiken der prijzen.

Baambrugge, 6 Oct. Zaterdag 14 November draait de film: Landstorm rond Oranje.

Bedum, 8 Oct. Eerste prijswinnaars, schutters 1e kl. J. Rutgers; schutters 2e kl. P. Terpstra.

Beek en Donk. De schietwedstrijden van den B.V.L., afd. Donk, onder leiding van commandant F. Sterken, had den volgende uitslag: F. Sterken, 176 p.; M. v. d. Laar, 174 p.; G. Otten, 174 p.; M. v. d. Boom, 173 p.; M. Otten, 173 p.

Bellingwolde, 16 Oct. Onder leiding van onze burgemeester en de plaatselijke commissie van den B.V.L. als propagandacomité, werd gisteravond in 't hotel de Roos alhier, een afdeling van het landstormkorps motordienst opgericht, onderafdeling Groningen, sectie Bellingwolde. Toegetreden is een negental leden. Dat het lands-, provincie- en gemeentebelang bij deze oprichting ten nauwste betrokken is, behoeft geen betoog.

Bergen op Zoom. Op Dinsdag 27 Oct. '36 vergaderde de afd. „Vrederust“. De vergadering stond onder leiding van den voorzitter der plaatselijke commissie, den heer W. Domisse. Aanwezig was o.a. de commandant van het Verband „West-Brabant“, overste T. Beets, welke de prijzen uitreikte van den schietwedstrijd 1936.

Bergum, 26 Sept. 1e prijs: J. D. v. d. Meulen.

Berkel-Enschot, 11 Oct. 1e prijs: A. Segers.

Besoyen, 13 Oct. Schietwedstrijd van de afdeelingen Waalwijk, Besoyen en Baardwijk. Beste schutters: Waalwijk, P. Wijkmans, 90 p.; Besoyen, G. Couwenberg, 91 p.; Baardwijk, E. de Vries, 88 p.

Besoyen haalde het hoogst gemiddelde met 86,3.

Biggekerke, 26 Sept. H. Kaljouw en P. Schout, beiden 47 p.

Boxtel. Wegens vertrek heeft de heer H. Grijsbach bedankt als plaatselijk leider der afdeling en is tot zijn opvolger benoemd Mr. E. Bogaerts, Stationsstraat 105, Boxtel.

Buitenpost, 28 Sept. R. Hogendijk, H. Wijma en W. Top, 50 p.

Dedemsvaart, 10 Oct. Vanaf heden worden wekelijks schietoefeningen met K.S.O. gehouden. Tot nu toe hadden alleen in de zomermaanden in het Heuvelveldbosch te Balkbrug schietoefeningen plaats.

Delft, 9 Oct. Hedenavond heeft de Burgerwacht haar lokalen in het voormalige St. Agathaklooster voor een avond in de week ten gebuik gegeven aan de Landstormafdeling van Delft. De Delftsche afdeling heeft hierdoor eenmaal per week het gebruik over een schietzaal, een vergaderzaal, een recreatiezaal en een bestuurskamer.

Aanwezig waren o.m. majoor Boots en kapitein Karres. Het woord voerden nog ds. Haasen, de heer Eckebus, de heer Borstlap, commandant van de Delftsche Burgerwacht en luitenant W. H. J. Salet, plaatselijk leider B.V.L.

Bij de prijsverschiëting, die volgde, was o.m. een ham voor den hoogsten schutter, speciaal voor de werkloze B.V.L.-ers.

Een voorbeeld, het navolgen waard.

RIDING KIT - ORIGINEELE ENGELSCH

Rijpantolons naar maat

f 16.- tot f 40.-

Geconfectioneerd

f 17.-, f 20.- en f 23.-

Rijcolberts naar maat

vanaf f 25.-

Geconfectioneerd

f 20.- en f 25.-

L. BAKKER,

Bespoke Tailoring

314 Leen v. Meerdervoort

Tel. 334788 - 's-Gravenhage



Delft, 29 Oct. De heer J. C. Groot, secretaris der plaatselijke landstormcommissie, heeft als zoodanig bedankt. De heer Groot heeft vele jaren met groote toewijding voor den B.V.L. gewerkt.

Delden. 23 Oct. had de eerste oefening plaats met schieten van K.S.O.-patronen door de afd. Delden van den B.V.L. Wegens ongesteldheid van den plaatselijken leider, stond deze oefening onder leiding van den heer H. v. h. Bolscher, in de kegelbaan van den heer Ruepert. Besloten werd om de vervolgoefeningen te houden, des Maandagsavonds, te beginnen met 9 November a.s.

Dinther, 10 Oct. Schietwedstrijd, waaraan door 108 schutters werd deelgenomen. 144 p. behaalden A. van Grinsven, M. v. d. Leest Gzn. en H. van Zutphen.

Dordrecht. 27 Oct. kwam de afd. Dordrecht van den B.V.L. in de groote zaal van N.A.B. bijeen. Een groote schare landstormers, velen vergezeld van hun dames, vulde de zaal tot in de uiterste hoeken, toen de voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, ds. M. Gravendijk, allen een hartelijk welkom toeriep, in het bijzonder den spreker van dezen avond, kapelaan C. A. M. Kroon, den korpscommandant luit.-kol. W. J. M. Linden en den propagandist van de N.L.C. luit. Groenendijk, waarna hij woorden van dank richtte tot 't kranige Jubal-ensemble, dat door het ten gehore brengen van vaderlandsche liederen en vroolijke marschen veel bijdroeg tot de sfeer van dezen avond. Voorts memoreerde spr. de verloving van H.K.H. Prinses Juliana, welke verloving met zooveel blijdschap door geheel Nederland is ontvangen. Met begeleiding van Jubal werden hierna twee coupletten van het „Wilhelmus“ gezongen.

Overste Linden reikte de schietprijzen uit. Spr. wenschte de prijswinnaars geluk en sprak de hoop uit, dat de niet-prijswinnaars het volgend jaar tot de gelukkigen zullen behooren.

Na een korte pauze was het woord aan kapelaan C. A. M. Kroon, die in een goedvolle rede de betekenis van den Landstorm uiteenzette. Langdurig en krachtig applaus beloofde den spreker voor zijn met veel aandacht aangehoorde rede.

Het brevet koningsschutter werd behaald door F. van Herwijnen (met onderscheidings-teeken) en het brevet scherpsschutter door B. Pullen, G. Bozuwa, P. v. d. Giessen en G. J. Kamps.

Enkele uitslagen:

Koningschutters (6 deelnemers): 1. G. A. Hoogenboom, 284 p., beste laagste serie 94-95; 2. N. P. Bakker, 284 p., beste laagste serie 94-94. Door dezen uitslag komt de wisselbeker definitief in het bezit van G. A. Hoogenboom, plus medaille.

Scherpschutters (45 deelnemers): 1. A. de Wit, 278 p.; 2. A. C. de Wit, 278 p.; 3. G. L. v. d. Hum, 278 p.

1e klasse schutters (30 deelnemers): 1. A. E. van Eerten, 264 p.; 2. P. Blok, 263 p.; 3. S. Wulfse, 263 p.

Eindhoven, 10 Oct. De sectie Helmond van den M.D. won den Vermeulenbeker, die het vorige jaar door de sectie Eindhoven gewonnen werd.

Uitslag: 1. Helmond, 184 p.; 2. Eindhoven, 182 p., hoogste serie 48; 3. Bergen op Zoom, 182 p., hoogste serie 42; 4. Tilburg, 168 p.; 5. Den Bosch, 153 p.

Bij de prijsuitreiking werd tevens afscheid genomen van adjudant o.o. J. Gast, die per 1 October in dezen rang bevorderd was.

Elshout, 7 Oct. Eerste-prijswinnaar: L. Kleijn, met 272 p.

Emmen. In de plaats van den heer A. Klein werd tot plaatselijk leider van den B.V.L., afd. Emmen, aangesteld de heer A. Broekhuizen. De heer Klein werd opgenomen in de plaatselijke landstormcommissie.

Erp, 30 Sept. Eerste-prijswinnaar: Beekmans, met 55 p. (max. 60 p.).

Etten en Leur. Op Woensdag 21 October hield de afdeling Etten en Leur van den B.V.L. haar jaarvergadering bij den heer J. Leyten. De voorzitter en secretaris van de gew. commissie en de commandant van het Verband „West-Brabant“ woonden deze bijeenkomst bij. Verschillende genoodigden, waaronder de burgemeester van Etten en Leur, waren aanwezig. De heer Sloots had de leiding bij deze bijeenkomst, die door een groot aantal landstormers en a.s. leden werd bijgewoond. Het hoofdmoment was de overreiking van het nieuwe vaandel aan de afdeling, door overste Beets. Zijne HoogEdelgestr. hield

daarbij een treffende toespraak. Pastoor v. Genk zette het doel van den B.V.L. duidelijk uiteen. Staande werd het eerste couplet van het Wilhelmus gezongen.

De voorzitter van de gew. commissie feliciteerde de afdeling met het nieuwe keurige vaandel en besloot met een driewerf hoera op Prinses Juliana en Prins Bernhard.

Fijnaart, 26 Sept. Eerste-prijswinnaar: C. Tholenars. De prijzen bestonden uit fruit, o.a. druiven en meloenen.

Goes, 3 Oct. Schietwedstrijd voor het district Zuid- en Noord-Beveland van den B.V.L. Aanwezig ongeveer 150 schutters. Enkele uitslagen: Korpswedstrijd scherp: Kruijningen 182 p., Kloetinge 178 p., Goes II 177 p., Goes III 177 p., Goes I 177 p.

Korpswedstrijd K.S.O.: Borssele I 185 p., Hoedekenskerke 184 p., Borssele II 183 p., Ovezande 179 p., 's Heer Arendskerke II 174 p., Oudelande 173 p., Kortgene 170 p., 's Heer Arendskerke I 166 p., Wilhelminadorp I 165 p.

Personeele wedstrijd scherp: 1. H. F. Oele, Kloetinge, 48 p.; 2. P. Droggers, Goes, 48 p.; 3. J. Rouw, Goes, 47 p.; 4. E. Boogaard, Goes, 47 p.; 5. N. de Regt, Biezeling, 47 p.

Personeele wedstrijd K.S.O.: 1. M. Hoek van Dijke, Hoedekenskerke, 48 p.; 2. C. J. Hart-hoorn, Oudelande, 48 p.; 3. P. Karelse, Borssele, 48 p.; 4. L. Maas, Borssele, 48 p.; 5. A. de Muijnck-Krijger, Borssele, 48 p.

Des avonds werd in Melksalon Bustraan den Landstormers een koffiemaaltijd aangeboden,



LANDSTORM-FILM-AVONDEN

16 Nov. Harlingen	14 Dec. Haften
17 „ Tjerkwerd	15 „ Zevenbergen
18 „ Lollum	16 „ Groot Ammers
19 „ Joure	16 „ Voorschoten
20 „ Terschelling	17 „ Zevenhuizen
23 „ Apeldoorn	18 „ Berkel Rodenrijs
24 „ Bennekom	21 „ Markelo
25 „ Gendringen	22 „ Assen
26 „ De IJssel	23 „ Winterswijk
27 „ Aalten	29 „ Kockengen
30 „ De Krim	4 Jan. Zwijndrecht
30 „ Ambt Vollenhove	5 „ Gorssel
1 Dec. Heerde	14 „ Goudswaard
2 „ Woudrichem	18 „ Genemuiden
3 „ Giessendam	21 „ Hardenberg
3 „ Eindhoven	25 „ Friesland
4 „ Almkerk	26 „ idem
7 „ Rijswijk (N.B.)	27 „ idem
8 „ Groningen	28 „ idem
8 „ Hoek van Holland	29 „ idem
8 „ Schoonebeek	2 Febr. Zuidwolde (Dr.)
9 „ Hattem	3 „ Emmen
9 „ Gasselternijveen	4 „ Staphorst
10 „ Delft	18 „ Coevorden
11 „ Gouda	26 „ Borger



waaraan 125 personen deelnamen.

De heeren L. Smit, lid der plaatselijke commissie van Goes (de voorzitter, burgemeester Van Dusseldorp, was verhinderd) en overste Bierman spraken tijdens dezen maaltijd een opwekkend woord. Hierna ging men over tot het uitreiken der prijzen. Voor den korpswedstrijd waren 14 medailles door verschillende burgemeesters uit het district beschikbaar gesteld.

's-Gravenhage, 17 Oct. De wisselbeker van de gewestelijke landstormcommissie werd in een strijd, waaraan 41 B.V.L.-afdelingen deelnamen, gewonnen door de afdeling Zoetermeer. De wedstrijd werd gehouden op alle scherpe banen in het district Zuid-Holland: West. De afdeling Voorburg, die dezen beker reeds tweemaal won, moet hem echter thans weer afstaan.

Na de afdeling Zoetermeer maakte ook de afdeling Leiden een goede kans.

48 punten werd geschoten door P. A. van der Meer te Zoetermeer en D. Wassenaar te Leiden.

47 punten werd geschoten door C. Pannekoek te Berkel-Rodenrijs, J. van der Veen te Boschkwartier, A. J. van der Zalm te Noordwijk, H. G. A. van der Laan te Sassenheim, M. Rog te Scheveningen, L. de Boer te Voorburg en door P. A. Hitzert te Wassenaar.

's-Gravenzande, 10 Oct. Op de scherpe baan te Monster behaalde P. van Oosten 124 p.

Groningen, 6 Oct. Dezer dagen hebben de gecombineerde afdelingen Groningen-Noord en -Zuid het winterseizoen weer geopend met een schietwedstrijd in de schietzaal van café Van Duinen, Groote Markt, onder leiding van den

waaraan 125 personen deelnamen.

De heeren L. Smit, lid der plaatselijke commissie van Goes (de voorzitter, burgemeester Van Dusseldorp, was verhinderd) en overste Bierman spraken tijdens dezen maaltijd een opwekkend woord. Hierna ging men over tot het uitreiken der prijzen. Voor den korpswedstrijd waren 14 medailles door verschillende burgemeesters uit het district beschikbaar gesteld.

's-Gravenhage, 17 Oct. De wisselbeker van de gewestelijke landstormcommissie werd in een strijd, waaraan 41 B.V.L.-afdelingen deelnamen, gewonnen door de afdeling Zoetermeer. De wedstrijd werd gehouden op alle scherpe banen in het district Zuid-Holland: West. De afdeling Voorburg, die dezen beker reeds tweemaal won, moet hem echter thans weer afstaan.

Na de afdeling Zoetermeer maakte ook de afdeling Leiden een goede kans.

48 punten werd geschoten door P. A. van der Meer te Zoetermeer en D. Wassenaar te Leiden.

47 punten werd geschoten door C. Pannekoek te Berkel-Rodenrijs, J. van der Veen te Boschkwartier, A. J. van der Zalm te Noordwijk, H. G. A. van der Laan te Sassenheim, M. Rog te Scheveningen, L. de Boer te Voorburg en door P. A. Hitzert te Wassenaar.

's-Gravenzande, 10 Oct. Op de scherpe baan te Monster behaalde P. van Oosten 124 p.

Groningen, 6 Oct. Dezer dagen hebben de gecombineerde afdelingen Groningen-Noord en -Zuid het winterseizoen weer geopend met een schietwedstrijd in de schietzaal van café Van Duinen, Groote Markt, onder leiding van den

De Friesche Zaadhandel - G. J. WOUDA
ORANJEWOUD
Zaden en Orig. Friesch pootgoed
vraagt nog

LANDSTORMERS

om in plaatsen, waar we nog niet vertegenwoordigd zijn, nieuw terrein te veroveren.

Vraagt onze Agentschapsvoorwaarden.

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming

Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

MOUSSANA
MOUSSERENDE APPELWIJN
smaakt als champagne

Fa. H. J. PHAFF - Winschoten

plaatselijken leider van afd. Noord, den res. 1e luit. K. Strijker.

135 schutters namen aan den wedstrijd deel. Kapt. De Jonge reikte de prijzen uit. Eerste drie prijswinnaars: 1. B. E. Smit; 2. C. Siebesma; 3. M. Alkema.

Er werd nog medegedeeld, dat dezen winter door de afdelingen wandeltochten zullen worden gehouden.

Haarlemmermeer, 13 Oct. Aan de bij hotel „De Beurs” te Hoofddorp gehouden gewestelijke schietwedstrijden voor leden van den B.V.L. hebben bijna 180 personen deelgenomen.

In den korpswedstrijd behaalde de afd. Nieuw-Vennep den eersten en Aalsmeer-Oost den tweeden prijs. Na afloop van de wedstrijden werden de uit medailles en kunstvoorwerpen bestaande prijzen met een toepasselijk woord van den commandant van het Landstormkorps, kolonel Donck, aan de winnaars uitgereikt.

Hallum, 1 Oct. Eerste prijs: T. Mozes, met 48 p.

Heidenschap, 25 Sept. Eerste prijs: G. Zwerfer, met 94 p.

Helvoirt, 14 Oct. Eerste prijzen: schutters 1e kl., A. Dekkers; schutters 2e kl., L. Schapendonk; schutters 3e kl., Adr. Verstijnen.

's-Hertogenbosch, 7 Oct. Voor de Bossche afdelingen en Orthen van den B.V.L. werden tot besluit van het schietseizoen wedstrijden gehouden met scherp op de banen van het fort Orthen. Eerste-prijswinnaar werd J. Zetz.

Herwen en Aerdt. Woensdagavond 21 Oct. had in de zaal van den heer W. J. Grob te Aerdt, een propaganda-vergadering plaats, waarbij tevens de uitslag van den gehouden orderlingen schietwedstrijd van 23 September 1936 werd bekend gemaakt en de prijzen aan de winnaars uitgereikt. Aanwezig waren: kolonel W. v. Ingen Schouten en luitenant-kolonel J. W. Buurman, resp. secr. gew. landstorm comm. en commandant landstormkorps Veluwzoom en kapitein Goedhart van R.W., benevens de plaatselijke commissie. De voorzitter van deze commissie, de Edelachtb. heer burgemeester W. A. M. Bruns, opende de vergadering met de aanwezigen een welkom toe te roepen. Spr. memoreerde, dat de schietwedstrijden van deze nog jonge afdeling steeds onder groote belangstelling waren gehouden, waarbij zeer goede prestaties geleverd waren door de schutters en gaf daarna het woord aan overste Buurman. Spr. bracht met enkele woorden naar voren gaarne gebruik te maken van deze gelegenheid, hem door den voorzitter gegeven, om ook de vergadering en de plaatselijke commissie een hartelijk welkom toe te roepen en hoopte, dat steeds dezelfde belangstelling als thans voor ons landstormkorps zou blijven uitgaan. Hierna kreeg de res. kapitein Goedhart het woord voor het uitspreken van zijn propagandarede. Spr. begon met de leden er op te wijzen, dat het eens goed is, dat ons geheugen een keer per jaar opgefrist wordt en waarom speciaal de B.V.L. moet bestaan. In gloedvolle woorden zette spr. de toestanden in Spanje en Rusland uiteen. Hierna werden door spr. de prijzen uitgereikt.

Hoogerheide. 28 Oct. had in het patronaatsgebouw een vergadering plaats. Overste Beets had in samenwerking met burgemeester Van der Meulen het initiatief op zich genomen een propagandavergadering te beleggen. De opkomst was zeer goed te noemen. Van de 100 door overste Beets uitgenodigde dienstplichtigen van 25 tot 40 jaar waren er een kleine 50 aanwezig. Om goed 7 uur werd de vergadering door den burgemeester met een toepasselijk woord geopend, om vervolgens het woord aan pastoor Van Genk te geven. Deze gaf een duidelijke uiteenzetting, waarom en met welk doel de B.V.L. zoo nuttig is in zijn bestaan. Over te Beets besprak daarop meer de werkwijze van het korps en hoe, wanneer de nood eens aan den man kwam, gehandeld moest worden.

Pastoor Stallaert dankte de beide sprekers. Tot slot dankte de burgemeester overste Beets en pastoor Van Genk voor hun bereidwilligheid om hier een propagandistisch woord te komen spreken.

Hoogezand-Sappemeer, 2 Oct. Eerste prijzen: afd. scherpschutters, P. Feenstra; afd. schutters 1e kl., E. Bosker.

Kerkdriel, 10 Oct. Eerste prijzen: scherp-

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK

Eerste kwaliteit

Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Frische Kleipootaardappelen, enz.

Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog actieve verkopers gevraagd.



Res.-Kolonel W. G. van Hoogenhuyze, afgetreden Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Verband Monden der Maas”.

schutters, H. Ackermans; kl. B, Jac. Spijkers; kl. A. J. Ackermans.

Knegsel, 22 Sept. Eerste prijzen: vaste baan, Jos. v. d. Ven; vrije baan, A. Bles.

Kollum, 3 Oct. Enkele uitslagen: kl. I, W. Huisman en D. Cremer, 96 p.; kl. II, H. v. d. Velde, 94 p. Eerste-prijswinnaar van de vrije baan, waarvoor veel animo bestond, was de heer J. Groenbroek, met 35 p. De wedstrijd werd gedeeltelijk bijgewoond door burgemeester J. J. Woldringh.

Kruiningen, 17 Oct. Bij een schietwedstrijd met scherp, 100 M., won G. Duindam den eersten prijs. De prijzen werden door burgemeester B. C. de Mul, die zelf een drietal prijzen ter beschikking gesteld had, uitgereikt.

Kwintseul. De B.V.L. organiseerde Dinsdag 10 November een groote B.V.L.-samenkomst in het veilinggebouw. Als sprekers traden dien avond op: de burgemeester van Wateringen, kapelaan H. H. Drost uit Amsterdam, res. luit. kol. J. P. Boots, commandant V.L.S.K. „Zuid-Holland: West”, en gen.-majoor b.d. H. Zeeman. Medewerking aan dezen avond is verleend door het muziekcorps „St. Gregorius”.

Leens, 7 Oct. De afdeling Wehe hield een wedstrijd op K.S.O. De voorzitter der plaatselijke commissie, burgemeester J. N. Spoelstra, volgde met zeer veel belangstelling het verloop van den wedstrijd.

Prijswinnaars waren: scherpschutters, G. Visser, A. J. Schaap; 1e klasse, J. D. Ekster, J. Stulp, W. Moes, J. L. Torringa Gzn.; 2e klasse, M. de Poel, A. Koning.

Lemelerveld. Bij de schietwedstrijden, die elken Maandagavond, uitgaande van den B.V.L., worden gehouden, wist de heer J. J. Holterman met 10 patronen het maximum van 100 p. te schieten.

Landstormkorps Veluwzoom.



(Foto Van Dijken).

Bijeenkomst Officieren te Beekhuizen 24 Oct. 1936.

VAAANDELS
VLAGGEN
OVEN
14 ERVAARDIGER VAIJ
KON. ERK. LANDSTORMVAAANDELS

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
HAAG
HOF EN RYKS
LEVERANCIER

Markelo. 22 Oct. werd alhier op de banen op den Herikerberg de gezamenlijke eindwedstrijd gehouden tusschen de leden van den B.V.L. en de B.W. Hieraan was verbonden een korpsprijs (plaquette) voor de hoogste vijf schutters van B.W. of B.V.L. Bedoelde prijs werd gewonnen door vijf schutters van de B.W., met het volgende aantal punten: Joh. Gazenbeek 96, H. Berendsen 90, H. H. Steen 90, H. Klumpers 88 en G. J. Hazenborg 87 p. Bij het einde sprak burgemeester Korthals Altes eenige hartelijke woorden, terwijl elke deelnemer nog een prijs ontving.

Middel- en Oostbeers, 30 Sept. Vaste baan: 1. J. Aarts; vrije baan: 1. A. van Spreuwel. Na afloop der wedstrijden verenigden de deelnemers zich in het lokaal van den heer J. Smulders te Middelbeers, waar door den burgemeester onder een toepasselijke toespraak de prijzen werden uitgereikt.

Mill, 15 Oct. Op 18 Oct., des namiddags te 2 uur, heeft de afdeling Mill van den B.V.L. een schietoefening gehouden.

Moergestel, 17 Oct. 1e prijs: J. van de Loo. De uitreiking der prijzen had door den burgemeester plaats.



Oefening Motordienst in Twente op 3 Oct. j.l.

Niawier. 28 Oct. kwam de afd. B.V.L. in jaarvergadering bijeen. Als sprekers waren ter vergadering burgemeester Sijsma en ds. Biersteker. In een keurige speech over „Gezag en Vrijheid” wees burgemeester Sijsma er op, dat deze in de geschiedenis van ons Vorstenhuis waren samengebonden en dat de strijd van het heden om deze, door de revolutie bedreigde, goederen ging. Voor gezag en vrijheid is de B.V.L. Spr. wekt op tot trouw aan het Koninklijk Huis, tot schraging van het gezag en bewaring der vrijheid.

Ds. Biersteker herinnerde aan 't woord van Mussolini: „Uit 't woud van acht miljoen baonetten bied ik de wereld den palmtak van den vrede”. Spr. wees op de vergelijking en het verschil in het streven van den B.V.L. met Mussolini's woord. In verheven zin kan van den B.V.L. gezegd, dat ze den vredetak biedt, vrede-instituut is.

Nieuwer-Amstel. De schietwedstrijden van den B.V.L. zijn, na een stilstand van een half jaar, wederom begonnen. De wedstrijden worden gehouden in het gemeentelijk turngebouw aan de Ouderkerkerlaan, des Vrijdags.

Nieuw-Beijerland, Zuidzijde, 15 Oct. Tot plaatselijk leider is benoemd de heer P. Vink.

Nieuweschans, 27 Oct. De afdeling Nieuweschans van den B.V.L. hield Maandagavond een schietwedstrijd in hotel Koning, alhier. De opkomst was, zeker in verband met het ruwe weer, niet zoo goed als gewoonlijk het geval is. Er werd echter met animo geschoten en de resultaten waren, volgens kapt. Oosters, die mede aanwezig was, zeer bevredigend.

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

VAAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus

Nederlands Beste Adres

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)
BASALTINE-BETONTEGELS
ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

Deze deelde met een toepasselijk woord de prijzen uit, die ten deel vielen aan: 1. B. A. Visser; 2. G. v. d. Linde; 3. K. Visscher; 4. J. Driegen.

Nieuwkuyk, 6 Oct. Prijsuitreiking voor de afdelingen Nieuwkuyk, Vlijmen, Drunen, Elshout, Herpt en Haarsteeg. De voorzitter, de heer Kleyn heette de landstormers welkom, waarna door den secretaris, den heer P. de Bont, de prijzen werden uitgereikt. 1e prijs kl. A: P. Buys; 1e prijs kl. B: M. Brok.

Nieuw- en St.-Joosland, 14 Oct. Prijsuitreiking door den heer E. Verlare. Eerste prijs: J. van Keulen. P. van Leerdam won den wisselbeker. Vervolgens werden eenige films vertoond, o.m. een film, waarbij men te zien kreeg een tocht door de gemeente Nieuw- en St.-Joosland, waarbij alle personen, die een dagelijksche verschijning zijn op de straten, de revue passeerden....

Nieuwveen, 13 Oct. Welgeslaagde propagandasamenkomst, waarbij burgemeester Bakhuizen door den heer Royaards, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland: West, tot eerevoorzitter der afdeling Nieuwveen geïnstalleerd werd. Nog voerden het woord de heeren Karsemeijer, Bakhuizen, burgemeester Colijn, uit Alphen, en 1e luitenant Van den Berg, die een voordracht hield over luchtbescherming. Na de pauze volgde het filmische gedeelte. De gebeurtenissen rondom de vorstelijke verloving trekken vooral de belangstelling en het is al erg laat als de voorzitter „Wel te rusten" wenschte aan de volle zaal, nadat eerst nog een extra dankwoord is gesproken tot den steeds actieven heer Verleun.

Nieuw-Vosmeer. Op Vrijdag 23 October 1936 hield de afdeling Nieuw-Vosmeer een propagandaverzameling, waarbij als spreker optrad pater de Greeve. Bij de opening werd door den Edelachtb. heer burgemeester, voorzitter der plaatselijke commissie, den aanwezigen een woord van welkom toegesproken, waarbij een bijzonder woord toekwam aan den spreker van dezen avond, den voorzitter der Gew. Landstormcommissie, den heer v. Campen, den secretaris der commissie, den ZeerEerw. heer pastoor v. Genk en den commandant van den B.V.L., den overste Beets en verder de Eerw. geestelijken uit den omtrek.

Door den spreker werd kristalhelder en in een talentvolle rede uiteengezet het doel en het wezen van den B.V.L. Op zeer verrijnde wijze werden de toestanden in de verschillende Europeesche landen geheld. De noodzakelijkheid om lid te worden en trouw lid te blijven van den B.V.L. trad dan ook sterk naar voren. Het applaus was geweldig. Zeer voldaan gingen allen huiswaarts en zullen nog steeds pater de Greeve in herinnering blijven houden.

Daarna werd het vaandel door den burgemeester van Nieuw-Vosmeer overgereikt aan den commandant overste Beets, die het daarna aan den plaatselijken leider den heer P. Nijs en heeft uitgereikt. De verschillende symbolen, die in het vaandel waren geteekend, werden door den plaatselijken leider verklaard.

Vijf nieuwe leden traden toe, die allen ook een abonnement op „Het Landstormblad" namen.

Oene, 16 Oct. Eerste prijzen: koningsschutters, H. Mulder; scherpschutters, J. Tessenmaker; schutters 1e kl., H. J. Stokking.

Olland, 26 Oct. De schietwedstrijd van den B.V.L. afdeling Olland is beëindigd. Er werden 15 series geschoten. Max. 750 p. Hiervoor waren mooie prijzen beschikbaar gesteld. De uitslag is als volgt: 1. C. Thomassen, 676 p.; 2. M. v. d. Heijden, 652 p.; 3. Adr. v. d. Wiel, 639 p.; 4. Th. v. d. Meijden, 631 p.; 5. Alb. van Rooij, 629 p.

Olst, 29 Sept. „Oranje filmavond", in verband met de verloving van onze kroonprinses.

De belangstelling was zó groot, dat velen geen plaats konden krijgen. De leiding berustte bij den plaatselijken leider, res. 1e luit. H. G. Th. Kruissink. Onder de aanwezigen bevonden zich o.a. onze voor eenige dagen geïnstalleerde burgemeester mr. A. G. A. ridder van Rappard (zoon van ons lid der Nationale Landstormcommissie), S. J. graaf van Limburg Stirum en tal van vooraanstaande personen.

In een gloedvolle rede betoogde de burgemeester trouw te blijven aan ons Oranjehuis en den B.V.L. als 'n rots in de branding te steunen. Na de pauze sprak kolonel Lavaley een keurige propagandarede uit.

Orthen, 29 Sept. Eerste-prijswinnaar: Demouge. De wedstrijd werd gedurende enkele



Opening schietlokaal Zwarteboek-Terschuur op 17 October j.l.

weken gehouden met scherp op de banen van het fort Orthen.

Oss. In de concertzaal van hotel Luijck, aan de Spoorlaan, werd 23 October een goed bezochte propagandaverzameling gehouden van den B.V.L. van het auto- en motorkorps afdeling Oss. Het resultaat van deze propagandaverzameling was, dat het aantal leden toenam tot circa 50. Verder werd besloten de eerstvolgende les van den wintercursus te houden op 3 November a.s. in de zaal van hotel Luijck.

Renkum, 1 Oct. Per autobus naar Amsterdam. Eerst naar Laren. Hier hield men even halt en werden de stijf wordende ledematen wat losgetrapt, waarbij 'n medegenomen voetbal goede diensten bewees. Vervolgens ging het naar de Fordfabriek te Amsterdam, welk interessant bedrijf geheel werd bezichtigd. Men kreeg den bouw van de auto van begin tot einde te zien. Dan volgden de programmapunten: Heck's lunchroom en, natuurlijk, Artis.

Ridderkerk. Heden, 10 October, ontvingen we bericht van het overlijden van onzen vriend Kleis Lankers, in den leeftijd van 41 jaar. Hij was een trouw B.V.L.-er.

Rinsumageest, 25 Sept. Eerste prijzen: 1e kl., 2e kl. en scherpschutters resp. A. Straatsma, J. S. Prins en J. de Vries.

Rotterdam, 15 Oct. Tot eersten secretaris van de afdeling Rotterdam is benoemd de heer W. K. Heystek, als opvolger van wijlen den heer P. van der Steeg.

Sassenheim. De afd. Sassenheim van den B.V.L. hield in „Het Bruine Paard" een propagandasamenkomst, die druk bezocht was.

De voorzitter, dr. P. le Grand, opende met een kort welkomstwoord, waarin hij speciaal welkom heette generaal-majoor H. Zeeman, alsmede de afgevaardigden van naburige afdelingen.

Vervolgens werd als commissielid geïnstalleerd kapelaan J. Schmidt.

De eerevoorzitter, burgemeester Gouverneur, hield een rede, waarin hij wees op de paraatheid van den B.V.L.

Ook generaal Zeeman sprak een kort woord. Afkomstig uit deze streek, waar zoovele voetstappen van hem liggen, getuigde hij van zijn liefde voor dit land. Wij zijn een volk, dat zich houdt aan het eigene en niets van het buitenlandse gedoe moet hebben. Doch dit sluit niet uit, dat wij voor het vreemde, dat goed is, niet ontvankelijk zouden zijn.

Voorts herinnerde spr. aan de mobilisatiejaren en daarna. De B.V.L. wil niet vechten, doch kan wel vechten, al hopen wij, dat het niet noodig zal zijn.

Met een opwekking tot toetreding tot den B.V.L. eindigde spr.

Hierop volgde de uitreiking der brevetten voor koningsschutter en scherpschutter, als-

mede de uitreiking der prijzen van de schietwedstrijden.

De avond werd afgewisseld door zang van mevr. v. d. Meer en den heer Driessen, alsmede pianospel van mevr. Berg-Rotteveel.

Spierdijk. De schietoefeningen van den B.V.L. mogen zich in een stijgende belangstelling verheugen, vooral onder de jongeren. Ook deze week was er, ondanks het minder fraaie weer, een goede opkomst. Het hoogste aantal behaalde J. Schouten met 95 p.

De prijswinnaars op de geluksbaan van de vorige week waren de heeren N. Smit en C. Knijn. De volgende oefening heeft plaats op Woensdag a.s., 's avonds van 7 uur af.



De drie winnaars van den wisselbeker, vershoten te Venlo op 8 Sept. j.l.

Stad aan 't Haringvliet. De burgerij van Stad aan 't Haringvliet heeft op spontane wijze gelden bijeen gebracht voor het aanbieden van een vaandel aan de plaatselijke afdeling van den B.V.L. 23 Oct. was een feestelijke bijeenkomst gearrangeerd, waar burgemeester Nieborg namens de burgerij het vaandel overdroeg aan den plaatselijken leider, den heer Van Gorp. Deze aanvaardde het geschenk onder dank aan de milde gevers, die het mogelijk gemaakt hebben in deze lang gevoelde behoefte te voorzien.

Generaal Duymaer van Twist was met genoeg naar Stad aan 't Haringvliet gekomen op het mooie eiland Flakke en schetste de groote betekenis van het vaandel als symbool van eenheid, trouw en saamhoorigheid.

Hulde en dank werden gebracht aan den scheidenden commandant, kolonel van Hoogenhuyze, die mede aanwezig was.

Burgemeester Den Hollander, van Middelharnis, voorzitter van de gewestelijke commissie Goeree-Overflakkee, wenschte de afdeling geluk namens de commissie.



Schietwedstrijd te Goes op 3 October 1936.

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
✱ Prima werk en voordeelige prijzen ✱

Burgemeester Egter van Wissekerke, van Brielle, bracht de gelukwenschen over van de gewestelijke commissie Voorne en Putten. Ook kolonel van Hoogenhuyze voerde het woord en reikte brevetten uit.

Schouwen-Duiveland, 10 Oct. Schietwedstrijd te Nieuwerkerk voor geheel Schouwen en Duiveland, die door den heer Jac. Bouman geopend werd.

Enkele uitslagen.
Korpswedstrijden: 1e pr. Oosterland, 179 p.; 2e pr. Nieuwerkerk, 172 p.; 3e pr. Haamstede, 165 p.; 4e pr. Zonnemaire, 161 p.; 5e pr. Kerkwerve, 159 p.; 6e pr. Zierikzee, 153 p.; 7e pr. Brouwershaven, 151 p.; 8e pr. Bruinisse, 140 p.
Personeele wedstrijden: 1e pr. W. J. Boot, Brouwershaven, 48 p.; 2e pr. J. A. Soeter, Oosterland, 48 p.; 3e pr. W. J. v. d. Werf, Haamstede, 47 p.

Wedstrijden vrije baan: 1e pr. J. C. Bouman, Oosterland; 2e pr. D. M. de Jonge, Oosterland; 3e pr. L. v. d. Vate, Haamstede.

Tegen den middag verschenen op het terrein res. luit.-kol. H. Bierman, commandant van het Zeeuwsch Verband, de heer J. J. Cock, lid v. d. gewest. landstormcommissie, jhr. Schuurbeque Boeije, voorzitter plaatselijke commissie, burgemeester A. A. v. Eeten, burgemeester S. Haeg van Bruinisse, enz. Overste Bierman inspecteerde de regelingen van den wedstrijd en sprak zijn tevredenheid uit over het verloop van den wedstrijd. Plm. 5 uur draaide de laatste schutter zijn schijfje....

Bij de prijsuitreiking werden goede woorden gesproken, waarbij de heer Cock dank bracht aan overste Bierman, die thans voor de laatste maal als commandant aanwezig was. Spr. sprak den wensch uit, dat overste Bierman, in zijn functie van voorzitter der gewestelijke commissie, nog vele malen te midden der landstormers uit Schouwen en Duiveland mocht zijn.

Schijndel, 6 Oct. 1. Ant. v. d. Dungen, 92 p.

Sleen. Onder groote belangstelling werd Zaterdag de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden. De prijswinnaars waren: H. Nijmeijer, L. J. Naber, W. Ramaker, J. Katerberg, J. Wieringa. De plaatselijke leider, de heer J. Katerberg, hield meteen een inzameling voor het Huldeblijk voor het Vorstelijk Paar, dewelke f 3.72 opbracht.

Soest, 24 en 25 Sept. Jaarlijksche wedstrijd, waarbij bijzonder goed geschoten werd. B. en W. van Soest deden van hun belangstelling blijken door het beschikbaar stellen van een zilveren medaille. Mede heeft de heer A. Slafer, burgemeester van Wormerveer en oud-voorzitter van de plaatselijke commissie, door een bezoek van zijn belangstelling blijik gegeven.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om het album met handteekeningen van bestuur en landstormers, en calligrafische opdracht, vervaardigd door een der bestuursleden, hem te overhandigen. Met een woord van oprichten dank en waardering is dit album aanvaard als een blijvende herinnering aan de afdeling Soest van den B.V.L.

Stevensweert, 7 Oct. De plaatselijke commissie van den B.V.L., bestaande uit pastoor Van Montfort, burgemeester Minkenberg, voorzitter, den heer Smets, burgemeester van Roosteren, ondervoorzitter, de heeren Van Riet, plaatselijk leider Hohenwald, plaatsvervangend leider en Knoors, secretaris, kwam in verademing bijeen, waarin het woord werd gevoerd door den res. 1e luit. J. Th. Merkus, secretaris der gewestelijke landstormcommissie, waarbij spreker het doel en de werkzaamheden van genoemd instituut uiteenzette, waarna een onderlinge bespreking plaats had en genoemde heeren zich naar de zaal van den heer Richter begaven, alwaar de propagandafilmsavond werd gehouden.

De heer P. Minkenberg opende de bijeenkomst, waarna hij het woord verleende aan den heer Merkus, die de aanwezigen dankte voor de groote opkomst en in een boeiende rede het doel en het streven van het instituut van den B.V.L. uiteenzette. Hierna werd overgegaan tot vertooning van een film uit ons Oost-Indië, waarbij zeer mooie opnamen vielen te bewonderen. Hierna nam pastoor Van Montfort het woord en wakte de aanwezige dienplichtigen op tot aansluiting bij den B.V.L. Vervolgens werd een aanvang gemaakt met de film „Sluit de gelederen".

Tot slot dankte burgemeester Minkenberg den heer Merkus voor zijn duidelijke uiteenzetting van een en ander en de vertooning van de prachtige film en sprak verder den wensch uit, dat ook Stevensweert spoedig in de gelederen van den B.V.L. zou zijn getreden. Na het zingen van het „Wilhelmus" keerden de talrijke bezoekers zeer voldaan huiswaarts.

J. J. SCHRAAG - DEN HAAG
SPUI 110 - TELEFOON 114587

Omlijstingen voor Etsen, Foto's, enz.

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE



Na het prijsschieten (wedstrijd) van de afdeling Poortugaal even vast leggen op de gevoelige plaat: in 't midden (in uniform) de Overste der Grenadiers Mr. W. A. C. v. Dam, Commandant Landstormkorps Rotterdam; de secretaris, de heer F. D. v. d. Mast van de Gew. Landstorm Commissie Rotterdam; de heer K. v. Es, voorzitter Plaatselijke Landstorm Commissie Poortugaal met de overige commissieleden en vrijwilligers.

Terschuur-Zwartebroek, 17 Oct. Onder leiding van res. kapitein D. G. Sanders had de opening plaats van het nieuwe schietgebouw. De officiële opening geschiedde door generaal Duymaer van Twist, die in zijn rede wees op de preventieve werking van den B.V.L.

Door ds. Hoeneveld, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie, werden als nieuwe leden van de plaatselijke commissie geïnstalleerd de heeren D. G. Heineman, H. v. d. Craats en H. J. Verbeek. De afdeling nam afscheid van haar vertrokken leider, den heer W. J. Koedam, aan wien een geschenk werd aangeboden.

Tilburg, De plaatselijk leider van den B.V.L. alhier, de res. 1e luit. A. Bax, is met ingang van 1 Nov. a.s. benoemd tot kapitein bij het 17e reg. Infanterie.

Veendam, In hotel „Java“ alhier werd onder genoegzame deelname een schietwedstrijd gehouden voor de leden van den B.V.L., afd. Veendam. Deze eerste wedstrijd van het winterseizoen werd o.m. bijgewoond door kapt. de Jonge, 1sten secr. van de Gewestelijke Landstorm Commissie te Groningen, die met een toepasselijk woord keurige prijzen uitreikte over de wedstrijden van het afgelopen seizoen. Prijswinnaars waren: A. Dijkhuis, Zuidwending, 273 p.; F. Klein, 265 p.; K. Postema, 264 p.; R. v. d. Woude, Ommelanderswijk, 263 p.; H. Bouma, 263 p.; W. Postema, 255 p. Waarachter geen plaatsnaam, wonen te Veendam.

Voorburg, In de plaatselijke commissie van den B.V.L. in deze gemeente heeft zitting genomen kapelaan C. de Ruyter. De commissie bestaat thans uit de heeren: Jhr. C. W. Stern, burgemeester, eere-voorzitter; J. A. Meeuse, voorzitter; L. F. Apol; P. Th. Bontje; G. G. van Essen; F. Gorissen; Ds. A. Hoekert; C. B. Koolhaas; Kapelaan C. de Ruyter; M. C. Slot; Ds. Mr. W. S. de Vries. Plaatselijk leider is de heer B. Tesink, Laan van Rustenburg 31.

Voorschoten, In de 22 Oct. gehouden vergadering van de plaatselijke landstormcommissie alhier, heeft burgemeester M. Berkhout het voorzitterschap aanvaard. Woensdag 16 December zal een propaganda-vergadering van den B.V.L. worden gehouden, waarin een vaandel zal worden aangeboden.

Vorden, 25 Sept. Wedstrijd B.V.L. en Burgerwacht. 1e prijs: J. Brummelman. Hierna kampen twee vijftallen tegen elkaar, waarbij de B.V.L. winnaar werd met 220 p., tegen de Burgerwacht 215 p.

Vrouwepolder, 7 Oct. Eerste prijs personeel baan: H. Polderman.

Vught, 13 Oct. De afdeling is onder den nieuwen plaatselijken leider, den heer C. J. Roeleveld, dit jaar tot een sterke afdeling uitgegroeid. Het vorige jaar had de Vughtsche afdeling 42 leden, thans 102. Het vorige jaar namen 16 leden deel aan het prijsschieten, dit jaar 75, n.l. klasse A 29, kl. B 32 en kl. C 14. Eerste-prijswinnaars: kl. A, C. Buitenhuys; kl. B, W. de Bie; kl. C, A. v. d. Lee.

Waalwijk, Door den B.V.L. werd 27 Oct. de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden.

De uitslag was: P. Wijkmans, 88 p.; L. Dekkers, 87 p.; Ch. de Rooy, 86 p. De gewone schutters bereikten het volgende resultaat: J. Verhelst, 82 p.; M. v. d. Wiel, 81 p.; P. Schapendonk, 79 p.

Wessum, 7 Oct. Propagandasamenkomst, waarvoor de belangstelling zeer groot was. Ko-

WYLAX GEROOKTE ZALM IN BLIK
FABRIKANTEN:
WIJNBELT & Co., WOUDRICHEM
EXPLOITATIE VAN ZALMVISSCHERIJEN

lonel Jans en luitenant Merkus waren aanwezig, zoomede pastoor Van Eijgen, die ook het woord hebben gevoerd. Hierna werd de film „Sluit de gelederen“ vertoond. De samenkomst stond onder leiding van den heer J. Tijssen.

Wirdum (Fr.), Alhier hadden na afloop der gewone oefeningen de jaarlijksche schietwedstrijden plaats op het daarvoor bereidwillig beschikbaar gestelde terrein van den WelEd. heer A. Reitsma, onder leiding van de heeren J. Leutscher en G. de Jong, resp. voorzitter der plaatselijke commissie en plaatselijk leider der afdeling.

De prijzen werden behaald in de afd. scherp-schutters door: W. Wijbinga 1e pr.; P. Plantinga 2e pr. en K. Jansen Tjn. 3e pr. Schutters 1e klas: U. Winia 1en pr.; J. Heeringa 2en pr. en K. Elzinga 3en pr. Schutters 2e klas: A. Renema 1en pr. Evenals andere jaren brengen we ook nu weer onze dank aan den heer en mevr. Reitsma voor hun betoonde belangstelling en hartelijk medeleven met onze afdeling.

Willemstad, Vorige week hield onze afdeling haar schietwedstrijd. Doordat een sterke wind dwars over de baan heen waaide, waren de weersomstandigheden voor een wedstrijd niet best. Geschoten is met scherp in knielende houding en was de uitslag als volgt:

G. den Rooijen 77 p.; A. Krijger, 77 p.; A. Reeders, 75 p.

Wolfheze, 9 Oct. Eerste prijzen: scherp-schutters, 1e en 2e kl. resp. S. v. d. Bosse, B. Essenstam en E. Smid.

Zaandam, 20 Oct. De voorzitter van de Plaatselijke Commissie, de heer G. van Holk, opende de bijeenkomst met een woord van welkom tot de aanwezigen, terwijl hij in het bijzonder een woord van welkom richtte tot den spreker van dien avond, den commandant van het korps, res. kolonel Donck.

Vervolgens werd aan kolonel Donck het woord gegeven, die een inleiding zou houden over: „Organisatie, mobilisatie en het optreden van den B.V.L. ingeval van woelingen“. Dit referaat was doorkruist met ervaringen uit eigen leven, terwijl het nog op duidelijke wijze werd toegelicht aan de hand van een maquette, welke kolonel Donck voor dezen avond had mede gebracht.

Na dit referaat van kolonel Donck werd de plaatselijke leider de heer H. Russelman in de gelegenheid gesteld zijn jaarverslag over 1935 uit te brengen. Uit dit verslag constateerden we, dat er in het ledenaantal een kleine vooruitgang te bespeuren viel.

Vervolgens werden door kolonel Donck de brevetten aan de scherp-schutters uitgereikt, en tevens door den heer H. Russelman de uitslag van de schietwedstrijden in 1935 bekend gemaakt en de prijzen uitgereikt. De eerste prijswinnaars waren: afd. scherp-schutters: de heer F. Burger met 185 punten.

Schutters 1e klas: de heer A. Krommendijk met 184 punten.

Schutters 2e klas: de heer J. van Ree met 178 punten.

Nadat door den heer van Holk nog enkele zaken van huishoudelijken aard waren medegedeeld, werd deze zeer goed geslaagde bijeenkomst gesloten.

Zeist, 10 Oct. Eerste prijzen, 1e kl. en 2e kl. resp. Stormbroek en De Jong. De wedstrijd werd gehouden op „Tannenbergh“, daartoe welwillend beschikbaar gesteld door de dames Royaards. Onder de gasten werden o.m. opgemerkt de eerevoorzitter der pl. comm., de burgemeester van Zeist, jhr. mr. M. L. van Holthe tot Echten, jhr. De Pestors, res. luit.-kol. Modderman, res. majoor Baan, korpscommandant en jhr. Huydecoper.

MEPPEL Café-Restaurant SLOT
ZUIDEINDE
GARAGE - Tel. 2571

Zelhem, 19 Sept. Enkele uitslagen van den wedstrijd, waaraan door tien landstormafdelingen werd deelgenomen.

Korpswedstrijden (gehouden op twee Zaterdag) klasse A: 1e pr. afd. Hummelo met 228 p.; 1e pr. afd. Zelhem met 225 p.; 2e pr. afd. Doetinchem met 222 p.; 2e pr. afd. Zutphen met 221 p. Idem klasse B: 1e pr. afd. Velp met 221 p.; 1e pr. afd. De Steeg met 224 p.

Personeel baan B: 1e. F. Andriessen te Doetinchem met 50 p.; 2e. H. J. Hogenkamp te Doetinchem met 48 p.; 3e. A. Schoenmaker te Zelhem met 47 p. Idem klasse B: 1e. G. Hartman te De Steeg met 48 p.; 2e. G. W. Oosterink te Zelhem met 47 p.; 3e. H. Konink te Rheden met 46 p.

Wedstrijden vrije baan: 1e. J. Chevaling te Ruurlo; 2e. H. J. Hogenkamp te Doetinchem; 3e. J. de Jong te Zutphen.

De prijsuitreiking geschiedde door kolonel Van Ingen Schouten.

Zoetermeer, 17 Oct. Bij de gewestelijke schietwedstrijden, die op alle scherpe banen in Zuid-Holland: West gehouden werden en waaraan door 41 afdelingen werd deelgenomen, won de afd. Zoetermeer den gewestelijken wisselbeker, die op de wintersamenkomst van de afdeling zal worden uitgereikt. De schutters, die deze overwinning wisten te behalen onder ongunstige omstandigheden, waren de heeren P. A. van der Meer, P. de Bruin en J. van Doornen.

Zutphen, De afdeling Zutphen van den Bijz. Vrijw. Landstorm en de Vrijwillige Zutph. Burgerwacht organiseeren ook dit komende winterseizoen weer een schietconcorso.

Voorloopig zijn daarvoor de volgende data vastgesteld: Vrijdag 8 Jan. openingsavond; verder de vier daaropvolgende Zaterdagmiddagen 9, 16, 23 en 30 Jan. 1937.

Daar de Zaterdagmiddag niet allen schikt, is besloten ook op de Vrijdagavonden 22 en 29 Januari wedstrijd te houden.

WIE ONS ONTVIELEN.

M. Oostwoud †

H. Vroom †

Door den dood werden weggenomen twee belangrijke figuren uit onzen Bijzonder Vrijwilligen Landstorm, n.l. de heer M. Oostwoud te Franeker, lid der Gedeputeerde Staten van Friesland en de heer H. Vroom, te Oegstgeest, lid van de Gewestelijke Landstorm Commissie Zuid-Holland: West.

In breeden kring van den Landstorm zal steeds met groote waardeering gedacht worden aan het vele, dat beiden voor ons instituut hebben verricht.

BENOEMINGEN.

Bij Kon. Besluit van 5 October 1936 is benoemd en aangesteld met ingang van 1 November 1936 bij den geneeskundigen dienst der landmacht tot reserve dirigerend officier van gezondheid der 2e klasse (Luitenant-Kolonel) de reserve dirigerend officier van gezondheid der 3e klasse, (Majoor) Dr. Eugène J. J. H. Dubois, te Venlo, chef van den geneeskundigen dienst van het Korps Limburgsche Jagers, Voorzitter der Plaatselijke Landstorm Commissie Venlo.

Benoemd met ingang van 1 Nov. 1936 tot Res. Kapitein van het 2e R.V.A. de Res. 1e Luitenant H. A. 't Hooft, Zwolle.

DE NIEUWE LEGERMEDAILLE.

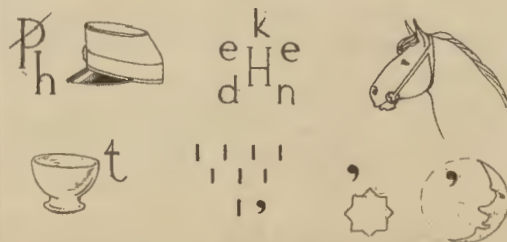


De medaille werd ontworpen door Kolonel van Oorschot en op 4 afmetingen in den handel gebracht. Zij werd vervaardigd door de „Koninklijke Begeer“ te Voorschoten.



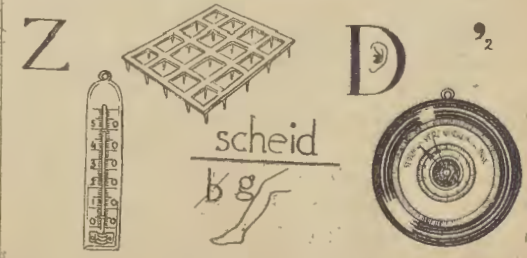
GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)



GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)



2. De samenstelling van de in het eerste lid onder A en B genoemde onderdeelen van den Vrijwilligen landstorm wordt door Ons bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

Artikel 3.

- Tot een verbintenis als vrijwilliger kunnen worden toegelaten:
 - bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor door den Minister te bepalen diensten; mannelijke personen, die voldoen aan door den Minister, voor zooveel nodig, te stellen eischen, krachtens de Dienstplichtwet geen dienstplicht op zich hebben rusten als gewoon dienstplichtige en niet als vrijwilliger behooren tot de landmacht, de zeemacht of de overzeesche weermacht, alsmede voor zooveel de Minister dit noodig acht, vrouwelijke personen, die voldoen aan door den Minister, voor zooveel nodig, vast te stellen eischen;
 - bij de korpsen, genoemd in het eerste lid, onder B, van Artikel 2: de onder a vermelde mannelijke personen en, indien en voor zooveel de Minister dit noodig acht, gewone dienstplichtigen van de landmacht, alsmede vrouwelijke personen, die voldoen aan door of vanwege den Minister, voor zooveel nodig, vast te stellen eischen.
- Tot een verbintenis wordt, behoudens het bepaalde in het derde lid van Artikel 4, niet toegelaten:
 - hij, die jonger dan 17 jaar is;
 - hij, die overeenkomstig het bepaalde in het eerste en tweede lid van Artikel 4, ongeschikt blijkt te zijn voor den dienst;
 - hij, die verkeert in een der gevallen, omschreven in Artikel 25, eerste lid, der gewijzigde Dienstplichtwet, waarbij van toepassing is het bepaalde in het tweede en derde lid van genoemd artikel;
 - hij, die — voor wat betreft de verbintenissen, bedoeld in het eerste lid, onder a — noch Nederlander, noch in den zin der Dienstplichtwet ingezetene is of — voor wat betreft de verbintenis, bedoeld in het eerste lid, onder b — niet Nederlander is;
 - hij, die als officier anders dan eervol is ontslagen;
 - hij, wiens gedrag of wijze van dienstvervulling tijdens een vroeger verblijf in werkelijken dienst niet doen verwachten, dat hij in vrijwilligen militairen dienst ten volle aan de hem te stellen eischen zal voldoen.

Artikel 4.

- Voor den vrijwilliger, die bestemd is tot het verrichten van gewapenden dienst, wordt de geschiktheid of ongeschiktheid voor den dienst in verband met lichaamslenkte of met ziekten en gebreken beoordeeld naar de regelen, bedoeld in Artikel 20, eerste lid, der Dienstplichtwet.
- Voor den vrijwilliger, die uitsluitend bestemd is tot het verrichten van ongewapenden dienst, worden, rekening houdende met diens bestemming, de eischen van lichamelijke geschiktheid vastgesteld door den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht, in overleg met den Inspecteur van den Vrijwilligen landstorm.
- In gevallen, waarin het door den Inspecteur wenschelijk wordt geacht, kan op verzoek of met instemming van den aspirant-vrijwilliger, die een verbintenis wenscht aan te gaan bij een der vrijwillige landstormkorpsen, er mede worden volstaan, het in het tweede lid, onder b, van Artikel 3 bedoeld onderzoek omtrent de lichamelijke geschiktheid slechts te gronden op uiterlijke waarneming bij de aanmelding voor de toelating. De in den vorigen volzin bedoelde vrijwilliger wordt zoo spoedig mogelijk na opkomst in werkelijken dienst nader aan een militair geneeskundig onderzoek ter beoordeeling van zijn lichamelijke geschiktheid voor den dienst onderworpen.

Artikel 5.

- De Minister bepaalt, wie bevoegd zijn om bij het voorloopig aangaan van een verbintenis als vrijwilliger het Rijk te vertegenwoordigen.
- Voor het sluiten van een verbintenis wordt gebruik gemaakt van een akte, waarvan het model door den Minister wordt vastgesteld met inachtneming van het bepaalde in Artikel 12, derde lid, van het Reglement.
- De ondertekening van de akte bij de aanneming verbindt den voorloopig aangenomene aanstands als vrijwilliger, terwijl voor het Rijk uit deze aanneming slechts dan verplichtingen voortvloeien, indien de akte door de door den Minister aan te wijzen autoriteit wordt bekrachtigd.
- Onmiddellijk nadat de akte door den voorloopig aangenomene is ondertekend, wordt hem een exemplaar van het „Reglement betreffende de krijgstuclit” uitgereikt.

Artikel 6.

- Onder voorbehoud kan worden aangenomen degene, die, hoewel hij overigens voldoet aan de vereischen voor het sluiten van een verbintenis, de deswege vereischte bescheiden nog niet of niet in den juiste vorm kan overleggen, mits de overtuiging bestaat, dat de bedoelde bescheiden binnen een termijn van een maand in orde kunnen worden gebracht.
- De in het eerste lid vermelde termijn van een maand kan, krachtens daartoe door den Minister verleende machtiging, éénmaal met een zelfden tijdsduur worden verlengd.

Artikel 7.

De verbintenis wordt gesloten voor den duur, welke door den Minister wordt bepaald.

Artikel 8.

Het model van den ontslagbrief, welke krachtens het bepaalde in Artikel 23 van het Reglement wordt uitgereikt in geval van ontslag op een der gronden, omschreven in de Artikelen 19, 21 en 22 van dat Reglement, wordt door den Minister vastgesteld.

Artikel 9.

- Gewapende dienst bestaat uit het in militair verband verrichten van diensten, waarbij het gebruik van wapens kan worden gevorderd.
- Ongewapende dienst bestaat uit het in militair verband verrichten van diensten, zonder dat daarbij het gebruik van wapens kan worden gevorderd.
- Vrouwelijke vrijwilligers kunnen zich slechts verbinden tot het verrichten van ongewapenden dienst.
- Mannelijke vrijwilligers kunnen zich verbinden tot het verrichten van gewapenden, dan wel van ongewapenden dienst, tenzij de Minister anders bepaalt.
- In de akte, bedoeld in het tweede lid van artikel 5, wordt vermeld, of de verbintenis wordt aangegaan tot het verrichten van gewapenden of van ongewapenden dienst.

Artikel 10.

- De vrijwilliger is verplicht tot werkelijken dienst, indien hij daartoe wordt opgeroepen:
 - tot deelneming aan oefeningen, naar door den Minister voor zooveel nodig te stellen regelen, gedurende ten hoogste 300 uren per jaar; een en ander tenzij de door hem aangegane verbintenis zulks uitsluit;
 - in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, tenzij de door hem aangegane verbintenis bedoelde verplichting uitsluit of de vrijwilliger nog geen 18 jaar oud is;
 - zoolang dit noodig is tot het ondergaan van straf of voor het onderzoek omtrent een strafbaar feit of een krijgstuclitelijk verrijp, waarvan hij verdacht of beklaagd wordt;
 - voor het in ontvangst nemen of inleveren van tot zijn uitrusting behoorende goederen, zoodra voor het ondergaan van een onderzoek.
- De vrijwilliger is overigens verplicht tot werkelijken dienst, voor zooveel de door hem aangegane verbintenis hem dit oplegt.
- De oproeping voor den werkelijken dienst geschiedt door of vanwege den Minister op de door dezen te bepalen wijze.
- Aan vrijwilligers, die in werkelijken dienst wenschen te komen buiten den tijd, welken zij in werkelijken dienst moeten doorbrengen, kan dit, naar door den Minister voor zooveel nodig te stellen regelen, worden vergund.

Artikel 11.

- De vrijwilliger is verplicht de tot zijn uitrusting behoorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt of door hem zelf zijn aangeschaft, naar behooren te bewaren en te onderhouden, zoodra te zorgen, dat zij niet worden gebruikt buiten de gevallen, door den Minister aangedewezen.
- De vrijwilliger is verplicht de hem verstrekte reglementen en voorschriften, met gebruikmaking van de hem mede te verstrekken wijzigingsopgaven, bij te houden.
- De vrijwilliger is verplicht de dienstcorrespondentie, welke aan hem wordt gericht door

of vanwege den Minister, of door of vanwege een der militaire autoriteiten of commandanten, zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen veertien dagen na ontvangst dier correspondentie, te beantwoorden op een wijze, welke in overeenstemming is met de eischen der krijgstuclit en met inachtneming overigens van de voor het voeren der dienstcorrespondentie door den Minister vastgestelde regelen.

4. De vrijwilliger is verplicht zijn adres bekend te maken aan zijn korpscommandant of, indien hij niet tot een korps behoort, aan den Inspecteur; hij is voorts verplicht om, na van adres te zijn veranderd, binnen veertien dagen op overeenkomstige wijze kennis te geven van zijn nieuw adres.

5. Bij gebreke van adresopgave geldt voor een oproeping in werkelijken dienst het adres van de laatstbekende woonplaats van den vrijwilliger.

6. De vrijwilliger, die niet voldoet aan een ingevolge het eerste, tweede, derde en vierde lid op hem rustende verplichting, kan voor een door den Minister te bepalen tijd, doch niet langer dan één maand, in werkelijken dienst worden geroepen.

7. De vrijwilliger, die zich niet onderwerpt aan een hem krachtens een wettelijke bepaling opgelegde straf of niet voldoet aan een oproeping voor den werkelijken dienst, kan, behalve door de in Artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, door de marechaussee, de militairen der politietroepen en de ambtenaren van rijks- en gemeentepolitie worden aangehouden en naar de plaats van bestemming worden overgebracht.

Artikel 12.

De vrijwilliger, die onafgebroken 24 uren of langer verplicht in werkelijken dienst verblijft, heeft in dat tijdvak aanspraak op militaire inkomsten.

Artikel 13.

- De vrijwilliger, die tot officier wordt benoemd, gaat bij zijn benoeming als zoodanig over naar het reservepersoneel der landmacht.
- Bevordering van vrijwilligers beneden den rang van tweede-luitenant geschiedt naar door den Minister te stellen regelen.
- De ouderdom in elken rang wordt voor de vrijwilligers op gelijke wijze bepaald, als in Artikel 12 der Wet voor het reservepersoneel der landmacht 1905 voor laatstbedoeld personeel is aangegeven.

Artikel 14.

- De vrijwilliger is verplicht in uniform gekleed te zijn, dan wel het voorgeschreven kenteeken te dragen, wanneer hij werkelijken dienst verricht, tenzij de Minister anders bepaalt.
- Door of vanwege den Minister wordt bepaald, in welke andere gevallen dan in het eerste lid bedoeld, het den vrijwilliger vergund is in uniform gekleed te zijn.

Artikel 15.

De Minister bepaalt, of de vrijwilliger, die bij den Staf van den Vrijwilligen Landstorm of bij een der vrijwillige landstormkorpsen in een militairen rang is aangesteld en bij beëindiging van zijn verbintenis gewoon dienstplichtige is of wordt, alsdan den bij den Vrijwilligen landstorm verkregen rang behoudt.

Artikel 16.

De Inspecteur zal den vrijwilliger, die de voorwaarden, waarop die verbintenis berust, schendt of niet nakomt, voordragen voor ontslag.

Artikel 17.

Het sedert herhaaldelijk gewijzigd Koninklijk besluit van 28 Februari 1922 (Staatsblad nr. 92) vervalt.

Artikel 18.

Dit besluit kan worden aangehaald als „VRIJWILLIGE LANDSTORM-BESLUIT”.

Artikel 19.

Dit besluit treedt in werking op een door den Minister te bepalen tijdstip.

Onze Minister van Defensie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, den 10den Juli 1933.

De Minister van Defensie,
L. N. DECKERS.

WILHELMINA.

II. Vrijwillige Landstorm-beschikking.

Ministerieele beschikking van 18 Juli 1933, IIde Afd. B, nr. 47, zooals deze sedert is gewijzigd.

§ 1.

In deze beschikking wordt verstaan:

- onder „Minister” Minister van Defensie;
- onder „Inspecteur” Inspecteur van den Vrijwilligen landstorm;
- onder „vrijwilliger” degene, die een verbintenis bij den Vrijwilligen landstorm heeft gesloten;
- onder „verbintenis” een verbintenis bij den Vrijwilligen landstorm;
- onder „landmacht”, „zeemacht” en „overzeesche weermacht” hetzelfde als onder deze uitdrukkingen wordt verstaan in Artikel 1, eerste lid, onder b, c en d, der Dienstplichtwet;
- onder „Reglement” Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht.

§ 2.

- Hij, die een verbintenis wenscht te sluiten, moet de volgende bescheiden overleggen:
 - een uittreksel uit het geboorteregister of een ander authentiek stuk, waaruit zijn leeftijd blijkt;
 - een bewijs van Nederlanderschap of een bewijs van ingezetenschap in den zin der Dienstplichtwet;
 - een bewijs van goed gedrag, door den burgemeester der gemeente, waar hij gevestigd is, niet eerder afgegeven dan drie maanden vóór den datum, waarop de aanmelding geschiedt en waarin moet zijn vermeld, dat belanghebbende van zijn 10de levensjaar af van goed zedelijk gedrag is geweest;
 - minderjarig zijnde, een gelegaliseerd bewijs van toestemming van hem of haar, die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent, ingericht volgens het bij deze beschikking behorende Model I; legalisatie wordt niet vereischt, indien de ondertekening geschiedt in tegenwoordigheid van een officier of onderofficier, als bedoeld in het eerste lid van § 4;
 - indien de verbintenis eventueel zal worden aangegaan na den 1sten Januari van het jaar, waarin belanghebbende 19 jaar oud wordt, een bewijs; aangevende zijn verhouding tot den dienstplicht, af te geven door den burgemeester der gemeente, waar hij voor den dienstplicht werd ingeschreven.)
- Voor het sluiten van een verbintenis als bedoeld in Artikel 3, eerste lid, sub b, van het „Vrijwillige landstormbesluit”, door daarvoor overigens in aanmerking komende ambtenaren der Nederlandse Spoorwegen, met bestemming voor den dienst van tijdelijk reserve-officier bij het Vrijwillig landstormkorps spoorwegdienst, moet bovendien worden overgelegd:
 - een aan Hare Majesteit de Koningin gericht verzoekschrift om, in geval van opkomst in werkelijken dienst, voor benoeming tot tijdelijk reserve-officier in aanmerking te mogen komen;

2°. een geneeskundige verklaring, waaruit de lichamelijke geschiktheid van den aspirant-vrijwilliger blijkt.

3. Een gewoon dienstplichtige behoeft voor het sluiten van een verbintenis niet over te leggen de stukken, vermeld in het eerste lid, onder 1°. en 5°.

§ 3.

Het sluiten en bekrachtigen van een verbintenis geschiedt met gebruikmaking van een akte in tweevoud, ingericht volgens één der bij deze beschikking behorende Modellen IIA tot en met VB.

§ 4.

1. De Inspecteur wijst de onder zijn bevelen staande officieren en onderofficieren aan, die bevoegd zullen zijn om bij het sluiten van verbintenissen het Rijk te vertegenwoordigen en die tevens de in § 3 bedoelde akten in tweevoud zullen hebben op te maken.

2. Vóór het onderteekenen der akte door den aspirant-vrijwilliger moet hem gelegenheid worden gegeven kennis te nemen van de bepalingen, waaronder hij zich verbindt. Desgewenscht moet hem daarbij de noodige voorlichting worden gegeven.

3. De akten worden bekrachtigd, voor wat de verbintenissen bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm betreft door den Inspecteur, en overigens door den erbij betrokken korpscommandant.

4. Van de in tweevoud geteekende en bekrachtigde verbandakte wordt één exemplaar ter hand gesteld aan den betrokken vrijwilliger, terwijl het andere exemplaar wordt opgelegd in het archief van de autoriteit, die de verbandakte heeft bekrachtigd.

5. Ten aanzien van hem, die vroeger een rang beneden dien van tweede-luitenant heeft bekleed bij de landmacht, de zeemacht of bij de overzeesche weermacht, bepaalt de Inspecteur voor zooveel noodig, of hij bij den Vrijwilligen landstorm in dien rang of in een lagere rang zal worden aangesteld.

§ 5.

1. Tenzij in de verbandakte anders wordt overeengekomen, wordt de verbintenis gesloten voor een tijdvak van vier jaren en na afloop van den duur van vier jaren stilzijdend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger, uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant of aan den Inspecteur, die de verbintenis heeft bekrachtigd, schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te bestendigen.

2. De Inspecteur is bevoegd een ontslag wegens eindiging van de verbintenis op te schorten, indien en zolang de vrijwilliger de tot zijn uitrusting behorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt, niet heeft ingeleverd, of de in geval van beschadiging, zoekraken of verloren gaan van aan hem toevertrouwde rijksgoederen ontstane schade aan het Rijk niet heeft verdoed.

3. Verbintenissen, welke zouden eindigen in een tijdvak, waarin de Vrijwillige landstorm geheel of gedeeltelijk werkelijken dienst verricht in verband met oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, eindigen niet vóór het einde van dit tijdvak, tenzij de Minister anders bepaalt.

§ 6.

1. De verbintenis van den vrijwilliger, die bestemd wordt tot gewoon dienstplichtige, eindigt op den dag, voorafgaande aan dien, waarop hij als zoodanig wordt ingelijfd, met dien verstande, dat ten aanzien van hem, voor wien de eerste oefening eerst later aanvangt, de verbintenis kan worden bestendigd tot en met den dag, voorafgaande aan dien, waarop belanghebbende de eerste oefening aanvangt.

2. De verbintenis van den vrijwilliger, bedoeld in het eerste lid van Artikel 13 van het „Vrijwillige landstorm-besluit“, eindigt op den dag, voorafgaande aan dien, waarop hij naar het reservepersoneel overgaat.

§ 7.

1. Aan den vrijwilliger, die wordt ontslagen op een der gronden omschreven in de Artikelen 19, 21 en 22 van het Reglement, wordt een ontslagbrief uitgereikt.

2. In de gevallen, omschreven in het eerste lid onder a en het tweede lid van Artikel 19, alsmede in de Artikelen 21 en 22 van het Reglement, geschiedt het verlenen van ontslag en het uitreiken van den ontslagbrief door den Minister.

3. Het ontslag op grond van het eerste lid onder b, c, d, e en f van Artikel 19 van het Reglement, alsmede het ontslag aan vrijwilligers bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm, wegens dienstindiging tengevolge van het bereiken van de leeftijdsgrens van 55 jaar, wordt verleend door den Inspecteur. Aan den betrokken vrijwilliger wordt een ontslagbrief afgegeven door den Inspecteur of door den korpscommandant, die, overeenkomstig het bepaalde in het derde lid van § 4, bevoegd is de verbintenissen te bekrachtigen van de categorie, waartoe de betrokken vrijwilliger behoort. Deze ontslagbrief is ingericht volgens het bij deze beschikking behorende Model VIA of VIB.

4. Heeft het ontslag plaats om een der redenen, aangegeven in Artikel 19 van het Reglement, dan wordt in den ontslagbrief vermeld, dat eervol ontslag is verleend, terwijl in de gevallen, omschreven in Artikel 21, wordt ingevuld, dat niet-eervol ontslag is verleend.

5. In de gevallen, aangeduid in Artikel 22 van het Reglement, kan in den ontslagbrief tevens worden vermeld, dat het ontslag eervol dan wel niet-eervol is verleend.

6. De Inspecteur doet in voorkomend geval aan den Minister het voorstel tot het verlenen van ontslag op grond van het bepaalde in de Artikelen 19, eerste lid onder a en tweede lid, 21 en 22 van het Reglement.

§ 8.

1. Vrouwelijke personen worden in normale tijden niet en in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden slechts nadat de Minister daartoe in het algemeen of voor elke verbintenis afzonderlijk de machtiging zal hebben verleend, tot een verbintenis toegelaten.

2. Zij, die behorende tot het reservepersoneel, worden niet tot een verbintenis toegelaten.

§ 9.

1. Tot een verbintenis bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor het verrichten van gewapenden dienst, in geval van handhaving of herstel van de openbare orde en rust, bij een der door den Inspecteur te bepalen korpsen of verbanden, genoemd in het vierde lid van § 1 van L.O. 1932, nr. 167, kunnen worden toegelaten:

A. Met behoud van den laatstbekleeden rang:

a. gewezen gewone dienstplichtigen, beneden den rang van tweede-luitenant, die als zoodanig overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid van Artikel 45 der Dienstplichtwet zijn ontslagen;

b. zij, die hebben behoord tot het reservepersoneel der landmacht beneden den rang van tweede-luitenant en als zoodanig eervol zijn ontslagen;

c. gewezen beroepsmilitairen van de landmacht, van de zeemacht of van de overzeesche weermacht beneden den rang van tweede-luitenant, die als zoodanig eervol zijn ontslagen;

d. gewezen militairen van de landmacht, als bedoeld in het eerste lid van artikel 4, onder 1°, en 2°, van punt f, van het Reglement, die als zoodanig eervol zijn ontslagen;

e. gewezen vrijwilligers van het voormalige Vooroefeningeninstituut — voor zooveel niet reeds vallende onder een der categorieën a tot en met d —, die in het bezit zijn geweest van het bewijs van voorgeoefendheid of een rang hebben bekleed en die als vrijwilliger eervol zijn ontslagen;

f. buitengewone dienstplichtigen als bedoeld in Artikel 53, derde lid, der Dienstplichtwet, die op grond van de herhaaldelijk gewijzigde Landstormwet van 1913 in werkelijken dienst zijn geweest.

B. Zonder eenigen rang:

a. eervol ontslagen beroepsofficieren van de landmacht, de zeemacht en de overzeesche weermacht;

b. eervol ontslagen reserve-officieren van de landmacht, de zeemacht en de overzeesche weermacht.

Voor een eventueele herbenoeming tot officier wordt verwezen naar lid 7 van deze paragraaf.

2. Ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde vrijwilligers kunnen bij het sluiten van de verbintenis de bescheiden, bedoeld in het eerste lid, onder 1°, en 2°, van § 2, worden vervangen door het hen betreffende uittreksel uit het stamboek (staat van dienst).

) Hier wordt bedoeld de gemeente, waarin de betrokken persoon heeft geloot.

Huldebljk Koninklijke Landmacht.

Aan allen, die behooren tot de Koninklijke Landmacht.

Zoals reeds in de pers werd vermeld, zal door alle deelen van de Koninklijke Landmacht een geschenk aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Zijne Doorluchtige Hoogheid Prins Bernhard van Lippe Biesterfeld, bij gelegenheid van Hoogstderzelve erlang te sluiten huwelijk worden gegeven.

In dit geschenk zal zowel wat de daaraan ten grondslag liggende symboliek als wat de vervaardigers en de gebruikte materialen betreft, de bijzondere verhouding van het Leger, zijn geschiedenis en zijn materieel tot het Huis van Oranje worden vertolkt.

De aanbidding van dit geschenk is — evenals zulks destijds in 1879 het geval was bij het huwelijk van HH. MM. Koning Willem III en Koningin Emma — een buiten het Nationaal Geschenk staand symbool, zoodat de kleine hiervoor vastgestelde bijdragen, niemand zullen behoeven te weerhouden, vooral ook aan het Nationale Geschenk deel te nemen.

Die gelegenheid tot deelnemen aan dit geschenk wordt niet alleen opengesteld voor allen — van elken rang — die juist op dit oogenblik actief deel uitmaken van de Koninklijke Landmacht en voor alle niet onder de wapenen zijnde reserve-officieren, maar ook voor alle gepensioneerde officieren, onderofficieren, korporaa's en soldaten en niet in het minst voor het niet onder de wapenen zijnde reserve-personeel en de dienstplichtigen beneden den rang van officier (met andere woorden allen, die gepensionneerd of met groot verlof zijn).

De Commissie — welke tot dit doel bijeengeroepen is, door en onder Voorzitterschap van den Luitenant-Generaal Jhr. W. Röell, Commandant van het Veldleger, heeft in zich opgenomen vertegenwoordigers van alle onderdeelen van de Koninklijke Landmacht.

Zij stelt zich voor, dat men zijn bijdrage op een der volgende wijzen zou kunnen overmaken:

- 1e. door storting of overschrijving op postrekening No. 289600, ten name van „Peningmeester Huldebljk Koninklijke Landmacht 's-Gravenhage“;
- 2e. door middel van postzegels, te plakken op de adreszijde van poststukken, welke tegen drukwerktaarif kunnen worden verzonden. Wanneer bijvoorbeeld iemand f 0.10 wenscht bij te dragen, dan plakt hij postzegels ter waarde van 10 cent op een prentbriefkaart, dan wel op een omslag, waarin een visite-kaartje is gesloten, en daarnaast een 1½ cents-postzegel voor het verschuldigde port. Het adres moet luiden:

„PENNINGMEESTER HULDEBLJK KONINKLIJKE LANDMACHT,
POSTBOX 361, 's-Gravenhage.“

Bij den naam van den afzender gelieve men tevens te vermelden den rang, waarin men in het Leger heeft gediend. Andere mededeelingen mogen op deze drukwerken niet geschieden.

De bijdragen — die toch vooral als een maximum moeten worden beschouwd — heeft de Commissie, rekening houdende met de tijdsomstandigheden, vastgesteld op:

voor Opperofficieren	f 2.—
„ Hoofdofficieren	„ 1.50
„ Subalterne officieren	„ 1.—
„ Oudere onderofficieren (Adjudanten-onderofficier en sergeantenmajoor, opperwachmeester)	„ 0.50
„ Jongere onderofficieren	„ 0.25
„ Korporaals	„ 0.15
„ Minderen	„ 0.10

IEDERE BIJDRAGE IS DUS WELKOM.

Aanbeveling van de Nationale Landstorm-Commissie.

De Nationale Landstorm-Commissie wekt alle Vrijwilligen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst op, om aan den oproep van **Generaal Röell** gehoor te geven.

Niet de grootte van het over te maken bedrag is hoofdzaak, maar wel is het van beteekenis, dat allen, die tot onze Koninklijke Landmacht behooren, deel hebben aan het geschenk, dat ook namens hen aan het Hooge Vorstelijk Paar zal worden aangeboden.

3. De verbintenis van den in het eerste lid bedoelden vrijwilliger kan worden bestendigd uiterlijk tot den 1sten October van het jaar, waarin belanghebbende 55 jaar oud wordt.

4. De in het eerste lid bedoelde vrijwilliger behoeft niet tot het deelnemen aan oefeningen in werkelijken dienst te komen, doch is, voor zoover de Inspecteur het noodig acht, verplicht zich elk jaar eenmaal te onderwerpen aan een onderzoek. Hij verschijnt daarbij in uniform gekleed en bovendien voorzien van de overige tot zijn uitrusting behorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt of door hem zelf zijn aangeschaft.

5. De vrijwilliger, wiens goederen bij het onderzoek blijken niet in den vereisten staat te verkeren, kan nogmaals tot gelijke handeling worden verplicht.

6. De vrijwilliger staat bij het in het vierde lid bedoelde onderzoek onder de bevelen van de autoriteit, die het onderzoek houdt.

7. Ten aanzien van vrijwilligers, als bedoeld in het eerste lid, die gewezen beroeps- of reserve-officier zijn, kan de Inspecteur, nadat zij in geval van handhaving of herstel van de openbare orde en rust in werkelijken dienst zijn gekomen, indien hij hen op dat tijdstip geschikt oordeelt, een voordracht tot benoeming in hun vorigen of een lagere rang indienen, overeenkomstig het bepaalde in Artikel 47 van het sedert herhaaldelijk gewijzigd Koninklijk besluit van 12 Februari 1923, nr. 25 (L.O. 1930, nr. 139, blz. 21 en 38).

§ 10.

1. Gewone dienstplichtigen van de landmacht, die de eerste oefening hebben volbracht, mogen, met inachtneming overigens van het bepaalde in het tweede en derde lid, en tot de door den Minister voor zooveel nodig te bepalen getallen, worden toegelaten tot een verbintenis bij een der vrijwillige landstormkorpsen motordienst, vaartuigendienst of spoorwegdienst, met bestemming voor gewapenden dienst.

2. Gewone dienstplichtigen, die een mobilisatiebestemming hebben als chauffeur, motorrijder, monteur, machinist bij een zoeklichtafdeling, specialist, werkman of onderofficier-administrateur, of die, zonder tot een der genoemde categorieën te behoren, naar het oordeel van den commandant van het regiment of korps waarbij zij in registratie zijn, voor den dienst bij hun oorlogsonderdeel niet kunnen worden gemist, zoomede, voor wat betreft de vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst, gewone dienstplichtigen, die in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden niet of voorloopig niet aan een buitengewone oproeping in werkelijken dienst behoeven te voldoen, worden niet tot een verbintenis, als bedoeld in het eerste lid, toegelaten; bekrachtiging van zoodanige verbintenis mag derhalve niet plaats vinden dan nadat, in overleg met den commandant van het regiment

of korps, waarbij de betrokken gewoon dienstplichtige in registratie is, is vastgesteld, dat geen der genoemde omstandigheden zich tegen het tot stand komen van de verbintenis verzet.

3. Overigens worden tot een verbintenis bij een der vrijwillige landstormkorpsen motordienst, vaartuigendienst of spoorwegdienst slechts zij toegelaten, die voldoen aan door den Inspecteur, in verband met den dienst bij de genoemde korpsen, vast te stellen bijzondere eischen; de Inspecteur bepaalt, of de verbintenis wordt gesloten met bestemming voor gewapenden of voor ongewapenden dienst.

§ 11.

1. De vrijwilliger van de vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst is verplicht in werkelijken dienst te komen tot deelneming aan oefeningen gedurende ten hoogste drie werkdagen per jaar.

2. De vrijwilliger van het Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst is verplicht in werkelijken dienst te komen tot deelneming aan oefeningen gedurende ten hoogste 20 uren per jaar.

3. De vrijwilliger van het Vrijwillig landstormkorps spoorwegdienst is niet verplicht in werkelijken dienst te komen tot deelneming aan oefeningen.

(Wordt vervolgd.)

Aan allen, die hebben medegewerkt om ons
**twaafl-en-een-half jarig
huwelijksfeest**
onvergetelijk te maken, zeggen wij hiermede oprecht dank.

G. A. HOOGENBOOM
en echtgenoot.
Dordrecht, Nov. 1936.

WIE HELPT een zoon van den secretaris eener plaatselijke B.V.L.-commissie aan 'n

kantoorbetrekking?

Leeftijd 19 jaar., R.-K. godsdienst. Brieven onder letters B O aan bureau van dit blad.

WAPENVERZAMELING
TE KOOP
verzameling oude wapens, 57 st., voor aannemelijk bod. Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijschr. of reizigersbezoek

HET ADRES voor uw Wasscherij voor Den Haag en omstreken is
Firma T. Kaptein en Zonen
Haagweg no. 603
• 's-Gravenhage
Telefoon 337729

Laat de pannen op uw dak bevestigen met onze
W. B. PATENT PANKLEMMEN
NEDERLANDSCH OCTROOI No. 25592
GEBR. BODEGRAVEN, NIEUWKOOP, Tel. 4

Drukkerij „Amaco”
Egelantiersgracht 75
AMSTERDAM C.
Telefoon No. 45314



Fa. A. v. ROSSUM

Zaadteelt — Zaadhandel

OOLTGENSPLAAT
TELEFOON No. 3

In plaatsen waar nog niet vertegenwoordigd
ACTIEVE AGENTEN GEVRAAGD

Vraagt provisieregeling en voorwaarden

AGENTEN en DEPOTHOUDERS

gevraagd voor den verkoop op prijscourant van 1e kwaliteit Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden, Friese kleipootaardappelen, op provisieregeling. Voor Depothouders bij voorkeur winkeliers. **VOLBEDA'S ZAADHANDEL, DRACHTEN, Tel. 45.**



H. A. T. A. X

AUTOBUSONDERNEMER
SLIEDRECHT
TELEFOONNUMMER 266

BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM —
ZAANSTREEK

Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 49, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiechestr. 78, tel. 68114

UNIFORMEN

G. J. RHEBERGEN
(voorh. JULIUS HUF)

AMSTERDAM
Keizersgracht 433 - Tel. 30433

GARAGE „BOOIJ”

FRANSCH Kerkstr. 20
TELEFOON No. 778274
V O O R B U R G

**HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S**

**VLAGGEN
AANDELS**

BEKERS — MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG
WESTEINDE 36
Vervaaardiger van Regiments-
vlaggen en Hofborduursets

**HERENPAK REINIGEN i 2-
STOMEN**

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

VAN BRUMMEN'S
BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ N.V.
TELEF. 212 — POSTREK. 45461
ALPHEN AAN DEN RIJN

VRAAGT ONS
PRIJS VOOR UW DRUKWERKEN

A. NAGTEGAAL Mzn.
Aarkade 58 - Telefoon 187
Alphen a. d. Rijn
Geregeld Motorboot- en Auto-
snelheidsdienst Alphen a. d. Rijn,
Bodegraven, Beverwijk, Uit-
geest, Zaanstreek, Alkmaar
en tusschengelegen plaatsen.

**ONZE
ZEEUWSCHE ZADEN
EN VRUCHTBOOMEN
MUNTEN UIT!**

VRAAGT PRIJSKRANTEN!
**N.V. Zaadh. en Boomkweek.
Wed. P. DE JONGH, GOES**

Fa. Chr. Schotanus & Zn
Rijks gedipl. Mr. Kleermaker
Telefoon 29 Minnertsga
Heerenkleeding naar maat
Pracht sorteering stoffen,
1e klas coupe en afwerking.
Lage prijzen.

OVERAL TE ONTBIEDEN

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden

Sigaren-Tabak-Sigaretten

H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948

88 BREESTRAAT 88

GARAGE „FRANX”

ZOETERMEER
TELEFOON No. 38

1ste klas reparatie-inrichting
— voor auto's —
Autogen, en electr. lasschen

G. M. A. STEIJLEN

DONKERSTRAAT 50

HARDERWIJK

Tel. 141 - Giro 119428

UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

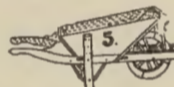
**SIGARENMAGAZIJN
A. Drúghorn**

Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

M. v. RELJN'S

**LOODGIETERSBEDRIJF n.v.
ELECTRICIENS**

Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052
Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470
ROTTERDAM

Alle prijzen  Alle modellen

KOEKENBERG'S
Krui- en Trekwagenfabriek
Oldenzaal - Telefoon No. 770
(Vraagt catalogus)

Nederlandsche fabriek van
SCHEM-artikelen

Alleen eerste kwaliteiten.
Hollandsch fabriekaat.

Adres:
Groeselaan no. 228, Utrecht.

**FIRMA
JOS CRANEN & ZON**

TORENSTRAAT 15
BREDA

Alle soorten uniformkleeding
Prima coupe
Scherp concurrerend

**VERTEGENWOORDIGERS
GEVRAAGD**

voor den verkoop van onze
1ste kwaliteit Tuin-, Bloem-
en Landbouwzaden, tegen
ruime vergoeding.

Vraagt inlichtingen:
TH. SCHEURWATER
Zaadhandel - Tel. 814
VREELAND (Utrecht)

Bloemenmagazijn

**FIRMA
H. J. BARMENTLOO**

JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

Reist per A A A Busdienst
naar

Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen.

Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

**DODGE LUXE en
TRUCK**

't Voordeelgste vervoermiddel
Laat ons het U voorrekenen
GEBR. VAN NIELEN
WADDINXVEEN — TEL. 40
Distr.-Manager: M. SAAF

**Firma
Wed. Boonstoppel & Zn.**

Waddinxveen

Lak- en Vernisfabriek

Levering

uitsluitend aan den handel

N. J. VAN ZON

Stoomwasscherij —

„DE OUDE VALK”

Haagweg no. 617

• s-GRAVENHAGE

Telefoon no. 391666

**UW ADRES voor aflevering
van HELDERE WASSCHEN**
BILLIJKE prijzen!

**BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!**

Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne Dê-Dê-Wafels

Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM — B 24

ANDIJKER TAFELKOEKEN

Het neusje van de zalm!
Prijs 25 ct per bus

Firma FAUST & DE VRIES
Andijk-Oost

WIJ VRAGEN
in plaatsen waar nog
niet vertegenwoordigd
AGENTEN

voor den verkoop van
onze Land- en Tuin-
bouwzaden.
**FIRMA GEBR. OUDJIK,
WADDINXVEEN**

**WESTLANDSCHE
Zaadteelt en Zaadhandel
GEBR. VAN DEN BERG n.v.**
NAALDWIJK

50 JAREN
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
**VRAAGT GRATIS toezending
JUBILEUM-PRIJSCOURANT**



We zijn reeds 50 jaar paraat
Tot 't leveren van goed zaad!

Waar niet vertegenwoordigd,
wederverkoopters gevraagd!

H. DE VINK — DEVENTER
WALSTRAAT 67
Specialiteit: UNIFORMEN

OVERAL TE ONTBIEDEN

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN

KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183

Uniform- en Civiele kleeding naar maat - Volledige garantie



*Meeken's
Zaden*
Prijscourant op aanvraag
Voorstraat 394 - DORDRECHT
Solide Agenten gevraagd

**STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ**

„VECHT EN DIJK”
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

**N.V. Houthandel „ALBLAS”
WADDINXVEEN**

OPSLAGPLAATSEN
• s-GRAVENHAGE:
Fahrenheitstr. 343
ROTTERDAM:
Zwaanshals 119-121

Vraagt prijs van TRIPLEX
in diverse soorten en dikten

S. J. ROSIER

ZUIDSINGEL 58
AMERSFOORT
SINDS 1909

UNIFORMEN

Specialiteit: RIJBROEKEN
OVERAL TE ONTBIEDEN

**GOEDEWAAGEN'S
PIJPEN**

Doorrookers met
JULIANA-BERNHARD
lichtbeelden.

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.

ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal vervaardigd schietschijvencarton. Diep zwarte druk. Lage prijzen.

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94 — ROTTERDAM-ZUID
TELEFOON 1-1-3-8-6
Vraagt onze nieuwe prijscourant met uitgebreide modellen

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
MACHINEKAMER BEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820



BANKZAKEN EFFECTENZAKEN

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N.V.

HOOFDKANTOOR AMSTERDAM
AGENTSCHAPPEN TE
ROTTERDAM, 's-GRAVENHAGE
EN IN 41 ANDERE PLAATSEN IN NEDERLAND



Oefen- en Wedstrijdmateriaal
Speciaal adres:
Drukkerij Ruitenbeek
DOORN - Telefoon No. 125
Modellen en prijzen op aanvraag

F. G. TIEMAN

HELLEVOETSLUIS
NIEUW HELVOET
OOSTVOORNE

ZENTRA - HORLOGES
Verzending door geheel Ned.

A. DE NIJS - VLISSINGEN
KLEINE MARKT

Speciaal adres
voor aankoop van prijzen
voor schietwedstrijden!
Huishoud. en luxe artikelen

H. W. BLOMJOU

DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten

KENT U DE MILISAFE?
Vraagt prosp. Oppericht 1910

Luxe autoverhuur en
reparatie-inrichting
D. VAN VLIET
Bodegraven
Telef. 38 - Kerkstraat 63 a

APELDOORN HOTEL BLOEMINK

GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

Naar Brielle?

dan naar

't Hotel „De Nymph”

't Bekende Café-Restaurant

VOOR BREDA
IS HET ADRES:

Hotel-Café-Restaurant
„DE SCHUUR”
BILLIJKE PRIJZEN

Hotel Café-Restaurant
„BUYSEN”
ROOSENDAAL

H. FRIS

TELEFOON 261
MIDDELHARNIS
LUXE AUTO VERHUUR
Uitsluitend nieuwe wagens!

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 335892

Aannemers van grond-, spoor-, heil- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)
Tel. 7 - Telegrammen:
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

Carrosseriebouw
N.V. M.E.G.G.A.
CAPELLE a.d. IJssel
Telefoon (Rotterdam)
No. 53009
Vraagt prijs
en beschrijving van onze modellen

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING

„CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

Rotterdam
Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf f3.—
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

Hotel-Rest. „NEUF”

Meppel - Tel. 2322
Uitstekende keuken
Pied à terre voor Giethoorn,
Staphorst, Havelte, etc. etc.

LEEWARDEN
Hotel „De Kroon”

Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Midden in Nederland
Vergader-Congreszalen
HOTEL „MONOPOLE”
AMERSFOORT - TELEF. 41
TEGENOVER HET STATION

Hotel-Restaurant RICHE
TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG

Kamer met ontbijt f3.—
Plats du jour (met soep)
f1.25 en f1.50
Diners, vanaf f1.60

JUIST VERSCHENEN:

Toen 't Moest Als 't Moet

hist. spel in 6 tafereelen
door AB. v. d. WAARD.

Dit stuk is geschreven voor
een feestavond van den B.V.L.
te Zwolle op 30 April 1936,
den verjaardag van H.K.H.
Prinses Juliana. Het comité
van actie heeft een aanbeve-
ling gegeven voor dit stuk.
De opvoering was een groot
succes, mede door zijn histo-
rische belichting en treffende
tafereelen.

Vraagt het op zicht bij den
uitgever: E. Westerhof Azn.,
Melkmarkt no. 36 te Zwolle.

Smit, Bottenberg en Co
Oud-Beierland
Telefoon no. 38

CEMENTSTEENFABRIEK
en HANDEL in
BOUWMATERIALEN

Orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums,
Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.

§ GEBR. GREVENSTUK §
Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam



W.L.D.

De man van standing
draagt
W.L.D.SCHOENEN
Verkrijgbaar in alle
voornamen zaken

ZADEN

N.V. A. HOBDEL

OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste



Overal
vertegenwoordigd.

KLEERMAKERIJ
BERGEIJK & STUFKENS
TE GORINCHEM

Ontbiedt onze reizigers met de stalencollecties
Zij bezoeken 't geheele land

CHEVROLET

LUX - TRUCK
Voor snel en zuinig vervoer.
Kracht neemt toe.
Kosten dalen.
J. DE JONG — GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

STOOMWASSCHERIJEN
die uitsluitend
ZEEPOEDER
van

„DE BEL” - UTRECHT

gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.
Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!



N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM

Vraagt ons pr-s van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
Levering op strengste keur



GARAGE „LUXE”

TURFMARKT Nos. 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

HET LANDSTORMBLAD



ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE



HET VORSTELIJK BRUIDSPAAR.

Bij het bekend worden van de verlovingsberichten van Prinses Juliana met Prins Bernhard heeft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm onmiddellijk blijk gegeven, met welk een vreugde deze heuglijke tijding is ontvangen.

Nog grooter blijdschap heerscht in onze gelederen, nu Nederland in zijn midden mag hebben een Nederlandsch Prinselijk Bruidspaar, Nederlandsch!

Immers Prins Bernhard is bij de wet Nederlander geworden en behoort mitsdien tot het Nederlandsche volk. De daarmede gepaard gaande naamsveranderingen, welke in deze wet zijn geboekstaafd, zijn waard om openlijk onder de aandacht te worden gebracht.

In het verlovingsbericht van 3 September luidde het, dat onze Prinses zich verloofd had met Prins Bernhard, Leopold, Friedrich, Eberhard, Julius, Kurt, Karl, Gottfried, Peter van Lippe-Biestfeld.

De onlangs afgekondigde naturalisatiewet vermeldde zes wijzigingen in de namen van onze Prins, die aldaar genoemd wordt: Bernhard, Leopold, Frederik, Everhard, Julius, Coert, Karel, Godfried Pieter.

Wij koesteren de vaste overtuiging, dat deze naamsverandering als een voorteken mag worden beschouwd van een hechte aansluiting aan de ziel van onze natie.

De geschiedenis van het Huis van Oranje heeft ons geleerd, dat zulk een verwachting met recht in ons mag leven.

Ons volk en onze landstormers heb-

ben zich verheugd in de spontane blijdschap, welke zich ook van onze Vorstelijke Familie heeft meester gemaakt.

Laat de vlaggen wapperen!

Laat het gejuich schallen door de straten en steekt de vaandels op in den Naam van onzen God, Die aan ons Oranjehuis en aan ons volk dezen kostelijken zegen schenken wil.

Prince Bernhard, die thans
In den zegen en glans
Van Oranje, ons heilgoed, moogt deelen,
Wees ons welkom in 't land,
Waar Gij stormenderhand
Reeds het hart onzer natie kwaamt
stelen.

MET OPEN OOGEN.

Machtige volken in en buiten Europa zijn bezig om al hunne nationale krachten om te vormen en samen te voegen tot ééne groote, sterke machine, welke tegelijkertijd bestemd is om in de handen van den Dictator of van den Staat de functie te vervullen van welvaarts-motor en van oorlogswapen.

Het „niet gij, maar ik!“ dat bij de wedstrijden van de Olympiade verklaarbaar en aanvaardbaar is, werd de heerschende leuze van Staten en Overheden, welke openlijk durven uitspreken, dat een volk slechts sterk en machtig kan worden door den krijg en die het recht van den sterkste weer uit de duisternis der middeleeuwen hebben teruggeroepen, om het als richtsnoer te proclameeren voor hun verhoudingen tot de andere natieën.

Deze revolutionaire staatkunde, deze concentratie van alle nationale kracht met het eenige doel, om zoowel economisch als militair machtiger te worden dan ieder ander, moet op den duur onherroepelijk uitloopen op een nieuwen volkerenkrijg.

Niemand kan zeggen, hoe lang de uitbarsting daarvan op zich zal laten wachten, het kan misschien wel een halve eeuw zijn; de toekomst ligt in Gods

hand, doch het kompas staat zuiver gericht op een gewapend conflict.

Alleen kan geconstateerd worden dat ook in internationaal opzicht „de lucht veel kan verdragen“.

Een honderdste deel van wat sommige mogendheden zich thans durven veroorloven, zou in de jaren na 1910 voldoende geweest zijn voor het uitbreken van den wereldoorlog.

Tweeërlei behooren inzonderheid in dezen tijd de menschen van goeden wille te doen:

De wereld de oogen te openen voor de gevaren, die afwijking van de oude christelijke rechtsbeginselen voor alle volken oproept. Voorts waakzaam en paraat te zijn.

Onder de milde en rechtvaardige begeering van onze geëerbiedigde Koningin Wilhelmina mag Nederland zich gelukkig prijzen, aan het roer van staat ervaren mannen te hebben, die met open oogen en met groote vastberadenheid de ontzaglijke verantwoordelijkheid dragen voor al ons volksgeluk.

VOORTGAAN.

De deining, welke eenige betreurenswaardige voorvallen in en buiten den Landstorm hebben teweeggebracht, mag ons niet verhinderen, om den standaard, dien wij eenmaal hebben opgeheven, steeds vaster omklemd te houden.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft voort te gaan op den eenmaal ingeslagen weg.

Het doel, dat onze ruim 80 duizend vrijwilligers heeft vereenigd, blijft waard met kracht te worden nagestreefd. Ter beveiliging van onze volksoverheden steun verlenen aan het over ons gestelde Gezag. Niet uit opportunisme, wijl wij het nut er van nauwkeurig hebben afgewogen, maar om der wille van het geweten.

In de arsenalen staan de 80 duizend geweren van den B.V.L., maar zij verliezen alle waarde, indien het hart van den Landstormer niet onwrikbaar, niet onbewogen blijft voor de valsche leuzen van onzen tijd.

Daarom zijn onze landstormbijeenkomsten zoo nuttig; nuttiger dan de best geslaagde schietwedstrijden.

Laat men voortgaan den vrijwilligers op deze bijeenkomsten de geestelijke gevaren van onze dagen duidelijk te maken.

Het is niet noodig daartoe aan onze vergaderingen het karakter van politieke samenkomsten te geven of een deel van ons volk in hun bedoelingen te krenken.

Wel is eisch, dat scherp de gevaren geteekend worden, die de stelselmatige ondermijning van het Gezag meebrengt voor de handhaving van onze vrijheden, onze gewetensvrijheid, godsdienstvrijheid en niet te vergeten onze burger-vrijheid.

Met de revolutionaire agitatie, welke aangewend wordt om ons volk onrustig te maken, met de „fabrikanten van kunstmatige deining“ mag op onze bijeenkomsten gerust openhartig worden afgerekend, indien slechts op den voorgrond blijve staan, dat ook onze tegenstander het recht heeft, — binnen de perken der wet, die ons allen bindt, — zijn meening openlijk te belijden; dat hij ondanks de



verderfelijkerheid van zijn revolutionair beginsel, toch met de nobelste bedoelingen kan bezielid zijn.

Wij geven toe, dat de felheid, waarmede men den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm bijzonder in zijn Voorzitter, den Generaal Duymaer van Twist tracht te kwetsen, het niet direct gemakkelijk maakt om speciaal van de Nationaal-Socialistische Beweging en haar leider nog goede bedoelingen aan te nemen, doch dit zal den B.V.L. niet kunnen afbrengen van zijn doel: steun aan het Wettig Gezag; bescherming van de volksoverheden.

EEREWACHTEN VAN DEN B.V.L. VOOR HARE MAJESTEIT DE KONINGIN BIJ DE OPENING VAN DE MOERDIJKBRUG.

„Verband Dordrecht“.

Aan den Noordelijken toegang tot de brug stond een eerewacht van het Landstormkorps „Verband Dordrecht“, ter sterkte van 100 man, waarbij het Korpsvaandel met vaandelwacht waren ingedeeld.

De eerewacht stond onder bevel van den Res. Kapitein der Veld-Artillerie E. G. Q. van Tilburg.

Korps West-Brabantsch Verband.

Ter gelegenheid van de openstelling van de nieuwe Moerdijkbrug door H.M. de Koningin, heeft het Landstormkorps West-Brabantsch Verband een eere-wacht mogen leveren aan den Zuidelijken oever.

Op 12 Dec. 1936, des voormiddags om 9.30 uur verzamelde de compagnie ter sterkte van 100 man, met vaandelwacht, onder commando van den Res. Kapitein C. J. M. Somers, zich in de Sophiastraat te Breda.

Daarna werd het korpsvaandel door de vaandelwacht afgehaald, waarna het na de gebruikelijke eerbewijzen in de compagnie intrad.

Vervolgens werd afgemarcheerd naar het station, waar de komst van den

PBNA De superieure school voor technisch briefonderwijs **ARNHEM**

Bouwkunde, Waterbouwkunde, Werktuigbouw, Electrotechniek, Radio - Chemische Techniek

Vraag gratis Prospectus 5

Schimmelpenninck in onz' natie,
De sigaar met reputatie.

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria”

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16
Grote en kleine zalen voor vergaderingen
en partijen.

Firma G. en P. Boekestein

Telefoon no. 37 - 's-Gravenzande

HET adres voor het exploiteeren
van consumptie-inrichtingen!
TENTEN in ELKE afmeting VOORRADIG
Meerdere tevredenheidsbetuigingen aanwezig



12 December had de officieele opening plaats van de nieuwe Moerdijkbrug over het Hollandsch Diep door H.M. de Koningin. H.M. de Koningin inspecteert de aan de zuidzijde der brug opgestelde eerewacht van het Vrijwillige Landstormkorps „West-Brabantsch Verband”.

korpscommandant Res. Luit. Kol. T. Beets werd afgewacht.

De troep werd door Overste Beets geïnspecteerd, waarna in 4 autobussen naar de Moerdijkbrug werd gereden. Daar werd de eerewacht opgesteld met den rechtervleugel aan de brug.

Op den rechtervleugel van de eerewacht werd opgesteld de stafmuziek van het 6e R.I.

Bij aankomst van H. M. de Koningin aan den Zuidelijken opgang van de brug, werden de geweren gepresenteerd, de muziek zette het Wilhelmus in en de Res. Kapitein Somers meldde zich bij Hare Majesteit.

Onmiddellijk ging H. M. de Koningin over tot het inspecteeren van de eerewacht, waarna H. M. zich een oogmerk onderhield met den Commandant

van de eerewacht, mededeelende het zeer op prijs te stellen dat een eerewacht van het Landstormkorps West-Brabant aanwezig was.

Daarna werd de brug aan de Zuidzijde officieel geopend.

Hierna schreed H. M. nogmaals langs de eerewacht, terwijl de eerbewijzen werden gebracht, waarna H. M. in de auto plaats nam en naar het station Lage-Zwaluwe afreed.

Trans!
VOOR ELKE BEURS 'N
BROCHES
25 ct. PER 20 STUKS 30 ct.



Den soldaten, die de eerewacht vormden, wordt het wachten in den kouden mist met een kopje koffie bekort.

Café-Rest. „Zomerzorg”
144 BEZUIDENHOUT, DEN HAAG
tegenover het Landstormhuys
bledt U service en comfort tegen matige prijs

GARAGE „CITAX”, GOUDA
IS en BLIJFT het adres voor
TAXI's en LUXE AUTO's!
PRIJZEN BILLIJK — TELEFOON 3000

MAAR....

D.E. IN DE PIJP

VERSCHAFT U WOLKEN VAN GENOT!



ECHTE FRIESCHE
HEEREN-BAAI EN BAAI-TABAK

ANNO 1753

DOUWE EGBERTS



EEN BROEDENDE KIP MOET MEN NIET STOREN.

De uitdrukking is van Professor Jhr. de Savornin Lohman en bedoelde te zeggen, dat door de kracht der geweldige feiten, die de jongste geschiedenis ons te zien geeft, verschillende partijen gedwongen worden in belangrijke opzichten haar standpunt te wijzigen en dat het verkeerd zou zijn de aanhangers dezer partijen door schampere en tartende bejegening er toe te brengen, de correctie van hun opvattingen achterwege te laten.

Voorzover de mannen van de sociaal-democratie werkelijk zullen blijken terug te keeren van de revolutionaire dwalingen, die zij steeds hebben aangehangen, moet eenzelfde gedragslijn ook tegenover hen worden gevolgd.

Men juiche echter niet te vroeg.

Alle wijzigingen in de houding der Nederlandsche sociaal-democratie zijn tot heden gegrond op het oordeel van nuttigheid.

Niets belet haar, indien het naar haar inzicht voordeel kan afwerpen, met één slag terug te grijpen tot de revolutionaire praktijken van voorheen.

En al zou de heer Albarda het willen, dan nog zal het hem toch moeilijk vallen, om van een socialist een Oranjeklant te maken.

Ook om deze reden moet er toch nog veel water door den Rijn loopen, vóór een groot deel van ons volk het revolutionaire verleden van de sociaal-democratie kan vergeten en goedgelovig de wijzigingen in deze partij als duurzame betering des levens aanvaardt.



H.M. de Koningin inspecteert de eere-escorte van den B.V.L. uit Dordrecht, onder commando van kapitein Van Tilburg.

Met groot leedwezen vermelden wij het overlijden van den onlangs benoemen Afdeelingcommandant van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst den res. 1e Luitenant voor Speciale



Diensten: Mr. C. A. Star Numan te Groningen.

Een zeer hooggeachte en gewaardeerde figuur is met hem uit den Landstorm heengegaan. In breeden kring wordt dit overlijden betreurd als een groot en treffend verlies.

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK
HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
Leveranciers van de Kanselarij der Nederl
RIDDERORDEN

Opricht 1840
DEN HAAG - NOORDEINDE 9
Telefoon 112246 — Giro 13992

VENLO.

Landstormkorps „Limburgsche Jagers”.
Afdeling Venlo.

Algemeene jaarvergadering.

In de feestzaal Nationaal heeft de afdeling Venlo van het Landstormkorps Limburgsche Jagers Zaterdagavond de algemeene jaarvergadering gehouden.

Dr. E. Dubois, reserve dirigerend Officier van Gezondheid der 2e klasse, opent als voorzitter der plaatselijke afdeling de vergadering met een hartelijk welkomstwoord tot de aanwezigen, die in grooten getale zijn opgekomen.

Een speciaal welkomstwoord richt de voorzitter tot den Korpscommandant reserve Kolonel J. R. L. Jans, den reserve 1en Luitenant der Veldartillerie J. Th. Merkus, secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den heer Jos. van Lokven, lid van genoemde commissie en den reserve 1en Luitenant

MOUSSANA
MOUSSERENDE APPELWIJN
smakt als champagne

Fa. H. J. PHAFF - Winschoten

C. VAN SCHUPPEN, ZOETERMEER

Vraagt
prijsopgave!

HET ADRES VOOR
SCHIETSCHIJVEN

G. J. F. van Gorkum, Commandant van de afdeeling Venlo van het Landstormkorps „Motordienst“. Voorts aan den 1en Luitenant H. F. H. van Boekhout van het 2e Regiment Infanterie, die in het a.s. wintertijdperk voor de landstormers een cursus zal houden in de kennis van den mitrailleur en gasdienst.

In zijn openingswoord releveert de voorzitter den welgeslaagden gewestelijken schietdag, welke onder groote belangstelling op 8 Sept. j.l. op de Groote Heide alhier werd gehouden, en brengt nog een speciaal woord van dank aan de heeren F. J. M. Peeters en G. Tax voor hun belangeloos werk tot het welslagen van dezen schietdag verricht.

Luitenant Merkus spreekt vervolgens een propagandistisch woord tot de vergadering, waarin hij het doel en streven van den B.V.L. uiteenzette.

De Korpscommandant, reserve Kolonel Jans, schetst vervolgens de verhouding tusschen het burgerlijke en het militaire gedeelte van het Korps.

Vervolgens heeft Kolonel Jans de prijzen uitgereikt aan de winnaars van den jaarlijkschen schietwedstrijd.

Tenslotte heeft 1e Luitenant H. F. H. van Boekhout een korte inleiding gehouden over den wintercursus mitrailleur en gasdienst, welke door de afdeeling zal worden gehouden. De interessante inleiding werd met groote aandacht gevolgd.

Van de rondvraag werd nog een ruim gebruik gemaakt, waarna de voorzitter met een woord van dank voor de trouwe opkomst en een opwekking de geslaagde vergadering sloot. Staande de vergadering werd nog een inzameling gehouden voor het door de landstormers aan te bieden huwelijksgevenk aan H. K. H. Prinses Juliana en Z. D. H. Prins Bernhard.

Na het officieele gedeelte bleven de

B. J. H. TEN DAM - WADDINXVEEN

TEL. 137

HET adres voor geluidversterker-
installaties voor Landdagen, enz.

aanwezig en nog geruimen tijd in gezelligen kring bijeen.



Res. Luit.-Kol. H. Bierman,
de afgetreden commandant van het Vrijwillige
Landstormkorps „Zeeuwsch Verband“.

**LANDSTORM VELDTOCHT IN DE
„STELLING VAN AMSTERDAM“.**

2—14 November 1936.

De Gewestelijke Landstorm Commissie kan met groote voldoening terugzien op haar gevoerde actie, welke onder de leuze van „Landstorm-Veldtocht“ van 2—14 November in haar ressort is gehouden.

Achtereenvolgens werden groote bijeenkomsten georganiseerd te Amsterdam (twee avonden), Tuindorp Oostzaan, Hoofddorp, Nieuw-Vennep, Leimuiden, Uithoorn, Weesp, Zaandam, Purmerend en Abcoude.

Groote belangstelling bestond er voor deze actie, speciaal in de kringen van nog niet aangesloten dienstplichtigen.

Geen enkelen avond is er een plaats onbezet gebleven, integendeel moesten meerdere malen velen met een staan-



Een fijn doosje...
maar een fijner
sigaartje.

Steek dat eens bij U!

10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

plaats genoeg nemen. In totaal werden de bijeenkomsten door ruim 5500 personen bezocht.

Op ieder van deze avonden draaide met groot succes de film „Landstorm Rond Oranje“, terwijl een keur van sprekers doel en beteekenis van den B.V.L. uiteenzette en door gloed en overtuiging velen deden toetreden als lid.

Het directe resultaat wordt uitgedrukt door den aanwinst van 300 nieuwe leden en 51 abonné's op „Het Landstormblad“.

Op 14 November werd de veldtocht te Abcoude gesloten door den gewestelijken voorzitter, Dr. I. H. J. Vos, onder dankzegging aan allen, die aan het welslagen hadden meegewerkt.



Res. Majoor A. F. Borren,
de nieuwbenoemde commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Kennemerland“.



Uit de Afdeelingen

Aalsum. Vrijdag 27 Nov. j.l. hield deze afd. haar gewone jaarvergadering in de Chr. Kweekschool. De voorzitter, de heer G. Veeninga, heet allen welkom, in 't bijzonder burgemeester en mevrouw Sijtsma en oud-burgemeester Sijtsma, en spreekt een openingswoord.

Het jaarverslag van den secretaris getuigt van bloei en activiteit der afdeeling. Het verslag der schietoefeningen en wedstrijden, door den instructeur, wees aan, dat plaatselijk de prijzen waren behaald door: H. v. d. Velde, 99 pt., 1e pr.; P. v. Dijk, 97 pt., 2e pr.; I. J. Ikema, 96 pt., 3e pr.; K. Sijtsma, 96 pt., 4e pr.

Abcoude, 17 Nov. Samenkomst in de groote zaal van het Amsterdamsche Koffiehuis.

Aanwezig waren de afdeelingen Abcoude, Baambrugge, Weesp, Weesperkarspel, Diemen, Muiden en Waver-Amstel.

Burgemeester Des Tombe van Abcoude sprak het openingswoord, waarna dr. I. H. J. Vos, lid der Tweede Kamer, een rede hield met onderwerp: „Als 't moet“.

Nog voerden het woord ds. Fockema van Amstelveen en mr. H. Bijleveld, uit Amsterdam. De Landstormfilm werd vertoond.

Grondwetsherziening in Sovjet-Rusland.

Evolutie of misleiding?

Als afgevaardigden uit verschillende landen Rusland bezoeken, hetzij dat zij reizen met Intourist of onder geleide van de V.O.K.S., (Intourist is het „Staatsreisbureau“ en V.O.K.S. de Vereeniging voor culturele relaties met het Buitenland) worden hun verschillende dingen getoond, die moeten aanwijzen de groote vooruitgang en verbetering, welke tot stand komen in de Sovjet Unie.

Deze reizen hebben als grondprincipe: Laat den afgevaardigden geen rust, geef hun geen gelegenheid, om alles wat zij gezien en gehoord hebben te overdenken; men moet ze van de eene plaa's naar de andere slepen, groote recepties bij de Sovjets voor hen organiseren, evenals bij de Volkscommissarissen en op het Kremlin; men moet ze misleiden door de tegenwoordigheid van de Bolsjewistische elite; allen weerstand in hen breken door de propaganda, waarmede men hen tijdens hun verblijf omringt.

Zooals het met die reizigers gaat, gaat het ook in het politieke leven; men moet het volk niet te lang op één punt laten staren, dan bemerkt men soms iets. Dus het programma van het 7e Wereldcongres is nog maar nauwelijks vastgesteld, of men krijgt weer iets nieuws: „De Nieuwe Russische Grondwet“.

Dit concept heeft vele pennen in beweging gebracht, pro's en contra's, kwalificering van evolutie en propaganda. De „Tribune“ noemt het „een document van Internationale, Politieke en Culturele draagwijdte, dat voor heel „de menschheid van belang is. Immers, deze grondwet accentueert nog eens „het ontzaglijk verschil in het ontwikkelingsproces tusschen de Socialistische „wereld in de Sovjet Unie en de Kapitalistische wereld over de rest van den „aardbodem. In de Sovjet Unie wordt de realiteit van het vast verankerde „Socialisme, van de groeiende klassenlooze maatschappij, van het op dit gebied „bestaande en reeds verkregene in de grondwet vastgelegd.

„Het allervoornaamste is, dat deze grondwet gebaseerd is, niet alleen op „de formeele gelijkheid van alle burgers voor de wet, maar op de bestaande „socialistische economische gelijkheid van alle burgers. Op het feit dus dat de „klassen opgeheven zijn, en het daarom mogelijk is in de grondwet het recht op „arbeid, het recht op ontspanning, het recht op onderwijs, als fundamenteele „rechten van iederen staatsburger vast te leggen. Dat is: waarvan alle groote „burgerlijke denkers der menschheid, alle utopische Socialistten, en het in heel „de geschiedenis der menschheid tot nogtoe onderdrukte, geknechte en lijdende „werkende volk gedroomd hebben. Tegelijkertijd garandeert deze grondwet „zonder onderscheid van geslacht of ras, de grootst mogelijke persoonlijke „rechten. Het recht te kiezen, het recht van terugroeping der gekozenen, het „recht van vrijheid van drukpers, vrijheid van spreken, vrijheid van vergaderen „in den meest volledigen zin des woords, daar de materiele grondslag ertoe „voor iedereen aanwezig is.“

Inderdaad een schoonschijnend programma, als... maar wij zullen de wet

eerst aan een onderzoek blootstellen en zien, dat de voornaamste bepalingen uit het ontwerp-grondwet betreffen:

- De organisatie van den Staat;
- De rechten van de burgerij;
- De eerbiediging van de persoonlijke vrijheid;
- Het kiesrecht.

Voor wij ertoe overgaan de verschillende onderdeelen te bespreken, moeten wij even opmerken, dat behalve de „Tribune“, zich de geheele pers heeft geuit



STALIN

over deze ontwerp-Grondwet; eenige bladen zijn zelfs zoover gegaan een vergelijking te maken tusschen dit nieuwe ontwerp en de oude Grondwet van 1918; maar men heeft moedwillig, of, (men laat zich nu eenmaal blinddoeken voor de Bolsjewistische intriges) onbewust nagelaten om een vergelijking te maken tusschen de nieuwe Grondwet en het Programma van de 3e Internationale, uitgewerkt onder leiding van Stalin en aangenomen op het 6e Wereldcongres, Juli/September 1928, welk programma op het 7e Wereldcongres, Juli/Augustus 1935, werd bekrachtigd.

En toch is het noodzakelijk dit constitutie-ontwerp te bezien in verband met het programma van de 3e Internationale, want, wel staat in Art. 57 van de nieuwe grondwet geschreven: „Het hoogste orgaan van de Staatsmacht van de Unie Republiek is de Hooge Sovjet der Unie Republiek“, maar Stalin schreef ook in zijn vraagstukken over het Leninisme „men moet dit voor oogen houden, dat niet één belangrijke kwestie, hetzij in Politiek- of georganiseerd overleg, door de georganiseerde Sovjets wordt aangenomen, tenzij met goedkeuring van de Partij, want de Partij is de meest belangrijke en beslissende kracht in ons land, het land van de Proletarische Dictatuur“.

Als men daarbij nog in aanmerking neemt dat (Par. 36 programma 3e Inter-

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK

Eerste kwaliteit

**Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Frische Kleipootaardappelen, enz.**

Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog actieve verkopers gevraagd.

Alkmaar, 11 Nov. — Gewestelijke wedstrijden in „t Wapen van Heemskerk". Enkele uitslagen:

Korpswedstrijden: 1e prijs Wisselbeker, Hoorn, 138 punten. Deze wisselbeker is thans in het definitieve bezit gekomen van de afd. Hoorn, daar zij dezen twee achtereenvolgende jaren heeft weten te bemachtigen; 2e pr. Motordienst Alkmaar, 137 punten; 3e pr. Egmond, 136 punten; 4e pr. Castricum, 135 punten; 5e pr. Heiloo, 134 punten; 6e pr. Medemblik, 131 punten; 7e pr. Heerhugowaard, 131 punten; 8e pr. Andijk-Oost, 131 punten; 9e pr. Ursem, 131 punten.

Wedstrijd plaatselijke leiders: 1. v. Wensen, Den Helder, 49 punten; 2. N. Mooy, Limmen, 48 punten; 3. K. Spijker, Medemblik, 48 punten; 4. W. Wittebrood, Egmond, 47 punten; 5. W. Giltjes, Broek op Landendijk, 47 punten.

Personeele wedstrijd: 1. J. Nieuwenhof; 2. Hoogzaad, Spanbroek; 3. J. v. Schoonhoven, Alkmaar; 4. C. Vasbinder, Alkmaar.

Vrije baan: 1. J. Nieuwenhof; 2. C. Vasbinder, Alkmaar; 3. Th. v. Gijzen, Alkmaar; 4. Jac. Ursem, Ursem.

Bij de prijsuitreiking, die geschiedde door generaal-majoor Kiës, werd hulde gebracht aan den heer J. Ottenbros voor de voorbereiding van dezen B.V.L.-dag in Alkmaar.

Des avonds werd een groote propagandasamenkomst in „Het Gulden Vlies" gehouden, waarbij tal van autoriteiten aanwezig waren. Behalve de leden van de gewestelijke commissie, van welke commissie wij noemen de heeren S. M. Middelhoff, voorz., en J. Ottenbros, secretaris, kapitein Boulogne als vertegenwoordiger van den heer Duymaer van Twist, voorzitter N.L.C., generaal-majoor Kiës, burgemeester jhr. van Kinschot, burgemeester Sutman Meijer, majoor Verschoor en vele anderen.

Nadat generaal Kiës een aandachtig gevolgde inleiding over Oost-Indië gehouden had, volgden tal van Landstormfilms, waarvan vooral de Landdag in Alkmaar groote belangstelling trok.

Amsterdam, in een op 30 November gehouden bijeenkomst is door den gewestelijken voorzitter, Dr. I. H. J. Vos, de plaatselijke commissie Amsterdam-Centrum geïnstalleerd.

De commissie is als volgt samengesteld: Voorzitter: mr. J. L. Bakhuyzen-Schuld;

VLAGGEN - VAANDELS - STANDAARDS**DIPLOMA'S } SPORHANDEL
INSIGNES } GROOTENDORST
AMERSFOORT****BEKERS - MEDAILLES - KRANSEN**

secr.-penn.: A. Antonides, plaatselijk leider voor C. IV; leden: G. H. Heins, huisvader van het Militair Tehuis; L. M. Nauta, kapelaan; Dr. B. L. Ricardo, rabbijn der Port. Isr. Gemeente; L. H. Sarlouis, opperrabbijn der Ned. Isr. Gemeente; G. H. de Jong, hoofd eener Chr. School voor U.L.O.; S. Jonker, plaatselijk leider voor C.I.; G. Velthuisen, plaatselijk leider voor C.II; G. Nieber, plaatselijk leider voor C.III.

Anjum, 10 Nov. Onder voorzitterschap van den heer M. Dijkstra werd een propagandasamenkomst gehouden, waarbij pater Borromaeus de Greeve den B.V.L. teekende als beschermmer van gezag, gezin en Vorstenhuis. De heer T. Nauta sprak een slotwoord.

Apeldoorn, 16 Nov. Groote en drukbezochte samenkomst in het gebouw Patrimonium, onder voorzitterschap van den heer H. C. te Loo, die in het bijzonder de gasten welkom heette, o.w. jhr. dr. C. Q. C. Quarles van Ufford, burgemeester van Apeldoorn, die het eere-voorzitterschap der afdeling wilde aanvaarden. Res. kolonel K. L. Rozendaal belichtte vervolgens de preventieve kracht van den B.V.L.; ds. J. R. Goris zag den B.V.L. als een beschermenden muur rondom het gezag; kapelaan J. Reuvenkamp zeide, dat de Landstorm de wacht om het Huis van Oranje betreft.

In den loop van den avond sprak nog de burgemeester en de heer Jalink. Nadat eenige films vertoond waren, sprak res. kolonel Lavaleije een slotwoord.

Assen, 21 Nov. Geslaagde oefening van den motordienst, waaraan ca. 40 auto's en ettelijke motoren deelnamen. Onder de aanwezigen was de commandant van het korps, overste Nijland, uit Den Haag. Na afloop van de oefening vereenigden de vrijwilligers zich aan een koffietafel in „Het Wapen van Drenthe" te Assen. De afdelingscommandant, de 1e luit. Mr. Star Numan, sprak zijn voldoening erover uit, dat zovelen deelgenoten hadden.

Baarn, 21 Nov. Prijsuitreiking ten gemeentehuis, door burgemeester jhr. van Reenen, die hierbij een welkom toeriep o.m. aan mr. J. G. A. van Geldorp Meddens en overste Y. Baan. De heer C. H. Struik verwierf den wisselbeker. Eerste prijzen, klasse 1, J. A. Hoksbergen; kl. 2, J. W. Jagtenberg; kl. 3, J. Kuiper. De rozenprijs, door den plaatselijk leider aangeboden, werd gewonnen door J. A. Hoksbergen, met 63 rozen.

Hotel „HOBDEL"**P. VINKE - OOLTGENSPLAAT**

Bergem, 2 Dec. Zaterdagavond 28 Nov. j.l. had de jaarlijksche propaganda-avond plaats van den B.V.L.

De voorzitter, de heer Gielen, drukte zijn spijt er over uit dat de burgemeester verhinderd was. Hij deed vervolgens een beroep op de leden van den B.V.L. zooveel mogelijk te blijven steunen. Het was een voldoening, aldus spr., dat dit jaar bijzonder goed is geschoten, van de 24 behaalde prijzen waren er 22 boven 700 van te behalen 800 punten. Hij bracht dank voor de activiteit der leden, alsmede aan den commandant en den ondercommandant voor hun leiding.

De heer A. B. Rabou, reserve kapitein te 's-Bosch, hield vervolgens een gloedvolle rede; daarna reikte hij met een passend woord de prijzen uit.

1. R. de Brok, 783 pnt.; 2. Jac. Zijnen, 772 pnt.; 3. C. v. Beusekom, 771 pnt.; 4. J. v. Hunter, 765 pnt., 1 beh. 95; 5. J. Broers, 765 pnt., 1 beh. 94.

Blitterswijk (L.) De uitslag van den op 11 Oct. gehouden onderlingen schietwedstrijd van de afd. Blitterswijk van den B.V.L. was:

1e prijs: J. Surmenski; 2e prijs: H. J. Reynen; 3e prijs: H. Weys.

Bodegraven, 13 Nov. Opening schietwedstrijd in het groote schietgebouw. Naast enkele gewestelijke autoriteiten waren o.m. aanwezig de heeren J. H. v. d. Vlist, W. F. Brunt, H. Jenné, A. de Vos en Joh. P. Veerman, commandant van de Burgerwacht.

De voorzitter, dr. S. Beijer, opende den wedstrijd met een vlotte rede, waarin hij de eere-gasten begroette en overste Boots feliciteerde met zijn promotie.

Nadat overste Boots het eerste schot gelost had, ving de wedstrijd aan.

Enkele uitslagen:

A. Korpswedstrijd B.V.L., Bodegraven, 244 pnt. (buiten mededinging); 1e pr. Loosduinen, 238 p.

B. Korpswedstrijd B.V.L. en B.W.: 1e pr. Loosduinen, 242 p.

C. Eerekorpswedstrijd voor A: Bodegraven 144 p. (buiten mededinging); 1e pr. Loosduinen, 143 pnt.

D. Eerekorpswedstrijd voor B: 1e pr. B.W. Bodegraven, 146 pnt.

E. Personeele baan: 1e pr. Jac. Noomen Sr., Rotterdam, 50-50.

F. Vaste baan: 1e pr. C. Bloemendaal, Bodegraven, 150-147.

G. Vrije baan: 1e pr. C. Bloemendaal, Bodegraven, 15 x 30.

KING pepermunt**opwekkend en
verkwikkend**

„10-daagsche"-koppelwedstrijd, 1e pr. T. F. Oskam-A. B. Domburg, Bodegraven, 297-296.

Breda. Door de groote medewerking van den directeur der R.K. Mil. Ver. is onze afd. in de gelegenheid gesteld de winterschietoefeningen (K.S.O.) thans in het gebouw der R.K. Mil. Ver. te houden. Niet alleen zal er gelegenheid zijn tot schieten, doch de vrijwilligers kunnen zich verpozen met verschillende spelen, ook goede lectuur staat hun ten dienste.

Dat deze bijzondere medewerking op hoogen prijs wordt gesteld, bewijst wel het groote aantal vrijwilligers welke deze bijeenkomsten bezoekt. Door trouw aan deze oefeningen deel te nemen, zal de saamhoorigheid ten zeerste worden bevorderd en zal dit een aansporing zijn voor hen die deze pracht gelegenheid nog niet bezochten. Vrijwilligers van de afd. Breda werkt dus allen mede tot uitbouw van ons mooie instituut, den B.V.L., tot steun van het wettig gezag.

Brouwershaven, 25 Nov. Des avonds om half acht hield de afdeling Brouwershaven een propaganda-bijeenkomst. De voorzitter, burgemeester Gast, heette de aanwezigen welkom. De heer Bierman hield een causerie.

Bruchterveld, 23 Nov. Alhier is een afdeling van den B.V.L. opgericht met 35 vrijwilligers. Tot leden der plaatselijke commissie werden benoemd de heeren G. Arends, R. Holtrop, J. H. Veneman, A. J. Hulzebosch en Ds. Wassink. Tot plaatselijk leider is benoemd de heer J. H. van Engbrink, onderwijzer te Bruchterveld.

Brunssum, 27 Nov. Onlangs werd ten gemeentehuis een vergadering belegd om te komen tot heroprichting van een B.V.L.-afdeling ter plaatse. De heer Merkus, secretaris van de Gewestelijke Commissie gaf een uiteenzetting van beteeckenis en doel van den B.V.L.

Een voorloopige plaatselijke commissie werd samengesteld, waarin zitting hebben: de heeren Schmier, burgemeester, Op den Kamp, bedrijfsingenieur van Staatsmijn Hendrik, Huisman, wethouder, Offerman, voorz. der R.K. Middenstandsvereniging en van Hoof, voorzitter der



nationale): „de Communistische partij moet worden ingericht om haar activiteit op illegale wijze uit te voeren, en de E.K.K.I. (Uitvoerend Comité van de 3e Internationale) is verplicht om de voorbereidingen voor het illegale werk ter hand te nemen", dan kan men ook dit ontwerp van de nieuwe grondwet slechts met zout, veel zout aanvaarden.

De Organisatie van den Staat.

(Maatschappelijke Inrichting).

Art. 3 zegt: „De geheele macht bestaat uit de werkers van stad en land in den vorm van Sovjets der werkers-gedeputeerden".

De redactie van dit artikel moet beteekenen, dat het klassenverschil zou zijn opgeheven, want voorheen werd steeds een groot onderscheid gemaakt tusschen boeren en arbeiders, terwijl een nog grooter verschil bestond tusschen partijleden en zij die niet tot de partij mogen behooren.

Toch, als men de toelichtingen in de Russische bladen leest, bemerkt men dat men nog lang niet aan het eind van de ontwikkeling gekomen is. Reeds de drie vormen, waarvan Art. 5 gewag maakt, Sabgos — algemeen staatsbezit; Kolgos — collectief bezit en Coöperatie — coöperatief bezit, geven, wanneer men de positie van daarbij geplaatsten nagaat, een bewijs, dat tusschen de verschillende werkers onderscheid bestaat, terwijl een eerste voorwaarde voor een klassenlooze maatschappij is, dat geen verschil wordt gemaakt tusschen stad en land, tusschen lichamelijken en geestelijken arbeid.

Toch is er eenig verschil tusschen de vroegere grondwet en het concept van thans; werd in de Grondwet van 1918 slechts aangegeven, dat de Sovjet Unie een staat was van boeren en arbeiders en dat alles, wat in de Sovjet Unie aanwezig was, socialistisch staats eigendom was, nu heeft men het noodig gevonden, het grootste gedeelte van de wet te gebruiken, om een formuleering te geven van het staats eigendom, waarnaast dan het particuliere bedrijf wordt toegelaten en de persoonlijke eigendommen door de wet worden beschermd. Maar niet alleen de persoonlijke eigendommen, ook voorwerpen voor persoonlijk gebruik worden door de wet veilig gesteld. Ten slotte zijn dit alle rechten, welke in 1918 reeds aan het volk werden toegezegd, doch waarvan tot op heden nog geen vervulling heeft plaats gehad.

Het moet echter voor de bevolking wel een vreemde gewaarwording geweest zijn, toen zij de nieuwe grondwet in studie namen en in de „Nowoje Slowo" van 9 September l.l. lezen, dat gedurende de maand September in Moskou 12000, in Leningrad 19600, in Charkov 11500, in Kiev 22300, in Odessa 7700 personen uit hun woning werden gezet. Deze uitzetting had plaats krachtens een bevel van 25 Augustus van het Politiek Bureau van de Communistische partij, waarin werd verklaard dat deze lieden beschouwd moesten worden als „politiek onbetrouwbaar".

De maatschappelijke bedrijven in de collectieve en coöperatieve organisaties met hun geheelen inventaris evenals hun voortgebrachte productie, zijn het maatschappelijk, het socialistisch eigendom van de collectieve en coöperatieve

instellingen. Iedere collectivist heeft bij zijn huis een stukje grond en in persoonlijk eigendom een ondergeschikt bedrijf op dezen grond, d.w.z. de op dezen grond gekweekte levensmiddelen zullen het persoonlijk eigendom van den collectivist zijn, zoo lezen wij in art. 7: „(De maatschappelijke bedrijven in de kolchozen en de coöperatieve organisaties met hun levende en doode inventaris, de door de kolchozen en de coöperatieve organisaties voortgebrachte productie, evenals hun maatschappelijke gebouwen zijn het maatschappelijke, socialistische eigendom van de kolchozen en de coöperatieve organisaties) en art. 8 voegt daaraan toe: „de grond, die door de kolchozen wordt gebruikt, wordt zonder termijn, d.w.z. voor eeuwig hun ten gebruike toegewezen".

Naast het socialistische bedrijfssysteem, hetwelk de overheerschende bedrijfsvorm is in de U.S.S.R., staat de wet het kleine particuliere bedrijf toe, zegt art. 9: („Naast het socialistische bedrijfssysteem, dat de heerschende bedrijfsvorm in de U.S.S.R. is, staat de wet het kleine particuliere bedrijf toe van individuele boeren en handwerkers, dat op persoonlijke arbeid berust en de uitbuiting van vreemden arbeid uitsluit"). Men kan dus, zoo zou men meenen, niet gedwongen worden om in een collectief bedrijf te gaan.

Hoe geheel anders is de werkelijkheid.

Wij zullen ons alleen bepalen bij het boerenbedrijf; de nieuwe grondwet spreekt ook alleen over de boeren, alsof er geen andere collectieve bedrijven zijn.

Men wordt volgens de wet niet gedwongen een collectief bedrijf te aanvaarden, dwang bestaat zoogenaamd in de U.S.S.R. niet, maar men zorgt wel, dat ieder verplicht is te doen, wat de Partij wil, anders, in de bosschen van Siberië en in de mijnen van Tomsk kan men nog veel personeel gebruiken. Is men in een eigen bedrijf, dan wordt een productie opgelegd, welke onmogelijk uitvoerbaar is; om van deze productielevering af te komen, wordt dan het voordeel van het werken in de collectieve bedrijven aanbevolen en ten einde raad wordt dit door den boer geaccepteerd. Over de overeenkomst heeft de boer niets te zeggen; hem wordt een stuk land gegeven, dat hij moet bewerken; de Partij schrijft voor wat er verbouwd moet worden en wat moet worden afgeleverd, het plan. Aan den boer wordt gedurende den tijd van het werk een zekere hoeveelheid brood en thee toegezegd, maar of het geleverd wordt is een tweede vraag. De Iswestia van 15 April 1936 schrijft, dat voor de collectivisten in Choremsky (Usbekistan) van de 5700 ton brood, welke in Maart geleverd moest worden, slechts 620 ton werd aangevoerd; en het verdere loon? Om loonen bekommert men zich niet veel in de U.S.S.R. De boeren van de Chakkasser collectieven ontvangen 1½ K.G. graan per dag als loon, verder niets, schrijft de Prawda van 16 April 1936.

„Wanneer een boer in de Sovjet Unie besluit, om met zijn land tot het collectief bedrijf toe te treden, dan heeft hij de zekerheid, dat hij en zijn kinderen voor altijd de vruchten plukken van dat land" zegt de Tribune van 31 Juli 1936. Maar trots die verzekering wil men niet in de Kolgos. Toen in Juli 1934 eenige duizenden arbeiders van verschillende fabrieken werden ontslagen, kregen zij de boodschap mee: „in de Kolgozen ontbreekt het aan arbeiders, gaat

RIDING KIT - ORIGINEELE ENGELSCH

Rijpantelons naar maat
f 16.- tot f 40.-
Geconfectionneerd
f 17.-, f 20.- en f 23.-
Rijcolberts naar maat
vanaf f 25.-
Geconfectionneerd
f 20.- en f 25.-

L. BAKKER,

Bespoke Tailoring

314 Laan v. Meerdervoort
Tel. 334788 - 's-Gravenhage

R.K. Werkl. Ver. Tot voorzitter werd aangewezen H. Spauwen, advocaat en procureur, alhier.

De heer A. J. Peeters is aangezocht om het leiderschap waar te nemen.

Capelle, 4 Nov. 1e prijzen, kl. A: P. van der Schout; kl. B: J. Schiedon.

Dordrecht, 21 Nov. Alhier is hedenmiddag op de banen der Schietvereniging Oranje Nassau in café-restaurant N.A.B. de jaarlijksche schietwedstrijd van het Verband Dordrecht van den Bijz. Vrijw. Landstorm gehouden. Uit den geheelen omtrek waren de deelnemers opgekomen; in totaal waren ongeveer 50 afdelingen tegenwoordig.

Om ongeveer 2 uur heeft de commandant van het Verband, overste Linden, alle deelnemers een goed resultaat toegewenst. Na het schieten van een serie verklaarde de overste den wedstrijd voor geopend.

Met veel animo is er den geheelen middag geschoten; het was bijna halfacht voor het laatste schot viel.

Voor tot de prijsuitreiking over te gaan, verzocht luit. Groenendijk een oogenblik van eerbiedige stilte, ter herdenking van een kameraad, die door een ongeluk het leven verloor.

Enkele uitslagen:
Korps. (Aantal deelnemende afdelingen 47).
1e pr. wisselbeker met medaille, Hei en Boecop, 196 pnt; 2e pr. medaille, Dordrecht, 195 pnt.; b.l. 97; 3e pr. medaille, Alblasserdam, 195 p., b.l. 96; 4e pr. medaille, Slikkerveer, 194 p., b.l. 97; 5e pr. medaille, Sliedrecht, 194 pnt., b.l. 96.

Wedstrijd voor plaatselijke leiders:
1e pr. G. A. Hoogenboom, 99 pnt; 2e pr. C. Stellaard, 99 pnt.; 3e pr. J. H. de Krey, 98 pnt.
Personeel:

1e pr. D. Schippers, 99 pnt.; 2e pr. D. de Jong, 99 pnt.; 3e pr. N. Schrijvershof, 99 pnt; 4e pr. A. Biesbroek, 98 pnt.; 5e pr. C. Boer, 98 pnt.; 6e pr. H. de Kok, 98 pnt.; 7e pr. A. Korteland, 98 pnt.; 8e pr. A. Costerus, 98 pnt.; 9e pr. N. P. Bakker, 98 pnt.

Dordrecht, 27 Oct. Huldiging van res. 1en luitenant G. A. Hoogenboom, plaatselijk leider

Clichés Boelaars

's-Gravenhage. Tel. 117505 *

der afdeling, bij gelegenheid van zijn 12½-jarig huwelijksfeest.

Deze gelegenheid werd gaarne aangegrepen om den heer Hoogenboom eens te danken voor het vele, dat hij voor de afdeling deed. Naast vele bloemen, schonken de vrijwilligers hem een schrijfbureau. Als dank voor de ondervonden groote hartelijkheid stelden de heer en mevr. Hoogenboom een beker ter beschikking van de afdeling.

Duivendrecht, 2 Dec. Prijsuitreiking, terwijl eenige films werden vertoond. Enkele uitslagen: scherpschutters: B. Tetteroo; scherpschutters 1e kl.: W. G. Vrolijk; scherpschutters 2e kl. M. Wortel.

Ede, 5 Nov. Oranjeavond in de bioscoopzaal Reehorst. De zaal was zoo vol, dat velen geen toegang konden krijgen.

Voor de pauze sprak de burgemeester, mr. dr. C. O. Ph. baron Creutz, die liet uitkomen, dat waar de B.V.L. klaar staat ter handhaving van het wettig gezag, dit is voor het Oranjestraat. De Koningin is met een soevereine macht bekleed en als zodanig draagster van het wettig gezag.

Na de pauze sprak mr. G. A. Diepenhorst, lid

PILLEN 19

IDEAAL pijnloos laxemiddel, hetwelk tevens verstopping GENEEST! Recept van Prof. Dr. med. MUCH.

van Gedep. Staten van Utrecht, die in een geestige rede eveneens het streven van den B.V.L. als een landsbelang prees.

Een paar voordrachtskunstenaars en een afdeling van het korps Rijdende Artillerie uit Arnhem, zorgden voor de noodige afwisseling. Eenige militaire en burgerlijke autoriteiten woonden dezen avond bij.

Eindhoven, 3 Dec. hield de afd. in het City-Theater een goed geslaagde propaganda-avond, waarop tevens de prijsuitreiking van de jaarcompetitie over 9 maandbeurten plaats vond.

Het theater was tot in de uiterste hoeken bezet, wel een bewijs, dat er voor dit instituut een groote belangstelling bestaat. Onder de aanwezigen werden o.m. opgemerkt: wethouders Van Engeland en Buskens, de raadsleden: Beliën, Philippart en A. Adang, L. van Agt, mr. van Dijk, algemeen leider van Eindhoven, A. van Uden, voorzitter Raad van Arbeid, kapitein dr. Smits, overste W. Hafkemeijer, commandant van het korps „De Meijerij”, 's-Hertogenbosch, den heer Herpers, pastoor Werners, verschillende kapelaans en tal van officieren in uniform.



Officiërenbijeenkomst „Veluwzoom” te Beekhuizen.

VAAANDELS
VLAGGEN
OVEN
HAAG
14 ERVAARDIGER VAIJ
KON. ERK. LANDSTORMVAAANDELS

Nadat staande het „Wilhelmus” was gezongen, riep de plaatselijke leider der afd. Woensel, de heer J. v. Bavel, allen een welkom toe, waarna Wereldnieuws en de film van den Landdag van den B.V.L. te Bostel werden vertoond. Vervolgens had door den heer J. van Bavel de officiële opening plaats, die een kernachtige propagandistische rede hield, ten aanzien van den B.V.L.

Op een duidelijke wijze schetste spr. de noodzakelijkheid van een instelling als de B.V.L. Wij zijn geen ultra-militaristen, of brandkastenbeschermers, aldus spr., doch simpele verdedigers van het wettig gezag, de veiligheid van kerk, staat en huisgezin.

Vooral in dezen tijd van verschillende stroomingen, moeten wij paraat zijn.

Men weet niet, wat het zal worden, met de verkiezingen in 1937, doch één feit staat onomstootelijk vast, de B.V.L. is paraat en weifelt niet (applaus). Spreker besloot zijn rede met allen op te wekken de schietoefeningen steeds trouw bij te wonen en propagandist te zijn van den B.V.L.

In de pauze had de prijsuitreiking plaats, welke geschiedde door overste W. Hafkemeijer.

1. Nic. Staals, 519 pnt., klasse A No. 1; 2. H. G. van Straten, 487 pnt., klasse B No. 1; 3. Chr. Schwavemaker, 432 pnt., klasse D No. 1.

Overste W. Hafkemeijer, het woord nemende, zette in het kort den kritieken toestand van 1918 uiteen, toen de socialistische revolutie dreigde uit te breken. Dank zij de activiteit van de regering en niet minder, die van den B.V.L., was men in enkele dagen tijds den toestand, welke door degenen die hem van nabij hebben meegemaakt, als zeer ernstig werd beschouwd, geheel meester. In ons land bedraagt het aantal vrijwilligers 87.000, welk getal door propaganda nog steeds moet uitgroeien. Spreker hoopte dat ieder het zijne er toe zou bijdragen om dit instituut te doen uitbouwen en uitgroeien.

Daarna werd de propaganda klankfilm in vier afdelingen „Sluit de Gelederen” vertoond. Genoemd product is een H.A.V.O.-film, welke ten bate van den B.V.L. vervaardigd is, in opdracht van de Nationale Landstorm Commissie.

Tot slot dankte de heer L. van Agt, secr. van

daar maar heen; wil je niet, dan is dit een blijk, dat je niet werken wil”, Prawda, 21 Juli 1934.

Het volk onttrekt zich zooveel mogelijk aan het collectief bedrijf, want de menschen weten, dat zij meermalen moeten werken zonder brood en dat maar zelden het loon wordt uitbetaald. Het gevolg hiervan is, dat ook vele boerenarbeiders hun werk verlaten en dat een groote achteruitgang van het aantal boerenarbeiders merkbaar is. (Prawda, 4 April 1936.)

Art. 11. *Het economische leven van de U.S.S.R. wordt bepaald en geleid door het staatsplan van de volkshuishouding, in het belang van de vergrooing van de maatschappelijke rijkdom, van de voortdurende stijging van het materiele en culturele peil van de werkers, van de versterking van de onafhankelijkheid van de U.S.S.R. en de verhooging van haar weerbaarheid.*

De artikelen 7, 8, 9 (zie boven) en 10 („De persoonlijke eigendom van de burgers van hun arbeidsinkomsten en spaarpenningen, van hun woonhuis en van hun nevenhuishouding, van de huishoudelijke voorwerpen en het huisraad, zoowel als van de voorwerpen voor persoonlijk gebruik en gemak, wordt door de wet beschermd”) zijn vrijwel afhankelijk van art. 11. In vergelijking met de oude grondwet moeten deze artikelen vooral voor de boerenbevolking verbeteringen brengen. Zullen deze beloften vervuld worden? Zeer zeker niet. Rusland is nu eenmaal het land van veel beloften, zoo zal het ook met de Nieuwe Wet gaan. Alles en een ieder werkt volgens het plan, het plan van opbrengst, het plan van productie. Wordt het plan, waarin de boeren niets te zeggen hebben en dat hun door de Partij wordt opgelegd, vervuld, dan blijft de grond enz. hun toegewezen; wordt het plan niet vervuld, dan blijft alleen de naam van het Collectief bestaan, de vroegere eigenaars worden van hun erf gezet en moeten maar weer zien, dat zij bij den een of ander aan het werk komen, wat dan ook weer in een collectief bedrijf zal zijn, echter nu als ondergeschikte. Een betrekking in een staatsbedrijf staat voor hen niet open, daar zij beschouwd worden als saboteurs.

Als men nu weet, dat de plannen worden opgesteld, rekenend op het uitblijven van tegenspoed, (een boer mag b.v. geen regen hebben, als hij dezen niet gebruiken kan, mag ook geen groote droogte hebben, want dan groeit het graan niet — het plan rekent met alles, maar niet met God —) dan kan men nagaan, dat de plannen voor den landbouw zeer zelden vervuld worden. Het gedeelte van het plan voor den landbouw, dat doorgaans vervuld wordt, is alleen de tijd, welke opgegeven is om het land te bewerken en te bezaaien. Hiervan wordt dan in de bladen groote ophef gemaakt, maar de vermelding van het resultaat, de productie, blijft veelal achterwege. Nu de boeren als het ware verplicht worden, om hun land machinaal te bewerken (tractors) komt er van de vervulling van het plan nog minder, daar deze machines slechts zeer kort bruikbaar zijn. Honderden tractors liggen waardeloos op het land, schrijft Iswestia van 6 April 1936. Ook de Prawda van 9 April 1936 klaagt over den slechten toestand van de landbouwmachines, zij noemt daar speciaal het Collectief „Kirow” en noemt de slechte machines een geeselsel voor de bebouwing.

Zoals het in de landbouwcollectieven gaat, gaat het ook in de fokkerijen.

Ook daar krijgt men een opgave, met hoeveel de veestapel vermeerderd moet worden, maar in plaats van vermeerderen gaat deze, en meer speciaal de varkensveestapel, van jaar tot jaar achteruit. In de jaren 1932 tot 1936 liep het aantal 136.000 stuks terug en varieerden de sterftecijfers tusschen 26,3 en 48,2 %, schrijft de Prawda van 4 April 1936.

En al deze collectivisten, wier opdrachten onvervuld blijven, worden dan van hun „eeuwigdurend bezit” beroofd; zij worden zonder eenig bezit weggezonden, want, alles is collectief eigendom, echter niet van den collectieven bezitter, maar van het collectief.

Nu zal in de Sovjet Unie het bezit van de boeren door de nieuwe wet worden beschermd, d.w.z.: „als zij volbrengen wat hun door de Partij wordt gedicteerd. Hiervan worden zelfs Partijleden niet vrij gesteld. Als men echter „Krasny Partisaan” *) is, dan blijft men in zijn positie, in zooverre echter, vervult deze een plan niet, dan wordt hij naar een andere plaats in hooge positie gedirigeerd; verstand heeft men daarvoor niet nodig; het verstand wordt wel bijgebracht door de Specialisten.

De arbeid is in de U.S.S.R. verplichtend voor ieder staatsburger, die in staat is te werken, volgens het beginsel: „wie niet werkt, zal ook niet eten”. Het socialistisch beginsel, ieder volgens zijn bekwaamheid, art. 12 („De arbeid in de U.S.S.R. is verplicht voor iederen tot arbeid in staat zijnden burger, volgens het beginsel: „wie niet werkt, zal niet eten”. In de U.S.S.R. wordt het beginsel van het socialisme verwezenlijkt: „ieder volgens zijn bekwaamheid — ieder volgens zijn arbeid”), wordt in de U.S.S.R. op vreemde wijze ten uitvoer gebracht.

Honderdduizenden menschen worden ingevolgd dit beginsel ter dood veroordeeld. Wij bepalen ons alleen bij den landbouw; (in de nieuwe wet wordt bijna uitsluitend over de boeren gesproken, want men moet den boeren honig om den mond smeren, daar deze het groote gevaar voor de Sovjet Unie zijn). Het boerenbedrijf is een seizoenbedrijf. De werklieden worden aangenomen als het seizoen begint. In de kapitalistische landen wordt het dorschen enz. vaak uitgesteld tot de wintermaanden, waardoor de boerenarbeiders dan gedurende dien tijd nog eenig werk kunnen verrichten. Niet alzo in de U.S.S.R.; zoodra het koren rijp is, wordt het achter elkaar afgewerkt en in beslag genomen door de Partij; de boeren zouden anders gelegenheid hebben, om van den oogst iets voor zich zelf te gebruiken. Na afloop van het werk worden allen ontslagen, zonder middelen van bestaan, want de verdiensten (1½ K.G. graan per dag), gedurende den zomer in voorschot ontvangen in den vorm van brood e.d., zijn opgeteerd. Honger lijden gedurende den winter staat voor de deur. Het gevolg daarvan is bedelen of stelen, met eindresultaat de gevangenis, waar dan werk verschaft wordt tegen betaling van eten en vrij logies. Hierdoor wordt bereikt, dat op bijna alle Collectieven het werk voor een groot deel verricht wordt door gevangenen, wat weer het voordeel geeft, dat daardoor emplooi wordt verkregen voor de gunstgenooten van de partij, die mogen optreden als bewakers.

*) N.I. een veteraan van de partij.

Hotel-Café-Restaurant P. MULDER TILBURG

Tel. 2385 (2 lijnen)

HET BESTE EN GOEDKOOPSTE ADRES
VOOR UW LUNCH EN DINER!

de Gew. Comm. „De Meierij“, de vele autoriteiten, die door hunne aanwezigheid blijk gaven van hun medeleven, alsmede de oud-militairen uit Woensel, directie en personeel van het City-Theater en alle belangstellenden. Een bijzonder woord van dank aan den plaatselijk leider, den heer J. van Bavel voor de vele opofferingen en moeite, welke deze zich voor den B.V.L. getroostte en hoopte dat deze nog vele jaren mocht medewerken aan den groei en bloei van dit schoone instituut (applaus).

Escharen, 11 Nov. De afdeling Escharen zal in twee afdelingen worden gesplitst, t.w. Escharen en Langenboom.

Een hartelijk dankwoord sprak de heer Van Agt tot den scheidenden plaatselijken leider, de heer J. H. Lukassen.

Ezingen, 16 Nov. Schietwedstrijd. Prijzen waren: konijnen, eenden en kippen.

Gemert, 26 Nov. De jaarlijksche prijsuitreiking zal gehouden worden op den huwelijksdag van H.K.H. de Kroonprinses en Z.D.H. Prins Bernhard.

Gendringen, 25 Nov. Filmavond, onder leiding van res. kapitein D. Bakker, die een hartelijk welkom toeriep tot de heeren burgemeester Beaumont, overste Buurman, res. kapitein Goedhart en Jalink, die in den loop van den avond het woord gevoerd hebben. De heer Jalink hield een gloedvol betoog, waarin hij de hechte band schetste, die in den loop der eeuwen was ontstaan tusschen het huis van Oranje en de Nederlanders.

De burgemeester sprak ten slotte den wensch uit dat de B.V.L.-afdeling zoo krachtig mocht groeien, dat ook hier in Gendringen, dat daarvoor zooveel prachtige gelegenheden biedt, eens een even goed geslaagde Landdag kan worden georganiseerd als de film dezen avond er zooveel heeft laten zien.

's-Gravenzande, 19 Nov. Ledenvergadering in het eigen schietlokaal aan de Boerenwoning, onder voorzitterschap van den heer A. Heus, waarbij res. kapitein Karres, secretaris der gewestelijke commissie, aanwezig was. Na behandeling van de huishoudelijke zaken, had de uitreiking plaats van de prijzen, behaald in de wedstrijden met scherp.

Goes, 9 Dec. Maandagavond hield de afdeling van den B.V.L. te Zaamslag een propa-

FRANS VAN CAMP - GOUDA KLEIWEWEG No. 6 HEERENMODEMAGAZIJN

ganda-bijeenkomst onder voorzitterschap van den burgemeester van Zaamslag.

De burgemeester heette de aanwezigen hartelijk welkom, inzonderheid de heeren Bierman, Bruins en Eckhardt.

Laatstgenoemde heeren voerden achtereenvolgens het woord, waarna gelegenheid werd gegeven tot het stellen van vragen. Hiervan werd druk gebruik gemaakt, en verschillende voor de leden duistere zaken werden door overste Bierman opgehelderd, zoodat ieder voldaan en gesterkt in het vertrouwen voor den B.V.L. huiswaarts ging.

Haarlem, 11 Nov. Samenkomst, waarin de aftredende commandant, res. kolonel P. S. Hartogh Heys van Zouteveen (die als secretaris van de gewestelijke commissie voor den B.V.L. behouden blijft) als zoodanig afscheid nam, en waarbij de nieuwe commandant, res. majoor A. F. Borren, aanwezig was.

Vele voorzitters en leden van plaatselijke afdelingen uit Kennemerland, vele plaatselijke leiders en vrijwilligers waren opgekomen.

Nadat de aftredende commandant afscheid had genomen en de nieuwe commandant het woord had gevoerd, bood de heer D. J. van Rijn namens alle vrijwilligers aan mev. Hartogh Heys van Zouteveen een mooien bloemenmand en aan den aftredenden commandant een gouden polshorloge met inscriptie aan.

Gaarne dankte overste Hartogh Heys van Zouteveen voor de aan zijn vrouw en hem gebrachte hulde, waarna de vergadering nog eenigen tijd bijeen bleef, om de vertooning bij te wonen van enkele films.

Harlingen, 16 Nov. Geslaagde filmavond, in den Schouwburg, die geheel „uitverkocht“ was. Het woord voerden de heeren L. Heukels, burgemeester L. A. van der Stok, ds. S. Ferwerda en kolonel J. A. Kruys, directeur van het Loodswezen te Harlingen.

In zijn openingsrede zeide de burgemeester, dat het een ieder geoorloofd is niet alleen zich tegen mogelijke aanvallen zoo goed mogelijk te verdedigen, maar het zij voor een ieder een dure plicht aan die verdediging mede te werken naar vermogen.

Harskamp, 9 Nov. „Oranjeavond“ in het Chr. Militair Tehuis, onder leiding van den heer J. Brouwer, die o.m. welkom heette kolonel van Ingen Schouten, de plaatselijke commissie, het bestuur van de Oranjevereniging en den heer De Boer uit Den Haag, die als spreker wilde optreden en de Chr. Gem. Zangvereniging, die eenige liederen zou zingen.

Eerste prijzen werden door kolonel v. Ingen



Schouten uitgereikt, in kl. A aan Van Walwijk; in kl. B. aan Schreuders. Na de pauze sprak de heer De Boer over de historische beteekenis van het Huis van Oranje.

Met een vurige peroratie, waarin spr. opwekte tot biddend waken, besloot hij zijn onder groote stilte beluisterde rede.

De heer Memelink sprak een slotwoord.

Haskerdijken, 8 Dec. Na een rede van den heer Heukels te Hardegarijp is alhier opgericht de afd. Haskerdijken-Stobbegat met 14 leden. Voorzitter K. Kerkstra, Haskerdijken; secr. B. M. Pasma, Haskerdijken; penningw. J. Salverda, Stobbegat; pl. leider J. Holtrop, Stobbegat.

's-Hertogenbosch, 20 Nov. Enkele uitslagen van den schietwedstrijd:

Afdeling 2 (leider de heer Th. Heymans); 1. H. van Tienen en F. van Rossum, beiden 142 pnt., moeten loten om eersten en tweeden prijs; 3. J. Zets, 142 pnt.

Afdeling 3 (leider de heer W. van Asperen); 1. B. Schippers, 139 pnt.; 2. L. Verhoeven, 132 pnt.; 3. H. Bolman, 126 pnt.

Afdeling 4 (leider de heer A. Rabou); 1. J. Blaear, 137 pnt.; 2. H. Kwaks, 135 pnt.; 3. H. Luyken, 127 pnt.

Heinenoord. Op Maandag 25 Januari hoopt onze afdeling haar jaarlijksche feestvergadering te houden. We hebben getracht, eens iets extra's te kunnen doen, wat — naar het zich laat aanzien — aardig gelukken zal. We hebben de film „K XVIII — Twintig duizend mijlen over zee“ voor dien avond besproken.

Ongetwijfeld zal de belangstelling groot zijn voor dit waarlijk unieke filmwerk. We verwachten natuurlijk allereerst al onze leden met hun dames; als van ouds worden dien avond ook de schietprijzen uitgereikt. Voorts rekenen we op onze begunstigers, die elk twee plaatsbewijzen ontvangen. Maar — dan is de zaal al zowat gevuld en zal het slechts mogelijk zijn nog een klein aantal mensen extra in de zaal toe te laten. U weet, onze politie is streng!

Toch zouden we niet graag de vele belangstellenden teleurstellen en hebben nu gedaan gekregen, dat er ook een middagvoorstelling zal worden gehouden. Waarschijnlijk zal die half vier 's middags aanvangen.

Het is echter te verwachten, dat ook voor die middagvoorstelling de plaatsen heel vlug zullen zijn uitverkocht. Wendt U daarom zoo

HOOGVEEVEN Hôtel-Café L. Mulder Kerkstraat 32 GROOTE EN KLEINE VERGADERZALEN

spoedig mogelijk tot het bestuur; des avonds wordt een entrée geheven van 35 cent (behalve voor leden en begunstigers, die elk twee gratis toegangsbiljetten kunnen krijgen), 's middags is de entreeprijs 25 cent.

Heinkenszand, 27 Nov. hield de afd. Heinkenszand een huishoudelijke vergadering, welke door den voorzitter, burgemeester Mes, werd geopend. De heer Bierman gaf een uiteenzetting van de werkzaamheden van den B.V.L. De burgemeester sloot deze samenkomst.

Hillegersberg. Vrijdag 30 November j.l. kwam de afd. Hillegersberg bijeen voor het houden van den jaarlijkschen wedstrijd om prijzen. Aanwezig waren 22 schutters, terwijl het vooral in de scherpshuttersklasse aan spanning niet heeft ontbroken, gezien het feit, dat in twee gevallen zelfs het lot moest beslissen, aangezien beide series voor deze schutters een gelijk resultaat opleverden. De prijzen zullen worden uitgereikt op een binnenkort te houden filmavond.

Thans volgen de uitslagen:
Afd. scherpshutters: 1e prijs: A. Zeemeijer, 49-49 pnt.; 2e prijs: A. v. d. Akker, 49-49 pnt.; 3e prijs: A. A. C. v. Asch, 49-47 pnt.
Schutters 1e klasse: 1e prijs: G. Jansen, 45-42 pnt.; 2e prijs: F. A. P. Paulsen, 45-41 pnt.; 3e prijs: J. S. Robert, 43-41 pnt.

Hoofddorp, 5 Nov. Filmavond, onder leiding van burgemeester mr. A. Slob, voorzitter der plaatselijke commissie, die een openingswoord sprak, waarna het dubbel-mannenkwartet „Onderling Kunstgenot“ uit Nieuw-Vennep een tweetal liederen ten gehoor bracht, gevolgd door een rede van den heer J. E. Boddens Hosang, burgemeester van de gemeente Naarden.

Na de vertooning van de klankfilm „Landstorm rond Oranje“ heeft dr. I. H. J. Vos, voorzitter der gewestelijke commissie, nog een opwekkend propagandistisch woord gesproken.

Joure, 19 Nov. Filmavond te Joure, in het R.K. Vereenigingsgebouw, onder voorzitterschap van den heer M. J. ten Have. Tevens werd door mej. D. Jonkman, namens een damescomité aan den B.V.L. in de gemeente Haskerland een prachtig vaandel aangeboden, dat hierna door den voorzitter aan den plaatselijk leider, den heer Veldstra, werd overhandigd.

Bij de uitreiking van dit vaandel heeft ook de heer Heukels een warm woord gesproken.

Koog a. d. Zaan, 12 Nov. Landstormfilmavond in het Flora-theater, waarbij o.m. de

Het ligt wel niet in den aard van de grondwet, om het geheele maatschappelijke leven te beschrijven, toch is het wel opmerkelijk dat nog slechts kort geleden een loonstandaard door de Sovjet-regering werd vastgesteld, waarin o.m. voorkomt: Arbeiders 100 Roebel per maand, op verschillende plaatsen gedurende 1936 met 35 % verhoogd; Directeuren, Sovjet-ambtenaren 2000 R. per maand; Opera-zangers tot 50.000 R. per maand; Maxim Gorki — intusschen overleden — 100.000 Roebel per maand. (Iswestia, 21 Jan. 1935.)

De Staatsinrichting.

Niet minder dan 87 artikelen zijn gewijd aan de staatsinrichting, terwijl van een groote verandering in de bestaande wetgeving geen sprake is. Het eenige verschil, dat men in deze nieuwe grondwet vindt, is, dat terwijl de Oude wet constateerde dat de Sovjet Unie was: „een socialistische staat van arbeiders en boeren“, nu gesproken wordt van een „Socialistische staat van werkers“.

De Sovjet Unie is een bondsstaat, gevormd door „vrijwillige“ vereeniging van gelijkberechtigde bondsrepublieken. Het verschil met de vorige grondwet is dat daarin 7, nu 11 bondsrepublieken genoemd worden. Elke bondsrepubliek heeft het recht „vrijwillig“ uit de Unie te treden en haar grondgebied kan slechts met eigen goedkeuring veranderd worden. Hoeveel dit recht waard is, kan men nagaan, als men kennis neemt van de verschillende onlusten, welke in de laatste jaren zijn ontstaan, speciaal onder de Kirgiezen, die de Sovjet-ambtenaren te lijf gingen met hooivorken, houweelen, enz. Snamja Russii, 6 Januari 1936.

Het hoogste orgaan van de staatsmacht in de U.S.S.R. is (volgens art. 30) de Hooge Sovjet van de U.S.S.R.

De Hooge Sovjet van de U.S.S.R. oefent alle rechten uit die, overeenkomstig art. 14 van de Grondwet, aan de Unie van Socialistische Sovjet-Republieken toebehooren, voorzover zij niet krachtens de Grondwet tot de bevoegdheid behooren van de aan de Hooge Sovjet ondergeschikte organen van de U.S.S.R.: van het Presidium van de Hooge Sovjet der U.S.S.R., van den Raad van Volkscommissarissen der U.S.S.R. en van de Volkscommissariaten van de U.S.S.R. (art. 31). De wetgevende macht wordt uitsluitend verwezenlijkt door de Hooge Sovjet van de U.S.S.R. (art. 32).

De onwaarachtigheid van dit artikel blijkt uit vele redevoeringen en handelingen van de Sovjetleiders, o.a. uit de rede van Radek van 9 Aug. 1935, waar hij o.m. zeide:

„Er is geen speciaal bewijs noodig om aan te tonen dat Stalin, als Secretaris-Generaal van het Centraal Comité van de Comm. Partij der Sovjet Unie en Voorzitter van het Politiek Bureau, tevens de Dictator van de Partij is. Deze Partij is georganiseerd langs streng doorgevoerde lijnen en wordt tezamen gehouden door terrorisme en de aanhoudende vrees voor 'n ledigen broodtrommel.“

In zijn verdere rede voegt hij daaraan toe: „Als dictator van de Partij, is hij automatisch ook Dictator van de Sovjet Unie, hoewel hij, om tactische redenen, officieel geen invloedrijke positie in de gouvernementele machine in-

neemt, is hij toch lid van het bestuur van het uitvoerend comité en voorzitter van de wettelijke macht“.

Hier heeft men een directe tegenspraak van art. 30, 31 en 32; op papier is de Hooge Sovjet het hoogste orgaan, achter de schermen heeft zij niets te vertellen; de dictator heeft alle macht.

Opmerkelijk is, dat in de 87 artikelen, handelende over de staatsinrichting, niet met één woord gesproken wordt over de Gepoe. Art. 127 zegt zelfs: „Den burgers van de U.S.S.R. wordt de onaantastbaarheid van hun persoon gewaarborgd. Niemand kan worden gearresteerd anders dan volgens het besluit van het gerecht of met de toestemming van den Procureur“.

Men zou hieruit afleiden, dat de macht van de Gepoe hierdoor verminderd werd. Ook toen de afd. Gepoe werd ondergebracht bij het volkscommissariaat van Binnenlandsche zaken, dacht men, dat de macht van de Gepoe verminderd was, dat het terrorisme ten einde was. Spoedig was men echter van deze gedachte genezen en gingen de directeuren van fabrieken of collectieven 's-avonds met een stuk brood naast hun slaapplaats naar bed, met de gedachte: als ik van nacht wordt weggehaald, heb ik tenminste een stuk brood bij mij. Men krijgt een briefje thuis gezonden om „slechts even“ op het bureau te komen, maar dat even is veelal een verblijf voor eenige jaren in een der arbeidskampen, ver-slonden, zonder dat iemand weet, waar men gebleven is. Het Sovjetregiem kan niet buiten de Gepoe, het geheele Marxistische stelsel is gebaseerd op terreur; zou het dit loslaten, dan zou het zijn principe loslaten, en in het principe is de Russische Communist zeer vasthoudend. Trouwens men behoeft niet op veronderstellingen in te gaan, de bovenaangehaalde rede van Radek spreekt voor zichzelf.

„De Sovjets van werkers-gedeputeerden leiden de werkzaamheid van de aan hen ondergeschikte bestuursorganen, verzekeren de bescherming van de staatsorde, het naleven van de wetten en de bescherming van de rechten der burgers, voeren de plaatselijke economische en cultureele opbouw door, stellen de plaatselijke begroting vast“, zegt art. 97.

Men zou, als men dit art. 97 verbindt met art. 94 (De organen van de staatsmacht in de landstroken, de gebieden, de autonome gebieden, de districten, de rayons, de steden, de dorpen, de kozakken-nederzettingen, de gehuchten, de choetor's, de kisjaks, de aoels zijn de Sovjets van de werkers-gedeputeerden) hieruit de conclusie trekken, dat de Sovjets van werkers-gedeputeerden direct konden handelen, wanneer in hun dorp, gehucht, stad of rayon iets te veranderen of te verbeteren viel. Niets daarvan. Bescherming van de staatsorde is verzekerd door een hoeveelheid soldaten, welke direct onder het beheer van de Partij staan; het naleven van de wetten berust bij de Partij met medewerking van het Proff.-verband (Vakvereniging), evenzoo het opvoeren van de plaatselijke economische en cultureele verbetering en het vaststellen van de begrooting, terwijl met de bescherming der rechten van de burgers een zeer groote bureaucratie gepaard gaat.

Van het Plaatselijk verband via Rayonverband, Stadsverband, onderzoek R.K.I. (Arbeiders- en boereninspectie) gaan de rapporten naar de papiermand!

GEBR. VAN OORD, WERKENDAM

Telef. Nr. 23 doorl.

Rijsmaterialen - Droog en groen Riet

Uitvoering v. rijswerken in onderaanneming
Rietmattenfabriek

Eigen cultures, prima kwaliteit, lage prijzen

nieuwe film „Landstorm rond Oranje” gedraaid werd. De samenkomst stond onder leiding van den heer G. van Hoek.

Onder de aanwezigen waren o.m.: kapitein dr. P. W. J. van Malssen; luitenant W. H. Mouwen; majoor H. A. Kloos, secretaris Stelling Amsterdam; kapitein J. A. Neuijen; burgemeester H. E. Wempe, Westzaan en L. Harms; burgemeester A. Slager van Wormerveer.

Mr. W. C. Wendelaar, lid van de Tweede Kamer, wees op drieërlei gevaar:

1e. Rusland, waar een kleine minderheid ten laatste geloof en kerk tracht uit te roeien en de hand sloeg aan den Czaar en zijn familie;

2e. Fascisme, dat een eind maakt aan het kerkelijk leven, althans het ondergeschikt wil maken aan den staat. Daarvoor bedanken wij;

3e. Spanje, waar ten gevolge van een zwakke regeering andere elementen naar de macht grijpen.

Ook ds. Is. Voorsteegh, uit Den Haag, hield een bezielende rede.

Koudekerk, 5 Nov. Het was — meldt de „Nw. L. Crt.” — vanavond wel een bijzonderen avond, toen tijdens de schietoefeningen de leider, de heer W. A. v. d. Dool, in de bijeenkomst verscheen en een interessant verhaal deed van de zeereis, die hij had medegemaakt aan boord van Hr. Ms. kruiser „De Ruyter”.

Kwintseul, 10 Nov. Herdenking van het 5-jarig bestaan der afdeling, waarbij enthousiaste toespraken zijn gehouden, o.m. door kapitein J. M. Dijsselbloem en generaal-majoor H. Zeeman. Ondanks het noodweer waren honderden bezoekers naar het groote veilinggebouw getrokken, dat omgeschapen was in een vergaderzaal. Het muziekgezelschap St. Gregorius verleende medewerking. Van de vele korte toespraken, die gehouden zijn, moeten nog zeker vermeld worden die van burgemeester Verhoeven, van den heer Royaards en van den plaatselijken leider Jaap Vermeer, die namens de vrijwilligers aan den directeur van St. Gregorius een zilveren palmtakje aanbood, als herinnering aan deze geslaagde samenkomst.

En buiten stonden we — zoo besluit de „Res'bode” zijn voortreffelijk verslag — blijde dat het was afgelopen, niet om den avond op zichzelf, maar wel omdat koude voeten gelegenheid kregen zich warm te stappen op den donkeren veilingweg....

Leimuider, 10 Nov. Groote landstroomsamenkomst onder leiding van burgemeester J. A. Bakhuizen, waarbij de film „Landstorm rond Oranje” vertoond werd. Sprekers: de heeren Ir. M. C. E. Bongaerts, oud-minister van Waterstaat en ds. Ringnald, geref. predikant te Weesp. Ir. Bongaerts teekende den B.V.L. als een sieraad van Nederland.

Nergens in de wereld, aldus de spr., is het nog mogelijk gebleken over een instituut dat geheel, maar dan ook geheel vrijwillig is, tot steun aan het wettig gezag te beschikken.

Wanneer er b.v. in Spanje een dergelijk instituut bestaan had, gelijkwaardig aan het onze, zou het daar nooit zoo ver gekomen zijn.

Op boeiende wijze wist vervolgens ds. Ringnald aan te geven waarom men in Nederland wat betreft onze aloude vrijheden en staatsinstellingen nog niet bang behoeft te zijn. Oranje staat nog steeds in het midden van het volk en rondom Oranje staan de ruim 80.000 B.V.L.-ers.

Loon op Zand, 19 Nov. Prijsuitreiking, onder leiding van wethouder Grootzwagers. Vertegenwoordigers waren aanwezig van de B.V.L.-afdelingen Kaatsheuvel en St. Joachimsmeer.

Mariaheide, 3 Nov. B. van Asch, 96 pnt.

Melden, 18 Nov. U. Nieland, 106 pnt.

Middelburg, 26 Nov. des avonds om acht uur werd in de bovenzaal van het militaire tehuis de nieuwe plaatselijke commissie als volgt geïnstalleerd: Burgemeester Fernhout, eerevoorzitter; mr. J. W. Goedbloed, voorzitter; P. van Sluis, secretaris; A. Wolters, penningm.; A. van Westreenen, dr. C. Frumau, P. Wisse en J. F. Bastiaanse, leden.

Mook-Middelaar, Uitslag van de op 18 October 1936 gehouden schietwedstrijden van de afd. Mook-Middelaar van den B.V.L.

H. H. Siebers, 1e prijs; J. Lemmen, 2e prijs; A. Moort, 3e prijs.

De prijzen werden door den heer N. Sengers, burgemeester van Mook en Middelaar, uitgereikt.

Nieuw-Vennep, 6 Nov. Propagandasamenkomst. Na een openingswoord van den voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, den heer Benard, gaf een dubbel-mannenkwartet een tweetal liederen ten beste. Hierna had de ver-

„KNAL” SMAAKT ALS CHAMPY

tooning plaats van de klankfilm „Landstorm rond Oranje”. De o.m. door dr. L. H. J. Vos, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie „Stelling van Amsterdam” gehouden redevoeringen werden met groote aandacht gevolgd.

Nistelrode, Op 8 November j.l. vergaderde de afdeling Nistelrode in het café van de weduwe Wouters. Ongeveer 35 leden, benevens eenige belangstellenden, waren present. De plaatselijke leider, de heer A. v. d. Meer, besprak in 't kort den 1en en 2en ban en bespreekt het nut van toetreding tot den B.V.L.

Vervolgens werd een winterprogram ter sprake gebracht. Getracht zal worden nog dezen winter één of meer landstormfilms te laten draaien. Men zal pogen, door bijdragen van gegoeden en welwillende inwoners, het benodigde geld bijeen te krijgen.

Nistelrode, 17 Nov. Propaganda-samenkomst, onder leiding van den heer A. v. d. Meer, plaatselijk leider, die in 't bijzonder welkom heette burgemeester W. van Hout, de heeren Th. Tonies, gemeentesecretaris, C. van der Linden, gemeenteontvanger, zoomede res. kapitein F. J. Goedhart, uit Arnhem, die een duidelijke uiteenzetting gaf van de noodzakelijkheid van den B.V.L.

Voorts werden 30 abonnementen voor ons „Landstormblad” genoteerd.

Noordwijk, 25 Nov. Samenkomst onder leiding van burgemeester van de Mortel, waarbij een opkomst van 550 man genoteerd werd. Onder de gasten waren generaal Duymaer van Twist, vergezeld van de heeren Boulogne en Van Schelven, de commandant, voorzitter en secretaris der gewestelijke commissie, tal van reserve officieren, leden van de plaatselijke commissie, enz.

Pater Borromaeus de Greeve wekte in een met groote aandacht gevolgde rede op tot Godsvertrouwen en saamhorigheid.

Generaal Duymaer van Twist sprak woorden van warme waardeering voor de afdeling, hierbij wijzende op het devies: Sluit de gelederen.

De verschillende sprekers afwisselend, trad op de declamator, de heer Vincent Berghège, die voor de vroolijke noot wist te zorgen.

Nog spraken res. luitenant kolonel Boots, res. kapitein Karres en ds. Bouman een opwekkend woord, waarna de heer v. d. Mortel de samenkomst sloot.



Vaandeluitreiking te Stad a. h. Haringvliet op 23 October 1936.

„De Uitvoerende organen van de Sovjets van werkers-gedeputeerden zijn rechtstreeks verantwoordelijk schuldig, zoowel aan de Sovjet van werkers-gedeputeerden, die hen gekozen heeft, als aan het uitvoerende orgaan van de hooger staande Sovjet van werkers-gedeputeerden”, (art. 101). Deze verantwoording is heel gemakkelijk. Gaat het van een partijlid tegenover een niet-partijlid, dan wordt de eerste in het gelijk gesteld; in het andere geval wordt desnoods nog een vergadering belegd, waarbij degeen, die in gebreke is, tegenwoordig mag zijn; er worden conclusies genomen, overigens wordt niets gedaan, zelfs een afschrift van de conclusies wordt, indien daarom gevraagd wordt, niet verstrekt. Er is slechts één richting, welke iets te zeggen heeft, dat is de Partij.

Artikel 102 tot en met 117 handelen over het Gerecht en het Openbaar Ministerie.

De procureur wordt benoemd voor den tijd van 7 jaar; het hooge gerechtshof voor den tijd van 5 jaar en de volksrechtbanken voor 3 jaar. De volksrechtbanken worden gekozen door de burgers van het rayon, op den grondslag van het algemeen, directe en geheime kiesrecht.

Art. 141 („De kandidaten worden bij de verkiezingen volgens kieskringen opgesteld. Het recht om kandidaten te stellen wordt gewaarborgd aan de maatschappelijke organisaties en vereenigingen der werkers: aan de communistische partij-organisaties, aan de vakvereenigingen, aan de coöperaties, aan de organisaties van de jeugd, aan de culturele vereenigingen”) zegt, dat de kandidaat altijd een Communist is, waardoor het er al weinig op aankomt of men geheim of openbaar stemt. Trouwens, Stalin heeft gezegd in een interview aan Roy Howard, dat geen andere partij dan de Communistische partij in de U.S.S.R. geduld zal worden; Molotov heeft het zelfs nog een weinig aangedikt door te zeggen: „met de verkiezingen zal niemand zijn neus laten zien, want de dictatuur van het Proletariaat slaat zonder genade”. Iswestia 23 Oct. 1934.

Ook de Tribune bevestigt, dat in de U.S.S.R. slechts één partij, één richting kan bestaan; „is het wonder, dat hier de grondslag aan de verschillende politieke partijen ontvalt, dat hier slechts één politieke partij de voorhoede is? Die partij is de Communistische partij”. Tribune, 16 Juli 1936.

Men kan bij de verkiezingen in het groote Proletarische land slechts één lijst indienen; de verkiezingen zijn derhalve totaal nutteloos, het is en het blijft het kleine groepje, dat de miljoenenmassa overheerscht.

Als men art. 136 („De verkiezingen van de gedeputeerden zijn gelijk; iedere burger heeft het recht te kiezen en gekozen te worden onafhankelijk van ras en nationaliteit, godsdienst, graad van opvoeding, domicilie, sociale afkomst, vermogenstoestand en bezigheid in het verleden”) stelt naast art. 141 (zie boven), waarin uitsluitend aan Partijleden het kiesrecht wordt verleend, dan vraagt men zich in gemoede af, hoe belachelijk de leiders der U.S.S.R. zich wel durven maken.

De fundamentele rechten en de plichten van de burgers.

Art. 118 („De burgers van de U.S.S.R. hebben het recht op arbeid — het recht op het verkrijgen van gewaarborgd werk tegen betaling van hun arbeid in overeenstemming met de hoeveelheid en de hoedanigheid ervan.

Het recht op arbeid wordt verzekerd door de socialistische organisatie van de volkshuishouding, door de voortdurende stijging van de productiekrachten van de Sovjet-maatschappij, door het ontbreken van economische crisissen en de likwidatie van de werkloosheid”) behoeft niet nader te worden toegelicht; dit hebben wij reeds gedaan bij de bespreking van het collectief bedrijf; evenwel moet de laatste zin van dit artikel nader bezien worden. Hier komen wij in aanraking met het nieuwe systeem van werken, de Stachanov-beweging.

De Stachanov-methode wil uit het volk halen, wat er uit te halen is. De productie moet worden verhoogd, waardoor de arbeider die „op stuk” werkt, meer verdient; daartegenover staat, dat de normen van productie ook verhoogd worden, terwijl door mechaniseering getracht wordt die productie nog meer te vergrooten, echter ten koste van den arbeider. De leiders en ingenieurs, die deze verhoogde productie niet willen uitvoeren, worden voor het gerecht gehaald en in bijna alle gevallen veroordeeld om in hetzelfde bedrijf als dwangarbeider te werken tegen 25 % van het hun vroeger toegekende loon. De Prawda van 19 Maart 1936 noemt de werkers in de plaatselijke industrieën uit de Stachanov-beweging saboteurs en klaagt, dat de organisatie van het Stachanov-systeem een te lange voorbereiding noodig heeft. Woordelijk zegt het blad: „In de ondernemingen wordt niets dan knoeiwerk afgeleverd; de voorraad waarde-looze goederen wordt steeds grooter en in de meeste fabrieken wordt het plan niet vervuld. Hierbij dient in aanmerking te worden genomen, dat in de Kolgozen een gemiddelde werktijd bestaat van 14 uur; op verschillende industrie-kantoren 10 en meer uren”.

Art. 119. (De burgers van de U.S.S.R. hebben het recht op ontspanning. Het recht op ontspanning wordt verzekerd door de verkorting van den werkdag voor de overgrootste meerderheid van de arbeiders tot 7 uur, door het instellen van jaarlijksche vacaties voor de arbeiders en de beambten met behoud van hun loon, het oprichten ten behoeve van de werkers van een omvangrijk net van sanatoria, rusthuizen, clubs.” Ook de jaarlijksche vacaties zijn niet anders dan een oogverblindend. Vacaties worden alleen gegeven aan de bevoorrechten in de Partij.

Art. 120. „De burgers van de U.S.S.R. hebben het recht op materiele verzorging bij ouderdom en eveneens in het geval van ziekte en verlies van arbeidsvermogen.

Dit recht wordt verzekerd door de breede ontwikkeling van de sociale verzekering van de arbeiders en beambten op kosten van den staat, door de kosteloze medische hulp, door het beschikbaar stellen ten gebruike van de werkers van een omvangrijk net van herstellingsoorden”. Het blad „Rusland van heden” geeft zoo nu en dan mooie photo's van Clubs. Deze worden dit

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN BLOEMENMAGAZIJN LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

Nijkerk. Op 26 November 1936 werd in het gebouw „Volksheil“ te Nijkerk een propaganda-avond gehouden. De zaal was geheel gevuld, toen de voorzitter van de plaatselijke commissie, ds. Hoeneveld, de vergadering opende. Spr. riep een welkom toe aan de aanwezige autoriteiten. Na een korte, kernachtige toespraak van den voorzitter, werd het eerste couplet van het Wilhelmus gezongen, bijgestaan door het Nijkerksch Fanfarekorps, dat ook in den loop van den avond nog verschillende nummers ten gehore bracht.

De film „Beelden uit het Heilige Land“, opgenomen door mej. van den Broek d'Obrenan, liet ons beelden zien van het eeuwenoude Jeruzalem, waarbij ds. Hoeneveld een korte toelichting gaf.

Hierna was de beurt aan onzen gezant Z.Exc. Jhr. van Haersma de With, die ons iets over het ontstaan en de ontwikkeling van de stad San Francisco vertelde.

Een kort woord van den plaatselijken leider, den heer van Domselaar, volgde op deze, met aandacht gevolgde lezing.

Een van de glansnummers van dezen avond was ongetwijfeld de vertooning van een kleurenfilm, eveneens gemaakt door mej. van den Broek d'Obrenan. De film toonde ons de oeroude overblijfselen van de Maya- en Aztekenbeschavingen. De opnamen waren buitengewoon goed geslaagd en ds. Hoeneveld had dan ook een gemakkelijke taak met het bedanken van mej. van den Broek d'Obrenan; een bouquet roode rozen en een daverend applaus zeiden al meer dan genoeg.

Ds. Hoeneveld dacht nog even terug aan een dergelijke avond, 5 jaar geleden, toen jhr. van Haersma de With een lezing gehouden had over Abessinië, dat zooveel van zich heeft doen spreken.

Na een slotwoord van ds. Keller behoorde deze mooie avond weer tot het verleden.

Nijmegen, 20 Nov. Propagandasamenkomst in Unitas, onder leiding van den heer G. J. M. Sliedenbeek.

Voor den aanvang werd door het jongenskoor der St. Augustinuskerk, onder leiding van den directeur, pater Starmans O.C., een goed uitgevoerd zangnummer ten gehore gebracht.

Onder de aanwezigen waren: de res. aalmoezenier, rector Mommersteeg; pater Derks S.J., adviseur van de A.R.K.O.; overste v. Vuuren, garnizoenscommandant, overste Hafkemeyer, aangewezen commandant van de „Meijerij“; de heer v. Agt, gewestelijk secretaris; resp. majoor Thijssen en dr. Bahlmann.

In deze samenkomst heeft pater Henri de

Greeve een indrukwekkende rede gehouden, waaraan wij de volgende gedachte ontleenen:

Wanneer een bevolking op den duur God gaat vergeten, vergeet hij ook het Vorstenhuis. Daarom moeten wij vorst en vaderland, en in hen God dienen.

Een zaak is zeker, een volk moet groeien, maar wil het groeien, dan is er een bepaalde temperatuur voor noodig, evenals dit is, bij hetgeen de aarde voortbrengt.

Wanneer die ontbreekt, gaat het niet goed, dan gaat veel verloren, als offervaardigheid, sociale gezindheid, ook gehoorzaamheid, enz.

Daarom is ook de roeping van den B.V.L. een vreedzame, niet zooals wel eens door anderen wordt gezegd, een heerschende, een strijd lustige....

Oeffelt. In de zaal van den heer Th. Wientjes had de jaarlijksche samenkomst plaats van de leden der afdeeling. Na opening door den voorzitter hield de plaatselijke leider een causerie, met als onderwerp: „Wat is de Vrijw. Landstorm?“

Oostkapelle, 23 Nov. De afdeeling Oostkapelle hield in de Christ. bewaarschool een propaganda-samenkomst, die druk bezocht was. De voorzitter, burgemeester Fabius, opende met een kort welkomstwoord. Als eerevoorzitter werd daarna benoemd jhr. Van Teijlingen, die met enkele sympathieke woorden aan het adres van den B.V.L. deze functie aanvaardde. Vervolgens werd het woord gevoerd door den heer Bierman.

Oost- en West-Souburg. Op 20 November j.l. hield deze afdeeling 'n propaganda-bijeenkomst. Om acht uur opende de burgemeester, jhr. Van Doorn, deze druk bezochte vergadering. Na het openingswoord kreeg de heer Bierman 't woord, die de landstormers op het hart drukte, in deze benarde tijden trouw hun plicht als landstormers te blijven verrichten. Daarna werden de prijzen van den schietwedstrijd uitgereikt.

Voorts voerden het woord de commandant en de secretaris.

Overdinkel, 31 Oct. Flink bezochte propagandasamenkomst. Na een openings- en welkomstwoord door den heer Schruer, hield de heer Banning, burgemeester van Weerselo, een toespraak, waarna pastoor Jos. Schoenmaker de aanwezigen aanspoorde den B.V.L. te versterken. De heer Goorhuis reikte vervolgens de prijzen uit; eerste prijswinnaar M. v. d. Veen, 571 pnt.

Purmerend, 77 Nov. Vertooning van de klankfilm „Landstorm rond Oranje“.

Sprekers waren de heer H. F. Coppens te Amsterdam en mr. G. A. Boon te 's-Gravenhage, die beiden het nut van den B.V.L. overtuigend aantoonde.

Er waren zeer vele personen aanwezig, vooral uit de omliggende plaatsen, o.a. Marken,

Volendam, Oosthuizen, Monnikendam en Ilpendam.

Renkum, 20 Nov. Prijsschieten, waarbij overste Buurman aanwezig was.

Scherpschutters: 1e prijs G. W. Bruil, 96 pnt. Schutters 1e kl.: 1e prijs C. Hennink, 98 pnt.; 2e prijs M. Kieft, 98 pnt. Schutters 2e kl.: 1e prijs L. J. Willemsen, 90 pnt.

Rheden. Baron Van Heeckeren v. Kell, voorzitter der afd. Rheden-De Steeg van den B.V.L., mocht 26 November j.l. een vrij groot aantal belangstellenden welkom heeten op de vanwege bovengenoemde afdeeling in de groote zaal van het Vereenigingsgebouw belegde propaganda-filmavond.

Vertoond werd de klankfilm: „De Landstorm rond Oranje“. Op treffende wijze werd hierbij gedemonstreerd de groote verknoctheid aan het Huis van Oranje.

Tevens geschiedde dezen avond de uitreiking der gewonnen prijzen, met welk werk de ge-



De andere wisselbeker, welke verschoten is op den schietwedstrijd te Venlo, 8 Sept. j.l.

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT

LEIDEN - TELEF. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

westelijke secretaris, de kolonel Van Ingen Schouten, zich belastte.

Nadat de heer Jalink, uit Apeldoorn, nog enkele woorden had gesproken, dankte dr. Keizer, alhier, allen, die dezen avond door woord en beeld den B.V.L. hadden gepropageerd, waarbij spr. een bijzonder woord van hulde bracht aan den plaatselijken leider, den heer J. de Vries.

Ritthem, 30 Nov. Jaarvergadering onder leiding van burgemeester P. W. ter Haar, waarbij de schietprijzen uitgereikt werden.

Tot secretaris-penningmeester werd door de plaatselijke landstormcommissie benoemd de heer K. Louwerse.

Rossum, 24 Nov. Propagandasamenkomst, tevens filmavond onder leiding van den voorzitter der plaatselijke commissie, die een welkom toeriep aan den pastoor en aan den gewestelijken secretaris, burgemeester Banning.

Na een inleiding van den kapelaan heeft de heer Banning een flink propagandistisch woord gesproken, waarna de prijsuitreiking volgde. Eerste prijs: Ensink, met 98 pnt.

Ruinerwold, 23 Nov. Op verzoek van de gewestelijke landstormcommissie zijn tot leden van de plaatselijke landstormcommissie toegetreden dr. mr. M. W. S. Gelinck en G. Pastoor, resp. burgemeester en secretaris onzer gemeente. De heer J. Middelveld Jr. heeft het voorzitterschap aan den burgemeester overgedragen.

Soest, 3 Nov. Op Maandag 2 November is door de plaatselijke afdeeling in hotel Eemland alhier een feest-schietavond met attracties gehouden, waaraan niet alleen door de Landstormers, maar ook door verschillende genoodigden, met veel animo werd deelgenomen. Het was in alle opzichten een volledig succes voor de afdeeling.

Terschelling, 20 Nov. Drie filmvoorstellingen op één dag, die zeer druk bezocht werden. Circa 650 personen hebben de klankfilms bewonderd. De bezielende woorden, gesproken door den heer Heukels, tijdens en na afloop van iedere voorstelling — zoo schrijft men ons uit Terschelling — ontlokten herhaaldelijk geestdriftige toejuichingen.

Terwolde, 24 Nov. Enkele uitslagen: 1. 182 pnt. R. Schrijver, Terwolde; 2. 179 pnt. L. van Hel, Nijbroek; 3. 175 pnt. D. W. Willems, Twello.

blad toegezonden uit Moskou, het zijn reproducties van de clubs in de Potemkin-steden, waar alleen de toeristen en de delegaties verkeerden.

Dit artikel spreekt van een omvangrijk net van herstellingsoorden.

Wij kunnen niet beter doen dan de eigen bladen te laten spreken. In de Leningradskaja Prawda van 14 Febr. 1936 komt het volgende bericht voor over de herstellingsoorden, waarheen leden van de Stachanov-beweging voor herstel van gezondheid waren gezonden: „wie zich wasschen wil, moet het water, ook bij strenge vorst, zelf van het erf halen. Het personeel geeft niets om ingekomen klachten, zij wonen met hun familie in het Sanatorium en nemen er een goed leven van. De Directeur laat zich nooit zien. Sedert 25 Januari slapen 125 werklieden in een vroegere eetzaal, waar de temperatuur steeds beneden 6 graden is, zoodat zij, om warm te blijven steeds gekleed moeten gaan slapen“.

Volgens art. 120 hebben de burgers van de U.S.S.R. recht op materiele verzorging bij ouderdom, ziekte en verlies van arbeidsvermogen. Het zou voor deze menschen een uitkomst zijn, als de nieuwe grondwet, al was het slechts voor dit kleine gedeelte, volgens de letter werd uitgevoerd; dan zouden niet zoovele ouden van dagen hun leven op de straat eindigen, dan zou men niet zooveel hulpeloozen en ongelukkigen langs de straat zien liggen; de bedelaars zouden dan evenals in Moskou van de straten verdwijnen. Doch in Moskou heeft men dit, terwille van den indruk op den buitenlander, goeddeels weten te bereiken door het gruwelijk paspoortstelsel. Men heeft nl. in Moskou voor alle burgers het bezit van een paspoort verplichtend gesteld en degenen, die geen werk hebben, gedwongen de stad te verlaten. Maar, Lounartsjarski heeft het bij zijn leven duidelijk genoeg gezegd: „Wij kennen geen liefde tot den naaste, wat wij moeten kennen, is haat“.

Art. 121. „De burgers van de U.S.S.R. hebben het recht op onderwijs. Dit recht wordt verzekerd door het algemeen verplichte lager onderwijs, het kosteloze onderwijs, het hooger onderwijs daarbij inbegrepen, door het systeem van staatstoelagen voor de overgrote meerderheid van de studeerenden aan de hogeschool, door het onderwijs aan de scholen in de moedertaal, door de organisatie van kosteloos bedrijfs-technisch en landbouw-ondericht aan de werkers in de fabrieken, op de sowchozen, op de machine- en tractorenstations en in de kolchozen.“ Kunnen zij echter goed onderwijs krijgen? De Molot van 10 April 1936 geeft een beeld van de ontwikkeling der leeraren van de scholen: „van de 192 studenten, die de technische school voor ontwikkeling en onderwijs hadden doorlopen, konden niet meer dan 13 voldoende schrijven; in het schriftelijk werk van 56 studenten van het laatste leerjaar werden niet minder dan 518 grove spelfouten gemaakt. Van de 150 studenten, die dit jaar de school als a.s. onderwijzer verlieten, zijn bijna de helft half-analphabeten“.

Volgens de Prawda van 28 Maart 1936 deden in 1935 slechts 1½ % van de leeraren een middelmatig, 34,8 % een zeer slecht examen.

Behalve de gelijkstelling van man en vrouw, welke wij niet meer behoeven te behandelen als zijnde evenveel waard als de verzekeringen, welke aan den man gegeven worden, spreekt art. 122 („De vrouwen hebben in de U.S.S.R.

gelijke rechten met de mannen op alle gebieden van het economische-, het staats-, het cultureele- en het maatschappelijk-politieke leven. De mogelijkheid van het verwezenlijken van deze rechten van de vrouwen wordt verzekerd, doordat aan de vrouwen het gelijke recht als aan de mannen is ingeruimd, wat betreft het recht op arbeid, het arbeidsloon, den rusttijd, de sociale verzekering en het onderwijs, door de staatsbescherming van de belangen van moeder en kind, door



M.deF

LENIN

het verleenen aan de vrouwen van vacantie met behoud van loon bij zwangerschap, door een omvangrijk net van kraaminrichtingen, kinderbewaarplaatsen en kindertehuizen“) ook over de Kinderbewartplaatsen en Kindertehuizen. Aan den eenen kant kan men de kinderbewartplaatsen beschouwen als kweekschool voor de anti-godsdiensstige propaganda, daar de bewaarders en leeraren met zorg door de Communistische partij worden uitgekozen. In andere gevallen worden de kinderen aan hun lot overgelaten.

„De temperatuur in de grootste Cretch van Lladkija (omgeving van Leningrad) bedraagt slechts 5 à 6 graden“, schrijft de Leningradskaja Prawda van

ABONNEMENTSGELDEN

Dankbetuiging en verzoek. Wij danken de talrijke lezers, die zoo vriendelijk waren om het abonnementsgeld ons per postwissel of per giro te doen toekomen.

Eerstdaags zal onzerzijds over het abonnementsgeld, verhoogd met f 0.13 incassokosten, bij onze overige abonné's per postkwitantie worden beschikt. Vriendelijk verzoeken wij, om verwarring te voorkomen, ons thans geen postwissels of girostortingingen te doen toekomen.

Op hoogen prijs zal worden gesteld, indien onze abonné's het abonnementsgeld van te voren willen gereedleggen, opdat bij mogelijke afwezigheid een vergeefsche aanbieding kan worden voorkomen.

De Administratie.

„STELLING VAN AMSTERDAM”.

Op 9 October werden in een gecombineerde vergadering twee nieuwe plaatselijke commissies geïnstalleerd door den gewestelijken voorzitter, Dr. I. H. J. Vos, te weten de commissie Edam en de commissie Volendam.

De samenstelling der commissies luidt als volgt:

Commissie Edam: voorzitter Th. C. P. M. Kolschoten, burgemeester van Edam; secretaris Mr. Dr. H. J. A. Eijkman; leden W. P. Costerus, H. J. Hofland, L. Lagrand, J. A. Loggers; plaatselijk leider: W. B. Klepper.

Commissie Volendam: voorzitter Th. C. P. M. Kolschoten; secretaris J. Simons, tevens pl. l.; leden kapelaan C. H. Willemse, K. Buys, J. Veerman. Beide laatstgenoemden treden tevens op als pl. leider.

Vervolgens installeerde Dr. Vos op 4 November de nieuwe commissie Wormerveer, welke als volgt is samengesteld:

Voorzitter A. Slager, burgemeester van Wormerveer; secretaris G. D. E. de Roy van Zuidewijn; leden Jan A. Dekker, P. Klinkenberg Jzn., J. Kooger, J. J. M. Rombouts, pastoor; plaatselijk leider J. J. F. Roelofs.

Ten slotte werd in Nieuw Vennepl als nieuw lid der plaatselijke commissie in de vergadering van 16 November geïnstalleerd den Weleerwaarden heer H. Wennen, pastoor aldaar.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE ZEELAND.

De plaatselijke commissie te Vlissingen is thans als volgt samengesteld:

Burgemeester C. A. van Woelderen, eere-voorzitter; Res. Kapitein P. A. Geelhoed, voorzitter; F. van Sabben, secretaris; M. L. Kerpestein, penningmeester.

De plaatselijke commissie te Heinkenszand:

Burgemeester A. J. J. M. Mes, voorzitter; L. J. Snijder, secretaris; Pastoor J. Kleintjes, lid; Ds. A. van Willigen, lid; Ds. J. Booy, lid.

De plaatselijke commissie te Groede:

Burgemeester Wagtho, voorzitter; I. C. Butler, secretaris; A. A. Risseeuw, Pastoor van Groede, lid; P. Castelein, plaatselijk leider.

Tot plaatselijk leider te Middelburg is benoemd: Res. 1e Luitenant J. F. Bastiaanse.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „ALKMAAR”.

Benoemd tot lid der Gewestelijke Commissie Mr. D. Breebaart, Burgemeester van Zijpe.

ONTVANGEN BOEKEN, BROCHURES, ENZ.

„De Ruyter en onze weermacht ter zee”. Populair geschreven, verlicht met fraaie foto's, inderdaad een boekwerkje, dat iedereen in handen moet hebben om zich een beeld te vormen van onze Marine in den tegenwoordigen tijd. De bedoeling is dan ook onze Marine dichter bij geheel ons volk te brengen en daartoe kan en zal deze uitgave uitnemend dienst doen. De samensteller A. W. P. Angenent heeft eer van zijn werk en het Algemeen Nederl. Comité „Onze Marine” te Den Helder moge de voldoening smaken, dat door deze uitgave het doel bereikt worde. Prijs, in marineblauw linnen band, bedraagt f 2.50; in iederen boekhandel verkrijgbaar.

Wij ontvingen van het Centraal Comité tot Waarschuwing tegen Eenzijdige Ontwapening een brochure, getiteld „Nederland Weerbaar!”

Tekst van de voordrachten, gehouden op het congres „Nederland Weerbaar”, op Vrijdag 17 en Zaterdag 18 April 1936,

F. BONTKES GOSSELAAR

GRONINGEN

EFFECTEN - ASSURANTIE - COUPONS

in Restaurant „Boschlust”, te 's-Gravenhage.

Zoolang de voorraad strekt, is deze brochure op schriftelijke aanvraag verkrijgbaar bij het secretariaat van het Comité Obrechtstraat 363 te Den Haag, tegen den prijs van f 0.25.

Wij ontvingen het Novemhernummer (11) van **Luchtgevaar**, Maandschrift voor Luchtbescherming, uitgave Sijthoff's Uitgevers Mij., Leiden.

Keurig verzorgd, verlicht met foto's, bevat het interessante bijzonderheden, zoowel onder het hoofdstuk Luchtgevaar, als Luchtvaart en Luchtbescherming.

Inderdaad, wie op de hoogte wil zijn en wil blijven, omtrent Luchtgevaar, behoort zich, hetzij burger, hetzij militair, dit tijdschrift aan te schaffen.

Dr. J. H. Gunning J.Hzn. **Het gebed des Volks voor zijn Vorstenhuis**. Uitgave La Rivière en Voorhoeve, Zwolle.

Een geschrift van Dr. J. H. Gunning behoeft geen aanbeveling. Wij volstaan derhalve met de eenvoudige vermelding van dit juweeltje onder de Oranjelitteratuur.

Dienstneming als beroepsmilitair en plaatsing als onderofficier-capitulat bij de Koninklijke landmacht. Samengesteld door C. F. Poortvliet, Commies bij het Departement van Defensie. Uitgave N.V. N. Samsom, Alphen aan den Rijn.

Gaarne bevelen wij deze uitgave aan, waarin door een deskundige alle inlichtingen zijn verzameld, welke men over dit onderwerp kan behoeven. De vermelding in den titel inzake dienstneming als beroepsmilitair kan aanleiding

20 Maart 1936, „zoodat verkoudheden aan de orde van den dag zijn. De leidster van de Cretch is tevens aangewezen voor de opvoeding en voor het onderwijs; daarnaast moet zij ook zorgen voor het inkoop van de verschillende levensmiddelen, welke zij moet halen bij de verschillende collectieven. Dit laatste neemt zooveel tijd in beslag, dat voor de verzorging der kinderen geen tijd overblijft.” „In het Kinderziekenhuis te Kasach moeten verschillende kinderen tezamen slapen, waardoor voortdurend ziekten ontstaan”, schrijft de Bankinskaja Rabotsji van 2 Mei 1936. „De bedden in de gemeenschappelijke slaappleats zijn allen bevuild.”

Art. 124. „Teneinde den burgers gewetensvrijheid te verzekeren, zijn in de U.S.S.R. de kerk van de staat, de school van de kerk gescheiden. De vrijheid in de uitoefening van de godsdiensten en de vrijheid van anti-godsdienstige propaganda worden erkend voor alle burgers”. Dit artikel heeft dezelfde redactie als in de grondwet van 1918.

Hoe is de uitvoering van dit artikel geweest? Dominee's, priesters, geestelijken van allerlei richting worden nog steeds verbannen naar concentratiekampen en werkkampen; tal van kerken werden afgebroken. Wie bekend staat als Christen heeft nooit kans van slagen in welke loopbaan ook. Nog steeds wordt doorgestaan met het afbreken van kerken en kloosters; te Rostov aan den Don is van de 5 grootste kerken nog slechts één overgebleven; de Domkerk van Pedrasawodsk heeft men gesloopt; de Evangelische kerk van de Duitse kolonie aan den Dnjepr werd door de Sovjetregering gesloten en in een kazerne omgebouwd, schrijft de Snamja Russii van 2 April 1936.

Ook Stalin zeide, dat de Partij niet neutraal kan zijn tegenover den godsdienst en de geestelijken, die „de ziel van het volk vergiften”.

Als slechts een klein gedeelte van deze nieuwe grondwet waarheid zou bevatten, dan zou men eerst, vóór het bekrachtigen van die wet, allen, die om hun geloof vervolgd zijn, moeten vrij laten. Maar, het materialisme en de haat tegen allen godsdienst blijven in de U.S.S.R. onveranderd.

Art. 125. „In overeenstemming met de belangen van de werkers en ter versterking van de socialistische orde wordt den burgers van de U.S.S.R. het volgende gewaarborgd:

- vrijheid van het woord;
- vrijheid van de pers;
- vrijheid van vergadering en bijeenkomst;
- vrijheid van straatoptochten en demonstraties.

Deze rechten worden den burgers gewaarborgd, doordat aan de werkers en hun organisaties de drukkerijen, de papiervoorraden, de openbare gebouwen, de straten, de verbindingsmiddelen, en andere materiele voorwaarden voor hun verwezenlijking ter beschikking staan.”

Ook deze vrijheden waren door de Federale grondwet van 1918 gegarandeerd.

Hoewel deze grondwet in 1925 eenige redactionele wijzigingen onderging, werd dit artikel niet gewijzigd; al deze vrijheden zijn dus reeds wettelijk erkend, maar, het is ermede als met de vrijheid van godsdienst, er wordt niets van nagekomen; men mag vergaderingen houden, zeker, maar alleen onder auspiciën van de Partij; men kan vrij spreken op de vergaderingen, maar geen oppositie voeren tegen het regiem; men mag optochten organiseren, maar met de roode hameren sikkelvlag. In het land der Sovjets bestaat geen andere vrijheid dan om communist te zijn. Art. 126 geeft dit volkomen weer, als het zegt: „In de overeenstemming met de belangen van de werkers en met het doel de organisatie van de zelfwerkzaamheid en politieke activiteit van de volksmassa's tot ontwikkeling te brengen, wordt den burgers van de U.S.S.R. het recht van vereeniging in maatschappelijke organisaties verzekerd: in vakverenigingen, coöperatieve vereenigingen, jeugdorganisaties, sport- en verdedigingsorganisaties, culturele-, technische- en wetenschappelijke vereenigingen; de meest actieve en bewuste staatsburgers uit de rijen van de arbeidsklasse en uit de andere lagen van de werkers vereenigen zich in de Communistische Partij van de U.S.S.R., die de voorhoede is van de werkers in hun strijd ter versterking en ontwikkeling van de socialistische orde en die de leidende kern vormt van alle organisaties van de werkers, zoowel van de maatschappelijke als van de staatsorganisaties.”

De volgende artikelen handelen over de regeling van de socialistische samenleving en de plicht van de bevolking zijn maatschappelijke taak te volbrengen.

Het maatschappelijk eigendom dienen zij te beschermen als den „grondslag van de Sovjet orde. Personen, die het Socialistisch eigendom aantasten, zijn vijanden des volks.” (Prawda, 21 Juni 1935.)

De algemeene dienstplicht is wet, het dienstnemen in het arbeiders- en Rode leger moet beschouwd worden als een eereplicht van de burgers der U.S.S.R.

De verdediging van het vaderland is de heilige plicht van iederen burger van de U.S.S.R. Elke inbreuk op deze plichten wordt zwaar gestraft.

De conclusie, welke men trekken kan uit dit korte overzicht van de nieuwe grondwet, is, dat zij hoegenaamd niets verandert aan de politieke positie van de burgers van de U.S.S.R., daar de meest belangrijke artikelen reeds voorkwamen in de wetgeving van 1918. Het nieuwe ontwerp is niet anders dan een poging om den leiders der West-Europeesche staten zand in de oogen te strooien. Het Sovjet-bewind schijnt er veel belang bij te hebben zich thans aan te dienen als een regeering, die aan het volk democratische rechten gaat verlenen.

Maar, als de vos de passie preekt, boer pas op je ganzen!

geven tot eenig misverstand. De gedachte zou kunnen postvatten, dat de gelegenheid om zich als beroepsmilitair te verbinden, veel betekenis heeft. In de praktijk echter is het aantal opengepaste plaatsen zoo gering, dat bijna alle verzoeken om als beroeps-militair te worden geplaatst, op een teleurstelling uitloopen.

De prijs van het boekje bedraagt f 0.30; bij 10 ex. en meer gelijktijdig f 0.20 per exemplaar.

Tot ons genoeg kunnen wij berichten dat wij vanaf 20 Januari beschikken

PRO REGE-KALENDER.

De Pro Rege-kalender voor 1937 ten behoeve van de dienstplichtigen, welke onder de wapenen vertoeven, is verschenen.

In vergelijking met het vorig jaar is deze kalender, welke er blijkbaar goed bij de dienstplichtigen ingaat, vrijwel ongewijzigd.

Wij wenschen Pro Rege met zijn uitgave veel succes.

over de film van het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernhard.

LANDSTORM-FILM-AVONDEN

28 Dec. Kockengen	4 Febr. Staphorst
29 „ Moddergat	5 „ Leeuwarden
30 „ St. Anna Parochie	8 „ Suawoude
4 Jan. Zwijndrecht	9 „ Gaast
5 „ Gorsel-Eefde	10 „ Metslawier
5 „ Lunteren	11 „ Oudehorne
11 „ Scherpenisse	12 „ Driessum
12 „ Wolfheze	15 „ Oppenhuizen
12 „ Tilburg	16 „ Friesland
13 „ Capelle a. d. IJssel	17 „ Garijp
14 „ Goudswaard-Piershil	17 „ Zeist
15 „ Wassenaar	18 „ Coevorden
18 „ Genemuiden	19 „ Friesland
19 „ Smilde	22 „ Drente
20 „ Drente	23 „ Drente
21 „ Hardenberg	24 „ Drente
22 „ Moordrecht	25 „ Ruinerwold
25 „ Friesland	26 „ Borger
26 „ Friesland	4 Mrt. Naaldwijk
27 „ Munnekeburen	8 „ Drente
28 „ Achtkarspelen	9 „ Drente
29 „ Rotterdam	10 „ Drente
1 Febr. Friesland	11 „ Drente
2 „ Zuidwolde	12 „ Drente
3 „ Emmen	

Voor nieuwelingen volgt hier het adres:

AAN OOM BERTUS,

p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel
van
6 cent

Oplossing der vorige rebussen:

- I. Het hinkende paard komt achteraan.
II. Zeg domoor weet je geen onderscheid tusschen een thermometer en een barometer?

LETTERRAADSEL.

Groep A.

(Onder de 10 jaar.)

- is een schrijfgereedschap.
..... is samengesteld uit bloemen.
..... is een loofboom.
..... is een bloedverwant.
..... zit om de vrucht.
..... is een uitheemsche vrucht.
..... is lastig aan den voet.
..... komt van de bergen.
..... is nooit blank.
..... is een tijdaanwijzer.
..... is onze stamvader.
..... is één onzer groote rivieren.
..... is een band om 't lage land.

De voorste letters vormen den naam van iemand, die door ieder op de handen gedragen wordt, ofschoon hij tot voor korten tijd voor ons nog een vreemdeling was.

Groep B.

(Boven de 10 jaar.)

- is een soort schoeisel.
..... is een muntstuk.
..... is beter dan niets.
..... is een wreed, Romeinsch keizer.
..... is een roofvisch.
..... is een ontsiering van een boek.
..... is een lekkerbek.
..... is een stranddief.
..... is 't centrum van ons land.
..... kan een lesje nemen bij de mieren.
..... is de eerste persoon.
..... levert materiaal voor gewerkolven.
..... is een beroemde kaasstad.

De voorste letters samen vormen den naam van een zeer bekende Dame in ons vaderland.

EEN KNECHT TE PAARD.

EEN HEER TE VOET.

De kepi op 't hoofd en de klewang opzij,
Zoo trokken de krijgers in golvende rij
Langs het oerwoud bij 't zonnezegen;
Ze zwaaiden en zwoegden aemechtig voort;
Tot plots het commando van „halt" werd gehoord,
Dat gloed in hun dofheid kwam brengen.

Toen zuchtte Kees Kanker met 'n kop als een kroot:
„We sjouwen warempel ons hier bijna dood!
„Wij moeten het altijd maar lijen!
„Maar d'ouwe zit makk'lijk en dood-bedaard,
„Als 'n koning zoo rustig en lustig te paard;
„Hij laat zich maar lekkertjes rijen!"....

De luiten't had 't mopperen heel duidelijk verstaan,
En toen na de pauze men verder zou gaan,
Werd Kees bij den overst' ontboden;
„We zullen eens ruilen! (zoo sprak dees bedaard)
„Ik wil nu eens loopen; wil jij soms te paard?"
Kees liet zich geen zevenmaal nooden!

Kees troond' als een prins zoo voornaam en zoo fier
Op den rug van het trouwe, geduldige dier,
En grijsde verwaand naar z'n makkers;
Kees Kanker was nu in een puikbeste luim;
Hij zag, hoe zij allen zich draafden in 't schuim:
De luiten't, z'n maats—wat 'n stakkers!

Pang, pang!—daar weerklonk van terzij uit het woud
Tot tweemaal een schot, schoon geen schim werd aanschouwd
Van den vijand, zoo sluw en vermetel;
De kogels die vlogen den troep over 't hoofd;
Maar Kees, van z'n muts door een schampschot beroofd,
Viel lijkleek omlaag van z'n zetel.

De makkers, aanvankelijk niet weinig ontdaan,
Die keken hun maat met een spotlachje aan:
Geduikeld, maar toch niet getroffen!
„Wie volgt? vroeg de luiten't, „wie wil nu te paard?"
— Geen antwoord! Ze streken hun snorrebaard,
En peinsden: „te voet kun je boffen!"

OOM BERTUS.

Voor Jong Nederland

JONGENS EN MEISJES!

Wanneer jullie dit leest, is onze Prinses Juliana de gelukkige Bruid.

Heel ons volk, hier en in onze Overzeesche Bezittingen, heeft zich opge maakt, om van ganscher harte deel te nemen in de groote vreugde, die de Dochter der Oranjes genieten mag, nu Zij met Prins Bernhard in het huwelijk treedt.

En wij, Landstormerskinderen, willen bij deze feestvreugde niet achterblijven. Wij hopen, dat onze Prinses met Haar Gemaa een gelukkig, gezegend leven moge hebben. Wij verheugen ons met Haar Koninklijke Moeder in het on-

waardebare voorrecht, dat de Oranje-zon, die de laatste jaren in wolken van rouw schuul ging, met hernieuwden glans over ons Vaderland gaat schitteren, dank zij de goede gunst van Hem, die in den loop der historie Zich telkens betoond heeft te zijn het Schild van Oranje en Nederland.

LANG LEVE PRINSES JULIANA
MET PRINS BERNHARD!
LANG LEVE ONZE KONINGIN!

En tevens mijn beste wenschen voor jullie allen met je familie bij de intrede van het Nieuwe Jaar!

Heden ontsliep, in vast vertrouwen op God en den Heiland, tot onze diepe droefheid, onze Broeder, Zwager en Oom, de Heer

Mr. CORNELIS ALEXANDER STAR NUMAN,
Afdelings-Commandant voor de Provinciën:
Groningen, Friesland en Drenthe van het
Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst,

in den ouderdom van 55 jaren.

Groningen, 7 December 1936.

Oude Kijk in 't Jatstraat 6.

Slochteren:

C. C. Th. & Th. VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN-Star Numan.

Mr. E. J. Th. & Th. VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN.

Hemmen (Geld.):

C. D. HELDRING-Star Numan.

Ds. O. G. HELDRING en kinderen.

WIE HELPT JONGEMAN,
oud 24 j., lid v. d. B.V.L., Ned. Herv. godsd., gediend hebb. bij 't regt. Grenadiers, aan werk of betrek., hetzij als bosch-wachter of iets dergelijks? Is v.g.v. en in het bezit van het pol.-dipl. der A.N.P.B. en Rijbewijs A. Brieven onder no 25 aan het bureau van dit blad.

WIE HELPT jongeman,
B.V.L.-er,
24 j., Ger. godsdienst,
aan betrekking?

In bezit v. rijbewijs.

Brieven letter K, bur. v. d. hl.

EEN JONGEMAN, oud 23 j., lid v. d. B.V.L., Ned. Herv. godsdienst, gediend hebbende bij 't 4e reg. ber. Veldartillerie (kan goed met paarden omgaan), zou gaarne oppasser willen worden van rijpaarden. Ook genegen het chauffeeeren te leeren, al was het vooruit. Kan goede getuigschriften bekomen. Br. onder letters G B. aan het bureau van dit blad.

ATTENTIE!

Wie kan 'n Landstormer van middelb. leeftijd, die op geneeskundig advies arbeiden moet en geen werk kan vinden, aan geregelden arbeid he'pen? Als portier, bewaker, corvëedienst of anderen handarbeid. Goede inlicht. staan ten dienste. Brieven onder letters L. D. aan het bureau van dit blad.

WIE HELPT een lid van den B.V.L. aan betrekking: jacht-opzichter, bosch- of park-wachter? Ook bekend met bewerken van tuinen en paarden verzorgen. Behoorlijk alg. ontwikkeld. Voldoende vakken kennis bezitt. op politieel gebied. In bezit v. diploma's en goede getuigschriften. Brieven onder letter B. bureau van dit blad.



Laat de pannen op uw dak bevestigen met onze **W. B. PATENT PANKLEMMEN** NEDERLANDSCH OCTROOI No. 25592 **GEBR. BODEGRAVEN, NIEUWKOOP, Tel. 4**

KONINKLIJKE-BEGEER
VOORSCHOTEN
MEDAILLES - INSIGNES - SPORTPRIJZEN

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.
ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN
We zijn reeds 50 jaar paraat Waar niet vertegenwoordigd,
Tot 't leveren van goed zaad! wederverkopers gevraagd!

W. DE ZEEUW'S
Zaadteelt en Zaadhandel
BARENDRECHT
levert met steeds toenemend succes zaden voor land- en tuinbouw van eigen teelt

Bloemenmagazijn
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon.Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

Schoenen
Schoenenhuis
W. A. v. d. JAGT, Rotterdam
Groene Hilledijk 218
Telefoon no. 56445

AGENTEN en DEPOTHOUDERS
gevraagd voor den verkoop op prijscurant van 1e kwaliteit Tuin-, Bloem- en Landbouwzaden, Friesche kleipootaardappelen, op provisieregeling. Voor Depot-houders bij voorkeur winkeliers. **VOLBEDA'S ZAADHANDEL, DRACHTEN, Tel. 45.**

G. M. A. STEIJLEN
DONKERSTRAAT 50
HARDERWIJK
Tel. 141 - Giro 119428
UNIFORM-KLEERMAKERIJ
Coupeur steeds te ontbieden

UNIFORMEN
G. J. RHEBERGEN
(voorh. JULIUS HUF)
AMSTERDAM
Keizersgracht 433 - Tel. 30433

GARAGE „BOOIJ”
FRANSCH KERKSTR. 20
TELEFOON No. 778274
V O O R B U R G
HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S
UNIFORMEN
van kamg. whipcord
f 55.-
MAISON GERMAN DEN BOSCH
Hinthamerstraat 153

VAN BRUMMEN'S
BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ N.V.
TELEF. 212 - POSTREK. 45461
ALPHEN AAN DEN RIJN
VRAAGT ONS
PRIJS VOOR UW DRUKWERKEN
NAZOL
tegen
neusverkoudheid, neuscatarrh
hooikoorts

WILLEM II SIGAREN
JE FABRIKAAT.

7⁹⁰ THE LEADER
de beste Heerenhoed

WAPENVERZAMELING
TE KOOP
verzameling oude wapens,
57 st., voor aannemelijk bod.
Brieven no. 104 bur. v. d. blad.

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM- EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijscurt. of reizigersbezoek

Reist per A A A Busdienst naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars voor Gezelschappen.
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871
ANDIJKER TAFELKOEKEN
Het neusje van de zalm!
Prijs 25ct per bus
Firma **FAUST & DE VRIES**
Andijk-Oost

S. J. ROSIER
ZUIDSINGEL 58
AMERSFOORT
SINDS 1909
UNIFORMEN
Specialiteit: RIJBROEKEN
OVERAL TE ONTBIEDEN

HERENPAK REINIGEN f 2.- STOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

GULDEN VLIES SIGAREN
Kwaliteit

CHEVROLET
VOOR ELK BEDRIJF 'N PASSENDE WAGEN
GEBRS. VAN NIELEN
TELEFOON No. 284
ALPHEN a. d. RIJN

VLAGGEN AANDELS
BEKERS - MEDAILLES
L. P. BOSMAN - DEN HAAG
WESTEINDE 36
Vervaardiger van Regimentsvlaggen en Hofborduursels

WIJ VRAGEN
in plaatsen waar nog niet vertegenwoordigd
AGENTEN
voor den verkoop van onze Land- en Tuinbouwzaden.
FIRMA GEBR. OUDJIK, WADDINXVEEN

H. J. VAN DER HORST
UTRECHT
VOORSTRAAT 27bis
Telefoon 14915 - Postgiro 291

M. v. REIJN'S
LOODGIETERSBEDRIJF n.v.
ELECTRICIENS
Hugo de Grootstr. 101, tel. 57052
Van Cittersstr. 9-11, tel. 34470
ROTTERDAM

MILITAIRE EN BURGERKLEERMAKERIJ
BILLIJKE PRIJZEN
Firma
Wed. Boonstoppel & Zn. Waddinxveen

HET ADRES voor uw Wascherij voor Den Haag en omstreken is . . .
Firma T. Kaptein en Zonen
Haagweg no. 603
• 's-Gravenhage
Telefoon 337729

Lak- en Vernisfabriek
Levering uitsluitend aan den handel

GEBRS. VAN MAANEN
v.h. J. van Maanen en Zonen
FREDERIKSTRAAT
hk. Prinses Mariestr.
's-GRAVENHAGE
TELEFOON 113392

WESTLANDSCHE
Zaadteelt en Zaadhandel
GEBR. VAN DEN BERG n.v.
NAALDWIJK
50 JAREN
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
VRAAGT GRATIS toezending
JUBILEUM-PRIJSCOURANT

UNIFORM- EN BURGERKLEEDING NAAR MAAT
KOLEN VAN DE ORANJE-NASSAU-MIJNEN
P. G. LODDER
2e ROSESTRAAT 7
ROTTERDAM - TELEF. 12202

A. NAGTEGAAL Mzn.
Aarkade 58 - Telefoon 187
Alphen a. d. Rijn
Geregelde Motorboot- en Autosnelheidsdienst Alphen a. d. Rijn, Bodegraven, Beverwijk, Uitgeest, Zaanstreek, Alkmaar en tusschengelegen plaatsen.

AGENTEN GEVRAAGD
voor den verkoop van ZAAD uit Hollands beste zaadstreek. Bij ons de hoogste belooning van alle firma's. Aangenaam werk door schitterende kwaliteit. Vakken kennis niet noodig. Vraagt direct inlichtingen bij **STRUIK & Co., ENKHUIZEN**

Fa. Chr. Schotanus & Zn
Rijks gedipl. Mr. Kleermaker
Telefoon 29 Minnertsgr.
Heerenkleeding naar maat
Pracht sorteering stoffen.
1e klas coupe en afwerking.
Lage prijzen.

OVERAL TE ONTBIEDEN
GARAGE „LUXE”
TURFMARKT Nos. 24-26
TELEFOON 2001 - GOUDA
Verhuur - Stalling - Reparatie
Off. Agent:
Nash - Singer - International

FIRMA H. MOOI & Zn. ASSEN
MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden

De prijscurant voor **TUINZADEN** is zoo juist verschenen. Vraagt, vóór U zaad bestelt, even een exemplaar aan.
Fa. A. van Rossum - Ooltgensplaat
ZAADTEELT-ZAADHANDEL, TELEFOON 3

RECEPTIE OF HUWELIJK?
Nieuwe pluim en fouragère (1e luitenant Infanterie) ter overname aangeboden.
Adres: Tesselschestr. 54, Scheveningen.

Meeken's Zaden
Prijscurant op aanvraag
Voorstraat 394 - DORDRECHT
Solide Agenten gevraagd

V.L.M.
(N.V. Veenkoloniale Levensverzekering Mij.)
VEENDAM
Hoogste waarborgen - Laagste premiën - Agenten gevr.

A. H. J. v. d. HORST - UTRECHT
H. DE KEIJSERSTRAAT 64 - TEL. 15267
GIRO 117085
Specialiteit: **UNIFORMEN - Prima coupe**
Coupeur steeds te ontbieden

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid trakteeren, neemt dan onze **fijne Dé-Dé-Wafels** Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

DAMES !! STOOMWASSERIJ „NEDERHORST”
JAN SNEL - NEDERHORST DEN BERG
levert U een beslist heldere was
Billijke tarieven, zowel p. stuk als p. k.g. en p. abonnement

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN
KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183
Uniform- en Civiele kleeding naar maat - Volledige garantie

G. Bolhuis - Vroomshoop
Telef. 43
Voor luxe Touringcars en Verhuizingen onder volle garantie het adres

GEURTS' CONSERVEN
MUNTEN UIT
„Beter en Goedkooper”
Conservenfabriek
„DE BATAVIER”
D. GEURTS - DODEWAARD

HUIZE BRAMMER
PRINSEGRACHT 14
TELEFOON 11 29 58
's-GRAVENHAGE

Gelegenheid v. verenigingen voor koffietafel of diner in alle prijzen. Plaats voor 150 personen, mits vooruit bespr.
SIGARENMAGAZIJN A. Drúghorn
Javastr. 57. Haag. Tel. 113290

Nederlandsche fabriek van **SCHEM-artikelen**
Alleen eerste kwaliteiten.
Hollandsch fabrikaat.
Adres:
Groeselaan no. 228, Utrecht.

FIRMA JOS CRANEN & ZON
TORENSTRAAT 15
BREDA
Alle soorten uniformkleeding
Prima coupe
Scherp concurrerend

GARAGE „FRANX”
ZOETERMEER
TELEFOON No. 33
1ste klas reparatie-inrichting voor auto's
Autogen, en electr. lasschen

N.V. Houthandel „ALBLAS”
WADDINXVEEN
OPSLAGPLAATSEN
's-GRAVENHAGE:
Fahrenheitstr. 343
ROTTERDAM:
Zwaanshals 119-121
Vraagt prijs van TRIPLEX in diverse soorten en dikten

KONINKLIJK NEDERLANDSCH-INDISCH LEGER
Dienstneming is opengesteld bij de wapens
INFANTERIE en ARTILLERIE
Leeftijd 18 tot en met 29 jaar, ongehuwd.
Gepasporteerden en gepensioneerden van het Kon. Nederlandsch-Indische Leger komen niet in aanmerking.
Inlichtingen bij den **COMMANDANT der KOLONIALE RESERVE te NIJMEGEN.**



Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN. - Prima Coupe. - Reizigersbezoek op aanvraag.

DRINK:

REX

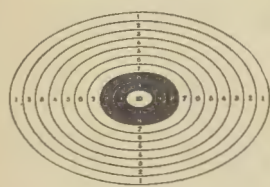
ZOETE MOST

(100% appelfap)

De alcoholvrije drank bij uitnemendheid
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN

VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
HIEN - DODEWAARD, BETUWE.

EEN ECHT NATIONALE DRANK



Oefen- en Wedstrijdmateriaal
Speciaal adres:

Drukkerij Ruitenbeek
DOORN - Telefoon No. 125
Modellen en prijzen op aanvraag

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V. ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEF. ZOETERMEER 12 - DEN HAAG 390538

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal vervaardigd
schietschijvencarton. Diep zwarte
druk. Lage prijzen.

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94 - ROTTERDAM-ZUID
TELEFOON 1-1-3-8-6
Vraagt onze nieuwe prijscourant
met uitgebreide modellen

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT-ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457
ROTTERDAM - WIJNHAVEN t.o. 105 - TEL. 13820

FIRMA

C.B.RAS

BOUW-
MATERIALEN
's-BOSCH

N.V.

C. KASTELEIN EN ZOON'S AANNEMERSBEDRIJF DORDRECHT

Hei-, fundeering-
en waterbouwkundige werken
VERHUREN v. MATERIEEL

H. W. BLOMJOUS



DENNEWEG 75-77
TELEF. No. 112760
's-GRAVENHAGE
Uniform-kleding
Petten

KENT U DE MILISAFE?

Vraagt prosp. Oppericht 1910

Luxe autoverhuur en
reparatie-inrichting

D. VAN VLIET Bodegraven

Telef. 38 - Kerkstraat 63 a

APELDOORN

HOTEL BLOEMINK

GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en Bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

Naar Brielle?

dan naar

't Hotel „De Nymph”

't Bekende Café-Restaurant

VOOR BREDA

IS HET ADRES:

Hotel-Café-Restaurant
„DE SCHUUR”
BILLIJKE PRIJZEN

Hotel-Restaurant RICHE

TELEF. 491 - HEUVEL 47
TILBURG

Kamer met ontbijt f3.-
Plats du jour (met soep)
f1.25 en f1.50
Diners, vanaf f1.60



7 JANUARI 1937

N.V. STOOMBOOT-ONDERNEMING

„CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR: ARNHEM

Dagelijksche Boot- en Autodiensten
v. Arnhem n. Rotterdam, Schiedam,
Delft, Den Haag, Amsterdam,
Zaandam, Nijmegen en omgekeerd

LEEWARDEN

Hotel „De Kroon”

Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

ALKMAAR

DINEERT IN

't GULDEN VLIES

EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

HAARLEM

HOTEL LION D'OR

Kruisweg 34-36
Tel. 10281-14585

STOOMWASSCHERIJ EN

CHEM. WASSCHERIJ

„VECHT EN DIJK”

Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG

Vraagt onze prijscourant D

GOEDEWAAGEN'S PIJPEN

Doorrookers met
JULIANA-BERNHARD
lichtbeelden.

JUUST VERSCHENEN:

Toen 't Moest Als 't Moet

hist. spel in 6 tafereelen
door AB. v. d. WAARD.

Dit stuk is geschreven voor
een feestavond van den B.V.L.
te Zwolle op 30 April 1936,
den verjaardag van H.K.H.
Prinses Juliana. Het comité
van actie heeft een aanbeve-
ling gegeven voor dit stuk.
De opvoering was een groot
succes, mede door zijn histo-
rische belichting en treffende
tafereelen.

Vraagt het op zicht bij den
uitgever: E. Westerhof Azn.,
Melkmarkt no. 36 te Zwolle.

Smit, Bottenberg en Co Oud-Beierland

Telefoon no. 38

CEMENTSTEENFABRIEK
en HANDEL in
BOUWMATERIALEN

ZADEN

N.V. A. HOBBEL

OOLTGENSPLAAT



N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM

Vraagt ons pr-s van

BASALTINE- TROTTOIRTEGELS

Levering op strengste keur



N. J. VAN ZON

Stoomwasscherij —
„DE OUDE VALK”
Haagweg no. 617
's-GRAVENHAGE
Telefoon no. 391666

UW ADRES voor aflevering
van HELDERE WASSCHEN
BILLIJKE prijzen!

Uitsluitend
het beste



Overal
vertegenwoordigd.

H. DE VINK — DEVENTER

WALSTRAAT 67 Specialiteit: UNIFORMEN
OVERAL TE ONTBIEDEN



W.L.D.

De man van standing
draagt

W.L.D. SCHOENEN

Verkrijgbaar in alle
voornamen zaken

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK IJSELMUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

BERGEIJK & STUFKENS

TE GORCUM,
DE BESTE KLEERMAKERIJ IN NEDERLAND!
ONTBIJDT HARE REIZIGERS MET DE STALEN-
COLLECTIE. — ZIJ BEZOEKEN HET GEHEELE LAND.

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 335892

Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal

KLEERMAKERIJ BERGEIJK & STUFKENS TE GORINCHEM

Ontbiedt onze reizigers met de stalencollecties
Zij bezoeken 't geheele land

CHEVROLET

LUX - TRUCK

Voor snel en zuinig vervoer.
Kracht neemt toe.
Kosten dalen.

J. DE JONG — GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

STOOMWASSCHERIJEN die uitsluitend ZEEPOEDER van

„DE BEL” - UTRECHT

gebruiken, ontvangen vol ver-
trouwen de wasch ter behan-
deling van iedere huisvrouw.

Vraagt U eens bij ons aan?
Wij zijn zeer concurrent!